Sinteza
obiecțiilor și propunerilor cu referire la proiectul de lege

Nr. d/r	Autoritatea emitentă a obiecției/propunerii	Conținutul obiecției/propunerii	Opinia autorului
Avizare și consulatare publică			
1.	**Instituția publică „Agenția Servicii Publice”** ***(demersul nr. 01/6563 din 20.07.2026)***	I. La Art.I privind modificările la Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi: 1. Pct.1 de expus conform prevederilor art. 55 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora, reglementările de același nivel şi cu acelaşi obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. În cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative, se face trimitere expresă la actul normativ care le conţine. Regimul juridic al actelor de constituire ale persoanelor juridice este reglementat de Codul civil și de legile speciale care reglementează fiecare formă de organizare juridică: - potrivit art. 12 alin. (1) din Legea nr. 135/2007 privind societăţile cu răspundere limitată stabileşte că actul de constituire al societăţii este statutul; - potrivit art. 30 alin (1) din Legea nr. 1134/1997 privind societăţile pe acţiuni, documente de	**Se acceptă parțial**. Modificările propuse nu fac referințe exprese la alte acte normative avînd scopul să excludă diferențele dintre normele juridice din legile speciale cu actul modificat corespunzător formei juridice de organizare. Totodată considerăm plauzibilă prezumția concurenței de norme juridice. Prin urmare se propune expunerea alineatului 3. în redacție nouă cu referința generală la Codul civil și alte acte normative speciale fără indicarea expresă a actelor normative. Legea 845/1992 va deveni aplicabilă situațiilor unde nu se aplică Codul civil și legile speciale, precum Înteprindere individuală.

		constituire ale societăţii sunt contractul de societate (declaraţia de constituire a societăţii) şi statutul societăţii; - potrivit art. 21 din Legea nr. 1252/2000 cooperaţiei de consum, organizarea activităţii cooperativei de consum se reglementează de legea vizată şi de statutul ei, elaborat pe baza unui statut-cadru; - potrivit art. 5 alin. (3) din Legea nr. 73/2001 privind cooperativele de întreprinzător, cooperativa activează în baza legii în cauză, a statutului şi a regulamentelor ei; - potrivit art.7 din Legea nr. 1007/2002 privind cooperativele de producţie, actul constitutiv al cooperativei este statutul; - potrivit art. 2 alin. (3) din Legea nr. 246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, documentele de constituire a întreprinderii de stat/municipale sunt hotărârea/decizia cu privire la fondare şi statutul întreprinderii.	
		2. La pct. 2 nu se susțin propunerile referitoare la genul principal de activitate desfășurat de către întreprindere. Precizăm că atât în actul de constituire, cât şi în Registrul de stat al unităţilor de drept nu sunt specificări ale genului de activitate: principal sau secundar. Prin urmare, necesită să fie revizuită formularea conţinutului subpunctului respectiv din proiect.	**Nu se acceptă.** Propunerea de modificae presupune excuderea caracterului obligatoriu al indicării în firmă a genului principal de activitate. Litera c) de la alineatul 2 al articolului 24 prevede expres ” indicarea genului principal de activitate”. Prin urmare obiecția nu este clară. Totodată, menționăm că actul de constituire a persoanei juridice sau RSUD nu reprezintă un izvor de drept, respectiv nu pot fi considerate, ele urmînd să conțină date stabilite de norme juridice. Dacă obiecția presupune că urmează a fi indicate toate genurile de

			activitate, atunci propunerea este irealizabilă la modul practic deoarece șirul ar putea infinit or, conform alin. (2) al art. 176 Cod civil ” Persoana juridică cu scop lucrativ poate desfăşura orice activitate neinterzisă de lege, chiar dacă nu este prevăzută în actul de constituire.”
		3. La pct. 3 nu se susțin propunerile, informăm că prevederile art.25 necesită revizuire, întrucât nu sunt corelate cu prevederile art.9 alin. (11) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice şi a întreprinzătorilor individuali.	**Nu se acceptă** Modificarea propusă este în coraport cu propunerea de modificare a art. 24. În cazul în care există propuneri de modificare a art. 25, considerăm plauzibilă examinarea acestora urmare prezentării în forma stabilită pentru un proiect de lege și cu argumentarea pasibilă includerii în analiza de impact.
		4. Cu referire la pct. 4 propunem a fi abrogat tot pct. (2) al art.27. Prin Legea nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative au fost abrogate prevederile referitoare la înregistrarea entităţii de structurile teritoriale ale Agenției Servicii Publice la locul unde se află sediul întreprinderii. În prezent, principiul teritorialităţii nu mai este aplicabil procedurii înregistrării de stat, excepţie făcând gospodăriile ţărăneşti (de fermier), pentru care competenţa teritorială este menţinută prin lege specială. Respectiv, urmează să fie revizuit art. 27 pct. (2) primul alineat, în vederea aducerii acestuia în concordanţă cu cadrul normativ în vigoare. Susținem cele relatate în Nota de fundamentare la proiectul de lege ce ține de necesitatea intervenției în redacția Legii nr.845/1992 care păstrează formule depășite ce nu corespund sau dublează	**Se acceptă**

		reglementările din Codul civil şi Legea nr.220/2007. În acest sens au fost elaborate mai multe proiecte de lege pentru modificarea Legii nr.845/1992. Cu titlu informativ, relatăm că Agenția Servicii Publice a participat la avizarea a două proiecte de acte normative: proiectul de lege cu privire la antreprenoriat (număr unic 345/MDED/2025) şi proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind activitatea economică independentă a persoanelor fizice) (număr unic 368/MDED/2025), care vizează nemijlocit domeniul antreprenorial.	
		II. În Anexa nr.1 din proiect propunem să fie exclusă poziția nr. 157 „Extrasul din Registru de stat” din Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunităţii şi a conformităţii cu principiile de reglementare a activități de întreprinzător. Extrasul din Registru de stat al persoanelor juridice nu constituie un act permisiv, deoarece nu întruneşte elementele definitorii ale unui asemenea act. Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător defineşte la art. 2 noţiunea de act permisiv ca fiind document sau înscris constatator prin care autoritatea emitentă constată unele fapte juridice și întrunirea condițiilor stabilite de lege, atestând învestirea solicitantului cu o serie de drepturi și de obligații pentru inițierea,	**Nu se acceptă.** „Extrasul din Registru de stat” se solicită pentru a fi prezentat altor entități, fapt ce îl califică ca un document obligatoriu. Menționăm, ca conform proiectului HG cu privire la aprobarea Listei serviciilor esențiale pentru mediul de afaceri și a Planului de acțiuni pentru digitalizarea acestora (https://gov.md/sites/default/files/media/documents/sedinte-de-guvern/2026-03/302-MDED-2026.pdf) urmează sa fie eliminat serviciul “Extrasul din Registrul de Stat al Unităților de Drept” și înlocuit cu schimbul de date automatizat între autoritățile/entitățile solicitante (pct. 12, Anexa 2 - Planul de acțiuni). După eliminarea serviciului “Extrasul din Registrul de Stat al Unităților de Drept” și înlocuirea acestuia cu schimbul de date automatizat între autoritățile/entitățile solicitante, extrasul respectiv va fi exclus din Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunităţii şi a conformităţii cu principiile de reglementare a activități de întreprinzător.

		desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător sau a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități. Actul permisiv poate avea denumirea de licență, autorizație, permis, certificat, aviz, aprobare, brevet, de atestat de calificare. Extrasul din Registru de stat nu investeşte titularul cu nici un drept nou şi nu autorizează desfăşurarea unei activităţi. Acesta reprezintă doar o reproducere a informaţiilor deja înscrise în registru (denumirea, IDNO, sediul, administratorul, asociaţii, capitalul social, obiectul principal de activitate), având caracter informativ şi probator, puse la dispoziția solicitantului, inclusiv în temeiul prevederilor art. 29 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre. Eliberarea extrasului este un serviciu de furnizare a informaţiei, nu o procedură de autorizare, iar schimbul de date automatizat între autoritățile/entitățile în Republica Moldova este realizat, inclusiv, prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect.	
		III. Merită atenție faptul că, în tabelul comparativ la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive), la rubrica “Conţinutul normei în vigoare” aferent Legii nr.845/1992, sunt reproduse prevederi din redacţia anului 2017, şi nu din redacţia actuală a legii (art. 25 alin. (1) lit. b)).	**Se ia act**
			Nu se acceptă.

		IV. În Nomenclatorul actelor permisive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător, ca acte permisive încadrate în categoria autorizațiilor figurează poziţia 79 „Înregistrare de stat a persoanelor juridice a filialelor şi a reprezentanţelor acestora” și poziţia 80 „Înregistrare de stat a întreprinzătorilor individuali” din compartimentul II. Evidenţiem faptul că există o distincție esenţială între un act permisiv și înregistrarea de stat a unei persoane juridice. Şi anume, un act permisiv se referă la acordarea anumitor drepturi de activitate în domenii reglementate, iar ca urmare a înregistrării de stat entitatea dobândeşte personalitate juridică. Astfel, în conformitate cu prevederile art.176 alin. (1) și art. 179 alin. (1) din Codul civil, din momentul înregistrării de către organul înregistrării de stat persoana juridică ia naștere ca subiect al raporturilor juridice. Din același moment aceasta obține și capacitate juridică. La data înregistrării de stat persoana juridică dobândește capacitatea de folosință, ce reprezintă aptitudinea persoanei de a avea drepturi și obligații civile, care încetează la data radierii acesteia din Registrul de stat al persoanelor juridice.	Înregistrarea de stat a persoanelor juridice a filialelor şi a reprezentanţelor acestora și Înregistrare de stat a întreprinzătorilor individuali se consideră acte permisive conform art. 4 din Legea nr. 160/2011.

		Potrivit art. 2 din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice şi a întreprinzătorilor individuali, înregistrarea de stat este acțiunea organului înregistrării de stat ce constă în certificarea faptului constituirii, reorganizării, lichidării, suspendării sau reluării activității persoanelor juridice, sucursalelor acestora, precum și a faptului modificării actelor de constituire ale persoanelor juridice, înscrierii datelor în Registrul de stat, care are ca efect dobândirea și încetarea capacității juridice a persoanelor juridice, obținerea și încetarea de către persoanele fizice a calității de întreprinzător individual. Totodată, conform art. 41 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 160/2011, autorizație este actul permisiv care se referă la acordarea anumitor drepturi de activitate și la atestarea întrunirii anumitor condiții de către agentul economic. Persoana juridică și persoana fizică întreprinzător individual poate solicita acte permisive numai după înregistrarea de stat de către ASP, după ce dobândește capacitate de folosință, iar actele permisive se eliberează de către autoritățile emitente persoanelor juridice și persoanelor fizice întreprinzători individuali deja înregistrate la organul înregistrării de stat. De asemenea, Legea nr.160/2011 instituie norme unitare ce vizează procedura de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător, aplicată de	

		autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător sau a unei alte activități prevăzute de lege, conexă cu activitatea de întreprinzător și indispensabilă ei. Legea nr. 160/2011 stipulează la art. 4 alin. (6) lit. a) că nu sunt acte permisive și nu necesită a fi incluse în Nomenclatorul actelor permisive serviciile publice, inclusiv serviciile de informare, expertizare sau examinare, actele confirmative și alte documente oficiale (sub formă de aviz, coordonare, confirmare etc.) care nu întrunesc criteriile definitorii stabilite de legea menționată. Ținând cont de considerentele expuse supra, înregistrarea de stat a persoanelor juridice, a sucursalelor acestora, precum și înregistrarea de stat a întreprinzătorilor individuali nu cade sub incidența Legii nr.160/2011 și urmează a fi exclusă din Nomenclatorul actelor permisive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător.	
		V. La Art. IX. – Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, pct. 1 privind modificarea articolului 1, prin excluderea noțiunii „aviz prealabil” şi pct. 4 privind operarea modificărilor la articolul 23 alin. (2), (21)-(6), (7), prin excluderea	**Nu se acceptă.** Avizul prealabil, care se eliberează și solicitantului licenței este act permisiv și o barieră nejustificată pentru obținerea licenței. Menționăm, că prevederile alin. (62) și (7) al articolului 23 oferă posibilități de a efectua verificările și controalele necesare pentru a evita fraude din partea agenților economici. Totodată, prevederile

		procedurii de eliberarea a avizului prealabil pentru dreptul de import al alcoolului etilic, propunerile în cauză nu se susțin. Astfel, menționăm că alcoolul etilic este un produs cu un risc de evaziune fiscală extrem de ridicat (marfă supusă accizelor). Avizul prealabil eliberat conform art. 23 reprezintă unicul filtru înainte de tranzacție, prin care instituțiile statului pot verifica legalitatea volumelor și destinația reală a importului (farmaceutică, industrială, alimentară). Eliminarea acestui mecanism de verificare timpurie privează Serviciul Vamal și Serviciul Fiscal de un instrument de control crucial. Modificarea articolului 23 prin excluderea avizului înseamnă că operatorii economici vor putea introduce alcool etilic pe teritoriul țării fără o validare prealabilă a capacităților tehnice de stocare și a destinației de utilizare. Acest lucru sporește exponențial riscul apariției pe piață a alcoolului contrafăcut, de contrabandă sau toxic. Totodată, în urma analizei structurii și conținutului Notei de fundamentare aferente proiectului de lege nominalizat, se constată că la rubrica „Probleme specifice care au fost abordate în cazul fiecărei modificări propuse", autorul nu a inclus argumentele, analiză sau justificare cu privire la: - modificarea articolului 1 din Legea nr. 1100/2000 – prin care se exclude definitiv noțiunea de „aviz prealabil";	art. 18 stabilesc cerințe fată de utilajul tehnologic utilizat la fabricarea alcoolului etilic şi a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum. Nota de fundamentare, la punctul 32 al sub compartimentului 2.2 „Descrierea situației și a problemelor care impun intervenția" conține informații referitor la necesitatea intervenției și modificării cadrului legal referitor la prevederile, care stabilesc acte permisive sau proceduri similare eliberării unui act permisiv. Avizul prealabil, care se preconizează a fi exclus se încadrează în cazurile menționate la punctul 32

		- modificarea structurală a articolului 23 alin. (2), (21)-(6), (7) din Legea nr. 1100/2000, prin care se elimină efectiv întreaga procedură administrativă de eliberare a aviz prealabil pentru dreptul de import al alcoolului etilic. Conform art. 30 alin. (1) lit. c) și d) din Legea nr. 100/2017, nota de fundamentare trebuie să cuprindă obiectivele urmărite și soluțiile propuse, precum și analiza impactului de reglementare. Drept urmare, analiza impactului socio- economic și argumentele juridice care justifică eliminarea filtrului de control nu se regăsește în nota de fundamentare.	
		VI. La Art. XXV. –Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului, propunerea privind operarea modificărilor la articolul 25: - alineatul (1) lit. c), prin care se abrogă prevederea privind interzicerea comercializării produselor din tutun, a produselor conexe, a dispozitivelor şi a accesoriilor de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora prin internet; - modificări la alineatul (4) privind modalitatea de identificare a vârstei cumpărătorului, inclusiv la livrare; - completarea articolului 25 cu alineatele (7) şi (8). Modificările propuse nu se susțin din următoarele considerente: Lipsa mecanismului de aplicare: Autorul introduce obligații de înregistrare și verificare, dar nu definește cadrul general de funcționare. Nu se	**Se acceptă.** Modificările respective vor fi eliminate din proiect.

		specifică dacă este necesară o licență specială pentru comerț electronic, ce tipuri de platforme sunt permise sau cum se eliberează actele fiscale la distanță pentru această categorie specifică de produse supuse accizelor. Vid legislativ și vulnerabilitate structurală la intrarea în vigoare: abrogarea interdicției de vânzare online fără stabilirea simultană a normelor de aplicare creează un vid juridic instantaneu. Sector nereglementat va funcționa o perioadă nedeterminată ca un sector complet vulnerabil și lipsit de acoperire legală specifică. Totodată, lipsa unor reguli clare din prima zi de vigoare va favoriza eschivarea de la plata accizelor și va bloca capacitatea autorităților de a monitoriza fluxurile comerciale. Formulări ambigue: Sintagma „să verifice vârsta cumpărătorului prin înregistrarea acestuia” nu oferă garanții reale. Simpla colectare a unor date textuale (nume, IDNP, serie act) într-un formular online nu dovedește că persoana din spatele ecranului este titularul major al acelui act. Fără un mecanism de autentificare securizată (ex: semnătură electronică, MPass, verificare la livrare obligatorie), legea devine inaplicabilă și ușor de eludat de către minori. Vulnerabilități majore privind protecția datelor cu caracter personal: • Stocare nejustificată de date sensibile: Obligarea comercianților privați de a colecta și stoca IDNP-ul, seria și numărul buletinului de identitate pentru	

		o simplă achiziție online creează riscuri majore de securitate informatică (scurgeri de date). • Disproporționalitate: Această măsură încalcă principiul minimizării datelor prevăzut de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. Magazinele online nu au statut de operatori autorizați cu nivel de securitate capabil să gestioneze baze de date cu elemente de identificare de stat ale cetățenilor, transformându-se în ținte pentru atacurile cibernetice. □ Responsabilitatea curierului: Modificarea alin. (4) obligă salariații (inclusiv curierii) să ceară actul de identitate. Totuși, proiectul nu clarifică procedurile de retur, anulare a tranzacției online deja achitate cu cardul sau sancțiunile aplicate serviciilor terțe de curierat în cazul în care cumpărătorul online se dovedește a fi minor la ușă. În concluzie, menţionăm că redactarea actuală generează un vid normativ major în domeniul comerțului electronic cu produse din tutun și conexe. Normele propuse sunt lipsite de claritate conceptuală și mecanisme tehnice de control, fiind totodată contrare politicii statului de prevenire a accesului minorilor la produsele cu nicotină și de protecție a datelor cu caracter personal.	
		VII. La Art. XXV. – Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului, după cum urmează:	
		1. Articolul 32 alineatul (7) litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:	**Se acceptă.**

		„a) respectă cerinţele prevăzute la alin.(1) şi îndeplinește condițiile de dotare și activitate prevăzute la alin.(4);” Scopul de bază al modificării este restabilirea logicii și consecutivității juridice, asigurarea clarității normei și facilitarea unui proces corect de licențiere a activităților din industria tutunului. În redacția actuală, art. 32 alin. (7) lit. a) stipulează că pentru obținerea sau prelungirea licenței, solicitantul depune o declarație pe propria răspundere prin care confirmă că: „respectă cerinţele prevăzute la alin.(1) şi deţine licenţă pentru activităţile prevăzute la alin.(4)”. Aceasta este o eroare de tehnică legislativă (un cerc vicios), deoarece este imposibil să deții legal un act de autorizare înainte ca autoritatea competentă să îl elibereze. Scopul real al normei este ca agentul economic să demonstreze că dispune de logistica necesară (depozite, infrastructură, contracte, autorizații de la proprietarul mărcii) descrisă la alineatul (4). Înlocuirea cuvântului „deține licență” cu „îndeplinește condițiile” transformă textul într-o normă aplicabilă. Solicitantul declară pe proprie răspundere că are baza materială și juridică pregătită pentru a fi licențiat, respectând astfel principiul previzibilității și clarității legii.	
		2. La articolul 32, alineatul (8) se abrogă. Modificările operate prin Legea nr. 227/2025 pentru modificarea unor acte normative	**Se acceptă.**

		(optimizarea proceselor de obținerea actelor permisive) au completat alineatul (7) al articolului 32 din Legea 278/2007 privind controlul tutunului cu obligația solicitantului de licență, la depunerea cererii de obținere sau prelungire a licenței, de a prezenta o declarație pe propria răspundere. Prin această declarație, solicitantul confirmă că respectă cerințele legale, asumându-și integral răspunderea juridică pentru veridicitatea informațiilor furnizate. Astfel, mecanismul de responsabilizare directă a solicitantului substituie necesitatea verificării prealabile de către organul de control. Introducerea declarației a avut drept scop optimizarea procedurilor de eliberare a actelor permisive, diminuarea poverii administrative și excluderea etapelor inutile, Or, menținerea simultană a controlului prevăzut la alin. (8) ar crea o suprapunere nejustificată de acțiuni în cadrul aceluiași proces. În consecință, odată ce solicitantul depune declarația pe propria răspundere și își asumă respectarea cerințelor legii, rolul controlului prevăzut la art. 32 alin. (8) devine nejustificat, iar prevederea vizată necesită să fie abrogată pentru a asigura armonizarea normelor și eficientizarea procedurii administrative.	
		VIII. La Art. IX. – Legea nr. 1100 din 30.06.2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic	**Se ia act.**

		și a producției alcoolice, intervenim cu următoarele propuneri:	Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente.
		La articolul 28 alineatul (2) litera b) din Legea nr. 1100/2000, se modifică și va avea următorul cuprins: „b) deţin drept de proprietate sau drept de folosinţă asupra încăperilor pentru depozite;” (prin excluderea textului: „cu o suprafaţă de cel puţin 500 m²”). Prezentul proiect de lege urmărește reducerea reglementărilor excesive și stimularea mediului de afaceri. Menținerea unui plafon minim strict de 500 m² pentru suprafața depozitelor specializate contravine direct principiului de „eliminare a reglementărilor excesive în sectorul privat”. Această cerință constituie o barieră artificială la intrarea pe piață, penalizând în mod disproporționat întreprinderile mici și mijlocii (ÎMM), care nu dispun de rulaje financiare mari, dar care vor să activeze în mod legal. Totodată, obligația de a deține sau închiria un spațiu de minimum 500 m² impune agenților economici costuri fixe substanțiale și nejustificate (chirii mari, servicii comunale, pază, logistică). Într-o economie modernă, digitalizată, optimizarea stocurilor permite multor operatori să își desfășoare activitatea în spații mult mai restrânse, dar perfect sigure. Statul nu ar trebui să impună mărimea unui depozit, ci cum sunt asigurate condițiile în interiorul acestuia.	

		Plafonul de 500 m² favorizează, exclusiv marii operatori economici, limitând concurența și menținând artificial prețuri ridicate pe piață. Eliminarea acestei restricții va permite micilor antreprenori să devină competitivi, va diversifica lanțurile de aprovizionare și va asigura un mediu de afaceri echitabil În contextul celor relatate mai sus și în scopul eliminării reglementărilor excesive, solicităm excluderea criteriului restrictiv de suprafață, considerat a fi deopotrivă învechit și generator de costuri inutile pentru sectorul privat.	
		IX. La Art. XXX. - Articolul 12^5 alineatul (3) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, cu modificările ulterioare, propunem următoarele modificări:	**Se acceptă.** Alineatul (3) al articolului 12^5 a fost modificat.
		Textul din paranteze: „(pozițiile 1, 13^1 și 14), procesele tehnologice sau comerciale (pozițiile 3 și 14), lista produselor (poziția 4), lista specialiștilor angajați (pozițiile 6–8, 11, 13, 14), lista utilajului de joc (poziția 12).” se substituie cu textul corelat noii numerotări: „(pozițiile 1, 11 și 22), procesele tehnologice sau comerciale (pozițiile 3 și 22), lista produselor (poziția 4), lista specialiștilor angajați (pozițiile 5–8, 10, 22), lista utilajului de joc (poziția 9).” Prin Legea nr. 227/2025 pentru modificarea unor acte normative	

		(optimizarea proceselor de obținere a actelor permisive), a fost modificată integral structura și numerotarea pozițiilor din Nomenclatorul actelor permisive (Anexa nr. 1, Compartimentul I). Cu toate acestea, legiuitorul a omis să actualizeze normele de trimitere directă cuprinse în corpul legii, mai exact în textul articolului 12^5 alineatul (3). Argumentarea juridică a erorilor identificate: 1. Trimiterea la norme inexistente (Vid legislativ): Textul actual al art. 12^5 alin. (3) face trimitere directă la poziția 13^1, poziție care în urma reformei din 30.12.2025 a fost eliminată și nu mai există în Nomenclator. Aceasta încalcă grav principiul certitudinii juridice și al previzibilității prevăzut de Legea nr. 100/2017 privind actele normative.	
		2. Eroarea de corelare matematică și de conținut: • Trimiterea privind prezentarea „listei utilajului de joc” a rămas blocată la poziția 12, deși în noul Nomenclator, activitatea de întreținere a cazinoului a fost transferată la poziția 9. În prezent, poziția 12 vizează un alt gen de activitate, creând confuzii majore. • Lista specialiștilor angajați face referire la vechile poziții (6-8, 11, 13, 14), obligând eronat agenții economici din alte domenii noi să prezinte documente irelevante, în timp ce noile poziții reglementate (5-8, 10, 22) sunt total omise.	**Se ia act**

		X. La art. XV – Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003, intervenim cu următoarele propuneri:	
		1. La articolul 86, alin (1) după litera “y1)” se completează cu litera “y2)” cu următorul cuprins: “y2) deţinerea cumulativ de către salariat a vârstei de pensionare prevăzut la art.42 alin.(1) din Legea nr.156/1998 privind sistemul public de pensii și a statutului de pensionar pentru vechime în serviciu, stabilit în condiţiile Legii asigurării cu pensii a militarilor şi a persoanelor din corpul de comandă şi din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993; ”; La notă, după textul “lit.y1)” se completează cu textul “ și lit.y2) ”.	**Nu se acceptă.** Propunerea dată nu este obiect al reglementării
		2. La articolul 184, alin.(1), lit. c) sintagma “în caz de concediere din motivul deținerii de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă (art. 86 alin. (1) lit. y1) și art. 301 alin. (1) lit. c))” se substituie cu următorul text ”în caz de concediere a salariatului conform prevederilor art.86 alin.(1) lit.y1) și lit.y2 ”. Propunerile înaintate sunt necesare în scopul ajustării legislației muncii la principiile generale de garantare a egalității și asigurarea echității sociale între categoriile de angajați, astfel vor fi eliminate discrepanțele în partea ce ține de unele reglementări normative legate de temeiurile desfacerii contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului.	**Se acceptă partial.** Proiectul a fost modificat.

		Elaborarea modificărilor propuse este condiționată de necesitatea ajustării legislației muncii la principiile generale de garantare a egalității și asigurarea principiului echității sociale între categoriile de angajați. Normele în cauză vin să elimine discrepanțele în partea ce ține de unele reglementări normative legate de temeiurile desfacerii contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului. În funcție de categoria de pensie deținută de către salariat, angajaților cu aceeași vârstă (63 și mai mult) le sunt aplicabile diferențiat temeiurile de desfacere a contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului. Prin modificările operate la Legea 158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public a fost instituit censul maxim de vârstă pentru ocuparea unei funcții publice, care a avut ca efect înlăturarea oricăror discrepanțe sau premise de discriminare între candidații la ocuparea funcțiilor publice din cadrul autorităților publice, potrivit principiului condițiilor egale de acces la o funcție publică conform actelor internaționale la care Republica Moldova este parte, asigurând astfel un proces echitabil şi pentru persoanele, care în virtutea profesiei, meseriei, ocupaţiei sau calificării atestă o carieră profesională în domeniul de activitate solicitat, nu au împlinită o vârsta standard de pensionare de 63 de ani, dar au devenit beneficiari de pensie de asigurări sociale de stat în	

		condițiile Legii privind sistemul public de pensii, anterior reformei de până la 1 ianuarie 2017. Odată cu modificările operate la Codul muncii prin Legea nr. 188 din 21.09.2017 a fost instituit mecanismul de desfacere a contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului având ca temei deținerea de către salariat a statutului de pensionar pentru limită de vârstă, pentru deținerea căruia este necesar deținerea stagiului de muncă corespunzător și vârsta de 63 de ani, astfel fiind racordate normele Codului muncii cu cele ale Legii 158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public. Ca urmare a modificărilor operate a fost omisă o categorie de angajați ce au censul de vârstă de 63 de ani și dețin o pensie specială. Drept urmare, normele propuse sunt menite să instituie un nou temei pentru desfacerea contractului individual de muncă din inițiativa angajatorului, egalând în acest sens unele categorii de salariați, precum și unificarea abordărilor prevederilor Codului muncii cu prevederile Legii 158/2008 cu privire la funcţia publică şi statutul funcţionarului public, egalând în drepturi și obligații salariații ce au atins vârsta standard de pensionare, în conformitate cu prevederile art.41 din Legea 156/1998 privind sistemul public de pensii, coroborat cu prevederile art.9 şi 10 din aceeaşi lege.	
2.			**Se acceptă.**

	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru ***(demersul Nr. 36/01-06/999 din 13.07.2026***	1) În Art. XV pct. 1 din proiect se propune introducerea în art. 1 din Codul muncii al Republicii Moldova a noțiunii de „conflict de interese” ca fiind conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale. Reglementarea unor situații de conflict de interese în raporturile de muncă poate fi justificată prin necesitatea protejării intereselor angajatorului, însă definiția propusă este prea generală și nu întrunește exigențele de claritate și previzibilitate prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Sintagma „interese personale” este nedeterminată, nefiind clar dacă include doar interese patrimoniale sau se referă inclusiv la interese de natură familială, profesională ori comercială, precum și dacă este suficientă existența unui interes sau este necesară o influențare efectivă a exercitării atribuțiilor de serviciu. Totodată, Codul muncii reglementează raporturi de drept privat, în timp ce noțiunea de „conflict de interese” este specifică în principal dreptului public și regimului integrității, astfel încât preluarea acesteia fără o adaptare corespunzătoare poate genera dificultăți de interpretare și aplicare. În plus, Nota de fundamentare nu justifică necesitatea introducerii acestei instituții și nici raportul acesteia cu mecanismele deja existente, precum obligația de fidelitate, clauza de neconcurență și principiul bunei-credințe, care acoperă parțial aceleași situații juridice. Notăm că, noțiunea de „interese	Proiectul a fost modificat

		personale”, este deja definită în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, iar din prevederile proiectului nu este clar dacă noțiunea care se propune a fi introdusă în Codul muncii are aceeași semnificație. Astfel, recomandăm reexaminarea și reformularea noțiunii de „conflict de interese” în sensul asigurării unui grad sporit de claritate și previzibilitate normativă, inclusiv prin definirea expresă a conținutului noțiunii de „interese personale” și a condițiilor în care se consideră existent un conflict de interese.	
		2) Prin Art. XV pct. 2 din proiect se propune completarea art. 9 alin. (2) din Codul muncii cu două obligații noi ale salariatului: manifestarea unei atitudini de fidelitate față de angajator și declararea conflictelor de interese conform procedurilor stabilite de angajator. În ceea ce privește obligația de fidelitate, deși aceasta derivă deja din principiul executării cu bună-credință a contractului individual de muncă, formularea propusă („să manifeste o atitudine de fidelitate față de angajator”) este prea generală și lipsită de conținut juridic determinat. Sintagma are un caracter vag, predominant declarativ, ceea ce afect ează claritatea și previzibilitatea normei, întrucât nu permite delimitarea concretă a conduitei interzise sau impuse. Referitor la obligația de declarare a conflictelor de interese, aceasta este lăsată integral la nivelul procedurilor stabilite de angajator, fără stabilirea prin lege a unor elemente minime	**Se acceptă** Proiectul a fost modificat

		obligatorii. O asemenea soluție creează riscul unor reglementări interne neunitare și poate conduce la impunerea unor obligații diferite de la un angajator la altul, fără garanții suficiente privind protecția salariatului. În ansamblu, reglementarea propusă ridică probleme de claritate normativă și de echilibru între marja de apreciere a angajatorului și necesitatea stabilirii prin lege a unor garanții minime. Recomandăm reformularea obligației de fidelitate astfel încât să aibă un conținut juridic determinat și verificabil. Totodată, este necesară stabilirea la nivel de lege a elementelor esențiale ale procedurii privind declararea conflictelor de interese, pentru a asigura aplicare uniformă și garanții suficiente pentru salariat.	
		3) Referitor la Art. XV pct. 4 din proiect privind modificarea art. 42[1] din Codul muncii (informarea și consultarea salariaților în IMM-uri) observăm că se instituie o derogare de la obligațiile de informare și consultare a salariaților în cadrul IMM-urilor, în sensul că acestea nu vor fi obligatorii decât dacă sunt prevăzute în contractul colectiv de muncă. Soluția legislativă reduce caracterul imperativ al dreptului la informare și consultare, transformându-l într-un mecanism dependent de negocierea colectivă. Această abordare este problematică din perspectiva dreptului Uniunii Europene. În special, Directiva 2002/14/CE de stabilire a unui cadru general privind informarea și consultarea lucrătorilor prevede în mod expres obligații minime	**Se acceptă** Proiectul a fost modificat

		ale angajatorului, independent de existența unui contract colectiv. Astfel, art. 4 alin. (1) din Directivă stabilește obligația angajatorului de a asigura informarea și consultarea lucrătorilor, art. 4 alin. (2) prevede că informarea și consultarea trebuie realizate „la nivelul relevant de conducere și reprezentare”, iar art. 5 permite statelor membre doar adaptări procedurale, dar nu eliminarea obligației în funcție de existența sau inexistența unui acord colectiv. În acest context, condiționarea exercitării dreptului exclusiv de existența contractului colectiv de muncă poate conduce la diminuarea standardului minim de protecție garantat de directivă, în special în IMM-uri unde negocierea colectivă este adesea inexistentă. Totodată, reglementarea propusă este neclară sub aspectul întinderii derogării, nefiind stabilit dacă sunt eliminate integral obligațiile de informare și consultare sau dacă rămân aplicabile anumite garanții minime. Drept urmare, recomandăm menținerea unui nivel minim obligatoriu de informare și consultare a salariaților, independent de existența contractului colectiv de muncă, cu eventuale adaptări procedurale pentru IMM-uri.	
		4) În art. XV pct. 19 din proiect se propun modificări la art. 109 din Codul muncii, constând în excluderea din alin. (2) a sintagmei „„ cu condiţia ca una din zilele libere să fie duminica”, abrogarea alin. (3) și modificarea alin. (4) prin substituirea cifrei „42” cu „35”, precum și excluderea textului	**Nu se acceptă.** Acordarea zilei libere tuturor salariaților în zi de duminică face dificilă organizarea timpului de muncă în cadrul unității. Mai mult ca atât, Carta Socială Europeană (revizuită), ratificată de către Republica Moldova prin Legea nr. 484/2001 la art. 2§5, prevede expresia ”în măsura în care este posibil”, ceea ce nu duce la o

		„„ dintre care 11 ore consecutive de repaus zilnic, cu excepția cazurilor în care săptămâna de muncă este de 6 zile”. Modificările propuse vizează reducerea duratei minime a repausului săptămânal și flexibilizarea condițiilor de acordare a zilelor de odihnă, însă acestea ridică probleme de coerență cu garanțiile actuale ale dreptului la repaus săptămânal, astfel cum sunt stabilite de Codul muncii. În special, reducerea de la 42 la 35 de ore a duratei minime a repausului săptămânal și eliminarea garanției privind repausul zilnic de 11 ore consecutive pot afecta nivelul minim de protecție a salariaților și pot genera riscuri de interpretare neunitară în aplicare. De asemenea, abrogarea alin. (3) elimină reglementarea specială privind unitățile în care repausul nu poate fi acordat duminica, inclusiv mecanismul compensatoriu al sporului salarial, ceea ce poate crea un vid de reglementare în raporturile de muncă din aceste domenii. În același timp, excluderea condiției ca una dintre zilele libere să fie duminica reduce garanția repausului săptămânal efectiv și previzibil. Astfel, recomandăm reexaminarea soluțiilor propuse prin prisma asigurării unui nivel minim de protecție a salariaților și a coerenței cu principiile reglementării timpului de muncă și repaus, inclusiv prin menținerea garanțiilor esențiale privind durata repausului săptămânal și repausul zilnic, precum și evaluarea impactului abrogării alin. (3) asupra situațiilor specifice din anumite unități	obligație din partea statului. Mai mult, art. 109 alin. (1) din Codul muncii prevede o regulă generală de a acorda prioritar repausul săptămânal în zile de sâmbătă și duminică ”Repausul săptămânal se acordă timp de 2 zile consecutive, de regulă sâmbătă şi duminica.”. Totodată menționăm că Directiva 2003/88/CE privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru, stabilește repausul săptămânal de minim 35 ore, dar nu 42 ore. Stabilirea repausului săptămânal de 42 de ore face imposibil de respectat în multe cazuri

		5) În Art. XXVI din proiect se propune abrogarea art. 18 din Legea securităţii şi sănătăţii în muncă nr. 186/2008, care reglementează indemnizaţia unică acordată lucrătorilor în caz de reducere a capacităţii de muncă sau deces ca urmare a accidentelor de muncă ori bolilor profesionale, precum şi condiţiile de plată, modul de calcul, răspunderea angajatorului şi mecanismele de realizare a acesteia. Abrogarea integrală a acestui articol ridică probleme din perspectiva menţinerii unui nivel adecvat de protecţie socială a salariaţilor în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă, întrucât norma actuală instituie un mecanism distinct de compensare a prejudiciilor, complementar despăgubirilor legale generale. Eliminarea acesteia poate conduce la diminuarea garanţiilor financiare acordate victimelor accidentelor de muncă sau familiilor acestora, inclusiv prin înlăturarea formulelor de calcul şi a răspunderii patrimoniale directe a unităţii vinovate. Recomandăm reexaminarea soluţiei de abrogare integrală, cu evaluarea impactului asupra nivelului de protecţie a lucrătorilor şi a mecanismelor de despăgubire existente, precum şi identificarea eventualelor soluţii alternative de reglementare care să asigure continuitatea garanţiilor actuale şi coerenţa sistemului de răspundere în caz de accidente de muncă şi boli profesionale.	**Nu se acceptă.** Principiul de bază al securității și sănătății în muncă este prevenirea riscurilor profesionale, dar nu compensarea. Considerăm incorect ca pentru unele acțiuni culpabile ale unui sau mai mulți salariați, să pătimească întreprinderea sau și mai grav este că suferă salariații unității, care nu au nici o vină.
		6) În Art. LX. pct. 1 din proiect se propune completarea noțiunii „acordul scris al	**Se ia act**

		proprietarului terenului pentru obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare, a autorizației de construire sau a autorizației de desființare” prevăzută la art. 3 din Codul urbanismului și construcțiilor, în sensul stabilirii că, acordul scris al proprietarului, nu este necesar dacă dreptul de superficie este legal constituit și înregistrat în Registrul bunurilor imobile, iar lucrările solicitate se încadrează în limitele dreptului de superficie și ale documentației de urbanism aplicabile. Modificarea propusă urmărește simplificarea procedurilor administrative pentru titularii dreptului de superficie, prin eliminarea obligației de a prezenta acordul scris al proprietarului în situațiile în care dreptul de superficie este deja opozabil terților prin înregistrarea în Registrul bunurilor imobile. Din perspectiva principiilor dreptului civil, soluția este justificată în măsura în care dreptul de superficie conferă superficiarului prerogativa de a edifica și exploata construcțiile în limitele dreptului constituit. Cu toate acestea, formularea propusă necesită o analiză suplimentară sub aspectul corelării cu actul juridic de constituire a superficiei, întrucât în prezent acordul scris al proprietarului conține elemente esențiale privind categoria, destinația, regimul de înălțime și alți parametri ai construcției. Eliminarea obligației prezentării acordului poate genera incertitudini în situațiile în care actul constitutiv al superficiei nu	

		reglementează suficient de clar limitele dreptului de construire sau acestea diferă de lucrările solicitate. Prin urmare, recomandăm clarificarea raportului dintre dreptul de superficie înscris în Registrul bunurilor imobile și conținutul actului de constituire a superficiei, astfel încât să rezulte fără echivoc că excluderea acordului scris al proprietarului este aplicabilă doar în măsura în care dreptul de construire rezultă expres din actul constitutiv al superficiei și lucrările autorizate nu depășesc limitele dreptului astfel constituit.	
		7) Cu privire la Art. LXVII prin care se propun modificări și completări la Legea nr. 176/2025 pentru modificarea unor acte normative (reglementarea activității în domeniul geodeziei, cadastrului și evaluării bunurilor imobile) notăm că, AGCC nu susține modificările propuse la Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, prin care se urmărește substituirea certificării evaluatorilor bunurilor mobile cu un regim de notificare și înregistrare oficială. Aceste modificări pornesc de la o premisă inexactă, reflectată și în Anexa nr. 1 la proiect, potrivit căreia certificatul evaluatorului bunurilor mobile ar constitui un act permisiv distinct, care poate fi transformat separat în notificare și înregistrare. În realitate, pentru domeniul evaluării bunurilor mobile nu se creează și nu există un act permisiv separat. Prin Legea nr. 176/2025, care va	**Se acceptă**. Modificările se exclud din proiectul de lege.

		intra în vigoare începând cu 1 ianuarie 2027, certificatul evaluatorului bunurilor imobile devine „certificatul evaluatorului bunurilor” - un act permisiv unic, ce cuprinde două domenii: evaluarea bunurilor imobile și evaluarea bunurilor mobile, astfel cum rezultă din denumirea și conținutul art. 15^1, în redacția Legii nr. 176/2025. Cele două domenii sunt de natură similară, presupun activități de evaluare cu efecte asupra drepturilor și intereselor patrimoniale ale persoanelor, inclusiv în privința bunurilor proprietate publică, și, prin urmare, se justifică a fi supuse aceluiași regim de acces, monitorizare și control. Este important să menționăm că, procedura de obținere a certificatului evaluatorului bunurilor pe domeniul evaluării bunurilor mobile, este deja una simplificată. Potrivit art. 15 alin. (2) și art. 15^1 alin. (1^1) și (2^1) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, în redacția Legii nr. 176/2025, solicitantul în domeniul evaluării bunurilor mobile depune cererea și documentele care confirmă îndeplinirea condițiilor legale (diploma de studii, certificatul de competență profesională, lipsa antecedentelor penale), prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (SIA GEAP), iar certificatul se eliberează după verificarea de către AGCC a conformității cu cerințele legale. Spre deosebire de domeniul bunurilor imobile, această procedură nu	

		presupune trecerea prin Comisia de certificare. Astfel, obiectivul de reducere a sarcinii administrative este deja atins prin caracterul simplificat și digitalizat al procedurii, fără a fi necesară renunțarea la verificarea prealabilă a îndeplinirii condițiilor legale. Totodată, controlul activității de evaluare este, în prezent, unitar pentru ambele domenii. Potrivit art. 15^{1} alin. (7^{1}) și (7^{2}) din Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare, în redacția Legii nr. 176/2025, suspendarea certificatului evaluatorului bunurilor se dispune pe aceleași temeiuri atât pentru evaluatorii bunurilor imobile, cât și pentru evaluatorii bunurilor mobile, respectiv neconformitatea raportului de evaluare cu legislația aplicabilă sau cu metodologia de evaluare, atunci când abaterea influențează semnificativ valoarea obiectului evaluat, termenul de suspendare neputând depăși 6 luni. Fiind vorba despre două domenii similare ale aceluiași act permisiv, acestea trebuie să beneficieze de un mecanism unic și coerent de monitorizare și control al activității. Prin substituirea certificării cu notificarea și înregistrarea oficială numai pentru domeniul bunurilor mobile, proiectul fracturează unitatea certificatului evaluatorului bunurilor și instituie două regimuri de acces divergente pentru două domenii de aceeași natură. Chiar dacă proiectul extinde formal suspendarea și retragerea inclusiv asupra înregistrării evaluatorului de bunuri mobile,	

		această soluție diminuează forța juridică a instrumentelor de reglementare și control, întrucât înregistrarea, prin natura sa, reprezintă o operațiune de evidență, dar nu un act administrativ individual emis în urma verificării prealabile a competenței profesionale. O asemenea intervenție nu este justificată, cu atât mai mult cu cât nivelul de simplificare urmărit este deja asigurat prin procedura care va intra în vigoare de la 1 ianuarie 2027. Prin urmare, AGCC consideră că regimul de certificare trebuie menținut pentru ambele domenii ale certificatului evaluatorului bunurilor, cu aplicarea procedurii simplificate, digitalizate prin SIA GEAP, pentru domeniul evaluării bunurilor mobile, iar prevederile prin care se propune transformarea acestuia în notificare și înregistrare urmează a fi excluse din proiect.	
		8) În privința Art. LXXI din proiect prin care se propun modificări la Legea nr. 40/2026 privind activitatea agenților imobiliari, inclusiv revizuirea substanțială a mecanismului de reglementare a accesului și exercitării activității agenților imobiliari, precum și modificarea regimului aplicabil evaluatorilor bunurilor mobile, în ambele cazuri prin substituirea mecanismului de certificare profesională cu un mecanism bazat pe notificare și înregistrare notăm că, AGCC nu susține modificările înainte cu titlu de inițiativă legislativă. Modificările propuse schimbă concepția juridică și obiectivele urmărite prin adoptarea Legii nr.	**Se acceptă.** Modificările se exclud din proiectul de lege.

		40/2026 privind activitatea agenților imobiliari. Legea prenotată a fost elaborată și adoptată în scopul instituirii, pentru prima dată, a unui cadru juridic dedicat activității de intermediere imobiliară, având drept obiectiv principal profesionalizarea acestui domeniu, creșterea transparenței pe piața imobiliară, protecția consumatorilor și responsabilizarea persoanelor care prestează servicii de intermediere imobiliară. Un element fundamental al acestui cadru îl constituie certificarea agenților imobiliari, care presupune verificarea îndeplinirii unor condiții profesionale minime înainte de acordarea dreptului de exercitare a activității. Certificarea nu reprezintă o simplă formalitate administrativă, ci un instrument juridic prin care statul confirmă că persoana care desfășoară activități ce pot influența tranzacții asupra bunurilor imobile deține nivelul necesar de pregătire profesională și corespunde cerințelor stabilite de lege. Prin proiectul examinat se propune renunțarea la acest mecanism și trecerea la un sistem bazat pe notificarea autorității administrative centrale și înregistrarea agentului imobiliar în modulul „Agenți imobiliari”. O asemenea abordare modifică esențial natura juridică a reglementării, transformând accesul în profesie dintr-un proces supus verificării prealabile într-o procedură predominant declarativă. Această schimbare nu este justificată prin argumente care ar demonstra	

		necesitatea reducerii nivelului de reglementare, mai ales având în vedere specificul acestei activități. Intermedierea imobiliară implică participarea la operațiuni economice cu valoare patrimonială semnificativă, gestionarea unor informații importante privind bunurile imobile și acordarea unor servicii care pot influența direct drepturile și interesele patrimoniale ale persoanelor fizice și juridice. În acest context, menținerea unui mecanism de certificare profesională reprezintă o măsură proporțională și necesară pentru asigurarea unui nivel minim de competență profesională și pentru prevenirea situațiilor în care persoane fără pregătire corespunzătoare ar putea presta servicii de intermediere imobiliară.	
		Cu prioritate, AGCC atrage atenția asupra faptului că, Legea nr. 40/2026 privind activitatea agenților imobiliari, nu a intrat încă în vigoare. Potrivit art. 28 alin. (1) din aceasta, legea intră în vigoare la expirarea a 9 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar în termenul respectiv Guvernul urmează, potrivit art. 28 alin. (2), să prezinte propuneri de armonizare a legislației, să își aducă actele normative în concordanță cu legea și să asigure elaborarea și aprobarea actelor normative necesare implementării. Prin urmare, la data examinării prezentului proiect, mecanismul de certificare instituit prin Legea nr. 40/2026 privind activitatea agenților imobiliari, nu a produs încă efecte juridice	**Se acceptă.** Modificările se exclud din proiectul de lege.

		și nu a putut fi aplicat o perioadă suficientă pentru a permite evaluarea funcționării sale. Or, modificarea de fond a unei legi care instituie pentru prima dată reglementarea unui domeniu, înainte ca aceasta să intre în vigoare și să fie supusă monitorizării implementării, contravine principiilor activității de legiferare stabilite de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Astfel, art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 consacră principiile oportunității, coerenței, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice, iar art. 3 alin. (2) impune, la reglementarea activității de întreprinzător și a actelor permisive, respectarea principiilor stabilite de Legea nr. 235/2006 și de Legea nr. 160/2011, inclusiv fundamentarea oportunității și necesității intervenției. Substituirea integrală a mecanismului de acces în profesie, în lipsa aplicării și a evaluării efectelor mecanismului deja adoptat, nu corespunde cerinței de stabilitate și predictibilitate a normelor și lipsește intervenția de o justificare bazată pe monitorizarea implementării actului normativ, în sensul art. 2 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Totodată, potrivit art. 63 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, modificarea unui act normativ este admisă numai dacă nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actului, în caz contrar actul normativ urmând a fi înlocuit cu un nou act. Modificările propuse, care înlătură conceptul central de certificare pe care este	

		construită întreaga arhitectură a Legii nr. 40/2026 privind activitatea agenților imobiliari, afectează tocmai concepția generală și caracterul unitar al acesteia, ceea ce confirmă caracterul inoportun și neconform al intervenției operate prin proiect asupra unei legi neintrate în vigoare. Referitor la modificările propuse la articolul 3, prin substituirea noțiunilor „certificată”, „certificați” și „certificare” cu noțiunile „înregistrată”, „înregistrați” și „înregistrare”, precum și prin excluderea noțiunii de „certificat de agent imobiliar”, AGCC consideră că acestea nu reprezintă simple ajustări de terminologie, ci determină eliminarea conceptului juridic central pe care este construit cadrul normativ adoptat. Noțiunea de certificat de agent imobiliar reflectă existența unui act administrativ individual emis de autoritatea competentă în urma verificării îndeplinirii condițiilor stabilite de lege. În schimb, înregistrarea reprezintă doar o operațiune administrativă de evidență, care, prin natura sa, nu confirmă existența unui nivel determinat de pregătire profesională. Prin urmare, excluderea certificatului de agent imobiliar poate conduce la diminuarea garanțiilor oferite beneficiarilor serviciilor de intermediere imobiliară și la reducerea responsabilității profesionale a persoanelor care activează în acest domeniu.	
		În ceea ce privește modificarea articolelor 5 și 6, prin care procedura de eliberare a certificatului este	**Se acceptă.** Modificările se exclud din proiectul de lege.

		substituită cu procedura notificării și înregistrării, AGCC apreciază că mecanismul propus nu asigură același nivel de control asupra accesului în activitate. Procedura de notificare este specifică domeniilor în care legiuitorul optează pentru un nivel redus de intervenție administrativă, autoritatea publică având, în principal, un rol de evidență și monitorizare ulterioară. În cazul activității agenților imobiliari, verificarea prealabilă a competențelor este justificată prin necesitatea protejării interesului public și al consumatorilor. Mai mult, prevederile propuse la articolul 6 alin. (4), potrivit cărora autoritatea ar urma să înregistreze agentul imobiliar chiar și în situația în care notificarea nu este completă, dacă aceasta conține suficiente informații pentru identificarea persoanei și stabilirea faptului că deține certificat de competență profesională, creează incertitudini juridice privind nivelul verificării efectuate. Înregistrarea unei persoane în lipsa unei evaluări complete a tuturor condițiilor prevăzute de lege poate genera situații în care dreptul de desfășurare a activității este recunoscut fără o confirmare deplină a conformității cu cerințele legale. De asemenea, modificările propuse la articolele 8–10, prin înlocuirea conceptului de suspendare și retragere a certificatului cu suspendarea și retragerea dreptului de desfășurare a activității prin intermediul înregistrării, schimbă natura juridică a	

		mecanismului de control instituit prin lege. Certificatul de agent imobiliar constituie un instrument de responsabilizare profesională, iar suspendarea sau retragerea acestuia reprezintă consecințe juridice aplicate unui titular care anterior a demonstrat îndeplinirea condițiilor de acces în profesie. Înlocuirea acestui mecanism cu simpla modificare a statutului unei înregistrări într-un modul informațional reduce forța juridică a instrumentelor de reglementare și control. În ceea ce privește modificările propuse la articolele 11 și 12, prin eliminarea referințelor la certificatul de agent imobiliar, AGCC consideră că acestea afectează transparența relațiilor dintre agent și client, întrucât certificatul reprezintă un element prin care clientul poate identifica faptul că persoana care oferă servicii de intermediere imobiliară a fost verificată și autorizată de autoritatea competentă. Totodată, modificarea articolului 23, prin substituirea atribuției autorității administrative centrale de „eliberare, suspendare și retragere a certificatului de agent imobiliar” cu atribuția de „înregistrare, suspendare și retragere a dreptului de a desfășura activitatea”, diminuează rolul autorității în asigurarea unui control efectiv asupra domeniului. Rolul AGCC, în calitate de autoritate desemnată prin Legea nr. 40/2026, nu trebuie redus la gestionarea unei evidențe administrative, ci trebuie să includă instrumente juridice suficiente pentru verificarea, autorizarea și monitorizarea	

		persoanelor care desfășoară activități de intermediere imobiliară.	
		Referitor la modificarea articolului 29, prin înlocuirea, în norma contravențională de referință (art. 263[5] din Codul contravențional, introdus prin art. 29 al Legii nr. 40/2026), a sintagmei „fără deținerea unui certificat valabil” cu sintagma „fără înregistrarea dreptului de a desfășura activitatea”, AGCC consideră că aceasta reprezintă o consecință directă a schimbării mecanismului de acces, însă nu remediază riscurile create prin renunțarea la certificare. Un mecanism sancționator eficient trebuie fundamentat pe existența unor condiții clare de acces, verificate în prealabil. În lipsa unui proces obligatoriu de certificare, controlul ulterior nu poate substitui verificarea inițială a competenței profesionale. În concluzie asupra acestui capitol, trecerea de la certificare la notificare și înregistrare ar conduce la liberalizarea excesivă a accesului în activitatea de agent imobiliar, reducând garanțiile privind profesionalismul participanților pe piață și diminuând nivelul de protecție a consumatorilor, iar operarea acestei modificări asupra unei legi neintrate încă în vigoare este inoportună și neconformă principiilor de legiferare stabilite de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. De asemenea, AGCC menționează că, în cadrul ședințelor de screening bilateral organizate de Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării în baza Directivei 2006/123/CE și în contextul	**Se acceptă.** Modificările se exclud din proiectul de lege.

		promovării Legii nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii, au fost examinate toate actele permisive eliberate de AGCC, inclusiv cele reglementate prin Legea nr. 989/2002 și Legea nr. 40/2026, experții Uniunii Europene expunându-se în sensul menținerii acestora în forma actuală. Prin urmare, modificările propuse contravin și concluziilor formulate în cadrul acestui proces. Având în vedere cele expuse, AGCC nu susține proiectul de lege în partea ce vizează modificarea Legii nr. 40/2026 privind activitatea agenților imobiliari și a Legii nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare și solicită obligatoriu excluderea prevederilor propuse prin acesta, întrucât acestea contravin scopului și conceptului juridic al legilor menționate, afectează mecanismul de certificare profesională instituit, reduc nivelul de responsabilizare a subiecților reglementați și diminuează garanțiile necesare pentru asigurarea unei activități transparente și profesioniste, atât în domeniul intermedierii imobiliare, cât și în domeniul evaluării bunurilor. AGCC reiterează poziția sa categorică de respingere a modificărilor propuse. Considerăm imperativă excluderea acestora și solicităm cu fermitate ca toate comentariile și argumentele prezentate în acest aviz să fie pe deplin asumate și reflectate în varianta finală a proiectului.	

3.	**Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică** ***(demersul 07-01/4659 din 17.07.2026)***	**1. La articolul XLI din proiect:** Se propune excluderea punctului 2. Argumentare: Modificările propuse la art. 32 alin. (5)–(7) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile vizează același obiect de reglementare ca și modificările prevăzute în proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (eficientizarea procesului de autorizare a producerii energiei din surse regenerabile), înregistrat cu numărul unic 210/MEn/2026 (autor – Ministerul Energiei), prezentând anumite elemente de reglementare comune. Deși soluțiile legislative propuse în cele două proiecte diferă sub aspectul conținutului și al formulării, acestea reglementează același domeniu. Având în vedere că proiectul de lege cu numărul unic 210/MEn/2026 se află deja într-o etapă avansată de promovare, menținerea unor intervenții legislative distincte asupra acelorași prevederi ar putea genera riscul apariției unor necorelări și dificultăți în procesul de aplicare a cadrului normativ. În acest sens, se propune excluderea modificărilor la art. 32 alin. (5)–(7) din prezentul proiect și examinarea acestora în cadrul proiectului de lege cu numărul unic 210/MEn/2026, în vederea asigurării unei abordări unitare și coerente a reglementării.	**Se acceptă.** Modificările se exclud din proiectul de lege.
		2. La articolul XV:	
			Se acceptă.

		2.1. La pct. 2 [referitor la art. 9 alin. (2)], se propune excluderea literei c¹). **Argumentare:** Propunerea de completare a art. 9 alin. (2) cu lit. c¹), prin care se instituie obligația de fidelitate a salariatului, este una echivocă și lasă loc de interpretări. În condițiile în care raționamentul fidelității presupune executarea responsabilă și calitativă a atribuțiilor de serviciu, această obligație se regăsește deja la lit. a) a aceluiași alineat, conform căreia: *„salariatul este obligat să-și îndeplinească conștiincios obligațiile de muncă prevăzute de contractul individual de muncă”*. Astfel, normarea propusă creează ambiguități cu privire la modul de exercitare a obligațiilor de muncă ale salariatului. Potrivit art. 54 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la elaborarea textului proiectului actului normativ trebuie respectată următoarea regulă: *„se evită folosirea regionalismelor, a cuvintelor și expresiilor nefuncționale, idiomatice, care nu sunt utilizate sau cu sens ambiguu”*.	Proiectul a fost modificat
		2.2. La pct. 9, propunerea de completare a art. 68 cu alin. (4) se propune a fi exclusă. **Argumentare:** Se solicită excluderea completării art. 68 cu alin. (4), întrucât aceasta permite modificarea unilaterală a contractului individual de muncă de către angajator, fapt ce contravine naturii juridice a acestui act. Potrivit art. 45 din Codul muncii,	**Se acceptă parțial.** Proiectul a fost modificat. Se propune modificarea unilaterală a contractului individual de muncă doar în cazul în care această modificare vizează creșterea salariului minim pe țară sau modificarea denumirilor de funcții în Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova, cu condiția ca modificarea să nu înrăutățească situația salariatului.

		contractul individual de muncă reprezintă înțelegerea dintre salariat și angajator. Totodată, conform art. 46 alin. (1) din Codul muncii, părțile contractului de muncă sunt salariatul și angajatorul. Prin urmare, fiind un act juridic bilateral, modificarea clauzelor contractuale poate fi realizată exclusiv prin acordul comun al părților.	
		3. La articolul LX din proiect:	
		Punctul 10 urmează a fi exclus, din următoarele considerente: **Argumentare:** Conform pct. 10 al art. LX din proiect, prin care se modifică art. 192 alin. (6) din Codul urbanismului și construcțiilor (CUC), se instituie următoarea excepție: după cuvintele *„Se interzice utilizarea construcţiilor nerecepţionate”* se completează cu textul *„, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin. (6¹)”*. Aliniatul (6¹) propus stipulează: *„(6¹) În cazuri justificate tehnic şi funcţional, construcţiile sau părţi ale acestora pot fi utilizate provizoriu până la recepţia la terminarea lucrărilor, dacă:* *a) sunt respectate cerinţele esenţiale privind rezistenţa şi stabilitatea construcţiei, securitatea la incendiu, protecţia sănătăţii şi siguranţa exploatării;* *b) există acte de constatare întocmite de specialiştii atestaţi implicaţi în proiectare şi execuţie privind posibilitatea utilizării în condiţii de siguranţă;*	**Se acceptă parțial.** Se acceptă observația ANRE privind necesitatea precizării condițiilor și limitelor în care poate fi admisă utilizarea provizorie a unei construcții anterior recepției la terminarea lucrărilor. Nu se acceptă însă propunerea de excludere integrală a modificării art. 192 și nici propunerea de excludere expresă a blocurilor locative și complexelor rezidențiale din domeniul de aplicare al alin. (6¹). Scopul normei propuse este tocmai reglementarea juridică a unor situații care există în practică, în care o construcție sau anumite părți funcțional finalizate ale acesteia pot întruni condițiile tehnice necesare utilizării în siguranță, deși recepția la terminarea lucrărilor pentru întregul obiectiv nu a fost încă efectuată. Această situație este relevantă inclusiv în cazul blocurilor locative. În practică, apartamentele pot fi transmise beneficiarilor pentru efectuarea lucrărilor interioare și pot fi utilizate de facto anterior recepției întregului bloc, în condițiile în care sunt funcționale alimentarea cu apă și canalizare, energia electrică, ascensoarele și, după caz, alte instalații necesare. Chiar ANRE semnalează existența situațiilor în care apartamentele sunt transmise în folosință anterior finalizării tuturor lucrărilor, ceea ce confirmă existența fenomenului care necesită o soluție juridică clară, iar nu ignorarea acestuia.

		c) sunt asigurate racordările și condițiile tehnice minime necesare exploatării provizorii; *d) utilizarea provizorie nu pune în pericol viața, sănătatea, bunurile sau mediul."* *(...)* *„(13) Pentru construcțiile finanțate integral din surse private, recepția la terminarea lucrărilor poate fi efectuată fără participarea obligatorie a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege sau a construcțiilor de importanță deosebită ori excepțională."* ANRE nu susține această modificare și insistă pe menținerea în vigoare, fără modificări, a normei legale prevăzute la art. 192 alin. (6) din CUC. Atragem atenția că redacția actuală a art. 192 alin. (6) din CUC instituie un principiu fundamental al regimului juridic al construcțiilor: *„Se interzice utilizarea construcțiilor nerecepționate, precum și recepția blocurilor locative/complexelor rezidențiale fără dotarea acestora cu rețele edilitare (inginerești) interioare și/sau fără racordarea rețelelor respective la rețelele edilitare (inginerești) gestionate de operatorii de sistem"*. Potrivit art. 3 din CUC, *„rețele edilitare (inginerești) – ansamblu de conducte, instalații, canale, cabluri (subterane, supraterane și/sau aeriene) care sunt amplasate pe un anumit teritoriu și/sau în cadrul construcțiilor și care sunt destinate pentru asigurarea serviciilor de alimentare cu apă*	În aceste condiții, simpla interdicție absolută nu înlătură utilizarea de facto a construcțiilor, ci poate menține o discrepanță între situația reală și regimul juridic aplicabil. Soluția urmărită prin alin. (6¹) este instituirea unui cadru legal strict și controlabil pentru asemenea situații, fără substituirea recepției la terminarea lucrărilor și fără diminuarea cerințelor de siguranță. Totodată, preocupările ANRE privind blocurile locative alimentate prin scheme temporare și riscul ca dezvoltatorul să amâne nejustificat finalizarea și recepția construcției sunt pertinente. Legea nr. 164/2025 interzice darea în exploatare și recepția blocurilor/complexurilor de blocuri locative racordate pe scheme temporare de aprovizionare cu energie electrică destinate asigurării construcției. Această interdicție trebuie respectată și nu poate fi eludată prin mecanismul utilizării provizorii. Prin urmare, soluția nu trebuie să constea în excluderea blocurilor locative de la aplicarea alin. (6¹), ci în **stabilirea unor condiții suplimentare și mai stricte pentru utilizarea provizorie a acestora**. În particular, norma urmează a fi precizată astfel încât utilizarea provizorie să poată fi admisă numai dacă: • partea construcției utilizată este finalizată funcțional și poate fi exploatată independent și în condiții de siguranță; • sunt respectate cerințele fundamentale privind rezistența și stabilitatea, securitatea la incendiu, sănătatea și siguranța utilizatorilor; • instalațiile și rețelele edilitare necesare utilizării efective au capacitatea tehnică corespunzătoare numărului de utilizatori și regimului real de exploatare; • sunt respectate cerințele legislației sectoriale privind punerea în funcțiune, exploatarea și racordarea instalațiilor și rețelelor;

		și de canalizare, furnizării energiei electrice și termice, a gazelor naturale, a serviciilor de comunicații electronice etc.”. Modificarea cu care intervine proiectul creează o incoerență legislativă, favorizează eludarea regimului juridic al dării în exploatare a construcțiilor și diminuează esențial importanța și rolul recepției finale a lucrărilor. Aceasta intră în contradicție directă cu prevederile cadrului legislativ special care reglementează modul de amenajare, punerea în funcțiune și exploatarea în condiții de siguranță a infrastructurii tehnico-edilitare. De notat că, în cazul blocurilor locative, transmiterea bunului în folosința proprietarului permite accesul permanent al acestuia în imobil, utilizarea spațiilor comune, consumul de energie electrică, gaze naturale și energie termică, precum și folosirea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare. Acest fapt reprezintă o exploatare efectivă a construcției (locuirea de fapt a imobilului), iar caracterul „provizoriu” cu care operează norma respectivă din proiect nu schimbă natura juridică a regimului de exploatare efectivă a bunului. Principiul coerenței legislative impune ca modificarea unei norme generale, precum cele din codurile naționale, să fie compatibilă cu normele legislației speciale aplicabile domeniilor conexe. În caz contrar, se creează o situație în care o	• utilizarea provizorie nu constituie temei pentru eludarea obligației investitorului de a finaliza lucrările, de a realiza racordările permanente atunci când acestea sunt obligatorii și de a efectua recepția la terminarea lucrărilor; • utilizarea provizorie este admisă pentru o perioadă determinată, cu obligația finalizării procedurii de recepție în termenul stabilit. În ceea ce privește alimentarea prin scheme temporare, trebuie făcută distincție între simpla existență a unei scheme cu caracter temporar și **insuficiența tehnică a acesteia pentru utilizarea efectivă a construcției**. Nu denumirea formală a schemei trebuie să constituie singurul criteriu, ci capacitatea, siguranța și legalitatea alimentării pentru regimul concret de utilizare, cu respectarea interdicțiilor exprese stabilite de legislația sectorială. În consecință, **nu se acceptă excluderea blocurilor locative și complexelor rezidențiale de la mecanismul utilizării provizorii**. Se acceptă însă necesitatea instituirii pentru acestea a unor condiții suplimentare care să împiedice transformarea utilizării provizorii într-o modalitate de exploatare nelimitată a unor construcții nefinalizate și să oblige investitorul la finalizarea lucrărilor, realizarea racordărilor conforme și efectuarea recepției. De asemenea, se acceptă observația ANRE privind necesitatea precizării sintagmei „în cazuri justificate tehnic și funcțional”, prin stabilirea expresă a autorității și/sau specialiștilor competenți să constate îndeplinirea condițiilor, a documentelor în baza cărora se admite utilizarea provizorie și a duratei maxime a acesteia.

		construcție ar putea fi considerată utilizabilă potrivit prevederilor CUC, în pofida faptului că nu întrunește exigențele cadrului legislativ special ce reglementează modul și condițiile de exploatare a rețelelor inginerești. Precizăm că Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică instituie garanții exprese ca infrastructura electrică aferentă blocurilor locative să fie finalizată, verificată și racordată la rețelele operatorilor de distribuție pe scheme permanente, în conformitate cu cerințele tehnice înaintea utilizării construcției. Legea stabilește expres și fără echivoc interdicția alimentării blocurilor de locuit pe scheme provizorii după finalizarea construcției. În conformitate cu art. 73 alin. (7) din Legea nr. 164/2025, în termen de 3 luni de la finalizarea construcției și darea în exploatare a blocului/complexului de blocuri locative, antreprenorul/investitorul care a edificat blocul/complexul este obligat să transmită cu titlu gratuit operatorului sistemului de distribuție și/sau asociației de proprietari în condominiu rețelele și instalațiile electrice aferente blocului/complexului respectiv, conform proiectului. Se interzice darea în exploatare și recepția blocurilor/complexurilor de blocuri locative racordate pe scheme temporare de aprovizionare cu energie electrică, puse în funcțiune pentru asigurarea construcției blocului/complexului de blocuri locative. Pentru	

		încălcarea obligației stabilite în prezenta lege, antreprenorul/investitorul poartă răspundere contravențională în conformitate cu prevederile Codului contravențional”. Or, contrar acestei norme imperative a Legii nr. 164/2025, proiectul de modificare a CUC admite în folosință blocurile de locuit până la recepția finală, creează premise legale de a exploata, pe o durată nelimitată, imobilele racordate pe scheme provizorii la rețelele electrice, doar în baza unor *„acte de constatare întocmite de specialiștii atestați implicați în proiectare și execuție privind posibilitatea utilizării în condiții de siguranță”*. Menționăm că legislația în domeniul energeticii stabilește clar cui îi aparține competența verificării conformității instalațiilor și autorizarea punerii în funcțiune a acestora. Atragem atenția că, în prezent, de către ANRE sunt examinate numeroase reclamații din partea proprietarilor de imobile din blocurile locative nou-construite, care se confruntă cu probleme generate de transmiterea în folosință a bunurilor înainte de finalizarea tuturor lucrărilor și în pofida faptului că rețelele inginerești nu corespund normelor de securitate, nu sunt transmise în exploatare operatorilor de sistem licențiați, iar livrarea serviciilor publice se realizează pe scheme temporare prin intermediul dezvoltatorilor sau al companiilor afiliate acestora.	

		În majoritatea cazurilor, proprietarii se confruntă cu: netransmiterea rețelelor electrice către operatorii sistemelor de distribuție și menținerea alimentării blocului cu servicii publice prin intermediul dezvoltatorului sau al unor entități afiliate acestuia; imposibilitatea încheierii contractelor individuale cu furnizorii și operatorii licențiați în domeniul serviciilor publice; imposibilitatea delimitării responsabilităților privind exploatarea și întreținerea instalațiilor; impunerea unor adaosuri excesive peste tarifele în vigoare la serviciile esențiale, contrar cadrului legal, precum și hărțuirea prin deconectarea serviciilor comunale în caz de contestare a acestora etc. În domeniul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, lipsa transmiterii rețelelor către operatorii desemnați de autoritățile administrației publice locale creează dificultăți privind delimitarea responsabilităților de exploatare, întreținere și intervenție asupra infrastructurii edilitare. În lipsa unei delimitări clare între infrastructura publică și instalațiile interioare ale condominiului, operatorii serviciilor publice sunt împiedicați să își exercite atribuțiile în condițiile prevăzute de lege, ceea ce poate afecta continuitatea și calitatea serviciului prestat consumatorilor.	

		Situații similare pot apărea și în domeniul gazelor naturale și al energiei termice, unde exploatarea instalațiilor este condiționată de respectarea unor norme tehnice imperative și de existența unei delimitări clare a responsabilităților între operatori și proprietarii instalațiilor. În aceste condiții, modificarea cu care intervine proiectul de lege prin instituirea unei posibilități legale de „utilizare provizorie" anterior recepției finale a blocurilor va conduce, de fapt, la legalizarea acestor practici ilicite și va perpetua neconformitățile existente, îngrădindu-se astfel accesul consumatorilor din aceste imobile la serviciile publice esențiale, furnizate în condițiile de calitate, continuitate și siguranță prevăzute de legislația sectorială. De asemenea, relevăm că excepția formulată la alin. (6^1) nu întrunește exigențele unei norme legale, întrucât este deosebit de echivocă, admite interpretări subiective și aplicări neuniforme. Potrivit acesteia, construcțiile ar putea fi utilizate anterior recepției finale a lucrărilor *„în cazuri justificate tehnic și funcțional"*, dacă sunt îndeplinite anumite condiții generale, fără însă să fie stabilit mecanismul legal prin care aceste condiții să fie constatate, verificate și aprobate.	
		Cu referire la aliniatul (13), propus de autorii proiectului de a fi introdus la art. 192 din CUC, ANRE consideră nejustificată excluderea participării obligatorii a Inspectoratului Național	**Nu se acceptă.** Excluderea participării obligatorii a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică la recepția tuturor construcțiilor finanțate integral din surse private nu echivalează cu eliminarea cerințelor

		pentru Supraveghere Tehnică la recepția finală a lucrărilor în cazul construcțiilor finanțate integral din surse private. Este de reținut că obiectivul eliminării reglementărilor excesive și al simplificării procedurilor administrative nu poate fi realizat prin diminuarea garanțiilor statului privind siguranța și calitatea construcțiilor și a eficienței mecanismelor de protecție a cetățenilor. Eliminarea unor proceduri administrative trebuie realizată cu respectarea interesului public, fără a crea derogări care permit utilizarea unor construcții neconforme. Instituirea unei proceduri de recepție finală bazate exclusiv pe acte întocmite de specialiștii implicați în executarea lucrărilor, fără existența unui control din partea autorității de supraveghere tehnică, este de natură să afecteze obiectivitatea verificărilor și să diminueze garanțiile privind respectarea cerințelor tehnice obligatorii.	tehnice obligatorii și nici cu înlăturarea competențelor autorităților sau operatorilor prevăzute de legislația sectorială. Norma poate fi precizată în sensul că neparticiparea obligatorie a Inspectoratului nu exonerează participanții la procesul de construcție de respectarea tuturor verificărilor, avizelor, actelor de admitere în exploatare și condițiilor obligatorii prevăzute expres de legislația specială.
		Totuși, în cazul în care autorul proiectului apreciază ca fiind necesară instituirea unui mecanism limitat de utilizare provizorie pentru anumite categorii de construcții, norma propusă la pct. 10 urmează a fi revizuită integral prin excluderea blocurilor locative și a complexelor rezidențiale de la aplicarea unei asemenea derogări, prin stabilirea expresă a categoriilor de construcții pentru care poate fi aplicat, precum și prin instituirea unor termene-limită obligatorii pentru folosința provizorie.	Problema reală este lipsa unor condiții legale clare pentru utilizărarea provizorie**.** ANRE însăși descrie faptul că asemenea utilizare există deja în practică și generează reclamații. Amendamentul poate transforma o realitate nereglementată într-un regim **excepțional, controlat și limitat în timp**, obligând în același timp dezvoltatorul să ajungă la recepția legală.
		4. La Anexa nr. 1 din proiect:	

		Se propune excluderea punctelor 47 și 50 din Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității și a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător. **Argumentare:** Noțiunea de „linie electrică directă” a fost transpusă din Directiva (UE) 2019/944 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică în Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică și semnifică, potrivit directivei menționate, fie o linie electrică ce leagă un amplasament de producție izolat de un client izolat, fie o linie electrică ce leagă un producător și o întreprindere de energie electrică în scopul alimentării directe a unităților, filialelor și clienților proprii. Noțiunea de „conductă directă / magistrală directă” de gaze naturale a fost transpusă din Directiva (UE) 2024/1788 privind normele comune pentru piețele interne în sectorul gazelor din surse regenerabile, al gazelor naturale și al hidrogenului în Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și înseamnă o conductă pentru transportul gazelor naturale, complementară sistemului interconectat. Ambele directive acordă statelor membre dreptul de a stabili, în baza unor criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, modalitatea de eliberare a autorizațiilor, licențelor sau permisiunilor pentru construirea ori exploatarea unor linii electrice directe sau magistrale de gaze	**Nu se acceptă.** Argumentele prezentate nu justifică excluderea pct. 47 și 50 din lista actelor permisive supuse revizuirii. În cazul autorizației pentru linia electrică directă, art. 9 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 164/2025 prevede expres că Agenția eliberează, prelungește, reperfectează, suspendă, reia valabilitatea sau retrage autorizațiile pentru liniile electrice directe în conformitate cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Prin urmare, chiar legea sectorială plasează această autorizație în cadrul regimului juridic al actelor permisive. În ceea ce privește autorizația pentru conducta/magistrala directă de gaze naturale, lipsa unei trimiteri exprese similare la Legea nr. 160/2011 nu exclude caracterul permisiv al formalității. Calificarea acesteia urmează a fi determinată prin natura și efectele sale juridice. În măsura în care construirea și/sau exploatarea conductei directe este condiționată de obținerea prealabilă a unei decizii favorabile a autorității competente, formalitatea constituie o condiție administrativă prealabilă pentru realizarea unei operațiuni aferente activității de întreprinzător. Faptul că aceste autorizații vizează verificarea unor condiții tehnice specifice și urmăresc obiective de siguranță și funcționare corespunzătoare a infrastructurii nu înlătură caracterul lor permisiv. Aceste elemente justifică necesitatea mecanismului, dar nu modifică efectul juridic al actului. Totodată, faptul că mecanisme similare sunt prevăzute de acquis-ul UE nu constituie un temei pentru excluderea lor din lista de revizuire. Dimpotrivă, acest aspect urmează a fi examinat în cadrul procedurii prevăzute la art. LXXII alin. (6), în vederea stabilirii necesității menținerii actelor și, după caz, a includerii lor exprese în Nomenclatorul actelor permisive din Legea nr. 160/2011.

		naturale directe. Este de menționat că scopul construcției liniei directe sau a conductei directe este alimentarea propriilor unități ale producătorilor, ale filialelor sau ale consumatorilor stabiliți pe teritoriul adiacent producătorilor de energie electrică ori, în cazul conductei directe, și în apropierea rețelelor de transport al gazelor naturale. Astfel, acest tip de autorizații se eliberează pentru constatarea unor aspecte tehnice specifice și nu pot fi echivalate cu actele permisive în baza cărora se inițiază sau se desfășoară propriu-zis activități de întreprinzător.	
		5. La Anexa nr. 1 din proiect:	
		Se propune excluderea punctului 46. **Argumentare:** Cu privire la clasificarea Actului de corespundere drept act permisiv în sensul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, este necesar de menționat că, potrivit definiției legale, actul permisiv atestă învestirea solicitantului cu o serie de drepturi și obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător ori a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități. Or, conform prevederilor art. 72 alin. (19) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, Actul de corespundere se emite pentru confirmarea admiterii în exploatare a instalațiilor electrice ale	**Se acceptă.**

		instituțiilor de învățământ (inclusiv ale instituțiilor de învățământ preșcolar), ale instituțiilor medicale, ale azilurilor de bătrâni și ale orfelinatelor, pentru admiterea în exploatare a părții electrice a centralelor electrice deținute de aceleași instituții menționate, a surselor de energie electrică de rezervă ale acestora și, în mod special, pentru admiterea în exploatare a rețelelor de iluminat public amenajate de către primării. În acest sens, este important de reiterat că instituțiile sus-menționate efectuează lucrări de amenajare sau reconstrucție a instalațiilor ori centralelor electrice din posesie din contul mijloacelor financiare publice, iar verificarea calității lucrărilor efectuate, precum și respectarea cerințelor documentelor normativ-tehnice aplicabile sunt de o importanță majoră. De asemenea, este necesar de accentuat că, de regulă, instituțiile publice menționate mai sus nu dispun de personal tehnic de specialitate care ar putea recepționa instalațiile sau centralele electrice noi ori reconstruite și care ar cunoaște prevederile documentelor normativ-tehnice aplicabile. În aceste condiții, verificarea independentă și obiectivă a conformității acestor instalații, anterior punerii lor sub tensiune, constituie o măsură preventivă indispensabilă pentru asigurarea securității electrice și prevenirea producerii incendiilor sau electrocutărilor. În aceste cazuri, Actul de corespundere reprezintă un instrument de	

		suport tehnic acordat instituțiilor publice. Prin urmare, ANRE semnalează riscurile la care vor fi expuse în special instituțiile publice care vor amenaja sau vor reconstrui instalații electrice, în sensul admiterii în exploatare a unor instalații electrice neconforme, ce pot prezenta pericol iminent de incendiu sau electrocutare. Mai mult decât atât, ca urmare a solicitărilor anterioare ale Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării cu privire la identificarea actelor permisive, inclusiv în urma ședințelor de lucru desfășurate pe platforma ministerului în același context, la propunerea ANRE au fost operate modificări ale noțiunii de „act de corespundere” în noua Lege nr. 164/2025 cu privire la energia electrică. Astfel, în prezent, noțiunea de „act de corespundere” nu mai conține sintagma „act permisiv”, iar cea mai importantă modificare operată a fost excluderea confirmării corespunderii instalației/centralei electrice cu cerințele Avizului de racordare, fapt care exclude condiționalitățile de racordare la rețeaua electrică ce puteau apărea la etapa emiterii actului de corespundere. De asemenea, informăm că, odată cu publicarea Legii nr. 164/2025 cu privire la energia electrică, a fost exclusă necesitatea obținerii actului de corespundere de către agenții economici care amenajează centrale electrice. Prin urmare, se constată că entitățile care desfășoară activitate de întreprinzător în mare parte nu au obligația de a	

		solicita actul de corespundere. Actul de corespundere urmează a fi solicitat doar în cazuri speciale (racordarea la rețeaua electrică cu tensiunea mai mare de 10 kV inclusiv, sau instalații electrice cu puterea mai mare de 150 kW), care implică o complexitate sporită a instalației electrice, ceea ce prezumă și un pericol tehnic ridicat. În aceeași ordine de idei, informăm că în țările din cadrul Uniunii Europene se efectuează verificări similare ale instalațiilor electrice noi sau reconstruite și se emit documente ce atestă corespunderea acestora cu cerințele cadrului normativ-tehnic aplicabil, conform următoarelor exemple: 1) Portugalia: - Entitate emitenta: Dire ao-Geral de Energia e Geologia; - Document: Certificado de Explora ao; 2) Franta: - Entitate emitenta: Consuel; - Document: Attestation de conformite; 3) Spania: - Entitate emitenta: Organismo de Control Autorizado; - Document: Certificado de Inspeccion; 4) Belgia: - Entitate emitenta: organisme de inspectie acreditate de autoritati;	

		- Document: Raport de control/Certificat de conformitate. În concluzie, menționăm că Actul de corespundere prevăzut de Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică nu reprezintă un act permisiv în sine. Acesta se solicită, în mare parte, în cazurile amenajării sau reconstrucției instalațiilor/centralelor electrice de către instituțiile publice ori în cazul admiterii în exploatare a unor instalații electrice ce prezintă un grad sporit de complexitate și pericol. Respectiv, abrogarea acestor prevederi legale sau includerea actului în Nomenclatorul actelor permisive nu doar că nu se justifică, ci poate compromite asigurarea unui nivel corespunzător de verificare a conformității instalațiilor electrice înainte de punerea în exploatare. O asemenea abordare este deosebit de sensibilă în cazul obiectivelor cu profil social, destinate aflării și deservirii cetățenilor, precum și al celor construite, amenajate sau reconstruite din surse ale bugetului de stat. Din perspectiva responsabilității autorităților de a garanta siguranța persoanelor și utilizarea eficientă și responsabilă a fondurilor publice, aceste obiective trebuie să facă obiectul unor verificări riguroase privind respectarea cerințelor de securitate și conformitate, astfel încât să fie asigurat un nivel adecvat de protecție a vieții, sănătății persoanelor și a patrimoniului.	
			Nu se acceptă.

		6. Punctul 49 din Anexa nr. 1 la proiect urmează a fi exclus. **Argumentare:** Măsurările și încercările la punerea în funcțiune a echipamentelor și instalațiilor electrice, precum și măsurările și încercările periodice ale instalațiilor și echipamentelor electrice sunt obligatorii, deoarece prin intermediul acestora pot fi evitate situații critice, cum ar fi, de exemplu: incendii, electrocutări sau deconectări în alimentarea cu energie electrică. Măsurările și încercările periodice ale echipamentelor și instalațiilor electrice sunt necesare deoarece toate componentele acestor rețele se deteriorează în timp sub influența unui complex de factori, cum ar fi: încărcarea excesivă a circuitelor, uzura echipamentelor, coroziunea, îmbătrânirea izolațiilor sau deteriorările mecanice. În consecință, actele normative prevăd că instalațiile electrice trebuie menținute într-o stare corespunzătoare de siguranță, iar pentru aceasta ele trebuie să fie inspectate și testate periodic. De asemenea, laboratoarele electrotehnice efectuează măsurări și încercări la rețelele electrice din cadrul operatorilor sistemelor de distribuție. Efectuarea acestor măsurări este parte componentă a sistemului de mentenanță al rețelelor electrice de distribuție, care asigură exploatarea inofensivă a acestora. În urma măsurărilor și încercărilor se întocmește un Raport tehnic, care cuprinde:	Argumentele prezentate confirmă necesitatea menținerii unor cerințe de calificare, competență tehnică și control pentru entitățile care efectuează măsurări și încercări ale instalațiilor electrice, însă acestea nu justifică excluderea „Autorizației cu privire la laboratorul electrotehnic” din lista actelor supuse revizuirii. În forma actuală, autorizarea condiționează posibilitatea operatorului economic de a desfășura legal activitatea respectivă de obținerea prealabilă a unei decizii favorabile a autorității competente, în urma verificării îndeplinirii cerințelor stabilite de cadrul normativ. Prin urmare, mecanismul întrunește caracteristicile unui act permisiv. Faptul că măsurările și încercările instalațiilor electrice sunt obligatorii și sunt necesare pentru asigurarea securității electrice justifică existența unor cerințe de control, dar nu determină, prin el însuși, necesitatea menținerii formei actuale de autorizare. De asemenea, existența în alte state a unor mecanisme de autorizare, atestare, certificare sau înregistrare demonstrează necesitatea reglementării domeniului, dar relevă totodată existența unor modele diferite de intervenție administrativă. În acest sens, chiar propunerea Agenției de a examina oportunitatea transformării autorizației într-o procedură administrativă care să nu mai îmbrace forma unui act permisiv confirmă necesitatea efectuării revizuirii prevăzute de proiect. Scopul includerii pct. 49 în listă nu este eliminarea cerințelor de securitate sau permiterea efectuării măsurărilor de către entități necalificate, ci evaluarea oportunității menținerii actualului mecanism de autorizare și identificarea, după caz, a unei forme de reglementare mai proporționale.

		condițiile de măsurare, tipul mijlocului de măsurare, executantul și locul măsurării, rezultatele testărilor, precum și alte informații necesare. Este necesar de atras atenția asupra faptului că, în țările Uniunii Europene, autorizarea (atestarea, certificarea) persoanelor fizice sau juridice care efectuează măsurări și încercări ale instalațiilor electrice se realizează prin prisma respectării de către candidați a unor cerințe stricte. Acestea se regăsesc în legi, ordonanțe, hotărâri emise de guvern sau de ministerele de profil ori în regulamentele autorităților de reglementare din țările respective: **a) Un exemplu relevant este România**, unde autorizarea operatorilor economici care verifică (realizează încercări și măsurări) instalațiile electrice (în Republica Moldova – laboratoare electrotehnice) se efectuează în baza *Regulamentului pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, execută și verifică instalații electrice* (sursa: anre.ro). În acest regulament sunt stabilite – în mod similar cu prevederile Regulamentului cu privire la autorizarea laboratoarelor electrotehnice din Republica Moldova – activitățile supuse autorizării, procedura de acordare a unui atestat, cerințele față de comisia de examinare, procedura de verificare și vizare periodică a atestatului, procedura de modificare, suspendarea sau retragerea acestuia, drepturile și obligațiile titularului de atestat,	

		precum și modelul declarației pe propria răspundere. **b) În Elveția**, în baza *Legii cu privire la instalațiile electrice* și a *Ordonanței cu privire la instalațiile electrice de joasă tensiune* (734.27; 734.272), persoanele fizice, organele de control independente și organele de control acreditate care verifică instalațiile electrice trebuie să dețină o autorizație acordată de Inspectorat (sursa: admin.ch). Respectiv, aceste acte normative stabilesc cerințele față de candidații care doresc să obțină autorizația, conținutul acesteia, modalitatea de modificare, retragere și prelungire, registrul autorizațiilor eliberate, desfășurarea examenului, precum și competențele și obligațiile aferente. **c) În Estonia**, în baza *Legii privind securitatea electrică* (sursa: riigiteataja.ee), se efectuează înregistrarea laboratoarelor de măsurare și testare (care efectuează măsurări și încercări ale echipamentelor și instalațiilor electrice). Respectiv, această lege stabilește modalitatea de înregistrare, cazurile de refuz sau de anulare a înregistrării, precum și responsabilitățile laboratoarelor. **d) În Finlanda**, în baza *Legii privind siguranța electrică* (sursa: finlex.fi), sunt stabilite cerințele și criteriile pentru aprobarea organismelor autorizate sau a inspectorilor autorizați care inspectează instalațiile electrice și efectuează măsurări și încercări.	

		Exemplele sus-numite demonstrează că, în fiecare stat, persoanele fizice sau juridice care execută măsurări și încercări ale instalațiilor electrice, în conformitate cu prevederile legislației ori ale altor acte normative naționale, trebuie să fie autorizate, certificate sau înregistrate. Suplimentar, legislația țărilor europene prevede executarea obligatorie a măsurărilor și încercărilor instalațiilor electrice, care sunt consemnate în rapoarte de securitate (verificare) întocmite de laboratoare ori de operatori economici specializați. De exemplu: **În România** – *Normativul privind proiectarea, execuția și exploatarea instalațiilor electrice aferente clădirilor*, indicativ I 7 - 2011 (Cap. 8. Verificarea și întreținerea instalațiilor electrice și a sistemului de protecție împotriva trăsnetului) (sursa: just.ro); precum și PE 116/1994 – *Normativ de încercări și măsurători la echipamente și instalații electrice*; **În Elveția** – *Ordonanța cu privire la instalațiile electrice de joasă tensiune* (734.27) (sursa: admin.ch); **În Germania** – *Asigurarea germană obligatorie pentru prevenirea accidentelor de muncă (DGUV)*, Secțiunea „Instalații și echipamente electrice” (sursa: dguv.de); **În Franța** – *Codul muncii*, articolele R.4226-14 – R.4226-21 (sursa: legifrance.gouv.fr);	

		În Italia – *Decretul Președintelui Republicii nr. 462 din 22.10.2001* „Regulament privind simplificarea procedurii de declarare a instalațiilor și dispozitivelor de protecție împotriva descărcărilor atmosferice, a dispozitivelor de legare la pământ ale instalațiilor electrice și a instalațiilor electrice periculoase” (sursa: normattiva.it); **În Spania** – *Decretul Regal nr. 842/2002 din 2 august*, prin care se aprobă Regulamentul electrotehnic pentru joasă tensiune (sursa: boe.es); **În Portugalia** – *Decretul-lege nr. 96/2017 din 10 august* (sursa: diariodarepublica.pt); **În Finlanda** – *Legea privind siguranța electrică* (sursa: finlex.fi). De asemenea, efectuarea măsurărilor și a încercărilor, atât după executarea instalațiilor/centralelor, cât și cu caracter periodic, este prevăzută și de standardele europene și internaționale de profil: **IEC 60364-6:2016** *„Low-voltage electrical installations - Part 6: Verification”*; **IEC 62446-1:2016** *„Photovoltaic (PV) systems - Requirements for testing, documentation and maintenance - Part 1: Grid connected systems - Documentation, commissioning tests and inspection”*; **IEC 60076-3:2013** *„Power transformers - Part 3: Insulation levels, dielectric tests and external clearances in air”*;	

		IEC 60502-2 *„Power cables with extruded insulation and their accessories for rated voltages from 1 kV (Um = 1,2 kV) up to 30 kV (Um = 36 kV) - Part 2: Cables for rated voltages from 6 kV (Um = 7,2 kV) up to 30 kV (Um = 36 kV)”* etc. Este de remarcat faptul că activitatea laboratoarelor electrotehnice este una specifică și unică prin natura sa. În prezent, nu există alte entități sau alt personal specializat care să dispună de mijloace de măsurare adecvate, personal electrotehnic calificat și echipamente de protecție capabile să aprecieze cu exactitate starea tehnică a centralelor, a rețelelor și a instalațiilor electrice chiar la locul amplasării acestora. În contextul informațiilor sus-menționate, se constată că autorizarea laboratoarelor electrotehnice de către ANRE este strict necesară pentru asigurarea funcționării în condiții de siguranță a părților componente ale sistemului electroenergetic național. Ca variantă alternativă, Agenția va examina oportunitatea revizuirii cadrului normativ sectorial în vederea transformării „Autorizației cu privire la laboratorul electrotehnic” într-o procedură administrativă care să nu mai îmbrace forma unui act permisiv.	
4.	**Agenţia Naţională pentru Siguranţa**	I. Cu referire la art. IX din proiect, ce ține de modificarea Legea nr. 1100 din 30.06.2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, se notează că, Agenția	**Se ia act**

	Alimentelor ***(demersul nr.15 – 4109 din 24.07.2026)***	Națională pentru Siguranța Alimentelor, are misiunea de realizare a politicilor publice în domeniile referitoare la garantarea siguranţei alimentelor şi a calităţii produselor alimentare, inclusiv a alcoolului etilic, a producţiei alcoolice şi a produselor vitivinicole, menţinerea unui sistem de măsuri publice menite să asigure calitatea și inofensivitatea produselor alimentare precum şi protecţia consumatorilor în domeniul alimentar. Subsecvent, entitatea este deschisă pentru susținerea turismului rural, care necesită suport, consultanță și sprijin în procesul de dezvoltare, dar în limitele atribuite de lege și nu în detrimentul protecției intereselor și sănătății consumatorului. Astfel, pornind de la obiectul Legii nr. 1100/2000, ce specifică că unele din scopurile acesteia sunt: - apărarea intereselor economice ale statului; - intensificarea şi eficientizarea controlului asupra respectării condiţiilor de fabricare şi circulaţie a alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice; - combaterea falsificării a alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice; - prevenirea şi combaterea evaziunii fiscale în procesul circulaţiei alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice, sporirea veniturilor bugetare provenite din fabricarea şi circulaţia alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice. La examinarea notei de fundamentare a proiectului, autorii, nu au adus argumente despre problemele și necesitatea de excludere a avizului prealabil pentru	

		dreptul de import al alcoolului etilic, referindu-se doar la reglementarea comercializării cu amănuntul/servirii băuturilor spirtoase produse în condiții de casă la pensiunile turistice și agroturistice, vilele turistice, casele rurale și satele de vacanță ce prestează servicii de alimentație publică. Subiectul eliminării reglementărilor excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive a fost abordat și prin proiectul cu număr unic 1159/MDED/2024, iar Agenția, referitor la proiectul respectiv, și-a expus poziția prin avizul cu nr. 15-235 din 17.01.2025. De asemenea, pe acest subiect, s-a participat la ședința organizată de Consiliul Economic de pe lângă Prim-ministru pentru coordonarea pozițiilor autorităților pe marginea proiectului (proces - verbal din 15.02.2025), menținându-și poziția din aviz. În rezultatul discuțiilor din ședință, s-a luat decizia de a reglementa noțiunea de „mici producători de băuturi spirtoase”, care să fie corelată cu cerințele și volumele de producere a băuturilor spirtoase, similar noțiunii de „mic producător de vin” din Legea viei și vinului nr. 57/2006. Ca urmare, s-a stabilit alocarea unui termen în care să se: • efectueze un studiu de identificare a numărului real de producători (pensiuni turistice şi agroturistice, vile turistice, case rurale şi sate de vacanţă);	

		• reglementeze condițiile de producere a băuturilor spirtoase în condiții de casă, prestatori de servicii turistice rurale. În partea ce ține de termenul de implementare, a fost luată decizia de elaborarea unui proiect de hotărâre de Guvern care să specifice normele și condițiile de producere a băuturilor spirtoase în condiții casnice, luând în considerație aparatajul, materia primă proprie, limitarea cantităților (în baza unui studiu de consum) și a volumelor de comercializare. Totuși, pentru justificarea acțiunilor propuse de eliminare excesivă a reglementărilor astfel de argumente, analize, explicații, dovezi sau studii în acest sens, în nota de fundamentare nu se aduc. Precedent de facilitare și susținere a turismului rural există, fiind acordat prin art. 23 alin. (7) al Legii viei și vinului nr. 57/2006, prin care a fost reglementată comercializarea cu amănuntul și/sau servirea consumatorilor finali a vinului produs din struguri proprii la pensiunile turistice şi agroturistice, la vilele turistice, la casele rurale şi satele de vacanţă ce prestează servicii de alimentaţie publică, cu condiția respectării obligației de înregistrare în SIA Registrul Vitivinicol, instituit de MAIA. Spre regret, însă, se constată că la peste 2 ani de la intrarea în vigoare a acestor prevederi, nu s-a înregistrat nici o astfel de unitate, deși, cu siguranță vinul este produs și oferit spre consum turiștilor.	

		Reieșind din cele expuse supra, pe marginea proiectului se propun următoarele completări, după cum urmează:	
		1. Cu referire la pct. 1- art. 23 alin. (2), alin. (21)-(6) și alin. (7) excluderea noțiunii de „aviz prealabil” și a prevederii legale de import al alcoolului etilic rectificat „în baza avizului prealabil eliberat de ANSA” - propunerea nu se **acceptă**, din următoarele considerente. În alin. (1) lit. d) al acestui articol, este stipulat că „statul stabilește cotele de import al alcoolului etilic”, iar modul de stabilire și de cunoaștere a volumelor de alcool etilic importat, este specificat prin următoarele alineate, care descriu etapele, condițiile și modul de obținere a licenței de import. Totodată, „importul” este una din operațiile circuitului alcoolului etilic, astfel cum stabilește noțiunea din lege: „circulaţia producţiei alcoolice – procurarea (inclusiv importul), livrarea (inclusiv exportul), folosirea, stocarea (depozitarea, păstrarea) şi comercializarea (cu ridicata şi cu amănuntul) producţiei alcoolice”. În art. 4 din Legea nr.1100/2000, se specifică că una din obligațiile agenților economici este să întocmească şi să depună declaraţiile de fabricare şi/sau de circulaţie a alcoolului etilic, inclusiv la etapa de import a acestuia, iar prin restricțiile de la art. 5, se interzice comercializarea alcoolului etilic importat. În aceiași ordine de idei în art. 24	**Nu se acceptă.** Avizul prealabil, care se eliberează și solicitantului licenței este act permisiv și o barieră nejustificată pentru obținerea licenței. Menționăm, că prevederile alin. (61) și (7) al articolului 23 oferă posibilități de a efectua verificările și controalele necesare pentru a evita fraude din partea agenților economici. Totodată, prevederile art. 18 stabilesc cerințe față de utilajul tehnologic utilizat la fabricarea alcoolului etilic şi a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum. Nota de fundamentare, la punctul 32 al sub compartimentului 2.2 „Descrierea situației și a problemelor care impun intervenția” conține informații referitor la necesitatea intervenției și modificării cadrului legal referitor la prevederile, care stabilesc acte permisive sau proceduri similare eliberării unui act permisiv. Avizul prealabil, care se preconizează a fi exclus se încadrează în cazurile menționate la punctul 32

		alin. (1) în fraza a doua, legea prevede că „Importul alcoolului etilic se permite numai agenţilor economici care deţin licenţă pentru fabricarea producţiei alcoolice sau pentru producerea articolelor de parfumerie şi cosmetică, pentru producerea medicamentelor ori pentru procesele de producere sau prestări de servicii, în procesul tehnologic al cărora este necesară utilizarea alcoolului etilic”. Prin art. 9 alin. (2) din Legea nr. 1100/2000, se stipulează că Agenția este autoritatea abilitată cu funcții de control în domeniul fabricării şi circulaţiei alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice, prevedere specificată și în anexa la Legea nr. 131/2012 – autoritate de control în domeniul producerii şi circulaţiei vinului şi a produselor alcoolice. Drept consecință, autoritatea de licențiere, pentru a se asigura de corespunderea volumelor de alcool etilic necesar de a fi importat cu prognoza de producere a băuturilor spirtoase, solicită autorității de control responsabile verificarea corespunderii acestora necesităților de producere. În acest sens nu se efectuează controale cu ieșire la fața locului, ci sunt efectuate verificările corespunzătoare prin indicarea cantității de alcool etilic necesar de a fi importat. Se informează că, aceste avize se eliberează anual și sunt solicitate în particular, dar nu exclusiv, pentru întreprinderile producătoare din stânga Nistrului, odată cu	

		reperfectarea licenței de import a alcoolului etilic. Menționăm, că actualmente inspectorii Agenției, comunică cu autoritatea de licențiere pe segmentul avizului prealabil pentru dreptul de import al alcoolului etilic, utilizând SIA GEAP.	
		2. La pct. 2. Ce ține de completarea cu articolul 51, nu poate fi acceptată, deoarece: 2.1. nu este corelată cu structura și logica Legii nr. 1100/2000. Art. 51 propus, instituie derogări de la prevederile art. 5, care reglementează expres restricțiile aplicabile în domeniul fabricării și circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice. Introducerea unor norme permisive prin derogare de la un articol care stabilește interdicții, contravine sistematicii actului normativ, afectează coerența și previzibilitatea reglementării și creează premise pentru interpretarea și aplicarea neuniformă a dispozițiilor legale; 2.2. cadrul legal specific în domeniu stabilește în art. 3 alin. (2) lit. d) că, sfera și limitele de aplicare a Legii nu se extind asupra activităților din domeniul fabricării producţiei alcoolice în condiţii de casă, pentru consum personal, cu excepţia băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum. Astfel, pentru băuturile spirtoase ce se prezumă a fi comercializate și servite consumatorilor, trebuie să fie aplicate prevederile legale, fără careva derogări;	**Se acceptă parțial**. Articolul 5[1] este modificat corespunzător, inclusiv urmare discuțiilor cu reprezentanții Ministerului Agriculturii și Industrie Alimentare Legea 1100/2000 a fost completată și cu alte prevederi de clarificare a acestui aspect.

		2.3. după cum s-a menționat supra (a se vedea explicațiile la nr. unic 1159/MDED/2024), la moment, nu există cerințe stabilite pentru utilajul tehnologic utilizat în procesul de producere (de regulă aparate artizanale), ce trebuie verificate, recunoscute și înregistrate întru asigurarea respectării cerințelor de siguranță atât pentru utilaj, cât și pentru produs. La fel, unitatea trebuie să fie autorizată/înregistrată la astfel de genuri de activitate, fie și sub noțiunea de „mic producător de băuturi spirtoase”. Ca și pentru oricare alt produs alimentar, este necesar ca băuturile spirtoase obținute în astfel de condiții, să-și poată demonstra trasabilitatea prin documente justificative (de la materia primă, conformitatea prin rapoarte de încercări emise de laboratoare acreditate/atestate până la respectarea cerințelor față de ambalajele de păstrare a producției fabricate), care să ateste întrunirea cerințele de siguranță prevăzute de Regulamentul sanitar, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 724/2024, inclusiv în ceea ce privește cerințele față de concentrația în masă a metanolului, metalelor grele și a altor contaminanți specifici băuturilor spirtoase, fapt ce poate genera riscuri pentru sănătatea consumatorilor; 2.4. derogarea de la prevederile art. 17 alin. (1) din Legea nr. 1100/2000 este nejustificată și inadmisibilă. Etichetarea (marcarea) reprezintă un element esențial pentru informarea corectă a consumatorului, asigurarea trasabilității	

		produsului, identificarea lotului, care se aplică printr-o etichetă autoadezivă inclusiv vaselor de păstrare a producției alcoolice în vrac (keg, vase de inox, recipiente de sticlă, bag- in-box, atenție! cu excepția ambalajelor din polietilentereftalat (PET)). Excluderea obligației de etichetare contravine, de asemenea, prevederilor art. 10 alin. (2) și alin. (4) și art. 8 alin. (1) lit. a), c), k) și m) din Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare.	
		3. Punctul 3, ce ține de articolul 6, alineatul (4) și punctul 5, articolul 24, alineatul (41), propunerea de abrogare, nu se acceptă. 3.1. Eliminarea acestei cerințe reduce nivelul de protecție împotriva falsificării și reutilizării ambalajelor, sporind riscul fabricării și comercializării produselor alcoolice falsificate sau contrafăcute. Utilizarea dopurilor cu dispersie reprezintă o măsură de securizare a ambalajului, care limitează posibilitatea reumplerii recipientelor cu produse de proveniență necunoscută, contribuie la asigurarea integrității produselor în vederea protejării sănătății consumatorilor și prevenirii practicilor frauduloase pe piață. 3.2. La aceste alineate cuvintele „Instituția Publică Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice/nealcoolice şi a produselor conservate” se substituie cu textul ”Instituția Publică Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor Și Siguranța Alimentelor”.	**Nu se acceptă.** Propunerile de modificare nu elimină sau interzic dopurile cu dispersie, agenții economici având posibilitatea și în continuare să le folosească. Prevederile proiectului elimină confirmarea dopurilor cu dispersie sau altor tipuri de dopuri de către o instituție publică.

		4. Suplimentar modificărilor propuse la art. IX, se propun următoarele modificări: 4.1. La art. 1: prima frază va constitui alin. (1) și va avea următorul conținut: „(1) În sensul prezentei legi, se utilizează următoarele noțiuni generale, ce semnifică:”, în continuare după text; (2) Noțiunea de „alcool etilic” se expune în următoarea redacție: „alcool etilic - alcool, obţinut prin fermentarea alcoolică a materiei prime agricole de origine vegetală, cu distilare, cu/sau fără rectificare ulterioară şi alcoolul de sinteză obţinut prin hidratarea catalitică a etilenei”. Fraza a doua din noțiune se exclude. Modificarea acestei noțiuni se impune pentru a se subînțelege prin ea și distilatele de origine agricolă, producerea cărora este o activitate obligatoriu supusă licențierii. În sensul actual al Legii (în special art. 13, art. 23), precum și a compartimentului I al Nomenclatorului actelor permisive din Legea nr. 160/2011, această activitate nu ar fi trebuit supusă licențierii. articolul se completează cu alin. (2) cu următorul conținut: „(2) Noțiunile generale prevăzute la alin. (1) se utilizează și în alte acte normative speciale, care reglementează anumite categorii de producție	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului.

		alcoolică, în măsura în care acestea nu prevăd alte noțiuni speciale. Modificare este necesară pentru a face claritate și a elimina divergențele de interpretare a noțiunilor de „producție alcoolică” și de „vin”, deoarece vinul este o categorie de producție alcoolică, la fel ca si berea, cidrul ș.a. 4.2. La art. 7: alin. (1) se completează cu textul „ , care este parte integrată a sistemului informațional integrat "e-ANSA"; alin. (3) se exclude. Deoarece, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 791/2022 cu privire la instituirea și aprobarea Conceptului Sistemului informațional integrat „e-ANSA”, sunt în proces de dezvoltare ambele sisteme informaționale: „Registrul utilajului tehnologic principal” și „Registrul de stat al circulației alcoolului etilic și a producției alcoolice”. Totodată, producătorii de bere și băuturi pe bază de bere, conform pct. 28-29 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 225/2025, sunt obligați să asigure trasabilitatea și să depună declarația de fabricare și/sau de circulaţie a berii şi a băuturilor pe bază de bere prin intermediul Ghişeului unic de raportare electronică, la fel ca și toți producătorii de producție alcoolică. Astfel, odată cu obținerea licenței în domeniul fabricării și circulației berii și a băuturilor pe bază de bere, precum și cu depunerea anuală a declarației	

		de producere, dispare necesitatea reglementării excepțiilor stabilite la alin. (3). 4.3. La art. 10: 4.3.1. la lit. a), după cuvintele „controlul, la toate etapele de fabricare şi circulaţie, al alcoolului etilic, al distilatelor de origine agricolă şi al producţiei alcoolice; ” se completează cu expresia „controlul respectării cerințelor de etichetare;”; 4.3.2. la lit. c), cuvintele „genul de activitate” se substituie cu cuvântul „importul,”. Modificarea este necesară întru ajustarea și corelarea funcțiilor și atribuțiilor de control cu titlul V al Legii nr. 1100/2000, ce stabilește răspunderea pentru încălcarea prevederilor legii. 4.4. La art. 11: 4.4.1 la lit. g) cuvintele „verifică înregistrarea” se substituie cu cuvintele „efectuează înregistrarea și ține evidența”; 4.4.2 la lit. h) cuvintele „verifică înregistrarea agenţilor economici care fabrică” se substituie cu cuvintele „efectuează înregistrarea agenţilor economici care importă, fabrică”. În conformitate cu prevederile art. 7 și art. 18 din Lege, ANSA, este autoritatea cu funcții de control ce efectuează înregistrările utilajelor tehnologice și a agenților economici în Registrele corespunzătoare, fiind părți integrante a sistemului informaţional integrat "e-ANSA". 4.5. La art.13:	

		4.5.1 la alin. (2) lit. c), după cuvintele „alcoolului” se completează cu cuvintele „etilic și băuturilor spirtoase cu concentraţia alcoolică de minimum 25% în volum”; 4.5.2 la alin (4) în prima frază cuvintele „utilajului tehnologic principal” se vor substitui cu cuvintele „capacităților de producție”, iar în fraza a doua cuvintele „sau procesul-verbal de control privind” se substituie cu cuvintele „de corespundere sau necorespundere cu”. După cum s-a menționat supra, odată cu modificarea noțiunii de „alcool etilic”, prevederile aplicabile alcoolului etilic din textul Legii nr. 1100/2000 se vor referi și la distilatele de origine agricolă. De asemenea poziția 3 din compartimentul 1 al Anexei la Legea nr. 160/2011 va cuprinde și licențierea activității de fabricare a distilatelor de origine agricolă (de vin, fructe, cereale), întrucât autoritatea de licențiere indică în licență doar activitatea „fabricarea alcoolului etilic”, fără a specifica „fabricarea distilatelor de origine agricolă” (de vin, fructe, cereale, etc). Se menționează, că taxele între aceste genuri de activitate ar trebui să fie diferențiate. Modificările la alineatul (4), se justifică prin utilizarea mai corectă în context a noțiunilor legii, iar în rezultatul controlului comun cu autoritățile specificate, către autoritatea de licențiere este transmisă o notificare semnată de toți reprezentanții autorităților de control, în temeiul căreia,	

		autoritatea de licențiere eliberează sau reperfectează licența de activitate. 4.6. La art. 18: 4.6.1 în alin. (1), cuvintele „dotat cu aparate pentru măsurarea cantităţii producţiei fabricate şi cu aparate pentru măsurarea concentraţiei alcoolice” se substituie cu cuvintele „sigilat și înregistrat”; 4.6.2. Articolul se va completa cu alin. (11) cu următorul conținut: „(11) Utilajul tehnologic folosit la fabricarea alcoolului etilic rectificat și a băuturilor spirtoase cu concentraţia alcoolică de minimum 25% în volum este dotat cu aparate pentru măsurarea cantităţii producţiei fabricate şi cu aparate pentru măsurarea concentraţiei alcoolice.” Pentru punerea în aplicare a prevederilor art. 18 alin. (7) din Lege, Guvernul a aprobat Hotărârea Guvernului nr. 232/2025, prin reglementarea procedurii de sigilare/desigilare și înregistrare a utilajului tehnologic principal. Modificarea propusă are drept scop menționarea concretă a cazurilor de utilizare a aparatelor pentru măsurarea cantităţii producţiei fabricate şi cu aparate pentru măsurarea concentraţiei alcoolice. 4.7 La art. 24, cuvintele „certificate de calitate şi de certificate de conformitate” se substituie cu cuvintele „acte ce atestă calitatea și siguranța”. Se menționează că, în funcție de țara de origine a produselor importate, actele ce atestă calitatea și	

		siguranța produselor importate au conținut și denumiri diferite.	
		II. Cu referire la art. XVI - Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți	
		1. Cu privire la pct. 1 care propune excluderea noțiunii de „înregistrare a depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar”, în ultima versiune a Legii nr. 119/2004, în art. 3 nu se regăsește noțiunea în cauză. Cu privire la excluderea cuvântului „autorizată” din noțiunea de „producător”: propunerea, nu se **acceptă**, deoarece o astfel de modificare ar putea crea impresia eronată că orice societate sau organizație din sectorul public ori privat poate desfășura activități specifice unui producător. Subliniem că produsele fitosanitare, prezintă un risc înalt pentru sănătatea umană, animale și mediu. Cu privire la propunerea de excludere din noțiunile „ambalare” și „reambalare” a textului „și al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, de comun acord cu Ministerul Sănătății”, se comunică că această propunere nu se **acceptă**, deoarece, chiar dacă notificarea privind ambalarea (la producere) și notificarea privind reambalarea nu constituie un act permisiv, Agenția trebuie notificată. În acest sens, se menționează că notificarea are un caracter strict informativ, facilitează menținerea trasabilității informațiilor și asigură informarea continuă a Agenției. Notificarea Agenției se efectuează în conformitate cu modelele	**Se acceptă parțial.** Propunerea de excludere a noțiunii de „înregistrare a depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar” este exclusă. Referitor la alte noțiuni, recomandările nu se acceptă, deoarece modificările la noțiunile menționate elimină prevederi, care instituie sau pot genera acte permisive sau proceduri similare eliberării unui act permisiv. Totodată, conform proiectul noțiunea înregistrare este expusă explicit.

		standardizate aprobate prin Ordinul directorului general al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor nr. 626 din 18 decembrie 2023 cu privire la aprobarea Procedurii specifice Admiterea importului, fabricării, reambalării produselor de uz fitosanitar sau a fertilizanților, prevăzute în Anexele nr. 7 - 8. Cu privire la propunerea de a substitui cuprinsul noțiunii de înregistrare cu următorul text: „înregistrare - înscrierea a produsului de uz fitosanitar sau a fertilizantului în Registrul de Stat al produselor de uz fitosanitar, în urma cărora se permit introducerea pe piață și utilizarea conform destinației.”, se propune ca noțiunea în cauză să fie formulată după cum urmează: „înregistrare- înscrierea produsului fitosanitar sau a fertilizantului în Registrul de Stat al produselor de uz fitosanitar, în urma căreia se permite introducerea pe piață și utilizarea acestuia exclusiv în scopul pentru care a fost înregistrat”, utilizând terminologia standardizată în conformitate cu prevederile Legii nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative și ale Legii nr. 21/2025 privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante.	
		2. Cu privire la pct. 4 care propune excluderea cuvintelor „înregistrat și sigilat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor” din art. 12 alin. (11) lit. c), precum și cu privire la pct. 7 care	**Nu se acceptă**. Înregistrarea și sigilarea acestor registre constituie o procedură similară eliberării unui act permisiv. Dacă evidența acestor registre este necesară, inspectorii subdiviziunii teritoriale ANSA, în urma

		propune excluderea cuvintelor ,,înregistrat și sigilat de către aceasta” precum și excluderea celei de-a doua propoziție din alin.(11) care are următorul conținut ,,Registrele respective sunt înregistrate și sigilate la subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din raza de activitate a producătorului agricol/persoanei juridice care prestează servicii în domeniul protecției plantelor,, nu se acceptă întrucât la momentul actual, Agenția, nu deține un alt instrument de evidență a importului, comercializării, stocării și utilizării produselor fitosanitare și a produselor fertilizante decât cel prevăzut în Anexa nr. 1 la Hotărârea de Guvern 1045/2005 și Anexa nr. 4 la Legea 119/2004. Înregistrarea și sigilarea acestor registre la subdiviziunile teritoriale ale Agenției permit asigurarea corectitudinii, veridicității într-un format standardizat a evidențelor respective De asemenea, se menționează că, la momentul actual, Agenția, nu deține un sistem informațional digitalizat destinat ținerii și administrării acestor evidențe.	unor controale planificate sau urmare deplasării la agentul economic vor sigila registrele respective și ulterior le vor înregistra.
		Suplimentar, se propune revizuirea conținutului art. 12 alin. (11), având în vedere că trimiterea la Anexa nr. 5, nu mai corespunde cadrului normativ în vigoare, aceasta fiind abrogată.	**Se ia act.** Alin. (1^1) al art. 12 nu conține norme de trimitere la anexa nr. 5. Menționăm, că norme de trimitere la anexa nr. 5 se regăsesc la alte prevederi, acestea devenind caduce. Astfel de norme pot fi revizuite în rezultatul unui proces mai amplu, care să cuprindă toate actele normative, care conțin astfel de prevederi.
			Nu se acceptă.

		3. Cu referire la pct. 5, care propune, la art. 14 alin. (2), substituirea cuvintelor „numărul și data certificatului de omologare” cu cuvântul „indicat”, se propune substituirea textului „Fiecare unitate de marfă fabricată în Republica Moldova sau importată este etichetată în limba română sau în limba română și în limba rusă, potrivit recomandărilor aprobate de autoritatea de omologare a produselor fitosanitare. Pe etichetă este necesară indicarea numărului și data certificatului de omologare:” cu textul „Fiecare unitate de marfă fabricată în Republica Moldova sau importată este etichetată în limba română, într-un limbaj ușor de înțeles de către utilizatorii finali, potrivit recomandărilor aprobate de autoritatea de omologare a produselor fitosanitare. Pe etichetă trebuie indicate numărul și data certificatului de omologare, după caz”. Modificările propuse, rezidă din următoarele considerentele armonizarii prevederilor respectivei Legi cu noua legislație referitoare la etichetarea produselor fitosanitare și fertilizante, art. 8 alin. (8) din Legea nr. 21/2025 privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante și Ordinul MAIA nr. 207 din 16 decembrie 2025 cu privire la aprobarea Ghidului privind aspectul vizual al etichetei pentru produsele fertilizante UE și/sau produsele fertilizante MD. În aceeași ordine de idei, se recomandă menționarea numărului și data certificatului de omologare pe eticheta produsului	Conform proiectului, se propune excluderea certificatului de omologare.

		fitosanitar, pentru a nu induce în eroare utilizatorii finali.	
		III. Art. XXVII. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, în partea ce ține de abrogarea art. 34 alin. (23). Excluderea mecanismului de aplicare a amenzii triple pentru persoanele juridice nu este oportună, întrucât aceasta ar diminua efectul preventiv și descurajator al sancțiunilor contravenționale aplicabile agenților economici. Persoanele juridice dispun, de regulă, de o capacitate economică și financiară superioară celei a persoanelor fizice. Din această perspectivă, aplicarea unei amenzi în același cuantum ca și în cazul persoanelor fizice poate deveni insuficientă pentru a determina respectarea normelor legale și poate transforma sancțiunea într-un cost acceptabil al desfășurării activității economice. Mecanismul amenzii triple, răspunde principiului proporționalității prin adaptarea sancțiunii la natura și capacitatea economică a subiectului răspunderii contravenționale. Eliminarea acestuia, ar conduce la reducerea eficienței politicii sancționatorii, în special în domeniile care vizează protecția consumatorilor și alte domenii de interes public. Totodată, reducerea cuantumului sancțiunilor pentru agenții economici, poate crea un tratament excesiv de favorabil față de persoanele juridice care obțin avantaje economice în urma încălcării legii, diminuând caracterul disuasiv al răspunderii	**Nu se acceptă.** Alineatele (2/1), (2/2), (2/3) din art.34 au fost introduse în CC prin Legea nr.101/2012 cu scopul de a utiliza o măsură suplimentară de descurajare în special pentru agenții economici din comerț, în raport cu încălcările repetate ale drepturilor consumatorilor, luînd în calcul că amenzile pentru persoane erau destul de mici, raportat la prejudiciul cauzat sau profitul obținut din urma încălcărilor. Această propunerea avea un raționament valid, în perioada în care unitatea convențională era 20 de lei, limita maximă pentru amendă la persoane juridice era 500 u.c. și în principiu marea majoritatea a amenzilor erau mult mai mici. Ori în următorii 5-8 ani, această situația s-a modificat radical, u.c. fiind mărită la 50 lei, limita maximă triplată pînă la 1500 u.c. și au fost majortate substanțial marea majoritate a amenzilor pentru persoane juridice pe tot parcursul Codului. În aceste circumstanțe, cel puțin prevederile din alineatul (23) prezintă în mod vădit o măsură dispropoționată, care contrar principiilor fundamentale ale legii contravenționale se aplică în mod discriminatoriu doar persoanei juridice (fără a include persoana fizică sau cu funcție de răspundere). Cu toate că sancțiunea contravențională trebuie să fie individualizată și proporțională, totuși în cadrul Codului nu se ține cont de varietatea agenților economici, mărimea și capacitatea financiară a acestora. În timp însăși amenzile dar și toate mecanismele de sancționare s-au înăsprit considerabil și de multe ori nu suficient de justificat, fiind îndreptate în special spre descurajarea întreprinderilor mari și mijlocii. În multe cazuri microîntreprinderile care au o capacitate financiară mult mai mică, sunt expuse sancționărilor care riscă să diminueze subtanțial din competitivitatea, capacitatea și

		contravenționale și afectând concurența loială între operatorii economici care respectă legislația și cei care o încalcă. De asemenea, argumentul privind reducerea presiunii financiare asupra întreprinderilor mici și microîntreprinderilor, poate fi realizat prin mecanisme individualizate de stabilire a sancțiunii, prevăzute deja de Codul contravențional (criteriile de individualizare a sancțiunii), fără a fi necesară eliminarea unui mecanism general care asigură eficiența răspunderii persoanelor juridice. În consecință, menținerea mecanismului de aplicare a amenzii triple pentru persoanele juridice este justificată pentru a asigura caracterul efectiv, proporțional și disuasiv al sancțiunilor contravenționale, precum și pentru a preveni situațiile în care încălcarea legii devine mai avantajoasă din punct de vedere economic decât respectarea acesteia.	sustenabilitatea întreprinderii. Și mai grave fiind cazurile în care amenzile se aplică arbitrar, acolo unde formulările vagi din Cod lasă o marjă foarte mare de discreție pentru agentul constatator căci sunt multe cazuri nu se clarifică latura obiectivă (ex. încălcarea regulamentelor sanitare) sau cel puțin nu se evidențiază gravitatea încălcării, fiind admise tacit aplicarea amenzilor pentru încălcări formale, fără un prejudiciu sau un pericol real.
		IV. Cu referire la art. XIX - Legea viei și vinului nr.57/2006:	
		1. Propunerea de substituire a cuvântului ”cerere” cu ”notificare” la articolul 10, alineatul (8/1) și articolul 21 alineatul (1/3), nu se acceptă, din următoarele considerente: 1.1. Din punct de vedere terminologic și juridic, substituirea termenului „cerere” cu termenul „notificare” nu este justificată. Potrivit art. 9 alin. (2) din Codul administrativ,	**Se acceptă.**

		„cererea” reprezintă solicitarea prin care se urmărește emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative, iar art. 97 alin. (1) din Codul administrativ reglementează „notificarea” ca modalitate de comunicare a unui înscris de către autoritatea publică 1.2. Potrivit art. 19 alin. (5) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, „registratorul introduce date în registru numai la cererea persoanelor împuternicite, în baza actelor justificative prezentate”. 1.3. Conform pct. 38 și pct. 41 din Hotărârea Guvernului nr. 292/2017, înregistrarea subparcelelor/parcelelor viticole și a unităților vinicole se efectuează de către registrator/subregistrator în baza cererii și a documentelor justificative anexate. Totodată, potrivit pct. 33 din aceeași Hotărâre, după înregistrarea cererii, furnizorului datelor înscrise în Registru i se eliberează, în termen de 10 zile lucrătoare, extrasul din Registru. 1.4. În consecință, se propune menținerea termenului „cerere” în redacția actuală a Legii nr. 57/2006, întrucât acesta corespunde naturii juridice a procedurii de înregistrare în Registrul vitivinicol și este în concordanță cu cadrul normativ general privind registrele de stat și procedura administrativă.	

		2. Se propune modificarea art. 26^2 alin. (3) lit. b) din Legea 57/2006, „în formă electronică, cu condiția ca cuprinsul registrelor în formă electronică să fie identic cu cel al registrelor pe suport de hârtie”, prin divizarea acesteia în două litere distincte, după cum urmează: b) „în formă electronică, validată la sfârșitul fiecărei luni calendaristice prin aplicarea semnăturii electronice calificate;” b^1) „registrelor în formă electronică să fie identic cu cel al registrelor pe suport de hârtie.” Propunerea este necesară pentru a asigura autenticitatea, integritatea și nemodificarea ulterioară a informațiilor înscrise în registrele ținute în format electronic. Aplicarea semnăturii electronice calificate la sfârșitul fiecărei luni, permite confirmarea conținutului registrului la momentul încheierii perioadei de evidență, conferă valoare probatorie înscrisului electronic și previne modificarea retroactivă a datelor.	**Nu se acceptă.** Propunerea constituie reglementare și necesită a fi promovată conform Legii nr. 100/2017
		V. Cu referire la art. XXIII – propunerea de abrogare a articolului 9 litera e) din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, se comunică că prevederea respectivă, a fost deja abrogată prin Legea nr. 127/2022 pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 178–184 din 17 iunie 2022, art. 335, în vigoare din 17 iunie 2022.	**Se acceptă.**

		VI. Cu referire la art. XXX- ce ține de Anexa nr.1 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător: 1.1. Modificările propuse la pct. 2 la poziția 13 și poziția 14 privind termenul nelimitat al autorizației sanitare veterinare de funcționare ți certificatului de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor – nu se accepta. Agenția reiterează poziția expusă anterior, privind necesitate menținerii valabilității actelor permisive enumerate. La moment, autorizația sanitară veterinară pentru funcționare și certificatul de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor, se eliberează în baza actului de proprietate a imobilului pe termen nelimitat, iar în cazul contractului de locațiune a spațiului/imobilului pe durata contractului de locațiune. Astfel, din practica de activitate, mulți agenți economici, încheie contracte pe termeni de până la 3 ani care nu se înregistrează conform prevederilor legislației în vigoare la Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru sau Serviciul Fiscal. Având contracte de locațiune pe termeni simbolici, de 1-2 luni primesc autorizații de funcționare, își schimbă locația activând pe altă adresă, de asemenea majoritatea agenților economici nu își onorează obligația prevăzută la lit. a) alin.(1) art. 17 obligațiile persoanelor fizice şi juridice din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, art. 311 alin. (5) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor și alin. (6)	**Nu se acceptă.** Argumentele invocate nu pot fi luate în considerare, deoarece din cauza unor operatori rău intenționați operatorii de bună credință sunt nevoiți să prelungească sau obțină alt act permisiv la expirarea duratei contractului de locațiune și încheierea unui nou contraac tot pentru același spațiu/imobil. Menționăm, că cadrul legal, după cum au menționat și autorii avizului, prevede obligații pentru agenții economici să informeze referitor la schimbul spațiului/imobilului, unde își desfășoară activitatea. Totodată, situațiile invocate de autori pot să aibă loc și în cazul actelor permisive eliberate pe termen nelimitat.

		art. 11 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, iar Agenția, este în imposibilitate de a planifica și efectua controale oficiale planificate/inopinate în baza Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, creând riscuri majore pentru implementarea politicilor statului în domeniul siguranței produselor alimentare. Mai mult decât atât, aceste acte permisive, sunt apoi folosite în cadrul licitațiilor de furnizare a produselor alimentare către școli, grădinițe și alte instituții publice, iar produsele produse/procesate/livrate de la întreprinderi care nu sunt monitorizate de Agenție pot fi periculoase pentru viața și sănătatea populației. Astfel, atât timp cât contractul de arendă este încheiat pe o perioadă limitată și termenul de valabilitate al actului permisiv trebuie să fie limitat, care ulterior poate fi prelungit în condițiile Legii nr.160/2012. Pe de altă parte, în conformitate cu Legea nr. 221/2007, Legea nr. 306/2018, Hotărârea Guvernului nr. 910/2020, Agenția, trebuie să dispună de o listă reală de operatori care au activități la zi în fiecare subdomeniu. În cazul dacă autorul proiectului, va promova totuși inițiativa menționată, aceasta va genera efort suplimentar din partea corpului său de control (inspectori), va pune presiuni exagerate pe instanțele de judecată, listele cu operatori deținute nu vor fi actuale. Promovarea proiectului dat, va duce la situații când anumiți	

		operatori rău intenționați, arendează un spațiu pentru un an, obțin autorizația dorită (deja fără termen), în baza autorizației, sunt înregistrați în TRACES ND, demarează activități de import și distribuție pe piața locală, iar peste un an nu va dispune nici de un spațiu propriu controlat de Agenție (contract de arendă a expirat, nu a mai fost prelungit).	
		VII. Modificările prezentate la Art. XXXIII. – Anexa Legii nr.131/2012 privind controlul de stat, Art. XXXV. – La articolul 10 din Legea nr.50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformităţii cu legislaţia privind hrana pentru animale şi produsele alimentare şi cu normele de sănătate şi de bunăstare a animalelor și Art. LII. – Legea nr.306/2018 privind siguranţa alimentelor în partea ce ține de excluderea domeniului de control al ANSA și ANSP al materialelor și articolelor care vin în contact cu produsele alimentare – nu se acceptă. Este de menționat că în procesul integrării în Uniunea Europeană, Republica Moldova și-a luat angajamentul de a transpune întocmai legislația comunitară. În conformitate cu art. 1 alin. (2) lit. a) prevederile Regulamentului (UE) privind controalele oficiale nr.625/2017: Controalele oficiale efectuate vizează domeniile referitoare la fabricarea și utilizarea materialelor și a obiectelor destinate să vină în contact cu alimentele. Prin excluderea acestui domeniu de control Republica	**Se acceptă parțial**. Observația privind necesitatea menținerii controlului oficial asupra materialelor și articolelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare este întemeiată. Totodată, proiectul nu urmărește excluderea acestei categorii din domeniul controlului oficial, ci delimitarea clară a competențelor dintre ANSA și ANSP. Prin modificările propuse la Legea nr. 131/2012 și Legea nr. 306/2018, competența de supraveghere și control asupra materialelor și articolelor care vin în contact cu produsele alimentare se concentrează la ANSA pe întregul circuit al acestora, inclusiv la etapa plasării pe piață și pe parcursul utilizării în cadrul lanțului alimentar. Prin urmare, nu se creează un vid de competență și nu se elimină controlul oficial prevăzut de cadrul european, ci se înlătură actuala fragmentare a responsabilităților între două autorități.

		Moldova riscă aplicarea neconformităților din partea Comisiei Europene.	
		VIII. Cu referire la Art. XXXV se notează că, abrogarea articolului 10 alineatul (3) din Legea nr. 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor, nu se **acceptă**. Luându-se în considerare prevederile articolului 14 alineatul (6) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, care prevede că listele de aditivi alimentari autorizați pentru utilizare se stabilesc de Ministerul Sănătății, în baza recomandărilor Comisiei Codex Alimentarius și a reglementărilor Uniunii Europene. Suplimentar, în conformitate cu pct. 62 din Hotărârea Guvernului nr. 229/2013 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind aditivii alimentari Ministerul Sănătății, având la bază reglementările Uniunii Europene, care stabilesc: a. Lista aditivilor alimentari admiși pentru utilizare în produsele alimentare și condițiile de utilizare; b. Lista aditivilor alimentari, inclusiv substanțele suport, admiși în aditivii alimentari, în enzimele alimentare, în aromele alimentare și condițiile de utilizare.	**Nu se acceptă**. Argumentele invocate privind competențele Ministerului Sănătății în domeniul aditivilor alimentari nu justifică menținerea art. 10 alin. (3) din Legea nr. 50/2013 în redacția actuală. Abrogarea acestei norme nu afectează competența Ministerului Sănătății de a stabili listele aditivilor alimentari admiși pentru utilizare și condițiile de utilizare a acestora, aceasta fiind reglementată distinct prin art. 14 alin. (6) din Legea nr. 306/2018 și prin cadrul normativ special aplicabil aditivilor alimentari. Art. 10 alin. (3) utilizează însă o formulare generală potrivit căreia Ministerul Sănătății „autorizează” aditivii alimentari, suplimentele alimentare, produsele alimentare noi, substanțele suplimentare utilizate pentru obținerea produselor alimentare fortificate și alimentele cu destinație nutrițională specială. Această formulare nu mai corespunde regimurilor juridice aplicabile acestor categorii de produse, pentru care legislația specială stabilește, după caz, înregistrarea, notificarea, includerea în listele de substanțe admise sau alte mecanisme de reglementare. Prin urmare, se menține abrogarea art. 10 alin. (3), cu păstrarea competențelor Ministerului Sănătății prevăzute în legislația specială.
		IX. Cu referire la Art. XXXVI. – Legea nr. 68/2013 despre semințe	
			Se acceptă parțial.

		1. La art.13 alin. (2) se propune modificarea sintagmei „notificare” cu sintagma „cerere”, iar după cuvintele „cu indicarea activităţii respective (producerea şi/sau prelucrarea, şi/sau comercializarea seminţelor)” se completează cu sintagma „în format electronic prin intermediul sistemului informațional”, în continuare după text.	Completarea cu sintagma „în format electronic prin intermediul sistemului informațional” constituie reglementare și propunerea necesită a fi promovată conform Legii nr. 100/2017.
		2. La art.14:	
		2.1. Cu privire la substituirea cuvântului „cerere” prin cuvântul „notificare” nu se acceptă, deoarece cererea, urmează a fi înregistrată prin intermediul sistemul informațional „EVO”, care va transmite datele în Registrul de stat fitosanitar, componentă a SII „e-ANSA”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.791/2022 cu privire la instituirea şi aprobarea Conceptului Sistemului informațional integrat "e-ANSA", care în prezent este în proces de dezvoltare și va fi implementat în anul 2027. Potrivit art. 9 alin. (2) din Codul administrativ, „cererea” reprezintă solicitarea prin care se urmărește emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative, or, potrivit art. 97 alin. (1) din Codul administrativ reglementează „notificarea” ca modalitate de comunicare a unui înscris de către autoritatea publică. 2.2. Alin. (1) din prezentul proiect de lege se propune a se exclude, dat fiind faptul că în sistemul informațional „EVO” modulul „Înregistrarea agenților economici la producerea şi/sau	**Se acceptă parțial.** Se vor menține propunerile de modificare la alin. (4) și excluderea punctului 1) din anexa nr. 2.

		prelucrarea, şi/sau comercializarea seminţelor", nu este prevăzut pentru utilizarea Ghișeului unic, pentru înregistrarea agentului economic la producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor depunerea cererii, urmează să fie efectuată în format electronic și este permisă doar individual de fiecare agent economic solicitant. 2.3. Alin. (2) se propune a se expune cu următorul conținut: „(2) Solicitantul depune cererea completată privind înregistrarea, prezentată în Anexa nr.2 la prezenta Lege, în format electronic prin intermediul sistemului informațional, către Agenția Națională pentru Siguranţa Alimentelor, anexând documentele prevăzute la art. 13 alin. (2). Subdiviziunea teritorială verifică autenticitatea documentaţiei prezentate, iar în cazul în care nu au fost prezentate toate documentele indicate, cererea se respinge, indicând motivul printr-o decizie de refuz." O asemenea redactare, va asigura claritatea etapelor procedurale și delimitează expres obligațiile solicitantului și atribuțiile autorității competente. 2.4. La alineatul (4), cuvintele „cererii de înregistrare" se substituie cu cuvântul „înregistrării" – se acceptă; 2.5. Alin. (5) se propune a se expune cu următorul conținut:	

		(5) În cazul în care sunt întrunite toate condiţiile stabilite la art. 13, în termen de 10 zile lucrătoare de la depunerea cererii, Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor, emite actul administrativ de înregistrare, în format electronic, prin intermediul sistemului informațional, care se transmite automat în cabinetul personal al agentului economic (Mcabinet).	
		X. Cu referire la Art. XLV. - Legea nr. 27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine şi ovine.	
		Modificarea Legii nr. 27/2017 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine nu se consideră relevantă, luându-se în considerare faptul că legea menționată, urmează a fi abrogată la data de 01.04.2027, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 37/2025 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii, care stabilește mecanismul de raportare a prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor.	**Nu se acceptă.** Prevederile care stabilesc condiții mai facilitare necesită aprobate până la intrarea în vigoare a Legii nr. 37/2025.
		XI. Cu referire la Art. XLVII - Modificările propuse la Legea nr.279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare și Art. LII. – Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor în partea ce ține de controlul etichetării unor categorii de produse alimentare comercializate în farmacii – nu se acceptă. Nu există nici o suprapunere de controale în acest sens după cum este indicat în Nota de fundamentare.	**Se acceptă parțial.** Proiectul a fost revizuit în partea ce ține de supravegherea și controlul materialelor și articolelor care vin în contact cu produsele alimentare. Modificările propuse nu urmăresc excluderea acestei categorii de produse din domeniul controlului oficial, ci delimitarea clară a competențelor dintre Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Agenția Națională pentru Sănătate Publică, prin atribuirea către ANSA a competenței de supraveghere și control asupra materialelor și articolelor care vin în contact cu produsele

		Dimpotrivă, din textul proiectului reiese ca ANSA va fi nevoită să efectueze si controale ale produselor alimentare comercializate în farmacii, în special când va fi cazul unei neconformități sau a unei petiții. Prevederile propuse, instituie o suprapunere de controale cu Agenția Medicamentului care are și rolul de protecția a consumatorilor în partea ce tine de produsele comercializate în farmacii. Mai mult de cât atât, unele produse se comercializează, exclusiv în farmacii. Astfel, se consideră necesară reexaminarea prevederilor proiectului din care reiese atribuirea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor competențe de control în cadrul farmaciilor, deoarece acestea depășesc atribuțiile funcționale și domeniul de competență al autorității. De asemenea, Agenția, nu deține atribuții privind autorizarea, înregistrarea sau evidența farmaciilor și nu dispune de mecanismele administrative necesare pentru exercitarea eficientă a controlului produselor alimentare comercializate în aceste unități. Atribuirea unor competențe de control asupra unor entități care nu se află în sfera de reglementare și supraveghere a autorității poate genera suprapuneri instituționale, incertitudini privind delimitarea competențelor și dificultăți în aplicarea practică a legislației.	alimentare, inclusiv la etapa plasării pe piață și pe parcursul utilizării acestora în cadrul lanțului alimentar. În acest sens, proiectul menține modificarea art. 24 alin. (2) lit. h) din Legea nr. 306/2018, prin excluderea cuvintelor „aflate în uz la toate etapele lanțului alimentar”, și abrogarea art. 25 lit. j), astfel încât competența ANSA să nu mai fie limitată la etapa utilizării materialelor în cadrul lanțului alimentar, iar competența paralelă a autorității din domeniul sănătății publice privind materialele plasate pe piață să fie eliminată. În mod corespunzător, urmează a fi asigurată corelarea prevederilor Legii nr. 131/2012 și a celorlalte acte normative incidente, astfel încât fabricarea, plasarea pe piață și utilizarea materialelor și articolelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare să rămână acoperite de sistemul de control oficial, fără apariția unui vid de competență. Prin urmare, soluția revizuită nu contravine argumentului invocat în aviz referitor la necesitatea asigurării controalelor oficiale asupra fabricării și utilizării materialelor și obiectelor destinate să vină în contact cu alimentele, ci urmărește exercitarea unitară a acestei competențe de către ANSA.
		XII. Cu referire la XLIX. din proiect, care se referă la modificarea Legii nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar prin stabilirea	**Se acceptă.**

		caracterului „benevol” al Certificatului GMP (art. 2) și eliminarea avizării preventive a Agenției la amplasarea spațiilor (art. 25 (5)), se menționează că propunerea nu se acceptă, respectiv se solicită excluderea prevederilor date din proiect din următoarele considerente: Aplicarea obligatorie a principiilor de bună practică de fabricație a medicamentelor de uz veterinar este o cerință obligatorie la nivel mondial, în particular la nivel de UE, unde conform acordului de asociere MD-UE, Republica Moldova aspiră. În continuare se prezintă reglementarea actuală la subiect, precum și perspectiva de armonizare conform HG nr.306/2025: Act UE Act național Directivei nr. 91/412/CEE (abrogată) HG nr.93/2012 Reg. UE nr.2025/2091 de stabilire a bunelor practici de fabricație pentru produsele medicinale veterinare; Netranspus. Urmează a fi preluat prin act normativ de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Reg. UE nr. 2021/1248 în ceea ce privește măsurile privind bunele practici de distribuție a produselor medicinale veterinare; Netranspus. Urmează a fi preluat prin act normativ de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Reg. UE nr.2025/2154 de stabilire a bunelor practici de fabricație pentru substanțele active	

		utilizate ca materii prime în produsele medicinale veterinare. Netranspus. Urmează a fi preluat prin act normativ de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare; Astfel, stabilirea facultativă/la dorință a prevederilor existente (HG nr.93/2012) sau a celor ce urmează a fi armonizate în perioada imediat următoare, va periclita implementarea efectivă a prevederilor UE la nivel național, precum și va reprezenta o restanță la acest capitol.	
		La fel, intenția de a se pune în responsabilitatea medicului veterinar (angajat de unitatea de comercializare) verificarea amplasării unității de comercializare cu amănuntul a medicamentelor de uz veterinar împreună cu …. alte unități, transformă prevederea respectivă în una caducă/neaplicabilă din considerentul că medicul veterinar respectiv este o persoană interesată în proces, respectiv nu va condiționa activitatea întreprinderii unde activează. Pe de altă parte, în prezent, criteriul respectiv este verificat uniform, de către ANSA, la etapa autorizării unității de comercializare, precum și în cadrul controalelor oficiale de rutină.	**Se acceptă parțial.**
		XIII. Cu referire la Art. L. – Legea nr.237/2018 cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructele şi legumele proaspete, modificările la art. (3) alin. (1) și art. (6) alin. (2) - nu se acceptă, întrucât prevederile contravin Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/2430 al Comisiei din 17 august 2023 de	**Se acceptă parțial.** Se vor exclude cuvintele „prin procedura de notificare” din considerentele expuse și în alte avize. Menționăm că propunerile de modificare respective nu contravin Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/2430 al Comisiei din 17 august 2023, deoarece înregistrarea poate fi efectuată și prin procedura de notificare.

		stabilire a normelor privind controalele de verificare a conformității cu standardele de comercializare pentru sectorul fructelor și legumelor, pentru anumite produse din fructe și legume prelucrate și pentru sectorul bananelor și art. 7 alin. (11) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.	
		XIV. Cu referire la Art. LII. – Legea nr. 306/2018 privind siguranţa alimentelor.	
		2. Modificarea articolului 14 alineatul (1), articolului 24 alineatul (2), cât și modificările menționate la articolul 25, nu se susțin.	**Nu se acceptă.** A se vedea argumentele enunţate *supra*.
		3. Completările propuse la art. 22 alin. (2) din Legea nr. 306/2018 – ne se acceptă. Certificatul de sănătate se eliberează doar la solicitare, așa cum este indicat la începutul alin. (2) și nu are caracter de act permisiv. Introducerea cuvintelor „poartă caracter benevol și” sunt de prisos și dublează cuvintele „la solicitarea”	**Nu se acceptă.** Deoarece se menționează că certificatul respectiv nu are caracter de act permisiv, pentru a evita situații de abuz, se va menține propunerea din proiect.
		Subsecvent, în partea ce tine de modificările propuse la Legea nr.306/2018, Legea nr.279/2017, Legea nr. 50/2013, se desprinde necesitatea aducerii în concordanță cu alte doua proiecte de legi - număr unic 534/MAIA/2026 și număr unic 564/MAIA/2026.	
		XV. Cu privire la art. LIII. din proiect, care se referă la modificarea Legii nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman,	**Se acceptă parțial**. Se va indica medicul veterinar oficial, astfel acesta va supraveghea activitățile agentului economic, evitându-se situații incerte de a obține autorizații de la autoritatea competentă.

		modificarea art. 17, 18 și 19 (substituirea responsabilului de permisiune din autoritatea competentă în medicul veterinar al întreprinderii”), se menționează că propunerea nu se acceptă, din considerent că decizia medicul veterinar al întreprinderii ar genera un conflict de interese. La fel, se observă că astfel de decizii în Uniunea Europeană sunt luate de către autoritatea competentă a țării membru, (a se vedea articolele similare (art.17, 18, 19) din Regulamentul UE nr.1069/2009). O decizie de a responsabilitatea respectivă pe umerii medicului veterinar al întreprinderii este neîntemeiată, respectiv se solicită a nu se interveni la Legea nr. 129/2019.	
		XVI. Art. LVIII., ce ține de Legea nr.237/2023 privind producția ecologică şi etichetarea produselor ecologice modificările propuse la art. 24 alin. (1) privind transformarea înregistrării în notificare – nu se acceptă. Acestea contravin prevederilor art. 7 alin. (11) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, care stipulează că „Producerea, transportul, depozitarea și introducerea pe piață a produselor alimentare și a materialelor care vin în contact cu produsele alimentare se efectuează în spații și în condiții ce corespund cerințelor prezentei legi, iar operatorii din domeniul alimentar dețin autorizații sanitar-veterinare de funcționare eliberate în conformitate cu art.18 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară sau dețin certificate de	**Se acceptă**

		înregistrare în domeniul siguranței alimentelor eliberate în conformitate cu art. 311 din prezenta lege.”. Cu referire la acest subiect, Agenția, s-a expus explicit și în avizul la proiectul de lege număr unic 606/MAIA/2026.	
		XVII. Art. LIX - Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative: Cu privire la propunerea de a completa art. 11 alin. (4) lit. e) cu cuvintele „de producător" nu se acceptă. Articolul menționat, se propune a se completarea cu textul „de autoritatea competentă de eliberare a autorizației". Argument în susținerea celor propuse: Eticheta produselor fitosanitare, se realizează în conformitate cu recomandările autorității competente de eliberare a autorizației în conformitate cu prevederile Ordinului MAIA nr. 207/2025 și ale art. 14 din Legea nr. 119/2004. Totodată, etichetele atât pentru produsele fitosanitare, cât și pentru produsele fertilizante, sunt elaborate într-un format standard, prevăzut de cadrul normativ aplicabil.	**Se acceptă parțial.** Exclus cuvântul „aprobată”.
		XVIII. Cu referire la Anexa nr. 1 la proiectul de lege remis spre avizare, se propune excuderea pozițiilor 89-92 care vin să reglementeze domeniul fitosanitar. Catalogarea unor prevederi de la art. 2, 60, 61, 63, 65, 89, 91, 98, 99, 107 din Legea nr. 422/2023	**Nu se acceptă.** Prevederile de la art. 2, 60, 61, 63, 65, 89, 91, 98, 99, 107 din Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor constituie sau vor genera acte permisive.

		privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor drept „acte permisive”, este una eronată, or „înregistrarea operatorilor profesioniști, desemnarea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare, autorizarea operatorilor profesioniști în vederea eliberării documentelor oficiale, aprobarea planurilor de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare” nu cad sub incidența principiilor de bază privind actele permisive și respectivele proceduri nu sunt instrumente de autorizare pentru activitatea de întreprinzător, ci măsuri de siguranță fitosanitară, reprezentând niște condiții tehnice pe care orice operator trebuie să le respecte. **Argumentare**: Autorizația pentru eliberarea pașapoartelor fitosanitare este necesară pentru a garanta că operatorii profesioniști (producători, comercianți, importatori) respectă normele stricte de sănătate a plantelor și că produsele vegetale comercializate sunt libere de organisme dăunătoare de carantină, iar principalele motive pentru care aceasta este obligatorie ar fi că: - asigură ca operatorul să fie identificat oficial, permițând trasarea originii plantelor și produselor vegetale în cazul apariției unui organism dăunător; - certifică faptul că operatorul deține cunoștințele necesare, infrastructura și sistemele de evidență necesare pentru a elibera documente oficiale conforme cu Legea nr. 422/2023.	

		- operatorii autorizați trebuie să efectueze inspecții și controale fitosanitare periodice, confirmând că produsele sunt sigure pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova; - permite operatorului profesionist să emită pașapoarte fitosanitare sau pașapoarte de înlocuire direct, fără a fi nevoie ca inspectorii fitosanitari să elibereze fiecare etichetă, eficientizând comerțul. Ținând cont de observațiile și propunerile formulate, se consideră că proiectul de lege poate fi promovat spre aprobare, cu condiția revizuirii punctelor menționate mai sus în scopul asigurării coerenței juridice și corectitudinii tehnico-legislative a textului propus.	
5.	**Congresul Autorităţilor Locale din Moldova *(demersul nr.258 din 14.07.2026)***	1. Referitor la Anexa nr. 1 la priectul de lege (31. Avizul expertizei ecologice de stat Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele şi fîşiile de protecţie a apelor rîurilor şi bazinelor de apă Art. 13 alin. (2) Avizul este obligatoriu 132. Acordul pentu amenajarea cheiurilor temporare Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele şi fîşiile de protecţie a apelor rîurilor şi bazinelor de apă Art. 14 alin. (9) Acordul este obligatoriu): menționăm, că Legea nr. 440/1995 a fost abrogată prin Legea nr. 552/2023 (începând cu 29.01.2024), prin urmare, actualmente, nu există avize și acorduri obligatorii în temeiul legii abrogate.	**Se acceptă.**
		2. Referitor la Art. XXXVIII (Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului):	
			Se ia act.

		2.1. Considerăm că mecanismul de „optimizare a sistemului de acte permisive” necesită a fi aplicat punctual și profund actelor permisive emise de Agenția de mediu în temeiul Legii nr. 86/2014, inclusiv privind emiterea: aprobarea de dezvoltare a activității planificate; decizia motivată privind evaluarea prealabilă; decizia cu privire la acordul de mediu; acordul de mediu; programul de realizare a evaluării impactului asupra mediului ș.a.), care au, de fapt, cel mai mare impact negativ atât asupra autorităților publice locale și dezvoltării teritoriale, cât și asupra mediului de afaceri. Procedurile respective sunt „stufoase” și complicate, dar și insuficient de previzibile, iar Agenția de mediu are un drept discreționar disproporționat de mare în privința emiterii unui sau altui act sus-menționat. Procedura, de la inițierea până la emiterea unui act, poate dura și ani de zile. Pentru o adevărată creștere economică, atât națională, cât și locală, este imperios necesar ca procedurile în cauză să fie simplificate și previzibile. Inclusiv, considerăm că procedura notificării necesită a fi implementată cel puțin unor din aceste acte (de exemplu, aprobarea de dezvoltare a activității planificate).	
		2.2. Referitor la Anexa nr. 2 (la Legea nr. 86/2014) – „pct. 10 lit. n) și o) se abrogă, iar lit. b) se expune în următoarea redacție: „b) Proiecte de amenajare	**Nu se acceptă.** Modificarea propusă urmărește armonizarea Anexei nr. 2 la Legea nr. 86/2014 cu Anexa II pct. 10 lit. b) din Directiva 2011/92/UE, care utilizează formularea „proiecte de amenajare urbană, inclusiv

		urbană, inclusiv construirea de centre comerciale și parcări publice”: considerăm că nu orice „amenajare urbană” și în special „parcare publică” necesită a fi examinată sub aspectul „stabilirii necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului”. Actuala redacție, care prevede că sunt pasibile doar cele „cu o suprafață în dezvoltare de peste un hectar” este una mai clară, previzibilă și adecvată. În acest sens, considerăm necesară completarea normei cu „suprafața minimă a amplasamentului de cel puțin un hectar”.	construirea de centre comerciale și parcări”, fără instituirea unui prag minim de suprafață. În cadrul Directivei, necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului se stabilește prin procedura de screening, în funcție de caracteristicile proiectului, amplasamentul acestuia și impactul potențial asupra mediului, iar nu exclusiv în funcție de suprafața proiectului. Menținerea sau introducerea unui prag de suprafață de 1 ha nu rezultă din cerințele Directivei și nu este justificată prin argumente tehnice care să demonstreze că acesta reprezintă un criteriu adecvat pentru determinarea impactului potențial asupra mediului.
		3. Referitor la Art. XLIX (Legea nr.119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar 2. La articolul 25, alineatul (5), cuvintele „Agenția va permite” se substituie cu cuvintele „Se permite, sub supravegherea medicului sanitar veterinar,...”): considerăm că în mod similar, este necesară simplificarea comerțului cu amănântul a medicamentelor eliberate fără recetă, sau cel puțin dintr-o listă aprobată în acest sens (i.e. nu doar în unitățile farmaceutice), inclusiv cu delimitarea clară a spațiilor, a suprafețelor minime și cu respectarea tuturor cerințelor. O asemenea practică de comerț cu amănuntul a medicamentelor fără rețetă (cunoscute global ca OTC – „Over-The-Counter”) în spații comerciale obișnuite (nu doar în unități farmaceutice), există în numeroase țări dezvoltate (în circa 20 din Europa, în SUA, Canada, Australia ș.a.).	**Se ia act.** Propunerea urmează să fie consultată cu autoritățile competente.

		Astfel, va deveni posibil ca medicamentele cele mai utilizate fără recetă să ajungă și în cele mai mici localități din țară, în care nu funcționează unități farmaceutice. În acest sens, propunem completarea proiectului cu modificările corespunzătoare ale Legii nr. 153/2025 cu privire la medicamente, în special a art. 113, care prevede: „Articolul 113. Eliberarea cu amănuntul și furnizarea medicamentelor (1) Eliberarea cu amănuntul a medicamentelor se realizează exclusiv de către farmaciile care asigură suportul necesar al experților și consilierea specializată. (2) Condițiile de eliberare cu amănuntul și de furnizare a medicamentelor de către farmacii sunt reglementate de legislația cu privire la farmacii”.	
		4. Referitor la Art. LXI (Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023):	
		4.1. Menționăm, că este inadecvată și chiar absurdă substituirea prevăzută de proiect la articolul 107 (alineatul (11) în primul enunț cuvintele „solicitantul, în baza deciziei consiliului local respectiv, asigură elaborarea” se substituie cu textul „autoritățile prevăzute la art.47, asigură elaborarea, avizarea și expertizarea”), pe motiv că dezoltarea pe terenuri concrete, în special proprietate privată, este la discreția proprietarului, respectiv, nu pot fi impuse autoritățile publice locale să elaboreze planurile urbanistice de detaliu și să suporte	Se susține. Proiectul este ajustat așa încât să nu prevadă obligația expres în adesa autorității publice locale.

		costurile aferente, în interesul privat (al solicitanților). Dacă va fi instituită o asemenea reglementare absurdă – aceasta nu doar că nu va fi funcționa, ci va crea blocaje reale ale dezvoltării, precum și afacerilor private. Solicităm categoric excluderea normei date din proiect și completarea art. 47 alin. (1) din Cod cu textul cu următorul cuprins: „cu excepția documentației de urbanism elaborate de către solicitanți, cu acceptul prealabil al autorităților administrației publice locale”.	
		4.2. Solicităm completarea proiectului cu o normă care să prevadă că verificarea documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism se efectuează în procedura de emitere a avizului general (art. 51 alin. (3), art. 56), dar nu de către verificatori atestați, cu modificarea inclusiv a prevederilor art. 107 alin. (11), care prevede că planul urbanistic de detaliu se verifică de specialiști atestați în construcții. Menționăm, că printr-o interpretare extensivă, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a elaborat un proiect de regulament (cu privire la verificarea documentației de urbanism, număr unic 482/MIDR/2026), care prevede verificarea obligatorie a documentației de urbanism de tocmai 8 verificatori atestați (unul general, atestat în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului și încă 7, specializați în rețele edilitare), ceea ce pur și simplu va bloca procesul de elaborare și aprobare a acestei documentații.	În acest sens articolul 107 a fost recent modificat prin Legea nr.153/2026.

		Menționăm, că documentația de amenajare și urbanism reprezintă documente de planificare strategică, și practic, nu există țări în lume în care, asemenea documente să fie supuse verificării, în modul în care se propune în Republica Moldova. O asemenea procedură birocratică și inutilă (inclusiv având în vedere că toți proiectanții care participă la elaborarea documentației – sunt atestați în domeniul construcțiilor și soluțiile tehnice individuale conform documentației de proiect se verifică de specialistii atestați) va aduce blocaje în dezvoltarea localităților și va afecta puternic și afacerile private, nemaivorbind despre impactul negativ asupra creșterii economice.	
		4.3. Referitor la „Articolul 149². Regimul simplificat pentru infrastructura agro- industrială și energetică funcțională (1) Pentru obiectivele agro-industriale și energetice funcționale: ... h) alte instalații de producere a energiei regenerabile destinate activității economice proprii, autorizarea executării lucrărilor”, considerăm necesară completarea lit. h) cu „instalațiile de stocare a energiei regenerabile”.	**Se acceptă.** Propunerea este compatibilă cu scopul art. 149², care urmărește instituirea unui regim simplificat pentru infrastructura agro-industrială și energetică funcțională, și completează în mod logic categoriile de infrastructură energetică prevăzute de normă. Totodată, pentru precizie terminologică, se propune reformularea sintagmei „instalațiile de stocare a energiei regenerabile”, întrucât obiectul stocării îl constituie energia, iar caracterul regenerabil derivă din sursa de producere a acesteia. În consecință, lit. h) poate fi completată, după caz, cu sintagma: „precum și instalațiile de stocare a energiei aferente instalațiilor de producere a energiei din surse regenerabile, destinate activității economice proprii”.
		4.4. Referitor la mecanismul subsidiar propus în proiect în cazul refuzului eliberării de către emitenți a actelor permisive în construcție, atragem atenția,	**Se acceptă.** Observația este întemeiată și relevă necesitatea completării mecanismului subsidiar propus la art. 106¹, art. 149¹ și art. 153¹ cu

		că proiectul nu prevede ce se întâmplă cu procedura administrativă și contestarea actelor administrative defavorabile, în acest sens fiind necesară, prima facie, cel puțin precizarea despre suspendarea curgerii termenului de contestare a deciziei emitentului în contenciosul administrativ, pe perioada de examinare conform mecanismului subsidiar.	norme privind raportul dintre această procedură și procedura de contestare a actului administrativ defavorabil emis de autoritatea competentă. Scopul mecanismului subsidiar este instituirea unui remediu administrativ efectiv și rapid în situația nesoluționării în termen a cererii, a lipsei unui refuz motivat sau a emiterii unui refuz vădit nejustificat ori neîntemeiat. Exercitarea acestui mecanism nu trebuie să determine, în paralel, pierderea dreptului solicitantului de a contesta actul administrativ defavorabil. În consecință, proiectul urmează a fi completat în sensul stabilirii exprese că, în cazul sesizării mecanismului subsidiar ca urmare a unui refuz expres al emitentului, curgerea termenului legal de contestare a actului administrativ se suspendă pe perioada examinării cererii în cadrul mecanismului subsidiar, de la data înregistrării cererii și până la comunicarea soluției adoptate. Totodată, urmează a fi clarificat raportul dintre procedura inițiată la emitent și procedura subsidiară, astfel încât să fie exclus riscul desfășurării unor proceduri paralele sau al emiterii unor acte administrative contradictorii pentru aceeași cerere. Reglementarea respectivă urmează a fi corelată, sub aspectul termenelor și efectelor procedurale, cu prevederile Codului administrativ.
		5. Referitor la Art. LXIX (Legea nr.239/2025 pentru aprobarea Metodologiei de calcul pentru pierderile cauzate de trecerea terenurilor cu destinaţie agricolă sau destinate fondului forestier la o altă categorie de destinaţie Punctul 2.5. din anexă se completează cu subpunctul 2.5.5. cu următorul cuprins: „2.5.5. pentru terenurile ce se	**Se ia act.**

		atribuie la categoria terenurilor destinate extragerii zăcămintelor de substanțe minerale utile - 0,2, cu condiția recultivării și returnării terenurilor menționate în circuitul agricol sau în fondul silvic în conformitate cu proiectul de recultivare.”): atragem atenția că, în cazul schimbării categoriei de destinație a terenurilor agricole, cu trecerea acestora în categoria terenurilor destinate transporturilor, rețelelor de comuincații electronice și exploatării miniere, nu mai există necesitatea „returnării în circuitul agricol”, ci se impune doar amenajarea lor conform proiectului. Prin urmare, norma necesită a fi ajustată, în mod corespunzător.	
6.	**Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător**	Proiectul de lege și nota **se susține**. Concluzia: Proiectul dat este conform cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător Comentarii, recomandări: Potrivit notei de fundamentare, proiectul de lege a fost elaborat în vederea soluționării unui șir de probleme și constrângeri semnalate de reprezentanții mediului de afaceri, precum și de unele autorități publice, care vizează existența unor reglementări excesive, proceduri administrative greoaie și acte permisive ce generează sarcini administrative nejustificate. În acest scop, proiectul propune simplificarea cadrului normativ prin modificarea mai multor acte legislative, eliminarea sau optimizarea unor acte permisive și reducerea obligațiilor administrative aplicabile întreprinzătorilor. În ansamblu, proiectul este	**Se ia act**

		orientat spre debirocratizare și simplificarea activității de întreprinzător și este, în principiu, conform cu principiile prevăzute de Legea nr. 235/2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.	
		Totodată, cu referire la modificările propuse la art. 112 din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente, se constată că reglementarea actuală instituie, în esență, un act permisiv pentru desfășurarea activității de intermediere a medicamentelor. Proiectul urmărește înlocuirea acestui mecanism cu o procedură de notificare, în concordanță cu obiectivul general de simplificare și debirocratizare. Cu toate acestea, analiza mecanismului propus relevă că acesta păstrează elemente specifice unui act permisiv. Astfel, după depunerea notificării, autoritatea competentă examinează notificarea și adoptă o decizie privind înscrierea sau refuzul înscrierii în lista intermediarilor de medicamente. Totodată, în cazul în care această decizie nu este comunicată în termenul stabilit, operează mecanismul aprobării tacite. Aceste elemente – adoptarea unei decizii administrative de înscriere sau refuz și aplicarea aprobării tacite – sunt caracteristice actelor permisive, nu procedurii de notificare, care, prin natura sa, nu presupune emiterea unei decizii de autorizare a desfășurării activității. În acest context, se recomandă examinarea oportunității corelării mecanismului propus cu regimul general al	**Se acceptă.** Se expune în redacția propusă: "„(1) Agenții economici stabiliți în Republica Moldova care intenționează să desfășoare activitatea de intermediere a medicamentelor depun, cu zile 10 lucrătoarea înainte de începerea activității, o notificare electronică la AMDM pentru înscrierea în lista intermediarilor de medicamente, accesibilă publicului. (2) Notificarea prevăzută la alin. (1) conține: a) denumirea și forma juridică a agentului economic; b) numărul de identificare de stat; c) adresa sediului și, după caz, adresa punctului de contact; d) datele de contact, inclusiv persoana responsabilă, numărul de telefon și adresa de e-mail; e) declarația pe propria răspundere privind respectarea cerințelor prevăzute la art. 110 și 111; f) descrierea succintă a activității de intermediere preconizate; g) confirmarea că agentul economic nu va desfășura activități de import, distribuție angro, depozitare, transportare, manipulare fizică sau eliberare cu amănuntul a medicamentelor în lipsa actelor permisive corespunzătoare. (3) AMDM recepționează notificarea și transmite imediat agentului economic înștiințarea privind recepționarea acesteia. Înștiințarea despre recepționarea notificării sau nerealizarea acestei înștiințări nu condiționează dreptul de a iniția activitatea notificată. În termen de 10 zile lucrătoare de la recepționarea notificării, AMDM verifică dacă aceasta conține informațiile

		notificării prevăzut la art. 12/13 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, prin stabilirea expresă a efectelor juridice ale notificării și delimitarea acesteia de mecanismul actelor permisive, astfel încât procedura să reflecte în mod efectiv natura juridică a notificării și să evite interpretarea acesteia ca un act permisiv de facto În vederea alinierii mecanismului propus la conceptul de notificare consacrat de art. 12/13 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, se propune examinarea următoarei redacții (pentru primele 4 alineate din redacția art.122 din proiect): ”(1) Agenții economici stabiliți în Republica Moldova care intenționează să desfășoare activitatea de intermediere a medicamentelor depun, cu 10 zile lucrătoare înainte de începerea activității, o notificare electronică la AMDM pentru înscrierea în lista intermediarilor de medicamente, accesibilă publicului. (2) Notificarea prevăzută la alin. (1) conține: a) denumirea și forma juridică a agentului economic; b) numărul de identificare de stat; c) adresa sediului și, după caz, adresa punctului de contact; d) datele de contact, inclusiv persoana responsabilă, numărul de telefon și adresa de e-mail;	prevăzute la alin. (2) și, după caz, poate solicita prezentarea informațiilor necesare pentru completarea notificării. Notificarea este nulă și nu se consideră realizată numai dacă aceasta nu conține informațiile strict necesare pentru identificarea agentului economic și a activității notificate sau dacă informațiile respective sunt false. Constatarea nulității se comunică notificatorului prin decizie motivată în termen de 3 zile lucrătoare de la constatare. Constatarea nulității nu restricționează dreptul persoanei de a depune imediat o nouă notificare. (4) AMDM înscrie agentul economic în lista intermediarilor de medicamente și transmite confirmarea de înscriere. Confirmarea de înscriere are caracter constatator. În cazul în care, ulterior începerii activității în baza notificării, în cadrul controlului de stat se constată încălcări ale prevederilor prezentei legi, în dependență de tipul și gravitatea încălcării, AMDM aplică măsurile prevăzute de prezenta lege în modul stabilit de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.”.

		e) declarația pe propria răspundere privind respectarea cerințelor prevăzute la art. 110 și 111; f) descrierea succintă a activității de intermediere preconizate; g) confirmarea că agentul economic nu va desfășura activități de import, distribuție angro, depozitare, transportare, manipulare fizică sau eliberare cu amănuntul a medicamentelor în lipsa actelor permisive corespunzătoare. (3) AMDM recepționează notificarea și transmite imediat agentului economic înștiințarea privind recepționarea acesteia. Înștiințarea despre recepționarea notificării sau nerealizarea acestei înștiințări nu condiționează dreptul de a iniția activitatea notificată. În termen de 10 zile lucrătoare de la recepționarea notificării, AMDM verifică dacă aceasta conține informațiile prevăzute la alin. (2) și, după caz, poate solicita prezentarea informațiilor necesare pentru completarea notificării. Notificarea este nulă și nu se consideră realizată numai dacă aceasta nu conține informațiile strict necesare pentru identificarea agentului economic și a activității notificate sau dacă informațiile respective sunt false. Constatarea nulității se comunică notificatorului prin decizie motivată în termen de 3 zile lucrătoare de la constatare. Constatarea nulității nu restricționează dreptul persoanei de a depune imediat o nouă notificare.	

		(4) AMDM înscrie agentul economic în lista intermediarilor de medicamente și transmite confirmarea de înscriere. Confirmarea de înscriere are caracter constatator. În cazul în care, ulterior începerii activității în baza notificării, în cadrul controlului de stat se constată încălcări ale prevederilor prezentei legi, în dependență de tipul și gravitatea încălcării, AMDM aplică măsurile prevăzute de prezenta lege în modul stabilit de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.„	
		La Art. XVI, prin care se modifică alin. (5) al art. 22 din Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului, în vederea alinierii mecanismului de notificare la regimul general prevăzut de art. 12^{13} din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, se recomandă completarea textului cu următoarea propoziție: „Agenția Națională pentru Sănătate Publică comunică notificatorului constatarea nulității notificării în cel mult 3 zile lucrătoare de la data constatării. Constatarea nulității nu restricționează dreptul notificatorului de a depune imediat o nouă notificare.” Tot la articolul dat se susțin conceptual prevederile alin. (7) și (8) ale art. 25. Totodată, se propune reformularea acestora prin operarea unor ajustări cu caracter preponderent tehnico-juridic și de precizare a redactării, fără a afecta conceptul reglementării, obligațiile instituite în sarcina comerciantului sau scopul urmărit de proiect	**Nu se acceptă.** În proiect s-a renunţat la introducerea acestor modificări.

		privind prevenirea comercializării produselor către persoanele care nu au împlinit vârsta de 18 ani: „(7) În cazul comerțului electronic cu produse din tutun, produse conexe, dispozitive și accesorii destinate utilizării, reîncărcării sau încălzirii acestora, comerciantul (vânzătorul) este obligat să verifice îndeplinirea condiției privind vârsta minimă de 18 ani prin înregistrarea cumpărătorului pe platforma electronică de comercializare și să nu comercializeze aceste produse persoanelor care nu au împlinit vârsta de 18 ani. (8) În vederea verificării îndeplinirii condiției prevăzute la alin. (7), la înregistrarea pe platforma electronică de comercializare a comerciantului(vânzătorului), cumpărătorul furnizează următoarele date: numele, prenumele, numărul de identificare, seria și numărul actului de identitate, precum și data nașterii. La prelucrarea datelor cu caracter personal furnizate de cumpărător, comerciantul(vânzătorul) este obligat să respecte legislația aplicabilă în domeniul protecției datelor cu caracter personal.” Redactarea propusă asigură o formulare mai clară și o mai bună coerență terminologică cu prevederile Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului.	
		La fel, la **Art. LXII** proiectul prevede completarea Codul silvic nr. 69/2024 cu alineatul 37/1 prevederile alineatului (4) stabilesc, că amplasarea stupinelor se „autorizează„ de gestionarul fondului forestier pe baza unui contract de folosință. Pentru	**Se ia act**

		a evita situații de interpretări, conform cărora este necesar de obținut autorizație, se recomandă reformularea prevederilor respective, fiind exclus cuvântul „autorizează„. Concluzia: Nota de fundamentare stabilește de principiu oportunitatea intervenției propuse în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 și HG nr. 574/2024. Comentarii, recomandări: Per ansamblu, nota de fundamentare justifică necesitatea intervenției legislative și demonstrează că proiectul contribuie la realizarea obiectivelor asumate prin Planul de creștere al Republicii Moldova, în special în ceea ce privește eliminarea reglementărilor excesive, optimizarea sistemului de acte permisive și îmbunătățirea climatului investițional. Se recomandă doar completarea unor elemente de analiză a impactului, pentru consolidarea fundamentării proiectului și alinierea deplină la cerințele Metodologiei AIR	
7.	**Ministerul Afacerilor Interne** ***(demersul nr. 38/2935 din 22.07.2026)***	Cu referire la concepția proiectului de lege. Elaborarea unui astfel de proiect de lege (cunoscut în limbaj informal drept „lege-omnibus”) fără să fie condiționată şi caracterizată în special de domeniul specific de reglementare, este profund incorectă și contravine direct principiilor fundamentale ale Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Chiar dacă Parlamentul deține suveranitatea legislativă și poate adopta legi complexe, tehnica	**Se ia act**

		legislativă impusă de Legea nr. 100/2017 interzice amestecul de norme fără legătură conceptuală. Modificarea unui șir mare de acte disparate, fără un context comun, încalcă următoarele norme imperative: 1) Principiul unității materiei juridice: actul normativ trebuie să fie integrat organic în cadrul normativ în vigoare. Includerea unor reglementări din domenii total diferite (de ex: codul muncii, cadrul normativ referitor la medicamente, legea regnului animal și cadrul normativ referitor la ocrotirea monumentelor în același text) distruge coerența legislativă. Regula legăturii conexe (art. 60-63 din Legea nr. 100/2017) permite gruparea mai multor modificări într-un singur proiect de lege doar dacă acestea sunt conexe – adică derivă din aceeași idee centrală, dintr-un act principal („de bază") sau dintr-un document unic de politici publice (ex: reformarea sistemului de muncă). Dacă nu există un context comun, gruparea este ilegală sub aspect tehnic. 2) Lipsa fundamentării unice (art. 30 din Legea nr. 100/2017): Orice proiect trebuie însoțit de o notă de fundamentare. Este imposibil ca o singură notă să justifice coerent condițiile, argumentele economice, sociale și finalitățile unor modificări care nu au nicio legătură între ele. Riscurile juridice majore ale acestei practici: viciu de procedură la avizare și consultare, fiecare domeniu necesită expertize specifice (anticorupție, economică,	

		juridică). Un proiect haotic împiedică ministerele de resort și societatea civilă să analizeze corect impactul. 3) Risc major de neconstituționalitate: Curtea Constituțională a Republicii Moldova a taxat dur în jurisprudența sa „amendamentele ascunse” și lipsa de transparență și previzibilitate în procesul legislativ, invocând nerespectarea procedurilor obligatorii din Legea nr. 100/2017.	
		Cu referire la Nota de fundamentare. Prima concluzie este că argumentarea este neuniformă. Unele modificări sunt justificate prin reducerea poverii administrative (de ex. eliminarea obligației de a aproba statele de personal sau simplificarea modificării contractelor individuale de muncă), însă pentru alte intervenții importante justificarea este sumară și nu demonstrează de ce limitarea drepturilor salariaților este necesară și proporțională. În mai multe cazuri, Nota de fundamentare afirmă existența unei „birocrații excesive”, fără a prezenta date, statistici, evaluări de impact sau exemple concrete care să demonstreze amploarea problemei. Din perspectiva tehnicii legislative și a principiului proporționalității, suntem de opinia că argumentarea este insuficientă, deoarece scopul general al proiectului este eliminarea reglementărilor excesive pentru mediul de afaceri. Totuși, modificările propuse la Codul muncii nu reprezintă doar măsuri de debirocratizare, ci	**Se ia act**

		afectează și drepturile individuale și colective ale salariaților. În aceste condiții, simpla invocare a poverii administrative nu este suficientă.	
		Cu referire la proiectul de act normativ.	
		1. Cu referire la art. IV din proiect, prin care se propune modificarea Legii nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, menționăm că modificarea propusă pentru art. 11 alin. (1) lit. a) face obiectul unui alt proiect de lege elaborat și promovat de Ministerul Afacerilor Interne (număr unic 578/MAI/2026), aflat în procedură de expertizare juridică și anticorupție. Proiectul respectiv vizează modificarea aceleiași norme printr-o soluție legislativă diferită.	
		Astfel, în vederea asigurării coerenței cadrului normativ, evitării promovării concomitente a unor intervenții legislative necorelate asupra aceluiași text legal și prevenirii eventualelor contradicții între actele normative, considerăm oportună excluderea modificării propuse pentru art. 11 alin. (1) lit. a) din prezentul proiect de lege, urmând ca reglementarea acestei norme să fie realizată în cadrul proiectului de lege promovat de Ministerul Afacerilor Interne.	Se acceptă.
		Totodată, propunerile de completare a art. 11 cu un alineat nou (alin. (2)) nu pot fi promovate în cadrul prezentului proiect de lege. Acestea urmează a fi înaintate și examinate în cadrul procedurii de notificare a proiectului de lege elaborat de	Alineatul (2) se prezintă cu modificări, urmare a ședinței de lucru cu MAI.

		Ministerul Afacerilor Interne, care reglementează modificarea aceleiași norme.	
		2. La art. XIII, privind modificarea redacției alin. (2) al art. 30 din Legea salarizării nr. 847/2002, cu prevederi privind obligația angajatorului să informeze în scris despre părțile componente ale salariului ce i se cuvin pentru perioada respectivă, despre mărimea și temeiurile reținerilor efectuate, despre suma totală pe care urmează să o primească, precum și să asigure efectuarea înscrierilor respective în registrele contabile la solicitarea salariatului, fără a indica forma solicitării, verbală sau în scris, este neclară. Totodată, se menționează că, actualmente sistemele informaționale în domeniul salarizării generează fișele despre remunerare și rețineri, care sunt expediate la adresele electronice ale tuturor angajaților. Modificarea propusă ar genera activități suplimentare ce țin de recepționarea solicitărilor și satisfacerea acestora.	
		3. La Art. XV (modificarea Codului muncii nr. 154/2003):	
		3.1. la pct. 1 (completarea Codului cu noțiunea „conflict de interese”), autorul urmează să completeze Nota de fundamentare și să justifice: necesitatea extinderii conceptului de „conflict de interese” în raporturile de muncă private; raportul dintre articolul nou propus nr. 53^2 și Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor	

		personale, motivele pentru care se creează un mecanism distinct de cel existent. Se precizează că, domeniul de aplicare este fundamental diferit. Legea nr. 133/2016 reglementează conflictul de interese pentru persoanele care exercită funcții publice, funcții de demnitate publică și alte funcții expres prevăzute de lege, scopul fiind protejarea interesului public și asigurarea imparțialității în exercitarea atribuțiilor publice. În schimb, proiectul propune instituirea unui regim al conflictului de interese pentru toți salariații, indiferent dacă activează în sectorul public sau privat.	
		3.2. la pct. 2, propunem excluderea lit. c[1]) alin. (2) al art. 9 din proiect. Argumentare: completarea propusă instituie obligația salariatului de a manifesta o atitudine de fidelitate față de angajator în executarea atribuțiilor de serviciu. Considerăm că o asemenea obligație nu poate fi reglementată în lipsa unei definiții clare a noțiunii de „atitudine de fidelitate”, întrucât aceasta este una generală și susceptibilă de interpretări. Având în vedere că obligațiile salariatului prevăzute de Codul muncii pot constitui temei pentru atragerea răspunderii disciplinare sau a altor forme de răspundere, acestea trebuie să fie formulate într-un mod clar, precis și previzibil, astfel încât salariatul să poată cunoaște conduita pe care este obligat să o adopte.	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		În forma propusă, noțiunea de „atitudine de fidelitate” lasă spațiu de apreciere subiectivă din partea angajatorului, existând riscul ca aceasta să fie invocată în mod arbitrar în situațiile în care se consideră că salariatul nu a manifestat un grad suficient de „fidelitate”, fără existența unor criterii obiective de evaluare.	
		3.3. la pct. 3, modificările operate în alin. (2) al art. 10, prin care se exclude obligativitatea de aprobare și/sau modificare a statului de personal al unității vin în contradicție cu prevederile art. 67 alin. (2) din Legea nr. 158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public, care stipulează că, autoritățile publice specificate în anexa nr. 1 vor completa formularul - tip al statului de personal și îl vor înainta spre avizare în modul stabilit de Guvern. Această procedură este reglementată expres în Anexa nr. 5 a Hotărârii Guvernului nr. 201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care stabilește forma și regulile de elaborare a acestui tip de document. De asemenea, în sectorul public, stabilirea și achitarea salariilor conform Legii nr. 270/2018 sunt indisolubil legate de Schemele de încadrare, care se elaborează și se aprobă strict în baza Statului de personal. Tratarea statului de personal ca document opțional la nivelul normei generale din Codul muncii (prin sintagma „dacă au fost elaborate și aprobate”) va genera un vid legislativ și incoerență	**Nu se acceptă.** Conform proiectului, aprobarea statelor de personal va fi un drept, nu o obligație a angajatorului. În cazul în care angajatorul dorește să aprobe statele de personal, are tot dreptul să o facă. Totodată, dacă statul în calitate de angajator dorește aprobarea statelor de personal, are tot dreptul să impună acest lucru inclusiv și prin lege (în cazul dat Legea nr. 158/2008 privind funcția publică și statutul funcționarului public). În sectorul privat, de state de personal au nevoie un număf foarte mic de întreprinderi. Acest document fiind, de fapt, un arhaism sovietic pe care majoritatea unităților îl țin doar formal.

		în aplicarea legilor speciale din sectorul public și cel de apărare, ordine publică și securitate a statului. Prin urmare, propunem și solicităm introducerea unei excepții explicite în corpul proiectului care să stipuleze că: „Pentru autoritățile publice, instituțiile bugetare și entitățile reglementate prin legi speciale (ex: Legea nr. 158/2008, Legea nr. 270/2018), elaborarea, aprobarea și deținerea statelor de personal rămân obligatorii.”	
		3.4. la pct. 6, în alin. (2) al art. 532, autorul utilizează formularea „interes direct ori indirect care intră în conflict ori ar putea să intre în conflict cu interesele angajatorului”, care nu oferă criterii suficiente pentru identificarea situațiilor de conflict, deoarece proiectul de modificare a Codului muncii nu definește așa noțiuni cum ar fi: interes direct, interes indirect, persoanele afiliate. Articolul 53^2 care este propus, prevede doar obligația salariatului de a informa angajatorul, fără a reglementa: forma şi termenul declarației, procedura de examinare, modul de soluționare, dreptul salariatului de a contesta aprecierea angajatorului. Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, utilizează noțiunea de „persoană apropiată”, definită expres în art. 2. Proiectul înaintat spre avizare utilizează însă, noțiunea de „persoane afiliate”, consacrată în	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		special, în legislația fiscală (art. 22617 Cod fiscal), unde are un conținut diferit. În lipsa unei definiții în Codul muncii, aplicarea dispoziției poate genera incertitudine juridică. Încă o deficiență o constituie posibila suprapunere a prevederilor referitoare la conflictul de interese pentru sectorul public. Astfel, angajații din autoritățile publice mcare sunt incidenți legii speciale citate și legislației privind integritatea, noul articol poate conduce la aplicarea simultană a două regimuri juridice privind conflictul de interese. Conform completărilor propuse la art. 9 (Obligațiile salariatului) cu lit. c2), salariatul va fi obligat „să declare potențiale conflicte de interese, conform procedurilor stabilite de către angajator”, însă, Legea nr. 133/2016 instituie o procedură exhaustivă de declarare a conflictului de interese. Așadar, în lipsa unei norme de delimitare, nu este clar dacă obligațiile sunt cumulative, dacă una dintre reglementări are caracter special, ce procedură prevalează în caz de conflict între cele două regimuri. Acest aspect poate afecta principiul securității și predictibilității normelor juridice reglementat de art. 3 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. În concluzie este de menționat că, modificarea propusă nu este corelată suficient cu Legea nr.	

		133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale. Deși urmărește instituirea unor obligații de loialitate și transparență în raporturile de muncă, aceasta utilizează aceeași terminologie juridică pentru o instituție cu finalitate diferită, fără a prelua definițiile, principiile și mecanismele procedurale consacrate de legea vizată. Astfel, există riscul apariției unor interpretări divergente și al suprapunerii regimurilor juridice aplicabile, în special pentru angajații din sectorul public.	
		3.5. la pct. 10, modificarea propusă la art. 85 din Codul muncii consolidează poziția angajatorului și reduc nivelul de protecție a salariatului. Din perspectiva intereselor angajaților autorităților și instituțiilor subordonate Ministerului Afacerilor Interne, aceasta ridică mai multe probleme de ordin juridic și practic. În prezent, Codul muncii garantează dreptul salariatului de a demisiona, iar obligația respectării termenului de preaviz are rolul de a permite angajatorului organizarea activității. Noua prevedere introduce posibilitatea angajatorului de a solicita despăgubiri pentru orice prejudiciu material pretins ca fiind cauzat de plecarea anticipată. Considerăm că această soluție poate genera exercitarea unei presiuni asupra salariaților care intenționează să înceteze raporturile de muncă. Totodată, fiind o normă lovită de ambiguitate, aceasta poate genera dificultăți în demonstrarea	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		existenței și cuantumului prejudiciului, existând riscul unor interpretări arbitrare şi ca urmare, creșterea numărului litigiilor de muncă. Idea conceptuală a art. 333 din Codul muncii stabilește condiții minime ale răspunderii materiale, adică existența prejudiciului real, a vinovăției, a legăturii de cauzalitate, însă propunerea înaintată prin proiect nu acoperă aceste elemente. Astfel, nu se **acceptă** completarea art. 85 cu alin. (6), întrucât aceasta instituie un mecanism susceptibil de a restrânge în mod indirect exercitarea dreptului salariatului la demisie și poate conduce la multiplicarea litigiilor de muncă privind pretinse prejudicii cauzate de nerespectarea termenului de preaviz. Norma este formulată într-o manieră generală și poate genera interpretări extensive în detrimentul salariatului.	
		3.6. la pct. 11, referitor la completarea art. 86 alin. (1) cu norma din lit. h[1]), care prevede concedierea salariatului care lucrează la domiciliu sau la distanță, se consideră că această normă este una deficitară din punct de vedere juridic. Cu toate că intenția constă în combaterea absenteismului în regimul de muncă la distanță, propunerea creează mai multe probleme juridice, după cum urmează: 1) lipsa criteriilor obiective de constatare - nu este reglementată modalitatea prin care angajatorul demonstrează că salariatul nu și-a executat	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		obligațiile. În acest sens nu sunt institute unele reguli clare privind: monitorizarea activității, evidența timpului de muncă, confirmarea sarcinilor executate; 2) prin prisma noțiunii conceptuale „obligații de muncă”, nu este clar dacă problemele de ordin tehnic (lipsa conexiunii la internet, a energiei electrice) sau lipsa conectării pe platformă, neparticiparea la ședințe online, neexecutarea unei sarcini, reprezintă automat neexecutarea obligațiilor; 3) pornind de la sarcina principială a contenciosului administrativ “Fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția” (art. 93 alin. (1) Cod administrativ), apare neclaritatea privind cine va trebui să demonstreze că salariatul nu a lucrat. Dar dacă o întrerupere a fost provocată de: defecțiuni tehnice; lipsa conexiunii internet, pene de curent, probleme ale platformelor informatice etc., aceste circumstanțe ar putea conduce la inițierea procedurii de concediere dacă angajatorul nu apreciază existența unui motiv întemeiat. În contextul celor expuse norma poate genera interpretări neuniforme. Astfel, este riscul să se admită concedierii disproporționate, bazate exclusiv pe aprecierea unilaterală a angajatorului, în lipsa unor reguli procedurale clare, iar litigiile vor deveni dificil de soluționat. În consecință, toate	

		aspectele enumerate vor afecta principiul stabilității raporturilor de muncă.	
		3.7. la pct. 20, nu se **acceptă** excluderea textului „La finele fiecărui an calendaristic, angajatorul informează salariatul, (…), conform programării stabilite de comun acord.”, din conținutul alin. (41) al art. 118 din Codul muncii. Concediul anual reprezintă un drept fundamental al salariatului, protejat atât de Codul muncii, cât și de standardele internaționale și europene. Exercitarea efectivă a acestui drept presupune ca salariatul să cunoască câte zile de concediu are disponibile, când acestea expiră și care sunt consecințele neutilizării lor. Prin eliminarea obligației de informare, întreaga responsabilitate este transferată salariatului, deși evidența concediilor este ținută exclusiv de angajator. În practică, această modificare poate conduce la situații în care salariatul pierde zile de concediu fără să fi fost informat în mod corespunzător despre apropierea termenului de expirare. În același context, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat în repetate rânduri (exemplu: cauzele Max-Planck-Gesellschaft vs Shimizu și Kreuziger) că dreptul la concediu anual plătit nu poate fi pierdut automat dacă angajatorul nu a acționat cu diligență pentru a permite efectiv exercitarea acestui drept. Angajatorul trebuie să informeze salariatul în mod clar și în timp util	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		despre drepturile sale și despre riscul pierderii concediului neutilizat. Respectiv, eliminarea obligației angajatorului de a informa anual salariatul cu privire la numărul zilelor de concediu acumulate/nefolosite și termenul de expirare al acestora reduce garanțiile privind exercitarea efectivă a dreptului la concediu anual. Având în vedere că evidența concediilor este ținută de angajator, menținerea unei obligații minime de informare contribuie la prevenirea pierderii drepturilor de către salariat și este în concordanță cu standardele europene privind exercitarea efectivă a dreptului la concediu anual plătit. În concluzie, se recomandă reconsiderarea excluderii acestei obligații sau identificarea unui mecanism alternativ de informare a salariaților.	
		3.8. la pct. 32 al proiectului exprimăm dezacordul față de modificările propuse la art. 209, privind extinderea termenelor de aplicare a sancțiunilor disciplinare. Considerăm că intervenția legislativă nu este fundamentată în mod corespunzător, întrucât în pct. 8.24 din compartimentul 2.2. al Notei de fundamentare, nu se conțin careva argumente obiective, date statistice, practică administrativă, analize de impact juridic și social sau alte elemente care să demonstreze existența unor deficiențe ale reglementării în vigoare, ori imposibilitatea aplicării eficiente a sancțiunilor disciplinare în	**Nu se acceptă** În practică se atestă că termenul actual de o lună și 6 luni, în care poate fi aplicată o sancțiune disciplinară, se dovedește a fi insuficient, deoarece efectele încălcărilor disciplinare ale salariaților pot deveni vizibile sau pot produce consecințe după intervale mai îndelungate de timp. Această măsură va asigura o gestionare mai adecvată a situațiilor disciplinare, în special în domenii importante precum: securitatea cibernetică, protecția datelor cu caracter personal, sănătatea şi securitatea în muncă, și alte domenii conexe.

		termenele actuale. Orice extindere a termenelor legale trebuie să fie justificată prin prisma principiilor necesității, proporționalității și oportunității reglementării (art. 3 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative), cerințe care, în speță, nu sunt respectate. Mai mult, prelungirea termenelor de tragere la răspundere disciplinară afectează echilibrul raporturilor de muncă și diminuează garanțiile juridice ale salariatului, menținând pentru o perioadă considerabil mai mare, starea de incertitudine cu privire la eventuala aplicare a unei sancțiuni disciplinare. Or, răspunderea disciplinară este guvernată de principiul operativității, iar sancțiunea trebuie aplicată într-un termen rezonabil, astfel încât să își păstreze caracterul educativ și preventiv. De asemenea, modificarea propusă va genera un impact administrativ semnificativ asupra autorităților și instituțiilor publice, fiind necesară revizuirea și armonizarea unui număr considerabil de acte normative departamentale și subsecvente, inclusiv a regulamentelor interne, procedurilor disciplinare și altor acte administrative elaborate în temeiul reglementărilor actuale. Nota de fundamentare nu conține o evaluare a acestor consecințe și nici nu estimează costurile administrative aferente implementării modificărilor propuse.	

		În aceste condiții, apreciem că soluția legislativă propusă nu respectă exigențele unei reglementări temeinic fundamentate și nu demonstrează existența unui interes public suficient care să justifice restrângerea garanțiilor existente în materia răspunderii disciplinare.	
		3.9. sub acelaşi raţionament, exprimăm criticile cu referire la pct. 33 (modificarea art. 211 alin. (3)): 1) lipseşte orice justificare şi analiză suficientă; 2) intervenția legislativă naște povoara administrativă asupra autorităților publice, exprimată prin necesitatea armonizării cadrului normativ special. Argumentarea din pct. 8.25 din compartimentul 2.2. al Notei de fundamentare precum că, normele actuale sunt lipsite de coerență normativă și nejustificat sunt restrictive, întrucât limitează discreționar dreptul angajatorului de a recompensa salariații pentru performanță (...), nu este relevantă, deoarece, de ex., potrivit art. 54 alin. (3) din Legea nr. 288/2016, privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, ultimul fiind aflat sub efectul unei sancțiuni disciplinare poate fi stimulat doar prin ridicarea sancțiunii disciplinare respective.	**Nu se acceptă.** Considerăm că norma trebuie să fie una mai flexibilă, iar angajatorul să decidă de a aplica stimulări în interiorul termenului de validitate a sancțiunii disciplinare, salariatului sancționat sau nu. În multe cazuri, nu au nimic în comun abaterile disciplinare și aplicarea stimulărilor.
		3.10. la pct. 35, cu referire la propunerea de abrogare a art. 248, de asemenea, exprimăm dezacordul și considerăm soluția legislativă propusă ca fiind redundantă.	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		Actualmente, articolul vizat instituie o garanție legală specială destinată protecției femeilor gravide, a femeilor care au născut de curând și a celor care alăptează, interzicând utilizarea muncii acestora la lucrări subterane în mine, precum și la alte activități care prezintă riscuri pentru securitatea și sănătatea lor ori care pot avea repercusiuni asupra sarcinii sau alăptării. Mai mult, Nota de fundamentare nu conține nici o argumentare a necesității intervenției legislative propuse de autor, nu identifică careva deficiențe ale reglementării și nu demonstrează existența unui interes public care să impună renunțarea la o garanție legală de protecție a maternității. Or, potrivit principiilor consacrate de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, orice intervenție legislativă trebuie să fie fundamentată sub aspectul necesității, oportunității și proporționalității, iar soluțiile propuse trebuie să fie însoțite de argumente care să demonstreze utilitatea și efectele acestora, exigențe care lipsesc. Totodată, protecția femeilor gravide, a femeilor care au născut de curând și a celor care alăptează reprezintă o obligație asumată de Republica Moldova inclusiv în procesul de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene. Directiva 92/85/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și a sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor	

		gravide, care au născut de curând sau care alăptează, obligă statele să instituie măsuri eficiente de protecție împotriva expunerii acestor categorii de lucrătoare la riscuri profesionale. În acest context, eliminarea unei norme naționale care consacră o asemenea garanție, fără instituirea unor mecanisme echivalente de protecție și fără demonstrarea menținerii aceluiași nivel de protecție, este incompatibilă cu obiectivele actului european. Prin urmare, în lipsa unei fundamentări conform cerințelor Legii nr. 100/2017 și a unei demonstrații că nivelul de protecție juridică nu va fi diminuat, propunerea de abrogare a art. 248 din Codul Muncii nu poate fi susținută și se impune menținerea acestuia în redacția actuală.	
		3.11. la pct. 38 al proiectului, nu se **acceptă** completarea Codului muncii cu Capitolul VI[1] privind contractul individual de muncă cu zero ore. Instituirea contractului individual de muncă cu zero ore reprezintă o schimbare conceptuală majoră a regimului raporturilor de muncă, întrucât derogă de la unul dintre elementele esențiale ale contractului individual de muncă – obligația angajatorului de a asigura salariatului prestarea muncii și remunerarea acesteia într-un volum determinat sau determinabil. Acest mecanism aduce atingere principiilor de bază ale reglementării raporturilor de muncă şi a altor raporturi legate nemijlocit de acestea, în special în partea garantării egalității în drepturi și în	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		posibilități a salariaților, precum și garantarea dreptului fiecărui salariat la achitarea la timp integrală şi echitabilă a salariului care ar asigura o existență decentă salariatului şi familiei sale. Salariații încadrați cu contracte „zero ore” devin o categorie vulnerabilă și defavorizată, comparativ cu salariații cu normă întreagă/parțială. Intervenția legislativă propusă nu este suficient fundamentată. Nota de fundamentare nu demonstrează existența unor deficiențe ale cadrului normativ actual care să justifice introducerea acestei forme atipice de angajare, nu prezintă o analiză a impactului economic și social asupra salariaților și angajatorilor și nu evaluează riscurile pe care această instituție le poate genera asupra stabilității raporturilor de muncă. Contractul individual de muncă, potrivit naturii sale juridice, este un contract sinalagmatic, ceea ce presupune obligații reciproce. Angajatorul are obligația de a asigura munca și de a plăti salariul, iar salariatul are obligația de a presta munca. Prin contractul cu zero ore, obligația principală a angajatorului – aceea de a asigura un minim de muncă – practic dispare, ceea ce dezechilibrează raportul contractual și poate pune sub semnul întrebării compatibilitatea instituției cu principiile fundamentale ale dreptului muncii. Totodată, proiectul nu stabilește mecanisme suficiente pentru prevenirea utilizării abuzive a acestor contracte în locul contractelor individuale	

		de muncă obișnuite. Limitarea la 30% din numărul total al salariaților și obligația transformării contractului după patru luni de activitate constantă nu sunt însoțite de mecanisme de control, criterii clare de verificare și sancțiuni pentru nerespectarea acestor obligații, ceea ce poate afecta eficiența reglementării. În cazul autorităților și instituțiilor publice, introducerea unei asemenea forme de angajare poate genera dificultăți suplimentare privind planificarea statelor de personal, bugetarea cheltuielilor de personal, organizarea timpului de muncă și respectarea regimului juridic al funcțiilor, aspecte care nu sunt analizate în Nota de fundamentare. Prin urmare, apreciem că proiectul nu demonstrează necesitatea introducerii contractului individual de muncă cu zero ore și nu conține suficiente garanții juridice pentru prevenirea utilizării abuzive a acestei instituții, motiv pentru care propunerea necesită reexaminare conceptuală sau excluderea acesteia din proiect.	
		4. Suplimentar soluțiilor legislative propuse la art. XVII din proiect, pentru respectarea uzanței terminologiei din actele normative, la art. 19 alin. (8) din Legea nr. 282/2004 privind regimul metalelor prețioase și pietrelor prețioase, se propune substituirea textului „organele Ministerului Afacerilor Interne” cu textul	**Se acceptă**

		„autoritățile administrative și instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne”.	
		5. La art. XXVII (modificarea Codului contravențional nr. 218/2008):	**Se acceptă parțial.**
		5.1. Referitor la pct. 1 se reține că dispozițiile art. 34 din Codul contravențional prevăd mecanismul de stimulare a executării benevole a sancțiunii, permițând contravenientului, inclusiv persoanei juridice, să achite 50% din cuantumul amenzii stabilite, dacă plata este efectuată în termen de 3 zile de la data aducerii la cunoștință a deciziei privind aplicarea sancțiunii. În aceste condiții, reducerea suplimentară la jumătate a limitelor amenzii aplicate întreprinderilor mici și microîntreprinderilor conduce la cumularea a două mecanisme de clemență cu aceeași finalitate, diminuarea răspunderii contravenționale. Astfel, amenda individualizată de către agentul constatator sau de instanța de judecată conform proiectului va fi redusă cu 50%, iar ulterior, în temeiul art. 34 din Codul contravențional, contravenientul va putea achita doar jumătate din această amendă. În consecință, cuantumul efectiv al sancțiunii executate va reprezenta doar 25% din amenda care ar fi fost aplicabilă potrivit regimului general. O asemenea diminuare a răspunderii contravenționale este de natură să afecteze finalitatea sancțiunii contravenționale, care urmărește nu doar sancționarea faptei ilicite, ci și	Pentru a asigura că individualizarea pe categorii de întreprinderi să nu fie disproporționată și să nu încalce cerința ca sancțiunea să descurajeze încălcarea repetată, propunerea din proiect se va limita la microîntreprinderi și se prevede că amenda pentru microîntreprinderi nu poate fi mai mică decît limita minimă prevăzută pentru aceiași faptă pentru persoana cu funcție de răspundere sau pentru persoana fizică, dacă norma materială nu prevede amendă pentru persoana cu funcție de răspundere. Cu toate că sancțiunea contravențională trebuie să fie individualizată și proporțională, totuși în cadrul Codului nu se ține cont de varietatea agenților economici, mărimea și capacitatea financiară a acestora. În timp însăși amenzile dar și toate mecanismele de sancționare s-au înăsprit considerabil și de multe ori nu suficient de justificat, fiind îndreptate în special spre descurajarea întreprinderilor mari și mijlocii. În multe cazuri microîntreprinderile care au o capacitate financiară mult mai mică, sunt expuse sancționărilor care riscă să diminueze subtanțial din competitivitatea, capacitatea și sustenabilitatea întreprinderii. Și mai grave fiind cazurile în care amenzile se aplică arbitrar, acolo unde formulările vagi din Cod lasă o marjă foarte mare de discreție pentru agentul constatator căci sunt multe cazuri nu se clarifică latura obiectivă (ex. încălcarea regulamentelor sanitare) sau cel puțin nu se evidențiază gravitatea încălcării, fiind admise tacit aplicarea amenzilor pentru încălcări formale, fără un prejudiciu sau un pericol real. Alineatele (21), (22), (23) din art.34 au fost introduse în CC prin Legea nr.101/2012 cu scopul de a utiliza o măsură suplimentară de descurajare în special pentru agenții economici din comerț, în raport

		prevenirea săvârșirii unor noi contravenții, atât de către contravenient, cât și de către ceilalți destinatari ai normei. O sancțiune al cărei cuantum este redus la un nivel atât de scăzut riscă să își piardă efectul disuasiv și coercitiv, fiind insuficientă pentru realizarea scopului preventiv al răspunderii contravenționale. Totodată, soluția legislativă propusă este susceptibilă de a contraveni principiului egalității în fața legii, întrucât instituie un regim de răspundere diferențiat exclusiv în funcție de categoria din care face parte persoana juridică. Astfel, acordarea unui tratament sancționator preferențial întreprinderilor mici și microîntreprinderilor poate conduce la încălcarea principiului proporționalității și al egalității de tratament, precum și la diminuarea eficienței mecanismului de răspundere contravențională. În consecință, propunerea nu se **acceptă**, întrucât generează o reducere excesivă a sancțiunilor contravenționale, afectează caracterul preventiv și coercitiv al acestora și instituie un regim juridic diferențiat.	cu încălcările repetate ale drepturilor consumatorilor, luînd în calcul că amenzile pentru persoane erau destul de mici, raportat la prejudiciul cauzat sau profitul obținut din urma încălcărilor. Această propunerea avea un raționament valid, în perioada în care unitatea convențională era 20 de lei, limita maximă pentru amendă la persoane juridice era 500 u.c. și în principiu marea majoritatea a amenzilor erau mult mai mici. Ori în următorii 5-8 ani, această situația s-a modificat radical, u.c. fiind mărită la 50 lei, limita maximă triplată pînă la 1500 u.c. și au fost majortate substanțial marea majoritate a amenzilor pentru persoane juridice pe tot parcursul Codului. În aceste circumstanțe, cel puțin prevederile din alineatul (23) prezintă în mod vădit o măsură dispropoționată, care contrar principiilor fundamentale ale legii contravenționale se aplică în mod discriminatoriu doar persoanei juridice (fără a include persoana fizică sau cu funcție de răspundere).
		5.2. Se propune completarea art. XXVII din proiect, cu un punct nou, cu următorul cuprins: „Art. 333 se completează cu alineatul (44), cu următorul cuprins: (44) Nedeclararea despre schimbarea domiciliului și/sau a reședinței cetățeanului străin în termen de 15 zile, de către persoana juridică care a declarat, în	**Nu se acceptă** Nu este subiectul proiectului de lege

		cadrul procedurii de acordare sau prelungire a dreptului de ședere, că asigură spațiu locativ acestuia, se sancționează cu amendă de la 150 la 200 de unități convenționale.”. Necesitatea acestei intervenții rezultă din practica autorităților competente, care a evidențiat cazuri de înregistrare fictivă a unui număr mare de cetățeni străini la aceeași adresă, precum și situații în care schimbarea locului efectiv de ședere nu este comunicată autorităților. Lipsa unei sancțiuni contravenționale pentru neîndeplinirea obligației de notificare reduce eficiența mecanismului de evidență și supraveghere a șederii străinilor, afectează actualitatea datelor din sistemele informaționale și îngreunează exercitarea atribuțiilor Inspectoratului General pentru Migrație al Ministerului Afacerilor Interne privind verificarea respectării condițiilor de ședere. Instituirea răspunderii contravenționale urmărește responsabilizarea persoanelor juridice care și-au asumat obligația de a asigura spațiul locativ și de a informa autoritățile despre modificarea acestuia, contribuind la prevenirea utilizării adreselor fictive și la consolidarea mecanismelor de control al migrației legale.	
		5.3. Referitor la completarea art. 357 cu alin. (3), se reține că excluderea caracterului contravențional pentru lucrările de construcție cu caracter tehnologic continuu în afara intervalului orar	**Nu se acceptă** Nu este subiectul proiectului de lege

		general, diminuează eficiența mecanismului de protecție a ordinii publice și a dreptului persoanelor la un mediu de viață liniștit. Dreptul la odihnă, la ocrotirea sănătății și la un mediu de viață liniștit sunt drepturi cu un puternic caracter social, direct corelate cu ordinea publică. Introducerea unei clauze generale de excludere a caracterului contravențional al executării lucrărilor de construcție în afara intervalului orar general creează un dezechilibru major. Or, interesul economic privat al unui dezvoltator nu poate fi situat deasupra dreptului la sănătate și liniște al unei întregi comunități, contrar testului de proporționalitate obligatoriu în activitatea de legiferare. În plus, condițiile propuse pentru aplicarea excepției utilizează noțiuni cu un grad ridicat de generalitate, precum „justificate tehnic”, „caracter tehnologic continuu”, „măsuri rezonabile de reducere a impactului fonic” sau „afectarea calității ori siguranței construcției”, fără a stabili criterii obiective de apreciere a acestora. De asemenea, simpla notificare prealabilă a autorității administrației publice locale nu reprezintă un mecanism suficient de control al respectării condițiilor prevăzute de lege și nu oferă garanții că lucrările desfășurate în afara intervalului orar general nu vor produce un impact disproporționat asupra persoanelor din vecinătate.	

		Condescendent, în lipsa unor repere legale clare, agentul constatator nu va putea stabili, în mod obiectiv și uniform, dacă sunt întrunite condițiile care exclud caracterul contravențional al faptei, or, atât elementele constitutive ale contravenției, cât și cauzele care înlătură caracterul contravențional al faptei trebuie să fie reglementate în termeni suficient de clari și precișI. Prin urmare, completarea art. 357 cu alin. (3) nu se **acceptă**, întrucât instituie o cauză de excludere a răspunderii contravenționale formulată imprecis, lipsită de criterii obiective de aplicare și insuficient fundamentată. Soluția legislativă propusă este de natură să afecteze eficiența mecanismului de protecție a ordinii publice și a dreptului persoanelor la un mediu de viață liniștit, să genereze practică neuniformă și să creeze premise pentru aplicarea discreționară a normei.	
		6. Cu referire la art. XXIX din proiect, referitor la modificarea Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, menționăm că în procesul de promovare a Legii nr. 66/2026 privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova (în vigoare din 1 iunie 2027), care va abroga Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, condiția ca „beneficiarul solicitant (întreprinderea, instituția sau organizația cu statut de persoană juridică, indiferent de tipul de proprietate (...), care angajează străini sau beneficiază de munca	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		străinilor) să asigure străinului, pe întreaga durată a raporturilor de muncă, un salariu care nu poate fi mai mic decât cel acordat unui cetățean al Republicii Moldova pentru o activitate similară desfășurată în aceeași ramură a economiei naționale și care este de cel puțin 50% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune", a fost introdusă în urma amendamentului nr. RM nr. 31/03-17 din 23.03.2026, înaintat de deputații R. Marian, M. Spatari, S. Lazarencu, A. Trubca, L. Carp, A. Bălueț și A. Călinici. Amendamentul respectiv a fost acceptat de Parlament și inclus în textul legii adoptate. Totodată, menționăm că acesta a fost consultat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale, care și-a exprimat acordul asupra prevederilor propuse. În aceste condiții, promovarea, într-un interval atât de scurt, a unei intervenții legislative prin care se elimină o soluție normativă recent adoptată de Parlament este lipsită de o fundamentare suficientă. Nota de fundamentare nu conține argumente obiective care să demonstreze schimbarea circumstanțelor care au justificat introducerea acestei condiții și nici motivele pentru care opțiunea legislativă recent aprobată ar trebui reconsiderată.	
		7. Subsidiar, cu referire la art. XXXVIII din proiect, prin care se modifică Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, nu este clară necesitatea intervențiilor propuse la anexa nr. 2.	**Nu se acceptă.** Directiva 2011/92/UE nu stabilește praguri uniforme aplicabile tuturor statelor membre, ci recunoaște statelor membre o marjă de apreciere în configurarea mecanismului de screening, cu condiția

		Considerăm că majorarea substanțială a pragurilor prevăzute la pct. 1 lit. b) din Anexa nr. 2, restrânge semnificativ sfera activităților pentru care se stabilește necesitatea efectuării evaluării impactului asupra mediului. Nota de fundamentare și dosarul de însoțire nu conțin argumente tehnice, științifice sau juridice care să justifice această modificare și efectele sale asupra nivelului de protecție a mediului. Totodată, actul Uniunii Europene invocat în procesul de armonizare nu stabilește aceste praguri, ci lasă statelor posibilitatea de a le stabili, în funcție de particularitățile naționale. În aceste condiții, majorarea pragurilor trebuie fundamentată inclusiv prin raportare la specificul teritorial al Republicii Moldova. Spre deosebire de alte state, numeroase localități rurale din Republica Moldova au suprafețe reduse, unde amplasarea unor instalații zootehnice de mari dimensiuni în apropierea localităților poate avea un impact semnificativ asupra mediului și a calității vieții populației.	asigurării identificării proiectelor susceptibile să producă efecte semnificative asupra mediului. În acest context, trebuie avut în vedere și scopul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului. Potrivit art. 1 alin. (1) și art. 3 din Directiva 2011/92/UE, procedura vizează proiectele susceptibile să producă efecte semnificative asupra mediului și urmărește identificarea, descrierea și evaluarea efectelor directe și indirecte semnificative ale acestora asupra populației și sănătății umane, biodiversității, solului, apei, aerului și climei, precum și asupra peisajului, patrimoniului cultural și interacțiunii dintre acești factori. Prin urmare, mecanismul de stabilire a pragurilor pentru proiectele din Anexa II reprezintă un instrument pentru determinarea proiectelor care necesită parcurgerea procedurii EIM, iar nu un mecanism de exonerare generală a activităților economice de la respectarea legislației de mediu. În consecință, faptul că anumite proiecte sau activități nu ating pragurile stabilite pentru anexa nr. 2 și, ca urmare, nu sunt supuse procedurii EIM în temeiul acestei anexe, nu înseamnă că acestea sunt exceptate de la aplicarea celorlalte cerințe prevăzute de legislația de mediu. În funcție de natura și caracteristicile activității, rămân aplicabile cerințele relevante privind, după caz, protecția și utilizarea resurselor de apă, gestionarea deșeurilor, prevenirea și controlul poluării, protecția aerului și a solului, gestionarea substanțelor și produselor periculoase, protecția biodiversității și a ariilor naturale protejate, precum și celelalte regimuri de autorizare, notificare, monitorizare și control prevăzute de legislația specială. Prin urmare, delimitarea sferei de aplicare a procedurii EIM prin praguri nu trebuie confundată cu diminuarea standardelor generale de protecție a mediului. Scopul modificării este delimitarea mai clară și

			mai proporțională a proiectelor pentru care este necesară aplicarea procedurii EIM, în timp ce obligațiile materiale de protecție a mediului rămân aplicabile potrivit legislației sectoriale relevante. În procesul de elaborare a proiectului au fost analizate soluțiile legislative existente în mai multe state membre ale Uniunii Europene, inclusiv România, Lituania, Letonia și Estonia. Analiza comparativă (se anexează la prezentul tabel de sinteză) relevă că statele membre utilizează praguri și criterii diferite pentru proiectele prevăzute în Anexa II, neexistând un model unic impus la nivelul Uniunii Europene. În consecință, simplul fapt că pragurile propuse diferă de cele utilizate într-un anumit stat membru nu poate conduce, prin el însuși, la concluzia existenței unei neconformități cu Directiva. Totodată, în urma reexaminării proiectului și având în vedere practica legislativă a statelor membre analizate, se acceptă ajustarea pragului aplicabil instalațiilor pentru scroafe, acesta fiind modificat de la 3000 la 900 de capete, în vederea asigurării unei convergențe sporite cu soluțiile utilizate în statele membre ale Uniunii Europene și cu pragul prevăzut în Anexa I la Directiva 2011/92/UE pentru proiectele supuse obligatoriu evaluării impactului asupra mediului
8.	**Centrul de Armonizare a Legislației** ***(demersul nr. 31/02-69-8128 din 13.07.2026***	Proiectul de lege prezentat pentru expertiza de compatibilitate are ca obiectiv eliminarea reglementărilor excesive aplicabile sectorului privat și optimizarea sistemului de acte permisive, prin modificarea a 71 de acte normative primare (legi și coduri). Modificările propuse vizează, în principal, substituirea unor mecanisme de autorizare și avizare prealabilă cu proceduri de notificare și control de stat ulterior, instituirea aprobării tacite, precum și recunoașterea	**Se ia act**

		evaluărilor de conformitate efectuate în Uniunea Europeană și Spațiul Economic European. Potrivit autorilor, modificările propuse vor contribui la simplificarea procedurilor administrative, reducerea costurilor de conformare și îmbunătățirea climatului investițional, menținând în același timp mecanismele necesare pentru protecția mediului și evaluarea proiectelor cu impact semnificativ, obiectiv promovat la nivelul Uniunii Europene prin Directiva 2006/123/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 decembrie 2006 privind serviciile în cadrul pieței interne, în special, art. 5 (1), care prevede cerința de a simplifica procedurile și formalitățile aplicabile accesului la o activitate de servicii și exercitării acesteia. Cu privire la cadrul normativ supus modificării menționăm că, din punct de vedere al compatibilității cu legislația UE, prezintă relevanță mai multe modificări operate la o serie de acte normative, în măsura în care, acestea sunt acte naționale armonizate care asigură transpunerea legislației Uniunii Europene. Așadar, ca urmare a analizei reglementărilor propuse prin prisma legislației UE aferente domeniului de reglementare, se formulează următoarele observații:	
		Art. XLIX – Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar	
			Se acceptă parțial.

		Cu privire la modificările propuse la Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar, prin care se prevede caracterul benevol al certificatului de bună practică de fabricație (GMP), prin completarea definiției noțiunii de GMP prevăzute la art. 2, precum și prin care sintagma „Agenția va permite” din art. 25 alin. (5) se substituie cu formularea „Se permite, sub supravegherea medicului sanitar- veterinar”, se formulează următoarele observații. Analiza modificărilor propuse în raport cu prevederile Regulamentului (UE) 2019/6 privind medicamentele de uz veterinar, în special, ale art. 94 referitor la certificatele de bună practică de fabricație, relevă că actul Uniunii Europene nu conferă caracter opțional respectării cerințelor de bună practică de fabricație. Dimpotrivă, acesta instituie obligația respectării principiilor GMP și stabilește mecanisme de verificare a conformității unităților de fabricație cu aceste cerințe. În aceste condiții, atribuirea caracterului „benevol” certificatului GMP poate crea incertitudini cu privire la caracterul obligatoriu al respectării standardelor de bună practică de fabricație și, implicit, sub aspectul compatibilității cu cadrul normativ european. Totodată, modificarea propusă la art. 25, alin. (5), prin care competența expresă a Agenției este eliminată și înlocuită cu formularea „Se permite, sub supravegherea medicului sanitar-veterinar”,	Se va indica medicul veterinar oficial, astfel acesta va supraveghea activitățile agentului economic, evitându-se situații incerte de a obține permisiuni de la autoritatea competentă. Totodată prevederile referitor la caracterul benevol al certificatului de bună practică de fabricație (GMP) se exclud.

		necesită o evaluare suplimentară din perspectiva art. 103 din Regulamentul (UE) 2019/6, care reglementează vânzarea cu amănuntul a produselor medicinale veterinare și păstrarea evidențelor stabilind competențe pentru „autoritățile competente” în ceea ce privește aceste măsuri. În considerarea celor expuse, se recomandă reexaminarea modificărilor propuse, astfel încât acestea să nu genereze interpretări susceptibile să afecteze caracterul obligatoriu al cerințelor privind buna practică de fabricație și să asigure o reglementare clară a competențelor autorităților responsabile, în concordanță cu prevederile Regulamentului (UE) 2019/6.	
		Art. LII – Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor	
		Cu referire la modificările propuse la Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, prin care se exclud anumite categorii de produse și activități din sfera procedurilor de autorizare, înregistrare sau notificare, se introduce caracterul benevol al certificatului de sănătate și se restrâng unele atribuții ale autorității competente, se constată următoarele. În urma examinării propunerilor prin prisma prevederilor Regulamentului (CE) nr. 178/2002 de stabilire a principiilor și cerințelor generale ale legislației alimentare, precum și ale Regulamentului (UE) 2017/625 privind controalele oficiale, se constată că legislația Uniunii Europene	**Se acceptă parțial.** Observația privind necesitatea menținerii unui mecanism efectiv de supraveghere și control asupra materialelor și articolelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare este pertinentă. Totodată, modificările revizuite ale proiectului nu au ca efect excluderea acestei categorii din sistemul de control oficial. Eliminarea din art. 14 al Legii nr. 306/2018 a referinței la materialele și articolele care vin în contact cu produsele alimentare urmărește eliminarea mecanismului de avizare sanitară prealabilă, iar nu eliminarea cerințelor privind siguranța, trasabilitatea sau supravegherea acestora. În mod corelativ, prin modificarea art. 24 alin. (2) lit. h) și abrogarea art. 25 lit. j) din Legea nr. 306/2018, precum și prin modificările corespunzătoare ale anexei la Legea nr. 131/2012, competența de supraveghere și control asupra materialelor care vin în contact cu produsele alimentare este

		consacră obligația statelor de a asigura un nivel ridicat de protecție a sănătății umane prin instituirea unor mecanisme eficiente de control oficial, trasabilitate și gestionare a riscurilor pe întreg lanțul alimentar. În acest context, excluderea anumitor categorii de produse și activități din mecanismele naționale de autorizare, înregistrare sau notificare necesită o justificare suplimentară, întrucât poate afecta capacitatea autorităților competente de a exercita atribuțiile de supraveghere și control prevăzute de legislația Uniunii Europene. Totodată, eliminarea din art. 14 a referințelor la materialele și articolele destinate să vină în contact cu produsele alimentare, precum și la sursele de apă minerală naturală și apă potabilă, urmează a fi reevaluată prin prisma actelor Uniunii Europene care reglementează aceste domenii, inclusiv, Regulamentul (CE) nr. 1935/2004 privind materialele și obiectele destinate să vină în contact cu produsele alimentare, Directiva 2009/54/CE privind exploatarea și comercializarea apelor minerale naturale și Directiva (UE) 2020/2184 privind calitatea apei destinate consumului uman. Excluderea acestor categorii din cadrul mecanismelor naționale de evidență și control poate genera dificultăți în asigurarea trasabilității și a supravegherii oficiale.	concentrată la ANSA pe întregul circuit al acestora, inclusiv la etapa plasării pe piață și în procesul utilizării pe lanțul alimentar. Prin urmare, modificările nu afectează obligația statului de a asigura controale oficiale și trasabilitatea prevăzute de cadrul UE, ci modifică forma intervenției administrative și repartizarea competențelor între autorități.
		De asemenea, abrogarea art. 13, alin. (6), modificările propuse la art. 25 privind atribuțiile autorității competente, precum și eliminarea	**Se acceptă parțial.** Observația privind necesitatea menținerii unui sistem eficient de control oficial, trasabilitate și delimitare clară a competențelor

		excepțiilor prevăzute la art. 24, alin. (2) lit. j) și l), necesită a fi analizate din perspectiva obligației statului de a menține un sistem eficient de control oficial și o delimitare clară a competențelor autorităților implicate, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 178/2002 și ale Regulamentului (UE) 2017/625. Prin urmare, se recomandă revizuirea modificărilor propuse în vederea menținerii unor mecanisme adecvate de autorizare, înregistrare sau notificare pentru categoriile de produse și activități pentru care legislația Uniunii Europene stabilește cerințe specifice privind siguranța, trasabilitatea și controlul oficial, precum și asigurarea unei reglementări clare a competențelor autorității competente, în concordanță cu prevederile actelor Uniunii Europene aplicabile.	autorităților este pertinentă și a fost luată în considerare la definitivarea proiectului. În acest sens, modificările propuse inițial la art. 24 alin. (2) lit. j) și l) din Legea nr. 306/2018 nu se mai promovează, fiind menținut regimul actual pentru categoriile de produse alimentare fabricate sau comercializate prin unități cu activitate farmaceutică. În ceea ce privește materialele și articolele care vin în contact cu produsele alimentare, proiectul nu urmărește excluderea acestora din sistemul controlului oficial, ci eliminarea fragmentării competențelor dintre ANSA și ANSP. Prin modificările corelative la art. 24 alin. (2) lit. h) și art. 25 din Legea nr. 306/2018, precum și la anexa Legii nr. 131/2012, competența de supraveghere și control asupra acestei categorii se concentrează la ANSA pe întregul circuit al produselor. Totodată, modificarea art. 14 din Legea nr. 306/2018 are ca obiect eliminarea calificării generale de „autorizare sanitară” pentru proceduri care, potrivit cadrului normativ aplicabil, constituie înregistrare sau notificare, fără eliminarea mecanismelor de control, trasabilitate ori a competențelor speciale prevăzute de legislație. Abrogarea art. 13 alin. (6) și a unor prevederi ale art. 25 se menține numai în măsura în care competențele sau mecanismele respective sunt reglementate distinct prin alte norme ale Legii nr. 306/2018 ori prin legislația specială, astfel încât să nu fie creat un vid de reglementare sau de competență.
		Art. LIII – Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman Cu referire la modificările propuse la Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală	**Se acceptă parțial.** Se va indica medicul veterinar oficial, astfel acesta va supraveghea activitățile agentului economic, evitându-se situații incerte de a obține permisiuni de la autoritatea competentă.

		și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, prin care sintagmele „autoritatea competentă autorizează” și „autoritatea competentă permite” se substituie cu formularea „Se permite, sub supravegherea medicului sanitar-veterinar”, se constată următoarele. În urma examinării propunerilor prin prisma prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1069/2009 privind normele sanitare referitoare la subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, se constată că legislația Uniunii Europene atribuie autorităților competente responsabilități exprese în ceea ce privește autorizarea, permiterea și controlul anumitor activități și derogări prevăzute de regulament. În acest context, substituirea competenței exprese a autorității competente cu formularea impersonală „Se permite, sub supravegherea medicului sanitar-veterinar” necesită o justificare și o clarificare suplimentară, întrucât aceasta poate genera incertitudini cu privire la titularul competenței de autorizare și la responsabilitatea autorității competente în aplicarea cerințelor prevăzute de legislația Uniunii Europene. Prin urmare, se recomandă revizuirea formulărilor propuse în vederea asigurării clarității privind competențele autorităților responsabile de autorizare, supraveghere și control, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1069/2009.	

		În concluzie, în urma analizei prezentului proiect din perspectiva compatibilității acestuia cu legislația UE relevantă, se impune reexaminarea proiectului, prin prisma obiecțiilor și recomandărilor formulate în prezentul aviz de compatibilitate. Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil, obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE și Cadrului de negociere cu Uniunea Europeană.	
9.	**Cancelaria de Stat** ***(demersul nr. 14-69-8470 din 21.07.2026)***	**La art. II**. – Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică, pct. 2 din proiect, în textul de modificare a art. 121 alin. (4), textul „10 zile lucrătoare” se va substitui cu textul „5 zile lucrătoare”. Modificarea este necesară pentru asigurarea conformității cu prevederile art. 19^1 alin. (4) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, potrivit cărora controlul în cadrul procedurii de eliberare a actului permisiv/licenței se inițiază în cel mult 5 zile lucrătoare de la primirea solicitării.	**Nu se acceptă.** Propunerea de modificare a legii, a fost exclusă din proiect.
		Cu referire la art. IX - Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice, se constată că autorul propune abrogarea alin. (2^1), (3), (4), (5), (6) și (6^1) ale art. 23, precum și a alin. (4^1) al art. 24, fără ca nota de fundamentare să conțină argumentele care	**Se acceptă parțial.** Nota de fundamentare, la punctul 32 al sub compartimentului 2.2 „Descrierea situației și a problemelor care impun intervenția” conține informații referitor la necesitatea intervenției și modificării cadrului legal referitor la prevederile, care stabilesc acte permisive sau proceduri similare eliberării unui act permisiv. Avizul prealabil,

		justifică necesitatea acestor intervenții legislative. În lipsa unei motivări corespunzătoare, nu poate fi apreciată oportunitatea și impactul modificărilor propuse. În acest context, se recomandă completarea notei de fundamentare cu argumentele de fapt și de drept care justifică abrogarea dispozițiilor respective.	care se preconizează a fi exclus se încadrează în cazurile menționate la punctul 32. Avizul prealabil, care se eliberează și solicitantului licenței este act permisiv și o barieră nejustificată pentru obținerea licenței. Menționăm, că prevederile alin. (6^1) și (7) al articolului 23 oferă posibilități de a efectua verificările și controalele necesare pentru a evita fraude din partea agenților economici. Totodată, prevederile art. 18 stabilesc cerințe fată de utilajul tehnologic utilizat la fabricarea alcoolului etilic și a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum.
		La art. X - Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere, se constată că autorul propune abrogarea unor dispoziții legale, însă nota de fundamentare nu conține explicații privind necesitatea, scopul și efectele acestor modificări. Or, lipsa unei justificări corespunzătoare contravine exigențelor de fundamentare a proiectelor de acte normative și împiedică evaluarea oportunității soluțiilor legislative propuse. Prin urmare, se recomandă completarea notei de fundamentare cu argumentele care justifică intervențiile legislative preconizate.	**Se acceptă.** Nota de fundamentare a fost completată cu argumentarea privind necesitatea, scopul și efectele modificărilor propuse la Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere. În particular, s-a precizat că modificările urmăresc simplificarea mecanismului aplicabil desfășurării activității de întreprinzător în zonele economice libere, prin eliminarea autorizației distincte pentru fiecare gen de activitate, în condițiile în care dreptul rezidentului de a desfășura activitatea respectivă va rezulta din contractul încheiat cu Administrația zonei libere. Totodată, s-a clarificat că eliminarea autorizației respective nu exonerează rezidentul de obligația obținerii actelor permisive sectoriale obligatorii, dacă acestea sunt prevăzute în Nomenclatorul actelor permisive din anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011, și nu afectează mecanismele de supraveghere și control aplicabile. În acest sens, pct. 3.1 și anexa la Nota de fundamentare au fost completate corespunzător.
		Cu referire la art. XV - Codul muncii nr. 154/2003, la pct. 2, prin care art. 9 se completează cu lit. c^1), potrivit căreia salariatul „trebuie să	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		manifeste o atitudine de fidelitate față de angajator în executarea atribuțiilor de serviciu”, se constată că sintagma „atitudine de fidelitate față de angajator” este formulată într-o manieră generală, vagă și susceptibilă de interpretări diferite, nefiind clar conținutul juridic al obligației instituite și limitele acesteia. În lipsa definirii sau concretizării noțiunii, aplicarea normei poate genera incertitudine și practici neuniforme. Prin urmare, în vederea respectării principiului clarității și previzibilității normelor juridice, se recomandă revizuirea textului propus prin concretizarea obligației instituite sau, după caz, excluderea acestei prevederi din proiect.	
		La pct. 10, prin care art. 85 se completează cu alin. (6), potrivit căruia, în cazul nerespectării de către salariat a termenului de notificare, angajatorul este în drept să solicite repararea prejudiciului material cauzat în conformitate cu art. 333 din Codul muncii, se constată că soluția legislativă propusă nu este suficient fundamentată și nu oferă claritate sub aspectul mecanismului de stabilire și calcul al prejudiciului material. Astfel, proiectul nu precizează criteriile în baza cărora urmează a fi determinat prejudiciul cauzat prin nerespectarea termenului de notificare și nici modalitatea de probare a acestuia. Totodată, trimiterea la art. 333 din Codul muncii nu este suficientă, întrucât dispozițiile acestuia nu reglementează expres ipoteza prejudiciului material rezultat din	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		nerespectarea obligației de notificare la încetarea raporturilor de muncă. În aceste condiții, norma propusă poate genera dificultăți de aplicare și interpretări neuniforme. Prin urmare, se recomandă revizuirea prevederii prin reglementarea expresă a condițiilor și mecanismului de stabilire a prejudiciului sau, după caz, excluderea acesteia din proiect.	
		Cu referire la art. XXVI - Legea nr. 186/2008 a securității și sănătății în muncă, prin abrogarea art. 18 privind indemnizația unică în cazul reducerii capacității de muncă sau decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă ori a unei boli profesionale, se constată că argumentele invocate în Nota de fundamentare nu justifică suficient soluția legislativă propusă. Potrivit notei de fundamentare, abrogarea art. 18 este motivată prin necesitatea transpunerii Directivei-cadru 89/391/CEE a Consiliului din 12 iunie 1989 privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă. Totuși, o asemenea justificare nu poate fi reținută, întrucât directiva are ca obiect stabilirea cadrului general privind prevenirea riscurilor profesionale, protecția securității și sănătății lucrătorilor, eliminarea factorilor de risc și instituirea obligațiilor angajatorilor în domeniul securității și sănătății în muncă. Aceasta nu reglementează și nici nu impune excluderea mecanismelor naționale de compensare	**Nu se acceptă.** Principiul de bază al securității și sănătății în muncă este prevenirea riscurilor profesionale, dar nu compensarea. Considerăm incorect ca pentru unele acțiuni culpabile ale unui sau mai mulți salariați, să pătimească întreprinderea sau și mai grav este că suferă salariații unității, care nu au nici o vină.

		a prejudiciilor suferite de lucrători în cazul accidentelor de muncă sau al bolilor profesionale. Prin urmare, simpla invocare a transpunerii Directivei-cadru 89/391/CEE nu constituie, prin ea însăși, un temei suficient pentru abrogarea art. 18 din Legea nr. 186/2008. În lipsa unei justificări suplimentare privind necesitatea și oportunitatea eliminării acestui drept, precum și a unei analize a impactului asupra nivelului de protecție socială a lucrătorilor, propunerea de abrogare apare ca fiind insuficient fundamentată. În acest context, se recomandă reexaminarea soluției legislative propuse și menținerea art. 18 din Legea nr. 186/2008 sau, după caz, prezentarea unor argumente suplimentare care să demonstreze necesitatea și compatibilitatea modificării cu obiectivele actelor Uniunii Europene și cu principiul menținerii unui nivel adecvat de protecție a drepturilor lucrătorilor.	
		La art. XXVII - Codul contravențional nr. 218/2008, la pct. 1, prin care se propune modificarea art. 34 referitor la amendă, în sensul diminuării răspunderii contravenționale pentru întreprinderile mici, precum și la pct. 2, prin care se propune modificarea art. 77 privind practicarea ilicită a activității farmaceutice, în sensul plafonării amenzii aplicabile persoanelor juridice la 1.500 unități convenționale, se constată că nota de fundamentare nu conține argumente suficiente care să justifice instituirea unui regim sancționator	**Se acceptă.** Pentru a asigura că individualizarea pe categorii de întreprinderi să nu fie disproporționată și să nu încalce cerința ca sancțiunea să descurajeze încălcarea repetată, propunerea din proiect se va limita la microîntreprinderi (se exclud cele mici) și se prevede că amenda pentru microîntreprinderi nu poate fi mai mică decît limita minimă prevăzută pentru aceiași faptă pentru persoana cu funcție de răspundere sau pentru persoana fizică, dacă norma materială nu prevede amendă pentru persoana cu funcție de răspundere.

		diferențiat pentru anumite categorii de agenți economici. În lipsa unei fundamentări obiective și a unei evaluări a impactului acestor modificări, soluțiile legislative propuse sunt susceptibile să genereze un tratament diferențiat între subiecții care desfășoară aceeași activitate economică și se află în situații juridice comparabile. Or, regimul răspunderii contravenționale trebuie să respecte principiile egalității în fața legii, proporționalității și aplicării uniforme a normelor juridice, iar orice derogare de la acestea trebuie să fie justificată prin criterii obiective și rezonabile. Prin urmare, se recomandă reexaminarea modificărilor propuse sau, după caz, completarea notei de fundamentare cu argumente și date care să demonstreze necesitatea instituirii unui tratament juridic diferențiat și compatibilitatea acestuia cu principiile care guvernează răspunderea contravențională.	
		Modificările propuse la art. XXXIII. – Anexa din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat, se va exclude, potrivit prevederilor art. 31 din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, Cancelaria de Stat are atribuția de a elabora, coordona, promova și monitoriza implementarea politicilor statului în domeniile controlului de stat asupra activității de întreprinzător. În acest context, menționăm că efectuarea modificărilor la Legea nr. 131/2012	**Nu se acceptă**. Modificările propuse la art. XXXIII se mențin, fiind necesare pentru corelarea Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat cu modificările operate la Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor și pentru delimitarea clară a competențelor Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și Agenției Naționale pentru Sănătate Publică în domeniul materialelor și articolelor care vin în contact cu produsele alimentare. Se precizează că excluderea, la poziția 1, coloana 3, a cuvintelor „aflate în uz pe întregul lanț alimentar” nu are ca efect excluderea materialelor care vin în contact cu produsele alimentare din domeniul de control al ANSA.

		privind controlul de stat, constituie competența Cancelariei de Stat. Suplimentar menționăm că prin excluderea cuvintelor din primul enunț de la poziția 1, coloana 3 „aflate în uz pe întregul lanț alimentar” și cuvintele de la al doilea enunț poziția 4, coloana 3 „inclusiv a materialelor care vin în contact cu produsele alimentare plasate pe piață, cu excepția celor aflate în uz pe întreg lanțul alimentar”, menționăm că Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică supraveghează materialele care vin în contact cu alimentele doar în faza de plasare pe piață, în timp ce Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor (în continuare – ANSA) le controlează o dată ce au intrat în uz în fabrici, depozite sau magazine. Excluderea acestei sintagme din competența ANSA înseamnă că nu va fi o autoritate desemnată și nu va mai avea dreptul legal să verifice starea de uzură și conformitatea în timpul procesului de producție. Iar, în final modificările propuse ar genera o abordare fragmentată și nu una unitară. Adițional, menționăm că în procesul integrării în Uniunea Europeană, Republica Moldova și-a luat angajamentul de a transpune întocmai legislația comunitară. În conformitate cu art. 1 alin. (2) lit. a) prevederile Regulamentului (UE) privind controalele oficiale nr. 625/2017 „Controalele oficiale efectuate vizează domeniile referitoare la fabricarea și utilizarea materialelor și a obiectelor	Dimpotrivă, prin eliminarea acestei delimitări, competența ANSA nu va mai fi limitată la materialele aflate în uz pe întregul lanț alimentar, ci va viza materialele care vin în contact cu produsele alimentare indiferent de etapa circuitului acestora. În mod corelativ, excluderea de la poziția 4, coloana 3, a referinței la materialele care vin în contact cu produsele alimentare plasate pe piață elimină delimitarea actuală potrivit căreia ANSP exercită controlul la etapa plasării pe piață, iar ANSA la etapa utilizării acestora în cadrul lanțului alimentar. Astfel, modificările propuse nu creează un vid de competență și nu exclud domeniul respectiv din sistemul controlului de stat, ci urmăresc concentrarea competenței de supraveghere și control asupra materialelor și articolelor care vin în contact cu produsele alimentare la ANSA, pe întregul circuit al acestora. Soluția este corelată cu modificările propuse la art. 24 alin. (2) lit. h) și art. 25 lit. j) din Legea nr. 306/2018. Prin urmare, este menținut controlul asupra fabricării, plasării pe piață și utilizării materialelor și articolelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare, fiind eliminată doar fragmentarea competenței între două autorități. La fel, competența Cancelariei de Stat în domeniul politicilor privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător este recunoscută și respectată. Modificările propuse la Legea nr. 131/2012 au însă un caracter preponderent de corelare tehnico-juridică cu modificările operate în Legea nr. 306/2018 și cu cadrul privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar, fără a modifica principiile sau arhitectura generală a controlului de stat. Din acest considerent, se solicită susținerea păstrării acestor ajustări în proiect, pentru a evita necorelările între actele normative și pentru a asigura o delimitare clară și funcțională a competențelor.

		destinate să vină în contact cu alimentele.”. Prin excluderea acestui domeniu de control Republica Moldova riscă aplicarea neconformităților din partea Comisiei Europene.	
		Cu referire la art. XXXVI. – Legea nr. 68/2013 despre semințe, alin. (6^1) și (6^2) nu se regăsesc în art. 14 din lege. Respectiv, dacă proiectul va fi adoptat până la intrarea în vigoare a art. I. pct. 7 din Legea nr. 78/2026 pentru modificarea Legii nr.68/2013 despre semințe, proiectul urmează a fi completat cu un nou articol de modificare în condițiile art. 64 alineatele (1) și (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Totodată, alin. (6^2) după textul „în conformitate cu” se va completa cu textul „Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat și”. Trimiterea expresă este necesară în scopul garantării dreptului legal privind contestarea controlului sau a rezultatelor acestuia de către persoana supusă controlului. Normele procedurale speciale din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale și subiecți strict determinați, iar conform art. 5 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.	**Se acceptă parțial.** Propunerile de modificare la alineatul (6/1) și alineatul (6/2) vor fi excluse din proiect.
		La art. XLVI. – Legea nr. 102/2017 cu privire la dispozitivele medicale, la pct. 2, art.7 alin. (10), cuvântul „vigilență” se va substitui cu cuvântul	**Nu se acceptă.** Au fost excluse modificările la Legea nr. 102/2017, ca urmare a proiectului nou care se află în lucru la M.S. și A.M.D.M.

		„control”. Concomitent, la alin. (11) și (12) după cuvintele „conformitatea produselor,” se va completa cu trimiterea expresă la „Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat”. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale sunt organe de control conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, cu atribuții exprese de supraveghere și control.	
		Cu referire la art. LXXII - Legea nr. 40/2026 privind activitatea agenților imobiliari, în sensul substituției mecanismului de certificare a agenților imobiliari cu înregistrarea acestora la autoritatea competentă, menționăm că legea respectivă nici nu a intrat încă în vigoare, fiind recent adoptată, iar promovarea unor modificări înainte de aplicarea efectivă a acesteia ridică semne de întrebare sub aspectul stabilității și previzibilității cadrului normativ. În acest context, se reține că principiile administrației publice elaborate de SIGMA promovează asigurarea stabilității legislației și evitarea modificării frecvente a actelor normative, inclusiv în primul an de la adoptare, cu excepția situațiilor justificate în mod obiectiv. Totodată, nota de fundamentare nu conține argumente convingătoare care să demonstreze necesitatea intervenției legislative înainte de intrarea în vigoare și evaluarea aplicării Legii nr. 40/2026.	**Se acceptă.** Modificările propuse se exclud din proiectul de lege.

		Cu referire la tabelul comparativ, se constată existența unei inadvertențe la art. XLIII din proiect. Astfel, deși prin proiect se propune modificarea art. 14 alin. (2) din legea vizată, în tabelul comparativ este inclus art. 20 „Obligațiile producătorului”, în locul art. 14 „Condițiile de obținere a licenței”. Prin urmare, se apreciază că este vorba despre o eroare mecanică, care urmează a fi remediată prin corectarea tabelului comparativ, în vederea asigurării concordanței acestuia cu conținutul proiectului de act normativ.	
10.	**Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare *(demersul nr. 2026PLP-2135 din 28.07.2026)***	La art. IX - Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice: pct. 1, intenția de modificare a art. 1, cu referire la excluderea noțiunii „aviz prealabil” din pct. 1 al Legii, cât și a altor prevederi aferente importului de alcool etilic rectificat „în baza avizului prealabil eliberat”, specificate la art. 23 alin. (2)-(7), comunicăm nesusținerea din următoarele considerente. Conform art. 4 alin. (1) lit. c1) din Legea nr.1100/2000, agenţii economici care desfăşoară activităţi în domeniul fabricării şi circulaţiei alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice sunt obligaţi să întocmească şi să depună declaraţiile de fabricare şi/sau de circulaţie a alcoolului etilic, a distilatelor de origine agricolă şi a producţiei alcoolice. În același timp, conform art. 5 alin. (2)	**Se acceptă parțial.** Avizul prealabil, care se eliberează și solicitantului licenței este act permisiv și o barieră nejustificată pentru obținerea licenței. Menționăm, că prevederile alin. (6/1) și (7) al articolului 23 oferă posibilități de a efectua verificările și controalele necesare pentru a evita fraude din partea agenților economici. Totodată, prevederile art. 18 stabilesc cerințe față de utilajul tehnologic utilizat la fabricarea alcoolului etilic şi a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum. Nota de fundamentare, la punctul 32 al sub compartimentului 2.2 „Descrierea situației și a problemelor care impun intervenția” conține informații referitor la necesitatea intervenției și modificării cadrului legal referitor la prevederile, care stabilesc acte permisive sau proceduri similare eliberării unui act permisiv. Avizul prealabil, care se preconizează a fi exclus se încadrează în cazurile menționate la punctul 32.

		lit. e1) din aceeași lege, se interzice comercializarea alcoolului etilic importat. În conformitate cu art. 9 alin. (2) din Legea nr. 1100/2000, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor exercită funcțiile de control de stat în domeniul fabricării şi circulației alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice. În acest context, mecanismul avizului prealabil permite corelarea volumelor de alcool etilic solicitate pentru import cu necesitățile reale de producere ale agentului economic și asigură schimbul de informații dintre autoritatea de licențiere și Agenție, necesar pentru exercitarea atribuțiilor de monitorizare și control. Astfel, excluderea avizului prealabil elimină mecanismul de control preventiv asupra volumelor de alcool etilic importat, fără a institui un mecanism alternativ care să asigure schimbul de informații dintre autoritățile competente și monitorizarea utilizării alcoolului etilic în scopurile prevăzute de actele normative. În consecință, se reduce capacitatea autorităților de a verifica corelarea volumelor importate cu necesitățile reale ale industriei și de a exercita funcțiile de control și monitorizare prevăzute de lege. Totuși, dacă se menține intenția de excludere a avizului prealabil, se consideră necesară păstrarea prevederilor din art. 23 alin. (61) sau instituirea unui mecanism alternativ obligatoriu de schimb de informații între autoritatea de licențiere și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, pentru a	

		asigura monitorizarea volumelor de alcool etilic importate și utilizarea acestora în scopurile prevăzute de Legea nr. 1100/2000.	
		pct. 2, intenția de completare a Legii cu art. 5/1, considerăm că modificările propuse instituie o derogare cu un domeniu de aplicare extins, care necesită clarificări suplimentare pentru a evita interpretările neuniforme și eventualele dificultăți de aplicare. În primul rând, este necesară definirea noțiunii de „băutură spirtoasă produsă în condiții de casă”, în special sub aspectul persoanelor cu drept de a produce și furniza aceste băuturi în cadrul activității de turism rural. Norma trebuie să stabilească în mod expres dacă băuturile respective pot proveni exclusiv de la proprietarul pensiunii ori și de la terți, precum și condițiile în care acestea pot fi comercializate și/sau servite consumatorilor. Totodată, având în vedere că operatorii economici autorizați suportă obligații legale, administrative și fiscale considerabil mai stricte, precum și costuri semnificativ mai ridicate decât persoanele care produc băuturi spirtoase în condiții de casă, se impune constituirea unor cerințe minime care să asigure trasabilitatea și controlul produselor introduse în consum. În acest sens, este necesară reglementarea cel puțin a obligației de identificare a producătorului, a evidenței loturilor produse și comercializate, precum și stabilirea unor limite	**Se acceptă parțial.** Articolul 5^1 este modificat urmare ședinței cu reprezentanții ministerului.

		cantitative privind producerea și furnizarea acestor băuturi. De asemenea, ar putea fi examinată instituirea unei obligații minime de evidență sau notificare, care să permită autorităților competente exercitarea unui control eficient. Aceste măsuri sunt necesare pentru ca derogarea să își păstreze caracterul de excepție, destinat promovării turismului rural și valorificării produselor tradiționale, fără a crea un circuit comercial paralel care să evite regimul general aplicabil operatorilor autorizați. În egală măsură, proiectul necesită o analiză suplimentară sub aspectul corelării cu legislația privind siguranța alimentelor, protecția consumatorilor și fiscalitatea, astfel încât noua derogare să nu genereze lacune de reglementare sau dificultăți de aplicare și control. Un exemplu relevant îl constituie derogarea propusă de la prevederile art. 17 alin. (1) din Legea nr. 1100/2000, care apare ca fiind nejustificată și inadmisibilă, întrucât afectează cerințele fundamentale privind identificarea și trasabilitatea băuturilor spirtoase, precum și dreptul consumatorilor la o informare corectă și completă. Etichetarea (marcarea) constituie un element esențial pentru identificarea produsului, asigurarea trasabilității acestuia, identificarea lotului de producție, precum și pentru furnizarea informațiilor obligatorii destinate consumatorilor și autorităților competente.	

		Excluderea obligației de etichetare ar compromite posibilitatea identificării produsului și a lotului, ar diminua nivelul de protecție a consumatorilor și ar îngreuna exercitarea controlului oficial asupra circulației și comercializării băuturilor spirtoase. Totodată, o asemenea derogare contravine prevederilor art. 8 alin. (1) lit. a), c), k) și m), precum și art. 10 alin. (2) și alin. (4) din Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare, care stabilește obligația operatorilor din sectorul alimentar de a furniza informații obligatorii prin etichetare și de a asigura accesul consumatorilor la informații corecte, clare și suficiente privind produsele alimentare. Totodată, considerăm că derogarea propusă poate genera incoerențe în cadrul normativ național, având în vedere că Legea nr. 1100/2000 și actele normative de punere în aplicare a acesteia sunt armonizate cu acquis-ul Uniunii Europene în domeniul producerii și comercializării producției alcoolice. De asemenea, observăm că instituirea derogării de la art. 5 alin. (2) lit. a) este incoerentă, având în vedere că norma propusă reglementează doar posibilitatea comercializării în cadrul structurii de cazare a băuturii spirtoase, pe când art. 5 alin. (2) lit. a) instituie interdicția de livrare în rețeaua de comerț și comercializarea cu amănuntul a alcoolului etilic. Or, prin definiție, alcoolul etilic	

		reprezintă materia primă la fabricarea producției alcoolice. Deci, obiectul de reglementare al normei propuse și al art. 5 alin. (2) lit. a) este diferit.	
		La art. XVI – Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar:	
		pct. 1. Cu privire la intenția de modificare a art. 3, prin excluderea noțiunii „înregistrare a depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar”, trebuie menționat că redacția în vigoare a art. 3 din Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar nu conține o asemenea noțiune.	**Se acceptă.**
		pct. 2, intenția de abrogare a alin. (6) din articolul 10: trebuie menționat că specificarea conținutului certificatului de omologare vine în favoarea mediului de afaceri, iar stabilirea expresă, prin lege, a conținutului face posibilă comunicarea condițiilor în care produsul a fost omologat/autorizat. Astfel, abrogarea alin. (6) contravine principiilor intenției legale sau nu este justificată suficient în Nota de fundamentare.	**Nu se acceptă.** Certificatul de omologare este act permisiv nejustificat/intermediar eliberat până la înregistrarea produsului de uz fitosanitar sau a fertilizantului în Registrul de stat al produselor de uz fitosanitar. Doar după înregistrarea respectivă se permite introducerea pe piaţă şi utilizarea produselor conform destinaţiei.
		pct. 5, intenția de modificare a art. 14 alin. (2): observăm că substituirea textului „numărul și data certificatului de omologare” cu cuvântul „indicat” face norma neclară, având în vedere textul care precedă și care urmează acestui cuvânt.	**Se acceptă.**
		La art. XXII, intenția de modificare a articolului 3 din Legea nr. 231/2006 privind identificarea şi înregistrarea animalelor se propune a fi exclusă, întrucât o propunere similară se regăsește în	**Nu se acceptă.** Cardul de exploatație este act permisiv și propunerea necesită a fi menținută. Se va decide la etapa discutaților în Parlament.

		proiectul de lege nr. 170/2026 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează identificarea și înregistrarea animalelor), aprobat de Parlament în lectura I la data de 18.06.2026.	
		La art. XXIII - Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară: pct.1, intenția de abrogare a literei e) de la art. 9, observăm că această literă a fost abrogată deja prin Legea nr. 127/2022 pentru modificarea unor acte normative.	**Se acceptă.**
		La art. XXXVI. – Legea despre semințe nr. 68/2013:	
		textul „(a fost exclus certificatul de înregistrare prin Legea 78/2026)” se va exclude, întrucît reprezintă un comentariu;	**Se acceptă.**
		pct. 2, intenția de modificare a art. 14 alin. (4): observăm că redacția în vigoare a alineatului invocat nu conține textul „cererii de înregistrare”. De asemenea, articolul invocat nu conține asemenea elemente de structură precum alineatele (61) și (62).	**Se acceptă.** Art. XXXVI este modificat.
		La Art. XXXVIII - Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului: pct. 7, intenția de modificare a anexei nr. 2, pct. 1 lit. b): considerăm necesară efectuarea următoarelor modificări: substituirea textului „– pentru bovine – 500 de capete” cu textul „– pentru bovine – 500 de capete animale adulte”;	**Nu se acceptă.** Propunerea de substituire a termenului „capete” cu sintagma „capete animale adulte” nu rezultă din cerințele Directivei 2011/92/UE și nu este susținută de o fundamentare tehnică sau juridică. Anexa II pct. 1 lit. (e) din Directivă se referă generic la instalațiile de creștere intensivă a animalelor de fermă, fără a distinge între animale adulte și alte categorii de animale și fără a condiționa evaluarea impactului asupra mediului de vârsta efectivului.

		substituirea textului „– pentru cai – 1000 de capete” cu textul „– pentru cai – 1000 de capete animale adulte”; substituirea textului „– pentru ovine, caprine – 2000 de capete” cu textul „– pentru ovine, caprine – 2000 de capete animale adulte”, Aceste modificări sunt determinate de faptul că termenul „capete” poate genera interpretări diferite cu privire la categoria de animale, întrucât nu precizează dacă numărul maxim de animale se referă la totalitatea animalelor, inclusiv tineretul, sau exclusiv la animalele adulte. Introducerea sintagmei „animale adulte” are drept scop eliminarea oricărui echivoc de interpretare, asigurarea clarității și previzibilității normei juridice, precum și aplicarea uniformă a acesteia de către autoritățile competente.	Din perspectiva protecției mediului, impactul unei instalații este determinat de capacitatea totală de producție și de efectivul de animale exploatat în cadrul acesteia, care generează emisii, dejecții, consum de apă, mirosuri și alte efecte asupra mediului, indiferent dacă animalele sunt adulte sau în perioada de creștere. Prin urmare, introducerea sintagmei „animale adulte” ar restrânge în mod artificial domeniul de aplicare al normei și ar putea conduce la excluderea din calcul a unei părți a efectivului existent în instalație, deși acesta contribuie la impactul asupra mediului. Totodată, noțiunea de „animal adult” nu este definită în Legea nr. 86/2014 și nici nu reprezintă un criteriu utilizat de Directiva 2011/92/UE pentru determinarea proiectelor supuse procedurii de screening. Dimpotrivă, introducerea acestei sintagme ar putea genera dificultăți de interpretare și aplicare, întrucât legislația nu stabilește criterii uniforme privind momentul în care un animal este considerat „adult” pentru fiecare specie.
		La art. XLV, considerăm necesară excluderea pct. 1, întrucât modificarea propusă este deja prevăzută prin Legea nr. 37/2025 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii, care prevede abrogarea expresă a Legii nr. 27/2017 la data intrării sale în vigoare.	**Nu se acceptă.** Prevederile care stabilesc condiții mai facilitare necesită aprobate până la intrarea în vigoare a Legii nr. 37/2025.
		Totodată, se propune ca modificarea prevăzută la pct. 2 să fie inclusă la alin. (2) al art. 26 din Legea nr. 37/2025 privind clasificarea carcaselor de bovine, porcine și ovine și raportarea prețurilor de piață ale carcaselor și animalelor vii, având în vedere că aceasta abrogă expres Legea nr. 27/2017	**Nu se acceptă.** Legea nr. 37/2025 prevede al mecanism de raportare prin mijloace electronice, și anume în ziua următoare zilei înregistrării.

		de la data intrării sale în vigoare și nu este oportun să se modifice un act normativ care urmează să fie abrogat.	
		La Art. XLIX. Legii nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar: pct. 1, intenția de modificare a art. 2, prin completarea noțiunii „certificat de bună practică de fabricație (GMP)" cu sintagma „Certificatul de bună practică de fabricație (GMP) poartă caracter benevol": propunerea nu poate fi susținută, întrucât certificatul GMP confirmă conformitatea proceselor de fabricație cu cerințele aplicabile domeniului farmaceutic, iar caracterul benevol al acestuia poate crea contradicții cu prevederile legale și cu obligațiile internaționale asumate de Republica Moldova.	**Se acceptă.**
		pct. 2, intenția de modificare a articolului 25 alineatul (5), prin substituirea sintagmei „Agenția va permite" cu sintagma „Se permite, sub supravegherea medicului sanitar veterinar": propunerea nu poate fi acceptată, deoarece poate genera riscuri privind delimitarea competențelor și responsabilităților în exercitarea controlului oficial. Medicul veterinar de liberă practică nu deține atribuții de control oficial, acestea revenind autorității competente, conform legislației în vigoare.	**Se acceptă parțial.** Se va indica medicul veterinar oficial, astfel acesta va supraveghea activitățile agentului economic, evitându-se situații incerte de a obține permisiuni de la autoritatea competentă.

		Art. LIII. - Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală şi produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman.	
		pct. 1, intenția de modificare a articolului 17 alin. (1): în opinia Ministerului, substituirea actului de „autorizare” prin permisiune, dar sub supravegherea medicului sanitar veterinar, va conduce la majorarea costurilor de timp și de personal, întrucât, dacă autorizarea activităților indicate în alineat nu implică participarea nemijlocită a inspectorilor la aceste activități, atunci desfășurarea lor sub supravegherea medicului sanitar veterinar presupune că acesta trebuie să fie prezent la activitățile supuse supravegherii, cum ar fi, de exemplu, la expoziții sau activități artistice. Obiecția este valabilă și pentru celelalte intervenții normative.	**Se acceptă parțial.** Se va indica medicul veterinar oficial, astfel acesta va supraveghea activitățile agentului economic, evitându-se situații incerte de a obține permisiuni de la autoritatea competentă.
		Art. LXVIII. – Legea nr.239/2025 pentru aprobarea Metodologiei de calcul pentru pierderile cauzate de trecerea terenurilor cu destinaţie agricolă sau destinate fondului forestier la o altă categorie de destinaţie intenția de completare a pct. 2.5 cu subpct. 2.5.5, nu se **acceptă**, din considerentul lipsei unei argumentări detaliate în baza unei analize cost-beneficiu asupra propunerilor de micșorare a coeficientului de rectificare a tarifului pentru o unitate de punct-hectar la calcularea pierderilor cauzate de trecerea terenurilor cu destinație agricolă sau destinate fondului forestier	**Nu se acceptă.** Nota de fundamentare conține argumentări, care nu necesită a fi detaliate, deoarece actuala Metodologie creează costuri nejustificate comparativ cu situația precedentă. Totodată, se va modifica Art. LXVIII conform modificărilor propuse de Ministerul Mediului și discutate cu reprezentanții mediului de afaceri din domeniu.

		la o altă categorie de destinație, în cazul exploatațiilor miniere.	
		Anexa nr. 1: Catalogarea unor prevederi de la art. 2, 60, 61, 63, 65, 89, 91, 98, 99, 107 din Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor drept „acte permisive” este eronată, or „înregistrarea operatorilor profesioniști, desemnarea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare, autorizarea operatorilor profesioniști în vederea eliberării documentelor oficiale, aprobarea planurilor de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare” nu cad sub incidența principiilor de bază privind actele permisive, iar respectivele proceduri nu reprezintă instrumente de autorizare a activității de întreprinzător, ci măsuri de siguranță fitosanitară, reprezentând condiții tehnice pe care orice operator trebuie să le respecte. La fel, lipsește raportul de cauzalitate pentru acte permisive, deoarece, conform Legii nr. 160/2011, un act permisiv constată întrunirea condițiilor pentru inițierea sau desfășurarea unei afaceri, iar obligațiile din Legea 422/2023, menționate supra, sunt aplicabile ciclic sau punctual pentru anumite loturi/produse/persoane, nefiind destinate autorizării generale a businessului. În acest sens, includerea acestor proceduri în Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător sau perceperea lor ca	**Nu se acceptă.** Prevederile de la art. 2, 60, 61, 63, 65, 89, 91, 98, 99, 107 din Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor constituie sau vor genera acte permisive.

		acte permisive ar duce la o birocratizare excesivă, care, de exemplu, ar crea confuzii cu procedurile din SIA GEAP pentru documente care, prin definiția lor europeană, nu reprezintă „acte permisive” clasice.	
		Subsidiar, cu referire la poziția 68 din „Anexa 1 la Legea nr. din __ pentru modificarea unor acte normative (privind eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive)”, referitoare la „Certificatul fitosanitar și pașaportul fitosanitar”, Ministerul reiterează că în compartimentul III din anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011, poziția a 2-a să conțină următorul cuprins: „2. Autorizație pentru eliberarea pașapoartelor fitosanitare Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor - Gratuit Pe tot parcursul desfășurării activității” **Argumentare**: Autorizația pentru eliberarea pașapoartelor fitosanitare este necesară pentru a garanta că operatorii profesioniști (producători, comercianți, importatori) respectă normele stricte de sănătate a plantelor și că produsele vegetale comercializate sunt libere de organisme dăunătoare de carantină, iar principalele motive pentru care aceasta este obligatorie ar fi că: - asigură ca operatorul să fie identificat oficial, permițând trasarea originii plantelor și produselor vegetale în cazul apariției unui organism dăunător;	**Se ia act.** Propunerea necesită o consultare suplimentară și nu doar includerea autorizației în Nomenclator. Deoarece trebuie de stabilite norme de reglementare a condițiilor și procedurilor de eliberare a autorizației, această propunere necesită a fi promovată conform Legii 100/2017.

		- certifică faptul că operatorul deține cunoștințele necesare, infrastructura și sistemele de evidență necesare pentru a elibera documente oficiale conforme cu Legea nr. 422/2023; - operatorii autorizați trebuie să efectueze inspecții și controale fitosanitare periodice, confirmând că produsele sunt sigure pentru circulația pe teritoriul Republicii Moldova; - permite operatorului profesionist să emită pașapoarte fitosanitare sau pașapoarte de înlocuire direct, fără a fi nevoie ca inspectorii fitosanitari să elibereze fiecare etichetă, eficientizând comerțul. Este de accentuat că autorizația reprezintă un mecanism de control oficial și responsabilitate, transformând operatorul într-un partener autorizat în protecția fitosanitară.	
		Totodată, prin înlocuirea poziției respective, va fi exclus certificatul fitosanitar pentru export și reexport, care reprezintă un document de conformitate ce atestă că marfa respectă cerințele fitosanitare ale țării importatoare și este liberă de organisme dăunătoare, fiind emis pentru fiecare transport/lot destinat unui export specific. Deoarece, la moment, certificatul fitosanitar este considerat un act permisiv, acesta trebuie emis în mod obligatoriu prin intermediul SIA GEAP, iar acest sistem, fiind destinat procesării informațiilor privind eliberarea actelor permisive, nu poate asigura trasabilitatea digitală și nici conectarea la ePhyto Hub pentru schimbul electronic de	**Se ia act.** Chiar dacă se va exclude din Nomenclator, certificatele respective vor rămâne acte permisive până la instituirea mecanismului în baza Autorizației pentru eliberarea pașapoartelor fitosanitare.

		certificate fitosanitare, care reprezintă echivalentul certificatelor fitosanitare în format tipărit. Excluderea certificatului fitosanitar din Nomenclatorul actelor permisive este o măsură necesară de optimizare administrativă, susținută de argumentul că acest document nu este un act permisiv prin definiție, ci o cerință internațională de conformitate a mărfii. Acest act nu întrunește criteriile unui act permisiv, întrucât, conform legii, un act permisiv (licență, autorizație, certificat) este o condiție pentru inițierea sau desfășurarea unei activități de întreprinzător, iar certificatul fitosanitar este un document de însoțire a mărfii, care atestă starea fitosanitară a unui lot specific la un moment dat (export/reexport), nu dreptul de a practica activitatea de export. El nu conferă drepturi de activitate, ci doar atestă conformitatea produsului; fiind o procedură de constatare a unor fapte, acesta trebuie tratat ca o procedură de control al calității, eliminând necesitatea obținerii prealabile a acestuia în regim de „autorizare”. Certificatul fitosanitar este un document internațional (bazat pe standardele IPPC) care atestă că plantele/produsele vegetale sunt libere de dăunători, fiind necesar pentru a trece frontiera, nu pentru a deține o firmă. În concluzie, excluderea certificatului fitosanitar din lista actelor permisive va reduce birocrația și costurile pentru exportatori, aliniind legislația	

		națională la principiul că actele de conformitate a produsului nu trebuie confundate cu autorizațiile de afaceri, deoarece acestea reprezintă cerințe și măsuri de conformitate fitosanitară, nu instrumente de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător. Menținerea acestora în Nomenclatorul actelor permisive contravine cadrului general privind autorizarea activității și riscă să genereze sarcini administrative disproporționate pentru operatorii din domeniu.	
		2) Propuneri care poartă caracter de recomandare: Art. I, pct. 1, intenția de modificare a art. 23 alin. (3) din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi: în opinia Ministerului, alineatul (3) urmează a fi abrogat în totalitatea sa, întrucât acesta dublează prevederile din legile speciale care reglementează modul de constituire a formelor de organizare a persoanelor juridice. Astfel, de exemplu, pentru societățile pe acțiuni, documentele de constituire și conținutul acestora sunt reglementate la art. 30, 31 și 33 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni. Același lucru se poate afirma și despre celelalte forme de organizare a persoanelor juridice, cu excepția întreprinderii de arendă, ale cărei acte de constituire sunt menționate la articolul 19 din Legea propusă spre modificare.	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului.
		Art. IX, Propunem completarea art. 3 din Legea nr. 1100/2000, cu alin. (4) cu următorul conținut: „(4)	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului.

		Noțiunile prevăzute la art. 1 constituie noțiuni generale în domeniul producției alcoolice și se utilizează în actele normative speciale care reglementează anumite categorii de producție alcoolică, dacă acestea nu prevăd definiții speciale.”. Propunerea dată urmărește consolidarea caracterului de act normativ-cadru al Legii nr. 1100/2000 în ceea ce privește terminologia utilizată în domeniul producției alcoolice, inclusiv în actele normative speciale care reglementează anumite categorii de producție alcoolică. Aceasta va contribui la asigurarea coerenței cadrului normativ și la evitarea interpretărilor diferite ale acelorași noțiuni juridice. Astfel, în cazul în care prezenta lege, alte legi speciale și alte acte normative din domeniul producției alcoolice utilizează aceleași noțiuni, acestea au înțelesul prevăzut la art. 1, dacă legea specială nu prevede altfel. La fel, dorim să explicăm că toate produsele alimentare, inclusiv produsele vitivinicole, destinate consumului uman, care au concentrația alcoolică mai mare de 1,2 % în volum se încadrează în categoria de „producție alcoolică”. Totodată, completarea creează premisele pentru dezvoltarea și armonizarea ulterioară a cadrului normativ sectorial, prin utilizarea unei terminologii unitare în toate actele normative care reglementează producția alcoolică.	
			Nu se acceptă.

		La art. XVI, pentru asigurarea punerii în aplicare a propunerilor pe marginea art. 11 și a competențelor instituționale, se propune următoarea redacție a articolului 11: „Articolul 11. Încercarea, certificarea şi înregistrarea mijloacelor tehnice de aplicare a produselor de uz fitosanitar (1) Supravegherea de stat a mijloacelor tehnice de aplicare a produselor de uzfitosanitar se efectuează de către Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor, în comun cu Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Tehnică Intehagro. (2) Înregistrarea mijloacelor tehnice de aplicare a produselor de uz fitosanitar se efectuează de către Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Tehnică Intehagro, prin procedura de notificare depusă de persoana interesată. (3) Se permite înregistrarea mijloacelor tehnice de aplicare a produselor de uz fitosanitar care asigură executarea operaţiunilor tehnologice şi sunt inofensive pentru om, animale şi mediu. (4) Procurarea şi punerea în exploatare a mijloacelor tehnice de aplicare a produselor de uz fitosanitar se permit numai după înregistrarea acestor mijloace.”	Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului.
		La art. XXXVI. – Legea despre semințe nr. 68/2013:	
		pct. 1, intenția de modificare a art. 13 alin. (2): întrucât, potrivit art. 123 alin. (2) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului. Totodată, art. XXXVI va fi modificat

		activității de întreprinzător, notificarea reprezintă „înştiinţarea în scris a unei autorităţi competente privind faptul sau actul juridic care a fost sau urmează să fie împlinit. Realizarea notificării oficiale are ca rezultat apariţia dreptului de a iniţia activitatea notificată”, propunem substituirea textului „privind înregistrarea cu indicarea activității respective (producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea)” cu textul „privind intenția de inițiere a activității de producere, prelucrare sau comercializare a semințelor”, întrucât prin notificare nu se comunică faptul înregistrării, ci intenția de a iniția o anumită activitate economică.	
		Art. LIX - Legea nr.403/2023 privind introducerea pe piaţă a produselor fitosanitare şi pentru modificarea unor acte normative, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare aduce la cunoștință că, conform Planului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025 – 2029 aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025, a inițiat proiectul de Lege cu privire la modificarea Legii nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de modificare a unor acte normative. Astfel, articolul 11 alin. (4) lit. e) va avea următoarea formulare: e) eticheta;	**Se acceptă**
		Prevederile stipulate în anexa nr. 1 la proiectul Legii nr. din __ pentru modificarea unor acte normative (privind eliminarea reglementărilor	**Nu se acceptă.** Prevederile de la pozițiile nr. 72, 73, 74, 86, 87 și 88, constituie sau vor genera acte permisive.

		excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive), pozițiile nr. 72, 73, 74, 86, 87 și 88, se vor exclude, deoarece pozițiile menționate în anexă nu sunt catalogate ca acte permisive și nu cad sub incidența Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător (în continuare – Legea nr. 160/2011). Potrivit compartimentului III din anexa nr. 1, poziția a 3-a la Legea nr. 160/2011, Autorizația pentru produs fitosanitar sau Certificatul de înregistrare a produsului fertilizant, cu excepția celor cu marcaj CE, sunt acte permisive care se încadrează în categoria certificatelor.	
11.	**Ministerul Culturii** ***(demersul 04/1-09/2193 din 22.07.2026)***	La Nota de fundamentare, Ministerul Culturii, examinând proiectul și nota de fundamentare aferentă, constată că modificările propuse urmăresc, în principal, reducerea sarcinilor administrative pentru mediul de afaceri, simplificarea procedurilor de autorizare și diminuarea termenelor aferente proceselor investiționale. Totodată, în partea ce ține de domeniul patrimoniului cultural, fundamentarea proiectului este insuficientă și prezintă predominant beneficiile administrative și economice anticipate, fără o evaluare corespunzătoare a impactului modificărilor asupra regimurilor speciale de protecție, procedurilor de avizare și mecanismelor preventive instituite de legislația în domeniu.	**Se acceptă parțial.** Observația privind necesitatea reflectării mai explicite în Nota de fundamentare a impactului modificărilor propuse asupra patrimoniului cultural poate fi valorificată la definitivarea proiectului. Totodată, nu se acceptă premisa potrivit căreia simplificarea procedurilor administrative, instituirea mecanismelor subsidiare ori a unor regimuri simplificate de autorizare ar determina, prin ele însele, diminuarea nivelului de protecție a patrimoniului cultural. Finalitatea propunerilor este reducerea etapelor administrative redundante, a termenelor excesive și a situațiilor de blocaj, nu eliminarea cerințelor materiale de protecție stabilite de legislația specială. În vederea excluderii oricăror interpretări contrare, proiectul poate fi completat, după caz, cu o normă generală potrivit căreia aplicarea mecanismelor simplificate sau subsidiare prevăzute de Cod nu exonerează solicitantul și autoritatea competentă de respectarea

		În special, nota de fundamentare nu demonstrează că restrângerea obligației de obținere a avizului organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural, instituirea mecanismelor subsidiare de emitere a actelor permisive, aplicarea unor regimuri simplificate de autorizare, utilizarea provizorie a construcțiilor anterior recepției și flexibilizarea unor proceduri de recepție nu vor conduce la diminuarea nivelului de protecție a monumentelor și zonelor lor de protecție.	regimurilor juridice speciale și a avizelor obligatorii prevăzute de legislația privind protejarea patrimoniului cultural. Prin urmare, se acceptă completarea corespunzătoare a Notei de fundamentare, fără renunțarea la soluțiile legislative de principiu propuse.
		De asemenea, compartimentul 4.5 „Impactul asupra mediului” urmează a fi completat cu evaluarea impactului asupra patrimoniului cultural, având în vedere că proiectul conține intervenții normative care pot produce efecte directe asupra regimului de protecție a acestuia. În acest context, Ministerul Culturii consideră că obiectivul de simplificare și eficientizare a procedurilor administrative trebuie realizat cu respectarea integrală a regimurilor speciale de protecție stabilite de legislația în domeniul patrimoniului cultural, fără înlăturarea sau restrângerea nejustificată a mecanismelor de avizare și control necesare protejării valorilor culturale. Totodată, modificările propuse urmează a fi corelate cu observațiile și propunerile Ministerului Culturii formulate anterior în cadrul avizului asupra	**Nu se acceptă.** Proiectul de act normativ nu conține modificări ale cadrului juridic privind protecția patrimoniului cultural și nu intervine asupra competențelor autorităților din domeniul patrimoniului sau asupra procedurilor aplicabile acestuia. Modificările propuse vizează exclusiv simplificarea și armonizarea unor proceduri administrative din domeniul protecției mediului, fără a modifica regimul juridic de protecție a patrimoniului cultural. În aceste condiții, nu se identifică un impact distinct asupra patrimoniului cultural care să necesite completarea compartimentului 4.5 al notei de fundamentare.

		proiectului cu nr. unic 200/MIDR/2026, care se mențin.	
		1. Art. III. din proiectul de lege, prin care se propune modificarea alineatului (2) al articolului 16 din Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor cu propoziția „Avizul Ministerului Culturii pentru proiectele de intervenții la monumente și în zonele lor de protecție se eliberează în conformitate cu prevederile Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023”, urmează a fi exclus. Modificarea nu se acceptă, întrucât soluția propusă nu este compatibilă cu regimul juridic al protejării monumentelor istorice. Avizul Ministerului Culturii reprezintă mecanismul prin care, la etapa prealabilă autorizării, este evaluată compatibilitatea intervențiilor preconizate asupra monumentelor istorice și în zonele lor de protecție cu cerințele și regimul de protecție stabilite de legislația în domeniul patrimoniului cultural. Emiterea avizului favorabil la etapa schiței de proiect, anterior emiterii certificatului de urbanism pentru proiectare, permite examinarea soluțiilor propuse, înainte de elaborarea proiectului de execuție contribuind la prevenirea elaborării unor soluții tehnice neconforme cu cerințele de protejare a patrimoniului cultural și, implicit, la evitarea necesității revizuirii ulterioare a documentației de	**Nu se acceptă.** În modul în care este reglementat în prezent în Cod, avizul este act permisiv (în sensul Legii nr.160/2011), care însă nu este includ în Nomenclatorul actelor permisive. Ori, conform rigorilor din Legea nr.160/2011, actul permisiv care nu este inclus în Nomenclator nu poate fi impus sau solicitat de autoritatea publică și efectuarea lucrăririlor în lipsa acestui act permisiv nu poate duce la sancționarea agentului economic. Pentru a soluționa această divergență de norme, nu se propune eliminarea avizului, dar transferarea responsabilității formale de solicitare a acestuia în cadrul procedurii de autorizare a construcției, de către autoritatea publică locală, în conformitate cu procedura prevăzută de art.107, de rînd cu alte avize indicate în acest articol. Adică avizul va fi solicitat de emitentul certificatului de urbanism și, în cazul în care emitentul avizului necesită mai multă informație, va contacta agentul economic care a solicitat certificatul de urbanism. În acest fel, nu se modifică aspectele principale în regimul avizului, decît faptul că de solicitare va fi responsabilă APL și nu agentul economic. În cadrul statelor membre UE atestăm mai multe situații în care avizul se acordă după model similar, unde primăria servește drept ghișeu unic și punctul focal în ceea ce ține autorizarea și supravegherea executării întregii lucrări de construcții. În Franța, pentru un proiect de construcție sau intervenție care intră sub regimul patrimoniului, solicitantul depune permisul de construire / declarația prealabilă la primărie (mairie). Dacă proiectul este într-o zonă protejată, mairie transmite dosarul către Architecte des Bâtiments de France (ABF), care analizează aspectele de protecție a

		execuție și a suportării unor cheltuieli suplimentare de către beneficiar. Totodată, procedura de emitere a avizului favorabil al Ministerului Culturii, în baza examinării documentației de Consiliul Național al Monumentelor Istorice, constituie o procedură specială reglementată de legislația în domeniul patrimoniului cultural, distinctă de procedura administrativă de emitere a certificatului de urbanism pentru proiectare, a autorizației de construire și a autorizației de desființare, desfășurată de autoritatea emitentă prin intermediul ghișeului unic, în condițiile art. 156 alin. (4) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Prin urmare, supunerea procedurii de emitere a avizului Ministerului Culturii regulilor și termenelor aplicabile actelor permisive emise în cadrul procedurilor reglementate de Codul urbanismului și construcțiilor nu se justifică și ar afecta mecanismul de evaluare prealabilă instituit pentru protejarea monumentelor istorice. De asemenea, Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor instituie un regim juridic special aplicabil intervențiilor asupra monumentelor istorice, iar avizul favorabil al Ministerului Culturii constituie o condiție obligatorie pentru realizarea intervențiilor în cazurile prevăzute de lege. Acesta nu poate fi asimilat unui act permisiv emis în cadrul procedurilor administrative reglementate de Codul	patrimoniului. Cererea de autorizație de urbanism este transmisă către ABF atunci când proiectul se află într-un site protégé. În cazul abords de monuments historiques (zona de protecție a monumentului), acordul ABF poate fi „avis conforme”, adică autoritatea de urbanism nu poate ignora poziția acestuia. Decizia administrativă finală este însă emisă de autoritatea competentă în urbanism — de regulă primarul sau intercomunalitatea. Și în Germania există mecanisme similare. De regulă dacă pentru proiect este necesară o Baugenehmigung (autorizație de construire), nu mai este necesară o autorizație separată de protecția monumentelor; aspectele de protecție a monumentului sunt analizate în cadrul procedurii de autorizare a construcției. De exemplu, în Bavaria, autoritatea relevantă este Untere Denkmalschutzbehörde (autoritatea inferioară pentru protecția monumentelor), care poate fi Landkreis-ul, orașul independent sau orașul cu statut special. În Baden-Württemberg mecanismul este, de asemenea, foarte apropiat. Dacă proiectul necesită autorizație de construire, competența revine „untere Baurechtsbehörde”, care, în funcție de localitate, poate fi chiar administrația municipală (Gemeindeverwaltung) sau administrația districtuală.

		urbanismului și construcțiilor și nici supus, prin analogie, acelorași reguli procedurale.	
		2. Art. XIV. din proiect, care prevede că Articolul 4 alineatul (2) din Legea nr.135/2003 privind meșteșugurile artistice populare (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.84-86, art.390), cu modificările ulterioare, se abrogă, urmează a fi exclus. Modificarea nu se **acceptă**. Potrivit art. 4 alin. (2) din Legea nr. 135/2003, calitatea de meșter popular se autentifică printr-un certificat eliberat în condițiile legii. Abrogarea acestei prevederi ar elimina mecanismul juridic de confirmare a calității de meșter popular, fără instituirea unei modalități alternative de recunoaștere a acestui statut. Menținerea unui mecanism de certificare este necesară pentru asigurarea unei delimitări clare între persoanele cărora le este recunoscută calitatea de meșter popular și alte persoane care desfășoară activități de producere sau comercializare a obiectelor artizanale, precum și pentru aplicarea coerentă a măsurilor de susținere, promovare și valorificare prevăzute de legislația în domeniu. Totodată, meșteșugurile tradiționale constituie unul dintre domeniile de manifestare a patrimoniului cultural imaterial în sensul Convenției UNESCO pentru salvgardarea patrimoniului cultural imaterial din 2003. Recunoașterea și evidența persoanelor care dețin și transmit cunoștințele și tehnicile tradiționale contribuie la realizarea măsurilor de	**Se acceptă parțial.** Se acceptă necesitatea menținerii unui mecanism de recunoaștere a calității de meșter popular, inclusiv în vederea evidenței, promovării și aplicării măsurilor de susținere prevăzute de legislația în domeniu. Totodată, mecanismul respectiv urmează a fi delimitat clar de regimul autorizării activității de întreprinzător. Certificarea calității de meșter popular nu trebuie să constituie o condiție pentru desfășurarea activității de producere sau comercializare a obiectelor artizanale, ci un mecanism de recunoaștere voluntară a statutului de meșter popular. În acest sens, proiectul va fi revizuit astfel încât să fie păstrată posibilitatea confirmării calității de meșter popular, fără ca lipsa certificatului să împiedice desfășurarea legală a activității economice respective. Și ca soluție legislativă alternativă, în loc de abrogarea alin. (2), se propune următoarea redacţie: „(2) Calitatea de meșter popular poate fi confirmată, la solicitarea persoanei, prin certificat, în condițiile stabilite de Ministerul Culturii. Lipsa certificatului nu limitează dreptul persoanei de a desfășura activități de producere sau comercializare a obiectelor artizanale.”

		salvgardare, promovare și transmitere a acestui patrimoniu. În consecință, în lipsa unui mecanism alternativ echivalent de confirmare a calității de meșter popular, se propune menținerea art. 4 alin. (2) din Legea nr. 135/2003 și excluderea art. XIV din proiect.	
		3. La Art. LX - cu referire la modificările propuse la Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023:	
		3.1. La pct. 2, introducerea art. 104[1] nu se **acceptă**, întrucât instituie o procedură administrativă paralelă procedurii de emitere a certificatului de urbanism pentru proiectare, fără a fi demonstrată necesitatea și valoarea adăugată a acesteia. Reglementarea propusă este contradictorie sub aspectul efectelor juridice: deși avizul este calificat drept consultativ și orientativ, emitentului i se interzice să stabilească ulterior condiții sau restricții care contravin acestuia. Astfel, avizul ar produce, în fapt, efecte obligatorii, deși este emis anterior examinării complete a regimului juridic, tehnic și arhitectural-urbanistic al bunului imobil și fără obținerea avizelor autorităților publice competente. Totodată, proiectul nu stabilește conținutul și limitele examinării, documentele necesare, termenul și forma emiterii avizului, perioada de valabilitate, temeiurile de refuz, procedura de contestare și răspunderea pentru informațiile furnizate. Noțiunile de „concept urbanistic”,	**Se acceptă parțial.** Nu se acceptă propunerea de excludere integrală a art. 104[1]. Examinarea prealabilă constituie o procedură facultativă, inițiată exclusiv la solicitarea investitorului sau proiectantului. Aceasta nu reprezintă o etapă obligatorie suplimentară și nu substituie certificatul de urbanism pentru proiectare, autorizația de construire sau avizele obligatorii prevăzute de legislația sectorială. Scopul mecanismului este tocmai invers celui invocat în obiecție: identificarea anticipată a incompatibilităților urbanistice înainte ca investitorul să suporte costurile elaborării unei documentații de proiect complete. Se acceptă însă observația referitoare la necesitatea precizării efectelor juridice ale avizului consultativ. În acest sens, norma poate fi reformulată astfel încât să rezulte expres că stabilitatea soluției oferite de emitent privește exclusiv elementele urbanistice examinate care intră în competența acestuia și nu poate produce efecte asupra competențelor altor autorități și nici substitui avizele prevăzute de legislația specială. De asemenea, conținutul minim al cererii, termenul de examinare, valabilitatea și forma avizului pot fi precizate suplimentar.

		„schiță de proiect” și „parametri urbanistici” nu sunt definite suficient de precis. Mecanismul propus poate prejudicia exercitarea ulterioară a competențelor autorităților responsabile de domeniile sectoriale și poate genera așteptări legitime sau litigii în baza unui document care nu constituie act permisiv. Riscul este relevant inclusiv în cazul monumentelor, și al zonelor de protecție ale acestora, pentru care admisibilitatea intervențiilor nu poate fi stabilită anticipat de emitent, în lipsa examinării și avizării de către autoritatea competentă în domeniul patrimoniului cultural. În consecință, se propune excluderea integrală a articolului 104[1].	Prin urmare, observațiile de tehnică normativă se acceptă spre valorificare, însă soluția legislativă privind examinarea prealabilă se menține. Propunerea inițială instituie expres caracterul facultativ și consultativ al mecanismului.
		3.2. La pct. 3 și pct. 6, cu referire la modificările propuse la art. 105 și 107:	
		3.2.1. Propunerea de abrogare a art. 105 alin. (2) lit. d) nu se **acceptă**.	**Se acceptă parțial.** Se acceptă necesitatea menținerii integrale a competențelor materiale ale organului central de specialitate responsabil de patrimoniul cultural și a imposibilității autorizării unor intervenții pentru care legislația specială impune un aviz obligatoriu, fără obținerea acestuia. Totodată, nu se acceptă menținerea obligației solicitantului de a obține personal și de a anexa avizul Ministerului Culturii, în măsura în care modificarea propusă urmărește integrarea obținerii avizelor în mecanismul administrativ gestionat de autoritatea emitentă. Transferarea sarcinii administrative de la solicitant către autoritatea emitentă nu înseamnă eliminarea, substituirea sau diminuarea avizului Ministerului Culturii. Ministerul își păstrează integral
		Procedura de avizare în domeniul patrimoniului cultural presupune prezentarea de către solicitant a documentației de proiect spre examinare Consiliului Național al Monumentelor Istorice, emiterea avizului favorabil de către organul central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural și anexarea acestuia la cererea depusă autorității administrației publice locale pentru emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare.	

		Prin urmare, nu se acceptă transferarea obligației de obținere a avizului către autoritatea administrației publice locale, prin includerea acestuia în categoria avizelor solicitate de emitent în temeiul art. 107 alin. (4) și (5).	competența de examinare și dreptul de a emite avizul pozitiv sau negativ; se modifică doar circuitul administrativ al obținerii acestuia. Prin urmare, nu se acceptă revenirea la un sistem în care beneficiarul este obligat să îndeplinească rolul de intermediar între autorități.
		În acest context, modificările propuse urmează a fi revizuite în conformitate cu propunerile Ministerului Culturii formulate în avizul asupra proiectului cu nr. unic 200/MIDR/2026, care se mențin, după cum urmează:	În ceea ce privește expertiza arheologică, extinderea noțiunii de „monument” și includerea monumentelor de for public ori a operelor comemorative de război, aceste propuneri constituie intervenții normative suplimentare formulate de Ministerul Culturii și urmează a fi examinate distinct de propunerile proiectului și autoritatea competentă în domeniu.
		3.2.2. Art. 105 alin. (2) lit. d) se propune în următoarea redacție:	Cu referire distinctă la art. 107 alin. (11)
		„d) avizul pozitiv al organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural, în cazul lucrărilor de reparație, conservare, restaurare, reabilitare a monumentelor și în zona lor de protecție, precum și în cazul execuției construcțiilor noi pe terenurile și în zona de protecție a acestora și în cazul lucrărilor de edificare a monumentelor de for public și a operelor comemorative de război.”.	Se acceptă conceptual precizarea potrivit căreia, atunci când teritoriul reglementat prin PUD include monumente sau zonele lor de protecție, documentația urmează să respecte procedura de avizare obligatorie stabilită de legislația specială. Această precizare nu trebuie însă interpretată în sensul instituirii unei proceduri suplimentare ori al transferării obligației de obținere a avizului asupra solicitantului; avizarea poate fi realizată în cadrul mecanismului administrativ integrat. Ministerul solicită expres păstrarea avizului pentru PUD-urile care includ monumente și zonele lor de protecție.
		3.2.3. Art. 105 alin. (2) se completează cu o literă nouă, cu următorul cuprins:	
		„e) avizul de expertiză arheologică – în cazurile prevăzute la art. 6 alin. (2) și (3) din Legea nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic.”	
		Numerotarea literelor ulterioare urmează a fi ajustată corespunzător.	

		3.2.4. Art. 107 alin. (3) se propune în următoarea redacție:	
		„(3) În cazul intervențiilor asupra monumentelor și în zona lor de protecție, precum și în cazul lucrărilor de edificare a monumentelor de for public și a operelor comemorative de război, acestea se admit în baza avizului pozitiv al organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural, emis în conformitate cu legislația din domeniul patrimoniului cultural și cu prevederile art. 105 alin. (2) lit. d) și e).”	
		3.2.5. Art. 107 alin. (4) se completează exclusiv cu prevederea referitoare la expertiza arheologică, cu următorul cuprins:	
		„f) avizul de expertiză arheologică, în cazurile prevăzute de Legea nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic.”.	
		Totodată, Ministerul Culturii a propus, în cadrul avizului asupra proiectului cu nr. unic 200/MIDR/2026, completarea art. 3 din Codul urbanismului și construcțiilor cu noțiunea de „monument”, având următorul cuprins: „monument – bun imobil cu statut de monument (înscris în registrele naționale sau locale), parte a patrimoniului cultural (monument istoric, monument de for public, sit arheologic, morminte și opere comemorative de război)”.	
		În consecință, prevederile art. 105 și 107 urmează a fi corelate cu această noțiune și formulate prin	

		utilizarea termenului generic „monument”, astfel încât domeniul de aplicare să nu fie limitat exclusiv la monumentele istorice, ci să cuprindă toate categoriile de monumente enumerate în definiția propusă, în funcție de regimul juridic și procedura de avizare aplicabile fiecărei categorii.	
		În consecință, completarea art. 107 alin. (4) cu avizul pozitiv al organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural, în redacția propusă de MDED, nu se **acceptă**, întrucât ar modifica procedura de obținere a avizului și ar transfera nejustificat această obligație de la solicitant către emitentul certificatului de urbanism pentru proiectare.	
		Totodată, cu referire la art. 107 alin. (11), se menține propunerea potrivit căreia planul urbanistic de detaliu se avizează de către organul central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural în cazul în care teritoriul reglementat prin PUD include monumente și zonele de protecție ale acestora.	
		3.3. La punctul 5, introducerea art. 106[1] nu se **acceptă**, întrucât instituie un mecanism de substituire a autorității administrației publice locale competente cu Instituția Publică „Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe”, fără delimitarea suficientă a competențelor și fără corelarea cu celelalte	**Nu se acceptă** propunerea de excludere a articolului. Se acceptă parțial observațiile privind precizarea mecanismului. Existența mecanismelor generale de contestare prevăzute de Codul administrativ nu constituie, în sine, un argument pentru renunțarea la instituirea unui remediu administrativ subsidiar. Scopul propunerii este tocmai evitarea situației în care nesoluționarea unei cereri în termen ori emiterea unui refuz vădit neîntemeiat obligă

		prevederi ale Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Potrivit art. 3 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, emitent al certificatului de urbanism, al autorizației de construire și al autorizației de desființare este autoritatea executivă a administrației publice locale, cu excepțiile expres prevăzute de Cod. Totodată, art. 108 alin. (3) stabilește că certificatul de urbanism pentru proiectare este semnat de primarul localității sau, după caz, de președintele raionului, de secretarul consiliului local și de arhitectul-șef, cu excepțiile prevăzute pentru lucrările declarate de utilitate publică de interes național. De asemenea, potrivit art. 110 alin. (1) lit. c), regimul arhitectural-urbanistic cuprins în certificatul de urbanism pentru proiectare este stabilit prin decizia consiliului local. În aceste condiții, propunerea de instituire a unui mecanism subsidiar prin care Instituția Publică „Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe” ar putea elabora și emite certificatul de urbanism pentru proiectare necesită o reglementare expresă și completă a modului în care Oficiul exercită competențele atribuite în prezent autorităților administrației publice locale, precum și a raportului dintre actul emis de Oficiu și competențele autorităților locale privind stabilirea regimului arhitectural-urbanistic și emiterea certificatului.	solicitantul să inițieze proceduri administrative și judiciare de durată doar pentru a obține examinarea efectivă a unei cereri privind un act permisiv. Contenciosul administrativ trebuie să rămână un remediu jurisdicțional, iar nu mecanismul obișnuit prin care sunt corectate blocajele administrației în procesul de autorizare. Totodată, sunt pertinente observațiile Ministerului privind necesitatea reglementării mai precise a: • efectelor sesizării Oficiului asupra procedurii inițiale; • prevenirii emiterii concomitente a două acte; • competenței de semnare, evidență și publicare a actului; • modalității de contestare; • raportului dintre mecanismul subsidiar și regimurile juridice speciale. Aceste elemente urmează a fi precizate în lege și/sau în regulamentul de implementare. De asemenea, alin. (4) poate fi completat cu obligația expresă de respectare a legislației sectoriale și a regimurilor juridice speciale aplicabile, inclusiv în domeniul patrimoniului cultural. Formulările „refuz vădit nejustificat” și „refuz vădit neîntemeiat” pot fi, de asemenea, precizate prin stabilirea unor criterii obiective de aplicare, fără eliminarea mecanismului. Prin urmare, se menține soluția legislativă de principiu, cu perfecționarea arhitecturii procedurale. Criticile Ministerului privesc în principal insuficiența delimitării tehnice a competențelor, nu imposibilitatea conceptuală a unui mecanism subsidiar.

		Formulările „refuz vădit nejustificat” și „refuz vădit neîntemeiat” sunt insuficient determinate și atribuie Oficiului competența de a aprecia temeinicia unui refuz emis de autoritatea administrației publice locale, fără ca proiectul să stabilească raportul juridic dintre cele două autorități sau o competență expresă de control administrativ asupra actelor emitentului inițial. O asemenea soluție necesită o fundamentare suplimentară inclusiv prin raportare la principiile autonomiei locale și descentralizării administrative. Totodată, refuzul emiterii certificatului de urbanism pentru proiectare sau nesoluționarea cererii în termen sunt deja supuse mecanismelor prevăzute de Codul administrativ nr. 116/2018. În cazul nesoluționării cererii în termen, persoana afectată este în drept să inițieze procedura prealabilă, inclusiv în vederea emiterii actului administrativ individual, iar ulterior poate formula acțiune în obligare în contencios administrativ. Instituirea unei proceduri subsidiare distincte, desfășurate de o altă instituție publică, poate determina suprapunerea mecanismelor de remediere și poate genera incertitudini privind competența autorităților implicate. De asemenea, Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 reglementează deja consecințele nerespectării termenului de emitere a certificatului de urbanism pentru proiectare, inclusiv notificarea Centrului Național Anticorupție și a Inspectoratului	

		Național pentru Supraveghere Tehnică, precum și obligația motivării refuzului prin indicarea expresă a normelor care au servit drept temei pentru acesta. În același timp, mecanismul propus nu reglementează suficient: - efectele adresării către Oficiu asupra procedurii aflate în curs la autoritatea administrației publice locale; - momentul și condițiile în care încetează sau se suspendă competența emitentului inițial; - modul de prevenire a emiterii concomitente a două certificate pentru același bun imobil; - persoanele competente să semneze certificatul emis prin mecanismul subsidiar; - autoritatea responsabilă de înregistrarea, arhivarea, publicarea și evidența actului; - modul de încasare a plății pentru emiterea certificatului; - procedura de contestare a certificatului sau a refuzului Oficiului; - modalitatea de participare a persoanelor terțe ale căror drepturi sau interese legitime pot fi afectate. Totodată, examinarea prevăzută la alin. (4) este limitată la respectarea documentației de urbanism, normativele tehnice în construcții, reglementărilor tehnice aplicabile și prevederilor Codului, fără a prevedea expres respectarea regimurilor juridice speciale și și a procedurilor de avizare stabilite de legislația sectorială.	

		Această omisiune prezintă un risc sporit în cazul monumentelor și zonelor lor de protecție, pentru care, certificatul de urbanism trebuie să reflecte regimul juridic special și restricțiile stabilite de legislația în domeniul patrimoniului cultural. Riscul este amplificat de propunerea concomitentă de abrogare a art. 105 alin. (2) lit. d), care ar putea conduce la emiterea certificatului prin mecanismul subsidiar fără parcurgerea prealabilă a procedurii de avizare în domeniul patrimoniului cultural. Delegarea către Guvern a stabilirii procedurii de examinare, a termenului de soluționare și a modului de emitere a actelor nu înlătură necesitatea reglementării prin lege a elementelor esențiale privind competența autorităților, raporturile dintre acestea și efectele juridice ale actelor emise. În consecință, se propune excluderea integrală a articolului 106[1]. Situațiile de nerespectare a termenelor de soluționare sau emitere a unor refuzuri neîntemeiate urmează a fi remediate prin mecanismele de control, răspundere și contestare prevăzute de legislația administrativă și, după caz, prin consolidarea acestora.	
		3.4. La punctul 4, cu referire la modificările propuse la art. 127 alin. (2):	
		3.4.1. Propunerea de modificare a lit. d) se acceptă conceptual, cu necesitatea clarificării redacției, astfel încât să fie delimitată situația în care investitorul deține un drept de superficie de situația în care acesta acționează în baza acordului	**Se acceptă parțial.** Se reține susținerea conceptuală a modificării. Observația privind delimitarea mai clară dintre situația în care investitorul acționează în temeiul unui drept de superficie și situația

		proprietarului terenului. Totodată, se consideră oportună excluderea referinței la „documentația de urbanism aplicabilă” din condiția referitoare la limitele dreptului de superficie, întrucât respectarea documentației de urbanism reprezintă o cerință distinctă a procesului de proiectare.	în care acesta se bazează pe acordul proprietarului poate fi valorificată prin precizarea redacției. Totodată, nu se consideră oportună eliminarea în totalitate a referinței la documentația de urbanism aplicabilă. Respectarea acesteia reprezintă o condiție suplimentară de legalitate a lucrărilor și constituie o garanție că exceptarea de la prezentarea acordului proprietarului nu va putea fi invocată pentru executarea unor lucrări care, deși s-ar încadra formal în dreptul de superficie, contravin reglementărilor urbanistice. Textul poate fi restructurat astfel încât să rezulte clar caracterul cumulativ și distinct al celor două condiții: **existența și limitele dreptului de superficie**, pe de o parte, și **respectarea documentației de urbanism aplicabile**, pe de altă parte.
		3.4.2. Cu referire la completarea art. 127 alin. (2) lit. o) cu textul „obligatoriu exclusiv pentru intervențiile care afectează direct caracteristicile arhitecturale, istorice sau structurale ale monumentelor istorice ori ale zonelor lor de protecție”, propunerea nu se acceptă. Formularea propusă restrânge nejustificat domeniul de aplicare al avizului organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural și introduce criterii susceptibile de interpretări neuniforme. Nu este stabilit cine și la ce etapă determină dacă intervenția afectează „direct” caracteristicile arhitecturale, istorice sau structurale ale monumentului, iar o asemenea apreciere nu poate preceda examinarea documentației de către	**Se acceptă parțial.** Observația privind caracterul excesiv de restrictiv al sintagmei **„afectează direct”** este pertinentă, în special în raport cu lucrările executate în zonele de protecție, unde impactul asupra valorilor protejate poate rezulta și din amplasare, volumetrie, perspective sau relații vizuale. Totodată, nu se acceptă revenirea la o obligație de avizare formulată atât de larg încât orice intervenție, indiferent de natura, amploarea și impactul real al acesteia, să determine automat parcurgerea aceleiași proceduri. Scopul modificării propuse este evitarea avizării pur formale pentru lucrări care, prin natura lor, nu pot afecta valorile protejate, fără diminuarea protecției efective a monumentelor. În consecință, textul poate fi reformulat prin substituirea sintagmei „afectează direct” cu un criteriu mai adecvat, de exemplu:

		autoritatea competentă în domeniul patrimoniului cultural. Totodată, criteriile propuse nu sunt aplicabile corespunzător zonelor de protecție, acestea fiind supuse unui regim juridic special instituit în vederea protejării monumentului, inclusiv a cadrului construit, perspectivelor, relațiilor vizuale și contextului istoric. Intervențiile realizate în zonele de protecție pot produce inclusiv efecte indirecte asupra valorilor protejate. În consecință, se menține propunerea Ministerului Culturii formulată în avizul asupra proiectului cu nr. unic 200/MIDR/2026, după cum urmează: „o) avizul pozitiv al organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural, în cazul intervențiilor asupra monumentelor și în zona lor de protecție, precum și în cazul lucrărilor de edificare a monumentelor de for public și a operelor comemorative de război.”; Art. 127 alin. (2) se completează cu lit. o[1]) cu următorul cuprins: „o[1]) avizul de expertiză arheologică – în cazurile prevăzute la art. 6 alin. (2) și (3) din Legea nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic.”. Totodată, redacția art. 127 urmează a fi corelată cu propunerea Ministerului Culturii de completare a art. 3 din Cod cu noțiunea de „monument”, care include monumentul istoric, monumentul de for	**„în cazul intervențiilor asupra monumentelor, precum și al lucrărilor executate în zonele lor de protecție care, prin natura, amplasarea, caracteristicile sau soluțiile propuse, sunt susceptibile să afecteze valorile protejate, cadrul construit, perspectivele ori relațiile vizuale ale monumentului”.** Astfel, se elimină caracterul excesiv de restrictiv al criteriului „direct”, dar se păstrează principiul proporționalității procedurii de avizare. Ministerul argumentează în mod expres că efectele asupra zonelor de protecție pot fi și indirecte; această observație justifică perfecționarea formulei, nu în mod necesar abandonarea obiectivului de delimitare a cazurilor în care avizul este relevant.

		public, situl arheologic, mormintele și operele comemorative de război. Se menține, de asemenea, necesitatea aplicării procedurilor și termenul de emitere stabilite de legislația specială pentru actele prevăzute la lit. o) , fără aplicarea automată a termenului general de 5 zile lucrătoare prevăzut la art. 127 alin. (3).	
		3.5. La punctul 8, cu referire la propunerea de completare a Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 cu art. 149¹–149³ :	
		3.5.1. Articolul 149¹. Mecanismul subsidiar de examinare și emitere a autorizației de construire – nu se acceptă. Propunerea instituie un mecanism de substituire a autorității administrației publice locale competente cu Instituția Publică „Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe”, fără delimitarea suficientă a competențelor și fără corelarea corespunzătoare cu prevederile Codului administrativ nr. 116/2018 privind contestarea actelor administrative și nesoluționarea cererilor în termen. Formulările „refuz vădit nejustificat” și „refuz vădit neîntemeiat” sunt insuficient determinate și presupun aprecierea temeiniciei unui act administrativ emis de o altă autoritate publică, fără stabilirea expresă a raportului juridic dintre autoritatea emitentă și instituția căreia i se atribuie competența subsidiară.	**Nu se acceptă** propunerea de excludere. Se acceptă parțial observațiile de precizare. Raționamentele expuse la art. 106¹ sunt aplicabile mutatis mutandis și mecanismului subsidiar pentru autorizația de construire. Mecanismul nu urmărește înlăturarea competențelor materiale ale autorităților sectoriale și nici eludarea unor avize obligatorii, ci instituirea unui remediu administrativ pentru situațiile de inacțiune sau refuz nejustificat al emitentului inițial. Se acceptă însă necesitatea precizării exprese că Oficiul nu poate emite autorizația subsidiară decât după verificarea existenței tuturor avizelor, acordurilor, expertizelor și condițiilor obligatorii prevăzute de legislația specială aplicabilă obiectivului. De asemenea, vor fi precizate efectele sesizării Oficiului asupra competenței emitentului inițial și modalitatea de excludere a emiterii unor acte concurente. Soluția legislativă de principiu se menține.

		Totodată, alin. (4) limitează examinarea documentației la respectarea documentației de urbanism, documentației de proiect, normativelor tehnice, reglementărilor tehnice aplicabile și prevederilor Codului, fără a prevedea expres respectarea regimurilor juridice speciale instituite de legislația sectorială, inclusiv de legislația din domeniul patrimoniului cultural. Instituirea unui mecanism subsidiar de emitere a autorizației de construire nu poate conduce la înlăturarea sau eludarea procedurilor și avizelor obligatorii aplicabile intervențiilor asupra monumentelor și în zonele lor de protecție. De asemenea, proiectul nu sunt reglementează suficient raportul dintre procedura desfășurată de Instituția Publică „Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe" și și cea inițiată la autoritatea administrației publice locale, modul de prevenire a emiterii unor acte concurente pentru același obiectiv și responsabilitatea pentru verificarea respectării regimurilor juridice speciale. În consecință, se propune excluderea art. 149[1].	
		3.5.2. Articolul 149[2]. Regimul simplificat pentru infrastructura agro-industrială și energetică funcțională – nu se acceptă în redacția propusă. Instituirea unui regim simplificat de autorizare pentru obiectivele prevăzute la alin. (1), inclusiv cu posibilitatea neelaborării planului urbanistic zonal sau de detaliu, nu poate fi aplicată fără stabilirea	**Se acceptă parțial**. Nu se acceptă eliminarea regimului simplificat. Se acceptă însă observația potrivit căreia aplicarea art. 149[2] nu trebuie interpretată ca derogând implicit de la regimurile juridice speciale de protecție a patrimoniului cultural. În acest sens, articolul poate fi completat cu următoarea normă: „Aplicarea prezentului articol nu aduce atingere regimurilor juridice speciale de protecție și procedurilor de avizare prevăzute de legislația

		expresă a respectării regimurilor speciale instituite prin legislația din domeniul patrimoniului cultural. Obiectivele agro-industriale și energetice enumerate, în special centralele și parcurile fotovoltaice, turbinele și centralele eoliene, infrastructura energetică, sistemele de irigare și alte instalații aferente, prin amplasare, dimensiuni și caracterul lucrărilor necesare executării acestora, pot afecta monumentele și zonele lor de protecție, perspectivele și relațiile vizuale aferente acestora. Sintagma prevăzută la alin. (2) lit. a) „dacă investiția nu contravine documentației de amenajare a teritoriului și normativelor tehnice aplicabile” este insuficientă, întrucât respectarea documentației de amenajare a teritoriului și a normativelor tehnice nu substituie obligațiile stabilite de legislația specială din domeniul patrimoniului cultural. În cazul menținerii articolului, acesta urmează a fi completat cu următoarea prevedere: „Prevederile prezentului articol nu aduc atingere regimurilor speciale de protecție și procedurilor de avizare stabilite de legislația din domeniul patrimoniului cultural. În cazul în care lucrările preconizate vizează monumente și zonele lor de protecție, autorizarea se efectuează cu respectarea condițiilor și în baza avizelor prevăzute de legislația din domeniul patrimoniului cultural.” Totodată, alin. (3), potrivit căruia Guvernul poate stabili, prin regulament, categorii suplimentare de	privind patrimoniul cultural. În cazurile în care investiția vizează monumente sau zonele lor de protecție, se respectă condițiile și se obțin avizele obligatorii prevăzute de legislația specială.” O asemenea completare este suficientă pentru eliminarea riscului invocat de Minister și nu justifică renunțarea la regimul simplificat pentru investițiile care nu afectează patrimoniul cultural. Se acceptă, de asemenea, observația privind necesitatea limitării mai clare a delegării prevăzute la alin. (3). Textul poate fi precizat astfel încât Guvernul să poată include numai categorii de infrastructură comparabile ca destinație, complexitate și impact cu cele prevăzute expres de lege și cu respectarea regimurilor speciale instituite prin acte legislative. Ministerul însuși formulează această soluție subsidiară în cazul menținerii art. 149².

		infrastructură eligibilă pentru regimul simplificat, urmează a fi revizuit prin stabilirea în lege a unor criterii clare și a limitelor acestei competențe, astfel încât extinderea categoriilor de obiective să nu conducă, printr-un act normativ subordonat legii, la derogarea de la regimurile speciale de protecție instituite prin lege.	
		3.5.3. Articolul 149³. Regimul integrat de autorizare a rețelelor edilitare aferente construcțiilor – se acceptă conceptual, cu completări.	**Se acceptă, cu precizări.** Se reține faptul că Ministerul Culturii susține conceptual regimul integrat. Se acceptă necesitatea precizării că integrarea autorizării rețelelor în autorizația obiectivului principal nu elimină cerințele materiale prevăzute de legislația specială, inclusiv, după caz, expertiza arheologică. Totodată, completarea trebuie formulată astfel încât să nu fie compromis tocmai obiectivul procedurii integrate. Se propune următoarea redacție: **„Autorizarea integrată prevăzută de prezentul articol nu înlătură obligația respectării regimurilor juridice speciale și a obținerii avizelor ori expertizelor obligatorii prevăzute de lege. Acestea se obțin, după caz, în cadrul procedurii integrate, fără obligarea beneficiarului de a solicita acte permisive distincte, cu excepția cazurilor în care legea specială prevede expres contrariul.”** Astfel, se păstrează integral protecția patrimoniului, dar și filosofia de **ghișeu unic/integrat** a propunerii. Ministerul acceptă conceptual art. 149³ și solicită tocmai o asemenea clauză de salvgardare.
		Ministerul Culturii nu formulează obiecții de principiu față de posibilitatea autorizării rețelelor edilitare aferente obiectivului principal în cadrul aceleiași documentații de proiect și al aceleiași autorizații de construire, cu condiția ca integrarea procedurilor de autorizare să nu înlăture obligația respectării regimurilor speciale și a procedurilor de avizare prevăzute de legislație. În acest sens, alin. (2), potrivit căruia emitentul nu este în drept să solicite acte permisive separate pentru rețelele respective, urmează a fi precizat astfel încât să fie exclusă interpretarea potrivit căreia autorizarea integrată ar înlătura avizele, expertizele sau alte acte obligatorii prevăzute de legislația specială. Această precizare este necesară inclusiv în cazul lucrărilor aferente rețelelor edilitare subterane, pentru care, în cazurile stabilite de legislație, este obligatorie efectuarea expertizei arheologice.	

		În consecință, se propune completarea art. 149³ cu următorul alineat: „Autorizarea integrată prevăzută de prezentul articol nu exonerează solicitantul de obligația respectării regimurilor speciale de protecție și de obținerea avizelor, expertizelor și altor acte prevăzute de legislația specială, inclusiv de legislația din domeniul patrimoniului cultural.” În cazurile prevăzute la art. 6 alin. (2) și (3) din Legea nr. 218/2010 privind protejarea patrimoniului arheologic, se menține obligativitatea avizului de expertiză arheologică. Precizăm că formulările propuse urmează a fi corelate cu propunerea Ministerului Culturii formulată în avizul asupra proiectului cu nr. unic 200/MIDR/2026 privind completarea art. 3 din Cod cu noțiunea de „monument”, cu următorul cuprins: „monument – bun imobil cu statut de monument (înscris în registrele naționale sau locale), parte a patrimoniului cultural (monument istoric, monument de for public, sit arheologic, morminte și opere comemorative de război)”. Prin urmare, utilizarea în Cod a noțiunii de „monument” urmează să includă toate categoriile indicate în definiție, inclusiv siturile arheologice, fără necesitatea enumerării repetate a acestora în fiecare normă, cu excepția situațiilor în care legislația stabilește o procedură distinctă, precum avizul de expertiză arheologică.	
			Se acceptă parțial

		3.6. La punctul 9, introducerea Articolului 153[1] Mecanismul subsidiar de examinare și emitere a autorizației de desființare – nu se acceptă. Instituirea mecanismului propus nu se **acceptă**, întrucât atribuie Instituției Publice „Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe" competența de a substitui autoritatea administrației publice locale în emiterea autorizației de desființare, fără delimitarea suficientă a competențelor și fără corelarea corespunzătoare cu mecanismele de contestare și remediere prevăzute de legislația administrativă. Formulările „refuz vădit nejustificat" și „refuz vădit neîntemeiat" sunt insuficient determinate și presupun aprecierea temeiniciei unui refuz emis de o altă autoritate publică, fără stabilirea expresă a raportului juridic dintre autoritatea emitentă și instituția căreia i se atribuie competența subsidiară. Totodată, alin. (4) limitează examinarea documentației la respectarea documentației de urbanism, normativelor tehnice în construcții, reglementărilor tehnice aplicabile și prevederilor Codului, fără a prevedea expres respectarea regimurilor juridice speciale și a procedurilor de avizare stabilite de legislația sectorială, inclusiv de legislația din domeniul patrimoniului cultural. Or, potrivit art. 153 alin. (1) lit. e), emiterea autorizației de desființare pentru lucrările executate pe terenurile monumentelor și în zonele lor de protecție este condiționată de existența avizului	Caracterul ireversibil al lucrărilor de desființare justifică instituirea unor garanții sporite, dar nu justifică excluderea în întregime a mecanismului subsidiar. Mecanismul nu poate și nu trebuie să permită desființarea unui monument sau executarea unor lucrări în zone protejate fără existența avizului obligatoriu al autorității competente în domeniul patrimoniului cultural. În acest sens, art. 153[1] poate fi completat expres cu obligația verificării respectării tuturor regimurilor speciale și cu precizarea că emiterea subsidiară a autorizației de desființare **nu poate substitui, modifica sau înlătura un aviz obligatoriu al autorității competente în domeniul patrimoniului cultural**. Totodată, se acceptă necesitatea precizării raportului dintre procedura desfășurată de emitentul inițial și cea subsidiară, inclusiv pentru evitarea unor acte concurente. Cu aceste garanții, nu există un motiv suficient pentru eliminarea mecanismului în ansamblu. Ministerul își fundamentează obiecția în principal pe lipsa acestor delimitări și pe necesitatea păstrării avizului special.

		organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural. Acest aviz nu poate fi substituit, reevaluat sau înlăturat în cadrul mecanismului subsidiar de emitere a autorizației de desființare. În cazul lucrărilor de desființare, respectarea procedurilor speciale prezintă o importanță sporită, având în vedere caracterul ireversibil al intervenției și riscul pierderii definitive a unor bunuri sau elemente cu valoare culturală. De asemenea, proiectul nu reglementează suficient raportul dintre procedura inițiată la autoritatea administrației publice locale și cea desfășurată de Oficiu, efectele adresării către Oficiu asupra competenței emitentului inițial, precum și mecanismul de prevenire a emiterii unor acte concurente referitoare pentru același bun imobil. În consecință, se propune excluderea art. 153[1]. Totodată, se menține necesitatea aplicării integrale a art. 153 alin. (1) lit. e) și a legislației din domeniul patrimoniului cultural în toate cazurile în care lucrările de desființare vizează monumente sau zonele lor de protecție.	
		3.7. La punctul 10,	
		3.7.1. Cu referire la completarea art. 192 cu alin. (6[1]), propunerea poate fi acceptată doar cu instituirea unei excepții exprese pentru intervențiile asupra monumentelor și în zonele lor de protecție.	**Se acceptă parțial.** Se acceptă necesitatea instituirii unei garanții exprese pentru intervențiile asupra monumentelor și, după caz, pentru lucrările realizate în zonele lor de protecție, în situațiile în care legislația

		Posibilitatea utilizării provizorii a construcțiilor sau a unor părți ale acestora anterior recepției la terminarea lucrărilor nu trebuie să conducă la eludarea verificării conformității lucrărilor executate cu documentația de proiect și cu avizele emise în domeniul patrimoniului cultural. În cazul intervențiilor asupra monumentelor și în zonele lor de protecție, recepția constituie o etapă necesară pentru verificarea conformității lucrărilor executate cu documentația de proiect avizată și cu condițiile stabilite în actele emise în domeniul patrimoniului cultural. Utilizarea bunului anterior efectuării acestei verificări poate îngreuna remedierea eventualelor abateri și poate produce efecte asupra valorilor protejate, inclusiv în situațiile în care lucrările executate nu corespund documentației avizate. În consecință, se propune completarea alin. (6^1) cu următoarea prevedere: „Prevederile prezentului alineat nu se aplică în cazul intervențiilor asupra monumentelor și în zonele lor de protecție, pentru care recepția se efectuează cu respectarea procedurilor prevăzute de prezentul cod și de legislația din domeniul patrimoniului cultural.”	specială condiționează utilizarea obiectivului de verificarea conformității lucrărilor executate cu documentația avizată. Totodată, excepția nu trebuie formulată mai larg decât este necesar. Se propune completarea normei cu următoarea teză: „Utilizarea provizorie nu se admite în cazul intervențiilor asupra monumentelor și, în zonele lor de protecție, în cazurile în care legislația specială condiționează utilizarea construcției de efectuarea recepției cu respectarea procedurilor din domeniul patrimoniului cultural.” În această redacție, observația Ministerului este valorificată fără eliminarea mecanismului utilizării provizorii pentru celelalte categorii de construcții.
		3.7.2. Cu referire la completarea art. 192 cu alin. (13), nu se formulează obiecții de principiu, cu condiția ca această prevedere să nu afecteze participarea Agenției de Inspectare a	**Se acceptă.** Observația nu afectează soluția de principiu propusă. Excluderea participării obligatorii a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică pentru anumite construcții finanțate integral

		Monumentelor la recepția lucrărilor, în cazurile prevăzute de lege. Excluderea participării obligatorii a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică la recepția construcțiilor finanțate integral din surse private nu poate fi interpretată ca o derogare de la obligația participării Agenției de Inspectare a Monumentelor în cazurile care țin de competența acesteia. În acest sens, Ministerul Culturii a propus, în cadrul avizului asupra proiectului cu nr. unic 200/MIDR/2026, modificarea art. 197 alin. (3) lit. b), prin stabilirea participării reprezentantului Agenției de Inspectare a Monumentelor la recepția intervențiilor asupra monumentelor și în zonele lor de protecție, precum și la edificarea monumentelor de for public. Această propunere se menține. În consecință, se propune completarea alin. (13) cu următoarea teză: „Prevederile prezentului alineat nu aduc atingere obligației de participare la recepție a reprezentanților altor autorități competente, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de legislația specială.” Totodată, art. 192 și art. 197 urmează a fi corelate cu propunerile Ministerului Culturii formulate în avizul asupra proiectului cu nr. unic 200/MIDR/2026, care se mențin.	din surse private nu trebuie interpretată ca eliminând participarea altor autorități atunci când aceasta este obligatorie potrivit legii speciale. Pentru evitarea oricăror interpretări contrare, se acceptă completarea alin. (13) cu teza: „Prevederile prezentului alineat nu aduc atingere obligației de participare la recepție a reprezentanților altor autorități competente, în cazurile expres prevăzute de prezentul cod sau de legislația specială.” Această completare păstrează integral obiectivul propunerii privind INST și, simultan, exclude orice conflict cu regimul special al patrimoniului cultural.
		3.8. La punctul 11, cu referire la propunerea de abrogare a art. 347 alin. (5), (6), (7), (7^1) și (8),	**Se acceptă parțial.** Se acceptă observația privind necesitatea completării Notei de fundamentare cu evaluarea impactului financiar al eliminării

		Ministerul Culturii nu formulează obiecții de principiu, în limita competențelor funcționale. Totodată, abrogarea prevederilor respective determină eliminarea defalcărilor în mărime de 0,5% din volumul investițiilor în capitalul fix, care constituie una dintre sursele de finanțare a Fondului național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții. Deși nota de fundamentare indică faptul că finanțarea Fondului urmează a fi asigurată din alocațiile aprobate prin legea anuală a bugetului de stat și din alte surse neinterzise de lege, fundamentarea urmează a fi completată cu evaluarea impactului financiar al eliminării defalcărilor, inclusiv prin indicarea volumului estimativ al veniturilor care nu vor mai fi acumulate și demonstrarea suficienței și predictibilității surselor alternative de finanțare. În acest context, Ministerul Culturii subliniază necesitatea asigurării resurselor financiare inclusiv pentru elaborarea și actualizarea normativelor tehnice aplicabile intervențiilor la monumente, în vederea dezvoltării unui cadru tehnic adecvat particularităților construcțiilor cu statut de monument. Prin urmare, propunerea poate fi susținută cu condiția condiția asigurării sustenabilității financiare a Fondului și a continuității procesului de elaborare și actualizare a a documentelor normative	defalcărilor de 0,5% și cu indicarea mecanismelor alternative de finanțare a Fondului. Totodată, observația nu justifică menținerea obligației de plată și nu afectează soluția normativă propusă de abrogare. Necesitatea asigurării finanțării sistemului de documente normative în construcții constituie o problemă distinctă de oportunitatea menținerii unei sarcini financiare calculate procentual din investițiile în capitalul fix. Prin urmare, propunerea de abrogare se menține, urmând a fi consolidată fundamentarea privind sursele alternative și sustenabile de finanțare.

		în construcții, inclusiv a celor necesare intervențiilor asupra monumentelor.	
		4. Din Anexa 1 „Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității și a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător”, pct. 59 urmează a fi exclus. Avizul organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural este emis în cadrul procedurii speciale de examinare a intervențiilor preconizate asupra monumentelor și în zonele lor de protecție și are drept scop evaluarea conformității soluțiilor propuse cu regimul juridic de protecție și cu cerințele stabilite de legislația în domeniul patrimoniului cultural. Intervențiile asupra monumentelor și în zonele lor de protecție sunt supuse unui regim juridic special și trebuie realizate cu respectarea cerințelor specifice domeniului protejării patrimoniului cultural. Avizul reprezintă, în acest context, un act de specialitate prin care este evaluată compatibilitatea intervenției propuse cu cerințele de protejare a patrimoniului cultural. Acesta nu conferă, prin el însuși, dreptul de executare a lucrărilor, drept care se dobândește în baza actelor de autorizare prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023. Obligația obținerii avizului nu are caracter general, ci intervine exclusiv în cazurile expres stabilite de legislație, atunci când lucrările preconizate vizează	**Se ia act.**

		monumente sau zonele lor de protecție. Prin urmare, existența acestei proceduri este determinată de statutul juridic special al bunului sau al teritoriului asupra căruia se intervine și nu reprezintă o cerință administrativă aplicabilă în mod nediferențiat activităților de construcții. Totodată, necesitatea avizului nu poate fi apreciată exclusiv prin raportare la obiectivul de reducere a sarcinilor administrative pentru mediul de afaceri. Regimul de avizare urmărește prevenirea, anterior autorizării și executării lucrărilor, a unor intervenții incompatibile cu valorile protejate, ale căror efecte pot fi dificil sau imposibil de remediat ulterior. În acest context, includerea avizului la pct. 59 din lista actelor supuse revizuirii sub aspectul oportunității urmează a fi reconsiderată prin raportare la caracterul special al procedurii și la obiectivul de interes public urmărit prin instituirea acesteia. Eliminarea sau restrângerea nejustificată a obligației de obținere a avizului organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural ar diminua mecanismele preventive de protejare a monumentelor și zonei lor de protecție și ar spori riscul autorizării unor intervenții incompatibile cu regimul juridic de protecție, cu posibile efecte ireversibile asupra autenticității, integrității și valorilor patrimoniului cultural. În consecință, se propune excluderea pct. 59 din Anexa nr. 1.	

12.	**Ministerul Mediului** ***(demersul nr. 09-07/2483 din 27.07.2025)***	Potrivit Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, ministerele exercită funcțiile de elaborare, promovare și realizare a politicii statului în domeniile de competență, asigurând aplicarea coerentă a cadrului normativ sectorial. Totodată, potrivit Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 305/2026, Ministerul Mediului este autoritatea publică centrală care realizează politica statului în domeniile protecției mediului, prevenirii poluării, gestionării resurselor naturale, protecției aerului, apelor, solului, subsolului, biodiversității, regnului vegetal și animal, gestionării deșeurilor, substanțelor chimice, emisiilor industriale, schimbărilor climatice și altor domenii conexe protecției mediului. Examinarea proiectului a fost realizată prin prisma impactului propunerilor asupra mecanismelor juridice de prevenire, autorizare, avizare, coordonare, aprobare, monitorizare, evidență, trasabilitate și control instituite prin legislația specială de mediu. Ministerul Mediului susține obiectivul reducerii sarcinilor administrative nejustificate pentru mediul de afaceri, digitalizării procedurilor, eliminării cerințelor duplicative, excluderii documentelor pur confirmative și optimizării sistemului de acte permisive, în măsura în care aceste intervenții nu diminuează nivelul de	**Nu se acceptă.** Proiectul prevede reducerea sarcinilor administrative nejustificate pentru mediul de afaceri. Eliminarea coordonărilor, aprobărilor diferitor documente elaborate de agenții economici nu va afecta mediul înconjurător, deoarece obligațiile care vor fi stabilite pentru agenții economici de a prezenta autorității competente documentele elaborate de asemenea constituie un mecanism de control preventiv. Viduri normative sau diminuarea nivelului de protecție a mediului nu vor exista, deoarece autoritatea competentă, conform atribuțiilor legale, va evalua și verifica documentele prezentate, având toate pârghiile de a aplica măsuri de conformare. Această abordare diferă de mecanismele existente de coordonare, aprobare a documentelor elaborate de agenții economici, care pot genera situații de tergiversări și de abuz.

		protecție a mediului și nu afectează garanțiile materiale prevăzute de legislația specială. Totodată, în domeniul protecției mediului, actele permisive, avizele, coordonările, aprobările, notificările și obligațiile de evidență nu pot fi analizate exclusiv ca sarcini administrative. În numeroase cazuri, acestea constituie instrumente juridice de prevenire a poluării, verificare a riscurilor, control al activităților cu impact asupra mediului, asigurare a trasabilității și protecție a interesului public privind calitatea mediului. Potrivit Ghidului de aplicare a Modelului Costului Standard, acest instrument urmărește identificarea și simplificarea prevederilor care generează costuri administrative pentru mediul de afaceri, fiind raportat la obligațiile informaționale și la activitățile administrative aferente acestora, precum obținerea, păstrarea sau transmiterea informațiilor către autorități ori terți. Prin urmare, aplicarea Modelului Costului Standard nu poate fi extinsă asupra cerințelor materiale de protecție a mediului și nu poate fundamenta eliminarea unor mecanisme de control preventiv, verificare tehnică, coordonare, avizare, aprobare sau autorizare, atunci când acestea au funcție de protecție a mediului. În consecință, eliminarea sau substituirea unor acte, proceduri ori atribuții ale autorităților competente poate fi calificată drept dereglementare administrativă doar în măsura în care privește elemente formale, repetitive, disproporționate sau	

		lipsite de utilitate juridică materială. În schimb, înlocuirea autorizării, avizării, coordonării ori aprobării cu notificarea, simpla prezentare a documentelor sau acordarea de suport nu poate fi acceptată atunci când procedura eliminată are funcție de verificare materială, control preventiv, protecție a mediului sau garantare a trasabilității. De asemenea, potrivit Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative trebuie să fie fundamentate, coerente, clare, previzibile și corelate cu cadrul normativ existent. Din această perspectivă, modificările propuse trebuie să indice efectul juridic al eliminării fiecărui act, document, aviz, coordonări sau aprobări, precum și mecanismul normativ care preia, după caz, funcția juridică eliminată. În lipsa unei asemenea fundamentări, există riscul creării unor viduri normative sau al diminuării nivelului de protecție a mediului sub aparența simplificării administrative. Totodată, în partea în care proiectul propune substituirea unor mecanisme de coordonare, avizare sau autorizare cu notificarea, se constată că nu sunt instituite, în toate cazurile, garanții echivalente privind conținutul notificării, efectele juridice ale acesteia, sistemul informațional prin care notificarea se depune, dovada recepționării, posibilitatea autorității competente de a refuza, suspenda sau formula opoziție motivată și răspunderea pentru prezentarea unor informații	

		incomplete ori neconforme. În lipsa acestor elemente, notificarea nu poate substitui procedurile cu funcție de control material. Reieșind din cele expuse, Ministerul Mediului formulează următoarele obiecții și propuneri.	
		În Art. V. al proiectului de lege se propune operarea modificărilor în art. 17 din Legea regnului animal nr.439/1995, prin care se exclud prevederile referitoare la eliberarea certificatului colecției zoologice. Ministerul Mediului nu acceptă modificările propuse și consideră necesară păstrarea prevederilor actuale referitoare la eliberarea certificatului colecției, întrucât acesta servește drept dovadă oficială a înregistrării colecției în Registrul de stat al colecțiilor zoologice și facilitează exercitarea drepturilor titularului în raport cu autoritățile publice și terții. Totodată, certificatul are caracter constatator, confirmând înregistrarea colecției, fără a constitui un act permisiv în sensul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Menținerea acestei prevederi nu generează costuri sau sarcini administrative suplimentare, fiind similară altor certificate eliberate în scopul confirmării înscrierii într-un registru public.	**Nu se acceptă.** Urmare excluderii certificatului de colecție în calitate de act permisiv, statul menține în continuare controlul și informația necesară prin faptul că colecțiile, precum şi unele exponate separate, de importantă științifică, culturală, educațională şi estetică sânt supuse înregistrării de stat de către Agenția de Mediu.
		La Art. VII. al proiectului de lege, propunerea de intervenție la Legea nr. 599/1999 pentru aprobarea	**Se acceptă**.

		Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.1-4, 2001, art.2), cu modificările ulterioare, nu poate fi susținută, din următoarele considerente: Sub un prim aspect, introducerea notificării ca alternativă la coordonare este justificabilă doar pentru lucrări care nu prezintă riscuri pentru siguranța navigației sau pentru mediul acvatic. Formularea propusă este însă foarte largă și permite ca o categorie nedeterminată de lucrări să fie supusă exclusiv notificării, fără criterii clare de delimitare. Aceasta reduce controlul preventiv al autorității competente asupra unor intervenții care pot afecta atât siguranța navigației, cât și integritatea corpurilor de apă și a ecosistemelor acvatice. Sub un al doilea aspect, principiul aprobării tacite pentru emiterea coordonării nu poate fi susținut. Coordonarea Agenției Navale nu reprezintă o formalitate administrativă, ci presupune verificarea compatibilității lucrărilor cu cerințele de siguranță a navigației, de exploatare a căilor navigabile și de funcționare a instalațiilor de navigație. Lipsa unui răspuns în termen nu poate echivala cu confirmarea inexistenței riscurilor, întrucât acestea trebuie evaluate în mod expres. Totodată, propunerea este susceptibilă să afecteze și obiectivele de protecție a apelor. Lucrările executate în spațiile acvatice sau în vecinătatea acestora pot determina modificarea regimului	Prevederile propuse la Codul navigației maritime se exclud, odată ce Republica Moldova nu deține căi de navigație maritimă, corespunzător regimul de coordonare prevăzut din art.8 este inutil. Prevederi corespunzătoare sunt incluse în Legea nr.176/2013, totodată se păstrează norma de la art.8 alin.(1) din această lege, care face referință generală la obținerea tuturor coordonărilor și autorizărilor necesare de la autoritățile vizate, ceea ce implicit presupune și obținerea evaluărilor și autorizărilor/avizărilor necesare în domeniul protecției mediului.

		hidromorfologic al corpurilor de apă, afectarea malurilor, a habitatelor acvatice și riverane, creșterea turbidității apei și influențarea proceselor de transport al sedimentelor. Din această perspectivă, simpla notificare nu poate substitui mecanismul de coordonare pentru lucrările susceptibile să producă asemenea efecte. Mai mult, propunerea trebuie analizată în corelație cu Legea apelor nr. 272/2011, care stabilește un regim special de desfășurare a activităților în zonele de protecție a apelor și în fâșiile riverane de protecție. Potrivit art. 53^3 alin. (3), construcțiile în fâșiile riverane de protecție a apelor se realizează numai în modul stabilit de Guvern, iar pentru numeroase activități sunt instituite condiții speciale de protecție a resurselor de apă. În consecință, simplificarea procedurii prevăzute de Codul navigației maritime comerciale nu trebuie să conducă la eludarea mecanismelor de control prevăzute de legislația în domeniul apelor și al protecției mediului. De asemenea, este necesară clarificarea sintagmei „în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (11)”, deoarece proiectul nu precizează expres categoriile de lucrări pentru care coordonarea este obligatorie și cele pentru care este suficientă notificarea. O asemenea formulare poate genera interpretări neuniforme și aplicarea neunitară a legii. În concluzie, propunerea necesită revizuire, prin delimitarea expresă a situațiilor în care poate fi	

		aplicată procedura notificării, excluderea principiului aprobării tacite pentru coordonările care vizează siguranța navigației și menținerea controlului preventiv pentru lucrările susceptibile să producă efecte asupra corpurilor de apă, infrastructurii de navigație și mediului.	
		În **Art. XVI**. al proiectului de lege se propune operarea modificărilor la art. 18 alin. (3) din Legea nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar şi la fertilizanți, și anume substituirea sintagmei „coordonate cu Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului” cu sintagma „cu notificarea prealabilă cu cel puțin trei zile lucrătoare a Ministerului Sănătății și Ministerului Mediului”. Ministerul Mediului nu acceptă modificare a propusă. Nu se acceptă substituirea mecanismului de coordonare a aplicării produselor de uz fitosanitar în zonele și fâșiile riverane de protecție a râurilor și bazinelor de apă, în zonele sanitare ale resurselor de apă potabilă, în spațiile verzi ale localităților, în zonele de recreere a populației și în alte zone cu regim special de protecție. Aceste categorii de terenuri reprezintă zone cu sensibilitate ecologică ridicată, în cadrul cărora utilizarea produselor de uz fitosanitar poate genera efecte negative asupra habitatelor naturale, speciilor de floră și faună sălbatică, polenizatorilor, organismelor acvatice, calității apelor de suprafață și subterane, precum și asupra integrității ecosistemelor. Riscul este cu atât mai mare în cazul	**Nu se acceptă.** Reglementările UE menționate nu conțin prevederi de coordonare din partea autorităților a aplicării produselor de uz fitosanitar. Totodată, prin obligativitatea notificării se menține controlul preventiv din partea autorităților, acestea pot interveni exact ca și prin procedura actuală de coordonare, fiind emis refuzul motivat. Astfel, agentul economic, după expirarea termenului de trei zile lucrătoare, va activa fără a aștepta răspunsul de accept/coordonare din partea autorităților.

		ariilor naturale protejate de stat, al siturilor rețelei Emerald și al viitoarelor situri Natura 2000, unde obiectivele de conservare impun evitarea oricăror activități susceptibile să conducă la deteriorarea habitatelor naturale sau la perturbarea speciilor pentru care acestea au fost desemnate. Înlocuirea mecanismului de coordonare cu o simplă notificare prealabilă reduce nivelul controlului preventiv exercitat de autoritatea de mediu și nu permite evaluarea oportunității tratamentului, a amplasamentului, a produselor utilizate și a măsurilor necesare pentru prevenirea ori diminuarea impactului asupra mediului. Totodată, acquis-ul Uniunii Europene promovează reducerea utilizării și a riscurilor asociate produselor de protecție a plantelor, în special în zonele sensibile, prin aplicarea principiului precauției și a gestionării integrate a dăunătorilor. Directiva 2009/128/CE prevede adoptarea unor măsuri specifice pentru reducerea sau interzicerea utilizării pesticidelor în arii protejate și alte zone utilizate de public, iar Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 stabilește că autorizarea și utilizarea produselor trebuie să asigure un nivel ridicat de protecție a sănătății umane, a sănătății animalelor și a mediului, având la bază principiul precauției. De asemenea, în contextul implementării rețelei Natura 2000 și al transpunerii Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică și Directiva	

		2009/147/CE privind conservarea păsărilor sălbatice, orice activitate susceptibilă să afecteze în mod semnificativ un sit Natura 2000 este supusă evaluării adecvate a efectelor asupra obiectivelor de conservare ale sitului. Eliminarea controlului preventiv exercitat de autoritatea de mediu este contrară acestei abordări și poate conduce la autorizarea unor tratamente incompatibile cu obiectivele de conservare. Totodată modificarea propusă, necesită a fi corelată cu Legea apelor nr.272/2011, deoarece conform art.53 , aplicarea produselor fitosanitare în zonele de protecție a apelor se permite în baza avizului Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”.	
		La Art. XXI. al proiectului de lege se propune operarea modificărilor la Legea nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul şi piscicultura (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.126–130, art.597), cu modificările ulterioare. Autorul propune modificări în partea ce ține de abrogarea „permisului de pescuit comercial”, fapt care nu se **acceptă**, deoarece conform aceluiași art. 3, una din formele de beneficiere a fondului piscicol este pescuitul comercial, adică o activitate de întreprinzător de capturare a hidrobionţilor din obiectivele acvatice piscicole naturale, de prelucrare, transport şi păstrare a hidrobionţilor cu	**Nu se acceptă.** Permisul de pescuit comercial în calitate de act permisiv nu este necesar odată ce agentul economic este obligat să obțină Certificatul de atribuire a cotei de pescuit comercial iar în procedura de obținere a certificatului se prezintă și lista angajaților care vor realiza pescuitul şi copiile de pe ordinele de angajare a acestora.

		utilizarea uneltelor şi mijloacelor special, pentru care este obligatoriu permisul de pescuit comercial.	
		Pct.5 al art. XXI din proiectul de lege se propune a fi expus în următoarea redacție: „pct.5. La art.24 textul „Activitatea de întreprinzător de producere a materialului biologic piscicol de prăsilă în scopuri comerciale se desfășoară pe bază de licență, eliberată în conformitate cu legislația” se substituie cu textul „Activitatea de producere a materialului biologic piscicol de prăsilă în scopuri comerciale se desfășoară în baza statutului de fermă de prăsilă, acordat conform articolului 16, aliniatul (9) din Legea zootehniei nr. 213/2022, exploatațiilor care întrunesc cerințele prevăzute la articolul 18 aliniatul (4) aceleiași legi”.	**Se acceptă.**
		Cu privire la propunerea de modificarea a art. 33 alin. (2) lit. h) din Legea nr. 149/2006, aceasta nu se acceptă în redacția propusă. Simpla excludere a cuvântului „comercial” din art. 33 alin. (2) lit. h), poate genera o interpretare eronată potrivit căreia Inspectoratul pentru Protecția Mediului nu mai poate solicita și verifica actele aferente pescuitului comercial, inclusiv respectarea cotelor atribuite, ci doar permisele de pescuit sportiv, amator și de agrement. O asemenea interpretare ar diminua mecanismul de control asupra utilizării resurselor biologice acvatice și asupra respectării cotelor de pescuit comercial, fapt ce nu se încadrează în obiectivul de dereglementare administrativă.	**Nu se acceptă.** Permisul de pescuit comercial în calitate de act permisiv se exclude din proiect și, respectiv, nu va fi solicitat la control. Totodată, la lit. c) este prevăzut controlul documentaţiei persoanelor fizice şi juridice privind autorizarea pescuitului comercia.

		Astfel, se propune următoarea redacție pentru art. 33 alin. (2) lit. h): „h) să solicite și să controleze actele aferente atribuirii și respectării cotelor de pescuit comercial, precum și permisele de pescuit sportiv, amator și de agrement ale persoanelor fizice și juridice;”.	
		La **Art. XXIV.** al proiectului de lege se propune operarea modificărilor la Legea regnului vegetal nr. 239/2007	
		Modificarea propusă la art.4 – și anume propunerea de completare a noțiunii de „vegetație forestieră” cu excluderea anumitor categorii de vegetație din sfera de aplicare a Legii nr. 239/2007 privind regnul vegetal – nu se **acceptă**. Sub un prim aspect, propunerea este contrară logicii și arhitecturii actuale a legislației naționale în domeniul protecției, conservării și utilizării durabile a regnului vegetal și a altor resurse naturale. Noțiunea de „Vegetația forestieră” conform cadrului normativ în vigoare este mult mai complex decât noțiunea de „fond forestier”. Cadrul normativ existent tratează vegetația forestieră ca o componentă a patrimoniului natural care îndeplinește funcții ecologice, de protecție și peisagistice, indiferent de categoria de teren pe care aceasta este amplasată. În acest context, legislația națională recunoaște existența atât a vegetației forestiere din cadrul fondului forestier, cât și a vegetației forestiere din afara fondului forestier,	**Se acceptă.** Drept urmare a desfășurării ședinței de consultare publică din 10 și 14 august, propunerea a fost reexaminată și exclusă din proiect.

		inclusiv perdelele forestiere de protecție, plantațiile de arbori și arbuști cu funcții de protecție, vegetația lemnoasă asociată corpurilor de apă și alte categorii de vegetație cu valoare ecologică. Prin urmare, noțiunea de „vegetație forestieră” nu poate fi redusă exclusiv la vegetația amplasată pe terenurile fondului forestier, deoarece aceasta ar contraveni conceptului utilizat în mod constant în legislația națională și în practica silvică. Sistemele de inventariere forestieră utilizate la nivel european și internațional recunosc inclusiv categoria „Trees Outside Forest” (arbori din afara pădurilor), care cuprinde arborii izolați, aliniamentele de arbori, perdelele forestiere, vegetația arboricolă asociată terenurilor agricole și alte elemente similare. Astfel, tendința actuală este de extindere a monitorizării și conservării acestor elemente, și nu de excludere a lor din sfera de protecție juridică. Sub un al doilea aspect, propunerea creează riscul excluderii de sub regimul de protecție al legii, a unor categorii importante de vegetație care îndeplinesc funcții esențiale de mediu, inclusiv de conservare a biodiversității, reducere a eroziunii solului, protecție a resurselor de apă, sechestrare a carbonului, adaptare la schimbările climatice și menținere a conectivității ecologice. Excluderea arborilor și arbuștilor izolați amplasați pe terenuri proprietate privată ar putea conduce la eliminarea necontrolată a unor arbori valoroși din punct de vedere ecologic, peisagistic sau istoric,	

		aceasta ar însemna că un stejar secular, un arbore habitat sau un grup de arbori valoroși amplasați pe proprietate privată ar ieși complet din sfera reglementării Legii regnului vegetal. Regimul juridic aplicabil unei resurse naturale nu poate fi determinat exclusiv de forma de proprietate asupra terenului pe care aceasta este amplasată. Valoarea ecologică a unui arbore nu este diminuată prin simplul fapt că acesta se află pe un teren proprietate privată. Suplimentar, excluderea vegetației amplasate pe terenuri destinate construcțiilor și altor activități investiționale creează premise pentru scoaterea de sub protecția legii a unor suprafețe importante de vegetație înainte de evaluarea efectivă a impactului asupra mediului și înainte de identificarea măsurilor necesare pentru evitarea, reducerea sau compensarea impactului. În practică, orice investitor ar putea solicita schimbarea destinației terenului, iar vegetația existentă ar înceta să mai fie considerată vegetație forestieră înainte de analiza efectivă a impactului. Destinația urbanistică sau investițională a terenului nu poate constitui, prin ea însăși, un criteriu pentru excluderea vegetației din sfera de protecție a legislației de mediu. În aceeași ordine de idei, excluderea plantațiilor decorative, de amenajare peisagistică sau de uz gospodăresc poate genera suprapuneri și contradicții cu regimul juridic al spațiilor verzi și al infrastructurii verzi urbane și creează riscul	

		scoaterii de sub incidența legii a unei părți importante a spațiilor verzi și a vegetației forestiere din intravilanul localităților. Numeroase elemente ale spațiilor verzi urbane sunt constituite tocmai din asemenea plantații, care contribuie la îmbunătățirea calității aerului, reducerea efectului de insulă termică urbană și creșterea rezilienței localităților la efectele schimbărilor climatice. De asemenea, excluderea vegetației forestiere spontane apărute pe terenuri cu altă destinație decât cea forestieră contravine principiilor actuale de conservare și restaurare a ecosistemelor. În numeroase cazuri, regenerarea naturală reprezintă un proces ecologic valoros care contribuie la refacerea habitatelor și la creșterea suprafețelor acoperite cu vegetație lemnoasă. Excluderea acestor suprafețe de sub orice regim de protecție ar fi contrară tendințelor europene actuale privind restaurarea naturii și dezvoltarea infrastructurii verzi. Sub un al treilea aspect,, propunerea este deficitară din punct de vedere normativ, deoarece urmărește introducerea unor excepții și derogări direct în conținutul noțiunii juridice. Definițiile legale au rolul de a descrie și delimita un concept juridic, nu de a institui excepții de la regimul juridic aplicabil. Derogările, excepțiile și cazurile speciale urmează să fie reglementate prin norme materiale distincte, în cadrul articolelor care stabilesc drepturi, obligații, proceduri sau condiții de aplicare.	

		Introducerea unor excluderi extensive direct în definiția noțiunii de „vegetație forestieră” denaturează funcția definiției legale și generează riscuri de interpretare extensivă a excepțiilor, cu impact asupra întregului mecanism de protecție instituit de lege. Ca ultim aspect, considerăm că nu există o justificare care să demonstreze existența unei probleme reale de reglementare, a unei cerințe rezultate din acquis-ul Uniunii Europene care ar necesita restrângerea sferei noțiunii de „vegetație forestieră”. Acquis-ul UE nu cere excluderea arborilor izolați, a vegetației spontane, a perdelelor forestiere sau a infrastructurii verzi de sub protecția legislației naționale. Dimpotrivă, politicile europene actuale (biodiversitate, restaurarea naturii, infrastructură verde) merg în direcția conservării și extinderii acestor elemente. Astfel, modificarea propusă ar conduce la diminuarea nivelului existent de protecție a resurselor vegetale și la apariția unor lacune de reglementare în raport cu obiectivele de conservare a biodiversității, protecție a mediului și adaptare la schimbările climatice. Tangențial modificărilor propuse la art. 15 - se consideră necesară păstrarea prevederilor actuale referitoare la eliberarea certificatului colecției, întrucât acesta servește drept dovadă oficială a înregistrării colecției în Registrul de stat al colecțiilor și facilitează exercitarea drepturilor	

		titularului în raport cu autoritățile publice și terții. Totodată, certificatul are caracter constatator, confirmând înregistrarea colecției, fără a constitui un act permisiv în sensul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Menținerea acestei prevederi nu generează costuri sau sarcini administrative suplimentare, fiind similară altor certificate eliberate în scopul confirmării înscrierii într-un registru public	
		Nu se **acceptă** propunerea de completare a art. 26 cu alin. (4^1). Sub un prim aspect, acordul de mediu emis în temeiul Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și autorizația pentru tăierea vegetației forestiere au natură juridică, obiect și finalități diferite, motiv pentru care acestea nu sunt instrumente substituibile. Procedura de evaluare a impactului asupra mediului are ca obiect evaluarea efectelor potențiale ale unui proiect asupra mediului în ansamblu și stabilirea condițiilor de acceptabilitate a proiectului. În cadrul acestei proceduri se analizează impactul asupra diferitelor componente ale mediului, inclusiv asupra biodiversității, apei, solului, aerului, peisajului și sănătății populației. În schimb, procedura de autorizare a tăierii vegetației forestiere reprezintă un mecanism specializat de administrare și protecție a resurselor vegetale, care urmărește identificarea exactă a	**Se acceptă.** Drept urmare a desfășurării ședinței de consultare publică din 10 și 14 august, propunerea a fost reexaminată.

		vegetației afectate, verificarea legalității intervenției propuse, evaluarea caracteristicilor vegetației supuse tăierii, stabilirea obligațiilor de compensare și asigurarea evidenței resurselor vegetale eliminate. Prin urmare, existența unui acord de mediu nu poate substitui verificările și condițiile specifice care fac obiectul procedurii de autorizare a tăierii vegetației forestiere. Din punct de vedere juridic, cele două proceduri au domenii de aplicare diferite. Procedura EIM se aplică exclusiv proiectelor prevăzute de Legea nr. 86/2014 și de anexele acesteia. În schimb, regimul de autorizare a tăierilor este conceput pentru protecția vegetației forestiere ca resursă naturală și urmărește controlul intervențiilor asupra acesteia, indiferent de faptul dacă proiectul respectiv este sau nu supus evaluării impactului asupra mediului. Substituirea unei proceduri specializate printr-o simplă notificare creează un tratament juridic preferențial pentru anumite categorii de proiecte, fără a exista o justificare obiectivă din perspectiva protecției mediului. Totodată, textul propus este neclar și conține incoerențe normative. Formularea: „procedura de autorizare a tăierilor vegetației forestiere se substituie efectuarea tăierilor se realizează în baza notificării...”, nu stabilește în mod clar: care procedură se substituie, ce efecte juridice produce notificarea, dacă	

		autoritatea competentă poate formula obiecții, termenul în care notificarea produce efecte, condițiile în care tăierile pot fi efectuate. Prin urmare, propunerea nu întrunește exigențele de claritate, previzibilitate și calitate a normei juridice.	
		La Art. XXX al proiectului de lege se propune operarea modificărilor Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător Astfel, cu referire la poziția 61 „Autorizație pentru tăieri ale vegetației forestiere", unde se propune substituirea textului „un an" cu textul „Termen nelimitat" - de exclus. În prezent, termenul de un an obligă titularul să revină la autoritatea competentă în situația în care lucrările nu au fost realizate, oferind posibilitatea verificării: • dacă proiectul mai este actual; • dacă situația din teren s-a modificat; • dacă au intervenit elemente noi de ordin ecologic; • dacă condițiile impuse anterior au fost respectate. Prin eliminarea termenului de valabilitate, autorizația ar putea produce efecte pe perioade foarte lungi, fără nicio reevaluare administrativă. De exemplu, un proiect autorizat astăzi ar putea fi executat peste 5, 10 sau chiar mai mulți ani, în baza unor informații și condiții analizate cu mult timp în urmă. Vegetația reprezintă o resursă naturală dinamică. Între momentul emiterii autorizației și executarea	**Se acceptă.** Drept urmare a desfășurării ședinței de consultare publică din 10 și 14 august, propunerea a fost reexaminată și exclusă din proiect

		efectivă a lucrărilor pot interveni modificări semnificative, precum dezvoltarea și maturizarea arborilor, apariția unor habitate naturale, identificarea unor specii protejate, Termenul de valabilitate constituie un instrument de control administrativ, care permite autorității competente verificarea actualității informațiilor care au stat la baza emiterii autorizației, monitorizarea executării lucrărilor autorizate, actualizarea condițiilor de protecție a vegetației, verificarea respectării obligațiilor impuse titularului. Eliminarea termenului reduce în mod semnificativ posibilitatea exercitării acestui control. Autorizarea tăierilor reprezintă o derogare de la principiul conservării vegetației și trebuie să fie justificată, limitată în timp și raportată la circumstanțele existente la momentul emiterii autorizației. În lipsa unui termen de valabilitate, autorizațiile ar putea fi utilizate după perioade îndelungate, în funcție de oportunități economice sau investiționale, fără verificarea situației reale existente la data executării lucrărilor. Aceasta poate conduce la utilizarea unor autorizații emise în contexte de fapt și de drept complet diferite de cele existente la momentul valorificării acestora. În cazul în care se urmărește simplificarea procedurii administrative, aceasta ar putea fi	

		analizată prin instituirea unui mecanism de prelungire a valabilității autorizației sau prin extinderea termenului prevăzut de lege, însă fără eliminarea caracterului limitat în timp al autorizației și cu respectarea prevederilor Legii nr. 239/2007 privind regnul vegetal. Totodată, o eventuală revizuire a regimului de valabilitate a autorizațiilor ar trebui să țină seama de diferențele dintre tăierile efectuate în fondul forestier și cele din vegetația forestieră situată în afara fondului forestier, având în vedere regimul juridic distinct, scopul diferit al lucrărilor și particularitățile administrării acestor categorii de vegetație, fără instituirea unei soluții uniforme pentru situații juridice diferite.	
		La **Art. XXXI** al proiectului de lege se propune operarea modificărilor Legea apelor nr.272/2011	
		Legea apelor nr. 272/2011 este parțial armonizată cu Directiva-cadru apă 2000/60/CE, Directiva 2007/60/CE privind riscurile de inundații, Directiva 91/676/CEE privind nitrații, Directiva 91/271/CEE privind apele uzate urbane, Directiva 2006/7/CE privind apa pentru scăldat și Directiva 2008/105/CE privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei. Legea are ca scop prevenirea deteriorării apelor, protecția și restabilirea mediului acvatic, utilizarea durabilă a apei, prevenirea poluării apelor subterane și atenuarea efectelor inundațiilor și secetelor.	**Se acceptă parțial.** Reglementările UE menționate nu conțin prevederi de coordonare a regulamentelor de exploatare şi a fişelor tehnice. Proiectul nu exclude competența I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” de a verifica conformitatea regulamentelor de exploatare și a fișelor tehnice înainte de înregistrare. Proiectul menține toate pârghiile necesare pentru autoritate, fiind menținută obligația de a prezenta regulamentele de exploatare şi fişele tehnice. Pentru moment legea prevede, că termenul de examinare a cererii, de înregistrare sau de refuz al coordonării/înregistrării regulamentelor de exploatare/fişelor tehnice este de 30 de zile lucrătoare. Conform proiectului, prin modificarea alin. (3) Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei” va solicita informația necesară de la

		La art. 9 alin. (1) lit. f) și art. 194 noile propuneri exclud competența I.P. Administrația Națională„Apele Moldovei” de a verifica conformitatea regulamentelor de exploatare și a fișelor tehnice înainte de înregistrare, transformând procedura dintr-un mecanism preventiv într-o simplă formalitate administrativă. Regulamentele de exploatare stabilesc condițiile tehnice de exploatare a barajelor, lacurilor de acumulare, iazurilor și helețeielor, inclusiv regimul de exploatare în situații normale și excepționale, evacuarea apelor mari, menținerea debitelor și măsurile de siguranță. Lipsa verificării prealabile poate conduce la înregistrarea unor documente incomplete sau neconforme, cu impact direct asupra siguranței construcțiilor hidrotehnice și asupra managementului resurselor de apă. În conformitate cu art. 9 din Legea apelor, I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” este autoritatea responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul gospodăririi apelor. Exercitarea acestei atribuții presupune verificarea conformității documentației tehnice, iar nu doar înregistrarea formală a acesteia. Prin urmare, eliminarea atribuției de coordonare este nejustificată și diminuează mecanismele de prevenire a riscurilor în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice. Totodată, alin. (3) propus, potrivit căruia „Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldove”	notificator în procesul de înregistrare a regulamentelor de exploatare/fișelor tehnice. Astfel, sunt create premise de micșorare a termenului de înregistrare și excluderea unor situații ca după 30 de zile lucrătoare solicitantul să primească refuz.

		și notificatorul colaborează și acordă suport reciproc”, nu stabilește nici drepturile, nici obligațiile părților și nu poate substitui competența legală a autorității de a verifica conformitatea documentației tehnice. Prin urmare, procedura notificării nu poate înlocui procedura de coordonare și înregistrare într-un domeniu care implică siguranța construcțiilor hidrotehnice și protecția resurselor de apă.	
		La art. 25 alin. (2) lit. l), excluderea sintagmei „întocmit și coordonat/avizat în conformitate cu actele normative corespunzătoare” are ca efect eliminarea cerinței ca proiectul de înființare a plantației prezentat în cadrul procedurii de obținere a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei să fie proiectul coordonat sau avizat, după caz, potrivit actelor normative incidente. Or, în cazul plantațiilor horticole, proiectul de înființare constituie documentul tehnic care fundamentează necesitatea utilizării apei pentru irigare și conține soluțiile tehnice privind pretabilitatea terenului la irigare, corelarea caracteristicilor pedologice ale solului cu indicii de calitate ai apelor subterane, necesitatea aplicării metodelor de tratare a apei, după caz, precum și sistemul de irigare propus. Eliminarea acestei cerințe permite prezentarea unui proiect care nu mai poartă dovada coordonării sau avizării prevăzute de actele normative aplicabile, diminuând astfel garanțiile că documentația tehnică utilizată la fundamentarea solicitării de utilizare a	**Nu se acceptă.** Prevederile care se propun spre excludere sunt incerte și pot crea situații de interpretări abuzive și discreționare.

		apelor subterane a fost examinată de autoritățile sau entitățile competente, potrivit competențelor stabilite de lege.	
		La art. 30 alin. (2) lit. f), nu se **acceptă** propunere a de abrogare a temeiului de suspendare a autorizației de mediu pentru folosința specială a apei în cazul evacuării apei din lacurile de acumulare și iazuri fără coordonare prealabilă cu instituțiile competente. Evacuarea necoordonată a apei poate genera consecințe semnificative, inclusiv producerea inundațiilor în aval, afectarea infrastructurii hidrotehnice, prejudicii asupra proprietăților și terenurilor agricole, degradarea ecosistemelor acvatice, precum și punerea în pericol a vieții și sănătății populației. Coordonarea evacuării apei constituie un mecanism preventiv esențial pentru gestionarea riscurilor hidrologice și asigurarea exploatării în condiții de siguranță a construcțiilor hidrotehnice. Totodată, potrivit art. 110 alin. (5) din Codul contravențional nr. 218/2008, evacuarea de către deținătorul lacului de acumulare sau al iazului a apei în scop tehnologic piscicol, cu excepția cazurilor de depistare și eradicare a bolilor la pești, constituie contravenție, ceea ce reflectă importanța regimului juridic instituit pentru prevenirea golirii necontrolate a corpurilor de apă și protejarea utilizării complexe a acestora. În acest context, posibilitatea suspendării autorizației de mediu reprezintă un instrument legal necesar pentru prevenirea încălcării obligațiilor de	**Se acceptă parțial.** Art. 30 alin. (2) lit. f) va fi modificat, fiind stabilite norme trimitere la art. 44[1]

		exploatare și pentru asigurarea respectării măsurilor de protecție a mediului și de siguranță publică. Eliminarea acestui temei de suspendare ar diminua eficiența mecanismelor de control și ar limita capacitatea autorității competente de a interveni în vederea prevenirii unor consecințe grave asupra mediului, bunurilor și populației.	
		Ce ține de propunerea, de la art. 53 alin. (3), de înlocuire a obligației obținerii avizului I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” cu obligația notificării prealabile, aplicarea pesticidelor în limita fâșiei de 300 m de la limita albiei minore reprezintă o excepție de la regimul general de protecție a apelor. În timp ce avizul emis de I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” permite verificarea existenței situației excepționale, justificării tratamentului fitosanitar, riscurilor de poluare a apelor, măsurilor necesare pentru protecția corpurilor de apă. Înlocuirea avizului cu o simplă notificare elimină controlul preventiv exercitat de autoritatea responsabilă de gospodărirea apelor și transferă integral responsabilitatea asupra notificatorului, fără ca autoritatea competentă să poată interveni înainte de aplicarea pesticidelor. Această modificare este incompatibilă cu principiul prevenirii deteriorării stării corpurilor de apă, consacrat de Legea apelor nr. 272/2011 și de Directiva apă 2000/60/CE, și poate conduce la creșterea riscului de poluare difuză a apelor de suprafață.	**Nu se acceptă.** Reglementarea UE menționată nu conține prevederi de eliberare a unui aviz. Totodată, prin obligativitatea notificării se menține controlul preventiv din partea autorității, aceasta poate interveni exact ca și prin procedura actuală de avizare, fiind emis refuzul motivat. Astfel, după expirarea termenului de trei zile lucrătoare, agentul economic va activa fără a aștepta avizul din partea autorităților.

		În **Art. XXXVIII**. din proiect se operează modificări la Legea nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului	
		Din perspectiva negocierilor UE și a Capitolului 27, aceste modificări nu reprezintă simplă de reglementare procedurală, ele modifică criteriile de selecție a proiectelor supuse procedurii analizei impactului de mediu, adică unul dintre elementele centrale ale transpunerii Directiva 2011/92/UE. Prin urmare, autorii proiectului urmează să demonstreze că: pragurile propuse sunt compatibile cu Directiva 2011/92/UE; nu conduc la excluderea a unor categorii de proiecte cu impact semnificativ; sunt bazate pe o analiză tehnică și statistică; nu afectează nivelul de protecție a mediului. În lipsa unei asemenea justificări, există riscul real de subtranspunere a Directivei, reducerea sferei de aplicare a evaluării impactului asupra mediului și diminuarea nivelului existent de protecție a mediului, astfel	**Se ia act.** Totodată, se precizează că modificările propuse urmăresc, în principal, armonizarea prevederilor naționale cu anexele Directivei 2011/92/UE și eliminarea unor prevederi naționale care nu au corespondent în acquis-ul Uniunii Europene. Prin urmare, proiectul nu instituie criterii sau praguri noi, ci aliniază categoriile de proiecte și formulările utilizate în legislația națională la cele prevăzute de Directivă..
		Nu se acceptă modificările propuse la art. 7 alin. (5) și alin. (6), art. 10 alin. (10), art. 10^2 alin. (9) și alin. (11), art. 10^5 alin. (10), art. 10^{11} alin. (8) și alin. (9), art. 10^{12} alin. (6) și art. 24 alin. (2), în partea ce ține de substituirea publicării anunțurilor într-un ziar local sau, după caz, național cu informarea prin mijloace electronice și/sau prin publicarea informației pe pagina web oficială a Agenției de	**Nu se acceptă.** Directiva 2011/92/UE nu impune publicarea anunțurilor în presa scrisă și nu stabilește ziarul local sau național drept modalitate obligatorie de informare a publicului. Dimpotrivă, art. 6 alin. (2) al Directivei prevede că publicul este informat „electronically and by public notices or by other appropriate means”, iar art. 6 alin. (5) obligă statele membre să asigure accesibilitatea electronică a informațiilor prin cel puțin un portal central sau alte puncte de acces ușor accesibile.

		Mediu și/sau a inițiatorului, Ministerul Mediului nu acceptă redacția propusă. Ministerul Mediului nu se opune, în principiu, modernizării și digitalizării mecanismelor de informare a publicului în procedurile de evaluare a impactului asupra mediului. Totodată, proiectul nu instituie un mecanism clar, echivalent și verificabil care să substituie publicarea în ziar și să garanteze același nivel de accesibilitate a informației pentru publicul interesat. Publicarea anunțurilor în ziare constituie unul dintre mijloacele prin care se asigură informarea publicului interesat, în special la nivel local, asupra proiectelor susceptibile de impact asupra mediului. În redacția propusă, proiectul nu stabilește criterii clare privind modul de informare electronică, dovada informării, momentul de la care curg termenele, obligațiile inițiatorului, forma publicării, durata menținerii informației, accesul publicului local și modalitatea de informare a persoanelor care nu utilizează mijloace electronice. Prin urmare, se propune păstrarea publicării anunțurilor într-un ziar local sau, după caz, național, până la instituirea unui mecanism alternativ clar, echivalent și verificabil de informare publică, care să asigure cel puțin același nivel de accesibilitate și participare efectivă a publicului interesat.	Modificarea propusă urmărește alinierea cadrului normativ național la abordarea prevăzută de Directivă și adaptarea mecanismului de informare la mijloacele moderne de comunicare, fără a restrânge dreptul publicului de a participa la procedurile de evaluare a impactului asupra mediului. Publicarea pe pagina web oficială a Agenției de Mediu și/sau a inițiatorului asigură acces permanent, gratuit și simultan la informații pentru toate persoanele interesate și reprezintă o modalitate mai eficientă de informare decât publicarea într-un ziar cu circulație limitată. Observațiile referitoare la modalitatea de confirmare a publicării, calculul termenelor procedurale și durata menținerii informației pe pagina web vizează aspecte de tehnică legislativă și de implementare a procedurii, fără a justifica menținerea obligației de publicare în presa scrisă.
		La anexa nr. 1:	**Se acceptă parțial**.

		- la pct. 9 – redacția propusă creează riscuri majore prin pierderea din domeniul de aplicare a depozitelor și instalațiilor pentru deșeuri periculoase, care sunt în mod obișnuit, activități cu impact de mediu mai ridicat. În cazul în care textul nou înlocuiește integral textul actual și nu există alte prevederi echivalente, se poate crea un gol normativ și o diminuare a nivelului de control asupra activităților cu deșeuri periculoase. Introducerea pragului de 100 t/zi reduce suplimentar aria de aplicare a reglementării. Prevederea nu reprezintă o simplă ajustare tehnică a pragului, ci poate conduce la excluderea din anexa nr. 1 a proiectelor privind depozitele de deșeuri periculoase și instalațiile de eliminare a deșeurilor periculoase prin incinerare sau tratare chimică. Categoria deșeurilor periculoase nu poate fi substituită cu categoria deșeurilor nepericuloase. Dacă se urmărește clarificarea categoriei privind deșeurile nepericuloase peste 100 tone pe zi, aceasta trebuie introdusă distinct, fără eliminarea prevederii referitoare la deșeurile periculoase. Prin urmare, se propune păstrarea pct. 9 în partea ce vizează deșeurile periculoase și, după caz, completarea anexei nr. 1 cu o poziție separată pentru instalațiile de eliminare a deșeurilor nepericuloase prin incinerare sau tratare chimică, cu o capacitate de peste 100 tone pe zi.	Se menține obiectivul armonizării Anexei nr. 1 cu Anexa I la Directiva 2011/92/UE. Se reține necesitatea păstrării distincte a categoriei privind depozitele și instalațiile de eliminare a deșeurilor periculoase, prevăzută la pct. 9 din Anexa I a Directivei. Totodată, proiectul se completează cu expunerea pct. 17 într-o redacție nouă, după cum urmează: „17. Instalații de eliminare a deșeurilor nepericuloase prin incinerare sau tratare chimică, astfel cum sunt definite în anexa nr. 1 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, cu o capacitate de peste 100 de tone pe zi.”.
		- **la pct.12**, referitoare la extracția petrolului și a gazelor naturale în scopuri comerciale, apreciem că	**Nu se acceptă.**

		stabilirea unor praguri cantitative de peste 500 de tone de petrol pe zi sau 500 000 de metri cubi de gaz pe zi poate conduce la excluderea de la procedura obligatorie de evaluare a impactului asupra mediului a unor proiecte care, deși nu ating aceste valori, pot avea efecte semnificative asupra factorilor de mediu. Impactul activităților de extracție nu este determinat exclusiv de volumul producției, ci și de amplasamentul proiectului, tehnologiile utilizate, durata exploatării, riscul de poluare a apelor subterane și de suprafață, emisiile de gaze cu efect de seră, precum și de efectele cumulative generate împreună cu alte activități existente în zonă. Prin urmare, utilizarea exclusivă a unui criteriu cantitativ nu oferă garanții suficiente că toate proiectele susceptibile de a produce un impact semnificativ asupra mediului vor fi supuse evaluării impactului asupra mediului.	Modificarea propusă urmărește transpunerea fidelă a pct. 14 din Anexa I la Directiva 2011/92/UE, care supune evaluării obligatorii a impactului asupra mediului proiectele de extracție a petrolului și gazelor naturale în scopuri comerciale doar în cazul în care cantitatea extrasă depășește 500 tone de petrol pe zi sau 500 000 m^3 de gaz pe zi. Proiectul nu instituie praguri noi, ci aliniază legislația națională la criteriile prevăzute de Directivă. Proiectele care nu ating aceste praguri nu sunt exceptate automat de la evaluarea impactului asupra mediului, ci urmează a fi analizate în conformitate cu prevederile aplicabile activităților prevăzute în Anexa nr. 2 la Legea nr. 86/2014 și procedurii de determinare a necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului.
		- La pct. 20 – care stabilește aplicarea procedurii obligatorii de evaluare a impactului asupra mediului doar pentru carierele și exploatările miniere de suprafață cu o suprafață a „șantierului” ce depășește 25 de hectare, respectiv 150 de hectare pentru turbării, nu se acceptă în redacția propusă. Respectiv, – întru uniformizare a noțiunilor cu Codul subsol ului nr. 246/2024, se propune substituirea cuvântului ” șantierului” cu cuvântul „amplasamentului” sau sintagma „perimetrului de exploatare”.	**Se acceptă.** În vederea asigurării coerenței terminologice cu Codul subsolului nr. 246/2024 și a utilizării unei noțiuni corespunzătoare obiectului reglementării, termenul „șantier” se substituie cu termenul „amplasament”. Această modificare nu afectează domeniul de aplicare al procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și nu modifică pragurile prevăzute de Directiva 2011/92/UE, având exclusiv caracter de armonizare terminologică.

		La anexa nr. 2:	
		- modificările propuse la pct. 1 lit. b) prin care se introduc praguri cantitative pentru instalațiile de creștere intensivă a animalelor de fermă sau a păsărilor de curte, inclusiv pentru porcine cu greutatea de peste 30 kg, scroafe, porcine cu greutatea de la 7 la 30 kg și păsări, Mini sterul Mediul ui nu acceptă redacția propusă. Stabilirea unor praguri în materia evaluării impactului asupra mediului nu poate fi realizată arbitrar sau exclusiv din perspectiva reducerii poverii administrative. Pragurile trebuie să rezulte dintr-o analiză a impactului potențial și cumulativ al activităților vizate, din date tehnice și științifice, din cercetări sau evaluări care să demonstreze că proiectele aflate sub pragurile propuse nu sunt susceptibile, în mod obișnuit, să genereze efecte semnificative asupra mediului. În cazul instalațiilor de creștere intensivă a animalelor și păsărilor, impactul nu depinde exclusiv de numărul de capete. Acesta poate fi determinat de amplasament, densitatea exploatațiilor din zonă, efectele cumulative cu alte ferme, volumul dejecțiilor, emisiile în aer, mirosurile, consumul de apă, riscul de poluare a solului și apelor, proximitatea față de localități, corpuri de apă, arii naturale protejate sau alte zone sensibile. Prin urmare, rămâne neclar din ce concluzii tehnice, studii, cercetări sau analize de impact cumulativ au	**Se acceptă parțial.** Comentariul pornește de la premisa că stabilirea unor praguri pentru proiectele prevăzute în anexa nr. 2 ar fi incompatibilă cu Directiva 2011/92/UE. Această premisă nu poate fi reținută. Potrivit art. 4 alin. (2) din Directiva 2011/92/UE, pentru proiectele enumerate în Anexa II, statele membre stabilesc proiectele care urmează a fi supuse evaluării impactului asupra mediului prin examinare de la caz la caz, prin stabilirea unor praguri sau criterii ori prin combinarea acestor metode. Prin urmare, Directiva nu stabilește praguri uniforme aplicabile tuturor statelor membre, ci recunoaște statelor membre o marjă de apreciere în configurarea mecanismului de screening, cu condiția asigurării identificării proiectelor susceptibile să producă efecte semnificative asupra mediului. În acest context, trebuie avut în vedere și scopul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului. Potrivit art. 1 alin. (1) și art. 3 din Directiva 2011/92/UE, procedura vizează proiectele susceptibile să producă efecte semnificative asupra mediului și urmărește identificarea, descrierea și evaluarea efectelor directe și indirecte semnificative ale acestora asupra populației și sănătății umane, biodiversității, solului, apei, aerului și climei, precum și asupra peisajului, patrimoniului cultural și interacțiunii dintre acești factori. Prin urmare, mecanismul de stabilire a pragurilor pentru proiectele din Anexa II reprezintă un instrument pentru determinarea proiectelor care necesită parcurgerea procedurii EIM, iar nu un mecanism de exonerare generală a activităților economice de la respectarea legislației de mediu. În consecință, faptul că anumite proiecte sau activități nu ating pragurile stabilite pentru anexa nr. 2 și, ca urmare, nu sunt supuse procedurii EIM în temeiul acestei anexe, nu înseamnă că acestea sunt

		fost stabilite pragurile propuse și de ce acestea ar asigura un nivel suficient de protecție a mediului. Suplimentar la cele expuse, nu se **acceptă** majorarea semnificativă a pragurilor de capacitate pentru activitățile de creștere intensivă a animalelor de fermă și a păsărilor de curte, deoarece aceasta reduce considerabil sfera proiectelor supuse procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, diminuând caracterul preventiv al acestei proceduri. Majorarea pragurilor propuse nu este corelată cu prevederile Legii apelor nr. 272/2011 și generează incoerențe între actele normative care reglementează protecția resurselor de apă și prevenirea poluării. Astfel, potrivit art. 52 alin. (2) lit. d) din Legea apelor nr. 272/2011, pentru exploatațiile zootehnice sunt stabilite limite maxime ale efectivelor de animale și distanțe minime obligatorii față de albia minoră a corpurilor de apă, în funcție de categoria exploatației, respectiv: – exploatații de creștere a bovinelor, cu efectiv de până la 100 de capete de animale adulte – 100 de metri, cu efectiv de până la 250 de capete de animale adulte – 250 de metri; – exploatații de creștere a ovinelor și caprinelor, cu efectiv de până la 500 de capete de animale adulte – 100 de metri, cu efectiv de până la 800 de capete de animale adulte – 250 de metri;	exceptate de la aplicarea celorlalte cerințe prevăzute de legislația de mediu. În funcție de natura și caracteristicile activității, rămân aplicabile cerințele relevante privind, după caz, protecția și utilizarea resurselor de apă, gestionarea deșeurilor, prevenirea și controlul poluării, protecția aerului și a solului, gestionarea substanțelor și produselor periculoase, protecția biodiversității și a ariilor naturale protejate, precum și celelalte regimuri de autorizare, notificare, monitorizare și control prevăzute de legislația specială. Prin urmare, delimitarea sferei de aplicare a procedurii EIM prin praguri nu trebuie confundată cu diminuarea standardelor generale de protecție a mediului. Scopul modificării este delimitarea mai clară și mai proporțională a proiectelor pentru care este necesară aplicarea procedurii EIM, în timp ce obligațiile materiale de protecție a mediului rămân aplicabile potrivit legislației sectoriale relevante. În procesul de elaborare a proiectului au fost analizate soluțiile legislative existente în mai multe state membre ale Uniunii Europene, inclusiv România, Lituania, Letonia și Estonia. Analiza comparativă (se anexează la prezentul tabel de sinteză) relevă că statele membre utilizează praguri și criterii diferite pentru proiectele prevăzute în Anexa II, neexistând un model unic impus la nivelul Uniunii Europene. În consecință, simplul fapt că pragurile propuse diferă de cele utilizate într-un anumit stat membru nu poate conduce, prin el însuși, la concluzia existenței unei neconformități cu Directiva. Totodată, în urma reexaminării proiectului și având în vedere practica legislativă a statelor membre analizate, se acceptă ajustarea pragului aplicabil instalațiilor pentru scroafe, acesta fiind modificat de la 3000 la 900 de capete, în vederea asigurării unei convergențe sporite cu soluțiile utilizate în statele membre ale Uniunii Europene și cu pragul prevăzut în Anexa I la Directiva 2011/92/UE pentru proiectele supuse obligatoriu evaluării impactului asupra mediului.

		– exploatații de creștere a ecvideelor, cu efectiv de până la 100 de capete de animale adulte – 100 de metri, cu efectiv de până la 200 de capete de animale adulte – 250 de metri; – exploatații de creștere a iepurilor, cu efectiv de până la 1000 de capete de animale adulte de reproducție – 100 de metri. Prin comparație, proiectul propune majorarea pragurilor pentru inițierea procedurii de evaluare a impactului asupra mediului până la 500 de bovine, 1000 de cai, 2000 de ovine și caprine, 5000 de animale de blană și 20000 de păsări, ceea ce conduce la situația în care exploatații zootehnice cu un impact potențial semnificativ asupra apelor și mediului nu vor mai fi supuse evaluării impactului asupra mediului. În plus, creșterea efectivelor de animale implică majorarea proporțională a cantităților de dejecții, a apelor uzate, a riscului de infiltrare a nitraților și fosfaților în corpurile de apă de suprafață și subterane, precum și a riscului de poluare difuză, aspecte care justifică menținerea mecanismelor preventive de evaluare. Chiar și în cazul existenței unor instalații și tehnologii corespunzătoare de colectare, stocare, tratare sau valorificare a dejecțiilor și apelor uzate, acestea nu exclud în totalitate riscul producerii unor efecte negative asupra mediului generate de funcționarea exploatațiilor, de defecțiuni tehnice, de gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor ori de condițiile hidrologice și climatice. Or, procedura de evaluare	Subsidiar, observația referitoare la necesitatea corelării cu prevederile Legii nr. 272/2011 privind apele nu poate fi reținută. Legea nr. 272/2011 reglementează condițiile de utilizare și protecție a resurselor de apă, inclusiv cerințele privind amplasarea unor activități în raport cu corpurile de apă, în timp ce prezenta modificare vizează exclusiv criteriile de aplicare a procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, domenii care au obiect și finalitate juridică distincte.

		a impactului asupra mediului are tocmai rolul de a identifica, evalua și preveni aceste riscuri înainte de realizarea proiectului. Totodată, modificarea propusă nu este însoțită de o fundamentare tehnică sau științifică care să demonstreze că noile praguri nu vor genera efecte negative asupra mediului și asupra stării corpurilor de apă și nu conține o analiză privind compatibilitatea acestora cu obiectivele de protecție prevăzute de Legea apelor nr. 272/2011 și de Directiva 2000/60/CE. În aceste condiții, majorarea pragurilor propuse este susceptibilă să diminueze eficiența mecanismelor preventive de protecție a mediului și să afecteze aplicarea principiului prevenirii, consacrat de legislația națională și europeană în domeniul protecției mediului și al gospodăririi apelor.	
		- modificarea propusă la anexa nr. 2 pct. 3 lit. a), prin completarea cu termenul „individuale”, nu se acceptă în redacția propusă. Introducerea termenului „individuale” poate crea premise pentru fragmentarea artificială a proiectelor în mai multe instalații sau activități separate, analizate izolat, deși acestea pot funcționa pe același amplasament, în cadrul aceluiași proiect sau în cadrul unor proiecte conexe, generând împreună un impact cumulativ semnificativ asupra mediului. Evaluarea impactului asupra mediului nu trebuie să se limiteze la examinarea izolată a fiecărei instalații, ci trebuie să permită aprecierea efectelor	**Se acceptă.** Propunerea a fost exclusă din proiect.

		cumulate ale proiectului, inclusiv asupra aerului, apei, solului, biodiversității, sănătății populației, consumului de resurse și emisiilor generate. Prin urmare, se propune păstrare a redacției actuale, fără completarea cu termenul „individuale”.	
		- cu privire la modificarea anexei nr.2 pct. 10 lit. b) – prin expunerea acesteia în redacția „Proiecte de amenajare urbană, inclusiv construirea de centre comerciale și parcări publice”, Ministerul Mediului nu acceptă redacția propusă. Redacția propusă restrânge sfera proiectelor supuse procedurii de stabilire a necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului, prin excluderea unor categorii de investiții care, în funcție de amplasament și dimensiune, pot genera efecte semnificative asupra mediului. Inclusiv, sintagma „proiecte de amenajare urbană” este mai generală decât noțiunea actuală de „proiecte de dezvoltare urbană”, iar eliminarea pragului de suprafață de peste un hectar reduce claritatea și previzibilitatea normei, fiind susceptibilă să genereze interpretări neuniforme în aplicarea acesteia. Subsidiar, prin limitarea parcărilor la „parcări publice” poate crea interpretarea că parcările private, comerciale sau aferente unor centre comerciale, ansambluri multifuncționale ori alte proiecte de dezvoltare urbană nu mai intră sub incidența evaluării prealabile.	**Se acceptă parțial.** În vederea asigurării unei transpuneri fidele a pct. 10 lit. (b) din Anexa II la Directiva 2011/92/UE, se menține soluția de armonizare a redactării prevederii, prin utilizarea formulării „Proiecte de amenajare urbană, inclusiv construirea de centre comerciale și parcări”, fără menținerea enumerării suplimentare și a pragului de suprafață prevăzute de legislația națională.

		Această restrângere nu este justificată printr-o analiză a impactului asupra mediului și poate conduce la excluderea unor proiecte urbane care, prin suprafață, impermeabilizarea solului, trafic generat, emisii, zgomot, gestionarea apelor pluviale, consum de resurse și efecte cumulative, pot avea impact semnificativ asupra mediului și sănătății populației. De asemenea, propunerea necesită a fi analizată prin prisma conformității cu Directiva 2011/92/UE, care prevede supunerea proiectelor de dezvoltare urbană procedurii de examinare prealabilă (screening), în vederea identificării proiectelor susceptibile să producă efecte semnificative asupra mediului.	
		- Nu se susține propunerea de abrogare a pct.10 lit. n) și o) din anexa nr. 2. Or, rețelele de apeduct cu instalații de pompare și tratare, precum și lucrările pentru combaterea eroziunii pluviale și restabilirea terenurilor pot avea impact asupra apelor, solului, terenurilor, regimului hidrologic, stabilității terenurilor, biodiversității și comunităților locale. Lucrările pentru combaterea eroziunii pluviale și restabilirea terenurilor, deși au ca obiectiv prevenirea degradării solului și refacerea terenurilor afectate, pot implica intervenții semnificative asupra reliefului, regimului de scurgere a apelor, corpurilor de apă, vegetației naturale și habitatelor. În funcție de amplasament, amploare și soluțiile tehnice aplicate, acestea pot	**Nu se acceptă**. Modificarea propusă urmărește armonizarea Anexei nr. 2 la Legea nr. 86/2014 cu Anexa II la Directiva 2011/92/UE. Categoriile privind rețelele de apeduct cu instalații de pompare și tratare, precum și lucrările pentru combaterea eroziunii pluviale și restabilirea terenurilor nu se regăsesc în Anexa II la Directivă și reprezintă categorii suplimentare introduse în legislația națională. În contextul armonizării legislației cu acquis-ul Uniunii Europene, menținerea unor categorii care nu au corespondent în Directivă nu este justificată. Totodată, simpla posibilitate ca anumite proiecte să producă efecte asupra mediului nu constituie un argument suficient pentru includerea acestora în Anexa nr. 2, în lipsa unei obligații prevăzute de Directivă sau a unei fundamentări obiective care să justifice menținerea unei reglementări naționale mai extinse.

		genera efecte semnificative asupra mediului. Procedura de stabilire a necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului nu instituie obligația realizării evaluării impactului pentru toate proiectele din anexa nr. 2, ci reprezintă un mecanism preventiv prin care autoritatea competentă analizează, de la caz la caz, caracteristicile proiectului, amplasamentul și impactul potențial asupra factorilor de mediu și stabilește dacă este necesară efectuarea evaluării impactului asupra mediului. Abrogarea acestei prevederi ar exclude o categorie de proiecte de la procedura de screening și ar elimina posibilitatea autorității competente de a evalua, înainte de autorizare, riscurile pe care astfel de lucrări le pot genera asupra mediului. În special, lucrările de combatere a eroziunii sunt realizate frecvent în bazine hidrografice și în proximitatea corpurilor de apă, unde modificarea reliefului și a scurgerii naturale poate influența procesele de eroziune și sedimentare, stabilitatea versanților, transportul aluviunilor, regimul hidrologic și starea ecologică a corpurilor de apă. Totodată, propunerea nu este însoțită de o fundamentare tehnică sau științifică care să demonstreze că lucrările respective nu mai sunt susceptibile să producă efecte semnificative asupra mediului și care să justifice excluderea acestora din categoria proiectelor supuse procedurii de stabilire a necesității efectuării evaluării impactului asupra	

		mediului. De asemenea, propunerea necesită a fi analizată și prin prisma obligațiilor asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene. Directiva 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului (modificată prin Directiva 2014/52/UE), prevede că proiectele susceptibile să producă efecte semnificative asupra mediului trebuie supuse, după caz, procedurii de examinare prealabilă (screening). În lipsa unei justificări privind compatibilitatea modificării propuse cu prevederile directivei, excluderea acestei categorii de proiecte poate conduce la diminuarea nivelului de protecție a mediului și la o transpunere necorespunzătoare a acquis-ului european. În cazul în care autorul proiectului consideră că unele prevederi se suprapun cu alte categorii din anexă, soluția nu este abrogarea, ci clarificarea sau comasarea normelor, cu păstrarea posibilității Agenției de Mediu de a examina necesitatea evaluării impactului asupra mediului.	
		- Modificarea propusă la anexa nr. 2 pct. 11 lit. e), prin excluderea sintagmei „inclusiv temporară”, nu se acceptă. Stocarea temporară a deșeurilor nu poate fi tratată ca o activitate lipsită de impact asupra mediului. Chiar dacă are caracter temporar, aceasta poate genera riscuri de poluare a solului, apelor de suprafață și apelor subterane, emisii în aer,	**Nu se acceptă.** Modificarea propusă urmărește armonizarea prevederilor Anexei nr. 2 cu pct. 11 lit. (e) din Anexa II la Directiva 2011/92/UE, care reglementează amplasamentele de depozitare a fierului vechi, inclusiv a vehiculelor scoase din uz, fără a include în mod expres stocarea temporară. Sintagma „inclusiv stocarea temporară” reprezintă o completare a legislației naționale, care depășește domeniul de reglementare al Directivei. Totodată, regimul juridic al

		mirosuri, levigat, incendii, amestecarea fluxurilor de deșeuri, abandonare, pierderea trasabilității și afectarea sănătății populației. Evaluarea prealabilă nu echivalează cu obligarea automată la efectuarea evaluării impactului asupra mediului, ci reprezintă mecanismul prin care Agenția de Mediu stabilește dacă activitatea propusă poate avea impact semnificativ.	stocării temporare este reglementat distinct de legislația privind deșeurile și nu justifică, prin el însuși, includerea acestei activități în categoria proiectelor supuse procedurii de screening potrivit Legii nr. 86/2014.
		- Nu se **acceptă** propunerea de abrogarea a lit. j) de la pct. 11 din anexa nr. 2. Construirea obiectivelor hidrotehnice și amenajarea șenalului navigabil pe căile navigabile interne constituie activități susceptibile să producă efecte semnificative asupra regimului hidrologic, morfologiei corpurilor de apă, calității apei, folosințelor existente ale apei, sedimentelor, fâșiilor riverane de protecție a apei, ecosistemelor acvatice și biodiversității, și pot genera riscuri de producere a inundațiilor. Excluderea acestor proiecte din categoria celor supuse procedurii de stabilire a necesității efectuării evaluării impactului asupra mediului ar elimina un mecanism preventiv esențial pentru identificarea și evaluarea efectelor potențiale asupra mediului înainte de autorizarea acestora. Totodată, propunerea nu este însoțită de o fundamentare tehnică și juridică care să justifice diminuarea nivelului de protecție a mediului și necesită a fi analizată prin prisma conformității cu prevederile de prevenire a deteriorării stării	**Se acceptă.** Propunerea a fost exclusă din proiect

		corpurilor de apă consacrate de Directiva-cadru apă 2000/60/CE.	
		- Propunerea de abrogare a lit. k de la pct. 11) din anexa nr. 2 nu se acceptă . Împădurirea poate avea efecte pozitive, însă nu este lipsită în mod automat de impact asupra mediului. În anumite condiții, aceasta poate afecta habitate deschise, pajiști, ecosisteme stepice, terenuri cu valoare pentru specii protejate, zone umede, terenuri agricole sau zone cu regim special de protecție. Necesitatea menținerii acestei categorii este cu atât mai evidentă pentru împădurirea în fondul ariilor naturale protejate de stat sau în zonele de protecție ale acestora, unde orice intervenție trebuie examinată din perspectiva compatibilității cu obiectivele de conservare și cu regimul special de protecție.	**Se acceptă.** Propunerea a fost exclusă din proiect.
		Propunerea de abrogare a subpct. 6) și 7) de la pct. 2 din anexea nr. 4 nu se **acceptă**. Cumularea impactului cu impactul altor proiecte existente și/sau aprobate reprezintă un criteriu fundamental al evaluării prealabile. Fără acest criteriu, un proiect poate fi analizat izolat, deși în realitate poate produce efecte semnificative împreună cu alte activități din aceeași zonă. Eliminarea criteriului privind impactul cumulativ poate favoriza fragmentarea proiectelor și poate reduce capacitatea Agenției de Mediu de a identifica efectele reale asupra mediului.	**Se acceptă.** Propunerea a fost exclusă din proiect.

		De asemenea, posibilitatea de reducere efectivă a impactului este relevantă pentru aprecierea caracterului semnificativ al efectelor și pentru stabilirea necesității evaluării impactului asupra mediului. Acest criteriu permite examinarea măsurilor care pot evita, preveni sau reduce impactul, fiind parte a logicii preventive a procedurii EIM.	
		În **Art. XLIII.** al proiectului de lege se propune operarea modificărilor la art. 14 alin.(2) din Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.193–203, art.415), cu modificările ulterioare, prin completarea cu lit. c1). Astfel, se propune în continuitatea completarea textului de la lit.c1) cu textul „c2) acordarea licenței în condițiile lit. c^1) nu exonerează titularul de obligația obținerii tuturor actelor permisive prevăzute de legislația în domeniul protecției mediului, urbanismului și construcțiilor și nu conferă dreptul de a desfășura activitatea licențiată înainte de punerea în funcțiune a instalației și îndeplinirea tuturor condițiilor legale.”	**Nu se acceptă**. Propunerea nu se încadrează în obiectivul proiectului, orientat spre simplificarea cadrului de reglementare aplicabil activității de întreprinzător. Totodată, din ansamblul prevederilor Legii nr. 108/2016 rezultă că acordarea licenței nu substituie și nu înlătură obligația titularului de a obține actele permisive și de a respecta celelalte cerințe prevăzute de legislația aplicabilă, inclusiv în domeniul protecției mediului, urbanismului și construcțiilor. În aceste condiții, completarea propusă ar avea un caracter declarativ și repetitiv, fără a aduce o clarificare normativă necesară. Prin urmare, nu se consideră oportună completarea art. 14 alin. (2) cu lit. c^2).
		În **Art. XLIV** al proiectului de lege se propune operarea modificărilor la art. 25 din Legea privind deșeurile nr. 209/2016:	
		Referitor la modificările propuse la articolul 12 din Lege, și anume,	**Nu se acceptă.**

		- modificarea propusă la alin. (2) lit. a) și b) – nu se acceptă în redacția propusă . Modificarea creează risc de interpretare că orice producător poate alege liber între sistemul individual și sistemul colectiv, inclusiv pentru produse destinate gospodăriilor casnice, fiind eliminat criteriul esențial privind destinația produselor pentru gospodării casnice sau pentru alți utilizatori și transforma art. 12 alin. (2) dintr-o normă de repartizare clară a obligațiilor într-o normă ambiguă, care nu menționează exact în ce caz se aplică sistemul individual și când se aplică sistemul colectiv. Prin urmare, se propune păstrarea redacției actuale sau reformularea prevederii astfel încât să fie menținută delimitarea clară între sistemul individual și sistemul colectiv.	Modificarea propusă urmărește alinierea cadrului normativ național la principiile consacrate de legislația Uniunii Europene în materia responsabilității extinse a producătorului. Art. 12 alin. (3) din Directiva 2012/19/UE recunoaște expres dreptul producătorilor de a opta între sisteme individuale și colective pentru îndeplinirea obligațiilor privind DEEE provenite din gospodăriile private, iar art. 57 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2023/1542 consacră aceeași abordare pentru baterii, permițând instituirea unor restricții numai în cazuri justificate obiectiv și proporțional. În schimb, art. 12 alin. (2) din Legea nr. 209/2016 instituie o restricție generală bazată exclusiv pe destinația produsului, fără o justificare obiectivă și fără criterii de proporționalitate. Modificarea propusă urmărește eliminarea acestei restricții și asigurarea unui cadru normativ compatibil cu legislația Uniunii Europene.
		- la alin. (8^1) redacția propusă nu se acceptă , deoarece există riscul ca anumite cantități de produse puse pe piață să nu fie raportate sau raportate dublu, fapt ce va afecta trasabilitatea datelor, dificultăți de calcularea țintelor, controlul cantităților generate/tratate ș. a Prin urmare, modificarea propusă liberalizează excesiv migrarea producătorilor între sisteme colective ceea ce va afecta stabilitatea financiară, operațională și de raportare a REP.	**Nu se acceptă**. Modificarea propusă nu urmărește liberalizarea necontrolată a schimbării sistemelor colective, ci instituirea unui mecanism clar și reglementat care să permită producătorilor schimbarea sistemului colectiv în cursul anului, fără afectarea trasabilității obligațiilor și a raportării. Riscurile invocate privind raportarea dublă, omiterea unor cantități sau dificultățile de calcul al țintelor nu rezultă din posibilitatea schimbării sistemului colectiv în sine, ci din lipsa unor reguli clare privind transferul obligațiilor. Tocmai pentru a preveni asemenea situații, proiectul prevede în mod expres notificarea prealabilă a Agenției de Mediu, precum și delimitarea clară a obligațiilor, cantităților și raportărilor aferente fiecărei perioade de conformare.

			În aceste condiții, fiecare sistem colectiv răspunde exclusiv pentru perioada în care a reprezentat producătorul, iar Agenția de Mediu dispune de toate informațiile necesare pentru verificarea continuității obligațiilor. Menținerea obligației de a rămâne într-un singur sistem colectiv pe durata întregului an limitează concurența între organizațiile REP și reduce posibilitatea producătorilor de a reacționa atunci când sistemul colectiv nu își îndeplinește obligațiile contractuale sau nu mai oferă condiții eficiente de conformare. O asemenea restricție poate conduce la diminuarea calității serviciilor și la reducerea stimulentelor pentru îmbunătățirea performanței sistemelor colective. Totodată, modificarea propusă nu afectează obligațiile de raportare și nici modul de calcul al țintelor de valorificare sau reciclare. Aceasta reglementează exclusiv modalitatea de transfer al reprezentării producătorului între două sisteme colective, cu menținerea obligației de delimitare clară a responsabilităților și a cantităților aferente fiecărei perioade de conformare. În acest mod sunt asigurate atât continuitatea trasabilității datelor, cât și protejarea intereselor producătorilor și funcționarea concurențială a pieței sistemelor colective.
		- tangențial modificărilor propuse la alin. (8^2) al aceluiași articol, comunicăm că responsabilitatea extinsă a producătorului nu este doar o relație contractuală între producător și sistemul colectiv, ci un mecanism de interes public pentru prevenirea/reducerea impactului deșeurilor, eficiența utilizării resurselor și tranziția la economia circulară. Acest mecanism are o rațiune	**Nu se acceptă**. Modificarea propusă nu transformă responsabilitatea extinsă a producătorului într-o simplă relație contractuală și nu diminuează caracterul său de mecanism de interes public. Dimpotrivă, aceasta urmărește instituirea unui cadru mai flexibil, dar în același timp controlat, care permite producătorilor să își exercite dreptul de a schimba sistemul colectiv atunci când există motive obiective, fără a afecta continuitatea îndeplinirii obligațiilor REP.

		tehnică: sistemele colective își prevăd planurile operaționale și financiare pe un an întreg, în baza membrilor, cantităților estimate, contribuțiilor financiare, țintelor de colectare și obligațiilor de raportare. Sistemele colective își asumă obligații față de operatori, APL, puncte de colectare, reciclatori și Agenția de Mediu. Dacă oferim migrarea membrilor în orice moment, sistemul colectiv poate rămânea cu obligații contractuale și operaționale, neacoperite financiar corespunzător. Propunerea actuală prezintă un risc de „migrare oportunistă" între sisteme colective, ceea ce va încuraja comportamente de evitare a responsabilității. Prin urmare, modificarea propusă nu contribuie la consolidarea REP, ci creează o „piață de migrare" între sisteme colective, contribuind la o presiune administrativă enormă asupra Agenției de Mediu ce conduce spre necesitatea mării numărului de angajați, asigurând responsabilitatea a circa 13000 de producători.	Riscul invocat privind destabilizarea planurilor operaționale și financiare ale sistemelor colective nu rezultă din posibilitatea schimbării membrilor, ci din lipsa unor reguli clare privind transferul obligațiilor. Proiectul reglementează expres obligația actualizării evidenței membrilor, a planurilor operaționale și financiare, precum și notificarea Agenției de Mediu, ceea ce permite delimitarea exactă a obligațiilor aferente fiecărei perioade și fiecărui sistem colectiv. Totodată, menținerea obligației ca producătorii să poată adera sau părăsi un sistem colectiv doar la sfârșitul anului calendaristic reduce concurența între organizațiile de transfer al responsabilității și diminuează stimulentele pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite producătorilor. Un sistem colectiv care nu își îndeplinește obligațiile sau nu oferă condiții competitive nu ar trebui să beneficieze de o protecție legislativă care împiedică producătorii să opteze pentru un alt sistem. În ceea ce privește sarcina administrativă a Agenției de Mediu, aceasta nu rezultă din modificarea propusă, ci din necesitatea existenței unui mecanism eficient de evidență și notificare. Actualizarea informațiilor privind membrii sistemelor colective reprezintă o activitate administrativă inerentă funcționării sistemului REP și poate fi gestionată prin instrumente digitale și proceduri standardizate, fără a justifica limitarea dreptului producătorilor de a schimba sistemul colectiv.
		- completarea articolului cu alin. (83) și (84) - nu este relevantă, deoarece nu se acceptă migrarea către alte sisteme colective pe parcursul anului.	**Nu se acceptă.** A se vedea comentariul supra.

		- la alin. (18) redacția se acceptă parțial, doar pentru operatorii autorizați în activitatea de colectare a deșeurilor în vederea transportării la o instalație de tratare.	**Nu se acceptă.** Scopul modificării nu este extinderea necontrolată a numărului de entități care pot colecta deșeuri supuse responsabilității extinse a producătorului, ci eliminarea unei limitări care nu reflectă modul de funcționare a sistemului de gestionare a deșeurilor. În practică, există operatori autorizați pentru tratarea deșeurilor care, în baza autorizației de mediu, preiau direct deșeurile de la deținători, fără intervenția unui operator distinct de colectare. În aceste situații, obligarea trecerii deșeurilor printr-un operator intermediar de colectare nu aduce beneficii suplimentare din perspectiva protecției mediului, ci generează costuri și operațiuni administrative inutile. Totodată, operatorii autorizați pentru tratarea deșeurilor își desfășoară activitatea în baza autorizației de mediu, care stabilește expres tipurile de deșeuri ce pot fi preluate și operațiunile autorizate. Prin urmare, posibilitatea preluării directe a deșeurilor nu reprezintă o derogare de la regimul de autorizare și nici nu diminuează mecanismele de control exercitate de autoritatea competentă. Subsidiar, în cadrul ședinței de lucru din 14 august, Ministerul Mediului a acceptat propunerea formulată.
		La art. 123 alin. (8) nu se acceptă propunerea de abrogare. Aceasta nu este compatibilă cu spiritul Legii nr. 209/2016 și cu cel al Directivei 2008/98/CE. Legea 209/2016 deja admite un șir de derogări în temeiul art. 27, precum: a) eliminarea propriilor deșeuri nepericuloase la locurile de producere, fără să afecteze calitatea mediului și sănătatea populației;	**Nu se acceptă.** Considerăm că observația pornește de la o premisă diferită de conținutul modificării propuse. Propunerea nu urmărește eliminarea regimului de autorizare a activităților de stocare și nici excluderea acestor activități de sub controlul autorităților competente. Toate obligațiile prevăzute de Legea nr. 209/2016 privind autorizarea instalațiilor, respectarea condițiilor tehnice, trasabilitatea deșeurilor, raportarea și controlul rămân neschimbate.

		Această abordare este compatibilă cu Directiva, deoarece anexa II la Directivă exclude din operațiunea R13„stocarea temporară, în așteptarea colectării, pe amplasamentul unde deșeurile sunt produse” b) valorifică în instalații deșeurile specificate în tabelul 4 din anexa nr. 31; c) implementează responsabilitatea extinsă a producătorului în sistem individual. Ce ține de regimul stocării efectuat de operatorii de tratarea acesta trebuie păstrat (și autorizat), deoarece acesta colectează deșeuri de la mai mulți generatori și le acumulează pe un amplasament, chiar dacă temporar, activitatea poate avea impact asupra mediului și trebuie supusă fie autorizării, conform art.25 alin.(3). Dacă această reglementare este exclusă, vor apărea următoarele riscuri: • acumularea de deșeuri sub pretextul „stocării temporare”; • evitarea autorizării instalațiilor de colectare/stocare; •dificultăți pentru Inspectoratul pentru Protecția Mediului la control; • lipsa datelor în SIA MD; • imposibilitatea urmăririi trasabilității deșeurilor; • transformarea stocării în depozitare de facto; •eludarea obligațiilor REP, în special pentru ambalaje, DEEE, baterii, anvelope, uleiuri uzate și vehicule scoase din uz.	Modificarea vizează exclusiv eliminarea unei interdicții generale care privește forma juridică în baza căreia operatorul utilizează instalația, respectiv utilizarea acesteia în baza unui contract de locațiune. Directiva 2008/98/CE nu conține nicio dispoziție privind regimul juridic al dreptului de proprietate sau al dreptului de folosință asupra instalațiilor de gestionare a deșeurilor. Art. 23 din Directivă impune doar ca instalațiile și întreprinderile care efectuează operațiuni de tratare a deșeurilor să dețină autorizația corespunzătoare și să respecte condițiile stabilite de autoritatea competentă, fără a reglementa titlul juridic în baza căruia operatorul utilizează instalația. Din perspectiva protecției mediului, riscurile asociate activității de stocare nu sunt determinate de dreptul de proprietate asupra instalației, ci de modul în care aceasta este exploatată și de respectarea condițiilor prevăzute în autorizația de mediu. O instalație autorizată generează aceleași obligații și este supusă acelorași mecanisme de control, indiferent dacă este deținută în proprietate sau utilizată în baza unui contract de locațiune. În acest context, argumentele privind trasabilitatea deșeurilor, autorizarea instalațiilor, controalele Inspectoratului pentru Protecția Mediului sau obligațiile de raportare nu sunt influențate de eliminarea interdicției prevăzute la art. 123 alin. (8), deoarece toate aceste obligații decurg din regimul de autorizare și din legislația privind gestionarea deșeurilor, nu din dreptul de proprietate asupra instalației. Menținerea unei interdicții absolute privind utilizarea instalațiilor închiriate nu este justificată din perspectiva protecției mediului și restrânge nejustificat posibilitatea operatorilor economici de a-și organiza activitatea prin utilizarea unor instalații autorizate în baza unor raporturi juridice legitime, fără ca aceasta să aducă un beneficiu

		Directiva cere inspecții periodice ale unităților care tratează deșeuri, colectează sau transportă profesional deșeuri, ale brokerilor/comercianților și ale producătorilor de deșeuri periculoase, iar inspecțiile privind colectarea și transportul trebuie să acopere originea, natura, cantitatea și destinația deșeurilor. Excludere a stocării din reglementare ar slăbi tocmai acest mecanism de control în baza autorizației care conține cerințe tehnice pentru ac este activități în funcție de fluxurile stocate.	suplimentar în ceea ce privește protecția mediului sau eficiența controlului administrativ.
		La modificarea art. 24 alin. (1) și completarea art. 24 cu alin. (6), autorul propune excluderea autorizării pentru stocarea temporară operațională, colectare, sortare și pregătire pentru transport. Proiectul nu definește clar termenul maxim și condițiile stocării temporare. Fără o limită precisă, există riscul major ca depozitările pe termen lung (care necesită autorizare) să fie mascate drept „stocare temporară”. Se propunere reformularea cu introducerea unui termen expres în textul legii: „Stocarea temporară operațională se realizează exclusiv până la transmiterea deșeurilor către o operațiune de valorificare sau eliminare și nu poate depăși termenele prevăzute de legislația națională și de acquis-ul Uniunii Europene, respectiv maximum un an înainte de eliminare și maximum trei ani înainte de valorificare, cu excepția fluxurilor de deșeuri pentru care actele normative speciale stabilesc termene mai restrictive.”	**Nu se acceptă**. Scopul modificării propuse este delimitarea mai clară a activităților care constituie operațiuni de tratare a deșeurilor și care, în conformitate cu art. 23 din Directiva 2008/98/CE, sunt supuse obligației de autorizare, de activitățile logistice și operaționale care nu presupun, prin ele însele, efectuarea unei operațiuni de valorificare sau eliminare. Articolul 23 alin. (1) din Directiva 2008/98/CE impune obligația de autorizare pentru unitățile și întreprinderile care desfășoară activități de tratare a deșeurilor. Totodată, Directiva definește tratarea ca reprezentând operațiuni de valorificare sau eliminare, inclusiv pregătirea prealabilă acestora. În acest context, considerăm oportună delimitarea expresă în legislația națională a activităților care constituie operațiuni de tratare și necesită autorizație de mediu de activitățile care reprezintă exclusiv operațiuni logistice, precum colectarea, sortarea, pregătirea pentru transport sau stocarea temporară operațională, atunci când acestea nu implică operațiuni de valorificare sau eliminare.

			Subsidiar, în cadrul ședinței de lucru din 14 august, Ministerul Mediului a acceptat propunerea formulată.
		Referitor la modificarea propusă la **art. 28 alin. (1), prin** completarea după cuvântul „înregistreze” cu sintagma „prin procedura de notificare”, aceasta nu poate fi susținută în forma propusă . Legea nr. 209/2016 nu reglementează noțiunea și conținutul procedurii de notificare pentru înregistrarea unităților și întreprinderilor prevăzute la art. 28 și nici nu stabilește efectele juridice ale acesteia. În lipsa reglementării procedurii respective, completarea propusă nu asigură claritate și previzibilitate normei, fiind susceptibilă de interpretări diferite.	**Se acceptă.**
		Modificarea propusă la art. 29 prin completarea cu alineatul (4/2) - nu se acceptă , deoarece actualmente producătorii care și-au asumat responsabilitatea extinsă a producătorului în mod individual sau colectiv, fiind înregistrați în Sistemul informațional automatizat „Managementul deșeurilor” beneficiază de o scutire de taxa pe ambalaje în funcție de raportul dintre cantitatea de deșeuri valorificate și cantitatea de deșeuri care corespunde obiectivului de valorificare, înmulțit cu cota taxei pe ambalaje	**Nu se acceptă**. Observația formulată pare să pornească de la premisa că modificarea propusă urmărește instituirea unei noi scutiri de la plata taxei pentru ambalaje. În realitate, aceasta are un obiect diferit. În prezent, producătorii beneficiază, într-adevăr, de reducerea taxei pentru ambalaje în funcție de gradul de realizare a obiectivelor de valorificare și reciclare. Acest mecanism nu este contestat și nu face obiectul modificării propuse. Problema identificată constă în faptul că, actualmente, pentru aceeași cantitate de deșeuri care nu a fost valorificată sau reciclată, pot deveni aplicabile concomitent două obligații financiare distincte: pe de o parte, plata taxei pentru ambalaje în condițiile Legii nr. 1540/1998, iar pe de altă parte, suportarea costurilor operaționale prevăzute la art. 29 alin. (4^1) lit. a) din Legea nr. 209/2016. Deși aceste obligații au o natură juridică diferită, ele sunt calculate prin raportare la aceeași diferență dintre obiectivele stabilite de lege

			și cantitățile efectiv valorificate sau reciclate. În lipsa unui mecanism de corelare, aceeași cantitate de deșeuri poate genera o sarcină financiară cumulativă, fără ca legislația să prevadă modul în care aceste obligații se raportează una la alta. Modificarea propusă nu urmărește eliminarea niciuneia dintre aceste obligații și nici diminuarea responsabilității producătorilor pentru neîndeplinirea obiectivelor. Ea urmărește exclusiv instituirea unui mecanism care să prevină dubla împovărare financiară aferentă aceleiași cantități de deșeuri, în conformitate cu principiile proporționalității și securității juridice. În acest context, considerăm că problema ridicată de proiect nu este soluționată prin mecanismul actual de reducere a taxei pe ambalaje, deoarece acesta reglementează exclusiv modalitatea de calcul a taxei și nu raportul dintre aceasta și obligațiile financiare prevăzute de legislația privind responsabilitatea extinsă a producătorului.
		Modificarea propusă la art. 46 c) se acceptă parțial, tin substituirea cuvântului ,,tehnologii", cu textul ,,cele mai bune tehnologii disponibile ".	**Se ia act.**
		Modificarea propusă la art. art. 47 litera c) - nu se accept ă deoarece excluderea sau reducerea substanțială a rolului organului de control Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM) vor spori riscul amplasării instalațiilor și/sau activității de gestionare a deșeurilor neconformă în lipsa examinării la fața locului pentru verificarea aspectelor care stabilesc respectarea normelor de protecție a mediului și întrunirea condițiilor necesare pentru amplasament.	**Nu se acceptă.** După modificare lit. c) va avea norme clare, și anume: Unităţile şi întreprinderile care elimină deşeurile au obligaţia să amplaseze şi să amenajeze depozitul de deşeuri într-un spaţiu şi în condiţii corespunzătoare, respectându-se prevederile art.4. Cuvintele „cu acordul organelor de supraveghere şi control, conform legislaţiei", care se propun spre excludere, sunt incerte și pot crea situații de interpretări discreționare și abuzive.
		Modificarea propusă la art. 54/4 - nu se acceptă. Dosarul întocmit, în conformitate cu cerințele	**Nu se acceptă.**

		prevăzute în Regulamentul privind implementarea sistemului de depozit pentru ambalaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.379/2025, ținând cont de particularitățile organizării sistemului de depozit pentru ambalajele, se prezintă nemijlocit Ministerului Mediului.	Conform proiectului se exclud norme, care constituie dublare în reglementare. Documentele trebuie să fie prezentare doar Agenției de Mediu pentru obținerea autorizației. Coordonarea prealabilă cu ministerul este o barieră administrativă nejustificată.
		În **Art. LI**. al proiectului de lege se propune operarea modificărilor la Legea nr.277/2018 privind substanțele chimice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.49–58, art.109), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: Propunerile de la Pct. 2 – Pct.7 nu se acceptă și urmează a fi excluse din prezentul proiect, întru-cât acestea sunt prevăzute în PL pentru modificarea Legii nr. 277/2018 (NU-401/2025/MM), proiect separat (autor Ministerul Mediului) care la moment se află la etapa de promovare în ședința membrilor cabinetului de miniștri. Promovarea paralelă a unor modificări asupra acelorași dispoziții poate crea incoerențe normative, suprapuneri sau soluții divergente în raport cu proiectul sectorial elaborat de autoritatea competentă în domeniul substanțelor chimice.	**Se ia act.** Se va decide la etapa discutaților în Parlament.
		La **Art. LV** al proiectului de lege se propune operarea la modificărilor la Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului atmosferic. S e propune reformulare a dar nu excludere a prevederilor din li t. j) art. 13 și art. 35 din Legea nr. 98/2022 privind calitatea aerului	**Se acceptă.**

		atmosferic. Astfel, se propune de a modifica conținutul în felul următor: art. 13 lit j)„autorizează emisiile de poluanți atmosferici prin Autorizația de mediu/Autorizația integrată de mediu” art. 35 „ (1) Activitățile industriale și economice care generează emisii din surse fixe cu impact asupra aerului atmosferic se realizează în baza autorizației de mediu/ Autorizației integrate de mediu, eliberată de Agenția de Mediu în conformitate cu actele normative aprobate de Guvern. (2) Autorizația menționată la alin. (1) oferă operatorului dreptul de a desfășura, pentru o perioadă stabilită, genul de activitate indicat în aceasta, cu respectarea prevederilor prezentei legi.”	
		La Art. LVI al proiectului de lege se propune operarea modificărilor la Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale Modificarea propusă la art. 7 alin. (2) lit. d), prin care atribuția Agenției de Mediu de aprobare a Raportului privind situația de referință se substituie cu atribuția de recepționare, examinare și acordare de suport operatorilor, nu se acceptă în redacția dată. Raportul privind situația de referință nu este un document formal sau consultativ, ci un instrument esențial pentru stabilirea stării amplasamentului, identificarea riscurilor de contaminare a solului și apelor subterane și determinarea obligațiilor operatorului la încetarea activității.	**Se acceptă parțial.** Vor fi excluse cuvintele referitor la acordarea de suport operatorilor.

		Eliminarea aprobării raportului de către Agenția de Mediu poate transforma verificarea autorității competente într-o simplă recepționare a documentului, fără efect juridic clar asupra conformității acestuia. Suplimentar, substituirea atribuției de aprobare cu atribuția de acordare de suport operatorilor este problematică din perspectiva integrității instituționale și a imparțialității autorității publice. Autoritatea competentă trebuie să exercite funcții de examinare, verificare, aprobare și control în interes public, nu să participe la elaborarea documentelor operatorului care ulterior fundamentează emiterea, revizuirea sau modificarea autorizației integrate de mediu ori a autorizației de mediu. Prin urmare, se propune păstrarea atribuției Agenției de Mediu de aprobare a Raportului privind situația de referință.	
		Modificarea propusă la art. 7 alin. (2) lit. j), prin care atribuția Agenției de Mediu privind planurile de aliniere se substituie cu atribuția de acordare de suport la elaborarea acestora, nu se acceptă în redacția dată. Planul de aliniere are funcție de conformare materială la cerințele de mediu, inclusiv prin stabilirea măsurilor, termenelor și condițiilor necesare pentru aducerea instalației în conformitate cu cerințele legale aplicabile. Înlocuirea aprobării cu suportul consultativ poate afecta caracterul	**Se acceptă parțial.** Vor fi excluse cuvintele referitor la acordarea de suport operatorilor. Totodată, va fi prevăzută atribuția de recepționare și examinare, fără aprobarea planurilor de aliniere.

		obligatoriu și executoriu al măsurilor de conformare. Prin urmare, se propune păstrarea atribuției Agenției de Mediu de aprobare a planurilor de aliniere.	
		La modificarea propusă la art. 10 alin. (1) lit. j) și k), prin excluderea cuvintelor „spre aprobare”,Ministerul Mediului nu acceptă redacția propusă. Documentele vizate fac parte din dosarul de solicitare a autorizației integrate de mediu sau a autorizației de mediu și au funcție de fundamentare a deciziei autorității competente. Acestea nu pot fi tratate ca simple documente informative depuse la dosar. Prin urmare, se propune păstrarea sintagmei „spre aprobare”.	**Nu se acceptă.** Documentele vor fi examinate împreună cu dosarul și nu va fi eliberată autorizație până nu vor fi conforme. Procedura actuală constituie o barieră nejustificată pentru mediul de afaceri.
		La modificarea propusă la art. 13 alin. (10), prin excluderea cuvintelor „pentru aprobare”, nu se acceptă redacția propusă. Aprobarea documentelor relevante de către Agenția de Mediu constituie o garanție a faptului că măsurile propuse sunt suficiente, clare și conforme cu cerințele legale. Prin urmare, se propune păstrarea text ului „ pentru aprobare”.	**Nu se acceptă.** Raportul privind situația de referință va fi examinat concomitent cu alte documente la dosar și nu va fi eliberată autorizație până nu va fi conform
		La modificarea propusă la art. 14 alin. (3), prin excluderea cuvintelor „și aprobat de Agenția de Mediu”, Ministerul Mediului nu acceptă redacția propusă.	**Nu se acceptă.** Raportul privind situația de referință va fi examinat concomitent cu alte documente la dosar și nu va fi eliberată autorizație până nu va fi conform.

		Aprobarea de către Agenția de Mediu reprezintă actul prin care autoritatea competentă confirmă conformitatea documentului cu cerințele legale aplicabile. Eliminarea aprobării reduce controlul preventiv în procedura de autorizare și poate afecta stabilirea corectă a condițiilor de funcționare a instalației. Prin urmare, se propune păstrare a sintagmei „ și a probat de Agenția de Mediu ”.	
		La modificarea propusă la art. 15 alin. (1) lit. i), prin excluderea cuvintelor „aprobat de Agenția de Mediu”, nu se acceptă în redacția propusă. Raportul privind situația de referință are rol esențial în stabilirea stării amplasamentului și în determinarea obligațiilor operatorului privind prevenirea și remedierea contaminării solului și apelor subterane. Acesta nu poate produce efectele juridice necesare doar prin depunere sau recepționare, fără verificarea și aprobarea autorității competente. Prin urmare, se propune păstrare a sintagmei „ și a probat de Agenția de Mediu ”.	**Nu se acceptă.** Raportul privind situația de referință va fi examinat concomitent cu alte documente la dosar și nu va fi eliberată autorizație până nu va fi conform.
		La modificarea propusă la art. 17 alin. (4), prin excluderea cuvintelor „spre aprobare”, Ministerul Mediului nu acceptă redacția propusă. Documentele prezentate în cadrul procedurii de autorizare trebuie supuse unei evaluări efective de către autoritatea competentă, în special atunci când acestea fundamentează condițiile de funcționare, măsurile de prevenire a poluării, măsurile de	**Nu se acceptă.** Planul de aliniere va fi examinat concomitent cu alte documente la dosar și nu va fi eliberată autorizație până nu va fi conform.

		conformare sau obligațiile operatorului. Prin urmare, se propune păstrarea sintagmei „ spre aprobare”.	
		La **Art. LVII** al proiectului se propune operarea modificărilor la Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră (publicată în Monitorul Oficial nr. 113-116 art. 178), cu modificările ulterioare. Astfel, remarcăm următoarele aspecte:	**Se acceptă.**
		Se acceptă parțial propunerea de modificare a art. 20 alin. (4), (7), (8) și (9) din Legea nr. 43/2023.	**Se ia act.**
		Ministerul Mediului promovează în prezent un proiect de lege (nr. unic 100/MM/2026) de modificare a Legii nr. 43/2023, prin care aceleași prevederi sunt revizuite în mod sistemic în vederea instituirii noului mecanism de notificare și validare a operațiunilor de import, export și reexport al gazelor fluorurate cu efect de seră.	**Se ia act.**
		În acest context, pentru evitarea existenței unor reglementări paralele sau divergente asupra acelorași dispoziții legale, propunerile formulate necesită a fi corelate cu proiectul promovat de Ministerul Mediului, după cum urmează:	
		– cu privire la alin. (4): **Se acceptă** reducerea termenului de depunere a notificării de la 15 la 10 zile lucrătoare, întrucât acesta reprezintă un termen suficient atât pentru operatorii economici, cât și pentru autoritatea competentă. Totodată, textul urmează a fi completat cu prevederile promovate de Ministerul Mediului referitoare la posibilitatea	**Se acceptă parțial.** Considerăm oportună corelarea modificărilor propuse cu proiectul de lege promovat de Ministerul Mediului, în măsura în care acestea urmăresc același obiectiv de digitalizare și eficientizare a procedurii de notificare. În acest sens, susținem ajustarea termenului pentru depunerea notificării la 10 zile lucrătoare, introducerea unei soluții legislative care să permită depunerea notificărilor și prin alte mijloace

		depunerii notificării și prin alte mijloace, în cazul în care SIA „REPC” nu este funcțional.	atunci când SIA „REPC” nu este funcțional, precum și limitarea solicitării documentelor în original la cazurile în care există dubii rezonabile privind autenticitatea acestora. Proiectul se completează cu un alin. nou în următoarea redacție: „În cazul în care Sistemul Informațional Automatizat „REPC” nu este funcțional, notificările și alte documente care, potrivit prezentei legi, se transmit prin intermediul acestuia pot fi depuse la Agenția de Mediu pe suport de hârtie sau în format electronic.”
		– cu privire la alin. (7): nu se **acceptă** reducerea termenului de examinare și validare a notificării de la 10 la 5 zile lucrătoare. Validarea notificării presupune verificarea respectării condițiilor prevăzute de Legea nr. 43/2023, inclusiv verificarea existenței dreptului de import, export sau reexport, a contingentului disponibil, a documentelor justificative și a altor informații relevante. Termenul de 10 zile lucrătoare este necesar pentru efectuarea acestor verificări și pentru emiterea unei decizii fundamentate.	**Nu se acceptă.** Reducerea acestuia la 5 zile lucrătoare este justificată și proporțională. Procedura prevăzută de art. 20 are caracter de notificare, nu de autorizare sau licențiere. Agenția de Mediu nu efectuează o evaluare tehnică complexă a activității solicitantului, ci verifică îndeplinirea unor condiții obiective, precum existența contingentului disponibil, conformitatea documentelor prezentate și respectarea cerințelor prevăzute de Legea nr. 43/2023. Aceste verificări se bazează în principal pe informațiile furnizate de solicitant și pe datele disponibile în registrele și sistemele informaționale administrate de autoritățile competente, fără a presupune investigații complexe sau consultări interinstituționale care să justifice un termen de 10 zile lucrătoare. Mai mult, notificarea reprezintă o etapă prealabilă desfășurării operațiunilor de import sau export, iar durata procedurii influențează direct desfășurarea activității economice. Menținerea unui termen îndelungat generează întârzieri în livrarea mărfurilor, fără a produce beneficii proporționale din perspectiva protecției mediului.
		– cu privire la alin. (8): nu se **acceptă** redactarea propusă. Ministerul Mediului propune menținerea soluției legislative promovate prin proiectul propriu, potrivit căreia, în termen de 10 zile	**Nu se acceptă.** Prevederea de la alin. (8) nu modifică durata procedurii de examinare, ci stabilește un termen clar pentru comunicarea unei decizii deja adoptate și asigură operativitatea schimbului de informații dintre

		lucrătoare de la data primirii notificării, Agenția de Mediu comunică solicitantului rezultatul examinării acesteia și transmite Serviciului Vamal informația cu privire la conformitatea sau neconformitatea notificării. Această soluție stabilește un termen unic și clar pentru finalizarea întregii proceduri administrative, oferind previzibilitate atât operatorilor economici, cât și autorităților competente. Instituirea unui termen distinct de o zi lucrătoare calculat de la data adoptării deciziei nu aduce un beneficiu practic suplimentar, întrucât reprezintă o etapă internă a procedurii administrative și nu reduce durata totală de soluționare a notificării. Totodată, formularea propusă de Ministerul Mediului evită fragmentarea procedurii în mai multe termene succesive și reglementează într-o manieră unitară obligațiile Agenției de Mediu privind examinarea notificării, comunicarea rezultatului către solicitant și transmiterea informației către Serviciul Vamal.	autorități, evitând întârzieri suplimentare după finalizarea examinării notificării.
		– cu privire la alin. (9): propunerea poate fi susținută, întrucât corespunde principiilor digitalizării serviciilor publice și reducerii sarcinii administrative asupra mediului de afaceri. Totodată, aceasta urmează a fi armonizată cu reglementările promovate de Ministerul Mediului privind modalitatea de depunere și examinare a notificărilor în format electronic.	**Nu se acceptă.** Se menține principiul potrivit căruia prezentarea documentelor în original poate fi solicitată doar în cazuri justificate, atunci când există dubii rezonabile privind autenticitatea documentelor prezentate. Soluția propusă elimină obligația generală de prezentare ulterioară a originalelor în toate cazurile de depunere electronică, ceea ce este în concordanță cu principiile digitalizării serviciilor publice, proporționalității și reducerii sarcinii administrative asupra mediului de afaceri.

		Nu se acceptă completarea art. 31 cu alineatele (7)–(10) în redacția propus ă , întrucât aspectele vizate sunt deja reglementate, într-o manieră diferită, prin proiectul de lege promovat de Ministerul Mediului. Ministerul Mediului prin promovarea în prezent a proiectului de lege de modificare a Legii nr. 43/2023, revizuiește mecanismul național de administrare și alocare a contingentelor de hidrofluorocarburi, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2024/573 și cu obligațiile asumate de Republica Moldova în cadrul Protocolului de la Montreal, astfel, – cu privire la alin. (7) - **se acceptă** parțial obiectivul urmărit de autor privind posibilitatea efectuării unor sesiuni suplimentare de repartizare a contingentelor pe parcursul anului. În acest sens, proiectul promovat de Ministerul Mediului prevede transferarea atribuțiilor de administrare și alocare a contingentelor către Agenția de Mediu, inclusiv competența acesteia de a organiza o sesiune suplimentară de repartizare în luna iunie. Totodată, această sesiune nu are ca obiect alocarea unor contingente suplimentare, ci redistribuirea exclusivă a contingentelor devenite disponibile ca urmare a restituirii voluntare de către titulari, a modificării ori anulării actului administrativ prin care a fost alocat contingentul precum și în alte cazuri prevăzute expres de lege.	**Se acceptă.** Având în vedere soluția promovată de Ministerul Mediului privind sesiunile suplimentare de repartizare a contingentelor.

		Considerăm că atribuțiile privind administrarea și repartizarea contingentelor trebuie exercitate de Agenția de Mediu, în calitate de autoritate competentă desemnată prin lege. Instituirea unor competențe de aprobare în sarcina Guvernului pentru asemenea decizii cu caracter tehnic și operațional nu este justificată, nu rezultă din Regulamentul (UE) 2024/573 și nu corespunde principiilor de delimitare a competențelor administrative și de eficiență a activității autorităților publice. Prin urmare, considerăm oportună reglementarea competenței Agenției de Mediu de organizare a unei sesiuni suplimentare de repartizare, însă în cadrul mecanismului promovat de Ministerul Mediului, fără instituirea unor mecanisme paralele de alocare a contingentelor.	
		– cu privire la alin. (8) - nu se susține. Regulamentul (UE) 2024/573 instituie un mecanism specific de repartizare a cotelor din rezerva prevăzută în Anexa VIII, administrată la nivelul Uniunii Europene, stabilind expres condițiile și termenele în care producătorii și importatorii pot solicita alocarea acestora. Astfel, potrivit art. 17 alin. (3) din Regulament, declarațiile pentru primirea cotelor din rezervă se depun în termene expres stabilite, prin intermediul Portalului privind gazele fluorurate. Proiectul promovat de Ministerul Mediului prevede alocarea integrală a contingentului anual în cadrul	**Se acceptă.** Având în vedere soluția promovată de Ministerul Mediului privind redistribuirea contingentelor devenite disponibile în cadrul sesiunilor suplimentare.

		sesiunii anuale de repartizare, prin aplicarea mecanismului prevăzut în anexa nr. 5 la Legea nr. 43/2023. Ulterior, în cadrul sesiunii suplimentare organizate pe parcursul anului, sunt redistribuite exclusiv contingentele devenite disponibile în condițiile legii. În aceste condiții, instituirea prin proiectul de lege promovat de MDED, a unui fond de rezervă distinct la nivel național nu este posibilă și poate crea impresia existenței unor contingente suplimentare față de plafonul anual stabilit pentru Republica Moldova, ceea ce nu corespunde mecanismului prevăzut de Regulamentul (UE) 2024/573 și obligațiilor asumate în temeiul Protocolului de la Montreal.	
		– cu privire la alin. (9) - nu se susține. Propunerea privind retragerea contingentelor neutilizate sau insuficient utilizate nu este fundamentată și nu stabilește criterii obiective pentru aplicarea unei asemenea măsuri. Regulamentul (UE) 2024/573 nu prevede retragerea contingentelor pe motivul utilizării insuficiente a acestora. De asemenea, proiectul nu definește noțiunea de „contingente insuficient utilizate”, nu stabilește momentul la care această apreciere urmează a fi efectuată și nici procedura ori garanțiile aplicabile operatorilor economici. Practica națională demonstrează că importurile de hidrofluorocarburi sunt concentrate, de regulă, în semestrul al doilea al anului, în funcție de	**Se acceptă**. Având în vedere soluția promovată de Ministerul Mediului privind redistribuirea contingentelor devenite disponibile în cadrul sesiunilor suplimentare.

		necesitățile pieței și de ciclurile comerciale ale operatorilor economici. În aceste condiții, retragerea contingentelor înainte de expirarea perioadei pentru care acestea au fost alocate ar putea conduce la limitarea nejustificată a drepturilor operatorilor economici și la perturbarea aprovizionării pieței. Totodată, proiectul promovat de Ministerul Mediului reglementează expres posibilitatea redistribuirii contingentelor devenite disponibile numai în cazul restituirii voluntare de către titular, a contingentului sau a unei părți din contingent ori în alte cazuri prevăzute expres de lege. Această abordare respectă principiile securității raporturilor juridice și ale previzibilității și evită retragerea unilaterală a contingentelor de către autoritatea competentă în lipsa unor temeiuri expres prevăzute de lege. Totodată, propunerea MDED prevede că termenul și criteriile de retragere și redistribuire a contingentelor urmează să fie stabilite de Guvern. O asemenea abordare nu poate fi susținută, întrucât Regulamentul (UE) 2024/573 nu prevede un mecanism de retragere a contingentelor pe motivul utilizării insuficiente și nici delegarea unor asemenea criterii către autoritățile naționale. În proiectul promovat de Ministerul Mediului, redistribuirea poate avea loc exclusiv în privința contingentelor devenite disponibile în condițiile expres prevăzute de lege, respectiv ca urmare a	

		restituirii voluntare de către titular, a modificării ori anulării actului administrativ prin care a fost alocat contingentul sau în alte cazuri expres prevăzute de lege. Această soluție asigură previzibilitatea mecanismului de repartizare și evită instituirea unor criterii suplimentare de retragere care nu rezultă din Regulamentul (UE) 2024/573.	
		– cu privire la alin. (10) - se acceptă parțial obiectivul urmărit de autor privind asigurarea accesului operatorilor economici fără valoare de referință la mecanismul de repartizare a contingentelor. Totodată, nu se acceptă mecanismul propus, potrivit căruia operatorii economici care nu au solicitat contingente în termenul prevăzut de lege pot solicita ulterior alocarea acestora dintr-un fond de rezervă. Potrivit art. 17 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2024/573, producătorii și importatorii pot depune declarațiile pentru obținerea cotelor numai în termenele expres stabilite de Regulament. Astfel, și mecanismul european este construit pe baza unor perioade prestabilite de depunere a solicitărilor, iar nu pe posibilitatea depunerii acestora în orice moment al anului. În același sens, proiectul promovat de Ministerul Mediului prevede că toate cererile de alocare a contingentelor anuale, inclusiv cele depuse de întreprinderile cărora nu li s-a stabilit o valoare de referință, se depun în aceeași perioadă anuală și	**Se acceptă parțial**. Introducerea mecanismului de sesiuni suplimentare de alocare și a posibilității participării unor categorii noi de operatori economici în proiectul de lege promovat de Ministerul Mediului este bine-venită. Totodată, considerăm oportun ca mecanismul să asigure, în condițiile legii și în limita contingentelor disponibile, accesul operatorilor economici eligibili care, din motive obiective, nu au participat la sesiunea anuală de alocare, fără a afecta principiile prevăzute de Regulamentul (UE) 2024/573. Astfel, se propune reformularea alin. (10), după cum urmează: “(10). În cazul existenței contingentelor disponibile pentru repartizare, întreprinderile care nu au depus cerere în termenul prevăzut la alin. (2) pot participa la sesiunile suplimentare organizate de Agenția de Mediu, în condițiile prezentei legi.”.

		sunt examinate în cadrul aceleiași sesiuni de alocare a contingentelor. Totodată, proiectul instituie posibilitatea organizării, după caz, a uneia sau mai multor sesiuni suplimentare de alocare, exclusiv pentru repartizarea contingentelor sau a părților de contingente devenite disponibile în condițiile legii. Aceste sesiuni nu reprezintă noi sesiuni de alocare a contingentelor anuale și nu permit depunerea unor cereri aferente contingentului anual după expirarea termenului legal. Ele au ca obiect doar repartizarea contingentelor devenite disponibile ca urmare a restituirii voluntare de către titulari, a modificării sau anulării actului administrativ prin care acestea au fost alocate, precum și a altor cantități disponibile pentru alocare în condițiile legii. Totodată, propunerea face trimitere la stabilirea de către Guvern a condițiilor și limitelor unui fond de rezervă. O asemenea soluție nu poate fi susținută, întrucât Regulamentul (UE) 2024/573 nu prevede instituirea unui fond de rezervă distinct la nivel național. Contingentele anuale se stabilesc în limita plafonului anual aplicabil Republicii Moldova, iar repartizarea ulterioară poate avea ca obiect doar contingentele devenite disponibile în condițiile legii. În consecință, nu se **acceptă** instituirea unui mecanism care ar permite operatorilor economici să solicite alocarea contingentelor anuale după expirarea termenului legal de depunere a cererilor.	

		Proiectul menține caracterul unic al sesiunii anuale de depunere și examinare a cererilor, iar sesiunile suplimentare au exclusiv rolul de a asigura utilizarea eficientă a contingentelor devenite disponibile ulterior, fără a aduce atingere principiilor transparenței, tratamentului egal și previzibilității mecanismului de repartizare a contingentelor.	
		Prin Art. LX al proiectului de lege se propune operarea modificărilor la Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023:	
		Modificările propuse la art. 3, art. 105 alin. (2) lit. b) și art. 127 alin. (2) lit. d) din cod necesită a fi reexaminată, or excluderea obligației de prezentare a acordului scris al proprietarului terenului în cazul existenței unui drept de superficie legal constituit și înregistrat reduce garanțiile privind verificarea conformității lucrărilor propuse cu regimul juridic al terenului și cu limitele dreptului de superficie. În cazul terenurilor proprietate publică din categoria fondului apelor, această modificare poate diminua controlul proprietarului și al administratorului asupra modului de valorificare a bunurilor aflate sub un regim juridic special. Potrivit art. 533 din Legea apelor nr. 272/2011, folosirea terenurilor din fâșiile riverane de protecție a apelor este permisă numai pentru destinațiile și în condițiile expres prevăzute de lege, iar construcțiile în aceste zone se realizează numai în modul stabilit de Guvern. Totodată, potrivit pct. 2, 16, 17, 18, 19,	**Nu se acceptă.** Certificatul de urbanism pentru proiectare nu autorizează executarea lucrărilor, ci stabilește condițiile de proiectare. Proiectul nu elimină acordul de mediu, ci evită solicitarea lui prematură și repetitivă, acesta urmând a fi prezentat la etapa autorizării construcției, în cazurile prevăzute de legislația de mediu. Cerințele de mediu aplicabile pot fi indicate în certificatul de urbanism, fără obligarea solicitantului să prezinte deja acordul de mediu.

		21, 22, 23, 29 și 31 din Regulamentul privind valorificarea terenurilor fondului apelor și a construcțiilor hidrotehnice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 403/2024, terenurile fondului apelor pot fi valorificate prin instituirea dreptului de superficie numai cu respectarea destinației acestora, a restricțiilor prevăzute de legislația din domeniul apelor și a condițiilor stabilite de proprietar. În aceste condiții, simpla constituire și înregistrare a dreptului de superficie în Registrul bunurilor imobile nu conferă un drept nelimitat de edificare, exercitarea acestuia fiind condiționată de respectarea regimului juridic special aplicabil terenurilor fondului apelor și a condițiilor în care a fost constituit dreptul de superficie. Prin urmare, acordul scris al proprietarului constituie o garanție suplimentară că lucrările pentru care se solicită actele permisive sunt compatibile atât cu drepturile conferite superficiarului, cât și cu restricțiile prevăzute de Legea apelor nr. 272/2011 și de actele normative subsecvente. Eliminarea acestei cerințe poate conduce la autorizarea unor lucrări fără o verificare suficientă a compatibilității acestora cu regimul juridic al terenului și necesită o fundamentare suplimentară.	
		Concomitent, nu se **acceptă** exclude rea lit. c) din alin. (2) de la art. 105 din Cod, or, acordul de mediu reprezintă actul prin care se stabilesc condițiile de	**Nu se acceptă.** Certificatul de urbanism pentru proiectare nu autorizează executarea lucrărilor, ci stabilește condițiile de proiectare. Proiectul nu elimină

		realizare a activităților planificate susceptibile să producă efecte semnificative asupra mediului, în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Propunerea este contrară principiului integrării cerințelor de protecție a mediului în procesul decizional, consacrat de Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și de Directiva 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, potrivit căruia evaluarea impactului asupra mediului trebuie să influențeze procesul de planificare și elaborare a soluțiilor tehnice ale investiției, iar nu să intervină doar după finalizarea acestora. Eliminarea obligației de prezentare a acordului de mediu la etapa emiterii certificatului de urbanism pentru proiectare, fără instituirea unui mecanism alternativ de corelare între procedura de urbanism și procedura de evaluare a impactului asupra mediului, creează riscul inițierii și elaborării documentației de proiect pentru investiții care ulterior pot necesita modificări substanțiale sau chiar nu vor putea fi autorizate din considerente de mediu. Argumentul, din Nota de fundamentare, potrivit căruia acordul de mediu este prezentat ulterior, la etapa obținerii autorizației de construire, nu înlătură necesitatea corelării celor două proceduri încă din faza de proiectare. Certificatul de urbanism pentru proiectare stabilește condițiile de elaborare a	acordul de mediu, ci evită solicitarea lui prematură și repetitivă, acesta urmând a fi prezentat la etapa autorizării construcției, în cazurile prevăzute de legislația de mediu. Cerințele de mediu aplicabile pot fi indicate în certificatul de urbanism, fără obligarea solicitantului să prezinte deja acordul de mediu. Propunerea nu elimină obligația obținerii acordului de mediu și nu reduce nivelul de protecție a mediului, ci elimină o cerință duplicativă în cadrul procedurii de autorizare. Procedura EIM rămâne obligatorie, în condițiile prevăzute de Legea nr. 86/2014, iar acordul de mediu continuă să fie prezentat înainte de emiterea autorizației de construire. Problema constă în faptul că art. 105 alin. (2) lit. c) solicită prezentarea acordului de mediu încă la etapa certificatului de urbanism pentru proiectare, deși această etapă are rolul de a stabili condițiile de proiectare și precedă elaborarea documentației tehnice necesare procedurii EIM. În practică, procedura de evaluare a impactului asupra mediului utilizează informații privind caracteristicile proiectului, soluțiile tehnice, tehnologiile aplicate și măsurile de prevenire sau reducere a impactului. Aceste elemente sunt dezvoltate și detaliate în procesul de proiectare. Solicitarea acordului de mediu înainte de elaborarea proiectului determină fie elaborarea unor documentații tehnice preliminare suplimentare, fie reluarea procedurilor în cazul modificării soluțiilor tehnice, ceea ce generează costuri și întârzieri fără beneficii suplimentare pentru protecția mediului. Totodată, obligația este deja prevăzută la art. 148 alin. (1) lit. i), care condiționează emiterea autorizației de construire de prezentarea acordului de mediu. Astfel, controlul de mediu se realizează înainte de autorizarea executării lucrărilor, în conformitate cu obiectivul

		documentației de proiect, iar concluziile procedurii de evaluare a impactului asupra mediului pot influența amplasamentul, soluțiile tehnice, măsurile de prevenire și diminuare a impactului asupra mediului și chiar fezabilitatea investiției. În lipsa unei verificări la această etapă, evaluarea impactului asupra mediului riscă să devină o procedură ulterioară, cu rol mai degrabă de confirmare a unor soluții deja proiectate, ceea ce contravine scopului pentru care aceasta a fost instituită. În aceste condiții, simpla menținere a obligației de prezentare a acordului de mediu la etapa emiterii autorizației de construire nu înlătură riscurile menționate și nu justifică excluderea prevederii de la art. 105 alin. (2) lit. c). Subsidiar, propunerea de abrogare poate genera conflicte și conduce la promovarea unor soluții tehnice incompatibile cu regimurile speciale de protecție pentru proiectele amplasate în arii naturale protejate, în habitate ale speciilor protejate, în zone umede, în zone riverane. În lipsa unui mecanism alternativ care să asigure integrarea cerințelor de protecție a mediului în etapa de planificare și proiectare, modificarea propusă n u poate fi susținută .	Directivei 2011/92/UE, fără a fi necesară verificarea aceleiași condiții și la etapa certificatului de urbanism. În lipsa unor modificări ale documentației de urbanism, certificatul de urbanism nu autorizează realizarea investiției și nu produce efecte asupra mediului. El reprezintă exclusiv un act de informare și stabilire a condițiilor de proiectare. Din acest motiv, prezentarea acordului de mediu la această etapă nu produce un beneficiu suplimentar pentru protecția mediului, dar prelungește durata procesului investițional și dublează cerințele administrative.
		Ce ține de propunerea de introducere a alin. (6/1) la art. 192, se invocă necesitatea reexaminării modificării propuse. Reglementarea utilizării provizorii a construcțiilor înainte de recepția la terminarea lucrărilor este	**Se acceptă parțial.** Riscurile invocate pentru construcțiile hidrotehnice justifică un regim special, nu eliminarea mecanismului utilizării provizorii. Norma poate exclude expres construcțiile hidrotehnice cu risc major sau poate condiționa utilizarea acestora de verificările și actele obligatorii

		formulată cu caracter general și nu stabilește excepții pentru categoriile de construcții care, prin natura și destinația lor, prezintă un risc sporit pentru viața și sănătatea populației, mediu și siguranța infrastructurii. În cazul construcțiilor hidrotehnice, inclusiv al barajelor, digurilor de protecție contra inundațiilor, prizelor de apă, stațiilor de pompare, sondelor de apă, fântânilor, depozitelor de reziduuri lichide provenite din industrie şi agricultură, utilizarea înainte de recepția la terminarea lucrărilor poate genera riscuri privind stabilitatea construcției, funcționarea în condiții de siguranță, protecția resurselor de apă și prevenirea producerii unor accidente cu impact asupra mediului și populației. Totodată, posibilitatea utilizării provizorii este condiționată exclusiv de acte de constatare întocmite de specialiști implicați în proiectare și execuție, fără instituirea unui mecanism de verificare sau avizare din partea autorităților competente, ceea ce poate reduce nivelul de control asupra unor construcții cu impact major asupra interesului public. În aceste condiții, se consideră necesară exclud ere a expresă din sfera de aplicare a alin. (6¹) a construcțiilor hidrotehnice și a altor construcții care prezintă un risc major pentru mediu și siguranța publică sau, după caz, instituirea unor condiții suplimentare pentru utilizarea provizorie a acestora.	prevăzute de legislația specială. Pentru celelalte construcții, soluția propusă se menține
			Nu se acceptă.

		Cu referire la propunerea unui nou aliniat (13) la art. 192, se consideră necesară reexaminarea acesteia. Propunerea de a exclude participarea obligatorie a Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică la recepția construcțiilor finanțate integral din surse private, cu excepția construcțiilor de importanță deosebită sau excepțională, nu poate fi susținută, întrucât instituie un criteriu de diferențiere bazat pe sursa de finanțare a investiției, fără ca acesta să aibă relevanță din perspectiva nivelului de risc, a siguranței construcției sau a impactului asupra mediului. Potrivit art. 128 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, categoria de importanță a construcției se stabilește în funcție de consecințele pe care le poate genera avarierea acesteia asupra vieții și sănătății populației, mediului, infrastructurii și activităților economice. Prin urmare, necesitatea participării Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică la recepția construcției trebuie determinată de categoria de importanță, destinația și riscurile asociate construcției, și nu de caracterul public sau privat al sursei de finanțare. În cazul construcțiilor hidrotehnice, chiar și cele încadrate în categoria de importanță normală (CC2), cum sunt unele baraje, diguri de protecție, prize de apă, stații de pompare, sonde de apă subterane sau fântâni, o eventuală executare necorespunzătoare sau exploatare în condiții	Sursa privată de finanțare nu diminuează cerințele de siguranță, dar nici nu justifică participarea obligatorie a INST la recepția fiecărei construcții private. Proiectul menține participarea obligatorie pentru construcțiile de importanță deosebită sau excepțională și pentru cazurile expres prevăzute de lege. Regimurile și controalele speciale rămân aplicabile. Extinderea obligației la categorii nedeterminate de construcții „cu risc” ar reintroduce un filtru administrativ general și ar contraveni obiectivului de dereglementare.

		neconforme poate genera inundarea terenurilor și a localităților, afectarea corpurilor de apă de suprafață și subterane, degradarea ecosistemelor acvatice, compromiterea surselor de alimentare cu apă și prejudicii semnificative asupra mediului și bunurilor. Subsidiar, construcțiile destinate captării, acumulării, transportului și evacuării apelor sunt supuse unui regim juridic special, întrucât exploatarea acestora este direct legată de protecția resurselor de apă și de respectarea condițiilor prevăzute de legislația din domeniul apelor. În aceste condiții, participarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică la recepția acestor construcții reprezintă o garanție suplimentară privind verificarea respectării cerințelor fundamentale de calitate, a conformității executării lucrărilor și a condițiilor de exploatare în siguranță. Prin urmare, se consideră necesară completarea proiectului, astfel încât obligația participării Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică să fie menținută nu doar pentru construcțiile de importanță deosebită și excepțională, ci și pentru categoriile de construcții pentru care legislația specială instituie cerințe sporite de siguranță sau care, prin natura și destinația lor, pot avea un impact semnificativ asupra mediului, resurselor de apă și siguranței publice.	
		La Art. LXI. al proiectului se prevede modificarea art. 59, alin. (3) din Codul funciar nr.22/2024	

		(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr.93–95, art.137), cu modificările ulterioare, în sensul excluderii cuvintele „actul de confirmare a perimetrului minier,”.		
		Modificarea nu se acceptă redacția propusă.		
		Totodată, întru armonizarea cu prevederile Codul subsolului nr. 246/2024 se propune expunerea art. 59 alin (3) în următoarea redacție (redacție acceptată și de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în cadrul ședinței din 22 mai 2026):		
		„ (3) Schimbarea destinației terenului în scopul extragerii substanțelor minerale, se efectuează conform prevederilor prezentului cod și Codul Subsolului nr. 246/2024, stabilit în conformitate cu documentația de amenajare a teritoriului și urbanism a localității.”		
		În cazul schimbării destinației terenurilor în scopul exploatării zăcămintelor de substanțe minerale utile, la demersul prevăzut la alin. (1) se anexează suplimentar:		
		a) proiectul de recultivare a terenurilor sau actul comisiei autorității administrației publice locale privind finalizarea lucrărilor de recultivare a terenurilor, pentru exploatările în care substanțele minerale au fost epuizate, cu excepția zăcămintelor al căror proiectul tehnologic de exploatare prevede recultivarea după epuizarea totală.		
		b) studiul pedologic privind determinarea notei de bonitate a solului – pentru terenurile		

		reîncadrate în circuit după recultivare, având drept scop calculul prejudiciului cauzat de degradarea calității solului;		
		c) decizia de eliberare a autorizației de folosință a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale sau un Act care atestă dreptul de folosința asupra subsolului.”		
		Schimbarea destinației terenurilor în scopul exploatării zăcămintelor de substanțe minerale utile trebuie corelată cu regimul juridic al subsolului, cu documentația de amenajare a teritoriului și urbanism, cu proiectul de recultivare a terenurilor și cu actele care confirmă dreptul de folosință asupra subsolului. Eliminarea actului de confirmare a perimetrului minier, fără reglementarea unui mecanism echivalent, poate afecta verificarea corectă a amplasamentului, a legăturii dintre teren și dreptul de folosință asupra subsolului și a obligațiilor de recultivare.		
		La Art. LXII. al proiectului de lege se propune operarea modificărilor la Codul silvic nr.69/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 188-191, art. 244), cu modificările ulterioare, prin completarea cu un articol suplimentar –„ art.371”.		
		Nu se **acceptă** introducerea art. 37^1 în redactare a propusă . Regimul juridic al amplasării stupilor și prisăcilor în fondul forestier este deja reglementat prin art. 26 alin. (3) și art. 37 alin. (2) din Codul silvic, care permit transmiterea în folosință a		

		terenurilor din fondul forestier pentru amplasarea stupilor și prisăcilor și stabilesc condițiile generale de desfășurare a acestei activități. Introducerea unei reglementări distincte generează paralelism normativ și creează contradicții cu dispozițiile existente ale Codului.	
		În special, proiectul intră în contradicție cu art. 26 alin. (3), care limitează transmiterea în folosință a terenurilor pentru amplasarea stupilor și prisăcilor la o perioadă de până la un an, în timp ce noul art. 37[1] permite amplasarea permanentă a stupinelor. De asemenea, proiectul utilizează noțiunea de „contract de folosință", diferită de formele juridice expres prevăzute la art. 26 alin. (1) (locațiune, servitute și superficie), și atribuie competența exclusiv gestionarului fondului forestier, fără a o corela cu art. 26 alin. (2), care prevede că transmiterea în folosință se efectuează de gestionar și proprietar.	
		În cazul în care se urmărește facilitarea amplasării stupinelor în fondul forestier, obiectivul poate fi realizat prin modificarea și completarea dispozițiilor art. 26 și art. 37, evitând instituirea unei reglementări paralele și asigurând coerența Codului silvic.	
		La Art. LXIII. al proiectului se propune operarea modificărilor în Codul subsolului nr. 246/2024 Prin urmare, remarcăm că o parte dintre modificările propuse nu se limitează la simplificarea procedurilor administrative, ci	**Nu se acceptă.** Proiectul prevede reducerea sarcinilor administrative nejustificate pentru mediul de afaceri. Eliminarea coordonărilor și aprobărilor nu va afecta mediul înconjurător, deoarece obligațiile care vor fi stabilite pentru agenții economici de asemenea constituie un

		modifică natura juridică a unor atribuții exercitate de autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului – Agenția de Mediu. În special, sunt propuse soluții prin care procedurile d e coordonare sau aprobare a documentațiilor tehnice sunt înlocuite cu mecanisme de colabora re, a cord are d e suport sau simplă prezentare a documentelor . O asemenea abordare impune o evaluare atentă, deoarece coordonarea documentațiilor tehnice reprezintă unul dintre instrumentele prin care autoritatea competentă verifică respectarea cerințelor legale privind exploatarea zăcămintelor, gestionarea deșeurilor extractive, executarea lucrărilor miniere și refacerea mediului. Totodată, nota de fundamentare nu conține o analiză a impactului pe care aceste modificări îl pot produce asupra mecanismelor instituite de Codul subsolului nr. 246/2024 și nici nu justifică în ce mod atribuțiile care se propun a fi eliminate sau transformate vor continua să fie realizate prin alte instrumente juridice cu efect echivalent. În lipsa unei asemenea fundamentări, nu poate fi evaluat dacă soluțiile propuse sunt compatibile cu principiile administrării resurselor minerale și cu obiectivele de protecție a subsolului stabilite de legislația specială.	mecanism de control preventiv. Autoritatea competentă, conform atribuțiilor legale, va evalua și verifica documentele prezentate, având toate pârghiile de a aplica măsuri de conformare. Această abordare diferă de mecanismele existente de coordonare și aprobare, care pot genera situații de tergiversări și de abuz.
			Se acceptă parțial.

		Prin urmare, asupra prevederilor proiectului care vizează domeniul folosirii și protecției subsolului se formulează următoarele observații și propuneri: Modificarile propuse la art 14 lit s), t), v) și w) – nu se susțin . Propunerea de excludere a atribuției de coordonare și de substituire a acesteia cu atribuția de „colaborare și acordare de suport în procesul de elaborare” a documentației tehnice aferente folosirii subsolului nu poate fi acceptată. Atribuția de coordonare reprezintă un instrument de exercitare a competențelor autorității publice în domeniul folosirii și protecției subsolului și are ca scop verificarea conformității documentației tehnice cu cerințele legislației, cu datele geologice disponibile, cu rezervele aprobate și cu cerințele privind exploatarea rațională și protecția subsolului. Aceasta constituie o etapă de control administrativ preventiv și nu o formalitate procedurală. Înlocuirea atribuției de coordonare cu un rol de colaborare și acordare de suport modifică esențial natura competențelor autorității competente, diminuând mecanismele instituționale de verificare prealabilă și transferând accentul de la exercitarea atribuțiilor de reglementare la acordarea de asistență în elaborarea documentelor care ulterior urmează să fie examinate de aceeași autoritate. În măsura în care se consideră necesară acordarea unui suport metodologic titularilor activităților, acesta poate fi realizat prin elaborarea de ghiduri,	Se exclud cuvintele referitor la colaborare și acordare de suport operatorilor. Totodată, va fi prevăzută atribuția de recepționare și examinare, fără coordonarea documentelor

		metodologii, recomandări sau alte instrumente cu caracter general, fără substituirea atribuțiilor legale de coordonare a documentației individuale. În consecință, s e propun e menținere a în redacția actuală a atribuții lor prevăzute la art. 14 li t. s), t), v) și w) din Codul subsol ului nr. 246/2024 , întrucât acestea asigură exercitarea efectivă a competențelor autorității publice în domeniul folosirii și protecției subsolului și contribuie la exploatarea rațională a resurselor minerale.	
		Modificarea propusă la art. 17 lit. c), prin completarea cu cuvintele „la solicitarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică”, nu se **acceptă** și necesită clarificare. Articolul 17 reglementează competențele autorităților administrației publice locale, însă din formularea propusă nu rezultă în ce situații Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică formulează solicitarea și care este rolul concret al autorității administrației publice locale în procedura respectivă. Totodată, potrivit Anexei nr. 1. la proiect „ Lista legilor și actelor permisive propuse pentru eliminare sau transformare.”, poziția 64, competența privind coordonarea lucrărilor de dinamitare urmează să fie exercitată de către Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică. În acest context, nu este clar dacă autoritățile administrației publice locale mai păstrează o competență proprie în această	**Nu se acceptă.** Proiectul concretizează norma, stabilind că solicitarea coordonării se efectuează doar de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică ca autoritate competentă, fără implicarea operatorului economic.

		procedură sau dacă intervenția acestora se realizează exclusiv la solicitarea Inspectoratului. De asemenea, Nota de fundamentare anexată proiectului nu conține o justificare distinctă privind necesitatea acestei modificări și nici argumente care să explice transferul sau redistribuirea competențelor între autoritățile administrației publice locale și Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică. Nu sunt indicate problemele practice ale reglementării actuale, obiectivele urmărite prin modificare și nici efectele preconizate asupra mecanismului de coordonare a lucrărilor de dinamitare.	
		La art. 52 alin. (3), autorul propune substituirea prevederii potrivit căreia „Procedura pentru aprobarea planului de gestionare a deșeurilor extractive se stabilește prin ordin al ministrului mediului” cu norma potrivit căreia „Autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului colaborează și acordă suport în procesul de elaborare a planului de gestionare a deșeurilor extractive”. Propunerea nu poate fi susținută, întrucât modifică esențial rolul autorității competente în procesul de gestionare a deșeurilor extractive și nu este compatibilă cu prevederile Directivei 2006/21/CE privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive. Astfel, potrivit art. 5 alin. (6) din directivă, „autoritatea competentă aprobă planul de gestionare a deșeurilor în baza procedurilor	**Se acceptă parțial.** Codul subsolului transpune Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deşeurilor din industriile extractive. În special, articolele 50-52 din Codul subsolului transpun articolul 5 (Planul de gestionare a deşeurilor) din Directiva 2006/21/CE. Prevederile alin. (6) al articolului respectiv stabilesc, că *autoritatea competentă aprobă planul de gestionare a deşeurilor în baza procedurilor hotărâte de statele membre şi monitorizează aplicarea acestuia*. Prevederile art. 52 alin. (3) pot crea situații de instituie a unei proceduri similare procedurii de eliberare a unui act permisiv și nu se acceptă, deoarece contravin principiului reglementării materiale şi procedurale prin acte legislative a condițiilor şi a procedurilor de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător (lit. d) al art. 5 din Legea nr.160/2011). Prevederile art. 52 alin. (3) vor fi reformulate, fiind prevăzut că Planul de gestionare a deşeurilor extractive va fi prezentat spre

		hotărâte de statele membre și monitorizează aplicarea acestuia”. Prin urmare, Directiva atribuie expres autorității competente competențe de aprobare și monitorizare a planului de gestionare a deșeurilor extractive, iar nu un rol exclusiv consultativ, limitat la colaborare și acordare de suport în procesul elaborării acestuia.	examinare şi înregistrare autorității competente în domeniul folosirii şi protecţiei subsolului. Această procedură, în lipsa unui refuz din partea autorității competente, poate fi calificată ca aprobare în sensul alin. (6) al art. 5 din Directiva 2006/21/CE, deoarece directiva în cauză nu instituie la mod direct un act permisiv, dar lasă la discreția statului să hotărască procedura de aprobare.
		La art. 54 alineatul (7), propunerea autorului de a substitui cuvintele „coordonează cu autoritățile” cu cuvintele „prezintă autorităților” – nu se **acceptă**.	**Nu se acceptă.** Eliminarea coordonărilor nu va afecta mediul înconjurător, deoarece obligația stabilită pentru agenții economici de asemenea constituie un mecanism de control preventiv.
		Modificările propuse la art. 72 alin. (1) și (2) nu pot fi susținut e , întrucât conduc la eliminarea mecanismului de coordonare a proiectelor tehnologice de exploatare de către autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului, diminuând în mod esențial atribuțiile acesteia în procesul de administrare și supraveghere a folosirii raționale a resurselor minerale. Astfel, prin excluderea din alin. (1) a cuvintelor „coordonate și aprobate”, precum și prin substituirea, la alin. (2), a obligației titularului autorizației de a coordona proiectele tehnologice de exploatare cu autoritatea competentă cu simpla obligație de prezentare a acestora, proiectul elimină controlul tehnic preventiv exercitat de autoritatea competentă asupra documentului care stabilește condițiile tehnice de exploatare a zăcământului.	**Nu se acceptă.** Eliminarea coordonărilor și aprobărilor nu va afecta mediul înconjurător, deoarece obligația stabilită pentru agenții economici de asemenea constituie un mecanism de control preventiv.
			Nu se acceptă.

		Suplimentar, în proiect, la art. 14 se propune înlocuirea atribuției autorității de „coordonare a documentației tehnice (tehnologice) de proiect” cu o simplă atribuție de „colaborare și acordare de suport în procesul de elaborare”. În același timp, la art. 72 se elimină obligația coordonării proiectului tehnologic și se instituie doar obligația de prezentare a acestuia. Astfel, proiectul elimină integral mecanismul de verificare tehnică prealabilă a proiectelor tehnologice de exploatare, fără a reglementa o procedură alternativă care să permită autorității competente verificarea conformității acestora înainte de începerea exploatării. De asemenea, Nota de fundamentare nu conține o justificare distinctă privind necesitatea eliminării procedurii de coordonare a proiectelor tehnologice de exploatare și nu demonstrează în ce mod simpla prezentare a acestora autorității competente ar asigura realizarea obiectivelor urmărite de Codul subsolului privind folosirea și protecția subsolului.	Eliminarea coordonărilor nu va afecta mediul înconjurător, deoarece obligația stabilită pentru agenții economici de asemenea constituie un mecanism de control preventiv.
		Modificarea propusă la art. 77 alin. (3), prin substituirea obligației titularului autorizației de a coordona anual normativele pierderilor de substanțe minerale utile cu autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului cu simpla obligație de a le prezenta acesteia , nu se susț ine. Normativele pierderilor de substanțe minerale utile reprezintă indicatori tehnici fundamentali utilizați	**Nu se acceptă.** Eliminarea coordonărilor nu va afecta mediul înconjurător, deoarece obligația stabilită pentru agenții economici de asemenea constituie un mecanism de control preventiv.

		pentru determinarea pierderilor admisibile în procesul de exploatare, evaluarea pierderilor supranormative, evidența mișcării rezervelor și actualizarea informațiilor din Registrul geologic de stat. Prin urmare, acestea nu constituie simple informații tehnice, ci stau la baza administrării patrimoniului mineral al statului. În conformitate cu art. 37 lit. a) din Codul subsolului nr. 246/2024, exploatarea zăcămintelor trebuie să asigure neadmiterea pierderilor supranormative ale substanțelor minerale utile, iar potrivit art. 77 alin. (4), pierderile care depășesc normativele stabilite constituie pierderi supranormative și atrag consecințele prevăzute de legislație. În aceste condiții, autoritatea competentă trebuie să dispună de un mecanism efectiv de verificare și validare a normativelor de pierderi, iar simpla prezentare a acestora nu este suficientă pentru exercitarea atribuțiilor sale legale.	
		Modificările propuse la art. 14, art. 72 și art. 77 din Codul subsolului nr. 246/2024, analizate în ansamblu, conduc la eliminarea succesivă a tuturor mecanismelor de coordonare tehnică exercitate de autoritatea competentă asupra documentelor care stau la baza exploatării zăcămintelor (proiecte tehnologice, planuri anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere și normative de pierderi), fără instituirea unei proceduri alternative de verificare sau aprobare. În consecință, autoritatea competentă este redusă la un rol exclusiv de recepționare a	**Nu se acceptă.** Eliminarea coordonărilor și aprobărilor nu va afecta mediul înconjurător, deoarece obligația stabilită pentru agenții economici de asemenea constituie un mecanism de control preventiv.

		documentelor, ceea ce poate afecta exercitarea atribuțiilor sale privind administrarea, evidența și protecția patrimoniului mineral al statului.	
		Modificarea propusă la art. 80 alin. (4), prin substituirea sintagmei „proiectele tehnice coordonate cu autoritatea competentă în domeniul folosirii și protecției subsolului” cu sintagma „proiectele tehnice elaborate în colaborare”, nu poate fi susținută. Proiectele tehnice de lichidare și conservare a excavațiilor miniere constituie documentele tehnice care stabilesc măsurile necesare pentru asigurarea securității vieții și sănătății oamenilor, protecției mediului, conservării zăcămintelor și utilizării ulterioare a subsolului. În acest context, coordonarea acestor proiecte de către autoritatea competentă reprezintă mecanismul prin care aceasta verifică respectarea cerințelor prevăzute de Codul subsolului înainte de executarea lucrărilor de închidere sau conservare.	**Se acceptă parțial.** Vor fi excluse cuvintele referitor la colaborare. Totodată, va fi prevăzută obligația de prezentare a proiectelor tehnice pentru examinare, fără coordonare.
		Modificarea propusă la art. 81 alin. (3), care presupune substituirea obligației de coordonare anuală a calculului valorii lucrărilor pentru refacerea mediului cu autoritatea competentă cu sintagma „în colaborare”, diminuează atribuțiile autorității competente și nu poate fi sus ț inut ă. Calculul valorii lucrărilor pentru refacerea mediului constituie baza determinării garanției financiare pentru refacerea mediului, garanție instituită pentru asigurarea executării obligațiilor	**Se acceptă parțial.** Vor fi excluse cuvintele referitor la colaborare. Totodată, va fi prevăzută obligația de prezentare a calculului valorii lucrărilor pentru refacerea mediului pentru examinare, fără coordonare.

		de închidere, ecologizare și reabilitare a terenurilor afectate de activitățile miniere. Totodată, modificarea propusă nu este compatibilă cu obiectivele Directivei 2006/21/CE privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive, care instituie obligația existenței unei garanții financiare suficiente pentru executarea lucrărilor de închidere și refacere a mediului și atribuie autorității competente responsabilitatea verificării îndeplinirii acestor obligații.	
		De asemenea, se remarcă faptul că soluțiile legislative care se propun a fi eliminate sau diminuate prin prezentul proiect au fost promovate anterior de autoritatea de resort drept măsuri necesare pentru implementarea recomandărilor Raportului Comisiei parlamentare de anchetă și au constituit elemente ale reformei materializate prin adoptarea Codului subsolului nr. 246/2024. În aceste condiții, revenirea asupra acestor mecanisme necesită o fundamentare distinctă și riguroasă, care în nota de fundamentare lipsește.	**Se ia act.**
		La **Art. LXVIII.** al proiectului se prevede modificarea art.59 alin. (3) din Legea nr.239/2025 pentru aprobarea Metodologiei de calcul pentru pierderile cauzate de trecerea terenurilor cu destinație agricolă sau destinate fondului forestier la o altă categorie de destinație (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2025, nr.417– 419, art.567), prin completarea la punctul 2.5. din anexă la Lege	**Se acceptă.**

		cu subpunctul 2.5.5. Modificarea nu se acceptă în redacția actuală. În forma propusă, norma instituie aplicarea coeficientului de reducere de 0,2, condiționând acest beneficiu de recultivarea și readucerea terenurilor în circuitul agricol sau în fondul silvic. Totuși, aceasta nu reglementează situația în care, în urma lucrărilor de recultivare, terenurile nu sunt restabilite la nivelul calității prevăzut în proiectul de recultivare, ceea ce poate conduce la diminuarea permanentă a potențialului productiv al terenurilor și la prejudicierea fondului funciar. În acest context, pentru asigurarea unei protecții eficiente a terenurilor agricole și a terenurilor fondului silvic, precum și în vederea aplicării principiului „poluatorul plătește”, considerăm necesară completarea prevederii cu un mecanism de recuperare a prejudiciului cauzat prin diminuarea gradului de bonitate a solului. O asemenea reglementare ar crea un cadru juridic clar privind responsabilitatea titularului lucrărilor miniere și ar constitui o garanție suplimentară pentru executarea corespunzătoare a obligațiilor de recultivare. Prin urmare, se apreciază drept oportună expunerea subpunctului 2.5.5. în următoarea redacție: „2.5.5. Pentru terenurile la care schimbarea destinației terenurilor agricole și a terenurilor fondului silvic are ca scop extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile, la prețul normativ	

		calculat conform tarifelor specificate se aplică coeficientul 0,2, cu condiția recultivării și returnării terenurilor menționate în circuitul agricol sau în fondul silvic, în conformitate cu proiectul de recultivare. În cazul în care recultivarea terenurilor exploatate pentru extragerea zăcămintelor de substanțe minerale utile nu asigură returnarea terenurilor în circuitul agricol sau în fondul silvic la nivelul calității solului prevăzut în proiectul de recultivare, diferența dintre gradul de bonitate a solului de până la recultivare și cel de după recultivare urmează a fi recuperată în funcție de tarifele stabilite pentru fiecare unitate grad-hectar la poziția menționată.”	
		Cu referire la Art. LXXII din proiect — Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității și conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător. Prin urmare, nu se **acceptă** proiectul de lege în partea ce vizează aprobarea Listei actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității și conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător, precum și instituirea la art. LXXII alin. (4) a interdicției de solicitare și aplicare a actelor prevăzute în anexă până la finalizarea procedurii de revizuire. În primul rând, proiectul califică drept acte permisive o serie de documente, avize, coordonări, acorduri, rapoarte tehnice, acte constatatoare și proceduri administrative prevăzute de legislația	**Se acceptă parțial.** Unele din pozițiile din Listă menționate mai jos vor fi excluse.

		specială în domeniul protecției mediului și al gospodăririi apelor, fără efectuarea unei analize individuale privind natura juridică și efectele acestora. Or, potrivit Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, actul permisiv reprezintă actul administrativ emis de o autoritate competentă prin care se acordă solicitantului dreptul de a iniția, desfășura sau înceta o activitate de întreprinzător ori anumite acțiuni aferente acesteia. În schimb, majoritatea actelor incluse în anexă nu conferă un asemenea drept, ci constituie documente tehnice, avize, coordonări, notificări, acte constatatoare sau documente justificative care servesc la verificarea respectării cerințelor tehnice, de siguranță, de protecție a mediului și de utilizare durabilă a resurselor naturale în cadrul procedurilor administrative reglementate de legislația specială. Prin urmare, simplul fapt că aceste acte nu sunt incluse în Nomenclatorul actelor permisive nu constituie temei juridic pentru calificarea lor ca acte permisive și nici pentru suspendarea aplicării acestora. Dimpotrivă, multe dintre acestea reprezintă instrumente indispensabile exercitării atribuțiilor autorităților publice competente privind administrarea resurselor de apă, prevenirea poluării, reducerea riscurilor hidrologice, exploatarea în condiții de siguranță a construcțiilor hidrotehnice și protecția ecosistemelor acvatice.	

		În al doilea rând, prevederile Art. LXXII alin. (4)-(6) ale proiectului generează riscuri juridice și instituționale majore, blocarea procedurilor administrative din domeniul protecției mediului, silviculturii, gospodăririi apelor și conservării biodiversității, precum și la afectarea implementării obligațiilor asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare cu acquis-ul Uniunii Europene, întrucât, începând cu 1 ianuarie 2027, autoritățile publice nu vor mai putea solicita documentele prevăzute în anexă, iar agenții economici vor fi exonerați de obligația de a le deține până la finalizarea procedurii de revizuire. O asemenea soluție legislativă conduce, în fapt, la suspendarea efectelor unor norme speciale instituite pentru protecția mediului și gestionarea resurselor naturale, fără ca acestea să fie abrogate sau înlocuite prin mecanisme juridice echivalente. În consecință, autoritățile competente ar fi lipsite de instrumentele necesare verificării respectării condițiilor tehnice și de mediu prevăzute de legislația specială, ceea ce ar afecta exercitarea atribuțiilor legale în domeniul protecției și administrării resurselor de apă. Totodată, instituirea caracterului facultativ al actelor prevăzute în anexă și interzicerea solicitării acestora de către autoritățile publice creează contradicții directe cu actele normative speciale care reglementează domeniul apelor și al protecției mediului, generează insecuritate juridică și riscă să conducă la	

		imposibilitatea aplicării unor obligații legale instituite în vederea protejării interesului public.	
		În al treilea rând, proiectul nu conține o analiză individuală privind oportunitatea eliminării fiecărui act inclus în anexă și nici o evaluare a impactului asupra mediului, siguranței construcțiilor hidrotehnice, administrării resurselor de apă și îndeplinirii obligațiilor asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare cu acquis-ul Uniunii Europene. Or, aplicarea unei soluții legislative uniforme unor acte juridice cu natură și finalitate diferită contravine principiilor bunei reglementări și proporționalității. În consecință, Ministerul Mediului consideră că fiecare act prevăzut în anexă urmează a fi analizat individual, în funcție de natura sa juridică, scopul urmărit și rolul pe care îl îndeplinește în cadrul procedurilor administrative reglementate de legislația specială, fără suspendarea aplicării acestuia până la finalizarea procesului de revizuire.	**Nu se acceptă.** Lista conține acte permisive și proceduri similare procedurilor de eliberarea a unor acte permisive. Autoritățile competente trebuie să demonstreze, că actul inclus în Listă nu are impact pentru activitatea de întreprinzător.
		Suplimentar e de menționat că Legea nr. 440/1995 cu privire la zonele şi fâșiile de protecție a apelor râurilor şi bazinelor de apă a fost abrogată prin Legea nr. 352/2023, în vigoare la 29.01.2024.	**Se acceptă.**
		- Totodată, instituirea unei răspunderi pecuniare automate asupra funcționarului public este disproporționată și nu este corelată cu natura juridică diferită a actelor incluse în anexă. Funcționarul public nu poate fi sancționat automat pentru solicitarea unui document prevăzut de	

		legislația specială, în special atunci când documentul este necesar pentru prevenirea riscurilor de mediu, verificarea conformității tehnice, protecția resurselor naturale, trasabilitatea deșeurilor, siguranța construcțiilor hidrotehnice ori controlul substanțelor periculoase.		
		O asemenea prevedere poate descuraja exercitarea atribuțiilor legale ale autorităților competente și poate determina evitarea solicitării unor documente necesare pentru protecția mediului, doar din riscul atragerii unei răspunderi personale. În practică, funcționarul ar putea fi pus într-o situație contradictorie: fie respectă legislația specială care impune verificarea unui document, fie evită solicitarea acestuia pentru a nu suporta consecințele prevăzute de proiect.		
		Răspunderea funcționarului public poate interveni doar în condițiile legislației aplicabile privind răspunderea disciplinară, contravențională, civilă sau penală, în baza constatării unei fapte ilicite, a vinovăției, a prejudiciului și a raportului de cauzalitate. Aceasta nu poate fi instituită printr-o prezumție generală că solicitarea unui act inclus în anexă constituie automat abatere sau faptă sancționabilă.		
		Prin urmare, se propune excluderea prevederii privind răspunderea sau taxarea automată a funcționarilor pentru solicitarea actelor incluse în anexă. Eventualele cazuri de solicitare abuzivă, neîntemeiată sau contrară legii a unor documente		

		urmează a fi examinate potrivit mecanismelor generale de răspundere, cu respectarea principiilor legalității, proporționalității, individualizării răspunderii și dreptului la apărare.	
		- Se solicită excluderea pozițiilor 100-103,105,106, 109-113,128-141,146,147, întrucât acestea nu reprezintă în toate cazurile acte permisive pentru desfășurarea activității de întreprinzător ele fie constituie documente tehnice și avize obligatorii pentru emiterea altor acte administrative prevăzute de legislația specială, fie sunt emise, de regulă, pentru activități de cercetare științifică, conservarea biodiversității, managementul resurselor biologice sau în scopul protecției patrimoniului natural.	**Nu se acceptă.** Pozițiile respective conțin acte permisive și proceduri similare procedurilor de eliberarea a unor acte permisive.
		- Subliniem că, Autorizația pentru produsele chimice cu risc major pentru sănătatea umană şi mediu (Poziția 126) este stabilită prin Anexa nr. 3 a Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice fiind, totodată în strictă corelare/aliniere cu prevederile Regulamentului REACH 1907/2006 privind evaluarea, înregistrarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (Anexa XIV a Regulamentului). Prin urmare, menținerea acestei autorizații în respectiva Listă, cu scopul de a fi supuse procedurii de revizuire a oportunității și conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător ar crea un vid legislativ, inclusiv sub aspectul alinierii cadrului legislativ național la reglementările UE. Mai mult ca atât, admiterea excluderii acestei autorizații ar	**Se ia act.**

		compromite eficiența sistemului de control și monitorizare a substanțelor chimice periculoase introduse pe piața națională, generând vulnerabilități în mecanismele de supraveghere și sporind riscul producerii efectelor negative asupra sănătății umane și mediului.	
		- În ceea ce privește „Înregistrarea substanţelor chimice" -Poziția 127 din Anexa nr. 1, menționăm că, potrivit art. 21, alin. (2) din Legea cadru nr. 277/2018 privind substanțele chimice, substanțele se înregistrează în Sistemul informațional automatizat „Registrul produselor chimice plasate pe piața Republicii Moldova", deținut de Agenția de Mediu. Procedura reprezintă o operațiune de evidență și nu implică emiterea unui act permisiv.	**Nu se acceptă.** Prevederile legale menționate nu oferă certitudine că înregistrarea respectivă nu are la bază o procedură similară procedurii de eliberare a unui act permisiv.
		- Sub un alt aspect, se constată că Anexa nr. 1 nu cuprinde exclusiv acte, ci include și proceduri/operațiuni tehnice care, prin natura lor, nu pot fi calificate drept acte permisive în sensul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Astfel, exemplu, poziția nr. 177 – „Aprobarea volumului rezervelor de substanțe minerale utile de balanță" – reprezintă etapă procedurală din cadrul procesului de cercetare geologică. Aprobarea rezervelor intervine în urma efectuării lucrărilor de cercetare geologică, în baza raportului geologic și a expertizei de stat a rezervelor de substanțe minerale utile, fiind adoptată de Comisia de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile. Prin urmare,	**Se acceptă.** Poziția nr. 177 va fi exclusă.

		includerea unei asemenea proceduri în lista actelor permisive confirmă lipsa unei delimitări clare între actele permisive, procedurile administrative și operațiunile tehnice reglementate de legislația specială.	
		Astfel reieșind din cele expuse supra, considerăm că proiectul necesită o revizuire conceptuală prin analiza individuală a fiecărei poziții sub aspectul naturii sale juridice, al efectelor pe care le produce și al rolului pe care îl îndeplinește în cadrul procedurilor administrative reglementate de legislația specială.	**Nu se acceptă.** Lista conține acte permisive și proceduri similare procedurilor de eliberarea a unor acte permisive. Autoritățile competente trebuie să demonstreze, că actul inclus în Listă nu are impact pentru activitatea de întreprinzător.
13.	**Ministerul Energiei** ***(demersul nr. 05–1939 din 24.07.2026)***	La Art. LXVI din proiectul de lege, prin care se propune completarea articolului 20 alineatul (2) din Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică cu litera c^1), menționăm că norma propusă reglementează atât o derogare de la condițiile de obținere a licenței, cât și un temei de retragere a acesteia. În acest sens, considerăm că dispoziția referitoare la retragerea licenței, în cazul nefinalizării construcției centralei electrice în termenul stabilit, nu ține de condițiile de acordare a licenței și, din perspectiva tehnicii legislative, urmează a fi reglementată în articolul 23 din Legea citată care stabilește cazurile și procedura de retragere a licențelor, iar în cadrul articolului 20 să fie menținută exclusiv derogarea de la condițiile de obținere a licenței.	**Se acceptă.**
			Se acceptă parțial.

		Totodată, menționăm că norma propusă este preluată din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, fiind concomitent exclusă din aceasta, conform art. XLI din proiect. Totuși, Nota de fundamentare nu conține argumentele care justifică transferul respectivei reglementări dintr-un act normativ în altul și nici nu explică necesitatea acestei intervenții legislative. Observație valabilă și pentru Art. XXXIX cu referire la completarea articolului 20 din Legea nr.92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.178–184, art.415) precum și pentru Art. XLIII. cu referire la completarea articolul 14 alineatul (2) din Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.193–203, art.415). Atragem atenția că conform art. 2 lit. f) din Legea nr. 10/2016 cu privire la promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, prezenta lege reglementează domeniul energiei din surse regenerabilei anume condițiile de desfășurare a activităților de producere, de transport, de distribuție și de comercializare a energiei electrice din surse regenerabile, a biogazului și a biocarburanților. În acest context, considerăm necesară completarea Notei de fundamentare cu prezentarea	Modificările propuse urmăresc unificarea regimului de licențiere în funcție de natura activității desfășurate, și nu menținerea unor regimuri distincte în funcție de sursa de energie utilizată. Producerea energiei electrice din surse regenerabile reprezintă, sub aspectul activității licențiate, activitate de producere a energiei electrice; în mod similar, producerea energiei termice din surse regenerabile reprezintă activitate de producere a energiei termice, iar producerea biogazului destinat livrării în rețele se integrează în regimul sectorial aplicabil gazelor naturale. În aceste condiții, menținerea unor licențe distincte în Legea nr. 10/2016 doar în considerarea caracterului regenerabil al sursei conduce la fragmentarea cadrului de licențiere pentru activități care, prin natura lor, sunt deja reglementate de legile sectoriale. Prin urmare, eliminarea prevederilor corespunzătoare din Legea nr. 10/2016 nu are ca efect eliminarea obligației de licențiere, ci integrarea acesteia în regimurile generale de licențiere prevăzute de Legea nr. 164/2025, Legea nr. 92/2014 și Legea nr. 108/2016. Cerințele specifice privind promovarea și utilizarea energiei din surse regenerabile continuă să fie reglementate de Legea nr. 10/2016.

		raționamentului care a stat la baza relocării normei, inclusiv explicarea oportunității reglementării acesteia în Legea nr.92/2014, Legea nr. 108/2016 și Legea nr. 164/2025 în locul Legii nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, precum și a efectelor juridice urmărite prin această modificare, sau excluderea propunerilor de modificare în cauză.	
		Referitor la pct. 8 din art. LX care prevede completarea Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 cu art. 149/2 se propune definirea termenului „infrastructură energetică funcțională". Or o asemenea noțiune nu este nici în Codul urbanismului și construcțiilor nici în legislația sectorială. De asemenea art. 54 alin (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative prevede că „dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme". Totodată recomandăm reexaminarea articolului vizat prin prisma modificărilor propuse prin inițiativa legislativă nr. 163 din 15.05.20261	
		La Art. XV (Codul muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003), pct. 2, completările propuse la art. 9 alin. (2) cu lit. c[1]) necesită revizuire. Sintagma „să manifeste o atitudine de fidelitate față de angajator în executarea atribuțiilor de serviciu" este formulată într-o manieră generală și lipsită de	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		suficientă claritate, nefiind definit conținutul obligației și nici criteriile obiective de apreciere a respectării acesteia. În lipsa unor repere clare, norma poate genera interpretări și aplicări neuniforme. În acest context, considerăm oportună reformularea lit. c[1]), prin utilizarea unei formulări clare, precise și previzibile, în concordanță cu exigențele tehnicii legislative.	
		La Art. LX (Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023), pct. 8, completările propuse cu Art. 1493, alin. (1) de a completa cu lit. d) care va avea următorul cuprins „d) rețelele termice;”. Respectiv, lit. d) - f) din proiect vor deveni lit. e) – g). La anexa din proiectul de lege privind lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire, se constată că aceasta include mai multe acte permisive instituite prin Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică precum: • Actul de corespundere, 1. https://www.parlament.md/material-details-md.nspx?param=e557c556-6055-4858-9d97-17745ea384ad • Autorizația pentru linia electrică directă, • Autorizația pentru construcția/reconstrucția centralelor electrice, • Autorizația pentru laboratoarele electrotehnice. În același timp, potrivit art. LXXII alin. (4) și (5), începând cu 1 ianuarie 2027, autoritățile publice nu vor mai putea solicita aceste acte permisive, iar	A se vedea comentariile la avizul ANRE

		acestea vor deveni facultative pentru agenții economici până la finalizarea procedurii de revizuire. În consecință, prevederile Legii nr. 164/2025 care instituie obligația obținerii acestor autorizații devin, în fapt, inaplicabile, deși rămân formal în vigoare, ceea ce poate genera incertitudine juridică și afecta aplicarea cadrului normativ din domeniul energiei electrice. Totodată, Nota de fundamentare nu conține o argumentare individuală privind necesitatea includerii acestor acte permisive în lista supusă revizuirii și nici o evaluare a impactului asupra securității și funcționării sistemului electroenergetic ori asupra obligațiilor asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare cu acquis-ul Uniunii Europene. Prin urmare, autorizațiile prevăzute de Legea nr. 164/2025 cu privire la energia electrică și incluse în anexa la proiectul legii, nu reprezintă cerințe administrative instituite arbitrar, ci instrumente de reglementare esențiale pentru asigurarea funcționării în condiții de siguranță și fiabilitate a sectorului electroenergetic. Acestea au rolul de a verifica respectarea cerințelor tehnice și de securitate aplicabile instalațiilor și activităților din domeniul energiei electrice, contribuind la protecția vieții și sănătății persoanelor, la prevenirea producerii incidentelor și avariilor în Sistemul Electroenergetic, la	

		menținerea securității și stabilității infrastructurii energetice critice, precum și la garantarea faptului că dezvoltarea și exploatarea instalațiilor electrice se realizează în conformitate cu normele și principiile naționale din sectorul electroenergetic, acte care au fost cristalizate în timp și care asigură un nivel suficient de siguranță și inofensivitate în exploatarea instalațiilor electrice, instalații care prezintă un risc sporit. Totodată, redacția art. LXXII alin. (6) conduce la concluzia că procedura de revizuire este construită pornind de la prezumția că actele permisive incluse în anexă urmează, de regulă, să fie abrogate sau transformate în proceduri fără caracter permisiv, în timp ce menținerea acestora este tratată ca o soluție de excepție, condiționată de existența unei obligații exprese prevăzute de cadrul normativ al Uniunii Europene și de racordarea normelor procedurale și materiale la rigorile Legii nr. 160/2011. Astfel, o asemenea abordare nu este argumentată în Nota de fundamentare și nu este însoțită de o evaluare individuală a oportunității și necesității menținerii fiecărui act permisiv, în special în domenii în care acestea urmăresc protejarea unor interese publice majore, precum securitatea și siguranța funcționării sistemului electroenergetic, securitatea infrastructurii energetice critice, protecția vieții și sănătății persoanelor sau respectarea politicilor și cerințelor tehnice aplicabile sectorului, deoarece este extrem	

		de important de a lua în calcul nu numai legislația UE, dar și specificul național. În contextul celor menționate, considerăm necesară reevaluarea oportunității includerii actelor permisive prevăzute cadrul legal aferent sectorului energetic în anexa proiectului cu prezentarea unei fundamentări individuale pentru fiecare dintre acestea, inclusiv a unei evaluări a impactului asupra securității sistemului electroenergetic și asupra obligațiilor asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare cu acquis-ul Uniunii Europene. Totodată, proiectul de lege a fost consultat cu entitățile relevante din sectorul energetic. În urma examinării observațiilor și propunerilor recepționate, prezentăm mai jos unele comentarii și obiecții formulate de participanții la procesul de consultare, pe care le considerăm pertinente pentru procesul de definitivare a proiectului, în particular modificările propuse la art. XV pct. 3 și 4 din proiect, după cum urmează: Statele de personal. Proiectul introduce la art. 10 alin. (1) dreptul angajatorului „să aprobe și/sau să modifice statele de personal ale unității”, concomitent cu abrogarea art. 10 alin. (2) lit. b¹), care instituie în prezent această obligație. Elaborarea și aprobarea statelor de personal ar deveni astfel opțională pentru toți angajatorii, indiferent de dimensiune, formă de proprietate sau domeniu de activitate.	

		Transformarea obligației într-un drept poate avea efecte pozitive pentru microîntreprinderi și întreprinderile mici cu structură organizațională simplă, însă aplicarea generală a caracterului opțional, fără diferențierea categoriilor de angajatori, generează riscuri: statele de personal reprezintă instrumentul prin care se stabilește structura organizatorică, se evidențiază numărul de unități și posturile vacante, se delimitează funcțiile și responsabilitățile, se planifică și se controlează fondul de salarizare, se corelează organigrama cu bugetul unității, se fundamentează modificările organizaționale și se demonstrează existența și reducerea efectivă a unui post, inclusiv în cadrul auditului intern și extern. Lipsa statelor de personal poate crea dificultăți în cazul reorganizării unității, reducerii numărului sau statelor de personal și concedierii salariaților, angajatorul urmând să demonstreze prin alte mijloace structura existentă anterior, posturile disponibile și modificarea efectivă a structurii. Riscurile sunt mai pronunțate în cazul întreprinderilor mari, al societăților cu capital public, al întreprinderilor de stat și municipale și al entităților din sectoarele reglementate, pentru care statele de personal constituie și un instrument de disciplină financiară, control intern, audit și guvernanță corporativă. Din perspectiva sectorului energetic, la entitățile reglementate cheltuielile de personal și fondul de	

		salarizare pot influența costurile recunoscute în tarife, motiv pentru care structura și efectivul de personal trebuie să rămână clar determinate, documentate și verificabile. Propunem ca art. 10 alin. (2) lit. b^1) din Codul muncii să nu fie abrogat integral, ci expus în următoarea redacție: „b^1) să aprobe și/sau să modifice statele de personal ale unității, cu excepția angajatorilor care au mai puțin de 50 de salariați, dacă legea specială, actele de constituire, statutul unității sau actele proprietarului ori fondatorului nu prevăd altfel.” Informarea și consultarea salariaților. Proiectul modifică art. 42^1 din Codul muncii prin excluderea, la alin. (2) lit. c), a cuvintelor „sau schimbarea proprietarului unității” și prin completarea articolului cu alin. (10^1), potrivit căruia angajatorii întreprinderilor micro, mici și mijlocii nu vor fi obligați să comunice informații sau să întreprindă consultări dacă această obligație nu este stabilită în contractul colectiv de muncă. Sintagma „întreprinderilor micro, mici și mijlocii” are un conținut economic stabilit prin Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, clasificarea efectuându-se prin raportare nu doar la numărul salariaților, ci și la indicatori economici și financiari. În cazul menținerii acestei clasificări, este necesară cel puțin introducerea unei norme de trimitere: „În sensul prezentului articol, apartenența angajatorului la categoria	

		întreprinderilor micro, mici sau mijlocii se determină în conformitate cu Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii.” O soluție mai adecvată ar fi însă renunțarea la această clasificare și stabilirea directă, în Codul muncii, a unui prag numeric de salariați. Subsecvent, anexăm avizul Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, în vederea examinării și luării în considerare a obiecțiilor și propunerilor formulate de aceasta la proiectul de lege.	
14.	**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale** ***(demersul nr.21-4238 din 25.07.2026)***	Implementarea textului în forma propusă generează riscuri iminente la adresa vieții, sănătății și siguranței cetățenilor în domenii strategice precum siguranța construcțiilor, infrastructura drumurilor publice, sistemele de alimentare cu apă și canalizare, siguranța transportului (rutier, aerian, naval etc.), dezvoltarea durabilă a localităților și altele. Prin urmare, avansarea și promovarea ulterioară a prezentului proiect de lege sunt condiționate de revizuirea integrală și obligatorie a acestor norme, în strictă concordanță cu poziția ministerului , după cum urmează:	**Nu se acceptă.** Se apreciază că afirmațiile introductive formulate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale au un caracter general și declarativ, nefiind însoțite de o analiză de impact sau de o argumentare juridică și tehnică din care să rezulte că fiecare dintre modificările propuse ar genera, în mod direct și inevitabil, riscurile invocate la adresa vieții, sănătății și siguranței cetățenilor. Afirmația potrivit căreia implementarea proiectului ar genera „riscuri iminente” în domenii strategice reprezintă o concluzie generalizată, care nu este fundamentată prin raportare la conținutul concret al fiecărei intervenții legislative și nici prin demonstrarea raportului de cauzalitate dintre normele propuse și consecințele invocate. Se consideră că o asemenea abordare nu corespunde standardelor de fundamentare a politicilor publice și tehnicii de avizare a proiectelor de acte normative. Rolul autorității de specialitate este de a evalua obiectiv fiecare soluție legislativă, de a identifica riscurile reale și de a propune măsuri de diminuare a acestora, nu de a formula concluzii generale care anticipează respingerea integrală a proiectului înainte de analiza punctuală a fiecărei propuneri.

			De asemenea, condiționarea promovării proiectului de acceptarea integrală și obligatorie a poziției ministerului nu poate fi reținută, întrucât procedura de avizare interinstituțională are ca scop identificarea celei mai bune soluții legislative prin dialog instituțional și argumentare juridică, iar nu subordonarea concepției autorului poziției unei singure autorități avizatoare. Eventualele observații întemeiate vor fi valorificate la definitivarea proiectului, însă acestea nu justifică abandonarea obiectivelor de fond ale reformei și nici respingerea soluțiilor legislative în lipsa unei motivări concrete și proporționale.
		I. Pe domeniul urbanism și construcții	
		1. La Art.LX:	
		1) La pct.1 privind modificarea noțiunii de „acordul scris al proprietarului terenului pentru obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare, a autorizației de construire sau a autorizației de desființare, solicitat de superficiar de la proprietarul terenului (acord scris al proprietarului)” în vederea stabilirii unor excepții de la obligația prezentării acordului respectiv, comunicăm că aceasta nu s e susține din motiv că, la momentul înregistrării superficiei legale, proprietarul terenului nu a luat cunoștință cu tipul și caracteristicile viitorului obiectiv care urmează a fi proiectat și ulterior construit. Astfel, dacă lucrările efectuate depășesc strict sfera infrastructurii (ex: clădiri administrative, depozite care nu sunt strict edilitare etc.) în lipsa acordul proprietarului, acestea ar putea fi considerate ulterior construcții neautorizate sau	**Nu se acceptă.** Nu se reține argumentele invocate de Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, deoarece acestea nu demonstrează incompatibilitatea juridică a soluției propuse, ci se întemeiază preponderent pe ipoteze speculative și riscuri teoretice care există inclusiv în cadrul reglementării actuale. Argumentul potrivit căruia proprietarul terenului nu ar cunoaște, la momentul constituirii superficiei legale, caracteristicile viitoarei construcții nu justifică instituirea obligației de a solicita repetat acordul acestuia pentru emiterea fiecărui act permisiv. Dreptul de superficie constituie un drept real distinct, opozabil proprietarului și terților, iar exercitarea acestuia nu poate depinde permanent de manifestarea ulterioară de voință a proprietarului, deoarece o asemenea interpretare ar lipsi dreptul de superficie de efectele juridice pe care legea le conferă. Totodată, afirmațiile privind eventuala insolvabilitate a investitorului, abandonarea proiectului, costurile de demolare sau posibilitatea deteriorării bunurilor proprietarului reprezintă simple

		executate cu depășirea limitelor dreptului de superficie. Totodată, dacă un investitor intră în insolvență sau abandonează proiectul, iar infrastructura construită nu este una schimbătoare, proprietarul terenului se trezește cu o „moștenire” greu de administrat, care generează costuri substanțiale de mentenanță sau demolare. Suplimentar celor menționate, există riscul iminent ca superficiarul să execute lucrări fără acordul expres (bazându-se doar pe exceptare), fapt ce ar putea deteriora activele existente ale proprietarului. Prin urmare, insistăm asupra neadmiterii încălcării dreptului fundamental la proprietate. Prezenta obiecție se va lua în considerare, inclusiv la revizuirea pct.3 din proiectul legii, ce prevede modificarea art.105 alin.(2) lit.b) și pct.7, ce prevede modificarea art.127 alin.(2) lit.d) din Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023.	eventualități, fără a exista o demonstrație că acestea ar constitui consecințe directe ale modificării propuse. Aceste riscuri sunt inerente oricărui proces investițional și există indiferent dacă acordul proprietarului este sau nu solicitat la etapa emiterii actelor permisive. Se observă că proiectul nu elimină controlul legal asupra investiției. Exceptarea operează exclusiv în cazul existenței unui drept de superficie legal constituit și înregistrat în Registrul bunurilor imobile și numai în măsura în care lucrările respectă limitele dreptului de superficie, destinația terenului și documentația de urbanism aplicabilă. În consecință, argumentele privind executarea unor lucrări arbitrare exced conținutului normei propuse și pornesc de la premisa nelegală că autoritățile competente ar putea autoriza lucrări care depășesc dreptul de superficie. În vederea eliminării oricăror interpretări extensive, textul va fi precizat suplimentar prin raportare expresă la destinația terenului, conținutul dreptului de superficie și documentația de urbanism aplicabilă.
		2) La pct.2, nu s e sus ține propunerea privind introducerea art.104[1]. La caz, menționăm că implementarea acesteia ar genera cheltuieli suplimentare pentru beneficiarul investiției, întrucât schițele de proiect urmează a fi elaborate de proiectanți atestați. Concomitent, elaborarea unei schițe de proiect în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare poate conduce la neconcordanțe cu reglementările	**Nu se acceptă.** Se apreciază că argumentele formulate de MIDR pornesc de la o premisă eronată, și anume că examinarea conceptului urbanistic ar constitui o etapă obligatorie a procedurii de autorizare. În realitate, mecanismul propus are caracter exclusiv facultativ și reprezintă un instrument suplimentar pus la dispoziția investitorului. Afirmația potrivit căreia această procedură ar genera cheltuieli suplimentare ignoră faptul că investitorul decide în mod liber dacă utilizează sau nu această posibilitate. Dimpotrivă, scopul reglementării este prevenirea unor costuri considerabil mai mari

		urbanistice aplicabile și cu documentația de urbanism aprobată, ceea ce poate genera pierderi materiale pentru beneficiarii terenurilor, persoane fizice sau juridice. Supletiv, menționăm că obligația prezentării unei schițe de proiect autorității administrației publice locale a fost reglementată anterior de Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. Ulterior, această obligație a fost abrogată prin Legea nr.3/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.55–61, art. 37), legiuitorul renunțând în mod expres la această soluție normativă.	generate de elaborarea integrală a documentației de proiect care, ulterior, ar putea fi respinsă din motive urbanistice. Nu poate fi reținut nici argumentul referitor la neconcordanța schiței cu documentația de urbanism. Tocmai identificarea timpurie a unor asemenea neconcordanțe constituie finalitatea procedurii propuse. Invocarea faptului că o reglementare asemănătoare a existat anterior în Legea nr. 163/2010 nu constituie, prin ea însăși, un argument împotriva noii soluții legislative. Reglementarea propusă are un conținut, un scop și efecte juridice diferite, fiind concepută ca o procedură opțională de consultare preliminară și nu ca o condiție obligatorie pentru emiterea actelor permisive. Pentru evitarea oricăror neclarități, textul va fi completat în sensul precizării exprese că avizul emis în această etapă nu substituie certificatul de urbanism și nu conferă, prin el însuși, dreptul de executare a lucrărilor.
		3) La pct.3, menționăm că, abrogarea lit.c) și d) din art.105 alin.(2) urmează în mod obligatoriu a fi convenită și coordonată cu Ministerul Mediului și Ministerul Culturii.	**Se acceptă parțial.** Este evident că modificările propuse urmează a fi consultate și cu Ministerul Mediului și Ministerul Culturii, având în vedere competențele sectoriale ale acestora. Totuși, simpla necesitate a consultării interinstituționale nu reprezintă un argument suficient pentru menținerea automată a unor cerințe documentare care pot deveni redundante sau disproporționate în cadrul procedurii de emitere a certificatului de urbanism. În procesul definitivării proiectului va fi verificată necesitatea fiecărui document solicitat, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității, simplificării administrative și interoperabilității dintre autoritățile publice, urmărindu-se eliminarea solicitării unor informații pe care administrația publică le poate obține direct, fără implicarea solicitantului.

		4) La pct.5, pct.8 și pct.9, comunicăm că nu s e susține nici într-un caz completarea Codului urbanismului și construcțiilor, cu conceptele de la: „Art.106[1]. Mecanismul subsidiar de examinare și emitere a certificatului de urbanism pentru proiectare”; „Art.149[1]. Mecanismul subsidiar de examinare și emitere a autorizației de construire”; „Articolul 153[1]. Mecanismul subsidiar de examinare și emitere a autorizației de desființare” În acest sens menționăm că, emiterea actelor permisive în domeniul construcțiilor, potrivit art.29 alin.(1) lit.q) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală constituie prerogativa primarului, or emiterea acestor acte permisive de către o altă entitate, contravine principiilor de bază ale autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice și legalității, prevăzute expres la art.3 alin.(1) din Legea nr.436/2006, precum și art.5 alin.(1) din legea citată, care statuează că autoritățile administrației publice locale „dispun de competențe depline și exclusive” în gestionarea intereselor publice locale. Prin urmare se va reține că urbanismul denotă un interes local și nici o autoritate publică centrală nu are dreptul să preia această atribuție. De asemenea, potrivit art.14 alin.(2) lit.j) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, consiliul local aprobă documentația de urbanism, iar prin aprobare, consiliul își asumă	**Nu se acceptă.** Se apreciază că observațiile formulate de MIDR confundă obiectul reglementării propuse cu transferul competențelor autorităților administrației publice locale. Proiectul nu urmărește substituirea competențelor primarului și nici limitarea autonomiei locale. Mecanismul subsidiar este conceput exclusiv ca un remediu administrativ excepțional, aplicabil numai în situațiile în care autoritatea competentă nu își exercită atribuțiile legale, nu soluționează cererea în termen, nu comunică un refuz motivat sau emite un refuz vădit neîntemeiat. Autonomia locală nu poate fi interpretată ca drept al autorității publice de a nu exercita competențele conferite de lege sau de a bloca pe termen nedeterminat realizarea unor investiții. Dimpotrivă, autonomia locală presupune exercitarea responsabilă și în termen a competențelor administrative. Argumentul potrivit căruia persoana interesată trebuie să se limiteze la contestarea inacțiunii ori a refuzului în instanța de judecată nu se susține. O asemenea abordare este incompatibilă cu principiile unei administrații publice moderne și eficiente. Rolul statului nu este de a transfera asupra cetățeanului sau investitorului consecințele propriilor disfuncționalități administrative, obligându-l să inițieze litigii pentru exercitarea unor drepturi recunoscute de lege. Dimpotrivă, rolul politicilor publice este de a elimina cauzele care generează litigii, de a reduce arbitrariul administrativ și de a institui remedii administrative rapide și efective. Instanța de judecată trebuie să constituie ultima ratio, iar nu mecanismul obișnuit de funcționare a administrației publice. Argumentul MIDR este cu atât mai puțin convingător cu cât Republica Moldova continuă să înregistreze un număr semnificativ

		dreptul exclusiv de reglementare juridică a regulilor de urbanism aplicate pe teritoriul său. La fel, potrivit art. 14 din Legea nr. 436/2006, doar administrația publică locală, în virtutea calității sale de administrator al domeniului public aferent unității administrativ-teritoriale și decident urbanistic, decide exclusiv condițiile de emitere a autorizației de construire în ceea ce privește durata de execuție a lucrărilor. Totodată, această competență reflectă inclusiv obligația legală a executivului local de a garanta ordinea publică și siguranța traficului pe parcursul lucrărilor, astfel cum reiese din prevederile art.29. Conex se va reține că IP Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe nu deține și nu dispune de documentația de urbanism, gestionarea acestei documentații fiind o obligație și prerogativă de autonomie locală (cu titlu informativ, chiar și în cazul emiterii actelor permisive pentru obiectivele de importanță națională, avizul cu extrasul din documentația de urbanism este emis de către autoritatea publică locală). Mai mult, potrivit pct.3 din Statutul IP „Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.633/2023, Oficiul este instituție publică la autogestiune, iar conform pct.35 subpct.2) din Statut, mijloacele financiare primite din bugetul de stat sunt oferite doar pentru acțiuni de	de litigii administrative și condamnări la Curtea Europeană a Drepturilor Omului generate inclusiv de deficiențe administrative, aplicarea neuniformă a legii și lipsa unor remedii interne efective. Din perspectiva bunei guvernări, obiectivul statului trebuie să fie diminuarea numărului acestor litigii, nu tratarea lor ca soluție firească a conflictelor dintre administrație și cetățean. De asemenea, comparația cu instituția aprobării tacite nu poate fi reținută. În cazul aprobării tacite, dreptul se dobândește prin simpla expirare a termenului legal. În mecanismul propus, actul permisiv este emis numai după examinarea documentației și verificarea respectării tuturor condițiilor prevăzute de lege de către autoritatea competentă. Prin urmare, cele două instituții juridice au natură și efecte diferite. Totodată, observațiile privind accesul la documentația de urbanism, delimitarea competențelor și finanțarea atribuțiilor suplimentare sunt pertinente și vor fi valorificate la definitivarea mecanismului, fără a afecta soluția legislativă de principiu.

		interes național, astfel aceste sarcini nu pot fi atribuite în lipsa finanțării. În concluzie, ne menținem poziția de dezacord în ceea ce privește modificările propuse la art.106[1], 149[1] și 153[1] referitoare la instituirea unui mecanism subsidiar de examinare și emitere a certificatului de urbanism pentru proiectare, a autorizației de construire și a autorizației de desființare. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică (autorități publice cu competențe exprese pe domeniu) consideră că, aceste modificări ar echivala cu revenirea la o procedură similară aprobării tacite, mecanism abandonat de legiuitor în materia actelor permisive în construcții. În situația în care autoritatea emitentă nu eliberează actul permisiv în termenul prevăzut de lege, nu comunică solicitantului un refuz motivat ori emite un refuz vădit neîntemeiat sau nejustificat, solicitantul dispune de dreptul de a contesta inacțiunea sau actul administrativ în instanța de judecată, în condițiile legislației administrative și procesual-administrative.	
		5) La pct.6, referitor la propunerile de modificare a art.107 alin.(11), evocăm faptul că, conceptual nu sunt obiecții asupra propunerii expuse, însă este necesar de evidențiat că autoritățile administrației publice locale, trebuie să dispună de mijloace financiare clar bugetate în acest sens. Propunerea	**Se acceptă parțial.** Se relevă opinia potrivit căreia orice obligație nouă impusă autorităților administrației publice locale trebuie să fie însoțită de identificarea unor surse de finanțare și de consultarea reprezentanților administrației publice locale.

		respectivă trebuie consultată obligatoriu cu Congresul Autorităților Locale din Moldova, precum și cu alte organizații similare.	Totodată, argumentele formulate nu infirmă problema practică pe care proiectul urmărește să o soluționeze, și anume imposibilitatea realizării unor investiții din cauza inexistenței documentației de urbanism ori a imposibilității elaborării acesteia într-un termen rezonabil. În acest context, observația MIDR confirmă indirect necesitatea intervenției legislative, limitându-se însă exclusiv la aspectele financiare, fără a propune un mecanism alternativ care să elimine blocajele existente. Se acceptă necesitatea consultării suplimentare cu Congresul Autorităților Locale din Moldova și identificării unui mecanism echilibrat de repartizare a costurilor, astfel încât să fie diferențiate documentațiile elaborate exclusiv în interes privat de cele care răspund simultan unui interes public și privat. Textul urmează a fi revizuit în acest sens, fără abandonarea obiectivului urmărit de proiect.
		6) La pct.8, ce vizează completarea cu art.149² „Regimul simplificat pentru infrastructura agro-industrială și energetică funcțională”, comunicăm că aceasta nu se susți ne . Potrivit celor propuse la alin.(2) lit.a) elaborarea planului urbanistic zonal sau de detaliu nu este obligatorie, dacă investiția nu contravine documentației de amenajare a teritoriului și normativelor tehnice aplicabile. Astfel, conform celor expuse, în condițiile existenței documentației de amenajare a teritoriului și a investiției ce respectă documentația, prevederile actuale ale Codului prevăd deja că, în prezența unei documentații de amenajare a	**Nu se acceptă.** Se apreciază că argumentele formulate de MIDR pornesc de la premisa menținerii cadrului normativ existent, fără a examina cauza reală care a determinat promovarea acestei intervenții legislative. Obiecția ministerului se rezumă la concluzia că, în lipsa documentației de amenajare a teritoriului sau a documentației de urbanism, certificatul de urbanism pentru proiectare nu poate fi emis, reiterând practic reglementarea în vigoare. Or, tocmai această situație reprezintă problema pe care proiectul urmărește să o remedieze. În numeroase unități administrativ-teritoriale documentația de amenajare a teritoriului ori documentația de urbanism lipsește sau este depășită, iar această împrejurare, independentă de voința

		teritoriului, certificatul de urbanism pentru proiectare se emite direct în baza acesteia, fără a fi necesară elaborarea unui plan urbanistic zonal sau de detaliu. O problemă constituie lipsa documentației de amenajare a teritoriului și anume în acest caz este necesară elaborarea documentației de amenajare a teritoriului sau urbanism, fără de care conceptual nu poate fi emis un act permisiv pentru proiectare ori certificatul de urbanism pentru proiectare, este, prin natura sa, un extras din documentația de amenajare a teritoriului sau de urbanism. În consecință, în lipsa acestor documentații de bază, actul permisiv pentru proiectare nu poate fi emis sub nicio formă, iar regimul simplificat propus devine inaplicabil. Prin urmare, cu privire la alin.(2) al art.149² privind regimul simplificat pentru infrastructura agroindustrială și energetică funcțională, apreciem că textul propus conține contradicții de ordin juridic și practic. În majoritatea cazurilor, pentru terenurile situate în extravilan nu există documentație de urbanism aprobată, iar în cazul localităților lipsa unei documentații urbanistice actualizate poate conduce la amplasarea unor construcții incompatibile cu fondul construit existent și cu funcțiunile zonei, afectând calitatea mediului construit și condițiile de viață ale populației. În plus, în lipsa documentației de urbanism aprobate nu poate fi stabilit regimul arhitectural-urbanistic al terenului, fapt care împiedică emiterea	investitorului, conduce la blocarea investițiilor în infrastructura agroindustrială și energetică, inclusiv în zonele extravilane. Nu poate fi acceptată concluzia potrivit căreia inexistența documentației urbanistice justifică imposibilitatea absolută de autorizare a unor investiții compatibile cu destinația terenului și cu reglementările tehnice aplicabile. O asemenea abordare conservă o disfuncționalitate administrativă existentă și transformă inacțiunea autorităților în obstacol permanent pentru dezvoltarea investițiilor. Totodată, argumentele referitoare la posibilitatea amplasării unor construcții incompatibile au caracter general și nu demonstrează că mecanismul propus ar conduce inevitabil la asemenea consecințe. Scopul legiferării nu este eliminarea oricărui risc teoretic, ci instituirea unor reguli clare și previzibile care să permită autorizarea unor investiții cu impact redus și compatibile cu destinația terenului. În vederea excluderii oricăror interpretări extensive, textul va fi completat prin stabilirea expresă a condițiilor cumulative de aplicare a regimului simplificat, inclusiv cu referire la compatibilitatea funcțională, respectarea normativelor tehnice, excluderea zonelor protejate și respectarea cerințelor de mediu și siguranță.

		certificatului de urbanism pentru proiectare în condițiile legii. În asemenea situații, planul urbanistic zonal sau, după caz, planul urbanistic de detaliu reprezintă instrumentele obligatorii care nu pot fi substituite printr-o procedură simplificată.	
		7) La pct.8, ce vizează completarea cu art.149^3 „Regimul integrat de autorizare a rețelelor edilitare aferente construcțiilor”, comunicăm că nu se susține, în condițiile în care rețelele inginerești menționate sunt amplasate pe alte terenuri cu numere cadastrale distincte și cu alt regim juridic decât regimul juridic pe care este amplasată construcția de bază. Trasarea rețelelor respective trebuie sa fie conformă documentației de urbanism, în coridoarele special destinate acestor rețele, fără a fi construite izolat pentru fiecare obiect în parte, și corelat cu prevederile Legii privind accesul pe proprietăți a furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și utilizarea infrastructurii.	**Nu se acceptă.** Se apreciază că obiecția MIDR identifică o situație particulară de aplicare, fără a demonstra inoportunitatea soluției legislative în ansamblul său. Faptul că anumite rețele edilitare pot traversa terenuri cu regimuri juridice diferite nu justifică obligarea investitorului, în toate cazurile, să parcurgă proceduri administrative distincte pentru obiectivul principal și pentru rețelele care îl deservesc exclusiv. Scopul proiectului îl constituie simplificarea procedurilor administrative și eliminarea formalismului excesiv în cazurile în care obiectivul principal și infrastructura aferentă formează o singură investiție din punct de vedere tehnic și funcțional. Obiecția formulată de minister relevă necesitatea delimitării situațiilor în care autorizarea integrată este posibilă de cele în care existența unor drepturi ale terților ori a unor regimuri juridice speciale impune coordonări suplimentare. Prin urmare, observația justifică perfecționarea textului normativ, dar nu constituie argument pentru respingerea mecanismului propus. Textul va fi completat în sensul precizării exprese că autorizarea integrată nu exonerează solicitantul de respectarea legislației privind accesul pe proprietăți, instituirea servituților și coordonările obligatorii prevăzute de legislația specială.
		8) La pct.10, referitor la completarea art.192 cu alin.(6^1), privind utilizarea construcțiilor	**Se acceptă parțial.**

		nerecepționate, comunicăm că de facto această situație există, iar soluția propusă nu poate fi a acceptată în condițiile lipsei reglementărilor referitoare la următoarele aspecte: - asumarea de responsabilitate că construcțiile respective vor fi finalizate și recepționate; - durata utilizării provizorii nu poate fi nelimitată; - cine poartă și își asumă responsabilitatea pentru eventualele accidente tehnice și pentru recuperarea prejudiciilor cauzate; - excluderea sau limitarea la minimum de a utiliza acest mecanism în cazul în care construcția are abateri de la proiect și autorizația de construire. Referitor la propunerile de la alin.(13), nu este clară necesitatea introducerii acestor prevederi, în condițiile în care la art.197 alin.(9) din Codul urbanismului și construcțiilor sunt deja enumerate expres și limitativ categoriile de construcții la recepția cărora participă reprezentanții Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică.	Se apreciază că observațiile formulate de MIDR privind necesitatea reglementării mai detaliate a utilizării provizorii sunt întemeiate și urmează a fi valorificate. În același timp, argumentele prezentate nu justifică respingerea conceptuală a mecanismului propus. Ministerul confirmă expres că utilizarea de facto a unor construcții înainte de recepția finală reprezintă o realitate practică. În aceste condiții, soluția legislativă nu urmărește legalizarea unor situații neconforme, ci instituirea unui cadru normativ clar, care să stabilească limite, condiții și responsabilități în cazurile excepționale în care o asemenea utilizare este justificată. Absența unei reglementări exprese nu elimină fenomenul existent, ci îl menține într-o zonă de incertitudine juridică. În scopul asigurării unui nivel adecvat de protecție, textul va fi completat cu dispoziții privind: • durata maximă a utilizării provizorii; • categoriile de construcții pentru care mecanismul este aplicabil; • responsabilitatea investitorului și a participanților la procesul de construire; • interdicția utilizării mecanismului în cazul abaterilor neautorizate de la proiect.
		Prin urmare, în ceea ce privește propunerea de modificare a alin.(13) al art.192, reiterăm că alin.(9) al art.197 stabilește în mod expres categoriile de construcții la recepția finală a cărora participă Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, iar modificările propuse sunt susceptibile	**Se acceptă parțial.** Suntem de acord că modificarea trebuie corelată cu dispozițiile art.197 alin.(9) pentru evitarea unor eventuale interpretări divergente. Totodată, simpla existență a unei reglementări privind participarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică la recepția anumitor categorii de construcții nu exclude posibilitatea perfecționării mecanismului legal.

		să genereze interpretări neunitare și conflicte de aplicare a normelor legale. Totodată, înlocuirea textului actual al alin.(13) cu un text având un sens complet diferit decât al alin.(13) existent, urmată de decalarea (transferarea) alineatelor existente către poziții noi, la fel, cu un alt conținut (ex. alin.13 devine alin.14), contravine regulilor tehnică normativă. Această practică alterează structura logică și coerența normei juridice inițiale.	Observațiile formulate de MIDR au caracter predominant de tehnică legislativă și urmează a fi valorificate la definitivarea textului. Se acceptă, de asemenea, necesitatea respectării regulilor de tehnică legislativă privind numerotarea și succesiunea alineatelor, astfel încât structura normei să rămână coerentă și ușor de urmărit.
		9) Cu referire la pct.11, ce vizează abrogarea art.347 alineatele (5), (6), (7), (7^1) și (8), menționăm despre faptul că aceasta nu se sus ți ne în mod categoric. Eliminarea defalcărilor investitorilor către Fondul bazei normative va genera un blocaj sistemic iminent în industria construcțiilor din Republica Moldova, având în vedere următoarele argumente: După destrămarea URSS, Republica Moldova a moștenit sistemul sovietic de reglementare în construcții, bazat pe GOST-urile adoptate până la aprilie 1992. În prezent, pentru proiectarea construcțiilor se mai utilizează estimative 1110 documente elaborate în anii 70-90 al secolului trecut, dintre care: - peste 250 СНиП (строительные нормы и правила); - peste 160 ВСН (ведомственные строительные нормы);	**Nu se acceptă.** Nu se contestă necesitatea finanțării procesului de elaborare și actualizare a documentelor normative în construcții și nici importanța armonizării acestora cu standardele europene. Totuși, argumentele MIDR confundă necesitatea finanțării cu necesitatea menținerii actualului mecanism de finanțare. Avizul demonstrează existența unei necesități reale de resurse financiare, însă nu demonstrează că actualul sistem de defalcări obligatorii reprezintă singura soluție posibilă și nici că acesta respectă pe deplin principiile proporționalității, echității și eficienței fiscale. Necesitatea modernizării cadrului normativ nu poate justifica, prin ea însăși, perpetuarea unei sarcini parafiscale asupra tuturor investițiilor, fără o analiză privind impactul economic al acesteia, eficiența utilizării fondurilor colectate și existența unor surse alternative de finanțare. Se apreciază că elaborarea documentelor normative reprezintă o funcție de interes public, iar finanțarea acesteia trebuie analizată în contextul politicilor bugetare generale ale statului și al obligațiilor

		- peste 700 alte acte (de tip РД – руководящий документ; РСН – Российские строительные нормы; СН - строительные нормы; ВНТП - ведомственные нормы технологического проектирования; ОНТП - Общесоюзные нормы технологического проектирования etc.). Această situație creează dificultăți în aplicarea acestor normative în construcții de către proiectanți, producători, importatori și distribuitori de materiale de construcții. Până în prezent, au fost adoptate în calitate de standarde naționale 3720 de standarde europene EN și internaționale ISO. În vigoare sunt 498 normative elaborate în Republica Moldova, dar care fac referințe la GOST-uri, care la rândul său în prezent sunt anulate, dintre care: - 190 –NCM (Normative în Construcții Moldovenești); - 308 –CP (Coduri Practice în construcții). Deși Eurocodurile pentru construcții (compuse din 58 de părți) au fost adoptate în calitate de standarde naționale, de către Institutul de Standardizare din Moldova, încă din anii 2011-2012, la implementarea acestora se lucrează până în prezent. Pentru aplicarea Eurocodurilor trebuie elaborate Anexe naționale pentru fiecare parte a acestora, care iau în considerare particularitățile naționale, cum ar fi: presiunea vântului; încărcarea dată de	asumate în procesul de integrare europeană, fără transferarea automată a costurilor asupra investitorilor. Totodată, se acceptă necesitatea instituirii unei perioade tranzitorii și identificării unei surse alternative de finanțare, astfel încât modernizarea sistemului de documente normative să nu fie afectată. Prin urmare, observațiile formulate justifică adaptarea mecanismului de implementare, dar nu infirmă oportunitatea revizuirii actualului sistem de finanțare.

		zăpadă; temperaturile maxime și minime; acțiunile seismice etc. Prin urmare, necesitatea modernizării sistemului de documente normative în construcții este importantă și în contextul proceselor de integrare Europeană a Republicii Moldova. În acest sens, Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 325/2022, prevede o acțiune strategică care vizează direct modernizarea sistemului de documente normative în construcții, și anume: armonizarea reglementărilor tehnice și a standardelor naționale în domeniul construcțiilor cu legislația și standardele europene”. Subsecvent menționăm că, costul mediu pentru elaborarea unui document normativ este de aproximativ 400 mii lei, iar pentru actualizare, costul constituie aproximativ 200 mii lei. Astfel, pentru elaborarea tuturor documentelor normative necesare este necesar aproximativ 600 mil. lei. Respectiv, excluderea defalcărilor investitorilor în Fondul bazei normative, va duce la un blocaj în industria construcțiilor fiindcă pe de o parte, normele sovietice nu mai pot fi utilizate, iar altele noi nu sunt elaborate. Totodată, obiectivul de dezvoltare a economiei naționale, nu va fi atins, dar din contra va fi stopată în totalitate dezvoltarea sectorului construcțiilor. În consecință, propunerile de abrogare a alin.(5), (6), (7), (7^1) și (8) ale art.347, le respingem și le	

		apreciem că acestea ar conduce la diminuarea surselor financiare destinate elaborării și actualizării normativelor tehnice în construcții, cu impact negativ asupra procesului de dezvoltare și revizuire a cadrului normativ tehnic din domeniu. În concluzie, abrogarea acestor alineate de la art.347 impune obligatoriu identificarea și garantarea prin lege a unei surse alternative și sigure de finanțare bugetară pentru acoperirea costurilor de modernizare.	
		2. La Art.LXX:	
		Referitor la modificarea art.8 al Legii nr.329/2025 privind Fondul național de dezvoltare a sistemului de documente normative în construcții, în partea ce vizează modificarea titlului articolului, abrogarea alin.(1) și modificarea alin.(2) nu se acceptă . Modificarea propusă este inoportună și inadmisibilă, precum și cu riscuri privind neîndeplinirea angajamentelor de integrare europeană și alinierea la acquis- ul Uniunii Europene, și de sabotare a acestuia materializate prin: - neîntrunirea cerințelor constituționale privind finanțele publice. Conform prevederilor art.131 alin.(6) din Constituția Republicii Moldova, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare. Propunerea de a finanța Fondul integral prin „alocații bugetare” instituie o presiune	**Se acceptă**. Modificările propuse se exclud din proiectul de lege.

		financiară nouă și semnificativă asupra bugetului public. În lipsa indicării unei surse clare și certe de acoperire financiară, precum și în contextul limitărilor curente ale spațiului fiscal bugetar, această propunere este lovită de nulitate. - generarea unui blocaj instituțional și funcțional iminent prin abrogarea alin.(1). Fondul este privat instantaneu de sursa sa principală și garantată de venit (defalcările din investițiile în capitalul fix). În condițiile în care bugetul public nu dispune de mijloacele necesare pentru a acorda aceste „alocații", amendamentul va conduce la o decapitalizare totală. Acest fapt va genera un blocaj funcțional, făcând imposibilă realizarea scopurilor, programelor și utilităților publice pentru care acest Fond a fost constituit. - încălcarea principiului echității fiscale și subvenționarea nejustificată a sectorului privat. Activitatea de construcții are un impact direct și major asupra infrastructurii edilitare și rutiere, generând necesități de sistematizare, reglementare și extindere a rețelelor. Defalcările obligatorii reprezintă o aplicare a principiului conform căruia dezvoltatorul/beneficiarul compensează parțial acest impact. Transferarea sarcinii financiare către bugetul public echivalează cu o „socializare a costurilor" (suportate de toți contribuabilii), în timp ce profiturile din investiții rămân integral în mediul	

		privat. Această abordare creează un tratament inechitabil față de restul contribuabililor. - lipsa de predictibilitate financiară pentru Fond. Finanțarea prin alocații bugetare este supusă fluctuațiilor anuale, negocierilor pe marginea Legii bugetului de stat și a eventualelor rectificări în caz de deficit. Prin renunțarea la o taxă cu destinație specială și dependentă strict de volumul investițiilor din piață, Fondul își pierde autonomia și stabilitatea financiară pe termen mediu și lung. - crearea unui precedent periculos în politicile fiscale. Asumarea de către stat a sarcinilor financiare ale unui sector economic (cum este cel al construcțiilor) constituie un precedent periculos, care poate genera solicitări similare de scutiri și preluări de sarcini pe seama bugetului și din partea altor ramuri ale economiei naționale.	
		II. Pe domeniul supravegherii tehnice (securitate industrială și antiincendiar)	
		1. La Art.IV:	
		Referitor la propunerile de completare cu alin.(2) a art.11 din Legea nr.267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor, constatăm că stabilirea excepțiilor de la obligativitatea deținerii certificatului de absolvire a cursului de instruire în domeniul apărării împotriva incendiilor se bazează	**Se acceptă parțial.** Urmare a ședinței cu MAI, alineatul (2) se ajustează. Se păstrează excepții doar pentru micro și mici, inclusiv cu clarificarea ca acestea să nu administreze clădiri de nivelul unu și doi. O parte din obligații primare sun păstrate, indiferent de categoria întreprinderii, în special instruirea obligatorie și depunerea declarației.

		exclusiv pe două criterii: tipul întreprinderii (micro, mică și mijlocie) și caracterul incombustibil al materialelor, substanțelor și utilajelor utilizate. Prin urmare, considerăm că, această abordare este una incompletă și generatoare de riscuri majore, deoarece omite aspecte tehnice fundamentale care determină nivelul real al pericolului de incendiu, în special riscul asupra vieții omenești și capacitatea de reacție și evacuare. Astfel pentru a asigura un cadru legislativ corect și sigur, insistăm ca excepțiile să nu poată fi admise/aplicate dacă sunt incidente oricare dintre următoarele aspecte referitoare la: - amplasamentul și caracteristicile spațiului. Nu poate fi admisă excepția de la instruire pentru activitățile economice desfășurate în spații cu risc ridicat și cu dificultate de intervenție, cum ar fi încăperile amplasate în subsoluri sau în clădiri cu o înălțime mai mare de 28 de metri. - starea și capacitatea căilor de evacuare. Acordarea excepțiilor nu este justificată în lipsa unei evaluări care să confirme starea corespunzătoare și capacitatea suficientă a căilor de evacuare. Dimensionarea și funcționalitatea acestora sunt vitale, independent de tipul materialelor utilizate în spațiul respectiv. - destinația clădirii, gradul de aglomerare și vulnerabilitatea ocupanților.	

		Excepțiile nu pot fi aplicate instituțiilor destinate categoriilor vulnerabile (copii, pacienți, persoane cu dizabilități, vârstnici, enoriași). De asemenea, este imperativă excluderea de la aceste excepții a instituțiilor de învățământ, unităților medicale, centrelor de plasament, hotelurilor, lăcașurilor de cult, precum și a oricăror alte instituții/spații, indiferent de destinație, care permit prezența simultană a mai mult de 50 de persoane. - echiparea cu sisteme de protecție activă. Excepția privind lipsa instruirii nu poate fi admisă pentru situațiile în care sistemele de semnalizare și stingere a incendiilor (deși obligatorii conform reglementărilor în vigoare) lipsesc sau nu sunt funcționale. În aceste cazuri, lipsa automatizării face ca intervenția umană instruită să rămână singura modalitate de reacție	
		2. La Art.XI: Cu privire la excluderea cuvintelor „certificată” și „certificate” din art.13 alin.(3) și art.14 alin.(2) ale Legii nr.461/2001 privind piața produselor petroliere susținem intervenția, considerând că această noțiune este deja inoportună și depășită. Totodată menționăm că, potrivit anexei nr.2 la Legea nr.151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, stațiile de alimentare cu produse petroliere și gaze lichefiate prezintă obiective industriale potențial periculoase	**Se acceptă parțial.** Se susține observația potrivit căreia noțiunea de „stație certificată” este depășită și urmează a fi eliminată din Legea nr. 461/2001. Totodată, nu se consideră necesară substituirea acesteia cu o nouă condiție formulată în textul Legii nr. 461/2001, întrucât obligația de înregistrare a stațiilor de alimentare în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase rezultă direct din Legea nr. 151/2022.

		de categoria de pericol II, care potrivit art.10 din aceeași lege urmează a fi înregistrate în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase. În contextul celor expuse se impune înlocuirea cuvintelor „certificată” și/sau „certificate” cu cuvintele „înregistrate în Registrul de stat al obiectivelor industrial și instalațiilor tehnice potențial periculoase”.	
		III. Pe domeniul infrastructurii drumurilor publice La **Art. LXXII** alin.(3): Nu se susține includerea în anexa la proiectul legii a pozițiilor 153–155, ce vizează domeniul drumurilor publice, și anume: – poziția 153 – „Autorizarea parcajului” (Codul fiscal nr.1163/1997, art.288 pct.17[1]) și art.291 lit.n[1])); – poziția 154 – „Avizul preliminar al autorizației speciale” pentru autovehiculele care depășesc masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise (Codul fiscal nr.1163/1997, titlul IX, anexa nr.3); – poziția 155 – „Autorizația pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj” în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia, în afara perimetrului localităților (Codul fiscal nr.1163/1997, titlul IX, anexa nr.5). Includerea pozițiilor menționate în anexa la proiectul legii este nejustificată, întrucât poziția 153 nu identifică în mod clar un act permisiv	**Nu se acceptă.** La pozițiile 153–155 sunt prevăzute acte permisive.

		distinct, poziția 154 se referă la un act permisiv deja inclus în Nomenclatorul actelor permisive, iar poziția 155 vizează o autorizare tehnică indispensabilă protecției drumului public și siguranței circulației. Actele și procedurile respective sunt reglementate de Legea drumurilor nr.509/1995, care stabilește regimul juridic al zonei drumului public și al zonelor sale de protecție, precum și obligativitatea autorizării lucrărilor și activităților desfășurate în aceste zone. Totodată, Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023 include avizele și coordonările respective printre condițiile necesare pentru eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare și a autorizației de construire, inclusiv la art.105 și art.127.	
		În ceea ce privește fiecare dintre pozițiile menționate, relevăm următoarele: 1) Cu referire la poziția 153, temeiurile normative indicate în anexă – art.288 pct.17[1]) și art.291 lit. n[1]) din Codul fiscal – reglementează taxa pentru parcaj, iar nu un act permisiv distinct denumit „autorizarea parcajului”. Taxa pentru parcaj reprezintă o taxă locală, iar veniturile provenite din perceperea acesteia constituie venituri ale bugetelor locale, potrivit Legii nr.397/2003 privind finanțele publice locale. În consecință, o taxă locală nu poate fi calificată	**Nu se acceptă.** La poziția 153 este prevăzut un act permisiv. Art.291 lit. n[1]) din Codul fiscal prevede locul de parcaj special amenajat pe domeniul public şi autorizat de autoritatea administraţiei publice locale.

		drept act permisiv și nici declarată facultativă prin mecanismul prevăzut de art.LXXII din proiect. Totodată, amenajarea parcajelor în zona drumurilor publice este supusă cerințelor prevăzute de Legea drumurilor nr.509/1995 și de reglementările în domeniul urbanismului și construcțiilor. Eliminarea caracterului obligatoriu al autorizării acestor amenajări ar putea permite amplasarea necontrolată a parcajelor în imediata apropiere a drumurilor publice, cu efecte negative asupra siguranței și fluidității circulației.	
		2) Cu referire la poziția 154, avizul preliminar este aferent procedurii de eliberare a autorizației speciale pentru autovehiculele care depășesc masa totală, sarcina masică pe osie sau dimensiunile maxime admise și constituie un instrument necesar pentru folosirea legală a drumurilor și protecția infrastructurii rutiere, în special a podurilor și a altor construcții aferente drumurilor publice. Necesitatea menținerii acestei proceduri rezultă inclusiv din obligațiile aferente transpunerii Directivei 96/53/CE privind masele și dimensiunile maxime autorizate pentru anumite vehicule rutiere. Mai mult, autorizația specială respectivă este deja reglementată ca act permisiv, fiind inclusă la poziția 32 din Nomenclatorul actelor permisive cuprins în anexa nr. 1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și eliberată de Agenția Națională Transport Auto.	**Nu se acceptă.** La poziția 154 este prevăzut un act permisiv preliminar eliberat înainte de autorizația specială pentru autovehiculele care depășesc masa totală ….

		Prin urmare, mențiunea din proiect, potrivit căreia actul respectiv nu se regăsește în Nomenclatorul actelor permisive - nu corespunde cadrului normativ în vigoare. Includerea acestuia și în anexa la proiect ar institui două regimuri juridice paralele pentru unul și același act permisiv.	
		3) Cu referire la poziția 155, autorizația pentru efectuarea lucrărilor de construcție și montaj reprezintă o condiție tehnică obligatorie în procesul de autorizare a construcțiilor și amenajărilor amplasate în zona drumului public și/sau în zonele de protecție ale acestuia. Această autorizare este reglementată de Legea drumurilor nr.509/1995 și de Codul urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, iar în lipsa acesteia nu pot fi executate legal lucrări în zona drumului public. Atribuirea unui caracter facultativ acestei autorizații ar permite executarea unor lucrări necontrolate în zona drumului public, generând riscuri majore pentru integritatea infrastructurii rutiere, siguranța circulației și securitatea participanților la trafic. Astfel, includerea pozițiilor 153–155 în anexa la proiect și atribuirea, începând cu 1 ianuarie 2027, a unui caracter facultativ actelor respective ar genera contradicții cu prevederile Legii drumurilor nr.509/1995 și ale Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023. Un aviz sau o autorizație prevăzută de legislația specială drept condiție obligatorie pentru executarea unor lucrări	**Nu se acceptă.** La poziția 155 este prevăzut un act permisiv preliminar eliberat înainte de autorizația de construire

		ori desfășurarea unor activități în zona drumului public nu poate deveni concomitent facultativă în temeiul Legii nr.160/2011.	
		Prin urmare, insistăm asupra excluderii pozițiilor 153 – 155 din anexa la proiectul de lege, întrucât: – temeiurile normative indicate pentru poziția 153 reglementează taxa pentru parcaj, iar nu un act permisiv distinct denumit „autorizarea parcajului”; – actul menționat la poziția 154 este deja inclus în Nomenclatorul actelor permisive, la poziția 32; – autorizația prevăzută la poziția 155 reprezintă o condiție tehnică obligatorie, indispensabilă protecției infrastructurii rutiere și siguranței circulației.	
		IV. Pe domeniul transport rutier	**Se acceptă.**
		1. La Art.XXX:	
		Modificările de la Anexa nr.1 din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, pct.2 (propunerea de reducere a taxelor pentru eliberarea autorizațiilor CEMT și a Carnetului Interbus), se atrage atenția asupra următoarelor aspecte:	
		Potrivit art.2 alin.(1) din Legea fondului rutier nr.720/1996, taxele pentru eliberarea autorizațiilor pentru transporturile auto internaționale de mărfuri și ocazionale de călători constituie una dintre sursele de formare a fondului rutier.	
		Mijloacele financiare acumulate din aceste acte permisive sunt destinate dezvoltării și reabilitării	

		infrastructurii rutiere, principalii beneficiari ai acesteia fiind înșiși operatorii de transport rutier.		
		Reducerea propusă prin proiect afectează, așadar, în mod direct o sursă legală de constituire a fondului, în detrimentul finanțării infrastructurii de care depinde însăși activitatea operatorilor. În acest sens, subliniem că, taxele aferente actelor permisive trebuie să asigure cel puțin recuperarea costurilor administrative de eliberare, evidență, raportare și mentenanță a sistemelor informaționale suportate de autoritate, precum și acoperirea obligațiilor financiare internaționale asumate de către stat, echilibru pe care nivelurile propuse prin proiect nu îl asigură.		
		1) Autorizațiile CEMT sunt eliberate Republicii Moldova în temeiul statutului de stat membru al forului internațional de transport, participare condiționată de achitarea unei cotizații anuale, care pentru anul 2026 a constituit 19 827 euro.		
		Această cotizație are caracter fix și obligatoriu, urmând a fi achitată indiferent de nivelul taxelor percepute la nivel național, astfel încât reducerea propusă ar lărgi decalajul dintre costurile suportate de stat și veniturile colectate, transferând sarcina financiară asupra bugetului public național, fără o justificare economică pertinentă.		
		Pentru anul 2026, cota de autorizații atribuită Republicii Moldova constituie 1 722 autorizații		

		anuale (cost actual 240 euro, propunându-se reducerea la 50 euro) și 186 autorizații de scurtă durată (cost actual 20 euro, propunându-se reducerea la 10 euro). Potrivit estimărilor efectuate pe baza acestor date, veniturile colectate din eliberarea autorizațiilor CEMT s-ar diminua de la circa 417 000 euro la circa 87 960 euro anual, respectiv o reducere de aproximativ 329 040 euro (circa 79%). Raportat la cotizația anuală de 19 827 euro, soldul disponibil pentru completarea fondului rutier ar scădea de la circa 397 173 euro la circa 68133 euro, punând sub semnul întrebării capacitatea de acoperire a costurilor recurente aferente acestor acte permisive.	
		Suplimentar, în contextul digitalizării autorizațiilor CEMT începând cu 01.01.2026, Republica Moldova este obligată să asigure interconectarea tuturor autorităților de control în vederea schimbului de informații, iar întreținerea și mentenanța sistemelor informaționale aferente generează costuri suplimentare recurente, care nu pot fi acoperite în condițiile diminuării veniturilor colectate.	
		Menționăm că autorizația CEMT se eliberează operatorului de transport și poate fi utilizată de orice unitate de transport notificată, fără limitarea numărului de curse. În consecință, efectul economic obținut de operator este considerabil mai mare decât prețul achitat pentru actul permisiv, iar reducerea acestui preț ar conduce la diminuarea	

		acumulărilor la fondul rutier. Totodată, o parte din costuri urmează a fi acoperite din alte surse, care nu au fost identificate în nota de fundamentare ce însoțește proiectul.		
		Relevantă este, în acest sens, și compararea cu autorizațiile unitare, al căror preț este de 5 euro. Autorizația unitară permite efectuarea unei singure curse, în timp ce autorizația CEMT poate fi utilizată pentru un număr nelimitat de curse pe durata valabilității sale, de către orice unitate de transport notificată.		
		Prin urmare, prețul propus de 50 euro pentru o autorizație CEMT — respectiv de doar zece ori mai mare decât cel al unei autorizații pentru o singură cursă — nu reflectă diferența substanțială de beneficiu economic dintre cele două tipuri de acte permisive și subevaluează în mod vădit avantajul conferit operatorului.		
		Aceeași disproporție se regăsește și în cazul Carnetului Interbus, al cărui efect economic, raportat la cele 25 de curse pe care le acoperă, depășește cu mult prețul propus.		
		2) Cu referire la Carnetul Interbus, precizăm că documentul este valabil pentru 25 de curse și poate fi utilizat până la ultima filă, nefiind limitat la o anumită perioadă.		
		Raportat la numărul de curse, prețul carnetului este de 30 lei per cursă, un cost minor în raport cu		

		efectul economic generat. Mai mult, în conformitate cu prevederile Acordului Interbus, Republica Moldova, în calitate de stat parte, are obligația de a ține evidența operatorilor de transport admiși la sistemul Interbus, precum și obligații de raportare, care presupun costuri administrative, iar mijloacele financiare încasate constituie, la fel ca în cazul autorizațiilor CEMT, o sursă de completare a fondului rutier.	
		Nu în ultimul rând, constatăm că nota de fundamentare a proiectului de lege nu conține analiza impactului financiar prevăzută de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, respectiv nu identifică sursele de acoperire a diminuării veniturilor la fondul rutier și nici implicațiile bugetare ale reducerii propuse.	
		În lipsa acestor elemente, inițiativa nu întrunește condițiile de fundamentare necesare adoptării, iar diminuarea acumulărilor la fondul rutier prezintă riscul subfinanțării lucrărilor de dezvoltare și reabilitare a infrastructurii rutiere, cu efecte negative asupra activității înseși a operatorilor de transport, beneficiari direcți ai calității rețelei rutiere.	
		În temeiul argumentelor expuse, nu susține m propunerea de diminuare a taxelor pentru .eliberarea autorizațiilor CEMT și a Carnetului Interbus, avizând negativ această propunere.	
		2. La Art.XL:	

		Se propune completarea proiectului de lege (care operează modificări la Codul transporturilor rutiere nr.150/2014) cu un punct nou, cu următorul cuprins: „La articolul 64 alineatul (2), textul „ , prin intermediul Sistemului informațional «e-Bilet» sau al sistemelor de vânzare proprii interconectate cu Sistemul informațional «e-Bilet»” se exclude.”	**Se acceptă.** Modificările propuse se includ în proiectul de lege.
		Modificarea are drept scop facilitarea procesului de digitalizare a vânzării biletelor, inclusiv prin prisma implementării aparatelor de casă interconectate la Sistemul informațional automatizat „Monitorizarea electronică a vânzărilor” (MEV), gestionat de Serviciul Fiscal de Stat.	
		Astfel, informația privind numărul de călători transportați, necesară pentru evaluarea eficienței serviciilor regulate, urmează a fi preluată din MEV, fără a fi necesară utilizarea unor sisteme suplimentare din partea operatorilor de transport rutier. Aceasta va permite simplificarea activității și va oferi mai multă flexibilitate operatorilor de transport și autogărilor în gestionarea activității.	
		3. La Art.XXVII:	
		Referitor la Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008, se înaintează următoarele modificări:	
		1) La art.263/3:	**Se acceptă.**

		- alin.(7), textul „se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul: „se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice”. Modificarea propusă are drept scop înlăturarea erorii admise în Codul contravențional, prin corelarea acestuia cu cadrul normativ special instituit prin Codul transporturilor rutiere nr.150/2014. Potrivit reglementărilor din domeniu, efectuarea transportului rutier în cont propriu este condiționată de notificare prealabilă, obligație care revine exclusiv persoanei juridice, persoana fizică nu poate avea calitatea de subiect al notificării și, în consecință nu poate presta servicii de transport rutier în cont propriu. În aceste condiții, menținerea unei reglementări contravenționale care presupune posibilitatea săvârșirii faptei și de către persoana fizică generează o neconcordanță între norma materială și sancțiune. .	propunerea se încadrează în obiectivul proiectului.
		- alin.(9), textul „la alin.(1) – (8)” se substituie cu textul: „la alin. (1), (3), (6) și (8)”. Propunerea urmărește corelarea alin.(9) cu gravitatea faptelor contravenționale prevăzute la art.263³, în conformitate cu principiile elaborării actelor normative prevăzute de art.3 din Legea	**Se acceptă.** propunerea se încadrează în obiectivul proiectului

		nr.100/2017 și cu art.41 alin.(1) și (2) din Codul contravențional, potrivit cărora sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil al contravenției și trebuie să fie una echitabilă. Aplicarea aceluiași regim sancționator pentru repetarea tuturor faptelor prevăzute la alin.(1)–(8), indiferent de gravitatea acestora, conduce la o uniformizare nejustificată a răspunderii contravenționale. Prin urmare, se propune limitarea aplicării alin.(9) la contravențiile prevăzute la alin.(1), (3), (6) și (8), care, prin natura și gradul lor de pericol social, justifică instituirea unui regim sancționator distinct în cazul săvârșirii repetate	
		2) La art.439/1, se propun următoarele modificări: - excluderea alin.(2), (3) și (4) din cadrul art.439[1] întrucât conținutul normativ al acestora este preluat și sistematizat în noua redacție a alin.(5) propusă mai jos, care reglementează în mod unitar cazurile și termenele de încetare a măsurii de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier și de restituire a plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și a certificatului de înmatriculare. Soluția propusă elimină dispersarea reglementării, evită repetarea normelor și contribuie la asigurarea unei structuri clare și coerente a articolului. Prin urmare, menținerea alin.(2), (3) și (4) încarcă textul legii în mod artificial și creează confuzii	**Nu se acceptă.** Propunerile necesită examinare și consultare suplimentară cu Ministerul Justiției și cu Ministerul Afacerilor Interne (INP).

		procedurale, fiind contrară principiilor clarității și predictibilității normei juridice. - textul alin.(5) se redă în următoarea redacție: „(5) Măsura de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier încetează și plăcuțele cu numărul de înmatriculare împreună cu certificatul de înmatriculare se restituie în următoarele cazuri: a) la expirarea termenului de 3 luni în cazul contravențiilor prevăzute la art.197 alin.(3), art.263/3 alin.(1), (3) și (6); b) la expirarea termenului de 6 luni în cazul contravențiilor prevăzute la art.197 alin.(3) săvârșite repetat în cursul aceluiași an calendaristic, sau a contravențiilor prevăzute la art.263/3 alin.(1), (3) și (6) săvârșite repetat în cursul aceluiași an calendaristic și sancționate în conformitate cu prevederile art.263/3 alin.(9); c) în cel mult 3 zile, la cererea contravenientului, cu condiția prezentării dovezii de achitare a amenzii în alte cazuri decât cele prevăzute la lit. a) și b).”. Modificarea este necesară în vederea asigurării clarității, previzibilității și aplicării uniforme a prevederilor art.263³ alin.(9) și art.439¹ alin.(5) din Codul contravențional. La moment, art.263³ alin.(9) reglementează sancțiunea aplicabilă în cazul săvârșirii repetate a contravențiilor prevăzute la alin.(1)–(8) al aceluiași articol, iar art.439¹ alin.(5) stabilește condițiile și termenul de aplicare a măsurii de suspendare a dreptului de utilizare a	

		vehiculului rutier, iar în cazul contravențiilor prevăzute la art.263/3 alin.(1), (3) și (6), ceea ce poate genera incertitudini privind aplicarea concomitentă a sancțiunii contravenționale și a măsurii restrictive. Prin modificările propuse se va stabili în mod expres și unitar categoriile de contravenții pentru care, în cazul săvârșirii repetate, se aplică sancțiunea prevăzută la art.263³ alin.(9) și, după caz, măsura de suspendare a dreptului de utilizare a vehiculului rutier prevăzută la art.439¹ alin.(5), asigurându-se astfel coerența reglementării și evitarea interpretărilor divergente în procesul de aplicare a normelor contravenționale.	
		V. Pe domeniul transport aerian	
		Cu referire la prevederile Anexei nr.1 la proiectul legii, po ziții le 19-27 se vor exclude, reieșind din următoarele considerente:	
		1) Referitor la poziția 19 „Permisiune de zbor”, menționăm că aceasta este reglementată de Hotărârea Guvernului nr.91/2024, și constituie o aprobare tehnică emisă în raport cu starea de navigabilitate a unei aeronave și condițiile în care aceasta poate efectua un anumit zbor.	**Nu se acceptă**. De rînd cu alte autorizări pentru alte categorii de zboruri, care se regăsesc în Nomencaltor, acest permis cade sub noțiunea de act permisiv
		2) Referitor la: - poziția 20 „Aprobarea programelor de securitate (operatorului aeronautic, operatorului aeroportuar,	**Se acceptă**

		entității aeronautice, furnizorului de servicii de navigație aeriană)”, - poziția 21 „Aprobarea programelor de instruire a personalului în domeniul securității aeronautice”, - poziția 22 „Validarea certificatelor echipamentelor de securitate”, precum și - poziția 23 „Coordonarea preventivă a planurilor de reglementare a situațiilor excepționale, menționăm că, actele respective nu conferă titularului dreptul de a iniția, desfășura sau înceta o activitate de întreprinzător și nu constituie o condiție pentru accesul pe piață. Acestea reprezintă măsuri de verificare, aprobare și coordonare a documentației specifice în domeniul securității aeronautice, emise în cadrul exercitării atribuțiilor de supraveghere și control ale Autorității Aeronautice Civile, în conformitate cu Legea nr.192/2019 privind securitatea aeronautică.	
		3) Referitor la poziția 24 „Aprobarea schemei de vopsire a aeronavei”, subliniem că, aprobarea dată reprezintă o operațiune tehnică desfășurată de Autoritatea Aeronautică Civilă în cadrul înmatriculării aeronavei sau al modificării livrării acesteia (aircraft livery). Aprobarea se realizează prin aplicarea parafei pe schema de vopsire, fără emiterea unui act distinct motiv pentru care nu întrunește elementele definitorii ale unui act permisiv și urmează a fi menținută ca etapă tehnică a procedurii.	**Se acceptă**

		4) Referitor la poziția 25 „Manualul întreprinderii de deservire la sol”, menționăm că, acesta reprezintă un document tehnico-procedural a cărui aprobare are loc în cadrul procedurii de certificare a întreprinderilor de deservire la sol și constituie o condiție de demonstrare a conformității cu cerințele aplicabile. Manualul nu conferă titularului dreptul de a desfășura activitatea de întreprinzător, acest drept fiind dobândit exclusiv prin obținerea certificatului întreprinderii de deservire la sol. Totodată, manualul este supus actualizărilor periodice, în funcție de modificările operaționale.	**Se acceptă**
		5) Referitor la poziția 26 „Aprobarea organizației de proiectare” și poziția 27 „Aprobarea organizației de producere”, menționăm că în prezent, în Republica Moldova nu există organizații de proiectare sau de producere aeronautică și nici solicitări privind emiterea unor asemenea aprobări. În aceste condiții, includerea acestora în categoria actelor permisive are un caracter exclusiv formal, fiind lipsită de aplicabilitate practică și de destinatari determinabili. Prin urmare, includerea acestora în categoria actelor permisive este de natură să extindă nejustificat domeniul de aplicare al Legii nr.160/2011, contrar scopului declarat al proiectului de lege, și dimpotrivă, să genereze sarcini administrative suplimentare, fără a contribui	**Nu se acceptă.** Faptul că în prezent nu sunt entități autorizate, nu exclude caracterul permisiv al acestor acte.

		la obiectivul de optimizare a sistemului de acte permisive.	
		VI. Pe domeniul transport naval	
		1. La Art.VII:	
		Referitor la Legea nr.599/1999 pentru aprobarea Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova, la pct.1, din proiect legii sesizăm că, normele pe care proiectul le introduce prin alin.(1^1) și (1^2) reglementează notificarea și coordonarea cu Agenția Navală a atribuirii terenurilor și spațiilor acvatice, precum și a lucrărilor executate în zona căilor navigabile și a instalațiilor de navigație.	
		Amplasarea acestor norme în art.8 din Legea nr. 599/1999 pentru aprobarea Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova nu este corectă din punctul de vedere al sediului materiei: articolul respectiv se referă la „zona drumurilor maritime”, categorie inexistentă în Republica Moldova.	
		Menționăm că, încă de la elaborarea Legii nr.599/1999, în anul 1999, a fost admisă eronat formularea din art.8 privind „drumurile maritime”, întrucât Republica Moldova nu dispune de asemenea căi de navigație.	
		Prin urmare, propunem ca aceste norme să nu fie integrate în Legea nr.599/1999, dar în Legea nr.176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova, respectiv în art.8 al acesteia	

		(„Utilizarea acvatoriilor și a sectoarelor de teren adiacent căilor navigabile interne”), care constituie sediul propriu al materiei navigației interioare.	
		În vederea integrării coerente a alin.(1¹) și (1²) în sediul propriu al materiei, propunem ca art.8 alin.(1) din Legea nr.176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova să fie expus în următoarea redacție: „Articolul 8. Utilizarea acvatoriilor și a sectoarelor de teren adiacent căilor navigabile interne (1) Repartizarea terenurilor din zonele și fâșiile riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă în scop de edificare a construcțiilor sau de amenajare a construcțiilor, inclusiv pentru asigurarea securității navigației, se permite în modul stabilit de legislație, cu acordul autorităților administrației publice locale, al autorităților publice centrale și al organelor de supraveghere și control de stat interesate, inclusiv notificate sau coordonate cu Agenția Navală, în condițiile alin. (1¹) și (1²)”.	**Se acceptă.** Se completează Legea nr.176/2013 la art.8, luînd în calcul propunerile înaintate în aviz. Implicit cu excluderea aprobării tacite și extinderea termenului de la 10 la 15 zile lucrătoare pentru examinarea notificării de către Agenția Navală.
		Întru delimitarea clară a competențelor și evidențierea faptului că Agenția Navală este autoritatea avizatoare, fără a transfera asupra sa obligații de inițiere a procedurii de notificare sau solicitare a avizelor de coordonare și fără a crea ambiguități privind responsabilitatea solicitantului, precum și pentru respectarea cerințelor de tehnică legislativă, propunem alin.(1¹) în următoarea redacție:	

		„(1[1]) În cazul atribuirii terenurilor și spațiilor acvatice, notificarea sau solicitarea avizului de coordonare al Agenției Navale se efectuează de către autoritatea administrației publice locale sau autoritatea administrației publice centrale competentă să emită actul de atribuire. În cazul lucrărilor de construcții autorizate în condițiile Codului urbanismului și construcțiilor nr.434/2023, solicitarea avizului de coordonare al Agenției Navale se efectuează de către autoritatea administrației publice locale competentă să emită certificatul de urbanism pentru proiectare sau autorizația de construire. Agenția Navală examinează solicitarea și, în limitele competențelor sale, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare de la data recepționării unei solicitări complete, va emite avizul de coordonare.”.		
		Subsecvent, propunem a exclude ultima frază din alin.(1[1]): „În cazul în care coordonarea nu este emisă în termen, survine principiul aprobării tacite.”		
		Aplicarea principiului aprobării tacite în cazul avizelor emise de Agenția Navală nu este oportună, având în vedere natura atribuțiilor exercitate și interesul public protejat. Avizul Agenției Navale are rolul de a verifica dacă atribuirea terenurilor și spațiilor acvatice sau executarea lucrărilor propuse nu afectează siguranța navigației, regimul căilor navigabile, infrastructura navală și alte cerințe specifice domeniului transportului naval.		

		Aceste aspecte implică evaluări tehnice și de specialitate care nu pot fi prezumate ca fiind favorabile prin simpla expirare a unui termen procedural. Aplicarea aprobării tacite ar putea conduce la realizarea unor lucrări sau la atribuirea unor bunuri în lipsa unei evaluări de specialitate privind impactul asupra navigației, ceea ce poate genera riscuri pentru siguranța navigației, mediul acvatic și infrastructura aferentă.	
		În conformitate cu principiile dreptului administrativ, aprobarea tacită este justificată în cazul actelor administrative care privesc preponderent interese private și pentru care lipsa unei reacții din partea autorității nu poate afecta în mod semnificativ interesul public. În schimb, în domenii care implică protecția siguranței publice, a mediului sau a infrastructurilor de interes național, actele administrative trebuie emise în baza unei evaluări exprese și motivate a autorității competente. Din aceste considerente, avizele emise de Agenția Navală ar trebui să fie exceptate de la aplicarea principiului aprobării tacite, iar lipsa unui răspuns în termen să fie soluționată prin mecanismele prevăzute de legislația administrativă privind responsabilitatea autorității și accelerarea procedurii administrative, fără a se considera avizul emis în mod tacit.	

		Cu privire la alin.(1²), formulăm următoarele observații de fond, care se regăsesc în redacția propusă mai jos: - sintagma „este obligatorie notificarea prealabilă a Agenției Navale” este redundantă și nu introduce o obligație juridică nouă, ci doar dublează caracterul imperativ al normei de bază. Din perspectiva tehnicii legislative, formularea trebuie să fie concisă și să evite repetările inutile; - ultima teză a alineatului este redactată într-o manieră contradictorie și nu poate fi aplicată în practică. Norma prevede că, în cazul în care notificarea nu conține informațiile necesare pentru identificarea persoanei responsabile, Agenția Navală informează persoana despre acest fapt. Or, dacă persoana responsabilă nu poate fi identificată pe baza informațiilor din notificare, Agenția Navală se află în imposibilitatea obiectivă de a-și îndeplini această obligație. În vederea asigurării clarității și aplicabilității normei, este necesară reformularea acesteia, prin raportarea obligației de informare la existența unor date de contact ale expeditorului sau prin stabilirea expresă că notificările care nu conțin informațiile minime de identificare nu se examinează și nu produc efecte juridice; - termenul de 10 zile lucrătoare este insuficient din perspectiva atribuțiilor în care notificarea este urmată de examinarea informațiilor prezentate, analiza documentației, evaluarea impactului potențial asupra siguranței navigației, precum și	Reglementarea este preluată din Lege nr.160/2011 care prevede modul de reglementare a notificării. În practică, anunțarea despre nulitatea notificării se realizează pe aceiași cale pe care s-a efectuat notificarea inițială, adică la aceiași adresă (fizică sau electronică).

		planificarea și efectuarea unei vizite de control în teritoriu. Se propune un termen realist de 15 zile lucrătoare. Drept urmare, propunem alin.(1^2) în următoarea redacție: „(1^2) În alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1^1), persoana responsabilă de lucrările din zona căilor navigabile interne și din zona de funcționare a instalațiilor de navigație notifică în prealabil Agenția Navală. Notificarea se depune cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de începerea lucrărilor. În baza notificării, Agenția Navală poate efectua o vizită de control la fața locului, în vederea verificării respectării cerințelor privind siguranța navigației și a condițiilor de desfășurare a lucrărilor în zona căilor navigabile interne și în zona de funcționare a instalațiilor de navigație. În cazul în care notificarea nu conține informațiile minime necesare pentru identificarea lucrărilor sau datele de contact ale persoanei care a depus notificarea, aceasta nu se examinează și nu produce efecte juridice. În urma vizitei de control, în termen de 3 zile lucrătoare, Agenția Navală consemnează constatările efectuate și, după caz, emite prescripții obligatorii privind înlăturarea neconformităților constatate sau dispune măsurile prevăzute de lege.”	
		2. La Art.VII pct.2 și Art.XXXVII : 1) Referitor la cuprinsul propus la art.39 alin.(1) lit.b) din Legea nr.599/1999 pentru aprobarea	**Se acceptă.** Certificatul de proprietate asupra navei se exclude din ambele legi.

		Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova: Actele de bord sunt documente oficiale emise sau recunoscute de autoritatea competentă, care însoțesc nava pe durata exploatării și permit verificarea statutului juridic și tehnic al acesteia de către autoritățile de control. Înlocuirea sintagmei „certificatul de proprietate asupra navei” cu sintagma generică „actul care atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra navei” creează incertitudine cu privire la documentul care trebuie să se afle la bord și să fie prezentat în cadrul controalelor. Spre deosebire de certificatul emis de autoritatea competentă, actul care atestă dreptul de proprietate sau de folosință poate reprezenta un contract, un act de transmitere, un contract de leasing, un contract de locațiune sau un alt înscris juridic (comodat, navlosire etc.), documente care nu au natura juridică a unui act de bord și care nu sunt destinate să facă parte din documentația obligatorie a navei. Certificatul de proprietate asupra navei reprezintă un titlu care atestă dreptul de proprietate și drepturile reale înscrise în Registrul de stat al navelor. Acest document are natura unui act de proprietate și produce efecte juridice în raporturile privind dobândirea, transmiterea sau opozabilitatea drepturilor reale asupra navei. Prin urmare, acesta nu trebuie confundat cu documentele de bord și nici cu actele care atestă conformitatea tehnică a navei.	

		Totodată, practica internațională demonstrează că certificatul de proprietate nu mai este utilizat ca document de exploatare a navei. În majoritatea statelor, acesta a fost înlocuit cu certificatul de înmatriculare sau certificatul de naționalitate, iar dovada drepturilor reale asupra navei se realizează prin registrele publice și extrasele actualizate din acestea. Din această perspectivă, utilizarea certificatului de proprietate ca document de bord nu mai corespunde practicilor moderne de administrare a registrelor navale și nici procesului de digitalizare a serviciilor publice. Prin urmare, nu se **acceptă** modificarea propusă. Mai mult ca atât, Agenția Navală, în calitate de organ de specialitate, solicită excluderea integrală a „certificatului de proprietate asupra navei” de la art.39 alin.(1) lit.b) din Legea nr. 599/1999, precum și din art.12 alin.(1) lit.a) din Legea nr.176/2013. Această soluție înlătură deopotrivă incertitudinea generată de formularea generică propusă de autorul proiectului și redundanța normativă, întrucât „certificatul de naționalitate” expus în lit.a) a aceluiași alineat conține deja informațiile privind proprietarul navei, fiind un act de bord oficial emis de autoritatea competentă. Menținerea unei litere distincte pentru certificatul de proprietate nu este, așadar, necesară.	
		De asemenea, întru respectarea rigorilor și tehnicii legislative, se propun următoarele modificări:	

		- la Legea nr.599/1999 pentru aprobarea Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova: Art.42 alin.(1), cuvintele „şi certificatul de proprietate asupra navei le eliberează” se vor înlocui cu cuvintele „este eliberat de către”;	**Se acceptă**
		Art.43 alineat unic va avea următorul cuprins: „Actele indicate la art.39 se păstrează la bord în original, cu excepția actului de navigație, care se poate păstra în copii, legalizate notarial.	**Se acceptă**
		- la Legea nr.176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova: Art.12, la alin.(2) se va exclude textul „cu excepția certificatului de proprietate asupra navei, a cărui copie urmează a fi autentificată de organul emitent sau de către notar”;	**Se acceptă**
		Art.16:	
		la alin.(5), cuvintele „de proprietate asupra navei” se vor substitui cu cuvântul „naționalitate”;	**Se acceptă**
		la alin.(14), cuvintele „certificatului de proprietate asupra navei” se vor înlocui cu cuvintele „certificatului de naționalitate”.	**Se acceptă**
		2) La pct.10-17 din Anexa nr.1 la proiectul legii („Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității și a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător”):	**Nu se acceptă.** Legea nr.160/2011, definește clar categoria de certificate, care spre deosebire de autorizații și licențe nu neapărat trebuie să acorde drepturi de inițiere a unei activități, dar au menirea doar să ateste conformitatea unor bunuri sau utilaje care sunt indispensabile pentru activitatea economică. Și anume, „c) certificat – act permisiv care se

		Actele ce țin de domeniul de competență al Agenției Navale, expuse în Anexa nr.1, și anume: poziția 10 - permisul de navigație; poziția 11 - autorizarea activităților auxiliare activităților de transport naval; poziția 12 - certificatul de siguranță antiincendiară a navei; poziția 13 - certificatul sanitar de bord; poziția 14 - certificatul de prevenire a poluării cu hidrocarburi, ape reziduale și gunoi; poziția 15 - certificatul de navigație interioară; poziția 16 - certificatul de siguranță al navei de pasageri; și poziția 17 - permisul de operare a navelor de mare viteză - sunt acte emise în temeiul Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova (Legea nr.599/1999), al Legii nr.176/2013 privind transportul naval intern, precum și al tratatelor și convențiilor internaționale în domeniul siguranței navigației și protecției mediului la care Republica Moldova este parte. Aceste acte au natura juridică a unor acte tehnice și de certificare, prin care se confirmă conformitatea navelor și a activităților desfășurate cu cerințele obligatorii privind siguranța navigației, securitatea transportului naval și protecția mediului. În ceea ce privește documentele tehnice prevăzute de proiect, acestea au un scop complet diferit. După	referă la conformitatea anumitor bunuri sau servicii fie la atestarea cunoştinţelor/capacităţilor angajaţilor unui agent economic, în limita criteriilor stabilite la art.4, în baza căruia nu se acordă drepturi primare pentru activitate, dar care este impus de lege pentru a confirma respectarea unor cerinţe de ordin tehnic şi a cărui neobţinere nu periclitează întreaga activitate a agentului economic într-un domeniu.” Astfel, criteriile prevăzute la art.4 pentru act permisiv se atribuie suplimentar certificatelor, prin coraborare, în limita caracteristicilor speciale prevăzute anume pentru „certificate”. Ori norma specială în acest caz (de la art.4/1) este prioritară în raport cu norma generală de la art.4.

		natura lor juridică și tehnico-navală a documentelor în discuție, precizăm că acestea au rolul de a atesta faptul că nava, echipamentele sale, sistemele de la bord, construcția, stabilitatea, instalațiile, dotările, procedurile operaționale sau condițiile de exploatare corespund cerințelor stabilite de legislația națională, de actele Uniunii Europene și de convențiile internaționale aplicabile în domeniul siguranței maritime. Aceste documente nu conferă titularului dreptul de a desfășura activitate de întreprinzător și nu autorizează prestarea serviciilor de transport naval, ci atestă exclusiv faptul că nava poate naviga și poate fi exploatată în condiții de siguranță. Din această perspectivă, documentele respective nu întrunesc criteriile prevăzute de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Potrivit acestei legi, un act permisiv reprezintă un document prin care autoritatea competentă conferă persoanei dreptul de a iniția, desfășura sau înceta o activitate de întreprinzător. În schimb, certificatele tehnice navale nu produc asemenea efecte juridice, deoarece ele sunt emise în raport cu caracteristicile tehnice ale navei și nu în raport cu activitatea economică desfășurată de proprietar, armator sau operator. Precizăm, totodată, că art.4[1] alin.(1) lit.c) din aceeași lege definește „certificatul” drept act	

		permisiv numai „în limita criteriilor stabilite la art. 4”. Prin urmare, simpla utilizare în denumirea documentului a termenilor „certificat”, „atestat”, „autorizație”, „document de conformitate” sau a unei alte denumiri similare nu determină, prin ea însăși, calificarea acestuia drept act permisiv. În cazul în care criteriile substanțiale stabilite la art. 4 nu sunt îndeplinite, trimiterea formală la una dintre categoriile de documente prevăzute în Nomenclator nu poate produce efecte juridice și nu poate transforma un document tehnic naval într-un act de autorizare a activității de întreprinzător. Aceste documente confirmă că nava a fost supusă evaluărilor, verificărilor, inspecțiilor, încercărilor sau controalelor tehnice corespunzătoare și că îndeplinește parametrii de siguranță aplicabili în raport cu tipul, destinația, caracteristicile constructive, zona de navigație și condițiile reale de exploatare. Acestea pot confirma, după caz, conformitatea navei cu cerințele privind stabilitatea în stare intactă sau de avarie, construcția, echipamentele de salvare, prevenirea incendiilor, radiocomunicațiile, protecția mediului, securitatea navei, managementul siguranței, condițiile de muncă și de viață la bord sau alte cerințe tehnice specifice. Acestea nu reprezintă instrumente de reglementare a accesului pe piață și nici documente prin care se autorizează inițierea sau exercitarea unei activități comerciale. Scopul primar al acestor	

		documente este asigurarea siguranței navei, a persoanelor aflate la bord și a navigației, protecția mediului marin, asigurarea securității maritime și respectarea obligațiilor internaționale ale statului de pavilion. Aceste obiective depășesc, prin natura lor, sfera reglementării activității de întreprinzător. Un element suplimentar care confirmă că documentele respective nu pot fi asimilate în mod automat actelor permisive, îl constituie faptul că aceste acte nu sunt emise exclusiv de autoritățile publice ale Republicii Moldova. Documentele pot fi emise atât de Agenția Navală a Republicii Moldova, cât și de organizațiile recunoscute. Regimul juridic al acestor organizații este stabilit, în mod special, prin Hotărârea Guvernului nr.2/2020 privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor de circulație maritimă și mixtă, precum și pentru activitățile în domeniu ale administrațiilor maritime. Hotărârea menționată instituie cadrul normativ special aplicabil organizațiilor recunoscute și activităților de inspecție, control și certificare tehnică desfășurate de acestea în relația cu administrația maritimă. Organizațiile recunoscute sunt entități tehnice specializate, inclusiv societăți de clasificare, care pot avea statut de persoane juridice de drept privat și care nu sunt în mod obligatoriu rezidente ale Republicii Moldova. Acestea exercită atribuțiile delegate în	

		condițiile cadrului juridic special aplicabil siguranței maritime și acționează, în limitele împuternicirilor acordate, în numele administrației statului de pavilion. Prin urmare, emiterea documentelor tehnice de către asemenea organizații nu reprezintă o procedură generală de autorizare a activității de întreprinzător, ci modalitatea specifică prin care statul de pavilion își îndeplinește obligațiile privind supravegherea tehnică și siguranța navelor. De asemenea, practica internațională consacră o delimitare clară între certificarea tehnică a navei și dreptul operatorului de a desfășura activitate economică. Certificatele tehnice rămân atașate navei și își păstrează valabilitatea chiar dacă aceasta este exploatată de un alt armator sau operator în temeiul unui contract de navlosire ori al altui raport juridic. Această împrejurare demonstrează că documentele respective certifică exclusiv starea tehnică și conformitatea navei, iar nu capacitatea juridică a operatorului economic. Subliniem, adițional, că includerea acestor acte la nivelul actelor permisive în sensul Legii nr.160/2011 ar reprezenta o birocratizare excesivă, contrară însuși obiectivului declarat al proiectului și al politicilor Guvernului de reducere a poverii administrative asupra mediului de afaceri. O asemenea abordare ar contraveni totodată specificului exigențelor internaționale în domeniul transportului naval și maritim (standardele IMO,	

		CESNI, standardul european ES-TRIN, precum și convențiile din domeniul siguranței navigației și protecției mediului), care instituie regimul acestor certificate tehnice independent de logica actelor permisive de reglementare a activității de întreprinzător. Mai mult, semnalăm necesitatea excluderii certificatelor deja incluse în Anexa nr.1 la Legea nr.160/2011 (Nomenclatorul actelor permisive), care au fost calificate eronat ca acte permisive exclusiv în baza denumirii lor formale de „certificat”. Potrivit art.4 alin.(1) și art.4[1] alin.(1) lit.c) din Legea nr.160/2011, un document constituie act permisiv doar dacă întrunește criteriile materiale definitorii, iar denumirea de „certificat” produce efecte juridice „în limita criteriilor stabilite la art.4”. Certificatele de navigație emise de Agenția Navală, în calitate de autoritate competentă a statului-pavilion, nu conferă titularului dreptul de a iniția, desfășura sau înceta o activitate de întreprinzător, dar atestă conformitatea tehnică și aptitudinea navei de a naviga în condiții de siguranță. Prin urmare, acestea au natura unor acte administrative tehnice, iar nu a unor acte permisive, încadrându-se în excepția prevăzută la art.4 alin.(6) din Legea nr.160/2011, care exclude expres documentele ce nu întrunesc criteriile definitorii ale legii. În consecință, calificarea și menținerea lor în	

		Nomenclatorul actelor permisive este constatată ca inoportună, fiind exprimată solicitarea subsecventă de excludere a acestora din Nomenclatorul actelor permisive. În final, la Art.LXXII alin.(4) din proiect, atragem atenția că, termenul prevăzut de 1 ianuarie 2027, nu este realist și poate genera un vid de reglementare. Potrivit proiectului, textul legii urmează să intre în vigoare la 31 decembrie 2026, iar începând cu ziua următoare autoritățile publice nu vor mai fi în drept să solicite actele incluse în anexă până la revizuirea acestora. În condițiile în care anexa cuprinde 182 de poziții, iar revizuirea fiecărui act presupune realizarea procedurilor prevăzute de Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și de Legea nr.160/2011, inclusiv analiza impactului, avizarea, consultarea publică și adoptarea modificărilor corespunzătoare, termenul acordat Guvernului pentru aducerea actelor sale normative în concordanță cu legea este insuficient. Până la finalizarea procesului de revizuire există riscul ca autoritățile să nu poată solicita acte indispensabile siguranței infrastructurii, protecției mediului ori executării obligațiilor asumate în procesul de integrare europeană. În consecință, devine obligatorie corelarea datei de la care actele incluse în anexă nu vor mai putea fi solicitate cu finalizarea procedurii de revizuire prevăzute la Art.LXXII alin.(6) din proiect.	

15.	**Ministerul Finanțelor** ***(demersul nr. 15/3-06/186 din 27.07.2026)***	Cu referire la **Art.VI,** ce vizează abrogarea Legii nr.1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe, menționăm că, prin proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (liberalizarea totală a operațiunilor valutare) (număr unic 259/MF/BNM/2026), elaborat de Ministerul Finanțelor și Banca Națională a Moldovei, se propune abrogarea Legii nr.1466/1998, din data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Ținem să remarcăm că propunerea de abrogare a Legii nr.1466/1998 face parte din ansamblul complex de măsuri, prevăzute în proiectul de Lege cu număr unic 259/MF/BNM/2026, întru liberalizarea totală a operațiunilor valutare de capital începând cu data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. Abrogarea Legii nr.1466/1998 până la data aderării la Uniunea Europeană trebuie analizată prin prisma impactului acestei măsuri asupra economiei ţării în condiţiile actuale. Astfel, controlul asupra repatrierii este în strictă corelare cu controlul asupra operaţiunilor valutare de capital, în particular, a operațiunilor ce țin de deschiderea de către rezidenți a conturilor curente și de depozit în străinătate la băncile nerezidente. În lipsa unui control din partea statului asupra repatrierii, controlul asupra operaţiunilor valutare supuse în prezent autorizării din partea BNM ar deveni	**Se acceptă.**

		ineficient, deoarece va exista posibilitatea ca operaţiunile supuse autorizării să fie realizate cu utilizarea mijloacelor băneşti nerepatriate în Republica Moldova, fapt ce va expune la risc realizarea mandatului de asigurare a stabilității monetare și valutare în stat. Respectiv, abrogarea Legii nr.1466/1998 este posibilă doar în condițiile posibilității deschiderii conturilor curente și de depozit de către rezidenți la băncile nerezidente, operațiune ce se liberalizează din momentul aderării la Uniunea Europeană (conform proiectului cu număr unic 259/MF/BNM/2026). **Având în vedere acestea, art.VI. din proiect nu se acceptă și urmează a fi exclus.4**	
		Cu referire la Art.XVII, ce prevede modificarea art.19 alin.(8) din Legea nr.282/2004 privind regimul metalelor preţioase şi pietrelor preţioase, atragem atenția că potrivit art.71 alin.(4) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ţine cont de nota de fundamentare care a însoţit proiectul actului normativ respectiv şi de alte documente care permit identificarea voinţei autorităţii publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ. Având în vedere acestea, nota de fundamentare urmează a fi completată în mod corespunzător cu aspecte și raționamente, care să fundamenteze modificările propuse.	**Nu se acceptă.** Nota de fundamentare, la punctul 32 al sub compartimentului 2.2 „Descrierea situației și a problemelor care impun intervenția” conține informații referitor la necesitatea intervenției și modificării cadrului legal referitor la prevederile, care stabilesc acte permisive sau proceduri similare eliberării unui act permisiv. Licența, care se preconizează a fi exclusă se încadrează în cazurile menționate la punctul 32.

		Totodată, propunem examinarea oportunității completării articolului dat cu propuneri suplimentare de modificare a Legii nr.282/2004, conform avizului Ministerului Finanțelor transmis către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării prin scrisoarea nr.14-05/259 din 08.06.2026 privind implementarea sistemului de certificare aferent Procesului Kimberley în Republica Moldova.	
		La Art.XXIII, ce vizează modificarea Legii nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, se propune completarea cu un punct nou cu următorul cuprins: ”pe întregul text al legii, cuvintele ,,organele vamale” la orice formă gramaticală se substituie cu cuvintele ,,Serviciul Vamal” la forma gramaticală corespunzătoare. Modificarea este necesară în vederea asigurării uniformității terminologice cu modificările propuse prin proiectul de lege cu privire la modificarea unor acte normative (redenumirea subdiviziunilor teritoriale ale Serviciului Vamal) (număr unic 592/MF/2026), care prevede substituirea sintagmei ,,organ vamal” cu sintagma ,,Serviciul Vamal” în actele normative relevante.	**Nu se acceptă.** Astfel de norme pot fi revizuite în rezultatul unui proces mai amplu, care să cuprindă toate actele normative, care conțin astfel de prevederi.
		La **Art.LVII,** ce vizează ajustarea Legii nr.43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră, la pct.1 prin care se modifică art.20 alin. (8), cuvintele ,,organelor vamale” se vor substitui cu cuvintele	**Nu se acceptă.** Astfel de norme pot fi revizuite în rezultatul unui proces mai amplu, care să cuprindă toate actele normative, care conțin astfel de prevederi.

		„Serviciului Vamal”, din același considerent expus la punctul de mai sus.	
		Cu referire la **Art.LXIX**, ce prevede modificarea art.67 din Legea nr.325/2025 privind achizițiile publice, menționăm următoarele. Potrivit Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, orice intervenție legislativă trebuie să fie fundamentată prin identificarea problemei, analiza cauzelor, evaluarea impactului și justificarea soluției propuse. În acest context, se remarcă faptul că Legea nr.325/2025 nu a intrat încă în vigoare, aplicarea acesteia fiind prevăzută pentru 1 ianuarie 2027. În lipsa implementării și evaluării practice a mecanismelor instituite, nu poate fi susținută necesitatea modificării acestora. Intervenția legislativă înainte de aplicarea legii este contrară principiilor bunei reglementări și afectează stabilitatea și previzibilitatea cadrului normativ. Totodată, nota de fundamentare invocă existența unor deficiențe privind utilizarea criteriului „prețul cel mai scăzut”, însă nu prezintă date statistice, analize, rapoarte sau alte dovezi obiective care să demonstreze existența unei probleme sistemice și legătura acesteia cu actuala reglementare. De asemenea, efectele pozitive estimate sunt prezentate fără o evaluare de impact care să le susțină, astfel încât proiectul nu întrunește cerințele Legii nr.100/2017, privind justificarea necesității și proporționalității intervenției legislative.	**Se acceptă.** Modificările la această lege se exclud din proiectul de lege.

		Argumentul potrivit căruia modificările apropie legislația națională de Directiva 2014/24/UE nu poate fi reținut. Art.67 alin.(2) din directivă recunoaște expres dreptul statelor membre de a limita utilizarea criteriului „prețul cel mai scăzut”, fără a impune ponderi minime sau maxime ale elementului de preț și fără a califica acest criteriu drept subsidiar. Prin urmare, modificările propuse nu rezultă din obligațiile asumate prin directivă și nu pot fi justificate prin invocarea acesteia. Totodată, introducerea alin.(3^1) generează incoerențe normative, întrucât transformă criteriile „prețul cel mai scăzut” și „costul cel mai scăzut” în criterii subsidiare, fără corelarea alin.(3), care le consacră drept criterii distincte de atribuire. De asemenea, această soluție este incompatibilă cu alin.(8), care permite expres utilizarea criteriului „prețul cel mai scăzut” în cazurile prevăzute de lege. Propunerea de modificare a alin.(8), prin substituirea trimiterii de la art.1 alin.(2) la art.1 alin.(1), restrânge semnificativ posibilitatea utilizării criteriului „prețul cel mai scăzut” și lipsește de efect util excepția existentă, întrucât aceasta ar deveni aplicabilă unor achiziții care nu intră în domeniul de aplicare al Legii nr.25/2025, ci al Hotărârii Guvernului nr.870/2022. În ceea ce privește modificarea alin.(19), nota de fundamentare nu justifică plafonul de 50% pentru elementul de preț și nu demonstrează de ce acesta	

		este adecvat pentru toate categoriile de contracte. Totodată, nu este analizat impactul asupra duratei procedurilor, costurilor administrative, necesarului de instruire a personalului și costurilor de conformare suportate de operatorii economici, în special de întreprinderile mici și mijlocii. De asemenea, nota de fundamentare nu demonstrează că mecanismele deja prevăzute de Legea nr.325/2025 privind ofertele cu preț aparent anormal de scăzut, specificațiile tehnice, criteriile de calificare și selecție, factorii de evaluare, condițiile de executare și monitorizarea contractelor sunt insuficiente pentru atingerea obiectivelor urmărite. În raport cu cele expuse, considerăm că modificările propuse nu sunt susținute printr-o fundamentare corespunzătoare, nu demonstrează existența unei probleme sistemice, generează incoerențe normative, nu derivă din obligațiile prevăzute de Directiva 2014/24/UE și restrâng nejustificat marja de apreciere a autorităților contractante în alegerea criteriului de atribuire. În consecință, se propune excluderea Art.LXIX din proiectul de lege.	
		Cu referire la Art.LXXII alin.(3) din proiect, în contextul reglementărilor propuse este stabilită o listă a actelor (conform Anexei nr.1) care se califică, prin natura și efectele lor juridice, drept acte permisive, în sensul Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de	**Se acceptă parțial.** Rândul 158 ,va fi exclus. La alte poziții menționate sunt prevăzute acte permisive.

		întreprinzător, dar care nu se regăsesc în Nomenclatorul actelor permisive din anexa la legea menționată și urmează să fie supuse procedurii de revizuire a oportunității și a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător. Astfel, urmare examinării listei respective, considerăm oportun excluderea din Anexa nr.1 „Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității și a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător” la proiectul de lege, a următoarelor poziții, cu argumentarea corespunzătoare:	
		- rândul 55 „Patenta de întreprinzător” - se consideră necesară excluderea acestei poziții din Anexa nr.1 la proiectul de lege, întrucât patenta de întreprinzător a fost exclusă prin Legea nr.227/2025 (în vigoare din 30.12.2025) din anexa nr.1 „Nomenclatorul actelor permisive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător” la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Urmează de menționat că, eliberarea de către Serviciul Fiscal de Stat a patentei de întreprinzător se efectuează în scopul confirmării înregistrării activității în bază de patentă a solicitantului, inclusiv a perioadei preconizate de desfășurare a acestei activități (care poate fi de la 1 lună până la	**Se acceptă.**

		12 luni consecutiv, cu posibilitatea prelungirii ulterioare). Deci, faptul emiterii patentei de întreprinzător nu atestă statutul acesteia de document permisiv, ci de document care efectiv confirmă desfășurarea de către deținător a activității în bază de patentă. De asemenea, specificăm că, în contextul dezvoltărilor de sistem operate de către Serviciul Fiscal de Stat în vederea asigurării implementării modificărilor operate prin Legea nr.227/2025, prin scanarea codului QR de pe noua blanchetă de patentă, se face posibilă și vizualizarea de către toate persoanele interesate a statutului actual al acesteia, inclusiv istoricul statutelor ce vizează această patentă. În ordinea de idei expusă, elaborarea unei alte proceduri de administrare a patentei nu se consideră necesară;	
		- rândul 56 „Autorizație pentru exploatarea spațiilor de depozitare pentru antrepozitarea vamală a mărfurilor”; și rândul 58 „Autorizația de prezentare a mărfurilor în vamă într-un loc aprobat”. Actele nominalizate urmează a fi excluse din Lista actelor permisive, deoarece acestea constituie decizii vamale emise de Serviciul Vamal în temeiul Codului vamal nr.95/2021, armonizat la Regulamentul (UE) nr.952/2013. Prin natura lor juridică, acestea sunt acte specifice legislației vamale și nu reprezintă acte permisive în sensul Legii nr.160/2011;	**Nu se acceptă**. Calificarea actelor respective drept „decizii vamale” în temeiul Codului vamal nr. 95/2021 și al Regulamentului (UE) nr. 952/2013 nu exclude, prin ea însăși, caracterul lor permisiv în sensul Legii nr. 160/2011. Pentru această calificare este relevantă natura și efectul juridic al actului, respectiv dacă realizarea legală a operațiunii este condiționată de obținerea prealabilă a unei decizii favorabile a autorității competente. În măsura în care exploatarea spațiilor de depozitare pentru antrepozitarea vamală a mărfurilor și prezentarea mărfurilor în vamă într-un loc aprobat nu pot fi realizate legal fără aprobarea prealabilă a Serviciului Vamal, aceste formalități întrunesc caracteristici specifice actelor permisive. Totodată, faptul că

			respectivele mecanisme sunt prevăzute de acquis-ul vamal al Uniunii Europene nu justifică excluderea lor din lista actelor supuse revizuirii. În cadrul revizuirii urmează a fi clarificat regimul juridic al acestora și, dacă menținerea este impusă de cadrul UE, se va asigura reflectarea corespunzătoare în Legea nr.160/2011.
		- rândul 158 „Confirmarea Serviciului Vamal” - poziția urmează a fi exclusă întrucât se atestă faptul că temeiul juridic al emiterii acestuia nu mai corespunde cadrului normativ actual, ca urmare a eliminării regimului magazinelor duty-free din legislația vamală. În aceste condiții, menținerea acesteia în Lista actelor permisive este lipsită de obiect;	**Se acceptă parțial.** Rândul 158 ,va fi exclus. La alte poziții menționate sunt prevăzute acte permisive.
		- rândul 159 „Înregistrarea echipamentului de casă și de control (ECC)” - procedura de înregistrare a ECC la Serviciul Fiscal de Stat are drept scop atribuirea fiecărui echipament a unui număr unic de identificare pentru transmiterea informației către serverul autorității fiscale, privind operațiunile de plată efectuate și nu presupune eliberarea unui act permisiv în sensul Legii nr.160/2011;	
		- rândul 160 „Aprobarea (permiterea) echipamentelor de casă și de control” - prevederile pct. 4, 5 și 6 din Regulamentul cu privire la Comisia interdepartamentală pentru echipamente de casă și de control, Anexa nr.2 al Hotărârii Guvernului nr.141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă şi de control la efectuarea decontărilor, stabilesc sarcinile și drepturile Comisiei și nu	

		instituie eliberarea unui act permisiv în sensul Legii nr.160/2011.	
		Totodată, potrivit pct.331 din Regulamentul cu privire la Registrul unic al echipamentelor de casă și de control, Anexa nr.1 al Hotărârii Guvernului nr.141/2019, includerea și excluderea echipamentelor de casă și de control în/din Registrul unic se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat, conform modului stabilit de către Comisie;	**Se ia act.** Prin expunerea informației respective, autoritatea confirmă că certificatele menționate sunt acte permisive.
		- rândul 161 „Certificat de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale” - eliberarea Certificatului de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale a fost revizuită prin Legea nr.227/2025 pentru modificarea unor acte normative (optimizarea proceselor de obținere a actelor permisive), Certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale a fost exclus din Nomenclatorul actelor permisive și a fost ajustată procedura de înregistrare a centrelor de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control/imprimantele fiscale stabilită la art.1441 din Codul Fiscal nr.1163/1997. Astfel, prevederile Hotărârii Guvernului nr.141/2019 urmează a fi aduse în concordanță cu prevederile art.1441 din Codul Fiscal;	

		- rândul 179 „Certificatul de atribuire a codului fiscal” - se consideră oportun de exclus din Listă, întrucât nu constituie un act permisiv, ci un document de evidență fiscală emis de Serviciul Fiscal de Stat pentru confirmarea atribuirii codului fiscal contribuabilului.		
		- rândul 180 - „Certificatul de înregistrare ca plătitor al TVA.” și 181 – „Certificat de acciză”- urmează a fi excluse din Listă, întrucât nu au natura juridică a unor acte permisive, ci reprezintă documente de evidență fiscală.;		
		Totodată, potrivit Art.LXXII alin.(4) din proiectul de lege, în corespundere cu art.4 alin.(2), (3) și art.13 alin.(3) din Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, începând cu 1 ianuarie 2027, autoritățile publice nu sunt în drept să solicite, să invoce sau să impună obținerea actelor permisive prevăzute în anexă la proiectul de lege, persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau angajaților acestora, până când actul nu va fi revizuit conform alin.(6). Persoanele fizice și cu funcție de răspundere din cadrul autorităților publice, care solicită sau impun obținerea actelor permisive prevăzute în anexă, urmează a fi trase la răspundere în conformitate cu art.3133 alin.(2) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008. Iar potrivit Art.LXXII alin.(5) din proiectul de lege, în corespundere cu art.4 alin.(3) din Legea		

		nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, actele permisive prevăzute în anexă sunt facultative pentru agenții economici. Agenții economici nu pot fi trași la nicio formă de răspundere pentru practicarea activității de întreprinzător sau a altei activități prevăzute de lege, conexă și indispensabilă activității de întreprinzător, în lipsa actelor prevăzute în anexă. În contextul normelor menționate mai sus, este necesar de remarcat că obligația de înregistrare ca plătitor al TVA și accizelor este stabilită în Codul fiscal, în special la articolele 112 și 126. După definitivarea procedurilor administrative Serviciul Fiscal de Stat este obligat să elibereze: - certificatul de înregistrare ca plătitor de TVA (art.112 alin. (3) din Cod); - certificatul de acciz și anexa la acesta care include schema (planul) antrepozitului fiscal (art.126 alin.(4) din Cod). În acest context, este de menționat că deținerea certificatului de înregistrare ca plătitor al TVA și/sau de plătitor de accize confirmă faptul deținerii de către subiecții antreprenoriatului a statutului de plătitor al acestor impozite. Concomitent, potrivit art.256 alin.(7) din Codul fiscal, pentru neînregistrarea sau înregistrarea tardivă în calitate de plătitor de TVA sau de antrepozitar autorizat, se prevede sancționarea cu amendă de 7% - 10% din volumul de livrări impozabile, exceptând cazurile de livrări	

		impozabile conform art.104 din Codul Fiscal. Astfel în situația aprobării proiectului de lege, cu includerea în anexa nr.1 a certificatului de înregistrare ca plătitor al TVA și certificatului de acciză, pentru cazurile de neînregistrare ca plătitor al TVA și/sau accize, prevederile din Codul fiscal referitoare la sancționare, nu vor fi aplicabile în raport cu entitățile care au avut obligația de înregistrare și nu s-au înregistrat. În același timp, se propune revizuirea prevederilor de la Art.LXXII alin.(1), întrucât actuala formulare nu individualizează în mod clar normele care urmează să intre în vigoare la data de 31 decembrie 2026. În vederea asigurării clarității și aplicării uniforme a actului normativ, se recomandă precizarea expresă a dispozițiilor cărora le este aplicabil termenul de intrare în vigoare menționat.	
		Suplimentar, proiectul urmează a fi revăzut întru asigurarea conformității cu prevederile la art. 54 din Legea nr.100/2017, potrivit cărora textul actului normativ trebuie redactat într-un limbaj clar, precis și corect din punct de vedere gramatical, cu respectarea normelor limbii române și a regulilor de tehnică legislativă.	**Nu se acceptă.** Prevederile proiectului sunt expuse într-un limbaj clar, precis și corect din punct de vedere gramatical, cu respectarea normelor limbii române și a regulilor de tehnică legislativă
16.	**Ministerul Justiției** ***(demersul nr.04/2-***	La etapa avizării, Ministerul Justiției, în limita competențelor funcționale, se va expune asupra modificărilor propuse la Codul contravențional, precum și la unele aspecte referitoare la Lista	

	8582 din 29.07.2026)	actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității şi a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător, care nu se regăsesc în Nomenclatorul actelor permisive (pozițiile 5 și 6 din anexa la proiect), întrucât vizează certificatul de mandatar autorizat în proprietatea intelectuală și certificatul de evaluator al obiectelor de proprietate intelectuală. La etapa efectuării expertizei juridice, în temeiul art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, vor fi expuse obiecţiile şi propunerile privind respectarea standardelor în domeniul drepturilor omului, precum şi a normelor de tehnică legislativă. 1. În context, la art. XXVII, aferent modificărilor Codului contravențional nr. 218/2008, se va reține: În dispoziția de modificare sursa republicării se va indica în felul următor: „(republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100)”. Totodată, această dispoziție se va completa cu cuvintele „se modifică după cum urmează”, conform rigorilor normative.	
		La pct. 1, ce modifică art. 34: Abrogarea alin. (23) se va fundamenta suplimentar și se va reexamina sub aspectul coerenței mecanismului sancționator. Astfel, conform art. 32 alin. (1) din Codul contravențional, sancțiunea contravențională constituie o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare, iar art. 43 alin. (1) lit. b) recunoaște	**Se acceptă parțial.** Pentru a asigura că individualizarea pe categorii de întreprinderi să nu fie disproporționată și să nu încalce cerința ca sancțiunea să descurajeze încălcarea repetată, propunerea din proiect se va limita la microîntreprinderi și se prevede că amenda pentru microîntreprinderi nu poate fi mai mică decît limita minimă prevăzută pentru aceiași faptă pentru persoana cu funcție de răspundere sau pentru persoana

		relevanța conduitei contravenționale anterioare, calificând săvârșirea unei contravenții similare de către o persoană sancționată anterior drept circumstanță agravantă. Aceste prevederi confirmă relevanța conduitei anterioare a contravenientului și necesitatea adaptării reacției sancționatorii în funcție de persistența comportamentului ilicit. În această ordine de idei, alin. (22) și (23) ale art. 34 formează un mecanism gradual de individualizare legislativă a amenzii aplicabile persoanei juridice, prin diferențierea primei repetări de comiterea contravenției a treia oară și ulterior, în decursul unui an. Prin abrogarea alin. (23), contravențiile săvârșite a treia oară și cele ulterioare vor fi supuse aceluiași regim sancționator ca prima repetare, fără ca persistența sporită a conduitei contravenționale să mai producă o consecință juridică distinctă. În același timp, nu sunt prezentate date privind aplicarea practică a normei, categoriile de contravenții în privința cărora sancțiunea triplă ar fi produs efecte disproporționate și nici motivele pentru care amenda prevăzută la alin. (2^2) ar fi suficientă pentru realizarea funcției preventive și corective în cazul încălcărilor sistematice. Invocarea generică a necesității reducerii caracterului punitiv al regimului sancționator nu justifică înlăturarea, pentru toate contravențiile prevăzute în partea specială a Codului, a diferențierii întemeiate pe numărul încălcărilor	fizică, dacă norma materială nu prevede amendă pentru persoana cu funcție de răspundere. Cu toate că sancțiunea contravențională trebuie să fie individualizată și proporțională, totuși în cadrul Codului nu se ține cont de varietatea agenților economici, mărimea și capacitatea financiară a acestora. În timp însăși amenzile dar și toate mecanismele de sancționare s-au înăsprit considerabil și de multe ori nu suficient de justificat, fiind îndreptate în special spre descurajarea întreprinderilor mari și mijlocii. În multe cazuri microîntreprinderile care au o capacitate financiară mult mai mică, sunt expuse sancționărilor care riscă să diminueze subtanțial din competitivitatea, capacitatea și sustenabilitatea întreprinderii. Și mai grave fiind cazurile în care amenzile se aplică arbitrar, acolo unde formulările vagi din Cod lasă o marjă foarte mare de discreție pentru agentul constatator căci sunt multe cazuri nu se clarifică latura obiectivă (ex. încălcarea regulamentelor sanitare) sau cel puțin nu se evidențiază gravitatea încălcării, fiind admise tacit aplicarea amenzilor pentru încălcări formale, fără un prejudiciu sau un pericol real. Alineatele (21), (22), (23) din art.34 au fost introduse în CC prin Legea nr.101/2012 cu scopul de a utiliza o măsură suplimentară de descurajare în special pentru agenții economici din comerț, în raport cu încălcările repetate ale drepturilor consumatorilor, luînd în calcul că amenzile pentru persoane erau destul de mici, raportat la prejudiciul cauzat sau profitul obținut din urma încălcărilor. Această propunerea avea un raționament valid, în perioada în care unitatea convențională era 20 de lei, limita maximă pentru amendă la persoane juridice era 500 u.c. și în principiu marea majoritatea a amenzilor erau mult mai mici. Ori în următorii 5-8 ani, această situația s-a modificat radical, u.c. fiind mărită la 50 lei, limita maximă triplată pînă la 1500 u.c. și au fost majortate substanțial marea majoritate a

		săvârșite. Prin urmare, intervenția propusă nu se integrează suficient de coerent în mecanismul general de individualizare și agravare a răspunderii contravenționale. Cu referire la completarea art. 34 cu alin. (210), soluția propusă se va reexamina prin prisma principiilor proporționalității și individualizării sancțiunii contravenționale. Aplicarea obligatorie a unei amenzi reduse la jumătate tuturor persoanelor juridice încadrate în categoria microîntreprinderilor sau a întreprinderilor mici, independent de natura și gradul prejudiciabil al contravenției, de consecințele produse și de conduita contravenientului, instituie un tratament sancționator diferențiat întemeiat exclusiv pe dimensiunea întreprinderii. Or, această circumstanță nu determină, prin ea însăși, un grad prejudiciabil mai redus al faptei, în special în cazul contravențiilor care afectează sănătatea publică, securitatea, mediul, drepturile salariaților sau alte valori sociale protejate. În același timp, art. 41 din Codul contravențional stabilește criteriile generale care permit individualizarea sancțiunii în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei și de caracteristica persoanei. Totodată, formularea „Fără a aduce atingere prevederilor de la alin. (3)” permite cumularea reducerii prevăzute la alin. (210) cu dreptul de a achita jumătate din amenda stabilită în termenul prevăzut la art. 34 alin. (3). În consecință,	amenzilor pentru persoane juridice pe tot parcursul Codului. În aceste circumstanțe, cel puțin prevederile din alineatul (23) prezintă în mod vădit o măsură dispropoționată, care contrar principiilor fundamentale ale legii contravenționale se aplică în mod discriminatoriu doar persoanei juridice (fără a include persoana fizică sau cu funcție de răspundere).

		cuantumul efectiv achitat poate reprezenta un sfert din amenda aplicabilă unei alte persoane juridice pentru aceeași faptă și în circumstanțe similare. Efectul cumulat al acestor mecanisme se va fundamenta distinct prin prisma necesității menținerii caracterului efectiv, proporțional și disuasiv al sancțiunii. Suplimentar, completarea art. 34 cu alin. (210) nu este corelată cu regimul amenzilor aplicabile persoanelor juridice, prevăzut la alin. (2^1). Deși, potrivit pct. 2 din proiect, amenzile stabilite la art. 77 în funcție de valoarea produsului se substituie cu amenzi exprimate între limite minimă și maximă în unități convenționale, art. 34 alin. (21) lit. b), care permite aplicarea amenzii în mărimea valorii produsului sau serviciului ce constituie obiectul contravenției, se menține în vigoare. Or, prima propoziție a normei propuse, potrivit căreia se aplică „jumătate din amenda prevăzută”, are un caracter general și poate fi interpretată ca fiind incidentă atât amenzilor stabilite între limite exprimate în unități convenționale, cât și amenzilor calculate în funcție de valoarea produsului sau serviciului care constituie obiectul contravenției. În același timp, mecanismul de calcul prevăzut în propoziția a doua operează exclusiv prin raportare la limita minimă și limita maximă exprimate în unități convenționale. În consecință, nu poate fi determinat cu suficientă claritate modul de aplicare a reducerii	

		în cazul sancțiunilor prevăzute la art. 34 alin. (21) lit. b), ceea ce poate genera interpretări și practici neuniforme La pct. 2, modificările propuse pentru sancțiunile prevăzute la art. 77 alin. (4), (5), (10), (14), (16) și (17) se vor reevalua prin prisma principiului proporționalității. Substituirea amenzii calculate în funcție de valoarea produselor cu o amendă stabilită între limitele de 1 000 și 1 500 de unități convenționale înlătură corelația dintre cuantumul sancțiunii și amploarea activității ilicite, cantitatea ori valoarea medicamentelor implicate și beneficiul economic obținut. În cazul unor loturi de valoare ridicată, amenda poate deveni semnificativ mai mică decât avantajul rezultat din contravenție, ceea ce afectează caracterul disuasiv al sancțiunii, cu atât mai mult cu cât faptele reglementate privesc domeniul sănătății publice.	
		Totodată, modificarea se va corela cu alin. (210) propus la art. 34. Prin aplicarea reducerii la jumătate, amenda pentru o persoană juridică încadrată ca microîntreprindere sau întreprindere mică ar constitui între 500 și 750 de unități convenționale, fiind, în unele cazuri, inferioară amenzii prevăzute pentru persoana cu funcție de răspundere. În cazul achitării în termenul prevăzut la art. 34 alin. (3), suma efectiv achitată s-ar reduce la 250-375 de unități convenționale. O asemenea configurație sancționatorie nu este justificată în	

		nota de fundamentare și poate afecta coerența regimului răspunderii persoanei juridice.	
		În plus, faptele prevăzute la alineatele vizate au un conținut și un grad prejudiciabil diferit, de la încălcarea condițiilor de etichetare și prospect până la fabricarea ori comercializarea medicamentelor fără licență sau autorizație. În aceste condiții, stabilirea acelorași limite ale amenzii pentru toate faptele vizate, fără o justificare distinctă în funcție de natura și gravitatea fiecărei încălcări, pune în discuție proporționalitatea regimului sancționator propus.	
		La subpct. 4), textul supus substituirii nu corespunde redacției în vigoare a art. 77 alin. (14). La alineatul respectiv este prevăzută amenda „în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1000 de unități convenționale”, iar proiectul indică eronat limita de 1500 de unități convenționale. Intervenția normativă se va corecta corespunzător.	
		La pct. 3, aferent completării art. 357 cu alin. (3), se constată necesitatea reexaminării soluției normative. Norma propusă instituie o excepție de la răspunderea contravențională fără a delimita cu suficientă claritate componența de contravenție la care aceasta se raportează. Or, alin. (1) sancționează tulburarea liniștii în timpul nopții, iar alin. (2) vizează efectuarea lucrărilor însoțite de zgomot în încăperile din blocurile locative, în timp ce alin. (3) propus se referă generic la executarea	**Nu se acceptă**. Textul propus este suficient de clar și nu necesită ajustare suplimentară. Alin. (3) indică expres că excepția operează în raport cu intervalele orare prevăzute la alin. (1) și (2), fiind astfel evident că aceasta privește ambele ipoteze, în măsura în care lucrarea concretă intră în sfera de aplicare a uneia dintre acestea. Nu este necesară reiterarea sferei teritoriale, deoarece aceasta rezultă direct din alin. (1) și (2): alin. (3) nu instituie o componență contravențională autonomă, ci o excepție specială de la aplicarea

		lucrărilor de construcție, fără a preciza locul desfășurării acestora. Prin urmare, se va indica expres dacă excepția este aplicabilă faptelor prevăzute la alin. (1), la alin. (2) sau ambelor componențe și se va delimita sfera teritorială a acesteia. Totodată, cuvintele „în afara intervalului orar general” se vor reformula, întrucât art. 357 nu stabilește un interval orar general, ci intervale distincte aferente faptelor reglementate la alin. (1) și (2).	celor două norme, pentru situații strict determinate și numai cu îndeplinirea cumulativă a condițiilor prevăzute la lit. a)–d). Totodată, observația privind sintagma „intervalul orar general” nu este incidentă variantei propuse, aceasta utilizând expres formularea „în afara intervalelor orare prevăzute la alin. (1) și (2)”. În consecință, propunerea se menține în redacția prezentată.
		De asemenea, noțiunea „lucrări de construcție cu caracter tehnologic continuu” nu este definită de norma propusă și nici nu este determinabilă prin raportare la legislația specială. În lipsa unor criterii obiective privind natura procesului tehnologic, imposibilitatea întreruperii lucrărilor și consecințele unei asemenea întreruperi, sfera excepției nu poate fi stabilită cu suficientă previzibilitate, iar aprecierea incidenței acesteia este lăsată la discreția executantului și a agentului constatator. Aceleași considerente sunt valabile pentru formulele „sunt justificate tehnic” și „măsuri rezonabile de reducere a impactului fonic”, care se vor concretiza corespunzător.	
		2. Aferent includerii certificatului de mandatar autorizat în proprietatea intelectuală și a certificatului de evaluator al obiectelor de proprietate intelectuală la pozițiile 5 și 6 din anexa la proiectul Legii, prin care se aprobă, conform art. LXXII alin. (3), Lista actelor permisive supuse	

		procedurii de revizuire a oportunității și a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător, ce se califică, prin natura și efectele lor juridice, drept acte permisive în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, care, însă, nu se regăsesc în Nomenclatorul actelor permisive, această propunere nu se **acceptă** din următoarele considerente:		
		În sensul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (în continuare – Legea nr. 160/2011), actul permisiv este documentul sau înscrisul constatator prin care autoritatea emitentă constată unele fapte juridice și întrunirea condițiilor stabilite de lege, atestând învestirea solicitantului cu o serie de drepturi și de obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător sau a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități. Actul permisiv poate avea denumirea de licență, autorizație, permis, certificat, aviz, aprobare, brevet, de atestat de calificare.		
		Autorul proiectului indică drept motiv că aceste două certificate se subscriu în categoria actelor permisive din rândul autorizațiilor, odată ce acordă dreptul la activitate, nu doar atestă cunoștințele.		
		Potrivit art. 41 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 160/2011, autorizația este actul permisiv care se referă la acordarea anumitor drepturi de activitate și		

		la atestarea întrunirii anumitor condiții de către agentul economic. În sensul art. 5 subpct. 13) din Codul fiscal al Republicii Moldova, agentul economic este orice persoană ce desfăşoară activitate de întreprinzător.		
		De menționat că, în conformitate cu art. 30 din Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (în continuare – Legea nr. 114/2014) și în condițiile Regulamentului privind activitatea mandatarilor autorizaţi în proprietatea intelectuală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 541/2011, calitatea de mandatar autorizat în proprietatea intelectuală poate fi dobândită de către orice persoană fizică care este cetăţean al Republicii Moldova, are domiciliul permanent în Republica Moldova, cunoaşte limba română, are studii superioare, a susţinut examenul în faţa Comisiei de atestare şi disciplină a mandatarilor autorizaţi în domeniul proprietăţii intelectuale din cadrul Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) şi are o practică de cel puţin 3 ani în		
		domeniul proprietăţii intelectuale sau studii superioare în acest domeniu, sau studii de consilier în domeniul proprietăţii intelectuale. Certificatul de mandatar autorizat în proprietatea intelectuală este autorizaţia eliberată de AGEPI, prin care se confirmă capacitatea persoanei de a acţiona în calitate de mandatar autorizat pentru toate sau		

		pentru o parte dintre obiectele de proprietate intelectuală.	
		În ceea ce privește evaluatorul obiectelor de proprietate intelectuală, potrivit art. 34 din Legea nr. 114/2014 și Regulamentul cu privire la atestarea evaluatorilor obiectelor de proprietate intelectuală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 783/2003, această calitate poate fi dobândită de către o persoană fizică cu o bună reputaţie şi studii superioare în evaluare, studii superioare economice sau tehnice, care are cetăţenia Republicii Moldova şi este titular al certificatului de calificare al evaluatorului, care posedă o experienţă de muncă în domeniul proprietăţii intelectuale, inclusiv în calitate de evaluator sau stagiar, de cel puţin un an şi nu are antecedente penale nestinse. În același timp, certificatul de calificare a evaluatorului obiectelor de proprietate intelectuală este documentul eliberat de Comisia de atestare şi disciplină a evaluatorilor din cadrul AGEPI, prin care se confirmă faptul că titularul lui posedă cunoştinţele necesare pentru desfăşurarea activităţii de evaluare.	
		În context, mandatarul autorizat în proprietate intelectuală și evaluatorul în domeniul proprietății intelectuale constituie categorii profesionale distincte, care desfășoară activități specializate în domeniul proprietății intelectuale, în baza competențelor profesionale dobândite și a calificării corespunzătoare. Statutul juridic al	

		acestora este reglementat de legislația specială aplicabilă, care stabilește condițiile de acces la profesie, modalitatea de exercitare a activității profesionale, precum și drepturile, obligațiile și răspunderea aferente acestor categorii profesionale.	
		Prin urmare, având în vedere reglementările enunțate, nu se **acceptă** argumentul potrivit căruia aceste două certificate sunt considerate acte permisive (autorizații ce dau dreptul la activitate). Or, în esență, atât certificatul de mandatar autorizat în proprietatea intelectuală, cât și certificatul de calificare a evaluatorului obiectelor de proprietate intelectuală constituie acte de calificare ce dau dreptul la o activitate profesională în domeniul proprietății intelectuale a unei persoane fizice atestate, care reprezintă interesele altor persoane fizice și persoanelor juridice și le acordă asistența necesară în domeniul protecției obiectelor de proprietate intelectuală (în cazul mandatarului autorizat) și, respectiv, la desfășurarea activității de evaluare a obiectelor de proprietate intelectuală, care este un proces de evaluare a utilităţii rezultatelor activităţii intelectuale (în cazul evaluatorului obiectelor de proprietate intelectuală), dar nu constituie documente prin care autoritatea emitentă constată unele fapte juridice și/sau investește solicitantul cu o serie de drepturi și de obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător de către agentul economic.	**Nu se acceptă.** Spre deosebire de profesia de avocat, ca și cea de notar sau administrator autorizat, despre care în legile de specialitate se prevede expres că profesia de avocat este liberă şi independentă, cu organizare şi funcţionare autonomă, activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător și organizarea juridică este în birou (nu în societate comercială), în privința la cea de mandatar și de evaluator nu se regăsesc astfel de reglementări. Ori în Legea nr.114/2014 la art.31 se prevede expres că „Mandatarul autorizat are dreptul: a) să activeze ca reprezentant în orice formă admisă de legislaţia cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi;” și în Legea nr.989/2002 principalul subiect al legii sunt „întreprinderile de evaluare”. Astfel nici mandatarii și nici evaluatorii nu sunt reglementați ca și profesiuni libere, care nu ar fi activitate de întreprinzător cu organizare în birou independent. Pentru a obține un astfel de statut este necesar de operat modificările corespunzătoare în cadrul normativ, de modificat regimul juridic al acestora, de impus un alt mod de organizare (altul decît societăți comerciale) și de asigurat că mandatarii și evaluatorii existenți își modifică regimul de activitate în modul corespunzător. Pînă la operarea acestor modificări, actele care atestă competențele mandatarului și evaluatorului sunt și acte permisive, care acordă dreptul de a practica activitatea în cauză.

		Practicarea activității de mandatar autorizat în proprietatea intelectuală și de evaluator al obiectelor de proprietate intelectuală, poate fi calificată drept o activitate profesională, conform art. 34 alin. (2) din Codul civil, dar nicidecum o activitate de întreprinzător, în sensul Legii nr. 160/2011. Or, cu titlu comparativ, licența pentru exercitarea profesiei de avocat, care este persoana calificată şi abilitată să pledeze şi să acţioneze în numele clienţilor lor, să practice dreptul, să apară în faţa unei instanţe judecătoreşti sau să consulte şi să reprezinte în materie juridică clienţii lor, nu se regăsește în Nomenclatorul actelor permisive, conform Legii nr. 160/2011. Cu titlu informativ, relevăm că, anterior certificatul de mandatar autorizat și certificatul de evaluator al obiectelor de proprietate intelectuală au fost excluse din Nomenclatorul actelor eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, în redacția Legii nr. 181/2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative în domeniul reglementării prin autorizare a activității de întreprinzător și, respectiv, în redacția Legii nr. 227/2025 pentru modificarea unor acte normative (optimizarea proceselor de obținerea actelor permisive).	
		În contextul celor expuse, având în vedere scopul și efectele juridice ale acestora, certificatele eliberate de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală	

		mandatarilor autorizați în proprietate intelectuală și evaluatorilor în domeniul proprietății intelectuale nu pot fi asimilate actelor permisive reglementate de Legea nr. 160/2011, fapt care impune excluderea pozițiilor cu nr. 5 „Certificat de mandatar autorizat” și nr. 6 „Certificat de evaluator în domeniul proprietății intelectuale” din Lista actelor permisive, anexată la proiectul de lege examinat, astfel încât aceste certificate să nu fie incluse în sfera de aplicare a Legii nr. 160/2011 și, respectiv, în Nomenclatorul actelor permisive eliberate de către autorităţile emitente persoanelor fizice şi persoanelor juridice pentru practicarea activităţii de întreprinzător, anexat legii menționate.	
		Adițional, sub aspect redacțional, semnalăm că la art. LXXII alin. (3) se menționează doar o singură anexă, fără a fi numerotată. Astfel, se va revizui parafa de aprobare a acestei anexe (se referă la proiectul Listei, care este expusă în anexa nr. 1 la proiect).	
17.	**IP „Oficiul National al Viei și Vinului”**	ONVV susține obiectivele Guvernului privind simplificarea procedurilor administrative, reducerea sarcinilor regulatorii și digitalizarea serviciilor publice. Totodată, măsurile de simplificare trebuie să respecte principiile securității juridice, ale coerenței legislative și ale legalității procedurilor administrative, fără a afecta funcționarea Registrului vitivinicol și mecanismele de trasabilitate, care reprezintă un element de	

		importanță majoră al sistemului național de administrare a sectorului vitivinicol.	
		Cu referire la art. XIX din proiect, ce prevede modificarea Legii viei și vinului nr. 57/2006 (în continuare – *Legea nr. 57/2006*), comunicăm următoarele: **1. La art. 10 alin. (8[1]) și art. 21 alin. (13):** Substituirea termenului „cerere” cu termenul „notificare” nu este considerată relevantă, solicitându-se menținerea redacției în vigoare, deoarece aceste două noțiuni sunt distincte, având natură juridică și efecte diferite, în temeiul următoarelor argumente: **Cererea și notificarea reprezintă instituții juridice distincte**, care produc efecte juridice diferite și nu pot fi utilizate ca noțiuni echivalente, deoarece: **Cererea** constituie manifestarea de voință prin care o persoană solicită autorității competente efectuarea unei operațiuni administrative, respectiv înregistrarea sau modificarea datelor din Registrul vitivinicol. În temeiul cererii, autoritatea competentă verifică întrunirea condițiilor prevăzute de lege, examinează documentele prezentate și adoptă o decizie privind admiterea sau respingerea solicitării. **Notificarea** reprezintă actul prin care se aduce la cunoștință unei persoane sau autorități un fapt juridic ori rezultatul unei proceduri administrative în desfășurare. Potrivit art. 22 alin. (1) din Codul	**Se acceptă**

		civil, notificarea constituie modalitatea de comunicare a unei declarații, a unui act sau a unei informații către destinatar și nu reprezintă, prin natura sa juridică, un act de inițiere a unei proceduri administrative. **Potrivit art. 9 alin. (2) din Codul administrativ nr. 116/2018**, *„prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative”*, iar procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu, procedura inițiată la cerere fiind considerată începută din momentul depunerii acesteia. **Mecanismul actual de înregistrare în Registrul vitivinicol** este deja reglementat expres prin Hotărârea Guvernului nr. 292/2017 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului vitivinicol al Republicii Moldova. Potrivit pct. 25–32 și pct. 36–38 din Regulament, deținătorul plantației viticole depune o cerere însoțită de actele confirmative, care sunt examinate corespunzător. **Conform pct. 26 din Regulament**, actele necesare pentru efectuarea înregistrării în Registru a subparcelelor/parcelelor viticole sunt: **a)** declarația de plantare a parcelei viticole (în cazul în care lipsește – completată la data întocmirii cererii); **b)** datele referitoare la numărul de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP). În cazul deținerii	

		parcelei viticole în arendă/subarendă, se prezintă doar numărul de identificare al exploatatorului; **c)** copia contractului de arendă/subarendă a parcelei viticole, înregistrat la primăria localității sau la organul cadastral teritorial, după caz; **d)** datele referitoare la numărul de înregistrare, care indică înregistrarea exploatatorului și/sau a proprietarului/proprietarilor în Registrul de stat al unităților de drept. **Conform pct. 27 din Regulament**, actul necesar pentru efectuarea înregistrării unităților vinicole în Registru este copia documentului care confirmă deținerea în proprietate sau în locațiune a unui depozit specializat de construcție capitală, cu o suprafață de cel puțin 200 m², în cazul în care agentul economic desfășoară doar activități de stocare, comercializare cu ridicata a vinurilor și/sau a produselor obținute pe bază de must și/sau a produselor obținute pe bază de vin, în conformitate cu prevederile Legii viei și vinului nr. 57/2006. **Punctul 32 din Regulament** stabilește că, dacă în procesul examinării actelor se constată neregularitățile indicate la punctul 23 din prezentul Regulament, registratorul/subregistratorul notifică furnizorului datele înscrise în Registru și îi acordă un termen de 10 zile de la data recepționării de către acesta a notificării pentru remedierea inexactităților și a deficiențelor constatate, în conformitate cu prevederile Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.	

		Conform pct. 33 din Regulament, ONVV examinează documentele prezentate, verifică întrunirea condițiilor legale și, în urma examinării, emite extrasul din registru privind efectuarea înregistrării sau, după caz, privind refuzul înregistrării.	
		2. Referitor la propunerea de completare a art. 26² alin. (3) cu lit. c): **Această propunere nu poate fi susținută.** Argumentul potrivit căruia existența și funcționalitatea Sistemului Informațional „Registrul vitivinicol” gestionat de ONVV ar putea substitui registrele vitivinicole de evidență ale operatorilor este neîntemeiat, având în vedere următoarele considerente: **Potrivit art. 26² alin. (1) din Legii nr. 57/2006**, unitățile vinicole care dețin produse vitivinicole în scopul comercializării sunt obligate să țină evidența produselor vitivinicole prin registre vitivinicole de evidență, în care se înscriu intrările și ieșirile de produse, practicile oenologice și documentele justificative aferente fiecărei operațiuni. **Conform art. 6 din Legea nr. 57/2006**, Registrul vitivinicol este constituit din Registrul plantațiilor viticole și Registrul unităților vitivinicole și este ținut de Oficiul Național al Viei și Vinului, în condițiile regulamentului aprobat de Guvern. **Potrivit pct. 4 din Regulamentul** privind modul de ținere a Registrului vitivinicol, aprobat prin	**Se acceptă.**

		Hotărârea Guvernului nr. 292/2017, Registrul vitivinicol reprezintă o totalitate sistematizata de date privind parcelele viticole, unitățile vinicole și trasabilitatea produselor vitivinicole (recolta de struguri, cantitatea produselor vitivinicole fabricate și stocurile existente). **Registrele vitivinicole de evidență** reprezintă documente de evidență internă și operativă ținute de operatorii economici, în timp ce **Registrul vitivinicol** este un registru administrativ de stat de nivel central, gestionat de ONVV. Aceste două instrumente au titulari, scopuri și funcții total distincte și nu sunt substituibile.	
18.	**Asociația Producătorilor și Exportatorilor de Fructe nr. 73 din 23 iulie 2026**	Urmare a examinării detaliate a proiectului de lege prin prisma specificului activității membrilor noștri (producători și exportatori de fructe proaspete), venim cu un set de obiecții punctuale, propuneri de îmbunătățire și completare menite să asigure coerența normativă, să elimine riscurile de interpretare abuzivă și să sprijine cu adevărat mediul de afaceri agricol.	
		I. Problematica și blocajul din cadrul documentației de urbanism (Art. LX din proiect – Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023) Deficiența juridică identificată: În prezent, aplicarea prevederilor modificate Codul urbanismului și construcțiilor impune fermierilor	Se ia act.

		obligativitatea elaborării unui Plan Urbanistic de Detaliu (PUD), Plan Urbanistic Zonal (PUZ) sau a unui Proiect de Amplasare pentru orice construcție agricolă în extravilan. Această cerință tratează obiectivele agricole cu aceeași rigoare aplicată proiectelor imobiliare urbane, generând blocaje cauzate de lipsa PUD, PUZ sau PUG actualizate la nivel local și de natura disproporționată a acestor exigențe față de impactul real al investițiilor agricole. Astfel, constatăm că la art. 149² alin. (1), din lista obiectivelor agro-industriale enumerate lipsesc elemente critice în infrastructura cu destinație agricolă, ceea ce poate lăsa loc de interpretări restrictive din partea autorităților locale și instituțiilor responsabile. Propunere de amendare / redacție normativă: La Art. 149² alin. (1), după lit. h lista se completează cu următoarele obiecte: i) bazine și lacuri de acumulare a apei pentru irigare, conducte de irigare și alte construcții hidrotehnice; j) drumuri și/sau căi de acces cu destinație economică; platforme de manevră și platforme de pre-recoltare amplasate în extravilan; k) șoproane pentru tehnica și utilajele agricole; l) depozite pentru păstrarea ambalajelor (containerelor); m) fațare și depozite pentru păstrarea producției agricole;	

		II. Regimul juridic al perdelelor forestiere de protecție (Art. XXIV - Legea regnului vegetal nr. 239/2007 și Art. XXXVIII - Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului) Deficiența juridică identificată: Deși proiectul elimină unele avize pentru arbori izolați, menține un regim permisiv rigid și ambiguu privind intervențiile în perdelele forestiere de protecție a câmpurilor agricole. În sectorul pomicol, întreținerea, igienizarea și tăierile de regenerare ale perdelelor forestiere adiacente plantațiilor multianuale sunt importante pentru protejarea recoltei de acțiunea vânturilor și secetei. Calificarea rigidă a acestor lucrări drept defrișări sau supunerea lor unor proceduri greoaie de mediu generează riscul sancționării abuzive a agricultorilor. Propunere de amendare / redacție normativă: La Art. XXIV din lege, se introduc alineate noi cu următorul conținut: „Lucrările de întreținere, curățare a masivelor uscate, tăieri de igienizare și de regenerare efectuate în perdelele forestiere de protecție a terenurilor agricole de către proprietarii sau deținătorii legal ai terenurilor limitrofe nu necesită autorizație de mediu sau act permisiv suplimentar, fiind efectuate în baza unui aviz notificat prealabil autorității publice locale și serviciului	**Se ia act.** Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente.

		desconcentrat de mediu, în condițiile normelor metodologice aprobate de Guvern.”	
		III. Gestiunea produselor de uz fitosanitar (PUF) și activitatea depozitelor (Art. XVI – Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți) Deficiența juridică identificată: Textul proiectului prevede trecerea la regimul de notificare pentru unele activități, însă omite stabilirea unor termene clare de operare și validare din partea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (ANSA). În perioada de vegetație (primăvară-vară), orice blocaj birocratic de câteva zile în lanțul de aprovizionare cu PUF compromite tratamentele fitosanitare obligatorii, afectând calitatea și inofensivitatea fructelor destinate exportului. Propunere de amendare / redacție normativă: Articolul XVI se completează cu un alineat nou: „Examinarea notificărilor depuse de operatorii din sectorul agricol privind activitățile conexe utilizării și depozitării produselor de uz fitosanitar se realizează de către ANSA în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data depunerii. În cazul în care autoritatea nu comunică un refuz motivat în termenul prevăzut, se aplică principiul aprobării tacite, notificarea considerându-se confirmată de drept.”	**Se ia act.** Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente.

		IV. Flexibilizarea raporturilor de muncă sezoniere și corelarea cu platforma digitală (Art. XV – Codul muncii al RM nr. 154/2003) Deficiența juridică identificată: Modificările aduse Codului muncii prin proiect vizează cu precădere IMM-urile generale sau introduc instrumente precum contracte cu zero ore, fără a adresa specificul acut al muncii sezoniere în horticultură (recoltarea fructelor și lucrările post-recoltare). De asemenea, cadrul normativ menține suprapuneri birocratice între înregistrarea zilierilor pe platforma e-Zilier și cerințele formale de evidență a timpului de muncă. Propunere de amendare / redacție normativă: La Art. XV referitor la modificarea Codului muncii, se introduce o normă specială pentru sectorul agricol primar (horticultură): „Pentru activitățile sezoniere cu caracter agricol, angajatorii pot recurge la regimul flexibil al timpului de muncă și la evidența simplificată a zilierilor prin intermediul SI «e-Zilier», transmiterile electronice efectuate prin platformă constituind probă deplină și suficientă a raportului de muncă sezonieră, cu exonerarea de la întocmirea fișelor clasice de pontaj fizic.”	
		V. Responsabilitatea extinsă a producătorului (REP) pentru ambalajele horticole (Art. XLIV – Legea nr. 209/2016 privind deșeurile) Deficiența	**Nu se acceptă.** Propunerea introduce o reglementare specială aplicabilă exclusiv producătorilor și exportatorilor de produse horticole, fără a exista o

		juridică identificată: Proiectul permite schimbarea sistemului colectiv pe parcursul anului, însă pentru sectorul de export al fructelor (care utilizează masiv pungi de plastic, cutii de carton, caserole, alveole de plastic, alveole de carton sau hârtie presată, lăzi din plastic, inclusiv reutilizabile și paleți standardizați), lipsa unor mecanisme clare de decontare proporțională generează riscul unor duble impuneri sau litigii contractuale cu operatorii de salubrizare și sistemele colective. Propunere de amendare / redacție normativă: Articolul XLIV se completează cu un alineat cu următorul text: „În cazul producătorilor și exportatorilor de produse horticole, volumul ambalajelor introduse pe piață se calculează proporțional cu greutatea netă efectivă a produsului livrat, iar transferul responsabilității către un alt sistem colectiv în timpul anilor calendaristici operativi se face fără aplicarea retroactivă a penalităților sau taxelor de mediu corective, cu simplificarea actelor de reconciliere contabilă.” Prin considerarea amendamentelor formulate în prezentul aviz, considerăm că proiectul de lege va asigura securitatea juridică a producătorilor agricoli și elimina riscul unor interpretări discreționare de către organele de autorizare și control. Asociația „Moldova Fruct” își exprimă întreaga disponibilitate pentru participarea la un dialog tehnic, inclusiv pe platforma CONSECON, în	justificare obiectivă pentru instituirea unui regim juridic derogatoriu față de ceilalți producători supuși responsabilității extinse a producătorului. Legea nr. 209/2016 stabilește reguli generale aplicabile tuturor categoriilor de produse și ambalaje supuse responsabilității extinse a producătorului, iar particularitățile unui anumit sector economic nu justifică instituirea unor reguli distincte la nivelul legii. Totodată, obligațiile aferente responsabilității extinse a producătorului se determină în funcție de cantitatea de ambalaje introduse pe piață, potrivit cadrului legal aplicabil, și nu în funcție de greutatea netă a produselor ambalate. În consecință, soluția propusă nu este compatibilă cu mecanismul general al responsabilității extinse a producătorului. În ceea ce privește schimbarea sistemului colectiv în cursul anului calendaristic, proiectul reglementează deja delimitarea obligațiilor în funcție de perioada de apartenență și prevede expres că procedura de schimbare a sistemului colectiv, delimitarea obligațiilor și reconcilierea raportărilor vor fi stabilite prin regulament aprobat de Guvern. Prin urmare, aspectele privind modalitatea de decontare și reconciliere între sistemele colective urmează să fie reglementate la nivelul actului normativ subordonat, nefiind necesară completarea legii cu dispoziții speciale pentru un anumit sector de activitate.

		vederea fundamentării amendamentelor legislative propuse.	
19.	**Asociația Națională a Companiilor din Domeniul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor** ***(demersul din 29.07.2026)***	Asupra răspunsului Ministerului Muncii și Protecției Sociale nr. 07/2510 din 15.05.2026, emis ca urmare a adresării noastre din 20.02.2026 privind modificarea art. 142 alin. (3) din Codul muncii nr. 154/2003 și art. 30 alin. (2) din Legea salarizării nr. 847/2002. Apreciem disponibilitatea Ministerului Muncii și Protecției Sociale al RM de a examina subiectul și de a organiza consultări cu partenerii sociali. Totodată, considerăm necesară reexaminarea concluziei potrivit căreia standardele OIM ar impune, **în mod absolut și necondiționat**, informarea scrisă din oficiu a fiecărui salariat la fiecare plată, inclusiv atunci când salariul este fix, lunar, neschimbat și nu conține elemente variabile. Precizăm că ATIC nu propune eliminarea dreptului salariatului la informare și nici diminuarea protecției salariale. Obiectivul nostru este calibrarea proporțională a obligației legale, astfel încât protecția reală a salariatului să fie păstrată integral în cazurile relevante, iar formalismul administrativ repetitiv să fie redus atunci când informația este identică de la o lună la alta. **Obiectul real al propunerii ATIC** Propunerea ATIC nu vizează eliminarea evidenței contabile, a raportării fiscale, a dreptului salariatului de a cunoaște salariul, reținerile și suma	**Se acceptă**

		netă și nici a obligației angajatorului de a informa salariatul atunci când există modificări sau elemente variabile. Problema semnalată privește exclusiv obligația formală de a transmite, din oficiu și repetitiv, aceeași informație salarială în fiecare lună salariaților cu salariu fix, neschimbat și fără elemente variabile. În asemenea cazuri, salariatul cunoaște salariul de bază din contractul individual de muncă, cunoaște periodicitatea și metoda de plată, iar orice modificare a salariului necesită informare scrisă (acord adițional la CIM), potrivit legislației muncii. Prin urmare, întrebarea juridică nu este dacă salariatul trebuie informat. Întrebarea este dacă standardele internaționale cer, pentru toate cazurile și fără distincție, reemiterea lunară a unei informații identice, chiar și atunci când salariul brut, reținerile și suma netă nu s-au modificat. **Interpretarea art. 14 lit. b) din Convenția OIM nr. 95** INSTRUMENT Art. 14 din Convenția OIM nr. 95 privind protecția salariului prevede că, **acolo unde este necesar**, trebuie luate măsuri eficiente pentru ca lucrătorii să fie informați într-un mod adecvat și ușor de înțeles: înainte de angajare și atunci când apar modificări, cu privire la condițiile salariale aplicabile; la momentul fiecărei plăți, cu privire la particularitățile salariului pentru perioada de plată	

		respectivă, **<u>în măsura în care aceste particularități pot fi supuse modificării</u>**. "**Where necessary**, effective measures shall be taken to ensure that workers are informed, in an appropriate and easily understandable manner — (a) before they enter employment and when any changes take place, of the conditions in respect of wages under which they are employed; and (b) at the time of each payment of wages, of the particulars of their wages for the pay period concerned, **in so far as such particulars may be subject to change.**" Această ultimă sintagmă este esențială: „în măsura în care aceste particularități pot fi supuse modificării". Ea nu este o formulare decorativă și nu poate fi lipsită de efect juridic. Dacă intenția OIM ar fi fost instituirea unei obligații absolute de transmitere lunară a aceleiași informații, indiferent dacă salariul variază sau nu, **textul art. 14 lit. b) s-ar fi oprit la formula „la momentul fiecărei plăți"**. Or, Convenția adaugă expres o limită materială: informarea la fiecare plată privește particularitățile salariale susceptibile de schimbare. În consecință, art. 14 lit. b) trebuie interpretat ca vizând în principal situațiile în care salariul perioadei de plată poate fi diferit: ore suplimentare, muncă de noapte, muncă în zile de repaus sau sărbătoare, prime, bonusuri, comisioane, indemnizații, concedii medicale, absențe, rețineri	

		variabile, popriri, recalculări ori orice alte elemente care afectează suma brută, reținerile sau suma netă. Dat fiind faptul că transmiterea lunară a aceleiași informații nu adaugă o protecție reală, ci produce o formalitate administrativă repetitivă, ATIC susține menținerea informării detaliate, la solicitarea salariatului. **Recomandarea OIM nr. 85 confirma caracterul flexibil al obligației** (RO85) Recomandarea OIM nr. 85, care completează Convenția nr. 95, confirmă aceeași lectură. Pct. 7 prevede că, **în toate cazurile adecvate**, lucrătorii **ar trebui** informați, odată cu fiecare plată, despre suma brută, deducerile efectuate și suma netă, **în măsura în care aceste informații pot fi supuse modificării**. Textul Recomandării conține două limitări cumulative: informarea la fiecare plată se aplică „în toate cazurile adecvate"; informarea privește datele salariale „în măsura în care" acestea pot varia. "7. **In all appropriate cases**, workers **should be** informed, with each payment of wages, of the following particulars relating to the pay period concerned, **in so far as such particulars may be subject to change**: (a) the gross amount of wages earned;	

		(b) any deduction which may have been made, including the reasons therefor and the amount thereof; and (c) the net amount of wages due." Recomandarea nu este o convenție obligatorie, dar are valoare interpretativă pentru înțelegerea Convenției nr. 95. Ea arată că OIM a avut în vedere un mecanism adaptat cazurilor relevante, nu o obligație formală unică, aplicată identic tuturor raporturilor de muncă, indiferent de existența unor modificări salariale. **Studiul general CEACR din 2003 nu impune un format unic de fluturaș lunar** (LINK) În sistemul OIM, interpretările Comitetului de Experți pentru Aplicarea Convențiilor și Recomandărilor (CEACR) sunt o sursă tehnică importantă pentru înțelegerea modului de aplicare a convențiilor. Studiul general **CEACR din 2003, Report III (Part 1B)**, privind Convenția nr. 95 și Recomandarea nr. 85, are Capitolul VII intitulat „Duty to provide information on wages", paragrafele 414-460. Acest capitol confirmă importanța informării salariale ca parte a protecției salariului. Totuși, CEACR nu transformă art. 14 lit. b) într-o obligație de emitere lunară a unui format unic de fluturaș pentru toate salariile, indiferent dacă elementele salariale sunt sau nu susceptibile de modificare. Dimpotrivă, analiza CEACR trebuie citită împreună cu textul expres al art. 14 lit. b) și cu pct.	

		7 din Recomandarea nr. 85, care condiționează informarea la fiecare plată de caracterul variabil al particularităților salariale. Prin urmare, Studiul general CEACR susține obligația statelor de a asigura informare efectivă, adecvată și ușor de înțeles, nu obligația unui mecanism birocratic unic. Statul poate alege modalități diferite de realizare a scopului: contract individual de muncă, acte adiționale, regulamente interne, registre salariale, evidență contabilă, acces electronic, dovada plății, fluturaș salarial sau alte instrumente echivalente, cu condiția ca salariatul să poată înțelege și verifica plata care i se cuvine. Această distincție este decisivă: obligația internațională este una de rezultat — salariatul să fie informat efectiv —, nu neapărat una de formă — emiterea lunară a aceluiași document în toate cazurile. **5. Convenția OIM nr. 117 nu cere o concluzie diferită** (https://wwwex.ilo.org/dyn/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_INSTRUMENT_ID:312262) Ministerul Muncii și Protecției Sociale al RM a invocat, pe bună dreptate, și art. 11 alin. (1) din Convenția OIM nr. 117 privind obiectivele și normele de bază ale politicii sociale. Acest text cere măsuri pentru asigurarea plății corespunzătoare a salariilor, ținerea registrelor privind plățile salariale, eliberarea către lucrători a unor dovezi	

		privind plata salariilor și alte măsuri adecvate pentru facilitarea controlului. Totuși, art. 11 din Convenția nr. 117 nu stabilește o obligație lunară, automată și identică de informare pentru fiecare salariat, indiferent de caracterul fix sau variabil al salariului. Textul se concentrează **pe plata corectă, evidența plății și controlul necesar**. Aceste obiective pot fi atinse prin registre contabile și salariale, documente justificative ale plății, raportări fiscale nominale, accesul salariatului la informație, informarea la modificare și informarea detaliată ori de câte ori există elemente variabile. Prin urmare, art. 11 din Convenția nr. 117 nu poate fi interpretat ca impunând mai mult decât art. 14 lit. b) din Convenția nr. 95. **6. Dreptul Uniunii Europene confirmă modelul informării inițiale, la modificare și la cerere** (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L1152) Directiva (UE) 2019/1152 privind condiții de muncă transparente și previzibile cere ca lucrătorul să fie informat despre aspectele esențiale ale raportului de muncă. Art. 4 alin. (2) lit. k) include remunerația, suma de bază inițială, componentele acesteia, frecvența și metoda de plată. Art. 5 stabilește termenele de furnizare a acestor informații la începutul raportului de muncă, iar art. 6 prevede informarea privind modificările.	

		Directiva nu instituie o obligație generală de retransmitere lunară a informației deja cunoscute de salariat. **Modelul european este: informare inițială, informare la modificare și acces clar la informații privind remunerația.** De asemenea, Directiva (UE) 2023/970 privind transparența salarială urmărește aplicarea principiului remunerației egale între femei și bărbați (https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023L0970&qid=1785311568155). Aceasta consacră informații precontractuale privind nivelul sau intervalul de salarizare, criterii de stabilire și progresie salarială, dreptul lucrătorului de a solicita informații privind nivelul individual de remunerare și nivelurile medii defalcate pe sexe, precum și raportarea diferențelor de remunerare pentru angajatorii care ating anumite praguri. Nici Directiva (UE) 2023/970 nu prevede o obligație generală de fluturaș lunar cu impozite și rețineri pentru toți salariații. Invocarea acesteia este utilă pentru transparența salarială, dar nu justifică interpretarea că standardele europene ar cere reemiterea lunară a unor informații. **7. Exemplul României este relevant pentru interpretarea standardelor OIM** Este relevant că România, stat membru al Uniunii Europene și stat parte atât la Convenția OIM nr. 95, cât și la Convenția OIM nr. 117, **nu prevede** în legislația sa generală o obligație echivalentă cu art.	

		142 alin. (3) din Codul muncii al Republicii Moldova, în sensul eliberării din oficiu, la fiecare plată, tuturor salariaților, a unui document individual cu toate componentele salariului, reținerile și suma netă. În dreptul român, protecția salariatului este realizată printr-un ansamblu de mecanisme: informarea la angajare și la modificare privind salariul de bază, elementele constitutive ale veniturilor salariale, periodicitatea și metoda de plată, potrivit lit. k), alin. 3, art. 17 din Codul muncii al României; obligația angajatorului de a ține registrul general de evidență a salariaților, care include salariul, sporurile și cuantumul acestora, potrivit art. 34 din Codul muncii; dreptul salariatului sau fostului salariat de a solicita un document care atestă activitatea, durata activității, salariul și vechimea, potrivit art. 34 alin. (5); dovada plății salariului prin state de plată și alte documente justificative, potrivit art. 168 din Codul muncii; reglementarea strictă a reținerilor din salariu, potrivit art. 169 din Codul muncii; raportarea fiscală nominală prin Formularul 112 privind contribuțiile sociale, impozitul pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate. Prin urmare, România — stat membru UE, stat care a ratificat Convenția OIM nr. 95 și Convenția	

		OIM nr. 117 — stipulează explicit, conform art. 34 alin. (5) din Codul muncii al României: **La solicitarea salariatului sau a unui fost salariat, angajatorul este obligat să elibereze un document care să ateste activitatea desfășurată de acesta, durata activității, salariul, vechimea în muncă, în meserie și în specialitate.** Acest exemplu arată că un stat UE parte la ambele convenții OIM poate asigura protecția salariului prin informare contractuală, evidență, documente justificative, raportare fiscală și acces la informație, fără a institui o obligație generală de fluturaș lunar pentru salarii fixe și neschimbate. Menționăm suplimentar, cu titlu comparativ, că și în alte sisteme europene există modele flexibile. De exemplu, **în Țările de Jos angajatorul emite fluturaș la prima plată după angajare și la fiecare plată care diferă de plata precedentă**. Deși Țările de Jos au ratificat doar Convenția OIM nr. 95 și nu constituie exemplul principal pentru criteriul cumulativ C095-C117, acest model confirmă că o abordare proporțională, centrată pe schimbarea efectivă a elementelor salariale, este compatibilă cu practica europeană. **Raportarea fiscală nu înlocuiește informarea salariatului, dar reduce necesitatea dublării formale** Suntem de acord cu Ministerul că raportarea prin IPC21 către autoritățile fiscale nu este, prin ea însăși, echivalentă juridic cu informarea	

		individuală a salariatului. Totuși, acest argument nu justifică menținerea unei obligații lunare repetitive în toate cazurile. Raportarea IPC21 asigură trasabilitatea față de stat, iar evidența contabilă și salarială asigură controlul. Informarea salariatului trebuie menținută acolo unde are valoare reală: la angajare, la modificare, la orice plată care conține elemente variabile sau diferite față de perioada anterioară și ori de câte ori salariatul solicită informația. **Art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE nu exclude o calibrare proporțională** Ministerul a invocat art. 371 din Acordul de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană, potrivit căruia nu este permisă încurajarea comerțului sau investițiilor prin reducerea nivelurilor de protecție prevăzute de legislația națională în domeniul muncii. Considerăm că propunerea ATIC nu reprezintă o reducere a nivelului de protecție, ci o raționalizare a modalității de executare a obligației. Nivelul material de protecție rămâne intact dacă salariatul este informat: la angajare, despre salariu, componente, periodicitate și metoda de plată; la orice modificare a salariului sau a condițiilor salariale; la solicitarea salariatului, la fiecare plată în care există elemente variabile, rețineri variabile sau diferențe față de perioada precedentă;	

		oricând se solicită informația de către salariat; prin acces electronic sau alt mijloc verificabil la informația salarială completă. **Riscul muncii nedeclarate poate fi gestionat fără fluturaș lunar repetitiv pentru salarii fixe** Înțelegem preocuparea Ministerului privind transparența, munca nedeclarată și munca subdeclarată. Aceste riscuri sunt reale și trebuie prevenite. Totuși, măsura adecvată trebuie calibrată pe risc. Munca nedeclarată și subdeclarată se combat în primul rând prin contract scris, evidența salariaților, raportare fiscală nominală, controlul Inspectoratului Muncii, verificarea plăților efective, sancțiuni și accesul salariatului la informații. Obligația de a emite lunar o informație, adeseori identică, nu este instrumentul principal de combatere a muncii nedeclarate. Dimpotrivă, o normă mai clară, axată pe variații, diferențe și solicitări ale salariatului, poate fi mai ușor de aplicat și verificat. Inspectorul va putea verifica dacă, ori de câte ori salariul brut, reținerile sau netul au diferit, salariatul a fost informat în mod corespunzător. **Concluzie** În lumina argumentelor de mai sus, considerăm că interpretarea potrivit căreia Convenția OIM nr. 95, Recomandarea OIM nr. 85 și Convenția OIM nr. 117 ar impune o obligație absolută de informare lunară identică pentru toate salariile, inclusiv cele	

		fixe și neschimbate, depășește textul și scopul acestor instrumente. Standardele internaționale și europene impun protecție efectivă, transparență și posibilitatea salariatului de a verifica plata salariului. Aceste obiective pot fi atinse printr-un mecanism proporțional: informare inițială, informare la modificare, informare la fiecare plată cu elemente variabile sau diferite și acces la informație la cerere ori electronic. Solicităm respectuos Ministerului Muncii și Protecției Sociale reexaminarea răspunsului nr. 07/2510 din 15.05.2026 și organizarea unei noi discuții în vederea identificării unei soluții legislative echilibrate.	
20.	**Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova**	Obiecții de ordin general 1. Deși proiectul este prezentat ca având drept scop eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive, acesta include numeroase modificări care depășesc obiectul declarat al reglementării și vizează domeniul muncii și al protecției sociale. În mod special, sunt propuse modificări substanțiale ale Codului muncii nr. 154/2003, cu impact semnificativ asupra raporturilor de muncă. Totodată, proiectul conține modificări și la Legea salarizării nr. 847/2002, Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008, Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010, Legea privind incluziunea socială a	

		persoanelor cu dizabilități nr. 60/2012 și Legea nr. 105/2018 privind promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, care, în opinia CNSM, nu țin de obiectul de reglementare al proiectului.	
		2. Promovarea unor modificări de asemenea amploare, prin intermediul unui proiect de lege care are un alt obiect principal de reglementare, reduce transparența procesului decizional. limitează posibilitatea unor consultări publice reale și este incompatibilă cu principiile bunei guvernări si ale dialogului social. promovate de Organizația Internațională a Muncii (OIM) și de Uniunea Europeană (UE).	
		3. Majoritatea modificărilor propuse în domeniul muncii și al protecției sociale nu sunt însoțite de o fundamentare bazată pe argumente obiective, care să justifice necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervențiilor legislative propuse. Mai mult, o mare parte din propuneri în domeniul muncii, scot la suprafață neînțelegerea de autorul proiectului de lege a sensului si raționamentului normelor legale. precum si a modului Drastic de aplicare a acestora.	
		4. Proiectul de lege nu a fost supus unor consultări reale și efective cu partenerii sociali și nici examinat în cadrul sistemului național de dialog social, contrar principiilor dialogului social și prevederilor legislației naționale în materie.	

		Obiecții pe marginea conținutului proiectului	
		I. Cu referire la Art. XV— prin care se propune modificarea Codului muncii nr. 154/2003	
		1) Autorul propune:	
		- completarea art. I din Codul muncii cu noțiunea de „conflict de interese";	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.
		- completarea art. 9 alin. (2) din Codul muncii cu o nouă obligație a salariatului, și anume obligația de a declara potențialele conflicte de interese, conform procedurilor stabilite de către angajator;	
		- completarea Codului muncii cu art. 53/2, dedicat conflictului de interese.	
		Analizând completările respective, cu reglementări referitoare la conflictul de interese, ne expunem împotriva susținerii acestora, din următoarele considerente:	
		a) orice nouă obligație impusă salariaților trebuie justificată prin existenta unei probleme reale și a unei analize de impact. În acest sens, menționăm că Nota de fundamentare la proiectul de lege nu conține o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să justifice necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea instituirii noii obligații în sarcina salariatului;	
		b) conflictul de interese este o instituție juridică specifică funcției publice și prevenirii corupției, fiind reglementată prin acte normative speciale. Extinderea acesteia asupra tuturor raporturilor	

		individuale de muncă, prin Codul muncii, nu este justificată și riscă să genereze paralelisme legislative, neclarități și dificultăți de aplicare;		
		c) art. 53/2, cu care se propune de completat Codul muncii, permite angajatorului să stabilească unilateral, prin actele interne, obligații privind conflictul de interese și obligația salariatului de a declara asemenea situații. În lipsa unor garanții legale privind conținutul acestor obligații, procedura de examinare a conflictelor de interese și dreptul salariatului de a contesta deciziile adoptate, propunerea creează un dezechilibru evident între drepturile și obligațiile părților și poate fi utilizată ca instrument de presiune sau de sancționare disciplinară;		
		d) modificările propuse utilizează noțiuni vagi, precum „interes direct ori indirect", „interesele angajatorului", „persoane afiliate", „alt interes conform cu scopul urmărit” sau „oportunități de investiții", fără a le defini și fără a stabili criterii obiective de identificare a conflictului de interese. În lipsa unor limite clare, aceste noțiuni sunt susceptibile de interpretări arbitrare și pot genera insecuritate juridică în raporturile de muncă;		
		e) obligația salariatului de a se abține de la valorificarea unor oportunități de investiții sau de desfășurare a unor activități, inclusiv după simpla cunoaștere a acestora în exercitarea funcției, depășește scopul prevenirii conflictelor de interese și se apropie de clauza de neconcurentă, fără a		

		respecta condițiile prevăzute de art. 53/1 din Codul muncii pentru instituirea unei asemenea clauze (indemnizație lunară de neconcurentă, limitare în timp, aria geografică pentru care se aplică). Cu alte cuvinte, putem vorbi despre o clauză de neconcurentă mascată, lipsită de garanțiile prevăzute de Codul muncii.	
		f) reglementările propuse afectează dreptul la viață privată și la protecția datelor cu caracter personal. Obligația generală de declarare a conflictelor de interese poate determina angajatorul să solicite informații privind investițiile, afacerile, rudele sau alte interese personale ale salariatului, fără ca proiectul de lege să stabilească limitele acestor obligații, scopul prelucrării datelor și garanțiile pentru protejarea vieții private.	
		2) Autorul propune completarea art. 9, alin. (2) din Codul muncii cu o nouă obligație a salariatului, și anume, obligația de a manifesta o atitudine de fidelitate față de angajator în executarea atribuțiilor de serviciu.	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.
		Examinând propunerea respectivă, prin prisma mai multor aspecte legate de drepturile și obligațiile salariatului consacrate deja în Codul muncii, ne expunem împotriva acesteia, din următoarele considerente:	
		a) modificarea nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să	

		demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervenției legislative propuse;		
		b) obligația de a manifesta o atitudine de fidelitate față de angajator în executarea atribuțiilor de serviciu este formulată într-o manieră generală și imprecisă, fără definirea conținutului și limitelor sale juridice. O asemenea reglementare nu întrunește exigențele de claritate și previzibilitate ale normei juridice și este susceptibilă de interpretări arbitrare, cu consecințe asupra securității raporturilor de muncă. In lipsa unor limite clare referitoare la obligația vizată, ea poate fi interpretată extensiv de către angajator și utilizată pentru sancționarea unor conduite care nu au legătură cu executarea obligațiilor de muncă. Obligația de fidelitate o interpretăm ca pe o impunere/obligație generală a salariatului de conformare la interesele angajatorului, ceea ce este de natură să afecteze exercitarea dreptului la libertatea de exprimare, a drepturilor sindicale și a altor drepturi fundamentale garantate de Constituție, Codul muncii și Convențiile OIM;		
		c) Codul muncii reglementează deja obligațiile salariatului de a-si îndeplini conștiincios obligațiile de muncă. de a respecta disciplina muncii. de a respecta cerințele regulamentului intern al unității. de a respecta cerințele de securitate și sănătate în muncă. precum si de a manifesta o atitudine gospodărească față de bunurile angajatorului (a se vedea art. 9. alin. (2)). În plus. Codul muncii		

		reglementează distinct instituția clauzei de neconcurentă (a se vedea art. 53/1).	
		Prin urmare, introducerea unei obligații suplimentare, cu un conținut juridic nedeterminat, nu adaugă claritate, ci creează suprapuneri și paralelisme legislative, generează incertitudine și dificultăți de interpretare și aplicare, și, mai ales, conduce la restrângerea nejustificată a drepturilor salariaților.	
		3) Autorul propune modificarea art. 10 din Codul muncii, care reglementează drepturile și obligațiile angajatorului. Și anume: - completarea alin. (1) cu lit. al) cu următorul cuprins: „a 1) să aprobe și/sau să modifice statele de personal ale unității;”; - abrogarea lit. b/1) din alin. (2). Ca urmare a acestor modificării, aprobarea și/sau modificarea statelor de personal ale unității se transformă din obligație a angajatorului în drept al acestuia. În privința propunerilor respective ne pronunțăm împotriva acestora, din următoarele considerente: a) modificările nu sunt însoțite de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervențiilor legislative propuse;	**Nu se acceptă.** De state de personal au nevoie un număf foarte mic de întreprinderi. Acest document fiind, de fapt, un arhaism sovietic pe care majoritatea unităților îl țin doar formal. Întreprinderile care vor dori să elaboreze în continuare state de personal la nivel de unitate, au tot dreptul să o facă.

		b) statele de personal ale unității reprezintă un document esențial în domeniul raporturilor de muncă, necesar atât angajatorului, cât și salariaților. Statele de personal stabilesc structura organizatorică a unității și reflectă sistemul ierarhic al acesteia, asigură evidența funcțiilor și fac posibilă planificarea activității unității, repartizarea resurselor financiare și calcularea obligațiilor fiscale. Din perspectiva standardelor de muncă, eliminarea obligației angajatorului de a aproba și/sau modifica statele de personal ale unității afectează posibilitatea asigurării efective a dreptului la muncă, garantat de Constituția Republicii Moldova și de actele internaționale Ia care Republica Moldova este parte. În lipsa unui document oficial care să reflecte funcțiile existente și cele vacante, nu va putea fi verificată existența unei funcții vacante, nu va putea fi contestat în mod efectiv un refuz neîntemeiat de angajare și, implicit, nu va exista un mecanism eficient de protecție împotriva eventualelor abuzuri din partea angajatorului. Totodată, nu va mai fi posibilă verificarea legalității procedurii de reducere a funcțiilor care nu mai sunt necesare, ceea ce diminuează protecția salariaților în caz de concediere. Or, respectarea procedurilor de concediere, inclusiv acordarea preavizului și plata indemnizațiilor de concediere, reprezintă obligații ce decurg atât din legislația națională, cât și din actele internaționale ratificate de Republica	

		Moldova (Carta socială europeană revizuită, Convenția OIM nr. 158 etc.). Suplimentar, atenționăm că o propunere similară (în scopul renunțării la obligativitatea angajatorului privind aprobarea/modificarea statelor de personal) a mai fost promovată și chiar adoptată de legiuitor. Sau, tocmai din considerentele enumerate supra, prin Legea nr. 115/2020 pentru modificarea Codului muncii nr. 154/2003, a fost completat alin. (2) al art. 10, cu lit. b/1), în vederea reintroducerii obligativității angajatorului de a aproba și/sau modifica statele de personal ale unității.	
		4) Autorul propune modificarea art. art. 42/1 , care reglementează obligația informării și consultării salariaților referitor la subiecte relevante în raport cu activitatea lor în cadrul unității. În esență, modificarea propusă la art. 42/1 , alin. (2), lit. c) are drept scop scutirea angajatorului de obligația de a informa salariații despre deciziile care sunt legate de schimbarea proprietarului unității. Iar propunerea privind completarea art. 42/1 cu un alineat nou (alin. 10/l) are drept scop scutirea angajatorilor întreprinderilor micro, mici și mijlocii de obligația de a comunica salariaților informații sau să întreprindă consultări dacă acest fapt nu este stabilit în contractul colectiv de muncă. Potrivit Notei de fundamentare la proiectul de lege, autorul susține că „ la moment Codul muncii impune prea multe obligații privind informarea și participarea salariaților la administrarea unității”.	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		Iar în cazul întreprinderilor mici și mijlocii, care „nu dispun de întotdeauna de structuri administrative capabile să gestioneze proceduri extinse de consultare” aceste obligații sunt excesive și neproporționale. Altfel spus, prin modificările propuse, autorul proiectului de lege, urmărește scutirea angajatorilor de obligația de a respecta dreptul salariaților la informare și consultare, dacă acesta (angajatorul) nu este capabil să o facă. Considerăm că o asemenea abordare este complet eronată, atunci când pretindem că vrem să asigurăm principii fundamentale ale dreptului omului (echității, nediscriminării, transparenței), precum și a concurenței loiale între angajatori. În altă ordine de idei, vom menționa că, în era digitalizării, este total neacceptabil argumentul și intenția autorului proiectului de lege, care afirmă că întreprinderile mici și mijlocii (care pot avea în gestiune până la 250 de salariați) nu au capacitatea de a transmite informații către salariați, fie prin poștă electronică, fie printr-un anunț public plasat pe pagina web a unității sau afișa pe un panou informativ cu acces general la sediul/filiala/reprezentanță unității, chiar si în cazul lichidării unității sau reducerii numărului ori a statelor de personal (situație care amenință/afectează în mod clar/direct locul de muncă al salariatului).	

		Un alt aspect foarte important, de care nu a ținut cont autorul proiectului de lege, este faptul că art. 42/1 , a fost introdus în Codul muncii, prin Legea nr. 155/2017 pentru modificarea și completarea Codului muncii nr. 154/2003, în vederea transpunerii în legislația națională a Directivei 2002/14/CE a Parlamentului European si a Consiliului din I I martie 2002 de stabilire a unui cadru general de informare si consultare a lucrătorilor din Comunitatea Europeană. Publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene (JOCE) L 80 din 23 martie 2002. Or, normele acesteia (directivei), determină asigurarea dreptului salariaților la administrarea unității nemijlocit sau prin intermediul reprezentanților lor, prin informarea și consultarea acestora despre evoluția recentă și măsurile preconizate în legătură cu locul de muncă, securitatea și sănătatea în muncă. Așadar, este de reținut că art. 42/1 din Codul muncii, are menirea să contribuie la executarea cerințelor art. 10, alin. (2), lit. j) din aceleași cod, conform cărora angajatorul este obligat să informeze și să consulte salariații referitor la situația economică a unității. la securitatea si sănătatea în muncă și la alte chestiuni ce țin de funcționarea unității. în conformitate cu prevederile prezentului cod. Prin urmare, modificările propuse pentru art. 42/1 , pe lângă faptul că vin în contradicție cu art. 10, alin. (2), lit. j) din Codul muncii, acestea sunt	

		incompatibile și cu angajamentul asumat de Republica Moldova, prin transpunerea fidelă/convingătoare în legislația națională a acquis-lui UE, în vederea asigurării dreptului salariaților la administrarea unității prin informarea și consultarea acestora/reprezentanților lor. Totodată, acestea conduc la diminuarea drepturilor și garanțiilor legale ale salariaților, fapt care contravine inclusiv angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE (ratificat prin Legea nr. 112 din 2 iulie 2014), care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă. Având învedere considerentele enumerate supra. precum și fat)tul că modificările propuse au menirea să stabilească facilități pentru angaiatorii care au Dână la 250 de salariati, din contul drepturilor și garanțiilor legale ale salariaților. consacrate inclusiv în normele turidice ale UE, sindicatele se pronunță împotriva susținerii acestora.	
		5) Autorul propune completarea art. 48 din Codul muncii (care reglementează obligația informării despre condițiile de activitate anterior angajării sau transferării), cu un alineat nou (alin. (2/1)), cu următorul cuprins: „(2/1) Prin derogare de la prevederile alin. (l) și (2), angajatorii întreprinderilor micro și mici vor	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		prezenta informația vizată doar la solicitarea în formă scrisă din partea salariatului.". Așadar, completarea propusă are drept scop scutirea angajatorilor întreprinderilor micro si mici de obligația de a informa, în scris și în timp util, persoana care urmează a fi angajată sau transferată despre condițiile de activitate în funcția propusă. precum si de obligația de a pune la dispoziția salariatului. la angajare convențiile colective care-i sunt aplicabile. contractul colectiv de muncă, regulamentul intern al unității. dacă este elaborat și aprobat de angajator. precum si informația privind cerințele de securitate și sănătate în muncă aferente activității sale. Altfel spus, ca și în cazul propunerilor argumentate la pct. 4 din prezentul aviz, alin. (2/1) propus pentru completarea art. 48 din Codul muncii, are menirea să stabilească facilități pentru angajatorii care au până la 250 de salariați. din contul drepturilor și garanțiilor legale ale salariaților. Or, acest fapt contravine angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE (ratificat prin Legea nr. 112 din 2 iulie 2014), care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă. De asemenea, autorul proiectul de lege, nu a ținut cont de faptul că cerințele stabilite pentru angajator, în art. 48 din Codul muncii, derivă inclusiv din normele UE, în special ale Directivei 91/533/CEE	

		a Consiliului din 14 octombrie 1991 privind obligația angajatorului de a informa lucrătorii asupra condițiilor aplicabile contractului sau raportului de muncă. publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene L 288 din 18 octombrie 1991. transpusă prin Legea nr- 52/2016 pentru modificarea i completarea Codului muncii nr. 154/2003. Adițional, vom specifica că autorul a ignorat dreptul salariatului stabilit de art. 9, alin. (1), lit f) din Codul muncii, privind informarea deplină si veridică. anterior angajării sau transferării într-o altă funcție. privind condițiile de activitate. în special privind condițiile de retribuire a muncii, inclusiv salariul funcției sau cel tarifar. suplimentele, premiile si ajutoarele materiale (în cazul în care acestea fac parte din sistemul de salarizare al unității), periodicitatea achitării plăților si criteriile utilizate pentru stabilirea nivelurilor de salarizare, respectarea căruia nicidecum nu poate fi legată doar de condiția, în care este cerută expres, în formă scrisă, de salariat. Având în vedere considerentele expuse supra, precum și cele enumerate la pct. 4 din prezentul aviz, ne expunem împotriva susținerii alin. (2/1) propus pentru completarea art. 48 din Codul muncii.	
		6) Autorul propune completarea art. 55 din Codul muncii (care reglementează condițiile încheierii contractului individual de muncă pe	**Nu se acceptă.** Acordarea posibilității întreprinderilor micro și mici să încheie cu toți salariații contracte individuale de muncă pe durată determinată ar

		perioadă determinată), cu un alineat nou (alin. (2/1)), cu următorul cuprins: „(2/1) În cadrul întreprinderilor micro și mici, timp de 36 de luni de la data înregistrării de stat, angajatorii pot încheia contracte individuale de muncă pe durată determinată fără a ține cont de limitările prevăzute la alin. (1).”. În esență, completarea propusă are drept scop acordarea pentru angajatori întreprinderilor micro și mici a dreptului de a încheia, timp de 36 de luni de la data înregistrării de stat, contracte individuale de muncă pe durată determinată fără a tine cont de limitările prevăzute la alin. (1) din art. 55 al Codului muncii. Sau, ca și în cazurile relatate supra, autorul proiectului de lege, urmărește stabilirea facilităților legale pentru angajatorii care au până la 250 de salariați. din contul drepturilor si garanțiilor legale ale salariaților. În lumina argumentelor enumerate la pct. 4 și 5 din prezentul aviz, ne pronunțăm împotriva susținerii alin. (2/1) propus pentru completarea art. 55 din Codul muncii.	permite angajatorilor acestor întreprinderi, care sunt la început de cale, și care, de regulă, nu au subdiviziune de resurse umane în cadrul întreprinderii, să valorifice resursele umane, să selecteze personal și să diminuieze presiunea și volumul de activitate.
		7) Autorul propune abrogarea lit. b) din art. 62 al Codului muncii, care reglementează interzicerea aplicării perioadei de probă. În esență, prin modificarea respectivă, persoanele în vârstă de până la 18 ani, se prun a fi exclude din lista persoanelor pentru care este interzisă aplicarea perioadei de probă. Modificarea respectivă nu este	**Nu se acceptă.** Persoanele cu vârsta de până la 18 ani, care în mare majoritate sunt la prima experiență, din start este necesară o disciplinare care îi va forma ca și salariați. Aceștea trebuie să se obișnuiască cu faptul că angajatorul le poate stabili perioade de probă. Totodată salariațilot trebuie să li se dea șansa și dreptul de a se manifesta.

		susținută de sindicate, din următoarele considerente: a) modificarea nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervenției legislative propuse; b) interdicția de a stabili o perioadă de probă pentru persoanele în vârstă de până Ia 18 ani, constituie o garanție legală acordată acestei categorii de salariați. Această garanție este justificată de obligația statului de a asigura o protecție socială și juridică sporită minorilor, având în vedere că, de regulă, aceștia nu dispun de experiență profesională și, prin urmare, se află într-o poziție mai vulnerabilă în raport cu salariații care au dobândit deja experiență și vechime în muncă; c) modificarea conduce la diminuarea nivelului de protecție acordat minorilor în raporturile de muncă, fiind susceptibilă să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		8) Autorul propune completarea art. 68 din Codul muncii (care reglementează modificarea contractului individual de muncă), cu alin. (4), cu următorul cuprins:	**Se acceptă parțial.** Proiectul a fost modificat. Se propune modificarea unilaterală a contractului individual de muncă doar în cazul în care această modificare vizează creșterea salariului minim pe țară sau modificarea denumirilor de funcții în Clasificatorul Ocupațiilor din Republica

		„(4) Contractul individual de muncă poate fi modificat unilateral, de către angajator, prin ordin, în cazul în care această modificare rezultă din modificarea legislației, cu condiția ca modificarea să nu înrăutățească situația salariatului.". Ca urmare a acestei modificări, angajatorul va dobândi dreptul de a modifica unilateral contractul individual de muncă, prin ordin, în cazul în care această modificare rezultă din modificarea legislației, cu condiția ca modificarea să nu înrăutățească situația salariatului. Propunerea respectivă nu este susținută de sindicate, din următoarele considerente: a) modificarea nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervenției legislative propuse; b) contractul individual de muncă este un act juridic consensual, iar modificarea lui reprezintă, ca regulă, rezultatul acordului de voință al ambelor părți. Instituirea posibilității modificării unilaterale a contractului individual de muncă, prin ordin al angajatorului, constituie o derogare de la principiul consensualismului în materia relațiilor de muncă și poate afecta echilibrul contractual dintre părți; c) modificarea vine în contradicție cu prevederile alin. (1) și (2) ale art. 68 din Codului muncii. Potrivit acestor prevederi, orice modificare sau completare care vizează cel puțin una dintre clauzele prevăzute la art. 49, alin. (1) din Codul	Moldova, cu condiția ca modificarea să nu înrăutățească situația salariatului. La fiecare modificare a salariului minim, întreprinderile (mai cu seamă cele mari) depun un efort colosal de a completa acorduri suplimentare la contractele individuale de muncă și colectarea semnăturilor.

		muncii se consideră modificare a contractului individual de muncă și poate fi realizată numai prin semnarea de către părți a unui acord suplimentar la contractul individual de muncă; d) modificarea conduce la diminuarea nivelului de protecție a salariaților, fiind susceptibilă să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		9) Autorul propune completarea art. 85 din Codul muncii (care reglementează dreptul la demisie al salariatului), cu un alineat nou (alin. (6)), cu următorul cuprins: „(6) În caz de nerespectare de către salariat a termenului de notificare, angajatorul este în drept să solicite repararea prejudiciului material cauzat în corespundere cu articolul 333 din prezentul Cod.”. Astfel, prin completarea propusă, se urmărește stabilirea dreptului angajatorului de a solicita repararea prejudiciului material în caz de nerespectare de către salariat a termenului de preavizare în caz de demisie. Examinând propunerea respectivă prin prisma dispozițiilor art. 85 din Codul muncii, înțelegem că autorul proiectului de lege nu s-a pătruns de raționamentul și logica juridică a dispoziției alin. (l) al art. 85 din Codul muncii. Sau, potrivit acestei	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		dispoziții, dreptul salariatului la demisie din proprie inițiativă, este condiționat de curgerea termenului de anunțare (preavizare), printr-o cerere scrisă către angajator cu 14 zile calendaristice înainte. Curgerea acestui termen, începând în ziua imediat următoare zilei în care a fost înregistrată cererea. Cu alte cuvinte, autorul proiectului de lege, înțelege eronat faptul că salariatul și-ar putea încălca dreptul la demisie. Or, nerespectarea de salariat a condițiilor stipulate de art. 85 din Codul muncii, face imposibilă realizarea dreptului Ia demisie. În altă ordine de idei, dacă ar fi să pătrundem în logica autorului proiectului de lege, precum că salariatul „nu respectă termenul de notificare la demisie", trebuie de reținut faptul că, în cazul unei cereri de demisie care „nu respectă termenul de notificare", angajatorul este în drept să o respingă, pentru a fi corectată și înaintată în condițiile legii. Iar dacă salariatul refuză acest lucru, nu mai are loc încetarea contractului individual de muncă, în bam cererii respective, adică, în temeiul art. 85 din Codul muncii (Demisia). Suplimentar, remarcăm un alt aspect de care nu s-a ținut cont la elaborarea completării propuse. Pe lângă faptul că este lipsită de sens și raționament logic, este de reținut că dreptul angajatorului la repararea prejudiciului material cauzat de salariat, deja este garantat de Codul muncii (a se vedea art. 327, art. 328, art. 333, alin. (l) din Codul muncii). Mai mult, aceasta contravine și dispoziției alin. (2)	

		al art. 333 din Codul muncii, care statuează că „La stabilirea răspunderii materiale, în prejudiciul ce urmează a fi reparat nu se include venitul ratat de angajator ca urmare a faptei săvârșite de salariat. ' Având în vedere concluziile și argumentele enumerate, ne expunem împotriva susținerii alin. (6) propus pentru completarea art. 85 din Codul muncii.	
		10) Autorul propune modificarea art. 87 din Codul muncii (care reglementează procedura solicitării opiniei consultative a organului sindical în cazul concedierii salariaților), în scopul reducerii termenului de prezentare către angajator a opiniei consultative a organului sindical, de la IO zile lucrătoare la 5 zile lucrătoare, fără argumente plauzibile în susținerea acestei intervenții legislative. În Nota de fundamentare, autorul se rezumă doar la faptul că „termenul de 5 zile lucrătoare este destul de suficient pentru organele sindicale pentru a-și prezenta opinia consultativă referitor la concedierea unor salariați", tăcând comparație cu termenul de 5 zile lucrătoare oferit salariatului pentru a depune explicații în formă scrisă pentru fapta comisă, în cazul aplicării sancțiunii disciplinare. Pe lângă faptul că argumentul respectiv este total neserios și lipsit de o abordare temeinică, acesta scoate la suprafață lipsa de înțelegere din partea autorului proiectului de lege, a modului de	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		activitate a organului sindical. Sau, echivalarea unei explicații din partea salariatului, care presupune relatarea unei fapte exacte și care poate fi realizată în termen de 5 zile lucrătoare, cu opinia consultativă a unui organ sindical colegial, constituit din 3, 5 sau chiar mai multe persoane, care presupune o analiză multiaspectuală a informației prezentate de angajator, pe de o parte, a celei prezentate de salariat, pe de altă parte, în raport cu drepturile salariatului și prevederile legale, având totodată condiția respectării obligațiilor de muncă/serviciu, este o dovadă clară a faptului că autorul proiectului de lege nu are cunoștințe elementare despre activitatea sindicală, la modul practic. Or, autorul nu ține cont de faptul că, în cazul concedierii salariatului membru de sindicat, opinia consultativă este pusă pe seama organului sindical din unitate, persoanele din cadrul căruia în majoritatea cazurilor nu sunt eliberate de la locul de muncă de bază. Altfel spus, este ignorat complet faptul că activitatea acestui organ este dependentă și de condițiile și facilitățile asigurate de angajator. Sau, persoanele alese în organele sindicale respective, nu sunt scutite de obligațiile de serviciu pentru elaborarea opiniei consultative. Mai mult, această activitate, care este una obștească (neremunerată), adesea este îngreunată și de posibilitatea întrunirii/convocării cel puțin într-o ședință de lucru a membrilor aleși în organele sindicale, fie din cauza ritmului/sarcinilor de	

		serviciu, fie chiar din cauza piedicilor create în mod intenționat de angajator. Un alt aspect de care nu a ținut cont autorul proiectului de lege, este faptul că termenul de 10 zile lucrătoare stabilit pentru exprimarea opiniei consultative a organului sindical, constituie un consens al partenerilor social, atins încă la etapa elaborării și adoptării Codul muncii. În altă ordine de idei, este de neînțeles intervenția autorului în scopul înjumătățirii termenului de consultare a opiniei consultative a organului sindical, având în vedere observațiile și cerințele relativ recente ale Comitetului de Experți privind Aplicarea Convențiilor și Recomandărilor OIM și ale Comitetului pentru Libertatea de Asociere al OIM către Guvernul Republicii Moldova, în vederea încurajării și facilitării activității sindicale și mai cu seamă, în sensul sancționării actelor de ingerință care tind să obstrucționeze/limiteze activitatea sindicală. De asemenea, este de specificat că propunerea respectivă, conduce la diminuarea nivelului de protecție a salariaților, fiind susceptibilă să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	

		Luând în considerare cele enumerate, precum și faptul că propunerea dată are drept scop diminuarea drepturilor și garanțiilor legale ale salariaților și reprezentanților lor, ne expunem categoric împotriva susținerii modificării propuse pentru art. 87 din Codul muncii, privind reducerea termenului de prezentare către angajator a opiniei consultative a organului sindical, de la 10 zile lucrătoare la 5 zile lucrătoare.	
		11) Autorul propune modificarea art. 101 din Codul muncii, care reglementează munca în schimburi. În esență, se propune modificarea alin. (5) al art. 101 din Codul muncii, în scopul înjumătățirii termenului de înștiințare a salariatului despre programul de muncă în schimburi, de la cel puțin 14 zile înainte de punere în aplicare la 7 zile. Totodată, se propune completarea alin. (5) cu o propoziție nouă cu următorul cuprins: „Modificarea programului de muncă în schimburi se face cu acordul salariatului, care poate fi exprimat inclusiv prin mijloace electronice, cu minim 1 zi până la începerea activității în program modificat". Analizând propunerea menționată, specificăm că aceasta, de asemenea, diminuează drepturile și garanțiile salariaților, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție	**Nu se acceptă.** Graficul muncii în schimburi este elaborat de către angajator și se aduce la cunoștința salariaților în termen de 14 zile. Graficul respectiv, de regulă nu apare de nicăieri, angajații, în mare parte cunosc care este regimul de muncă și cunosc succesiunea schimburilor. Micșorarea termenului de aducere la cunoștință a graficului muncii în schimburi la 7 zile ar face ca graficul să fie mai precis și concret, fără necesitatea de a fi modificat chiar până la punerea în aplicare. Referitor la modificarea programului de muncă în schimburi se face cu acordul salariatului, care poate fi exprimat inclusiv prin mijloace electronice, cu minim 1 zi până la începerea activității în program modificat, aceasta se va aplica doar în situații exxepționale (îmbolnăvire, demisie etc.).

		prevăzut în legislația națională în materie de muncă. Totodată, remarcăm că Nota de fundamentare la proiectul de lege nu conține niciun argument privind necesitatea modificării alin. (5) al art. 101 din Codul muncii. Suplimentar, menționăm că propunerea în cauză a fost discutată de mai multe ori în cadrul grupului de lucru tripartit creat sub egida Ministerului Muncii și Protecției Sociale, dar partenerii sociali nu au reușit să ajungă la un consens asupra acesteia. Pornind de la cele expuse și având în vederea că modificarea propusă nu oferă o soluție eficientă și un conținut mai calitativ al normei juridice, ne pronunțăm împotriva acestea.	
		12) Autorul propune modificarea alin. (5) al art. 104 din Codul muncii (care reglementează munca suplimentară), în scopul stabilirii dreptului angajatorului de a solicita salariaților prestarea muncii în afara orelor de program (muncă suplimentară), în limita a 416 ore într-un an calendaristic. În esență, propunerea are drept scop dublarea limitei de timp, de la 240 de ore la 416 ore într-un an calendaristic, pentru atragerea salariatului la muncă suplimentară. În acest context, vom specifica că prevederile actuale ale alin. (5) al art. 104 din Codul muncii, au constituit obiectul discuțiilor în cadrul unui proiect de lege pentru modificarea unor acte normative din	**Se acceptă parțial.** Proiectul a fost modificat. A fost exclusă limita orelor care pot fi muncite suplimentar, cu trimitere la regula generală, cel mult 8 ore pe săptămână.

		2022, mai exact, inițiativa legislativă nr. 146 din 20.04.2022, prin care s-a promovat dublare limitei de timp pentru munca suplimentară de la 120 de ore la 240 de ore într-un an calendaristic, fapt care nu a fost susținut de sindicate. Prin urmare, reiterăm că modificarea propusă nu este susținută de sindicate, întrucât este contrară intereselor salariaților și diminuează semnificativ drepturile și garanțiile legale ale acestora, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă. Propunerea de modificare a alin. (5) al art. 104 din Codul muncii este inacceptabilă și din considerentul că Convenția OIM nr. 47/1935 ,Cu privire la reducerea timpului de lucru până la 40 ore pe săptămână" (ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 1330-XIII din 26.09.1997) și reglementările dreptului european în materia muncii suplimentare, nu admit perioada de referință a timpului de muncă până la un an. Mai mult, propunerea respectivă vine în contradicție și cu prevederile Recomandării OIM nr. 116 „Cu privire la reducerea duratei timpului de muncă" care: promovează reducerea treptată, în măsura în care o permit creșterea productivității și alți factori relevanți, a duratei normale a timpului de muncă; prevede că autoritățile competente ar trebui să se	

		consulte în mod sistematic cu cele mai reprezentative organizații ale angajatorilor și lucrătorilor cu privire la aspecte legate de aplicarea respectivei Recomandări, inclusiv cu referire la limitarea și retribuirea muncii suplimentare. Astfel, susținerea propunerii date va constitui contradicții dintre legislația națională și normele dreptului internațional la care Republica Moldova este parte. Or, modificarea propusă la alin. (5) al art. 104 din Codul muncii ține de calitatea reglementărilor legale în materia timpului de muncă. Totodată, remarcăm că Nota de fundamentare la proiectul de lege nu conține niciun argument plauzibil și convingător referitor la necesitatea modificării alin. (5) al art. 104 din Codul muncii.	
		13) Autorul propune modificarea alin. (l) al art. 107 din Codul muncii (care reglementează pauza de masă și repausul zilnic), în sensul de a priva salariații cu regim de muncă de până la 6 ore pe zi de dreptul la pauza de masă, motivând că această categorie de salariați „nu au nevoie de pauză de masă, iar obligarea acordării pauzei de masă de 30 de minute „este de multe ori în detrimentul salariatului". Acest argument, complet eronat, nicidecum nu poate fi acceptat de sindicate și este lipsit totalmente de fundamentare juridică. Mai mult, argumentul respectiv, este lovit de credibilitate, inclusiv prin afirmația autorului din preambulul	**Se acceptă parțial.** Proiectul a fost modificat. Cu următorul conținut: ”Salariații cu timpul de muncă de până la 6 ore pot renunța la pauza de masă.”.

		Notei de fundamentarea la proiectul de lege, în care se specifică expres că acesta (proiectul) are drept scop „facilitarea activității mediului de afaceri", dar nicidecum stabilirea unor drepturi. garanți suplimentare pentru salariați sau satisfacerea unor interese ale acestora. Or, contrar celor argumentate de autor, propunerea respectivă este împotriva intereselor salariaților și diminuează semnificativ drepturile și garanțiile legale ale acestora, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă. Luând în considerare cele enumerate, precum și faptul că propunerea privind modificarea alin. (l) al art. 107 din Codul muncii are drept scop privarea salariaților cu regim de muncă de până la 6 ore pe zi de dreptul la pauza de masă, ne expunem categoric împotriva susținerii acesteia.	
		14) Autorul propune modificarea art. 109 din Codul muncii care reglementează repausul săptămânal. Și anume: - alineatul (2) textul „, cu condiția ca una din zilele libere să fie duminica” se exclude; - aliniatul (3) se abrogă; - alineatul (4) cifra „42” se substituie cu cifra „35", iar textul „ , dintre care 11 ore consecutive de	**Nu se acceptă.** Acordarea zilei libere tuturor salariaților în zi de duminică face dificilă organizarea timpului de muncă în cadrul unității. Mai mult, art. 109 alin. (1) din Codul muncii prevede o regulă generală de a acorda prioritar repausul săptămânal în zile de sâmbătă și duminică ”Repausul săptămânal se acordă timp de 2 zile consecutive, de regulă sâmbătă şi duminica.”.

		repaus zilnic, cu excepția cazurilor în care săptămâna de muncă este de 6 zile” se exclude. În esență, autorul urmărește excluderea obligativității ca una din zilele repausului săptămânal să fie duminica, precum și a dreptului salariaților de a beneficia de două zile libere în cursul săptămânii și de un spor la salariu stabilit prin contractul colectiv de muncă sau contractul individual de muncă în cazul în care, datorită specificului muncii, nu se poate acorda repausul săptămânal în ziua de duminică. Totodată, urmărește diminuarea numărului de ore consecutive stabilit pentru durata repausului săptămânal neîntrerupt de la cel puțin 42 de ore la 35 de ore. Or, modificarea respectivă, de asemenea, este împotriva intereselor salariaților și diminuează semnificativ drepturile și garanțiile legale ale acestora, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă. Prin urmare, ne pronunțăm categoric împotriva susținerii modificărilor propuse pentru art. 109 din Codul muncii.	Totodată menționăm că Directiva 2003/88/CE privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru, stabilește repausul săptămânal de minim 35 ore, dar nu 42 ore. Stabilirea repausului săptămânal de 42 de ore face imposibil de respectat în multe cazuri
		15) Autorul propune modificarea alin. (4/1) al art. 118 din Codul muncii (care reglementează acordarea anuală a concediului de odihnă și cazurile	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		excepționale de amânare a acestuia), în scopul excluderii obligației angajatorului ca la finele fiecărui an calendaristic, să informeze salariatul, în formă scrisă pe suport de hârtie sau în formă electronică, despre numărul zilelor de concediu de odihnă anual acumulate/nefolosite, termenul de expirare a acestora și dispune utilizarea zilelor de concediu de odihnă anual acumulate/nefolosite de către salariat, conform programării stabilite de comun acord. Argumentul autorului, precum că obligația informării salariatului despre numărul zilelor de concediu de odihnă anual acumulate/nefolosite și termenul de expirare a acestora constituie „o povară pe umerii angajatorului care implică timp și costuri", nu poate fi acceptată de sindicate. Sau, este de neconceput ideea că relația de muncă dintre părțile raporturilor de muncă nu va presupune costuri și timp pentru angajator. Mai mult, este de specificat că dispozițiile alin. (4/1) al art. 118 din Codul muncii, au constituit obiectul mai multor discuții dintre partenerii sociali, inclusiv proiecte de lege, prin care sindicatele și-au expus poziția asupra acestora. În acest sens, vom reitera că prevederile art. 118 din Codul muncii, în vigoare de până la introducerea alin- (4/1), au avut drept obiectiv reglementarea acordării anuale a concediului de odihnă și a cazurilor excepționale de amânare a	

		acestui concediu. Mai exact, normele legale stabileau cu destulă claritate că: - concediul de odihnă se acordă anual conform programării prevăzute la art. 116 din Codul muncii; - angajatorul are obligația de a lua măsurile necesare pentru ca salariații să folosească concediile de odihnă în fiecare an calendaristic; - concediul de odihnă anual poate fi amânat în cazurile prevăzute de lege; - este interzisă neacordarea concediului de odihnă anual timp de 2 ani consecutivi și altele. Prin urmare, sindicatele au specificat că prevederile art. 118 din Codul muncii, în vigoare de până la introducerea alin. (4/1), erau clare și conforme cu normele internaționale la care Republica Moldova este parte și nu necesitau a fi modificate. În acest context, ne expunem împotriva susținerii modificării propuse pentru alin. (4/1) al art. 118 din Codul muncii și considerăm necesară excluderea acestuia, în vederea restabilirii normelor și practicii anterioare privind amânarea concediului de odihnă nefolosit.	
		16) Autorul propune completarea alin. (4) al art. 121 din Codului muncii nr. 154/2003, care reglementează concediile de odihnă anuale suplimentare, cu două propoziții noi, cu următorul cuprins: „Dreptul la concediul de odihnă anual suplimentar se exercită în anul calendaristic pentru care se	**Nu se acceptă.** Angajatorul nu are obligația de a informa salariații despre dreptul prevăzut la art. 121 alin. (4). Legiuitorul a prevăzut că salariatul va beneficia de acest drept doar la cererea scrisă, deoarece de acest drept se poate bucura doar unul din părinți. În cazul în care salariatul nu a solicitat concediu de odihnă suplimentar, se prezumă că acest concediu a fost solicitat de celălalt părinte la locul lui de muncă.

		acordă. În cazul în care salariatul nu a solicitat acordarea concediului respectiv până la sfârșitul anului calendaristic, dreptul se consideră stins.". În acest context, menționăm că, potrivit alin. (4) din art. 121 al Codului muncii nr. 154/2003, în redacția actuală, unuia dintre părinții care au 2 și mai mulți copii în vârstă de până la 14 ani (sau un copil cu dizabilități) li se acordă, în baza unei cereri scrise, un concediu de odihnă anual suplimentar plătit cu durata de 4 zile calendaristice. Prin urmare, în cazul adoptării modificării propuse, dacă salariatul nu va solicita acordarea concediului de odihnă anual suplimentar plătit cu durata de 4 zile calendaristice până la sfârșitul anului calendaristic, dreptul la acest concediu se va stinge. Analizând propunerea respectivă, prin prisma drepturilor și garanțiilor legale ale salariatului, aceasta nu este susținută de sindicate, din următoarele considerente: a) propunerea nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervențiilor legislative propuse; b) propunerea transferă în întregime asupra salariatului, riscul neutilizării concediului menționat și diminuează eficiența acestei garanții legale, întrucât nu ține cont de situațiile în care acesta nu și-a putut exercita acest drept, din motive obiective sau din cauza organizării procesului de	

		muncă de angajator, dar nu din motive imputabile acestuia; c) completarea este de natură să afecteze protecția socială acordată salariaților cu responsabilități familiale, întrucât concediul de odihnă anual suplimentar prevăzut la art. 121 , alin. (4) din Codul muncii constituie o măsură de sprijin destinată concilierii vieții profesionale cu cea de familie; d) propunerea conduce la diminuarea nivelului de protecție a salariaților, fiind susceptibilă să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		17) Autorul propune operarea următoarelor modificări la art. 128 din Codul muncii, care este dedicat salariului. Și anume: - Ia alin. (23), se propune excluderea cuvintelor „mijlocii și"; se propune completarea alin. (24), după cuvântul „Angajatorul", cu textul „în corespundere cu convenția colectivă sau contractul colectiv de muncă,". Urmare a acestor modificări angajatorii întreprinderilor mijlocii vor fi exonerați de obligația de a informa periodic, dar nu mai rar decât o dată pe an (cel târziu în primul semestru al anului următor celui de gestiune), salariații și/sau	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		reprezentanții lor cu privire la diferența de gen de salarizare pe categorie de salariați și de funcții. Obligația angajatorului de a pune la dispoziția salariaților, într-un mod ușor accesibil, informația privind criteriile utilizate pentru sistemul de evaluare și clasificare a funcțiilor pentru stabilirea nivelurilor de salarizare, aplicat în unitate, va fi condiționată de existența unor prevederi în convenția colectivă sau în contractul colectiv de muncă. Sindicatele se pronunță împotriva modificărilor propuse, din următoarele considerente: a) modificările nu sunt însoțite de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervențiilor legislative propuse; b) modificările afectează procesul de aliniere a legislației naționale la Directiva (UE) 2023/970 a Parlamentului European și a Consiliului din 10 mai 2023 de consolidare a aplicării principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de aceeași valoare între bărbați și femei prin transparență salarială și mecanisme de asigurare a respectării legii; c) modificările conduc la diminuarea nivelului de protecție a salariaților, fiind susceptibile să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau	

		a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		18) Autorul propune expunerea alin. (3) din art. 142 din Codul muncii (care reglementează termenele, periodicitatea și locul de plată a salariului), în următoarea redacție: „(3) La solicitarea scrisă a salariatului, angajatorul este obligat să-l informeze în scris despre părțile componente ale salariului ce i se cuvin pentru perioada respectivă, despre mărimea și temeiurile reținerilor efectuate, despre sumele totale pe care urmează să le primească, precum și să asigure efectuarea înscrierilor respective în registrele contabile.". În acest context, menționăm că, potrivit prevederilor art. 142, alin. (3) din Codul muncii, în redacția actuală, la achitarea salariului, angajatorul este obligat să informeze în scris fiecare salariat despre părțile componente ale salariului ce i se cuvine pentru perioada respectivă, despre mărimea și temeiurile reținerilor efectuate, despre suma totală pe care urmează să o primească, precum și să asigure efectuarea înscrierilor respective în registrele contabile. Subliniem că prevederile menționate sunt în deplină concordanță cu actele normative internaționale la care Republica Moldova este parte și pe care s-a obligat să le respecte, și anume:	**Nu se acceptă.** Având în vedere că angajatorul prezintă lunar rapoarte către autoritățile statului, referitor la plata salariilor și reținerile respective, iar salariații angajați cu salarii de funcții primesc lunar aproximativ același salariu, considerăm inoportun impunerea angajatorului de a informa lunar salariații despre mărimea salariului și reținerile efectuate, aceasta fiind o activitate enormă care implică timp și cheltuieli suplimentare. Salariații care vor dori să cunoască descifrarea salariului se vor adresa către administrația unității cu o cerere.

		- prevederile art. 14 lit. b) din Convenția OIM nr. 95 privind protecția salariului (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 593/1995), potrivit cărora, dacă este cazul, vor fi luate măsuri eficiente în vederea informării lucrătorilor într-un mod corespunzător și ușor de înțeles, cu ocazia fiecărei plăți de salariu, asupra elementelor componente ale salariului, pe perioada de plată considerată, în măsura în care aceste elemente sunt susceptibile de modificări; - prevederile art. 11 paragraful I din Convenția OIM nr. 117 privind obiectivele și normele de bază ale politicii sociale (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 593/1995), potrivit cărora, se vor lua măsurile necesare pentru a se asigura că toate salariile câștigate sunt legal plățile, iar cei câre angajează vor fi obligați să țină registre care să specifice plățile salariilor, să elibereze lucrătorilor dovezi cu privire la plata salariilor lor și să ia alte măsuri pentru înlesnirea controlului necesar. Analizând modificarea propusă, constatăm că aceasta transformă obligația actuală a angajatorului de a informa în scris salariatul la fiecare plată a salariului, despre suma totală a salariului și reținerile efectuate, precum și despre suma ce i se cuvine spre plată, într-o obligație care ia naștere numai la solicitarea scrisă a salariatului. În consecință, nivelul de transparență privind modul de calcul al salariului și efectuarea reținerilor va fi diminuat, iar exercitarea dreptului salariatului de a	

		verifica corectitudinea stabilirii și achitării salariului va fi îngreunată. În context, sindicatele se pronunță împotriva modificării propuse, din următoarele considerente: a) nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervenției legislative propuse; b) nu este în concordanță cu prevederile art. 14, lit. b) din Convenția OIM nr. 95 privind protecția salariului și cu cele ale art. 11 paragraful I din Convenția OIM nr. 117 privind obiectivele și normele de bază ale politicii sociale, care consacră dreptul lucrătorilor de a fi informați în mod corespunzător și ușor de înțeles, cu ocazia fiecărei plăți de salariu, despre suma totală a salariului și reținerile efectuate, precum și suma ce li se cuvine spre plată; c) conduce Ia diminuarea nivelului de protecție a salariaților, fiind susceptibilă să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		19) Autorul propune modificarea alin.(l) al art. 143 din Codul muncii, care reglementează termenele de efectuare a achitărilor în caz de încetare a contractului individual de muncă. Și anume:	**Nu se acceptă.** Achitarea calculelor finale la încetarea raporturilor de muncă, în ziua eliberării sau în ziua imediat următoare, de multe ori face dificilă sau chiar imposibilă respectarea normelor legale deoarece salariații se pot elibera vinerea sau în altă zi urmată de zile libere (zile de sărbătoare

		- la lit. a), se propune substituirea cuvintelor „în ziua eliberării", de la sfârșitul enunțului, cu textul „cel târziu în termen de 5 zile lucrătoare de la data încetării contractului individual de muncă"; - la lit. b), se propune substituirea cuvintelor „cel târziu în ziua imediat următoare zilei în care salariatul eliberat a cerut să i se facă achitările" cu textul „în termen de 5 zile lucrătoare de la data încetării contractului individual de muncă sau de la data solicitării achitării, dacă aceasta este ulterioară". Urmare a acestor modificării, înțelegem că efectuarea achitărilor se va face: - în cazul încetării contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze până în ziua eliberării din serviciu — cel târziu în termen de 5 zile lucrătoare de la data încetării contractului individual de muncă, și nu în ziua eliberării, așa cum prevede norma în vigoare; - în cazul încetării contractului individual de muncă cu un salariat care nu lucrează până în ziua eliberării din serviciu (concediu medical, absență nemotivată de la serviciu, privațiune de libertate etc.) — în termen de 5 zile lucrătoare de la data încetării contractului individual de muncă sau de la data solicitării achitării, dacă aceasta este ulterioară, și nu cel târziu în ziua imediat următoare zilei în care salariatul eliberat a cerut să i se facă achitările, așa cum prevede norma în vigoare.	nelucrătoare), sau absența (din diferite motive) a persoanelor responsabile de achitarea salariului. Considerăm că termenul de 5 zile este unul rezonabil pentru a efectua plățile.

		Astfel, modificările propuse urmăresc amânarea plății drepturilor salariale la încetarea raporturilor de muncă. Sindicatele se pronunță împotriva modificărilor propuse, din următoarele considerente: a) modificările nu sunt însoțite de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervențiilor legislative propuse; b) modificările afectează drepturile și interesele legitime ale salariaților și conduc la diminuarea nivelului de protecție a acestora, fiind susceptibile să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		20) Autorul propune completarea propoziției a treia din alin. (1) al art. 208 din Codul muncii (care reglementează modul de aplicare a sancțiunilor disciplinare), cu textul „iar în lipsa reprezentantului salariaților — de către un martor din rândul salariaților unității respective". În acest context, menționăm că, potrivit alin. (1) al art. 208 din Codul muncii, în redacția actuală, până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta	**Nu se acceptă.** Întreprinderile care sunt dispersate în mai multe localități din țară (filiale, agenții, reprezentanțe, subdiviziuni, etc.) angajatorul se confruntă cu problema în care salariatul se află într-o localitate, iar reprezentantul salariaților se află în altă localitate și la momentul constatării faptului, reprezentantul salariaților nu este de față. Altă problemă este situația când la unitate nu există reprezentant al salariaților.

		comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților. De asemenea, menționăm că, reieșind din prevederile art. 20 din Codul muncii, reprezentanți ai salariaților sunt organul sindical din unitate, iar în lipsa acestuia alți reprezentanți aleși de salariații unității (conform procedurii reglementate de art. 21 din Codul muncii). Analizând modificarea propusă, constatăm că aceasta urmărește instituirea posibilității ca procesul-verbal prin care se consemnează refuzul salariatului de a prezenta explicația scrisă privind fapta comisă să fie semnat de un martor din rândul salariaților unității, în locul unui reprezentant al salariaților. Sindicatele se pronunță împotriva modificării propuse, din următoarele considerente: a) modificarea nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervenției legislative propuse; b) modificarea oferă posibilitatea legală de eschivare a angajatorului de la un proces transparent în cazul aplicării sancțiunilor disciplinare, și mai ales, de la asigurarea dreptului de reprezentare reală, efectivă a salariatului de un	

		reprezentant al salariaților, ales în modul stabilit de art. 2/1 din Codul muncii. În esență, propunerea autorului urmărește introducerea unei norme legale prin care angajatorul să fie scutit de obligația respectării/încurajării reprezentării salariaților la nivel de unitate.; c) modificarea este de natură să afecteze drepturile și interesele legitime ale salariaților și conduce la diminuarea nivelului de protecție a acestora, fiind susceptibilă să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		21) Autorul propune modificarea art. 209 din Codul muncii (care reglementează termenele de aplicare a sancțiunilor disciplinare). Și anume: - la alin. (1), se propune substituirea cuvintelor „o lună” cu cuvintele „două luni"; - la alin. (2), se propune substituire cifrei „6” cu cifra „12". Urmare a acestor modificări sancțiunea disciplinară se va aplica, de regulă, imediat după constatarea abaterii disciplinare, dar nu mai târziu de două luni din ziua constatării ei, în loc de o lună, așa cum prevede legislația în vigoare. Totodată, sancțiunea disciplinară nu va putea fi aplicată doar după expirarea a 12 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare, în loc de 6 luni, așa cum prevede legislația în vigoare.	**Nu se acceptă** În practică se atestă că termenul actual de o lună și 6 luni, în care poate fi aplicată o sancțiune disciplinară, se dovedește a fi insuficient, deoarece efectele încălcărilor disciplinare ale salariaților pot deveni vizibile sau pot produce consecințe după intervale mai îndelungate de timp. Această măsură va asigura o gestionare mai adecvată a situațiilor disciplinare, în special în domenii importante precum: securitatea cibernetică, protecția datelor cu caracter personal, sănătatea şi securitatea în muncă, și alte domenii conexe.

		Astfel, modificările propuse urmăresc dublarea termenelor de aplicare a sancțiunilor disciplinare. Modificările propuse, nu sunt susținute de sindicate din următoarele considerente: a) nu sunt însoțite de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervențiilor legislative propuse; b) afectează drepturile și interesele legitime ale salariaților și conduc la diminuarea nivelului de protecție a acestora, fiind susceptibile să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		22) Autorul propune abrogarea art. 248 din Codul muncii, care interzice utilizarea muncii femeilor gravide, a femeilor care au născut de curând și a celor care alăptează la lucrări subterane în mine, precum și în orice alte activități care prezintă riscuri pentru securitatea sau sănătatea lor ori care pot avea repercusiuni asupra sarcinii sau alăptării, conform cerințelor minime aprobate de Guvern. Sindicatele nu susțin abrogarea acestui articol, din următoarele considerente: a) propunerea nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervenției legislative propuse;	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		b) propunerea vine în contracție cu prevederile Directivei 92/85/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și a sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează, transpusă parțial prin Legea nr. 155/2017 pentru modificarea și completarea Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003; c) propunerea este contrară prevederilor art. 50 din Constituia Republicii Moldova, care consacră dreptul mamei și copilului la ajutor și ocrotire specială; d) propunerea conduce la diminuarea nivelului de protecție a salariaților, fiind susceptibilă să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		23) Autorul propune modificarea art. 272 din Codul muncii, care reglementează concediul de odihnă anual al salariaților care prestează muncă prin cumul. Și anume: - la alin. (1) se propune a fi expus în următoarea redacție: „(1) Salariații care prestează muncă prin cumul beneficiază de un concediu de odihnă anual, plătit	**Nu se acceptă.** Acordarea concediului anual de odihnă la locul de muncă prin cumul concomitent cu concediul de odihnă anual de la locul de muncă de bază, de multe ori nu sunt în favoarea salariatului, dar nici a angajatorului, deoarece data angajării, vechimea în muncă care dă dreptul la concediu de odihnă anual, perioada de activitate și zile de concediu de odihnă nefolosite pot să difere la locul de muncă de bază și prin cumul. De multe ori, angajatorul de la locul de muncă prin

		conform funcției sau specialității cumulate. La cererea salariatului, angajatorul va acorda concediu de odihnă anual concomitent cu concediul de odihnă anual de la locul de muncă de bază.”; - la alin. (2), se propune substituirea cuvintelor „Salariatul beneficiază de” cu textul „La cererea salariatului, angajatorul va acorda". Urmare a acestor modificări concediul de odihnă anual la locul de muncă prin cumul se va acorda concomitent cu concediul de odihnă anual de la locul de muncă de bază numai la cererea salariatului și nu în mod obligatoriu, așa cum prevede legislația în vigoare. Totodată, în cazul în care durata concediului la locul de muncă prin cumul și la locul de muncă de bază diferă, salariatul va putea beneficia de un concediu suplimentar neplătit numai la cererea sa și nu în mod obligatoriu, așa cum prevede legislația în vigoare. Modificările propuse nu pot fi susținute, din următoarele considerente: a) nu sunt însoțite de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervențiilor legislative propuse; b) încalcă dreptul salariatului la concediu de odihnă anual plătit, consacrat de art. 43, alin. (2) din Constituia Republicii Moldova și de Codul muncii. În cazul în care concediul de odihnă anual la locul de muncă de prin cumul nu va fi acordat concomitent cu concediul de odihnă anual de la	cumul nu cunoaște (și nici nu trebuie să cunoască) care este locul de muncă de bază al salariatului. Toate aceste probleme duc adesea la imposibilitatea acordării salariatului concediu de odihnă anual la locul de muncă prin cumul concomitent cu concediul de odihnă anual de la locul de muncă de bază. E de menționat că proiectul propune, totuși dreptul salariatului de a beneficia de concediu de odihnă concomitent. De asemenea, în prezent angajatul este obligat să plece în concediu fără plată, dacă durata concediului la locul de muncă de bază și cel prin cumul diferă, în asemenea cazuri au de pierdut atât angajatul cât și angajatorul.

		locul de muncă de bază, salariatul nu își va putea exercita efectiv dreptul la concediu de odihnă anual plătit. Or, concediul de odihnă anual, este un drept constituțional al salariatului, care urmează a fi realizat în mod faptic/real, nu iluzoriu, așa după cum se propune de autorul proiectului de lege,; c) conduc la încălcarea unor garanții constituționale, precum și la diminuarea nivelului de protecție a salariaților, fiind susceptibile să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		24) Autorul propune completarea Codului muncii cu un capitol distinct, dedicat muncii salariaților în baza contractului individual de muncă cu zero ore. Completarea Codului muncii cu un asemenea tip de contract individual de muncă nu poate fi susținută. Sau, un astfel de model de raporturi de muncă transferă o parte semnificativă a riscurilor economice de la angajator către salariat, afectând drepturile și interesele legitime ale acestuia. În continuare, prezentăm argumentele în susținerea neadmiterii introducerii în Codul muncii a acestui tip de contract individual de muncă: a) contractul individual de muncă cu zero ore permite angajatorului să nu garanteze un volum minim de muncă și, implicit, un venit minim	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		salariatului, păstrând, în același timp, posibilitatea de a solicita prestarea muncii atunci când apare necesitatea. Astfel, riscurile economice ale unității (riscul fluctuațiilor economice. al lipsei comenzilor sau al organizării activității) sunt transferate de la angajator către salariat; b) lipsa obligației angajatorului de a asigura un număr minim de ore de muncă, implicit conduce la venituri imprevizibile și instabile pentru salariat. Salariatul nu poate anticipa nivelul remunerației lunare și nu dispune de o garanție privind asigurarea unui venit suficient pentru acoperirea necesităților de trai. În acest sens, contractul individual de muncă cu zero ore contribuie la extinderea formelor precare de ocupare, incompatibile cu obiectivul promovării unei munci decente. Conform studiului „Munca pe bază de contracte cu „zero ore” în Regatul Unit", elaborat de OIM, salariații angajați în baza acestui tip de contracte de muncă sunt caracterizați printr-o dependență de ajutoare de stat în comparație cu salariații cu contracte standarde, dat fiind faptul că contractele cu zero ore nu garantează un număr minim de ore de muncă, iar angajații se confruntă adesea cu o mare instabilitate financiară. c) într-un contract individual de muncă cu zero ore, salariatul poate fi chemat la muncă în funcție de necesitățile angajatorului, ceea ce poate crea dificultăți în planificarea vieții personale, familiale	

		sau profesionale. Incertitudinea privind momentul și durata prestării muncii afectează echilibrul dintre viața profesională si cea personală: d) introducerea contractului individual de muncă cu zero ore creează premise pentru utilizarea acestui instrument în scopul reducerii obligațiilor angajatorului privind timpul de muncă, concediile și alte garanții sociale. Creează riscul ca relații de muncă care în mod normal necesita un contract individual de muncă „obișnuit". cu un program si un salariu stabil. să fie încadrate artificial sub forma unor contracte individuale de muncă cu zero ore. pentru a diminua costurile și responsabilitățile angajatorului: e) introducerea contractului individual de muncă cu zero ore va avea ca efect diminuarea dreptului la prestații de asigurări sociale, întrucât nivelul acestora (indemnizația pentru incapacitate temporară de muncă, indemnizația de maternitate, indemnizația de paternitate și alte prestații) este corelat cu venitul asigurat și cu contribuțiile de asigurări sociale achitate. Un program de muncă imprevizibil și venituri fluctuante conduc la reducerea cuantumului prestațiilor sau chiar la dificultăți în întrunirea condițiilor de acordare a acestora; d) introducerea contractului individual de muncă eu zero ore va afecta dreptul la pensie, deoarece perioadele cu un volum redus de muncă sau cu venituri mici determină achitarea unor contribuții	

		de asigurări sociale mai mici, ceea ce va influența negativ stagiul de cotizare și venitul asigurat utilizat la calcularea pensiei. În consecință, salariatul riscă să beneficieze de o pensie într-un cuantum inferior sau să întâmpine dificultăți în acumularea stagiului de cotizare necesar pentru stabilirea dreptului la pensie. Or, potrivit art. 6, alin. (2) din Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, stagiul de cotizare se calculează prin însumarea lunilor pentru care s-au plătit contribuții, în mărimile stabilite, la bugetul asigurărilor sociale de stat și împărțirea sumei obținute la 12. Rezultatul obținut se rotunjește până la o unitate după virgulă. În cazul în care suma anuală a contribuțiilor achitate este mai mică decât suma anuală a contribuțiilor calculate din salariul minim lunar pe țară stabilit de legislație, stagiul de cotizare se calculează proporțional sumei achitate. Prin urmare, pe durata desfășurării muncii în baza unui contract individual de muncă cu zero ore, salariatul ar putea să nu activeze și luna întreagă sau venitul acestuia să nu atingă nivelul salariului minim, astfel perioadele respective nu vor fi incluse în stagiu sau acesta va fi diminuat, fapt ce va prejudicia salariatul nu doar pe perioada activității în muncă, dar și la pensionare. Având în vedere cele expuse, sindicatele se pronunță categoric împotriva introducerii în Codul muncii a contractului individual de muncă cu zero ore, pe care îl consideră un instrument de	

		precarizare a muncii. În opinia sindicatelor, această formă contractuală va crea un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile angajatorului și ale salariatului, prin diminuarea garanțiilor privind stabilitatea veniturilor, predictibilitatea timpului de muncă și protecția socială a salariaților.	
		II. Cu referire la Art. XIII — prin care se propune modificarea Legii salarizării nr. 847/2002	**Nu se acceptă.** Având în vedere că angajatorul prezintă lunar rapoarte către autoritățile statului, referitor la plata salariilor și reținerile respective, iar salariații angajați cu salarii de funcții primesc lunar aproximativ același salariu, considerăm inoportun impunerea angajatorului de a informa lunar salariații despre mărimea salariului și reținerile efectuate, aceasta fiind o activitate enormă care implică timp și cheltuieli suplimentare. Salariații care vor dori să cunoască descifrarea salariului se vor adresa către administrația unității cu o cerere.
		Autorul propune expunerea alin. (2) al art. 30 din Legea salarizării nr. 847/2002 într-o redacție nouă, potrivit căreia, la solicitarea salariatului, angajatorul este obligat să-l informeze în scris despre părțile componente ale salariului, reținerile efectuate, indicând mărimea și cauzele reținerilor, sumele ce i se cuvin să le primească, precum și să asigure înscrierile respective în registrele contabile. În acest context, menționăm că, potrivit prevederilor art. 30, alin. (2) din Legea nr. 847/2002, în redacția actuală, în fiecare caz în parte, angajatorul este obligat să informeze în scris salariatul despre suma totală a salariului, reținerile efectuate, indicând mărimea și cauzele reținerilor, suma ce i se cuvine să o primească, precum și să asigure înscrierile respective în registrele contabile. Subliniem că prevederile menționate sunt în deplină concordanță cu actele normative internaționale Ia care Republica Moldova este parte și pe care s-a obligat să le respecte, și anume:	

		- cu prevederile art. 14 lit. b) din Convenția OIM nr. 95 privind protecția salariului (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 593/1995), potrivit cărora, dacă este cazul, vor fi luate măsuri eficiente în vederea informării lucrătorilor într-un mod corespunzător și ușor de înțeles, cu ocazia fiecărei plăți de salariu, asupra elementelor componente ale salariului, pe perioada de plată considerată, în măsura în care aceste elemente sunt susceptibile de modificări; - cu prevederile art. 11 paragraful I din Convenția OIM nr. 117 privind obiectivele și normele de bază ale politicii sociale (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 593/1995), potrivit cărora, se vor lua măsurile necesare pentru a se asigura că toate salariile câștigate sunt legal plătite, iar cei care angajează vor fi obligați să țină registre care să specifice plățile salariilor, să elibereze lucrătorilor dovezi cu privire la plata salariilor lor și să ia alte măsuri pentru înlesnirea controlului necesar. Analizând modificarea propusă, constatăm că aceasta transformă obligația actuală a angajatorului de a informa în scris salariatul, la fiecare plată a salariului, despre suma totală a salariului și reținerile efectuate, precum și despre suma ce i se cuvine spre plată, într-o obligație care ia naștere numai la solicitarea expresă a salariatului. În consecință, nivelul de transparență privind modul de calcul al salariului și efectuarea reținerilor va fi	

		diminuat, iar exercitarea dreptului salariatului de a verifica corectitudinea stabilirii și achitării salariului va fi îngreunată. Suplimentar, sindicatele se pronunță împotriva modificării propuse și din considerentul că aceasta: a) nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervenției legislative propuse; b) nu este în concordanță cu prevederile art. 14, lit. b) din Convenția OIM nr. 95 privind protecția salariului și cu cele ale art. 1 1 paragraful 1 din Convenția OIM nr. 117 privind obiectivele și normele de bază ale politicii sociale, care consacră dreptul lucrătorilor de a fi informați în mod corespunzător și ușor de înțeles, cu ocazia fiecărei plăți de salariu, despre suma totală a salariului și reținerile efectuate, precum și suma ce li se cuvine spre plată; c) conduce la diminuarea nivelului de protecție a salariaților, fiind susceptibilă să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		III. Cu referire la Art. XXVI — prin care se propune modificarea Legii securității si sănătății în muncă nr. 186/2008	**Nu se acceptă.** Principiul de bază al securității și sănătății în muncă este prevenirea riscurilor profesionale, dar nu compensarea. Considerăm incorect ca pentru unele acțiuni culpabile ale unui sau mai mulți salariați, să

		Autorul propune abrogarea art. 18 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008, care prevede achitarea indemnizației unice în cazul reducerii capacității de muncă sau decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale. Sindicatele se pronunță împotriva abrogării articolului menționat, prin care se urmărește eliminarea unei garanții legale, fără instituirea unui mecanism echivalent de protecție. Mai mult, propunerea autorului: a) nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervenției legislative propuse; b) nu este compatibilă cu prevederile art. 43, alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, care garantează dreptul la protecția muncii, iar protecția împotriva consecințelor accidentelor de muncă și bolilor profesionale constituie o componentă esențială a acestui drept; c) nu este în concordanță cu obiectivele și principiile promovate de Convenția OIM nr. 155 privind securitatea și și igiena muncii și mediul de muncă (ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 755/1999) și de Convenția OIM nr. 187 privind cadrul de promovare a sănătății și securității în muncă (ratificată prin Legea nr. 72/2009), care urmăresc consolidarea protecției lucrătorilor, dezvoltarea unei culturi preventive în domeniul	pătimească întreprinderea sau și mai grav este că suferă salariații unității, care nu au nici o vină.

		securității și sănătății în muncă și îmbunătățirea continuă a sistemului național de securitate și sănătate în muncă; d) conduce la diminuarea nivelului de protecție socială și juridică a salariaților și a familiilor acestora în cazul reducerii capacității de muncă sau decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale; e) contravine angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă; f) va avea ca impact creșterea cheltuielilor din bugetul asigurărilor sociale de stat pentru acordarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și a pensiilor de dizabilitate, precum și creșterea cheltuielilor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală aferente recuperării și reabilitării sănătății. Or, povara financiară aferentă reparării prejudiciului cauzat salariatului trebuie suportată de angajatorul vinovat, și nu transferată asupra bugetului public național, la care contribuie toți angajatorii. Sau, în prezent, cota contribuției de asigurări sociale de stat este identică pentru toți angajatorii din sectorul privat, în pofida prevederilor art. 17, alin. (2) din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, potrivit cărora cotele	

		contribuțiilor de asigurări sociale se diferențiază în funcție de condițiile de muncă normale sau speciale.	
		IV. Cu referire la Art. — prin care se propune modificarea Legii privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010 Autorul propune operarea mai multor modificări în Legea privind regimul străinilor în Republica Moldova nr. 200/2010. Și anume: - la art. 43/4, alin. (1), lit. e) și alin. (3), lit. b), textul „care nu trebuie să fie mai mic decât 50% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune” se propune să fie exclus; - la art. 43/5, alin. (1), lit. b) și alin. (3), lit. b), textul „care nu trebuie să fie mai mic decât 50% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune” se propune să fie exclus; - la art. 43/6, alin. (l), lit. b) și alin. (4), lit. b), textul „care nu trebuie să fie mai mică decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune” se propune să fie exclus; - la art. 43/7, alin. (2), lit. b) și alin. (4), lit. b), textul „care nu trebuie să fie mai mică decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune” se propune să fie exclus; - la art. 43/12, la alin. (l), lit. c) și alin. (3), lit. b), textul „care nu este mai mică decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		gestiune” se propune să fie exclus și, la alin. (4), lit. c) și, alin. (6), lit. b), textul „care nu trebuie să fie mai mic decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune” se propune să fie exclus; - la art. 43/13, alin. (1), lit. c) și alin. (3), lit. c), textul „care nu trebuie să fie mai mic decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune” se propune să fie exclus. Analizând modificările propuse, constatăm că, în cazul adoptării acestora, va fi eliminată obligația angajatorului de a asigura: - lucrătorilor imigranți un salariu lunar, care nu trebuie să fie mai mic decât 50% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune; - străinilor cu funcții de conducere o remunerare lunară, care nu trebuie să fie mai mică decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune; - străinilor angajați în proiecte investiționale de importantă națională un salariu lunar, care nu trebuie să fie mai mic decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune; - persoanelor cu funcții de conducere din cadrul unui beneficiar solicitant cu activități în domeniul tehnologiei informației și specialiștilor din domeniul tehnologiei informației o remunerare lunară, care nu este mai mică decât salariul mediu	

		lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune; - străinilor angajați ai rezidenților zonelor economice libere un salariu lunar, care nu trebuie să fie mai mic decât salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune. Subliniem că actualul cadrul normativ instituie garanții menite să prevină practicile de concurență neloială pe piața muncii și fenomenul dumpingului social, în contextul în care Republica Moldova depune eforturi pentru stimularea revenirii cetățenilor săi plecați peste hotare, inclusiv prin implementarea unor programe de stat orientate spre susținerea inițiativelor antreprenoriale, lansarea afacerilor și dezvoltarea economiei locale. Adoptarea modificărilor propuse va genera riscul apariției unor practici de dumping social, în special în situația în care lucrătorilor străini li s-ar putea aplica doar nivelul minim de salarizare și va favoriza practica subdeclarării salariilor, deoarece va permite desfășurarea unei activități cu fracțiune de normă, spre exemplu I oră pe zi, care va fi reflectată oficial, iar pentru celelalte ore de muncă prestate, lucrătorul străin va primi salariu „în plic". O această propunere conduce în mod vădit la crearea condițiilor favorabile pentru atragerea forței de muncă din state cu niveluri salariale mai reduse și pentru apariția unor practici de declarare formală a unui salariu minim pe țară de 6300 de lei, cu achitarea „în plic” a unor plăți suplimentare.	

		Or, în cazul importului de forță de muncă se invocă necesitatea acoperirii deficitului de forță de muncă, ci nu înlocuirea salariaților cetățeni ai țării cu cei străini, în detrimentul angajamentului Republicii Moldova de a-și reîntoarce cetățenii și a valorifica cunoștințele și experiența dobândită de aceștia în afara țării. Totodată, atragem atenția că angajarea lucrătorilor străini va avea un impact nefast și asupra consumului intern, întrucât aceștia transferă cea mai mare parte a salariilor câștigate în țările lor de origine. În acest context, sindicatele se pronunță împotriva modificărilor propuse, întrucât acestea conduc la afectarea echilibrului pe piața muncii. Considerăm că importul forței de muncă poate fi efectuat doar în condițiile în care a fost valorificat capitalul uman existent și asigurate măsurile de formare profesională a acestuia.	
		V. Cu referire la Art. XXXII — prin care se propune modificarea Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60/2012 Autorul propune completarea art. 34 din Legea privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60/2012 cu alin. (52) cu următorul cuprins: „(5/2) Dacă în decursul a 30 de zile calendaristice din momentul notificării de către angajator, agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă nu a	**Nu se acceptă.** Angajatorul, de multe ori este în imposibilitate să caute și să identifice pentru angajare, persoane cu dizabilități. Pe de o parte angajatorul este obligat să respecte lege, iar pe de altă parte angajatorul nu dispune de nici un mecanism în acest sens. Locul de muncă vacant nu poate fi la nesfârșit vacant, deoarece angajatorul are nevoie de muncitori. În cazul în care la nfajator se adrează persoane cu dizabilită sau ANOFM pune la dispoziție aceste persoane, angajatoru este obligat să le angajeze

		identificat persoanele cu dizabilități ce urmează fi plasate în câmpul muncii, condițiile alin. (4) se consideră a fi respectate de către angajator.”. În acest context, menționăm că potrivit alin. (4) din art. 34 al Legii nr. 60/2012, angajatorii, indiferent de forma de organizare juridică, care conform schemei de încadrare a personalului au 20 de angajați și mai mult, creează sau rezervă locuri de muncă și angajează în muncă persoane cu dizabilități într-un procent de cel puțin 5 la sută din numărul total de salariați. Totodată, angajatorii asigură evidența cererilor (a documentelor anexate la acestea) ale persoanelor cu dizabilități care s-au adresat pentru a fi angajate în muncă într-un registru separat de strictă evidență, care va conține înscrisuri privind deciziile de angajare sau refuz, cauzele refuzului, contestațiile etc. Astfel, urmare a completării propuse de autor, dacă în termen de 30 de zile calendaristice din momentul notificării de către angajator, agenția teritorială pentru ocuparea forței de muncă nu identifică persoane cu dizabilități care să fie plasate în câmpul muncii, condițiile alin. (4) s-ar considera respectate de către angajator. În esență, completarea propusă va avea ca efect exonerarea angajatorilor, care au 20 sau mai mulți angajați, de obligația de a crea sau rezerva locuri de muncă și de a angaja persoane cu dizabilități în proporția minimă de 5% din numărul total al salariaților, exclusiv în considerarea faptului că agenția teritorială pentru ocuparea forței	

		de muncă nu a identificat, în termenul stabilit, persoane care să poată fi încadrate în muncă. Completarea respectivă nu este susținută de sindicate, din următoarele considerente: a) nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervenției legislative propuse; b) vine în contradicție cu prevederile art. 51, alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărora, persoanele cu dizabilități beneficiază de o protecție specială din partea întregii societăți. Statul asigură pentru ele condiții normale de tratament, de readaptare, de învățământ, de instruire și de integrare socială; c) conduce la diminuarea nivelului de protecție a persoanelor cu dizabilități pe piața muncii, fiind susceptibilă să contravină angajamentelor asumate de Republica Moldova prin art. 371 din Acordul de Asociere RM-UE, care nu admite încurajarea comerțului sau a investițiilor prin reducerea nivelului de protecție prevăzut în legislația națională în materie de muncă.	
		VI. Cu referire Ia Art. XLVIII — prin care se propune modificarea Legii cu privire la promovarea ocupării forței de muncă si asigurarea de șomaj nr. 105/2018 Autorul propune modificarea art. 14, alin. (1), lit. b) din Legea cu privire la promovarea ocupării forței	**Nu se acceptă.** În multe cazuri 5 zile lucrătoare pentru informarea autorității competente despre locurile de muncă devenite vacante este prea puțin, iar angajatorii nu întotdeauna reușesc să respecte această normă.

		de muncă și asigurarea de șomaj nr. 105/2018, prin substituirea textului „5 zile lucrătoare” cu textul „30 de zile". În acest context, menționăm că, potrivit art. 14, alin. (1), lit. b) din Legea nr. 105/2018, angajatorii contribuie la realizarea politicilor privind ocuparea forței de muncă prin informarea, în scris, prin fax, prin poșta electronică a subdiviziunii teritoriale în a cărei rază își are adresa juridică sau în a cărei rază este adresa locului de muncă, despre toate locurile de muncă devenite vacante, inclusiv despre locurile de muncă vacante create și/sau rezervate pentru angajarea persoanelor cu dizabilități, în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care au devenit vacante, conform modelului aprobat de către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă. Astfel, în eventualitatea adoptării modificării propuse, angajatorii vor informa subdiviziunea teritorială pentru ocuparea forței de muncă despre toate locurile de muncă devenite vacante, inclusiv despre locurile de muncă vacante create și/sau rezervate pentru angajarea persoanelor cu dizabilități, în termen de 30 de zile de la data la care au devenit vacante, în locul termenului de 5 zile lucrătoare. În consecință, informațiile privind existența locurilor de muncă vacante vor fi comunicate autorităților competente cu o întârziere semnificativ mai mare.	În unele cazuri, locurile de muncă devenite vacante se ocupă în câteva zile și nici nu este nevoie de notificat autoritatea competentă, de aceea termenul de 30 de zile ar fi un termen rezonabil.

		Modificarea propusă nu este susținută de sindicate, din următoarele considerente: a) nu este însoțită de o fundamentare temeinică, bazată pe argumente obiective, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și proporționalitatea intervenției legislative propuse. Simpla afirmație din Nota de fundamentare la proiectul de lege, potrivit căreia „termenul de 5 zile lucrătoare este foarte restrâns și în multe cazuri greu de realizat", nu este susținută de date statistice, studii de impact sau alte probe care să justifice extinderea de șase ori a termenului de notificare. În lipsa unei asemenea fundamentări, modificarea propusă nu răspunde exigențelor privind calitatea actului normativ și justificarea intervenției legislative; b) este formulată defectuos din perspectiva tehnicii legislative, întrucât textul propus utilizează sintagma „30 de zile", fără a preciza dacă este vorba despre zile calendaristice sau zile lucrătoare. O asemenea omisiune este de natură să genereze interpretări divergente și dificultăți în aplicarea uniformă a normei; c) extinderea termenului de notificare de la 5 zile lucrătoare la 30 de zile întârzie transmiterea informațiilor privind locurile de muncă vacante către subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, reducând posibilitatea acestora de a interveni prompt în vederea identificării și repartizării persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă. Totodată, această modificare	

		diminuează șextinderea termenului de notificare de la 5 zile lucrătoare la 30 de zile întârzie transmiterea informațiilor privind locurile de muncă vacante către subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă, reducând posibilitarul trebuie să fie primul interesat de ocuparea locului de muncă vacant. Sau, locul de muncă vacant, presupune automat încărcătură/muncă suplimentară pe salariații existenți, deci, extenuarea forței de muncă, reducerea calității și productivității muncii la unitate etc. Altfel spus, informarea, în scris, prin fax, prin poșta electronică a subdiviziunilor teritoriale ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, despre toate locurile de muncă devenite vacante, inclusiv despre locurile de muncă vacante create și/sau rezervate pentru angajarea persoanelor cu dizabilități, în termen de 5 zile lucrătoare de la data la care au devenit vacante, trebuie înțeleasă ca un instrument de susținere, facilitare indirectă a angajatorului, în vederea asigurării stabilității procesului de activitate/muncă. Or, prin mărirea termenului de la „5 zile lucrătoare” la „30 de zile", de fapt, se creează premisa de a obține un efect contrar intereselor angajatorului. Pornind de la cele expuse, propunem ca toate modificările care vizează domeniul muncii și al protecției sociale să fie excluse din proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (privind eliminarea reglementărilor excesive în	

		sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive) (număr unic 683/MDED/2026), pentru a fi reexaminate în cadrul sistemului național de dialog social, cu implicarea deplină a partenerilor sociali și să fie supuse expertizei OIM, în conformitate cu bunele practici aplicate în cazuri similare. O asemenea abordare ar asigura respectarea angajamentelor internaționale asumate de Republica Moldova, ar preveni diminuarea nivelului de protecție a salariaților și ar contribui la adoptarea unor soluții legislative echilibrate, fundamentate și conforme cu standardele internaționale în domeniul muncii. Totodată, susținerea propunerii CNSM, ar consolida dialogul social și ar contribui la menținerea coeziunii, păcii și stabilității sociale în Republica Moldova	
21.	**Asociația Obștească ”EcoContact”**	Cu titlu general, se atrage atenția asupra unei probleme sistemice care depășește analiza punctuală a fiecărui articol. Proiectul de lege intervine asupra unui număr amplu de acte normative sectoriale care transpun, implementează sau contribuie la alinierea legislației naționale la acquis-ul Uniunii Europene. În unele cazuri, modificările propuse nu doar ajustează proceduri administrative, ci abrogă, neutralizează sau golesc de conținut prevederi care constituie chiar mecanisme de transpunere a actelor UE ori instrumente naționale create pentru aplicarea acestora. În pofida acestui impact direct asupra cadrului de integrare europeană, proiectul nu este	**Nu se acceptă.** Obiectivul proiectului este simplificarea exercitării activității economice, eliminarea procedurilor disproporționate, a dublărilor și a actelor permisive care nu mai sunt justificate. Prevederile proiectului nu aduc atingere cerințelor stabilite de reglementările UE și se referă doar la instrumentele naționale (coordonările, avizările, aprobările, etc. din partea autorităților competente), care nu se regăsesc în reglementările UE. Menționăm, că instrumentele naționale instituite prin legile de transpunere a reglementărilor UE (coordonările, avizările, aprobările, etc.) constituie măsuri disproporționate în raport cu mediul de afaceri. Substituirea acestor instrumente naționale cu mecanisme mai facilitare pentru mediul de afaceri nu va afecta nivelul de protecție a mediului. Instituirea obligațiilor pentru mediul de afaceri de a

		însoțit de tabele de concordanță actualizate și nici de o analiză juridică consolidată care să demonstreze că modificările propuse nu afectează nivelul de transpunere, implementare și aliniere deja realizat.	prezenta autorităților competente documentele elaborate sau de a notifica din timp activitatea (fără ca aceasta să le coordoneze, avizeze, aprobe), de asemenea se califică ca control preventiv. Autoritățile competente, conform atribuțiilor legale, pot interveni exact ca și prin procedurile actuale de coordonare, avizare, aprobare, fiind emis refuzul motivat sau suspendată activitatea. Astfel, agentul economic, care se prezumă că activează legal, nu va fi nevoit să aștepte răspunsul de accept, coordonare, aprobare, avizare din partea autorităților, proceduri care pot crea situații de tergiversări și conflict. Din cele expuse, proiectul nu va produce regres în raport cu parcursul european al Republicii Moldova, fiind menținute cerințele de protecție a mediului transpuse din reglementările UE. Totodată va fi îmbunătățit mediul de afaceri și îndeplinite angajamentele asumate de Republica Moldova prin Agenda de Reforme. Observația formulează aprecieri generale privind pretinsa diminuare a nivelului de armonizare cu acquis-ul Uniunii Europene, fără a demonstra, pentru fiecare intervenție normativă, care dispoziție concretă a dreptului Uniunii Europene ar fi încălcată prin modificările propuse. În procesul de reexaminare a proiectului au fost analizate, pentru fiecare modificare relevantă, actele Uniunii Europene incidente, inclusiv directivele și regulamentele invocate în observație. Analiza efectuată demonstrează că modificările propuse nu elimină obligațiile materiale prevăzute de acquis-ul Uniunii Europene și nu reduc nivelul de transpunere realizat. În majoritatea cazurilor, modificările vizează exclusiv modalitatea de organizare a procedurilor administrative naționale, respectiv digitalizarea proceselor, simplificarea procedurilor, eliminarea unor formalități administrative, reorganizarea competențelor autorităților publice sau înlocuirea unor mecanisme procedurale cu instrumente
		Această omisiune este esențială. În procesul de aderare, menținerea și consolidarea	
		gradului de aliniere la acquis-ul UE nu reprezintă o chestiune formală, ci o obligație structurală. Orice intervenție asupra actelor normative de transpunere trebuie să demonstreze, articol cu articol, că nu reduce nivelul de protecție, nu elimină competențele autorităților responsabile, nu slăbește mecanismele de autorizare, avizare, coordonare, aprobare, validare, evidență, raportare, monitorizare și control și nu creează lacune în aplicarea acquis-ului. În forma actuală, proiectul procedează invers: propune eliminarea sau diminuarea unor mecanisme înainte de a demonstra că acestea sunt redundante, disproporționate sau substituite prin instrumente echivalente.	
		Este deosebit de grav faptul că mai multe propuneri afectează domenii care fac parte din nucleul Capitolului 27 – Mediu și schimbări climatice, inclusiv evaluarea impactului asupra mediului, evaluarea biodiversității, apa, aerul, emisiile industriale, gazele fluorurate cu efect de seră, subsolul, deșeurile extractive, produsele de uz fitosanitar, calitatea apei potabile, calitatea aerului atmosferic și controlul activităților cu impact	

		asupra mediului. În aceste domenii, legislația UE nu urmărește reducerea formală a procedurilor, ci instituirea unor mecanisme efective de prevenire, control, trasabilitate, transparență și intervenție timpurie.	administrative echivalente. Dreptul Uniunii Europene stabilește, în principal, obligațiile materiale și rezultatele care trebuie atinse, lăsând statelor membre marja de apreciere privind organizarea mecanismelor administrative necesare pentru implementarea și controlul acestora, cu respectarea principiilor efectivității și echivalenței.
		Proiectul vizează și afectează, direct ori indirect, cadrul național de transpunere/aliniere aferent, în unele cazuri chiar abrogă prevederi de transpunere care au fost asigurate în perioada ultimelor 2 ani. Astfel, cel puțin, următoarelor acte ale Uniunii Europene sunt vizate: Directiva 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/52/UE; Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică; Directiva 2000/60/CE de stabilire a cadrului de politică a apei; Directiva 2007/60/CE privind evaluarea și gestionarea riscurilor de inundații; Directiva 91/676/CEE privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați; Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane, precum și Directiva (UE) 2024/3019 privind epurarea apelor uzate urbane, reformulată; Directiva 2006/7/CE privind gestionarea calității apei pentru scăldat; Directiva 2008/105/CE privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei; Directiva (UE) 2020/2184 privind calitatea apei destinate consumului uman; Directiva 2013/51/Euratom privind substanțele radioactive din apa destinată	Totodată, afirmația potrivit căreia proiectul „abrogă prevederi de transpunere” sau „golește de conținut mecanisme de transpunere” nu este însoțită de o analiză juridică care să identifice dispozițiile concrete ale directivelor sau regulamentelor Uniunii Europene care ar deveni netranspuse ori incompatibile ca urmare a modificărilor propuse. În ceea ce privește necesitatea elaborării tabelelor de concordanță, acestea se întocmesc în condițiile prevăzute de Legea nr. 100/2017 și de Metodologia privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, în măsura în care proiectul conține norme de transpunere sau modifică soluțiile de transpunere existente. În procesul de reexaminare a proiectului a fost efectuată o analiză a compatibilității modificărilor propuse cu actele Uniunii Europene incidente, constatându-se că acestea nu afectează nivelul de armonizare deja realizat. În consecință, observația are un caracter general și nu identifică incompatibilități concrete între prevederile proiectului și dispozițiile dreptului Uniunii Europene, motiv pentru care nu poate fi reținută.

		consumului uman; Directiva 2008/50/CE și Directiva 2004/107/CE privind calitatea aerului înconjurător, precum și Directiva (UE) 2024/2881 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa, reformulată; Directiva 2010/75/UE privind emisiile industriale și Directiva (UE) 2024/1785 de modificare a acesteia; Regulamentul (UE) nr. 517/2014 privind gazele fluorurate cu efect de seră și Regulamentul (UE) 2024/573, care îl abrogă și consolidează noul regim al gazelor fluorurate; Directiva 94/22/CE privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor; Directiva 2006/21/CE privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive; Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare; Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/564 privind conținutul și formatul evidențelor produselor de protecție a plantelor păstrate de utilizatorii profesioniști; precum și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/2203 privind transferul acestor evidențe în format electronic. Din această perspectivă, proiectul nu poate fi tratat ca o simplă inițiativă de optimizare a actelor permisive. Prin efectul său cumulativ, acesta riscă să producă un regres semnificativ în raport cu parcursul european al Republicii Moldova. Regresul nu constă doar în abrogarea formală a unor acte sau proceduri, ci în diminuarea capacității	

		statului de a aplica efectiv acquis-ul UE. În mai multe situații, controlul ex ante este înlocuit cu notificări; aprobarea sau coordonarea autorităților competente este înlocuită cu „colaborare” ori „suport”; actele care confirmă trasabilitatea sunt eliminate; iar documentele tehnice ale operatorilor nu mai sunt supuse unei validări clare din partea autorităților publice. O asemenea abordare poate afecta direct credibilitatea procesului de integrare europeană. În loc să consolideze instituțiile, să clarifice competențele și să digitalizeze procedurile fără a reduce nivelul de protecție, proiectul fragilizează mecanismele create în ultimii ani pentru transpunerea și implementarea acquis-ului UE. Practic, o parte din efortul normativ, instituțional și tehnic depus pentru armonizarea legislației naționale riscă să fie anulat printr-o reformă orizontală care nu distinge între formalități administrative inutile și garanții juridice indispensabile pentru protecția mediului, sănătății publice și siguranței. Se subliniază că debirocratizarea este un obiectiv legitim doar în măsura în care aceasta nu produce dereglementare mascată. Simplificarea poate fi realizată prin digitalizare, interoperabilitate, reducerea termenelor, eliminarea dublărilor reale, recunoașterea documentelor echivalente și standardizarea procedurilor. Ea nu poate însă justifica eliminarea unor mecanisme de control	

		preventiv, mai ales atunci când acestea au fost create pentru transpunerea directivelor și regulamentelor UE sau pentru asigurarea aplicării efective a obligațiilor internaționale ale Republicii Moldova. Prin urmare, proiectul trebuie reexaminat integral prin prisma obligațiilor de aliniere la acquis-ul UE. Pentru fiecare act normativ afectat trebuie prezentat un tabel de concordanță actualizat, o analiză a funcției juridice a mecanismului eliminat sau modificat, evaluarea riscului reglementat și indicarea expresă a mecanismului substitutiv. În lipsa acestor elemente, proiectul creează un risc real de regres normativ, instituțional și administrativ, cu impact direct asupra Capitolului 27 și asupra parcursului european al Republicii Moldova. Pornind de la aceste constatări generale și având în vedere riscul sistemic de afectare a nivelului de aliniere la acquis-ul UE, prezentăm în continuare observațiile punctuale asupra modificărilor propuse, cu evidențierea impactului fiecărei intervenții asupra mecanismelor existente de protecție, control, trasabilitate și conformare:	
		1) La Art . IV. Pct . 2 - Legea n r. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor: Modificările propuse nu corespund scopului menționat în nota de fundamentare din	
		motiv că formularea este vagă/neclară, iar aplicabilitatea reglementării propuse, din acest motiv, poate fi neuniformă și, concomitent, poate	

		reprezenta un factor de coruptibilitate. Consecutiv, se propune excluderea acestei propuneri.		
		În acest sens, menționăm că textul propus are menirea să introdusă o excepție de la prevederile existente în cazul în care o entitate economică întrunește 3 condiții cumulative: i. Reprezintă o		
		microîntreprindere, întreprindere mică sau mijlocie; ii. Nu administrează obiective din grupa întâi și a doua; iii. folosește în activitatea economică utilaje, materiale sau substanțe incombustibile sau cu risc mic de incediu. Astfel, în primul rând, atragem atenția că Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii utilizează noțiunea de „microîntreprindere”, în timp ce norma propusă folosește noțiunea de „întreprindere micro”. Într-al doilea rând, textul „folosește în activitate economică” este unul vag, care poate încadra atât folosirea acestor substanțe/materiale/utilaje în prestarea serviciului sau producere nemijlocit, cât și folosirea indirect în legătură cu prestarea serviciului sau producerea.		
		În același timp, practic nu există activitate economică care să folosească doar substanțe, utilaje, materiale incombustibile sau cu risc mic de incediu, inclusiv în exemplele prezentate în nota informativă (IT, servicii financiare bancare și nebancare, etc.) se folosesc și materiale		

		combustibile. Într-o astfel de situație, organul de control va avea o marjă largă de apreciere în privința faptului dacă o entitate economică trebuie să se alinieze prevederilor de la alineatul (1) sau nu, ceea ce, în consecință, ar putea caracteriza și încălcarea prevederilor consfințite la art. 23 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova (i.e. vor fi create condițiile pentru încălcarea dreptului cetățenilor de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle).	
		2) La Art . V. – Art icolu l 17 d in Legea regn u lu i an ima l n r. 439/1995	
		Modificările operate la art. 17 din Legea regnului animal nr. 439/1995 în redacția propusă nu pot fi acceptate, întrucât acestea nu reprezintă o simplă optimizare administrativă, ci afectează mecanismul juridic de evidență, trasabilitate și control al colecțiilor de animale din fauna sălbatică și contravine standardelor CITES.	
		Articolul 17, în redacția în vigoare, instituie un regim special pentru colecțiile de animale din fauna sălbatică, inclusiv colecții de animale vii în grădini zoologice, animale împăiate, preparate anatomice și alte exponate cu valoare științifică, culturală, educațională sau estetică. Acest regim se întemeiază pe trei elemente cumulative: înregistrarea de stat a colecției, înscrierea datelor în Registrul de stat al colecțiilor și eliberarea certificatului colecției. Certificatul nu are doar o funcție formală, ci constituie instrumentul juridic	

		prin care se confirmă statutul colecției și se asigură trasabilitatea acesteia în raporturile cu autoritățile competente, inclusiv în cadrul procedurilor de import, export, reexport și control.		
		Prin excluderea certificatului colecției din alin. (3), prin abrogarea obligației de prezentare a certificatului la alin. (6) lit. a) și prin abrogarea alin. (9), proiectul diminuează garanțiile administrative necesare pentru verificarea proveniență legale a exponatelor și pentru prevenirea circulației necontrolate a specimenelor din fauna sălbatică. Or, în cazul colecțiilor care pot include specii protejate, specii incluse în Cartea Roșie sau specii supuse regimului CITES, existența unui document oficial care confirmă înscrierea colecției în registrul de stat este esențială pentru controlul legalității deținerii, circulației și exportului/reexportului.		
		Totodată, propunerea creează o incoerență internă în cadrul art. 17. Pe de o parte, se menține obligația înregistrării de stat și a reînregistrării colecțiilor o dată la 5 ani, pe de altă parte, se elimină documentul care confirmă această înregistrare. Astfel, înregistrarea rămâne o operațiune administrativă internă, fără un instrument probatoriu explicit pentru titularul colecției, pentru organele de control, pentru autoritatea vamală sau pentru alte autorități implicate în procedurile de import/export.		
		De asemenea, eliminarea certificatului de înregistrare din setul de documente necesare pentru		

		obținerea permisului/certificatului CITES sau a acordului de import/export reduce capacitatea	
		autorității competente de a verifica statutul juridic al colecției și proveniența legală a exponatelor. Lista exponatelor și contractul de colaborare nu pot substitui certificatul de înregistrare, deoarece acestea nu confirmă, prin ele însele, faptul că respectiva colecție a fost evaluată, înregistrată și supusă regimului de evidență de stat.	
		Suplimentar, modificarea propusă ridică probleme de compatibilitate cu obligațiile Republicii Moldova în calitate de Parte la Convenția CITES. Regimul CITES se bazează pe principiul potrivit căruia autoritatea de management trebuie să poată stabili, înainte de emiterea permisului de export sau a certificatului de reexport, că specimenul nu a fost dobândit cu încălcarea legislației statului privind protecția faunei și florei sălbatice. Această verificare a provenienței legale presupune existența unor instrumente administrative clare de evidență, documentare și trasabilitate. Or, eliminarea certificatului de înregistrare a colecției, fără instituirea unui mecanism echivalent de confirmare oficială a înscrierii în Registrul de stat al colecțiilor, diminuează capacitatea Agenției de Mediu, în calitate de autoritate emitentă și organ de gestiune CITES, de a demonstra legalitatea provenienței, statutul colecției și trasabilitatea exponatelor supuse importului, exportului sau reexportului.	

		Prin urmare, în forma propusă, modificarea va fi în neconformitate cu standardele CITES privind verificarea provenienței legale a specimenelor și controlul comerțului internațional cu specii sălbatice, în special în cazul colecțiilor care conțin specii incluse în anexele CITES.	
		3) Art. VII. – Legea nr. 599/1999 p en t ru ap rob area Codu lu i n avigaţ iei maritime comerciale al Republicii Moldova	
		Modificările operate la art. 8 din Codul navigației maritime comerciale al Republicii Moldova nu pot fi acceptate, întrucât acestea afectează un mecanism esențial de control preventiv în domeniul siguranței navigației, al funcționării instalațiilor de navigație și al protecției mediului acvatic. În redacția în vigoare, art. 8 alin. (1) instituie obligația ca atribuirea de terenuri și de spații acvatice, precum și executarea oricărei lucrări în zona drumurilor maritime și în zona de funcționare a instalațiilor de navigație să fie coordonate cu Agenția Navală. Această cerință nu are caracter pur administrativ, ci reprezintă o garanție tehnică și juridică de prevenire a riscurilor pentru siguranța navigației, pentru funcționarea infrastructurii de navigație și pentru protecția mediului în zonele acvatice utilizate pentru transport naval. Înlocuirea obligației de coordonare cu formula alternativă „notificate sau coordonate” creează incertitudine normativă și reduce nivelul de control ex ante al Agenției Navale. Textul propus nu	Se susține. Prevederile propuse la Codul navigației maritime se exclud, odată ce Republica Moldova nu deține căi de navigație maritimă, corespunzător regimul de coordonare prevăzut din art.8 este inutil. Prevederi corespunzătoare sunt incluse în Legea nr.176/2013, totodată se păstrează norma de la art.8 alin.(1) din această lege, care face referință generală la obținerea tuturor coordonărilor și autorizărilor necesare de la autoritățile vizate, ceea ce implicit presupune și obținerea evaluărilor și autorizărilor/avizărilor necesare în domeniul protecției mediului.

		stabilește criterii clare, obiective și exhaustive pentru delimitarea cazurilor în care este necesară coordonarea de cazurile în care este suficientă notificarea. În lipsa unei asemenea delimitări, există riscul ca anumite lucrări cu impact asupra drumurilor maritime, instalațiilor de navigație, siguranței traficului naval, construcțiilor hidrotehnice portuare sau mediului acvatic să fie inițiate doar în baza unei notificări, fără evaluarea prealabilă a riscurilor de către autoritatea competentă.		
		Se atrage atenția în mod special asupra caracterului inadecvat al aprobării tacite în acest domeniu. Aplicarea aprobării tacite pentru avizul de coordonare al Agenției Navale poate conduce la situația în care lipsa unui răspuns în termen să fie interpretată ca acceptare a unor lucrări care pot afecta siguranța navigației, funcționarea instalațiilor de navigație sau securitatea construcțiilor hidrotehnice portuare și de navigație. În domeniile cu risc tehnic sporit, inclusiv siguranța navigației, protecția infrastructurii portuare și prevenirea poluării apelor navigabile, tăcerea autorității nu poate substitui o verificare tehnică expresă.		
		De asemenea, notificarea prevăzută la alin. (12) nu oferă garanții suficiente. Faptul că notificarea poate servi drept temei pentru inițierea unei vizite de control la fața locului nu echivalează cu o		

		coordonare prealabilă. Controlul ulterior sau eventual nu poate substitui analiza preventivă a amplasamentului, a naturii lucrărilor, a riscurilor pentru navigație și a compatibilității lucrărilor cu regimul drumurilor maritime și al instalațiilor de navigație. Textul nu prevede expres că lucrările nu pot începe în lipsa unei notificări valide, nu reglementează efectele constatării riscurilor de către Agenția Navală și nu instituie posibilitatea clară de suspendare sau interzicere a lucrărilor înainte de producerea efectelor.	
		Modificarea propusă poate genera inclusiv riscuri de neconformitate cu obligațiile și standardele internaționale aplicabile în domeniul transportului naval. Codul navigației maritime comerciale atribuie Agenției Navale competențe privind asigurarea executării obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din tratatele internaționale în domeniu, în special din cerințele, standardele și recomandările Organizației Maritime Internaționale, precum și atribuții privind siguranța navigației, protecția apelor navigabile împotriva poluării de către nave, protecția și păstrarea mediului marin și supravegherea construcțiilor hidrotehnice portuare și de navigație. Or, diminuarea controlului preventiv asupra lucrărilor realizate în zonele drumurilor maritime și ale instalațiilor de navigație poate afecta capacitatea statului de a garanta aplicarea efectivă a acestor obligații.	

		În consecință, se recomandă menținerea coordonării obligatorii cu Agenția Navală pentru toate lucrările susceptibile să afecteze drumurile maritime, instalațiile de navigație, acvatoriile portuare, construcțiile hidrotehnice portuare și de navigație, regimul de siguranță a navigației sau mediul acvatic. Notificarea poate fi admisă doar pentru lucrări minore, temporare și lipsite de impact asupra navigației, definite expres prin lege sau printr-un act normativ subsecvent, cu menținerea dreptului Agenției Navale de a solicita coordonare, de a impune condiții tehnice, de a suspenda inițierea lucrărilor sau de a interzice lucrările în cazul identificării unui risc.	
		Se recomandă excluderea aprobării tacite din alin. (11) sau, cel puțin, excluderea aplicării	
		acesteia pentru lucrările amplasate în zone cu relevanță pentru siguranța navigației, funcționarea instalațiilor de navigație, securitatea construcțiilor hidrotehnice portuare și protecția mediului acvatic/marin. În aceste cazuri, avizul Agenției Navale trebuie să fie expres, motivat și emis anterior autorizării sau inițierii lucrărilor.	
		4) Art. X. – Legea nr.440/2001 cu privire la zonele economice libere	**Nu se acceptă**. Eliminarea autorizației pentru desfășurarea unui anumit gen de activitate în zona economică liberă nu diminuează garanțiile de control, evidență sau conformare aplicabile rezidenților și nu afectează mecanismele de protecție a mediului. Accesul la desfășurarea activității în zona economică liberă nu este unul liber sau necondiționat. Persoana dobândește calitatea de rezident în urma unei
		Modificările operate la Legea nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere în redacția propusă sunt inacceptabile, întrucât acestea reduc garanțiile juridice de control, evidență și	

		conformare aplicabile activităților desfășurate în zonele economice libere, inclusiv din perspectiva protecției mediului.	proceduri de concurs, desfășurate în baza unor cerințe stabilite de cadrul normativ, iar ulterior, cu câștigătorul concursului se încheie un contract cu Administrația zonei libere, în care se individualizează activitatea ce urmează a fi desfășurată și se stabilesc drepturile, obligațiile și condițiile aplicabile rezidentului. În aceste condiții, autorizația pentru genul concret de activitate reprezintă un nivel administrativ suplimentar, emis de aceeași Administrație pentru o activitate care a fost deja evaluată în cadrul procedurii de selectare a rezidentului și este stabilită expres în contract. Totodată, proiectul prevede expres că contractul încheiat cu Administrația nu exonerează rezidentul de obligația obținerii actelor permisive obligatorii prevăzute de legislație. Astfel, dacă activitatea presupune emisii în atmosferă, gestionarea deșeurilor, utilizarea resurselor naturale, realizarea construcțiilor sau alte activități supuse autorizării, rezidentul este obligat să obțină toate actele permisive sectoriale aplicabile, în aceleași condiții prevăzute de legislație pentru ceilalți operatori economici. Prin urmare, autorizația eliberată de Administrația zonei libere nu constituie și nu substituie o autorizație de mediu, de securitate industrială, de construire sau un alt act permisiv sectorial. Eliminarea acesteia nu înlătură nicio obligație privind prevenirea poluării, gestionarea deșeurilor, emisiile, raportarea, trasabilitatea sau conformarea continuă cu legislația de mediu. De asemenea, evidența activităților desfășurate în zona liberă nu dispare, aceasta fiind asigurată prin statutul de rezident și contractul încheiat cu Administrația, care determină activitatea permisă și condițiile de desfășurare a acesteia.
		Eliminarea autorizației pentru desfășurarea unui anumit gen de activitate nu poate fi calificată drept o simplă simplificare administrativă. În arhitectura actuală a Legii nr. 440/2001, autorizația eliberată de Administrația zonei libere are o funcție distinctă de contractul încheiat cu rezidentul. Contractul stabilește raportul juridic general dintre Administrație și rezident, în timp ce autorizația confirmă, individualizează și delimitează genul concret de activitate permis în zona liberă. Prin urmare, autorizația constituie un instrument de evidență, trasabilitate și control al activităților desfășurate într-un teritoriu cu regim economic, fiscal și vamal special.	
		Mai mult, înlocuirea autorizației cu simpla referință la contractul încheiat cu Administrația nu oferă garanții suficiente. Contractul nu poate substitui, în lipsa unei reglementări exprese, un act administrativ prin care se confirmă public și verificabil genul de activitate admis, condițiile de desfășurare, limitele activității, amplasamentul, obligațiile de raportare și cerințele de conformare. O asemenea soluție ar muta centrul de greutate al controlului din zona reglementării administrative transparente în zona raportului contractual, ceea ce este inadecvat pentru activități susceptibile să	

		producă impact asupra mediului, sănătății populației, infrastructurii și regimului vamal.	
		Mențiunea propusă potrivit căreia contractul nu scutește rezidentul de obligația de a obține actele permisive prevăzute de Nomenclatorul actelor permisive din anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 este necesară, dar insuficientă. Obligațiile de mediu nu se reduc la deținerea unor acte permisive. Acestea includ obligații de prevenire a poluării, gestionare corespunzătoare a deșeurilor, evidență și raportare, respectare a normelor privind emisiile, evacuările, substanțele periculoase, riscurile industriale, managementul incidentelor și conformarea continuă cu cerințele legislației de mediu. Prin urmare, eliminarea autorizației interne, fără instituirea unui mecanism echivalent de control, poate slăbi capacitatea de prevenire și intervenție în cazul activităților neconforme.	
		În forma propusă, proiectul creează riscul ca activități cu potențial impact asupra mediului să fie desfășurate în baza unui contract insuficient standardizat, fără o confirmare administrativă distinctă, fără o evidență publică/administrativă clară a genului concret de activitate și fără un mecanism explicit de suspendare operativă în cazul riscurilor de mediu. Această soluție contravine logicii prevenirii, precauției și controlului efectiv, care trebuie să guverneze activitățile economice susceptibile să genereze poluare, deșeuri, riscuri tehnologice sau impact asupra resurselor naturale.	

		Se consideră inadmisibilă eliminarea autorizației pentru genul concret de activitate fără instituirea concomitentă a unui mecanism echivalent sau mai riguros de evidență, trasabilitate și control. Facilitarea activității investiționale în zonele libere nu poate fi realizată prin reducerea garanțiilor de protecție a mediului și nici prin transformarea unor instrumente administrative de control în simple clauze contractuale.	
		Prin urmare, modificarea propusă urmează a fi respinsă în redacția actuală.	
		5) Art. XI. – Legea nr. 461/2001 p rivi n d p iaț a p rod u selo r p et ro lie re	**Nu se acceptă**. Modificarea propusă nu urmărește eliminarea cerințelor de siguranță aplicabile stațiilor de alimentare și depozitelor petroliere și nu conduce la exploatarea acestora în lipsa mecanismelor legale de verificare și supraveghere. Intervenția are ca obiect eliminarea din Legea nr. 461/2001 a noțiunii „certificată/certificate”, care nu mai corespunde cadrului normativ actual aplicabil acestor obiective. Potrivit Legii nr. 151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, stațiile de alimentare cu produse petroliere și gaze lichefiate sunt încadrate în categoria obiectivelor industriale potențial periculoase și sunt supuse cerințelor speciale prevăzute de această lege, inclusiv înregistrării în Registrul de stat al obiectivelor industriale și instalațiilor tehnice potențial periculoase. Prin urmare, excluderea cuvintelor „certificată” și „certificate” din Legea nr. 461/2001 nu echivalează cu eliminarea controlului asupra conformității și siguranței infrastructurii petroliere. Cerințele privind securitatea industrială, protecția mediului, prevenirea incendiilor, construcțiile, metrologia și celelalte cerințe sectoriale continuă să fie
		Se propune respingerea modificărilor operate la art. 13 alin. (3), art. 14 alin. (2) și anexa nr. 1 din Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, în redacția propusă, întrucât acestea reduc garanțiile juridice aplicabile infrastructurii de depozitare și comercializare a produselor petroliere, cu impact direct asupra protecției mediului, securității industriale, sănătății populației și prevenirii incidentelor tehnologice.	
		Produsele petroliere nu pot fi tratate ca mărfuri obișnuite. Acestea sunt produse strategice, cu regim special de activitate, iar manipularea, depozitarea, transportul și comercializarea lor implică riscuri ridicate de poluare a solului, apelor subterane și aerului, riscuri de incendiu, explozie, scurgeri accidentale, contaminare locală și afectare a	

		sănătății populației. În acest domeniu, condițiile de acces pe piață și condițiile de exploatare a infrastructurii trebuie să fie supuse unui control preventiv riguros.	aplicabile în temeiul legislației speciale. Totodată, proiectul nu elimină licențierea activităților pe piața produselor petroliere și nici actele permisive ori obligațiile sectoriale prevăzute de legislație. În consecință, argumentul potrivit căruia eliminarea termenului „certificată” ar permite exploatarea unei stații sau a unui depozit numai în baza existenței fizice a obiectului ori a licenței titularului nu este întemeiat. Dimpotrivă, modificarea urmărește corelarea Legii nr. 461/2001 cu mecanismele actuale de reglementare a siguranței obiectivelor industriale, evitând menținerea în legislație a unei referințe la un mecanism de certificare care nu mai corespunde cadrului normativ în vigoare. Astfel, modificarea nu diminuează nivelul de protecție a mediului sau de securitate industrială și nu elimină controlul preventiv asupra infrastructurii petroliere, ci elimină o terminologie devenită inaplicabilă, în condițiile în care conformitatea și exploatarea în siguranță a acestor obiective sunt reglementate prin legislația sectorială specială.
		În redacția actuală, legea prevede că depozitarea produselor petroliere se efectuează numai în depozite petroliere și stații certificate de alimentare cu produse petroliere, iar comercializarea acestora se realizează numai prin intermediul stațiilor certificate de alimentare și al magazinelor specializate. De asemenea, licența pentru comercializarea cu amănuntul se eliberează pe baza actului care confirmă că solicitantul dispune de o stație certificată sau de stații certificate de alimentare cu produse petroliere, care corespund condițiilor prevăzute de lege.	
		Prin excluderea termenului „certificate”, proiectul elimină o garanție juridică esențială, fără a propune un mecanism echivalent de verificare. O stație de alimentare sau un depozit petrolier nu poate fi considerat sigur pentru exploatare doar prin faptul existenței sale fizice sau prin faptul că operatorul deține licență. Este necesară confirmarea conformității infrastructurii concrete cu cerințele de mediu, securitate industrială, protecție împotriva incendiilor, cerințe metrologice, cerințe tehnico-sanitare și condiții de prevenire și gestionare a avariilor.	
		Menținerea licenței nu compensează eliminarea certificării. Licența se referă la dreptul agentului	

		economic de a desfășura o anumită activitate pe piața produselor petroliere, în timp ce certificarea stației sau depozitului vizează conformitatea obiectului tehnic concret în care are loc depozitarea, manipularea și comercializarea produselor petroliere. Aceste două instrumente au funcții juridice diferite și nu pot fi substituite mecanic unul prin celălalt.	
		Din perspectiva protecției mediului, modificarea propusă este deosebit de problematică deoarece slăbește controlul ex ante asupra infrastructurii cu risc de poluare. Produsele petroliere sunt depozitate în rezervoare, sunt transferate prin instalații, sunt manipulate în volume semnificative și pot genera scurgeri, emisii, contaminări accidentale, vapori inflamabili și riscuri tehnologice. În lipsa unei confirmări/certificări a conformității stațiilor și depozitelor, crește riscul exploatării unor obiecte care nu întrunesc integral cerințele tehnice, ecologice și de securitate.	
		Se atrage atenția că însăși Legea nr. 461/2001 conține un sistem coerent de garanții de mediu și siguranță: obligația respectării cerințelor ecologice la transport; obligația respectării normelor ecologice și tehnico-sanitare la amplasarea obiectelor de păstrare și comercializare; obligația de a dispune de mijloace tehnice pentru prevenirea avariilor și lichidarea consecințelor acestora; obligația de evaluare a impactului asupra mediului și/sau, după caz, a evaluării biodiversității pentru	

		stațiile de alimentare; precum și răspunderea vânzătorului pentru respectarea normelor de ecologie. Eliminarea certificării nu se integrează în această logică preventive.		
		De asemenea, modificarea este dificil de justificat în contextul în care Republica Moldova dezvoltă mecanisme de monitorizare a calității benzinei și motorinei și de aliniere la standardele Uniunii Europene privind specificațiile de mediu ale produselor petroliere. Controlul calității produsului și controlul conformității infrastructurii sunt componente complementare. Nu este coerent ca, pe de o parte, să se consolideze monitorizarea calității carburanților, iar pe de altă parte, să se elimine garanțiile privind certificarea infrastructurii prin care acești carburanți sunt depozitați și comercializați.		
		În consecință, modificarea propusă va conduce la diminuarea nivelului de protecție a mediului, la reducerea trasabilității și verificabilității conformității stațiilor de alimentare și depozitelor petroliere și la slăbirea mecanismelor preventive aplicabile unor obiecte cu risc tehnologic și ecologic sporit.		
		Simplificarea administrativă nu poate fi realizată prin eliminarea garanțiilor de conformitate pentru infrastructura petrolieră. În acest domeniu, orice reducere a controlului preventiv trebuie compensată printr-un mecanism clar, verificabil și opozabil de confirmare a conformității obiectelor		

		utilizate pentru depozitarea și comercializarea produselor petroliere.	
		6) Art. XV. - Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003:	
		Punctul 1 din proiect trebuie să fie modificat, deoarece contravine noțiunii de conflict de interese din legislația specializată, nefiind clară necesitatea modificării noțiunii consacrate în contextul reglementărilor de muncă. Astfel, se propune preluarea, mutatis mutandis, a noțiunii de la art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale: „conflict de interese – situaţia în care salariatul are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparţială şi obiectivă a obligaţiilor şi responsabilităţilor ce îi revin potrivit legii/fișei de muncă/contractului individual de muncă;”	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat
		Considerăm că norma propusă la punctul 2 din proiect vagă, excesivă, redundantă și susceptibilă de aplicare abuzivă. Combinația de cuvinte „fidelitate față de angajator” nu are un conținut juridic suficient de determinat. Nu este clar ce comportamente ar constitui lipsă de fidelitate: criticarea managementului, sesizarea unei autorități, aderarea la sindicat, participarea la grevă, divulgarea unor nereguli, refuzul unei sarcini ilegale, exprimarea unei opinii publice, căutarea unui alt loc de muncă sau colaborarea profesională în afara programului?	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		Legea nr. 100/2017 privind actele normative cere ca textul normativ să fie formulat într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a exclude echivocul. O obligație formulată ca „atitudine de fidelitate” nu exclude echivocul, ci îl creează. Ea transferă conținutul normei din sfera legalității în sfera percepției subiective a angajatorului. În dreptul muncii, această problemă este deosebit de gravă, deoarece încălcarea obligațiilor de muncă poate atrage sancțiuni disciplinare, inclusiv concedierea. O normă disciplinară trebuie să permită salariatului să prevadă ce conduită este interzisă și angajatorului/instanței să verifice obiectiv fapta imputată. Într-o altă ordine de idei, Codul muncii prevede deja obligația salariatului de a-și îndeplini conștiincios obligațiile de muncă, de a respecta normele de muncă, disciplina muncii și regulamentul intern, precum și de a manifesta o atitudine gospodărească față de bunurile angajatorului. De asemenea, angajatorul are deja dreptul să ceară îndeplinirea obligațiilor de muncă și manifestarea unei atitudini gospodărești față de bunurile sale, să stimuleze munca eficientă și să tragă salariații la răspundere disciplinară și materială în condițiile legii. Prin urmare, noua formulare nu adaugă o obligație juridică necesară, ci dublează obligații existente într-o formă mai vagă și mai periculoasă.	

		Cu alte cuvinte, raportul de muncă este un raport juridic de subordonare profesională, nu de fidelitate personală. Salariatul este obligat să execute atribuțiile de serviciu, nu să manifeste atașament, loialitate afectivă sau aliniere de opinii față de angajator. Prin introducerea unei obligații de „fidelitate", Codul muncii ar depăși sfera conduitei profesionale obiective și ar intra într-o zonă incompatibilă cu libertatea individuală a salariatului. Angajatorul poate pretinde competență, disciplină, confidențialitate, integritate și respectarea obligațiilor contractuale; nu poate pretinde fidelitate ca atitudine generală față de persoana sau interesele sale.	
		Norma propusă la punctul 5 alineatul (2) trebuie să fie respinsă din motiv că contravine logicii juridice și esenței raporturilor de muncă, inclusiv prevederii de la art.48 alin. (1) din Codul muncii în versiunea propusă în proiect. Detaliind cele menționate, în corespundere cu prevederile de la art. 48 alin. (1), angajatorul trebuie să prezinte salariatului informația prevăzute la art. 49 alin. (1) din Codul muncii, și anume: datele de identificare ale angajatorului, durata contractului, data la care contractul urmează să-și producă efectele, funcția, atribuțiile funcției, drepturile și obligațiile salariatului, condițiile de retribuire a muncii, etc. Astfel, odată ce art. art. 9, 10, 58, etc. din Codul muncii prevăd obligația semnării contractului individual de muncă, care trebuie să conțină,	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat

		obligatoriu, informația prevăzută la art. 49 alin. (1) din Codul muncii, indiferent de forma juridică de organizare și categoria din care face parte entitatea economică, prevederea criticată nu poate fi implementată. În situația în care angajatorul nu va aduce la cunoștință, în prealabil semnării contractului sau acordului adițional, informația prevăzută la art. 48 alin. (1) și (2), consimțământul salariatului de a intra în raporturile juridice de muncă ar putea fi viciate, ceea ce ar putea aduce, în corespundere cu legislația națională, la nulitatea contractului sau la imposibilitatea tragerii la răspundere disciplinară a angajatului pentru faptele de încălcare a prevederilor regulamentului intern al unității, securității în muncă, etc. În lumina celor menționate, vrem să atragem atenția autorului asupra faptului că Codul muncii reprezintă nu doar un act normativ imperativ care trebuie să fie respectat de către angajator și salariat, dar și un set de bune practici care permit evitarea conflictelor/litigiilor de muncă și/sau facilitează soluționarea acestora. În contextul în care legiuitorul diminuează nivelul minim de conformare a angajatorului, aceasta ar putea aduce la o organizare mai slabă a acestuia, cu potențiale repercusiuni economice viitoare.	
		Atragem atenția că punctul 11 alineatul (1) și punctul 13 din Proiect nu sunt corelate, din punct	**Nu se acceptă.** De state de personal au nevoie un număf foarte mic de întreprinderi. Acest document fiind, de fapt, un arhaism sovietic pe care majoritatea

		de vedere logic și normativ, cu rațiunea intervenției legislative expuse de autor în nota de fundamentare. Astfel, deși în nota de fundamentare autorul indică drept obiectiv simplificarea, facilitarea și îmbunătățirea unor aspecte ale raporturilor de muncă, inclusiv în vederea asigurării unor condiții mai favorabile pentru desfășurarea activității de întreprinzător, soluția normativă propusă produce, în realitate, un efect contrar. Prin modificările propuse, se exclude sau se restrânge aplicabilitatea temeiului de concediere determinat de reducerea numărului ori a statelor de personal în cazul angajatorilor care nu au aprobat formal statele de personal. În consecință, entitățile economice care desfășoară activitate și au salariați, dar care nu au aprobat un document distinct privind statele de personal, ar putea fi puse în imposibilitatea juridică de a opera restructurări reale ale resurselor umane prin procedura legală corespunzătoare. Cu alte cuvinte, în lipsa unor state de personal aprobate formal, angajatorul nu va putea utiliza temeiul concedierii pentru reducerea numărului ori a statelor de personal, chiar dacă, în fapt, există o necesitate obiectivă de reorganizare, eficientizare sau diminuare a personalului. O asemenea soluție legislativă transformă aprobarea statelor de personal dintr-un instrument administrativ intern de evidență și organizare a structurii de personal într-o condiție juridică	unităților îl țin doar formal. Întreprinderile care vor dori să elaboreze în continuare state de personal la nivel de unitate, au tot dreptul să o facă., iar ulterior să recurgă la reducere cu respectarea normelor legale.

		determinantă pentru existența însăși a dreptului angajatorului de a aplica procedura concedierii în contextul restructurării. Această abordare este discutabilă din perspectiva logicii dreptului muncii, deoarece existența sau inexistența unui document intern formal nu ar trebui să determine, în sine, posibilitatea sau imposibilitatea aplicării unui temei legal de concediere atunci când există circumstanțe obiective care justifică reorganizarea activității angajatorului. Prin urmare, dreptul angajatorului de a reorganiza activitatea și de a reduce numărul de salariați, în condițiile și cu garanțiile prevăzute de lege, nu poate depinde exclusiv de faptul aprobării sau neaprobării formale a statelor de personal. Ceea ce trebuie să fie determinant este existența unei restructurări reale, obiective și verificabile, precum și respectarea procedurii legale de concediere, inclusiv a garanțiilor acordate salariaților afectați. În forma propusă, modificarea riscă să producă un efect contrar celui urmărit: angajatorii care nu au aprobat statele de personal, dar care se confruntă cu o necesitate reală de restructurare, ar putea fi determinați să recurgă la alte temeiuri de încetare a raporturilor de muncă, mai puțin adecvate situației juridice reale. Aceasta ar putea afecta direct drepturile și garanțiile salariaților, întrucât procedura concedierii pentru reducerea numărului ori a statelor de personal este însoțită de garanții specifice, inclusiv obligații procedurale, criterii de	

		selecție, preaviz și alte măsuri de protecție prevăzute de legislația muncii. Adițional, din perspectivă practică și probatorie, soluția propusă poate crea dificultăți semnificative atât pentru organele de control, cât și pentru salariați. În practică, va fi dificil de stabilit cu certitudine dacă statele de personal au fost sau nu aprobate, dacă acestea au existat într-o anumită formă, dacă au fost modificate, actualizate ori aplicate efectiv. Această incertitudine probatorie poate genera aplicări neuniforme ale normei, litigii suplimentare și riscul golirii de conținut a modificării propuse. În acest context, considerăm că soluția normativă propusă nu asigură claritate, previzibilitate și coerență legislativă. Corespunzător, considerăm acest aspect ca fiind încă o dovadă a faptului că proiectul conține mai multe incoerențe și inconsecvențe inclusiv în abordarea propusă, ceea ce ar însemna că este un proiect care ar trebui să fie regândit conceptual.	
		7) Art. XVI. – Legea nr.119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar şi la fe rt i li zan ț i Art. XVI trebuie respins în redacția propusă. Este una dintre cele mai problematice intervenții din pachet, deoarece vizează produse de uz fitosanitar, substanțe cu risc direct pentru sol, ape, biodiversitate, albine/polenizatori, sănătatea populației, siguranța alimentară și calitatea	**Nu se acceptă.** Pe lângă argumentările de ordin general expuse, menționăm că Certificatul de omologare este act permisiv nejustificat/intermediar eliberat până la înregistrarea produsului de uz fitosanitar sau a fertilizantului în Registrul de stat al produselor de uz fitosanitar. Doar după înregistrarea respectivă se permite introducerea pe piaţă şi utilizarea produselor conform destinaţiei.

		producției agricole și este în contradicție cu prevederile UE.	
		Aceasta nu este o simplă „optimizare” a unor proceduri. Modificările propuse reduc succesiv instrumentele de control preventiv: se elimină certificatul de omologare, se slăbește evidența oficială a produselor, se elimină înregistrarea/sigilarea registrelor, se înlocuiește coordonarea Ministerului Sănătății și Ministerului Mediului cu notificare, se diminuează transparența publică privind titularii și autorizațiile, iar aplicarea produselor în zone sensibile ar putea avea loc fără acordul expres al autorităților competente de mediu și sănătate.	
		Legea nr. 119/2004 stabilește expres prioritatea ocrotirii sănătății umane și a mediului în raport cu eficiența economică a utilizării produselor de uz fitosanitar. În consecință, orice modificare legislativă care reduce instrumentele de control, evidență, coordonare sau trasabilitate trebuie examinată din perspectiva principiului prevenirii, a principiului precauției și a obligației statului de a asigura utilizarea durabilă și sigură a pesticidelor.	
		Aceste intervenții, analizate împreună, slăbesc capacitatea autorităților de a urmări ciclul complet al produselor de uz fitosanitar: de la omologare și import până la depozitare, comercializare, utilizare, evidență și controlul riscurilor pentru mediu.	

		În special, abrogarea art. 10 alin. (6) și redefinirea noțiunii de „înregistrare” prin eliminarea certificatului de omologare sunt problematice. Certificatul de omologare nu este o simplă formalitate, ci documentul care confirmă oficial condițiile de utilizare a produsului, substanța activă, conținutul acesteia, domeniile de utilizare, dozele de aplicare, categoria de pericol și alte prescripții necesare pentru conduita responsabilă a producătorilor, comercianților și utilizatorilor. Eliminarea acestuia, fără introducerea unui act electronic echivalent sau a unei confirmări oficiale opozabile din Registrul de stat, reduce claritatea juridică și trasabilitatea produselor autorizate pentru utilizare.	
		De asemenea, modificările propuse la art. 14 privind etichetarea sunt inacceptabile în lipsa unei garanții echivalente. Eticheta este principalul instrument de informare a utilizatorului și de prevenire a aplicării necorespunzătoare a produsului. Ea trebuie să permită identificarea exactă a produsului omologat, a condițiilor de aplicare, a riscurilor pentru om, animale și mediu, a perioadei de așteptare, a interdicțiilor și limitărilor, precum și a măsurilor de prim ajutor și de siguranță. Eliminarea numărului și datei certificatului de omologare de pe etichetă poate afecta verificabilitatea produsului și posibilitatea autorităților, distribuitorilor și utilizatorilor de a	**Nu se acceptă.** Eticheta se menține în continuare, fiind menținute toate cerințele legale. Doar se exclude mențiunea referitor la certificatul de omologare, deoarece acesta se exclude conform proiectului.

		corela produsul aflat pe piață cu condițiile exacte de omologare/înregistrare.	
		În mod deosebit, se consideră inadmisibilă înlocuirea coordonării cu Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului, prevăzută la art. 18 alin. (3), cu simpla notificare prealabilă cu cel puțin 3 zile lucrătoare. Textul actual se referă la aplicarea produselor de uz fitosanitar în zone cu regim special de protecție: zone și fâșii riverane de protecție a râurilor și bazinelor de apă, zone sanitare ale resurselor de apă potabilă, spații verzi ale localităților urbane și rurale, zone de recreere a populației și alte zone sensibile. În asemenea zone, notificarea nu poate substitui coordonarea expresă a autorităților responsabile de sănătate publică și de mediu. Aplicarea pesticidelor în zone riverane, în proximitatea surselor de apă potabilă, în spații verzi și în zone de recreere implică riscuri sporite de contaminare a apelor, solului, vegetației, faunei, polenizatorilor și de expunere a populației. În aceste condiții, simpla informare a Ministerului Sănătății și a Ministerului Mediului, fără dreptul efectiv de a examina, condiționa, limita sau refuza aplicarea, reduce nivelul de protecție și contravine logicii de prevenire care trebuie să guverneze utilizarea produselor de uz fitosanitar în zone sensibile.	**Nu se acceptă.** Reglementările UE nu conțin prevederi de coordonare din partea autorităților a aplicării produselor de uz fitosanitar. Totodată, prin obligativitatea notificării se menține controlul preventiv din partea autorităților, acestea pot interveni exact ca și prin procedura actuală de coordonare, fiind emis refuzul motivat. Astfel, agentul economic, după expirarea termenului de trei zile lucrătoare, va activa fără a aștepta răspunsul de accept/coordonare din partea autorităților.
			Nu se acceptă.

		De asemenea, eliminarea înregistrării și sigilării registrelor de evidență reduce trasabilitatea produselor de uz fitosanitar. Registrele de evidență nu sunt documente pur contabile, ci instrumente esențiale pentru urmărirea importului, comercializării, stocării, utilizării, distribuției, volumelor și termenelor de utilizare a produselor. În lipsa unor registre oficializate sau a unui sistem electronic echivalent, verificarea ulterioară a trasabilității produselor, a respectării condițiilor de utilizare și a responsabilității în caz de poluare sau depășire a limitelor maxime admisibile devine mai dificilă. Se atrage atenția că direcția actuală a acquis-ului Uniunii Europene nu este de reducere a evidenței privind produsele de uz fitosanitar, ci de standardizare, digitalizare și consolidare a trasabilității utilizării acestora. Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/564 stabilește cerințe uniforme privind conținutul și formatul evidențelor ținute de utilizatorii profesioniști ai produselor fitosanitare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1107/2009. Aceste evidențe nu sunt tratate ca formalități administrative, ci ca instrumente necesare pentru verificarea utilizării corecte a produselor, monitorizarea riscurilor pentru sănătatea umană și mediu, controlul respectării condițiilor de autorizare și asigurarea trasabilității tratamentelor fitosanitare aplicate.	Cerințele uniforme privind conținutul și formatul evidențelor ținute de utilizatorii profesioniști ai produselor fitosanitare sub formă de registre nu sunt modificate, astfel fiind asigurată trasabilitatea produselor. Proiectul prevede excluderea înregistrării și sigilării acestor registre de către autoritatea competentă, deoarece înregistrarea și sigilarea respectivă constituie o procedură similară eliberării unui act permisiv. Așa procedură nu este prevăzută de reglementările UE. Dacă evidența acestor registre este necesară, inspectorii subdiviziunii teritoriale ANSA, în urma unor controale planificate sau urmare deplasării la agentul economic vor sigila registrele respective și ulterior le vor înregistra.

		În mod concret, evidențele privind utilizarea produselor fitosanitare trebuie să permită identificarea produsului utilizat, a momentului aplicării, a dozei/cantității aplicate, a culturii sau suprafeței tratate, a locului utilizării și a utilizatorului profesionist. Prin urmare, scopul acestor evidențe este de a permite reconstituirea traseului produsului de la introducerea pe piață până la aplicarea efectivă în teren, inclusiv pentru verificarea respectării condițiilor de utilizare, a restricțiilor aplicabile, a perioadelor de așteptare, a măsurilor de protecție a apelor, solului, polenizatorilor și sănătății populației. Mai mult, prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2025/2203, Uniunea Europeană a modificat Regulamentul (UE) 2023/564 în ceea ce privește transferul evidențelor privind produsele fitosanitare în format electronic. Chiar dacă modificarea permite anumitor state membre o perioadă suplimentară de pregătire pentru tranziția la formatul electronic, direcția normativă rămâne clară: evidențele privind utilizarea produselor fitosanitare trebuie să fie digitalizate, structurate și utilizabile pentru control, analiză și schimb de date între autorități. În acest context, eliminarea înregistrării și sigilării registrelor de evidență prevăzute de Legea nr. 119/2004, fără instituirea concomitentă a unui registru electronic sau a unui sistem informațional echivalent, reprezintă o regresie normativă. Legea	

		națională prevede în prezent obligații de evidență privind importul, comercializarea, depozitarea, utilizarea, distribuirea, volumul și termenele de utilizare a produselor de uz fitosanitar, iar aceste registre au valoare de instrument oficial în procesul de control al calității tratamentelor fitosanitare. Eliminarea oficializării acestor registre ar reduce capacitatea autorităților de a verifica proveniența produselor, traseul comercial, stocurile, utilizatorii finali, suprafețele tratate și respectarea condițiilor de utilizare. Prin urmare, soluția legislativă corectă nu este eliminarea registrelor oficializate, ci transformarea acestora într-un sistem electronic de evidență, interoperabil cu registrele ANSA, autoritățile de mediu, autoritățile de sănătate publică, Serviciul Vamal și, după caz, autoritățile responsabile de controlul reziduurilor. Un asemenea sistem ar trebui să permită identificarea produsului, lotului, operatorului economic, depozitului, tranzacției, utilizatorului profesionist, suprafeței/culturii tratate, dozei aplicate, datei aplicării și eventualelor restricții sau măsuri de protecție. În lipsa unui asemenea mecanism electronic, excluderea cerinței de înregistrare și sigilare a registrelor nu simplifică administrarea, ci reduce trasabilitatea juridică a produselor fitosanitare. Aceasta poate afecta inclusiv capacitatea statului de a investiga cazurile de contaminare a solului sau apelor, depășirea limitelor maxime admisibile de	

		reziduuri, utilizarea produselor în alte scopuri decât cele omologate, aplicarea neconformă în zone sensibile sau comercializarea produselor neconforme. Din această perspectivă, modificarea propusă este contrară direcției europene de consolidare a evidenței și controlului asupra utilizării pesticidelor și trebuie respinsă dacă nu este însoțită de un sistem electronic robust, obligatoriu și verificabil.	
		Modificările propuse la art. 19 alin. (23), prin eliminarea informațiilor privind titularul autorizației și numărul autorizației, diminuează transparența publică. Publicul, agricultorii, distribuitorii, autoritățile de control și operatorii economici trebuie să poată identifica clar produsele autorizate, titularii acestora, condițiile de utilizare și motivele retragerii/revocării, în special atunci când retragerea are la bază motive de siguranță. Transparența în domeniul produselor fitosanitare este o condiție a controlului public, a informării utilizatorilor și a prevenirii riscurilor pentru sănătate și mediu.	**Nu se acceptă.** Prevederile lit. a) stabilesc acte permisive inexistente. Totodată, la alin. (2/3) este prevăzută cerința de a pune la dispoziţia publicului informaţii referitoare la produsele fitosanitare şi la fertilizanţii autorizaţi sau interzişi, daer nu referitor la persoanele juridice și titularul autorizației.
		În același sens, eliminarea rolului Ministerului Sănătății și al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în raport cu ambalarea și reambalarea produselor de uz fitosanitar este problematică. Ambalarea și reambalarea acestor produse pot genera riscuri de contaminare, etichetare incorectă, pierdere a trasabilității, expunere profesională,	**Nu se acceptă.** Ambalarea și reambalarea produselor de uz fitosanitar trebuie efectuată doar de către producător (sau cu acceptul producătorului), fără a solicita acceptul din partea autorităților, procedură care poate crea situații de tergiversări și de conflict. Autoritățile în continuare dețin atribuții de control și de aplicare a măsurilor de conformare.

		scurgeri accidentale și utilizare greșită. Pentru asemenea operațiuni, controlul autorităților competente nu trebuie redus, ci menținut sau transformat într-un mecanism electronic clar, verificabil și opozabil.	
		Totodată, abrogarea art. 21 alin. (2), care se referă la stabilirea necesarului, coordonarea volumului de fabricare/import și admiterea fiecărui lot importat sau produs, trebuie examinată cu maximă prudență. Chiar dacă mecanismul poate fi modernizat, eliminarea sa integrală poate reduce capacitatea statului de a cunoaște și controla fluxurile de produse de uz fitosanitar introduse pe piață, inclusiv în situații de risc, retragere, neconformitate, contaminare sau utilizare abuzivă.	**Nu se acceptă.** Prevederile care se propun spre abrogare nu sunt compatibile cu o economie de piață. Totodată, aceste prevederi pot crea situații de abuz și de conflict.
		8) Art. XXI. – Legea nr.149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul şi piscicultura Se propune respingerea modificărilor privind eliminarea permisului de pescuit comercial. Certificatul de atribuire a cotei și permisul de pescuit comercial au funcții juridice diferite. Certificatul stabilește dreptul operatorului economic asupra unei cote anuale de pescuit, iar permisul individual stabilește cine, în mod concret, poate pescui în teren în baza acelei cote. Eliminarea permisului comercial reduce capacitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului de a verifica în teren legalitatea persoanelor care pescuiesc efectiv. Fără permis individual sau un registru electronic echivalent, nu	**Nu se acceptă.** Permisul de pescuit comercial în calitate de act permisiv nu este necesar odată ce agentul economic este obligat să obțină Certificatul de atribuire a cotei de pescuit comercial iar în procedura de obținere a certificatului se prezintă și lista angajaților care vor realiza pescuitul şi copiile de pe ordinele de angajare a acestora. Astfel, Inspectoratul pentru Protecția Mediului deține toată informația necesare referitor la agentul economic și angajații care vor realizează pescuitul.

		mai există un instrument rapid și clar pentru verificarea persoanei aflate la pescuit, a legăturii acesteia cu titularul certificatului, a sectorului autorizat, a perioadei de valabilitate și a respectării condițiilor de pescuit. În domeniul pescuitului comercial, trasabilitatea persoanei care pescuiește este la fel de importantă ca trasabilitatea cotei atribuite operatorului economic. Cota indică volumul maxim admis, dar permisul indică persoana fizică autorizată să extragă resursele biologice acvatice. Eliminarea acestui document, fără o soluție digitală echivalentă, creează riscul utilizării unor persoane neautorizate, al pescuitului sub acoperirea unui certificat de cotă, al dificultăților de control și al slăbirii răspunderii pentru încălcări. Soluția acceptabilă nu este eliminarea permisului, ci digitalizarea acestuia.	
		De asemenea, nu poate fi acceptată abrogarea art. 24 fără un mecanism alternativ. Producerea materialului biologic piscicol de prăsilă în scopuri comerciale are relevanță pentru sănătatea hidrobionților, biosecuritate, calitatea genetică și prevenirea afectării ecosistemelor acvatice. Dacă licența este considerată excesivă, aceasta trebuie înlocuită cu un mecanism de înregistrare, evidență și supraveghere, nu eliminată pur și simplu.	**Se acceptă.** Articolul 24 va fi expus în redacția prezentată de Ministerul Mediului.
		Totodată, proiectul generează incoerențe interne în lege. Pe de o parte, se elimină permisul de pescuit comercial din definiții, din art. 11, art. 12, art. 17 și	**Nu se acceptă.** Permisul de pescuit comercial se exclude ca act permisiv, fapt ce generează incoerențe interne în lege.

		art. 33. Pe de altă parte, rămân în vigoare dispoziții care consacră rolul Agenției de Mediu de a reglementa și autoriza pescuitul comercial, precum și obligațiile Inspectoratului pentru Protecția Mediului de a ține evidența pescuitului hidrobionților, de a controla activitatea pescarilor comerciali și de a verifica legalitatea utilizării resurselor biologice acvatice. Această modificare slăbește mecanismul practic prin care autoritățile își exercită atribuțiile de control.	
		9) Art. XXIV. – Legea regnului vegetal nr.239/2007 Art. XXIV trebuie respins în redacția propusă. Intervenția este foarte gravă din perspectiva protecției mediului, deoarece nu doar simplifică o procedură, ci restrânge artificial noțiunea de „vegetație forestieră” și creează premise pentru scoaterea unor suprafețe importante de arbori și arbuști din regimul de autorizare, evidență și control. Modificarea propusă la art. 4 este deosebit de problematică. Prin completarea noțiunii de „vegetație forestieră” cu o listă largă de excluderi, proiectul nu clarifică doar domeniul de aplicare al legii, ci scoate din regimul de protecție mai multe categorii de arbori, arbuști și vegetație spontană care pot avea o importanță ecologică reală. O asemenea intervenție asupra definiției are efecte sistemice, deoarece noțiunea de vegetație forestieră este utilizată ulterior pentru aplicarea regimului de	**Nu se acceptă.** Urmare excluderii certificatului de colecție în calitate de act permisiv, statul menține în continuare controlul și informația necesară prin faptul că colecțiile, precum şi unele exponate separate, de importantă științifică, culturală, educațională şi estetică sânt supuse înregistrării de stat de către Agenția de Mediu. Menționăm, că analiza actelor relevante ale acquis-ului Uniunii Europene și a Convenției CITES nu relevă existența unei obligații generale de instituire sau menținere a unui certificat național distinct de înregistrare a colecțiilor, separat de evidența oficială ținută de autoritatea competentă.

		autorizare a tăierilor, evidență, control și răspundere.	
		Nu poate fi acceptată excluderea generală a arborilor și arbuștilor izolați amplasați pe terenuri proprietate privată. Faptul că un arbore sau arbust se află pe teren privat nu îl lipsește de valoare ecologică. Arborii izolați pot avea funcții importante pentru biodiversitate, microclimat, protecția solului, conectivitate ecologică, peisaj, retenția apei, adăpostirea păsărilor și insectelor, inclusiv a polenizatorilor. De asemenea, unii arbori izolați pot fi arbori seculari, arbori cu valoare dendrologică, specii rare, elemente de habitat sau componente ale coridoarelor ecologice. Excluderea lor generală din noțiunea de vegetație forestieră, doar în baza criteriului proprietății private, este nejustificată din perspectiva protecției mediului.	
		În egală măsură, este inadmisibilă excluderea vegetației amplasate pe terenuri destinate construcțiilor și altor activități investiționale, care nu fac parte din fondul forestier, din categoria spațiilor verzi sau din perdelele forestiere de protecție. Această formulare creează un risc major de derogare generală în favoarea proiectelor investiționale. În practică, multe terenuri pot fi încadrate sau reîncadrate ca terenuri destinate construcțiilor ori investițiilor, iar vegetația existentă pe acestea poate avea o valoare ecologică semnificativă, chiar dacă terenul nu este formal inclus în fondul forestier, în spații verzi sau în	

		perdele forestiere de protecție. Regimul juridic al vegetației nu trebuie determinat exclusiv de destinația investițională a terenului, ci de caracteristicile ecologice reale ale vegetației, de speciile existente, de suprafață, densitate, funcționalitate, conectivitate și impactul tăierii asupra mediului.		
		Formularea propusă poate genera situația în care vegetația lemnoasă valoroasă de pe terenuri private sau de pe terenuri vizate de investiții să fie exclusă din regimul de autorizare doar pentru că terenul nu aparține fondului forestier, spațiilor verzi sau perdelelor forestiere. Aceasta ar crea o zonă de protecție diminuată exact în locurile unde presiunea investițională asupra vegetației este cea mai ridicată. Din perspectiva politicilor de mediu, o asemenea soluție este contrară principiului prevenirii și obiectivului de menținere a elementelor de infrastructură verde în teritorii urbanizate, periurbane și agricole.		
		De asemenea, excluderea „vegetației forestiere spontane apărute incidental pe terenuri cu altă destinație decât cea forestieră” este formulată excesiv de larg și neclar. Noțiunea de „incidental” nu este definită și poate fi interpretată arbitrar. Vegetația spontană apărută pe terenuri neforestiere poate reprezenta regenerare naturală, succesiune ecologică, formare de habitat, perdea naturală de protecție, vegetație riverană, element de conectivitate ecologică sau zonă de refugiu pentru		

		specii. Eliminarea acesteia din noțiunea de vegetație forestieră poate descuraja conservarea regenerării naturale și poate permite tăierea unor suprafețe care, deși nu sunt formal forestiere, îndeplinesc funcții ecologice importante.	
		Trebuie subliniat că legea actuală definește vegetația forestieră ca vegetație constituită din arbori și arbuști forestieri instalată natural sau artificial prin semănături și plantări, iar regimul autorizației pentru tăieri se aplică inclusiv unor categorii de vegetație forestieră din afara fondului forestier, inclusiv terenurilor cu perdele forestiere de protecție, plantațiilor de arbori și arbuști de- a lungul căilor de comunicație, terenurilor din fondul apelor, terenurilor agricole cu perdele forestiere de protecție și terenurilor agricole de tip fânețe, pășuni și cele acoperite cu vegetație forestieră mai mari de 0,25 ha. Prin urmare, legea actuală a fost construită tocmai pentru a proteja vegetația forestieră nu doar în fondul forestier, ci și în afara acestuia.	
		Propunerea de excludere creează o tensiune directă cu această logică legislativă. Pe de o parte, art. 26 reglementează expres autorizarea tăierilor vegetației forestiere pe terenuri din afara fondului forestier. Pe de altă parte, noua definiție propusă scoate din noțiunea de vegetație forestieră mai multe categorii de vegetație amplasate exact pe asemenea terenuri. Rezultatul poate fi golirea de conținut a regimului de autorizare pentru o parte	

		importantă a vegetației forestiere din afara fondului forestier.	
		Modificările propuse la art. 15 privind colecțiile de plante din flora sălbatică trebuie, de asemenea, respinse în redacția actuală. În prezent, colecțiile de plante de importanță științifică, culturală, educațională și estetică sunt supuse înregistrării de stat de către Agenția de Mediu, cu înscrierea datelor în Registrul de stat al colecțiilor și cu eliberarea certificatului de înregistrare a colecției. Pentru importul, exportul și reexportul colecțiilor sau al unor exponate este necesară obținerea permisului/certificatului CITES sau a acordului pentru import/export, iar certificatul de înregistrare a colecției este prevăzut ca document relevant pentru demonstrarea statutului și proveniență colecției.	
		Eliminarea certificatului de înregistrare a colecției, fără instituirea unui extras electronic sau a unui mecanism echivalent de confirmare oficială, reduce trasabilitatea colecțiilor de plante din flora sălbatică. În special în cazul colecțiilor care includ specii reglementate de CITES, autoritatea competentă trebuie să poată verifica proveniența legală, statutul colecției, componența acesteia și legătura dintre exponate și documentele prezentate pentru import, export sau reexport. Ghidarea CITES privind constatarea achiziției legale pornește de la necesitatea ca autoritatea competentă	

		să examineze, pe cât posibil, întregul lanț prin care specimenul a ajuns de la sursă la solicitant.	
		Prin urmare, simplificarea poate fi admisă numai prin digitalizarea certificatului sau prin instituirea unui extras electronic din Registrul de stat al colecțiilor, nu prin eliminarea oricărei confirmări oficiale. În lipsa unui asemenea document opozabil, se reduce capacitatea Agenției de Mediu, inclusiv în calitate de organ de gestiune CITES, de a demonstra statutul legal și trasabilitatea colecțiilor de plante din flora sălbatică.	
		Cea mai gravă intervenție este completarea art. 26 cu alin. (4^1), potrivit căreia, pentru proiectele pentru care a fost emis acord de mediu conform Legii nr. 86/2014, în cazul terenurilor proprietate privată care nu fac parte din fondul forestier, procedura de autorizare a tăierilor vegetației forestiere se substituie prin notificarea prevăzută la art. 26^1. Această soluție trebuie respinsă. Acordul de mediu emis în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în baza Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului care transpune Directiva 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/52/UE, nu poate substitui autorizația pentru tăieri ale vegetației forestiere. Acordul de mediu examinează impactul general al activității planificate și stabilește condiții de realizare a proiectului, dar nu înlocuiește	Se acceptă parțial. Propunerea a fost reformulată. "(4^1) În cazul proiectelor pentru care a fost emis acord de mediu în condițiile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, emiterea unei autorizații distincte pentru tăieri nu este necesară. În aceste cazuri, efectuarea tăierilor se realizează în baza notificării prevăzute la art. 26^1.". Totodată, nu se reține argumentul potrivit căruia existența acordului de mediu exclude, prin natura sa, posibilitatea simplificării procedurii de autorizare a tăierilor vegetației forestiere. Propunerea nu urmărește substituirea evaluării impactului asupra mediului cu procedura de autorizare a tăierilor și nici eliminarea mecanismelor de protecție a vegetației forestiere. Scopul acesteia este evitarea duplicării verificărilor administrative efectuate de aceeași autoritate publică pentru același proiect, în situațiile în care, în cadrul procedurii de evaluare a impactului asupra mediului, Agenția de Mediu a analizat deja intervențiile asupra vegetației forestiere și a stabilit condițiile, măsurile de protecție și obligațiile aplicabile.

		verificarea punctuală, tehnică și actualizată a vegetației care urmează a fi tăiată. Autorizația pentru tăieri are o funcție distinctă: verifică tipul tăierilor, speciile de arbori și arbuști, numărul acestora, volumul de masă lemnoasă, cauza tăierii, documentele de inventariere, actul de cercetare fitosanitară, dreptul asupra terenului și, după caz, concluziile Inspectoratului pentru Protecția Mediului. În redacția actuală, procedura de autorizare a tăierilor vegetației forestiere prevede depunerea cererii, anexarea documentelor relevante în funcție de categoria terenului, verificarea de către Agenția de Mediu, posibilitatea solicitării unui control al Inspectoratului pentru Protecția Mediului, emiterea autorizației sau a refuzului, valabilitatea limitată a autorizației, ținerea registrelor și excluderea expresă a aprobării tacite. Această arhitectură asigură un control preventiv asupra tăierilor. Înlocuirea ei prin notificare reduce nivelul de verificare anterior tăierii. Notificarea prevăzută la art. 26[1] are, în prezent, o logică limitată: lucrări silvotehnice ordinare, tăieri de igienă, intervenții urgente, situații de pericol, intervenții asupra vegetației care afectează rețele inginerești, infrastructură sau cazuri de executare a unei hotărâri judecătorești. Extinderea notificării la toate proiectele investiționale cu acord de mediu, pe terenuri private din afara fondului forestier, schimbă radical natura acestei proceduri.	În cadrul EIM, Agenția deja analizează amplasamentul; vegetația afectată; impactul asupra biodiversității; măsurile de reducere; măsurile compensatorii; condițiile de implementare. Ulterior, pentru aceeași intervenție, aceeași Agenție reia o procedură distinctă pentru emiterea autorizației de tăiere. Din acest considerent, discuția nu este despre eliminarea autorizației, ci despre principiul nerepetării verificărilor administrative. Acest principiu este consacrat inclusiv în politica europeană privind simplificarea administrativă și în bunele practici de reglementare: dacă o autoritate a verificat deja aceleași elemente și a stabilit condițiile necesare printr-un act administrativ emis în cadrul unei proceduri complexe, nu există o justificare pentru reluarea acelorași verificări într-o procedură separată, cu excepția cazului în care aceasta urmărește un obiect diferit sau verifică elemente noi.

		Notificarea nu ar mai fi o excepție pentru situații limitate și urgente, ci ar deveni o cale generală de evitare a autorizării tăierilor în proiectele investiționale. Această soluție poate crea riscuri majore: tăierea vegetației înainte de verificarea exactă a situației din teren; omiterea inventarierii reale a arborilor și arbuștilor; reducerea posibilității IPM de a verifica înainte de intervenție; imposibilitatea impunerii unor condiții suplimentare de protecție; afectarea unor specii protejate sau a unor habitate locale; eliminarea vegetației care are funcții de protecție a solului, apei, microclimatului și biodiversității; diminuarea transparenței publice și reducerea posibilității de contestare efectivă înainte de producerea prejudiciului. Este esențial de precizat că existența unui acord de mediu nu înseamnă că toate tăierile ulterioare pot fi efectuate automat. Între momentul emiterii acordului de mediu și momentul executării lucrărilor pot interveni modificări ale stării vegetației, apariția unor specii protejate, modificări ale proiectului, extinderea suprafeței afectate, schimbarea soluțiilor tehnice sau apariția unor riscuri noi. De aceea, autorizația pentru tăieri are rolul de a verifica situația concretă și actuală înainte de intervenția asupra vegetației. În plus, textul propus este redactat defectuos din punct de vedere tehnico-legislativ:	

		„procedura de autorizare a tăierilor vegetației forestiere se substituie efectuarea tăierilor se realizează în baza notificării”. Formularea este neclară și poate genera interpretări divergente. Nu se stabilește cine notifică, ce conținut are notificarea, dacă Agenția de Mediu poate refuza, suspenda sau condiționa tăierea, dacă IPM verifică înainte de tăiere, dacă sunt necesare documente de inventariere, dacă se aplică obligații de compensare, dacă sunt exceptate speciile protejate și dacă notificarea poate fi folosită pentru tăieri masive. Din perspectiva protecției mediului, este inadmisibil ca un proiect investițional pe teren privat să beneficieze de un regim mai slab de control asupra tăierilor doar pentru că a parcurs procedura EIM. Evaluarea impactului asupra mediului și autorizarea tăierilor sunt proceduri complementare, nu substituibile. Prima evaluează impactul proiectului; a doua autorizează intervenția concretă asupra vegetației. Eliminarea celei de-a doua reduce controlul preventiv și poate permite prejudicierea ireversibilă a regnului vegetal înainte ca autoritățile să poată interveni efectiv.	
		În ansamblu, Art. XXIV produce un efect cumulativ de diminuare a protecției: restrânge definiția vegetației forestiere, elimină confirmarea oficială a înregistrării colecțiilor de plante și transformă autorizarea tăierilor în notificare pentru proiectele investiționale cu acord de mediu. Aceste	

		modificări, analizate împreună, creează un risc real de reducere a controlului public asupra vegetației forestiere, de slăbire a trasabilității colecțiilor de plante sălbatice și de afectare a obiectivelor de conservare a biodiversității. Prin urmare, Art. XXIV trebuie respins în redacția propusă.		
		10) Art. XXVII.- Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008		
		Alineatul 2 din Proiect trebuie să fie exclusă din cauza unui șir întreg de aspecte problematice pe care le vom prezenta mai jos. Propunerea urmărește, aparent, protejarea întreprinderilor mici și microîntreprinderilor prin reducerea sarcinii sancționatorii. Totuși, în forma propusă, soluția este problematică, deoarece instituie o reducere generală, automată și nediferențiată a amenzilor contravenționale pentru o întreagă categorie de persoane juridice, indiferent de natura contravenției, gravitatea faptei, domeniul afectat, prejudiciul cauzat sau riscul creat, existența recidivei, beneficiul economic obținut prin încălcare, caracterul intenționat sau repetat al faptei, etc. Prin urmare, modificarea nu introduce o veritabilă individualizare a sancțiunii, ci o reducere legală prestabilită, aplicabilă doar în baza dimensiunii economice a contravenientului.		
		Propunerea afectează caracterul efectiv, proporțional și disuasiv al sancțiunii și, corespunzător, vine în contradicție cu standardele europene. Astfel, în dreptul Uniunii Europene, o		

		cerință constantă este ca sancțiunile pentru încălcarea obligațiilor legale să fie efective, proporționale și disuasive. Acest standard este utilizat transversal în legislația UE, inclusiv în domenii precum protecția datelor, protecția mediului, piața internă, siguranța produselor, concurența și alte domenii de reglementare. Același standard este reluat și în noua Directivă privind protecția mediului prin dreptul penal, care urmărește consolidarea aplicării dreptului UE al mediului și combaterea mai eficientă a infracționalității de mediu. Prin contrast, norma propusă reduce ex lege amenda la jumătate pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici. Această reducere automată poate face ca sancțiunea să nu mai fie disuasivă, mai ales în domeniile în care încălcarea normei poate aduce avantaje economice mai mari decât costul amenzii reduse.	
		Într-o altă ordine de idei, este justificat ca situația economică a contravenientului să fie luată în considerare la individualizarea sancțiunii. Totuși, acest lucru trebuie făcut în concret, nu printr-o reducere legală automată. Codul contravențional prevede deja că sancțiunea se aplică în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil al contravenției, caracteristica persoanei și circumstanțele atenuante sau agravante. De asemenea, față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se aplică o sancțiune echitabilă, în limitele și în conformitate cu dispozițiile Codului contravențional. Prin urmare,	

		regimul actual permite deja individualizarea sancțiunii. Dacă o microîntreprindere a comis o contravenție minoră, fără prejudicii, fără intenție și fără recidivă, agentul constatator sau instanța poate aplica sancțiunea spre minimul prevăzut de lege. Nu este necesară o regulă generală care să reducă mecanic limitele amenzii.	
		Problema propunerii este că nu distinge între o încălcare minoră și o încălcare gravă. O microîntreprindere care comite o contravenție formală ar beneficia de reducere, dar aceeași reducere ar opera și pentru o microîntreprindere care poluează, încalcă reguli de securitate, afectează drepturile consumatorilor, utilizează muncă nedeclarată sau obține un avantaj economic substanțial din încălcarea legii.	
		Republica Moldova se află într-un proces de armonizare și apropiere legislativă cu acquis- ul Uniunii Europene. În multe domenii reglementate de UE, statele trebuie să asigure sancțiuni efective, proporționale și disuasive. Acest standard se regăsește, de exemplu, în protecția datelor, mediu, siguranța produselor, protecția consumatorilor, concurență, servicii financiare, muncă, transporturi și alte domenii.	
		O normă generală din partea generală a Codului contravențional, care reduce automat la jumătate amenda pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici, s-ar aplica transversal tuturor contravențiilor, inclusiv celor care transpun sau implementează	

		obligații derivate din acquis-ul UE. Aceasta poate crea un conflict structural: norma specială sau sectorială urmărește sancțiuni disuasive, iar norma generală le reduce automat.	
		În special în materia mediului, UE a mers în direcția consolidării sancțiunilor. Directiva (UE) 2024/1203 privind protecția mediului prin dreptul penal stabilește standarde minime pentru definirea infracțiunilor de mediu și aplicarea sancțiunilor, având ca obiectiv protecția mediului și o mai bună aplicare a dreptului UE al mediului. De asemenea, dezbaterea europeană recentă a subliniat necesitatea unor sancțiuni armonizate și disuasive pentru prevenirea încălcărilor de mediu, inclusiv în raport cu persoanele juridice. Prin urmare, o reducere generală și automată a amenzilor pentru anumite persoane juridice poate fi percepută ca un pas în direcția opusă standardelor europene de consolidare a răspunderii. Specificând argumentele domeniului mediului, reducerea automată a amenzilor pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici este deosebit de problematică. Multe încălcări de mediu pot fi comise de operatori mici: evacuări neautorizate, gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor, arderea ilegală, depozitarea neautorizată, tăierea ilegală a arborilor, poluarea apelor, neexecutarea condițiilor din actele permisive. Dimensiunea întreprinderii nu reduce	

		automat prejudiciul de mediu și nu face fapta mai puțin periculoasă.	
		Dreptul UE al mediului pune accent pe prevenire, reparare, principiul „poluatorul plătește” și sancțiuni disuasive. Reducerea automată a amenzii în funcție de mărimea întreprinderii poate submina tocmai aceste principii, deoarece deplasează accentul de la prejudiciul cauzat asupra mediului la situația juridico-economică a contravenientului.	
		11) **Art. XXX.** – Anexa nr.1 din Legea nr. 160/2011 Autorizația pentru tăieri ale vegetației forestiere nu este un act permisiv de exercitare generală și continuă a unei activități economice, ci un act individual, punctual și strict determinat, care autorizează intervenția asupra unei vegetații concrete, amplasate într-o locație concretă, pentru un tip concret de tăieri, asupra unor specii și volume determinate de arbori/arbuști, într-un interval temporal limitat. Din acest motiv, acordarea unui termen nelimitat pentru o asemenea autorizație este incompatibilă cu natura juridică și ecologică a actului. În redacția actuală a Legii regnului vegetal nr. 239/2007, autorizația pentru tăieri ale vegetației forestiere se eliberează doar pentru tipul de tăieri solicitat și doar pentru volumul solicitat, fiind valabilă un an. Această limitare temporală are o justificare obiectivă: starea vegetației forestiere, starea fitosanitară a arborilor, riscurile ecologice,	**Se acceptă**. Drept urmare a desfășurării ședinței de consultare publică din 10 și 14 august, propunerea a fost reexaminată și exclusă din proiect.

		compoziția speciilor, valoarea habitatelor, condițiile terenului și circumstanțele care justifică tăierea se pot modifica în timp. Prin urmare, autorizația nu poate rămâne valabilă nelimitat, deoarece ar permite efectuarea tăierilor în baza unor date depășite, fără reevaluarea situației reale din teren. Trecerea la termen nelimitat ar afecta însăși funcția preventivă a autorizării. Autorizația pentru tăieri nu are rolul de a conferi beneficiarului un drept abstract și permanent de a tăia vegetație forestieră, ci de a permite autorității competente să verifice, înainte de intervenție, necesitatea, proporționalitatea, legalitatea și condițiile concrete ale tăierii. Această verificare trebuie să fie actuală, raportată la starea reală a vegetației la momentul efectuării lucrărilor. Un termen nelimitat ar crea riscul ca o autorizație emisă pentru o anumită situație de fapt să fie utilizată peste mai mulți ani, când situația ecologică, fitosanitară sau juridică a terenului s-a schimbat. Între momentul emiterii autorizației și momentul tăierii pot apărea specii protejate, cuiburi, modificări ale stării arborilor, schimbări ale regimului terenului, noi restricții urbanistice sau de mediu, includerea terenului într-un regim de protecție, schimbarea proprietarului, modificarea proiectului ori apariția unor circumstanțe care fac tăierea nejustificată sau disproporționată.	

		În plus, tăierea vegetației forestiere are efecte ireversibile sau greu reversibile asupra mediului. Ea poate afecta biodiversitatea, microclimatul, stabilitatea solului, capacitatea de retenție a apei, conectivitatea ecologică, peisajul, habitatul speciilor de păsări și insecte, inclusiv al polenizatorilor, precum și funcțiile de protecție ale arborilor și arbuștilor. Tocmai din acest motiv, autorizarea trebuie să fie limitată în timp și raportată la un moment concret de verificare. Stabilirea termenului nelimitat este cu atât mai problematică în contextul modificărilor propuse la Legea regnului vegetal nr. 239/2007, prin care se urmărește restrângerea noțiunii de vegetație forestieră și substituirea, în anumite cazuri, a autorizației pentru tăieri prin notificare. Analizate împreună, aceste modificări pot produce o diminuare semnificativă a controlului preventiv asupra tăierilor de vegetație forestieră, în special pe terenurile private și pe terenurile destinate proiectelor investiționale.	
		12) Art. XXXI. – Legea apelor nr.272/2011	
		Legea apelor nr. 272/2011 este parțial armonizată cu Directiva-cadru apă 2000/60/CE, Directiva 2007/60/CE privind riscurile de inundații, Directiva 91/676/CEE privind nitrații, Directiva 91/271/CEE privind apele uzate urbane, Directiva 2006/7/CE privind apa pentru scăldat și Directiva	**Se acceptă parțial.** Reglementările UE menționate nu conțin prevederi de coordonare a regulamentelor de exploatare şi a fişelor tehnice. Proiectul **nu exclude** competența I.P. Administrația Națională „Apele Moldovei” de a verifica conformitatea regulamentelor de exploatare și a fișelor tehnice înainte de înregistrare. Proiectul menține toate

		2008/105/CE privind standardele de calitate a mediului în domeniul apei. Legea are ca scop prevenirea deteriorării apelor, protecția și restabilirea mediului acvatic, utilizarea durabilă a apei, prevenirea poluării apelor subterane și atenuarea efectelor inundațiilor și secetelor. Se consideră inadmisibilă substituirea coordonării și înregistrării regulamentelor de exploatare și a fișelor tehnice prin simpla „înregistrare prin procedura de notificare". În redacția actuală, Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei" coordonează și înregistrează regulamentele de exploatare a lacurilor de acumulare, iazurilor și helețteielor, precum și fișele tehnice ale bazinelor de apă, lacurilor și helețteielor cu umplere prin pompare, cu introducerea datelor în Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor". Procedura actuală prevede un termen de examinare de 30 de zile lucrătoare și posibilitatea de refuz al coordonării/înregistrării. Această coordonare nu este o formalitate administrativă. Regulamentul de exploatare al unui lac de acumulare, iaz sau helețteu stabilește parametri esențiali pentru regimul de funcționare al corpului de apă și al construcției hidrotehnice: niveluri de exploatare, regim de umplere și golire, condiții de evacuare, măsuri de întreținere, reguli de exploatare în perioade de viitură sau secetă, condiții de siguranță a barajului, prevenirea înnămolirii, menținerea debitului necesar, protecția terenurilor	pârghiile necesare pentru autoritate, fiind menținută obligația de a prezenta regulamentele de exploatare şi fișele tehnice. Pentru moment legea prevede, că termenul de examinare a cererii, de înregistrare sau de refuz al coordonării/înregistrării regulamentelor de exploatare/fişelor tehnice este de 30 de zile lucrătoare. Conform proiectului, prin modificarea alin. (3) Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei" va solicita informația necesară de la notificator în procesul de înregistrare a regulamentelor de exploatare/fișelor tehnice. Astfel, sunt create premise de micșorare a termenului de înregistrare și excluderea unor situații ca după 30 de zile lucrătoare solicitantul să primească refuz.

		din aval și prevenirea impactului asupra ecosistemelor acvatice. Fișa tehnică are, la rândul ei, rolul de a reflecta datele tehnice reale ale bazinului/corpului de apă și de a permite evidența corectă în Cadastrul de stat al apelor. Prin urmare, transformarea acestei proceduri într-o simplă notificare reduce rolul autorității competente de la verificare tehnică la recepționare pasivă a documentelor. În redacția propusă, nu este clar dacă Administrația Națională „Apele Moldovei” mai poate refuza înregistrarea unui regulament necorespunzător, dacă poate solicita completări obligatorii, dacă poate impune condiții tehnice, dacă poate verifica concordanța cu Normativul NCM D.01.03-2007, cu Regulamentul-tip de exploatare a lacurilor de acumulare/iazurilor/helețeielor, cu regimul fâșiilor riverane, cu cerințele de protecție împotriva inundațiilor și cu obiectivele de mediu pentru ape. Formula propusă, potrivit căreia Administrația Națională „Apele Moldovei” și notificatorul „colaborează și acordă suport reciproc”, nu este suficientă din punct de vedere juridic. Ea nu instituie o competență clară de verificare, nu prevede dreptul de a respinge documentația neconformă, nu stabilește consecințe pentru date eronate sau incomplete și nu oferă garanția că regulamentul de exploatare reflectă cerințele tehnice și de mediu aplicabile. Pentru un domeniu cu impact asupra siguranței hidrotehnice și a stării	

		corpurilor de apă, asemenea formulare este prea slabă. Înregistrarea în Cadastrul de stat al apelor este necesară, dar nu suficientă. Cadastrul trebuie să fie un instrument de evidență bazat pe date verificate, nu un registru pasiv al notificărilor depuse de proprietari sau administratori. Dacă regulamentele de exploatare și fișele tehnice sunt doar notificate, fără coordonare tehnică, există riscul introducerii în sistem a unor date incomplete, neverificate sau incompatibile cu starea reală a corpului de apă și a construcției hidrotehnice. Se atrage atenția că Legea apelor tratează lacurile, lacurile de acumulare, iazurile, heleștieiele, terenurile cuvetelor, fâșiile riverane, construcțiile hidrotehnice și apa ca părți ale unui corp de apă unic și indivizibil. Această abordare exclude tratarea regulamentului de exploatare ca document privat al proprietarului barajului. Modul de exploatare al unui baraj sau iaz afectează întregul corp de apă, inclusiv terenurile fondului apelor, debitul, calitatea apei, înnămolirea, riscul de inundații, resursele biologice acvatice și utilizatorii din aval. Din acest motiv, modificarea art. 9 alin. (1) lit. f) și rescrierea art. 19⁴ trebuie respinse. Coordonarea regulamentelor de exploatare și a fișelor tehnice trebuie menținută. Eventuala simplificare poate consta în digitalizarea procedurii, depunerea electronică, verificarea prin Cadastrul de stat al	

		apelor și reducerea termenelor, dar nu în eliminarea controlului tehnic prealabil.	
		Se consideră problematică și modificarea art. 25 alin. (2) lit. l), prin care se propune excluderea cuvintelor „întocmit și coordonat/avizat în conformitate cu actele normative corespunzătoare” din cerința privind proiectul de înființare a plantației. În prezent, proiectul de înființare a plantației este unul dintre actele care pot fi necesare pentru obținerea autorizației de mediu pentru folosința specială a apei. Eliminarea cerinței ca acest proiect să fie întocmit și coordonat/avizat conform actelor normative poate reduce calitatea documentației examinate în procesul de autorizare. Această modificare este sensibilă deoarece proiectul de înființare a plantației poate fundamenta cererea de utilizare a apei pentru irigare. Dacă proiectul nu este întocmit și verificat conform cadrului normativ aplicabil, Agenția de Mediu poate ajunge să examineze necesarul de apă în baza unei documentații neverificate, cu riscul supraestimării consumului, afectării bilanțului apelor, utilizării nejustificate a apelor subterane, diminuării debitelor disponibile sau necorelării cu cerințele de protecție a solului și apelor. În contextul deficitului de apă și al riscurilor de secetă, documentația aferentă folosinței speciale a apei nu trebuie simplificată până la pierderea caracterului verificabil.	**Nu se acceptă.** Prevederile care se propun spre excludere sunt incerte și pot crea situații de interpretări abuzive și discreționare.

		De asemenea, nu poate fi acceptată abrogarea art. 30 alin. (2) lit. f), care prevede posibilitatea suspendării valabilității autorizației de mediu pentru folosința specială a apei în caz de evacuare a apei din corpul de apă fără coordonare prealabilă cu instituțiile competente. Evacuarea apei dintr- un corp de apă nu este o operațiune neutră. Aceasta poate conduce la scăderea nivelului apei sub pragurile ecologice, afectarea resurselor biologice acvatice, compromiterea habitatelor, mortalitate piscicolă, degradarea zonelor umede, afectarea utilizatorilor din aval, creșterea concentrației poluanților, destabilizarea taluzurilor și reducerea capacității de atenuare a secetei. Suspendarea autorizației în asemenea cazuri este o pârghie necesară pentru intervenția promptă a autorității. Dacă titularul autorizației evacuează apa fără coordonare prealabilă, autoritatea trebuie să poată reacționa prin suspendarea dreptului de folosință până la clarificarea situației și înlăturarea riscului. Eliminarea acestui temei slăbește mecanismul de control și reduce efectul preventiv al autorizației de mediu pentru folosința specială a apei.	**Se acceptă parțial.** Art. 30 alin. (2) lit. f) va fi modificat, fiind stabilite norme trimitere la art. 44[1]
		La fel de problematică este modificarea art. 53 alin. (3), prin care avizul Administrației Naționale „Apele Moldovei” pentru aplicarea pesticidelor în limitele fâșiei de 300 de metri de la limita albiei minore/cuvetei se substituie cu o notificare	**Nu se acceptă.** Reglementările UE nu conțin prevederi de eliberare a unui aviz. Totodată, prin obligativitatea notificării se menține controlul preventiv din partea autorității, aceasta poate interveni exact ca și prin procedura actuală de avizare, fiind emis refuzul motivat. Astfel,

		prealabilă cu cel puțin trei zile lucrătoare. În redacția actuală, aplicarea pesticidelor în această zonă se admite doar local, în cazuri excepționale de răspândire a dăunătorilor și bolilor, sub supravegherea strictă a specialiștilor de profil și cu avizul Administrației Naționale „Apele Moldovei”. Această modificare trebuie respinsă. Zona de 300 de metri de la limita albiei minore/cuvetei este o zonă de sensibilitate sporită pentru protecția apelor. Aplicarea pesticidelor în proximitatea corpurilor de apă poate genera scurgeri de suprafață, infiltrări, contaminarea apelor de suprafață și subterane, afectarea organismelor acvatice, eutrofizare indirectă, contaminarea sedimentelor și impact asupra apelor utilizate pentru alimentare, irigare, piscicultură sau recreere. În asemenea condiții, notificarea nu oferă o garanție suficientă. Avizul are rolul de a permite autorității competente să examineze dacă sunt într-adevăr întrunite condițiile excepționale, dacă tratamentul este justificat, dacă produsul și metoda de aplicare sunt adecvate, dacă perioada și condițiile meteorologice reduc riscul de transport al pesticidelor în apă, dacă sunt necesare distanțe de protecție suplimentare și dacă există riscuri pentru captările de apă, zonele protejate sau ecosistemele acvatice. Notificarea, în schimb, doar informează autoritatea, fără a-i conferi un drept efectiv de a condiționa, amâna sau interzice aplicarea.	după expirarea termenului de trei zile lucrătoare, agentul economic va activa fără a aștepta avizul din partea autorităților.
			Se acceptă parțial.

		13) Art. XXXVIII. – Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului Se propune respingerea Art. XXXVIII în redacția propusă, întrucât modificările operate la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului afectează dispoziții care nu au caracter pur administrativ, ci reprezintă elemente de transpunere a Directivei 2011/92/UE privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2014/52/UE, precum și a prevederilor art. 6 alin. (3) și (4) din Directiva 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică. Directiva EIM stabilește o arhitectură clară. Potrivit art. 4 alin. (1), activitățile planificate enumerate în anexa I sunt supuse evaluării impactului asupra mediului. Potrivit art. 4 alin. (2), pentru activitățile planificate enumerate în anexa II, statele stabilesc dacă acestea trebuie supuse EIM, fie prin analiză de la caz la caz, fie pe baza unor praguri sau criterii. În ambele situații, potrivit art. 4 alin. (3), trebuie luate în considerare criteriile de selecție prevăzute în anexa III a Directivei. Rezultă că statul poate utiliza praguri, însă nu poate modifica pragurile sau categoriile de activități planificate într-o manieră care exclude de facto de la EIM sau de la evaluarea prealabilă activități susceptibile să producă efecte semnificative asupra mediului. Pragurile naționale trebuie stabilite și	Observația referitoare la necesitatea menținerii în legislația națională a categoriei instalațiilor de eliminare a deșeurilor nepericuloase prin incinerare sau tratare chimică, cu o capacitate de peste 100 de tone pe zi, în corespundere cu Anexa I la Directiva 2011/92/UE, a fost valorificată. În urma reexaminării proiectului, s-a renunțat la modificarea propusă inițial la pct. 9 din anexa nr. 1, iar categoria respectivă a fost reglementată prin reformularea pct. 17 din redacția actuală, după cum urmează: „Instalații de eliminare a deșeurilor nepericuloase prin incinerare sau tratare chimică, astfel cum sunt definite în anexa nr. 1 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, cu o capacitate de peste 100 de tone pe zi.” În consecință, proiectul asigură menținerea categoriei de proiecte prevăzute la pct. 10 din Anexa I la Directiva 2011/92/UE și nu conduce la diminuarea domeniului de aplicare al evaluării impactului asupra mediului.

		aplicate cu luarea în considerare a naturii, dimensiunii și localizării activității planificate, precum și a criteriilor de selecție din anexa III a Directivei EIM. În lipsa acestei corelări, există riscul ca activități planificate cu impact semnificativ să fie scoase din sfera evaluării impactului asupra mediului sau a evaluării prealabile. În primul rând, modificarea anexei nr. 1 pct. 9 din Legea nr. 86/2014 este inadmisibilă în redacția propusă. Directiva EIM include în anexa I pct. 9 instalațiile de eliminare a deșeurilor prin incinerare, tratare chimică sau depozitare a deșeurilor periculoase. Separat, la pct. 10 din anexa I, Directiva include instalațiile de eliminare a deșeurilor nepericuloase prin incinerare sau tratare chimică, cu o capacitate de peste 100 tone pe zi. Prin urmare, textul propus pentru pct. 9 al anexei nr. 1 din Legea nr. 86/2014 „instalații de eliminare a deșeurilor nepericuloase prin incinerare sau tratare chimică, cu o capacitate de peste 100 tone pe zi” reproduce, în esență, categoria din anexa I pct. 10 a Directivei, dar o plasează în locul categoriei privind deșeurile periculoase. Aceasta poate avea ca efect eliminarea din anexa nr. 1 a instalațiilor de eliminare a deșeurilor periculoase, categorie care este obligatoriu supusă EIM potrivit Directivei. O asemenea modificare generează un risc direct de transpunere incompletă a Directivei EIM.	

		Soluția corectă nu este substituirea pct. 9, ci menținerea distinctă a celor două categorii: una pentru instalațiile de eliminare a deșeurilor periculoase prin incinerare, tratare chimică sau depozitare, conform anexei I pct. 9 din Directiva EIM, și alta pentru instalațiile de eliminare a deșeurilor nepericuloase prin incinerare sau tratare chimică, cu capacitatea de peste 100 tone/zi, conform anexei I pct. 10 din Directiva EIM.	
		Modificarea anexei nr. 2 pct. 1 lit. b), prin ridicarea substanțială a pragurilor pentru instalațiile de creștere intensivă a animalelor de fermă și a păsărilor de curte, trebuie respinsă în lipsa unei fundamentări tehnice. În redacția actuală, anexa nr. 2 prevede praguri relativ joase: 50 de porcine peste 30 kg, 30 de scroafe, 500 de porcine de 7–30 kg, 50 de bovine, 100 de cai, 200 de ovine/caprine, 500 de iepuri/nurci/chinchila/alte animale de blană și 5000 de păsări. Proiectul propune creșteri foarte mari ale acestor praguri, până la 3000 de porcine, 3000 de scroafe, 5000 de porcine de 7–30 kg, 500 de bovine, 1000 de cai, 2000 de ovine/caprine, 5000 de animale de blană și 20000 de păsări. Directiva EIM include în anexa II instalațiile de creștere intensivă a animalelor de fermă care nu sunt incluse în anexa I, fără a fixa praguri cantitative. Statele pot fixa praguri, însă aceste praguri trebuie să permită identificarea activităților planificate susceptibile să producă efecte	**Se acceptă parțial**. Comentariul pornește de la premisa că stabilirea unor praguri pentru proiectele prevăzute în anexa nr. 2 ar fi incompatibilă cu Directiva 2011/92/UE. Această premisă nu poate fi reținută. Potrivit art. 4 alin. (2) din Directiva 2011/92/UE, pentru proiectele enumerate în Anexa II, statele membre stabilesc proiectele care urmează a fi supuse evaluării impactului asupra mediului prin examinare de la caz la caz, prin stabilirea unor praguri sau criterii ori prin combinarea acestor metode. Prin urmare, Directiva nu stabilește praguri uniforme aplicabile tuturor statelor membre, ci recunoaște statelor membre o marjă de apreciere în configurarea mecanismului de screening, cu condiția asigurării identificării proiectelor susceptibile să producă efecte semnificative asupra mediului. În procesul de elaborare a proiectului au fost analizate soluțiile legislative existente în mai multe state membre ale Uniunii Europene, inclusiv România, Lituania, Letonia și Estonia. Analiza comparativă relevă că statele membre utilizează praguri și criterii diferite pentru proiectele prevăzute în Anexa II, neexistând un model unic impus la nivelul Uniunii Europene. În consecință, simplul fapt că pragurile propuse diferă de cele utilizate într-un anumit stat membru nu poate

		semnificative asupra mediului, ținând cont de criteriile din anexa III. Ridicarea foarte mare a pragurilor poate exclude de la evaluarea prealabilă ferme intensive cu impact real asupra apelor, solului, aerului și sănătății populației, în special prin emisii de amoniac, mirosuri, dejecții animaliere, poluarea cu nitrați, contaminarea apelor subterane și presiunea asupra comunităților locale.	conduce, prin el însuși, la concluzia existenței unei neconformități cu Directiva. Totodată, în urma reexaminării proiectului și având în vedere practica legislativă a statelor membre analizate, se acceptă ajustarea pragului aplicabil instalațiilor pentru scroafe, acesta fiind modificat de la 3000 la 900 de capete, în vederea asigurării unei convergențe sporite cu soluțiile utilizate în majoritatea statelor membre ale Uniunii Europene și cu pragul prevăzut în Anexa I la Directiva 2011/92/UE pentru proiectele supuse obligatoriu evaluării impactului asupra mediului
		Abrogarea propusă a anexei nr. 2 pct. 11 lit. k), privind împădurirea inițială, trebuie revizuită. Directiva EIM include în anexa II „împăduriri inițiale și defrișări în vederea reconversiei solului”. În redacția actuală, Legea nr. 86/2014 include împădurirea inițială a suprafețelor care depășesc 20 ha sau împădurirea în fondul ariilor naturale protejate de stat ori în zonele de protecție ale acestora cu suprafața de 5 ha și mai mult. Dacă această prevedere este abrogată fără a fi mutată, reformulată sau acoperită de o altă poziție a anexei nr. 2, se creează un risc de transpunere incompletă a anexei II a Directivei EIM. Mai mult, redacția națională actuală nu acoperă suficient de clar defrișarea în vederea reconversiei solului, deși aceasta este prevăzută expres în Directivă. În loc de abrogare, ar trebui operată o reformulare completă, care să includă atât împădurirea inițială, cât și defrișarea în vederea schimbării/reconversiei destinației terenului.	**Se acceptă.** Propunerea a fost exclusă din proiect.

		Modificarea anexei nr. 2 pct. 11 lit. e), prin excluderea sintagmei „inclusiv stocarea temporară”, reduce claritatea regimului de evaluare prealabilă pentru amplasamentele de depozitare a fierului vechi, vehiculelor scoase din uz, deșeurilor provenite de la vehicule scoase din uz, deșeurilor de baterii și acumulatori, echipamentelor electrice și electronice și uleiurilor uzate. Stocarea temporară poate produce aceleași riscuri de contaminare a solului și apelor, scurgeri de uleiuri, acizi, metale grele, incendii, emisii și afectare a sănătății populației. Eliminarea acestei sintagme poate permite eludarea evaluării prealabile prin calificarea activității ca temporară.	**Nu se acceptă**. Modificarea propusă urmărește armonizarea prevederilor Anexei nr. 2 cu pct. 11 lit. (e) din Anexa II la Directiva 2011/92/UE, care reglementează amplasamentele de depozitare a fierului vechi, inclusiv a vehiculelor scoase din uz, fără a include în mod expres stocarea temporară. Sintagma „inclusiv stocarea temporară” reprezintă o completare a legislației naționale, care depășește domeniul de reglementare al Directivei. Totodată, regimul juridic al stocării temporare este reglementat distinct de legislația privind deșeurile și nu justifică, prin el însuși, includerea acestei activități în categoria proiectelor supuse procedurii de screening potrivit Legii nr. 86/2014.
		Cea mai gravă intervenție, alături de modificarea pct. 9 din anexa nr. 1, este abrogarea anexei nr. 4 pct. 2 subpct. 6) și 7). În redacția actuală, aceste prevederi impun examinarea cumulării impactului cu impactul altor activități existente și/sau aprobate și a posibilității de reducere efectivă a impactului. Aceste criterii corespund anexei III a Directivei EIM și sunt esențiale pentru etapa evaluării prealabile. Abrogarea criteriului privind cumularea impactului ar slăbi fundamental evaluarea prealabilă. Multe activități planificate pot părea nesemnificative izolat, dar devin semnificative prin cumularea cu alte activități existente sau aprobate în aceeași zonă. Acest risc este major în cazul carierelor, fermelor	**Se acceptă.** Propunerea a fost revizuită și exclusă din proiect.

		intensive, dezvoltărilor urbane, infrastructurii de transport, lucrărilor hidrotehnice, activităților energetice, depozitării deșeurilor și intervențiilor asupra terenurilor.Abrogarea criteriului privind posibilitatea de reducere efectivă a impactului este, de asemenea, contrară logicii evaluării prealabile. Autoritatea competentă trebuie să poată aprecia nu doar existența impactului, ci și măsura în care acesta poate fi evitat, prevenit, redus sau compensat în mod efectiv. Eliminarea acestui criteriu ar face decizia privind necesitatea EIM mai puțin fundamentată și ar diminua capacitatea Agenției de Mediu de a lua o decizie proporțională și motivată. În ceea ce privește informarea publicului, eliminarea publicării în ziar nu este, în sine, contrară Directivei EIM. Directiva permite informarea pe cale electronică, prin anunțuri publice sau prin alte mijloace adecvate. Totuși, formularea propusă în proiect „prin mijloace electronice și/sau prin publicarea informației pe pagina web oficială a Agenției de Mediu și/sau a inițiatorului” este prea vagă și poate reduce caracterul efectiv al participării publicului. Sintagma „și/sau” permite utilizarea unui singur canal de informare, inclusiv doar publicarea pe o pagină web, ceea ce poate fi insuficient pentru comunitățile rurale, persoanele fără acces digital constant sau publicul afectat local. În lipsa unui tabel de concordanță actualizat și a unei justificări tehnice pentru fiecare prag, abrogare	

		sau reformulare, Art. XXXVIII creează risc de transpunere incompletă a Directivei EIM, risc de diminuare a nivelului național de protecție și risc de excludere a unor activități planificate de la evaluarea prealabilă sau de la EIM.	
		14) **Art. XLIV. – Legea nr.209/2016 privind deșeurile.**	
		În linii mari, propunerile de modificare a Legii nr. 209/2016 privind deșeurile („Legea nr. 209/2016) propunem să fie reconsiderate și exclude din prezentul Proiect din cauza că, în paralel cu promovarea Proiectului vizat în prezentul document, spre consultare publică este înaintat „Proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile", publicat la 09.07.2026 (https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-lege- privind-modificarea-legii-nr-2092016-privind-deseurile/16095). Proiectul de lege menționat este promovat de către Ministerul Mediului și conține propuneri de modificare a acelorași articole din Legea nr. 209/2016. Corespunzător, odată ce aceste 2 proiecte de legi vin să modifice aceleași articole din Legea nr. 209/2016, există un risc sporit de creare a unor neconcordanțe dintre prevederile aceluiași act normativ. Mai mult ca atât, existența în procedura de elaborare a actelor normative a 2 proiecte de legi care modifică aceleași articole din același act normativ poate aduce la încălcarea prevederilor de la art. 64 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire	**Nu se acceptă.** Obiectivul proiectului este simplificarea exercitării activității economice, eliminarea procedurilor disproporționate, a dublărilor și a actelor permisive care nu mai sunt justificate. Pe de altă parte, proiectul publicat la 09.07.2026 are ca obiectiv reglementarea, fiind menținute/stabilite cerințe pentru mediul de afaceri. Existența unui alt proiect de modificare a Legii nr. 209/2016 privind deșeurile nu constituie, prin ea însăși, un temei pentru excluderea modificărilor propuse prin prezentul proiect. Cele două inițiative legislative au obiecte de reglementare distincte și urmăresc scopuri diferite. Modificările promovate prin prezentul proiect vizează măsuri de debirocratizare, simplificare administrativă și optimizare a procedurilor aplicabile mediului de afaceri, în timp ce proiectul elaborat de Ministerul Mediului urmărește alte obiective de politică publică și nu reglementează aspectele propuse prin prezentul proiect. În consecință, nu există o suprapunere de soluții normative care să justifice excluderea prevederilor din proiect. Totodată, eventualele intervenții asupra acelorași articole ale Legii nr. 209/2016 vor fi corelate în cadrul procedurii de avizare și promovare a proiectelor de acte normative, în conformitate cu cerințele Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative și cu

		la actele normative, care dispun: „Propunerile privind modificarea unui act normativ nu se prezintă, de regulă, mai devreme de 6 luni de la data intrării în vigoare a actului respectiv.”. În situația în care sunt 2 proiecte de legi „paralele”, promovate de diferite ministere, aceasta poate aduce și la faptul că va fi greu/problematic pentru părțile interesate să monitorizeze și să anticipeze finalitatea procedurii de modificare a legislației. Astfel, atât societatea civilă, cât și autorii proiectelor vor putea întâmpina probleme în procesul de monitorizare, promovate și adoptare acestor proiecte în plenul parlamentului. Cu alte cuvinte, luând în considerare că actualmente există 2 autori care își propun să modifice aceleași articole din aceeași lege, în procedura legislativă vor exista 2 comisii responsabile de profil, ceea ce va îngreuna și mai mult procesul de monitorizare și promovare a proiectelor. Fortificând cele menționate în alineatul precedent, reieșind din interpretarea generală a prevederilor Legii nr. 100/2017, dar și prin aplicarea analogiei legii (art. 56 alin. (5) din Legea nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului) trebuie să fie evitate la maxim situațiile care ar putea aduce la încălcarea caracterului unitar al actului normativ, deoarece aceasta ar putea aduce la imposibilitatea implementării acestuia. Ca și finalitate, pentru a evita situația conflictelor de norme, pentru a exclude posibilitatea încălcării	regulile de tehnică legislativă. Simpla existență a unor proiecte legislative paralele nu echivalează cu existența unui conflict normativ și nu împiedică promovarea acestora. De asemenea, invocarea art. 64 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 nu este incidentă în speță. Norma respectivă instituie o regulă de tehnică legislativă aplicabilă promovării modificărilor succesive ale aceluiași act normativ, însă nu interzice elaborarea sau promovarea concomitentă a unor proiecte legislative distincte care urmăresc obiective diferite și care pot fi armonizate în procesul legislativ.

		caracterului unitar al actului normativ, dar și pentru asigurarea consecutivității și coerenței prevederilor legale, se propune excluderea prevederilor în cauză din proiectul dat și includerea acestora în proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 209/2016 privind deșeurile.	
		Propunerea formulată pentru modificarea art. 12 alin. (81-84) trebuie reconsiderată, deoarece afectează unul dintre principiile fundamentale ale sistemelor de responsabilitate extinsă a producătorului (EPR), și anume stabilitatea obligațiilor asumate pe parcursul unei perioade de raportare. Directiva 2008/98/CE nu interzice schimbarea organizației de transfer al responsabilității, însă impune statelor membre să asigure trasabilitatea, continuitatea finanțării și posibilitatea verificării îndeplinirii obiectivelor de colectare și reciclare. Permisiunea schimbării pe parcursul anului creează dificultăți majore în atribuirea obligațiilor, verificarea cantităților și evaluarea gradului de realizare a țintelor anuale. Din punct de vedere al tehnicii legislative, proiectul utilizează noțiuni insuficient determinate, precum „delimitarea clară a obligațiilor", „reconcilierea raportărilor" sau „proporțional perioadei de apartenență", fără a reglementa mecanismul juridic de transfer al obligațiilor și fără a stabili responsabilitatea în cazul neconcordanțelor dintre sisteme. Aceste elemente esențiale sunt delegate integral unui regulament al Guvernului, contrar art.	**Nu se acceptă.** Observația pornește de la premisa că Directiva 2008/98/CE ar impune stabilitatea apartenenței producătorului la același sistem colectiv pe întreaga perioadă de raportare. Or, o asemenea obligație nu rezultă din dispozițiile Directivei. Art. 8 și art. 8a din Directiva 2008/98/CE stabilesc cerințele minime aplicabile schemelor de responsabilitate extinsă a producătorului, inclusiv obligațiile privind definirea responsabilităților, asigurarea resurselor financiare și organizatorice, transparența, raportarea și monitorizarea performanței. Totodată, Directiva nu reglementează modalitatea de aderare, retragere sau schimbare a sistemului colectiv și nu interzice schimbarea acestuia pe parcursul anului calendaristic, lăsând statelor membre competența de a stabili mecanismele administrative corespunzătoare. Dimpotrivă, proiectul urmărește instituirea unui cadru legal care permite schimbarea sistemului colectiv fără afectarea trasabilității obligațiilor. În acest scop, proiectul prevede expres notificarea Agenției de Mediu, delimitarea obligațiilor, cantităților și raportărilor aferente fiecărei perioade de conformare, precum și obligația Guvernului de a reglementa procedura de schimbare a sistemului colectiv, delimitarea obligațiilor și reconcilierea raportărilor. Nu poate fi reținută nici afirmația privind pretinsa încălcare a art. 3 alin. (4) din Legea nr. 100/2017. Legea stabilește elementele esențiale ale raportului juridic, respectiv posibilitatea schimbării sistemului

		3 alin (4) din Legea nr. 100/2017, potrivit cărora elementele esențiale ale raporturilor juridice trebuie reglementate prin lege. În practică, modificarea poate genera migrarea producătorilor între sisteme în funcție de costuri sau de probabilitatea atingerii obiectivelor, afectând stabilitatea financiară a sistemelor colective și făcând dificil controlul exercitat de Agenția de Mediu. O asemenea soluție este incompatibilă cu obiectivul Directivei 2008/98/CE de a asigura sisteme EPR stabile, transparente și predictibile.	colectiv, obligația notificării Agenției de Mediu, delimitarea obligațiilor între sisteme și competența Guvernului de a reglementa procedura de implementare. Reglementarea aspectelor tehnice privind modalitatea notificării, reconcilierea raportărilor și delimitarea obligațiilor între sisteme reprezintă aspecte de executare a legii, care pot fi stabilite prin regulament aprobat de Guvern, în conformitate cu art. 12 alin. (15) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile. În consecință, modificările propuse nu afectează cerințele prevăzute de Directiva 2008/98/CE privind funcționarea schemelor de responsabilitate extinsă a producătorului, ci instituie un mecanism mai flexibil de organizare a raporturilor dintre producători și sistemele colective, menținând obligațiile privind trasabilitatea, raportarea și controlul exercitat de autoritatea competentă.
		Propunerea de modificare a art. 12 alin. (18) din Proiect, de extindere a cercului entităților care pot colecta deșeurile supuse responsabilității extinse a producătorului, este formulată într-o manieră excesiv de generală și creează incertitudine juridică. Sintagma „operatorii autorizați pentru colectarea acestor deșeuri” nu stabilește raportul juridic dintre acești operatori și sistemele individuale sau colective de responsabilitate extinsă, raportul juridic cu APL-ul/APL-urile, ceea ce poate conduce la colectarea paralelă a acelorași fluxuri de deșeuri și la imposibilitatea atribuirii cantităților colectate. Directiva 2008/98/CE impune existența unei trasabilități complete a fluxurilor de deșeuri și a unei responsabilități clar delimitate între actorii	**Nu se acceptă.** Scopul modificării nu este extinderea necontrolată a numărului de entități care pot colecta deșeuri supuse responsabilității extinse a producătorului, ci eliminarea unei limitări care nu reflectă modul de funcționare a sistemului de gestionare a deșeurilor. În practică, există operatori autorizați pentru tratarea deșeurilor care, în baza autorizației de mediu, preiau direct deșeurile de la deținători, fără intervenția unui operator distinct de colectare. În aceste situații, obligarea trecerii deșeurilor printr-un operator intermediar de colectare nu aduce beneficii suplimentare din perspectiva protecției mediului, ci generează costuri și operațiuni administrative inutile. Totodată, operatorii autorizați pentru tratarea deșeurilor își desfășoară activitatea în baza autorizației de mediu, care stabilește expres tipurile de deșeuri ce pot fi preluate și operațiunile autorizate. Prin urmare, posibilitatea preluării directe a deșeurilor nu reprezintă

		implicați. Or, modificarea propusă riscă să fragmenteze sistemul de responsabilitate și să permită raportări multiple sau incomplete ale acelorași cantități de deșeuri.	o derogare de la regimul de autorizare și nici nu diminuează mecanismele de control exercitate de autoritatea competentă.
		15) **Art. LIV.** – Legea nr.182/2019 privind calitatea apei potabile. Se propune respingerea Art. LIV în redacția propusă, întrucât modificările vizează Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile, act normativ care transpune parțial Directiva (UE) 2020/2184 privind calitatea apei destinate consumului uman, precum și Directiva 2013/51/Euratom privind cerințele de protecție a sănătății populației în ceea ce privește substanțele radioactive din apa destinată consumului uman. Or, orice intervenție asupra dispozițiilor care reglementează monitorizarea calității apei potabile, planurile de siguranță a apei potabile și controlul materialelor/substanțelor care vin în contact cu apa potabilă trebuie însoțită de un tabel de concordanță actualizat, prin care să se demonstreze că modificările propuse nu diminuează nivelul de transpunere a acquis-ului UE și nu afectează garanțiile de protecție a sănătății publice. În lipsa unui asemenea tabel de concordanță, nu poate fi verificat dacă substituirea aprobării/coordonării de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică cu simpla păstrare a documentelor de către operatori, precum și înlocuirea avizării sanitare cu notificarea, sunt	**Se acceptă parțial.** Observațiile privind necesitatea menținerii caracterului preventiv al mecanismelor de monitorizare a calității apei potabile și de gestionare a riscurilor asociate sistemelor de alimentare cu apă au fost luate în considerare în procesul de definitivare a proiectului. În acest sens, proiectul a fost revizuit astfel încât atât programul de monitorizare a calității apei potabile, cât și planul de siguranță a apei potabile să fie transmise obligatoriu Agenției Naționale pentru Sănătate Publică înainte de punerea în aplicare/implementarea acestora, în scop de informare și examinare. În cazul identificării unor neconformități cu cerințele cadrului normativ aplicabil, ANSP va putea solicita înlăturarea acestora în condițiile și termenele stabilite. Prin urmare, nu se **acceptă** afirmația potrivit căreia proiectul ar transforma aceste instrumente în simple documente interne ale operatorilor, accesibile ANSP numai ulterior, în cadrul controlului de stat. Examinarea de către ANSP se menține ex ante, anterior aplicării programului de monitorizare și implementării planului de siguranță. Totodată, caracterul preventiv al sistemului nu presupune în mod obligatoriu menținerea unor proceduri administrative de aprobare sau coordonare prealabilă. Directiva (UE) 2020/2184 impune monitorizarea calității apei și evaluarea și gestionarea riscurilor pentru sistemele de alimentare cu apă, responsabilitatea pentru evaluarea și gestionarea riscurilor revenind furnizorului de apă. Directiva nu instituie expres obligația aprobării programului de monitorizare de către autoritatea competentă și nici obligația coordonării planului de siguranță cu ANSP și aprobării acestuia de

		compatibile cu Directiva (UE) 2020/2184. Directiva este construită pe o abordare preventivă și bazată pe riscuri, care presupune monitorizare periodică, programe de monitorizare adaptate sistemului de aprovizionare, evaluarea și gestionarea riscurilor, precum și cerințe de igienă pentru materialele care intră în contact cu apa destinată consumului uman. Aceste cerințe nu pot fi reduse la o simplă obligație de notificare sau la prezentarea documentelor doar ulterior, în cadrul controlului de stat. În redacția actuală, programul de monitorizare a calității apei potabile se aprobă de Agenția Națională pentru Sănătate Publică, iar planurile de siguranță a apei potabile sunt elaborate de producători/operatori, aprobate de autoritățile publice locale după coordonarea obligatorie cu ANSP și supuse monitorizării și controlului implementării. Proiectul propune eliminarea acestor garanții preventive și transformarea programelor și planurilor în documente interne ale operatorilor, care se prezintă ANSP doar la solicitare, în cadrul controlului de stat. Această soluție diminuează rolul ANSP de autoritate competentă în prevenirea riscurilor pentru sănătatea publică. Programul de monitorizare și planul de siguranță a apei potabile nu sunt documente formale, ci instrumente de management al riscului. Ele stabilesc parametrii	către autoritatea administrației publice locale. Soluția revizuită păstrează astfel componenta preventivă și posibilitatea intervenției ANSP înainte de implementare, eliminând însă condiționarea activității operatorului de obținerea unei aprobări sau coordonări administrative prealabile. Cerințele obligatorii privind monitorizarea și elaborarea planurilor de siguranță continuă să fie stabilite prin lege, Regulamentul sanitar și, după caz, ghidurile aprobate de Ministerul Sănătății, iar responsabilitatea respectării și implementării acestora revine producătorilor de apă potabilă și operatorilor. În ceea ce privește substituirea avizării sanitare cu notificarea pentru substanțele, materialele și echipamentele care vin în contact cu apa potabilă, observația nu se **acceptă**. Cadrul normativ al Uniunii Europene stabilește cerințe de igienă, siguranță și conformitate pentru materialele care intră în contact cu apa destinată consumului uman, însă nu instituie obligația existenței unui mecanism național distinct de avizare sanitară prealabilă. Prin urmare, menținerea nivelului de protecție prevăzut de acquis-ul UE nu este condiționată de păstrarea unei asemenea formalități administrative. Totodată, necesitatea eliminării mecanismului de avizare sanitară a fost susținută inclusiv de Ministerul Sănătății, în contextul revizuirii cadrului normativ și al simplificării mecanismelor administrative aplicabile. Substituirea avizării sanitare cu notificarea nu elimină cerințele de siguranță și conformitate aplicabile produselor respective și nici competențele autorităților de supraveghere și control. Operatorul rămâne responsabil pentru respectarea cerințelor legale, iar autoritatea competentă păstrează posibilitatea verificării conformității și aplicării măsurilor prevăzute de legislație în cazul constatării neconformităților.

		monitorizați, frecvențele de prelevare, punctele de prelevare, metodele de analiză, modul de raportare, riscurile identificate la fiecare etapă a alimentării cu apă și măsurile necesare de reducere și gestionare a acestora. Dacă aceste instrumente nu sunt verificate anterior sau coordonate cu autoritatea competentă, există riscul ca deficiențele să fie constatate abia ulterior, în cadrul controlului, după ce apa neconformă a fost deja furnizată consumatorilor. Totodată, substituirea avizării sanitare cu notificarea pentru substanțele, materialele și echipamentele care vin în contact cu apa potabilă trebuie respinsă. Directiva (UE) 2020/2184 stabilește cerințe minime de igienă pentru materialele care intră în contact cu apa destinată consumului uman, astfel încât acestea să nu compromită protecția sănătății umane, să nu afecteze negativ culoarea, mirosul sau gustul apei, să nu favorizeze creșterea microbiană și să nu elibereze contaminanți în apă. În aceste condiții, avizarea sanitară are rol de control preventiv și nu poate fi redusă la o simplă notificare. În lipsa tabelului de concordanță actualizat, Art. LIV nu oferă garanția că modificările propuse mențin nivelul de transpunere a Directivei (UE) 2020/2184. Dimpotrivă, prin eliminarea aprobării programelor de monitorizare, eliminarea coordonării planurilor de siguranță a apei potabile și înlocuirea avizării sanitare cu notificarea, proiectul mută accentul de la prevenire la control	

		ulterior. O asemenea abordare este inadecvată într-un domeniu în care contaminarea apei potabile poate afecta rapid un număr mare de consumatori și poate genera riscuri directe pentru sănătatea publică.	
		16) Art. LV. – Legea nr.98/2022 privind calitatea aerului atmosferic	
		Legea nr. 98/2022 transpune parțial Directiva 2008/50/CE și Directiva 2004/107/CE, iar modificarea dispozițiilor care vizează controlul surselor de emisii trebuie însoțită de un tabel de concordanță și de o analiză juridică privind menținerea nivelului de protecție. Autorizația de emisie nu este o formalitate birocratică, ci instrumentul prin care se individualizează obligațiile operatorului: poluanții relevanți, valorile-limită de emisie, punctele de prelevare, automonitorizarea, raportarea, măsurile de reducere și condițiile de funcționare. Eliminarea acestui instrument, fără o soluție echivalentă, slăbește controlul asupra surselor fixe de poluare și poate afecta aplicarea planurilor privind calitatea aerului.	**Se acceptă.** Propunerea de modificare la Legea nr.98/2022 va fi expusă în redacția prezentată de Ministerul Mediului.
		17) Art. LVI. – Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale	
		Se atrage atenția că Art. LVI nu numai că nu asigură transpunerea cerințelor actualizate ale acquis-ului Uniunii Europene în domeniul emisiilor industriale, inclusiv în contextul revizuirii Directivei	**Se acceptă parțial.** Vor fi excluse cuvintele referitor la acordarea de suport operatorilor.

		2010/75/UE prin Directiva (UE) 2024/1785, dar, dimpotrivă, afectează mecanismele deja instituite la nivel național pentru transpunerea Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale. Legea nr. 227/2022 a fost adoptată tocmai pentru instituirea unui regim integrat de prevenire și control al poluării industriale, bazat pe autorizare, aplicarea celor mai bune tehnici disponibile, stabilirea condițiilor individuale de funcționare, monitorizare, planuri de aliniere, raport privind situația de referință și obligații de remediere la încetarea activității. Prin urmare, modificările propuse nu pot fi tratate ca simple ajustări administrative, deoarece ele intervin asupra unor instrumente care constituie nucleul mecanismului de transpunere a Directivei privind emisiile industriale. În loc să consolideze cadrul național în raport cu evoluțiile recente ale acquis-ului UE, proiectul reduce rolul Agenției de Mediu în examinarea și aprobarea documentelor tehnice esențiale. Excluderea repetată a sintagmelor „spre aprobare”, „pentru aprobare” și „aprobat de Agenția de Mediu” diminuează caracterul verificat, opozabil și controlabil al raportului privind situația de referință și al planului de aliniere. Astfel, documente care trebuie să fundamenteze condițiile de autorizare, obligațiile de conformare și responsabilitatea operatorului la închiderea amplasamentului riscă să fie transformate în documente elaborate unilateral	Totodată, va fi prevăzută atribuția de recepționare și examinare, fără aprobarea Planului de aliniere și a Raportului privind situația de referință. Documentele vor fi examinate împreună cu dosarul depus pentru eliberarea autorizației și nu va fi eliberată autorizație până acestea nu vor fi conforme. Procedura actuală constituie o barieră nejustificată pentru mediul de afaceri.

		de operator, fără validare suficientă din partea autorității competente. Această abordare reprezintă un regres normativ față de mecanismele deja create prin transpunerea Directivei 2010/75/UE. Raportul privind situația de referință și planul de aliniere nu sunt formalități birocratice, ci instrumente de prevenire, control și responsabilizare. Eliminarea aprobării acestora slăbește capacitatea autorității de a verifica starea inițială a amplasamentului, riscurile de contaminare a solului și apelor subterane, măsurile de aliniere la cerințele legale, termenele de conformare și obligațiile concrete ale operatorului. Prin excluderea repetată a sintagmelor „spre aprobare”, „pentru aprobare” și „aprobat de Agenția de Mediu”, proiectul transformă documente esențiale ale regimului de emisii industriale — raportul privind situația de referință și planul de aliniere — din instrumente supuse verificării și aprobării de către autoritatea competentă în documente elaborate de operator și, cel mult, recepționate sau examinate de Agenția de Mediu. Această soluție este eronată. Raportul privind situația de referință nu este un document formal, ci instrumentul care descrie starea inițială a amplasamentului, în special în raport cu contaminarea solului și a apelor subterane cu substanțe periculoase relevante. El constituie baza de comparație pentru etapa de încetare definitivă a	

		activității și pentru determinarea obligațiilor operatorului de readucere a amplasamentului la starea inițială sau la o stare care să nu genereze risc semnificativ pentru sănătatea umană și mediu. Ghidul Agenției de Mediu privind raportul de situație de referință indică expres că acesta stabilește competențele și responsabilitățile autorităților și operatorilor în procesul de elaborare, examinare și aprobare a raportului. Eliminarea aprobării raportului de situație de referință reduce caracterul opozabil și verificat al acestui document. Dacă raportul este doar recepționat sau examinat, fără o decizie clară de aprobare, acceptare sau validare, rămâne neclar dacă Agenția de Mediu confirmă suficiența datelor, metodologia de investigare, probele prelevate, parametrii analizați, delimitarea substanțelor periculoase relevante și concluziile privind starea amplasamentului. În lipsa unei asemenea validări, raportul poate deveni un document unilateral al operatorului, cu utilitate redusă în caz de închidere a amplasamentului, contaminare istorică sau litigiu privind obligațiile de remediere. La fel de problematică este eliminarea aprobării planurilor de aliniere. Planul de aliniere are rolul de a stabili măsuri, termene și investiții prin care operatorul urmează să atingă cerințele legii, inclusiv cerințele asociate celor mai bune tehnici disponibile și valorilor-limită de emisie aplicabile. Dacă acest plan nu este aprobat de Agenția de	

		Mediu, ci doar elaborat de operator, se reduce capacitatea autorității de a verifica realismul măsurilor, caracterul suficient al termenelor, corelarea cu condițiile autorizației integrate de mediu sau ale autorizației de mediu și compatibilitatea cu obiectivele de prevenire și reducere integrată a poluării. Formularea propusă la art. 7 alin. (2) lit. d) și j), potrivit căreia Agenția de Mediu „acordă suport operatorilor” la elaborarea raportului privind situația de referință și a planurilor de aliniere, trebuie de asemenea revizuită. Agenția de Mediu este autoritate competentă de reglementare, examinare și autorizare, nu consultant al operatorilor. Desigur, autoritatea poate emite ghiduri, clarificări metodologice, formulare, instrucțiuni și explicații generale, însă nu trebuie plasată într- o poziție care poate crea confuzie între rolul de autoritate de control administrativ și rolul de asistență individuală la elaborarea documentelor operatorului. O asemenea formulare va genera risc de conflict funcțional: aceeași autoritate ar putea acorda suport operatorului la elaborarea documentului și ulterior ar trebui să examineze imparțial același document în procedura de autorizare. Soluția corectă este păstrarea rolului Agenției de Mediu de emitere a ghidurilor și instrucțiunilor metodologice, cu menținerea obligației operatorului de a elabora documentele pe propria răspundere și cu	

		menținerea competenței Agenției de Mediu de a le aproba, valida sau respinge motivat.	
		În ceea ce privește completarea art. 32 alin. (1) cu sintagma „înregistrarea prin procedura de notificare”, aceasta poate fi examinată numai dacă notificarea nu substituie controlul asupra activităților care, prin natura, capacitatea sau impactul lor, trebuie supuse autorizării integrate de mediu ori autorizării de mediu. Înregistrarea prin notificare poate fi admisă doar pentru activități cu risc redus, expres delimitate, cu date minime obligatorii, cu dreptul Agenției de Mediu de a refuza înregistrarea dacă activitatea cade sub incidența autorizării și cu posibilitatea Inspectoratului pentru Protecția Mediului de a verifica conformarea. În lipsa acestor garanții, procedura de notificare poate deveni o cale de evitare a autorizării. Pentru activitățile industriale, notificarea nu poate înlocui determinarea încadrării activității, stabilirea condițiilor de funcționare, verificarea aplicării celor mai bune tehnici disponibile, a valorilor-limită de emisie, a obligațiilor de automonitorizare și a măsurilor de prevenire a poluării. Se atrage atenția că Art. LVI nu numai că nu asigură transpunerea cerințelor actualizate ale acquis- ului Uniunii Europene în domeniul emisiilor industriale, inclusiv în contextul revizuirii Directivei 2010/75/UE prin Directiva (UE) 2024/1785, dar, dimpotrivă, afectează mecanismele deja instituite la	**Se acceptă parțial.** Propunerea de completare a art. 32 alin. (1) va fi exclusă. Art. LVI substituie mecanismele de aprobarea a unor documente, care constituie măsuri disproporționate în raport cu mediul de afaceri, cu mecanisme mai facilitare și care nu vor afecta nivelul de protecție a mediului.

		nivel național pentru transpunerea Directivei 2010/75/UE privind emisiile industriale.	
		18) **Art. LVII.** – Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră Intervenția asupra Legii nr. 43/2023 nu poate fi promovată ca o simplă optimizare administrativă și nu poate fi examinată izolat de evoluțiile acquis-ului UE. Proiectul trebuie însoțit de un tabel de concordanță actualizat, care să demonstreze atât menținerea mecanismelor deja create prin transpunerea Regulamentului (UE) nr. 517/2014, cât și orientarea către cerințele noului Regulament (UE) 2024/573. În lipsa unui asemenea tabel, nu poate fi verificat dacă modificările propuse păstrează nivelul de control climatic, trasabilitatea gazelor F, respectarea contingentelor și cooperarea efectivă cu Serviciul Vamal. Regulamentul (UE) 2024/573 nu merge în direcția relaxării controlului asupra gazelor fluorurate, ci în direcția consolidării acestuia. Potrivit Comisiei Europene, noul regulament introduce o reducere mai abruptă a cantităților de HFC care pot fi plasate pe piață, extinde sistemul de cote, consolidează prevenirea emisiilor, extinde obligațiile de recuperare și pune accent pe digitalizare și automatizarea controalelor vamale pentru o monitorizare și aplicare mai eficientă. Din această perspectivă, modificările propuse la art. 20 pot fi acceptate doar dacă notificarea rămâne un instrument de control prealabil efectiv, nu o simplă	**Nu se acceptă.** Observația pornește de la premisa că proiectul ar diminua mecanismele de control aplicabile importului, exportului, reexportului și tranzitului gazelor fluorurate cu efect de seră. O asemenea concluzie nu rezultă din modificările propuse. Dimpotrivă, proiectul păstrează mecanismul de control prealabil exercitat de Agenția de Mediu. Notificarea depusă prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „REPC” nu produce, prin ea însăși, dreptul de efectuare a operațiunii. Potrivit redacției propuse a art. 20 alin. (7), Agenția de Mediu validează sau respinge motivat notificarea, iar potrivit alin. (8), comunică organelor vamale informația privind validarea sau respingerea notificării numai după adoptarea deciziei corespunzătoare. În consecință, efectuarea operațiunilor este condiționată de validarea notificării de către autoritatea competentă. Totodată, proiectul nu modifică mecanismul de administrare a contingentelor anuale pentru hidrofluorocarburi și nu afectează obligațiile privind verificarea respectării acestora. De asemenea, sunt menținute competențele Agenției de Mediu și cooperarea cu Serviciul Vamal, fiind propusă exclusiv modernizarea modalității de transmitere a informațiilor prin utilizarea Sistemului Informațional Automatizat „REPC” și a mijloacelor electronice interoperabile. În ceea ce privește compatibilitatea cu dreptul Uniunii Europene, modificările propuse sunt conforme cu obiectivele urmărite de Regulamentul (UE) 2024/573, care promovează digitalizarea procedurilor administrative, schimbul electronic de informații și consolidarea mecanismelor de control al introducerii pe piață a gazelor fluorurate cu efect de seră. Proiectul nu reduce nivelul de

		informare. Depunerea notificării nu trebuie să confere, prin ea însăși, dreptul de efectuare a operațiunii. Importul, exportul, reexportul sau tranzitul gazelor F, precum și al produselor și echipamentelor care conțin sau funcționează pe baza acestor gaze, trebuie să fie permis numai după validarea notificării de către Agenția de Mediu. Această abordare este coerentă cu direcția noului Regulament (UE) 2024/573, care pune accent pe existența unei licențe/înregistrări valabile înainte de import sau export, pe furnizarea informațiilor relevante în declarația vamală, inclusiv cantitățile în tone metrice și în echivalent CO_2, și pe verificarea conformității cu sistemul de cote înainte de punerea în liberă circulație. În redacția actuală a Legii nr. 43/2023, importul, exportul, reexportul și tranzitul fiecărui lot de gaze F se efectuează în temeiul notificării depuse la Agenția de Mediu, iar pentru hidrofluorcarburi importul se acceptă numai dacă cantitatea solicitată nu depășește contingentul anual alocat și se realizează până la finele anului calendaristic pentru care contingentul a fost alocat. De asemenea, Agenția de Mediu comunică Serviciului Vamal date concrete privind produsul sau echipamentul, poziția tarifară și cantitatea exprimată, pentru substanțe chimice, atât în kg metrice, cât și în kg echivalent CO_2.	control administrativ și nu afectează trasabilitatea fluxurilor de gaze fluorurate.
		Proiectul reduce termenul de notificare de la 30 de zile lucrătoare la 5 zile lucrătoare și transferă	**Nu se acceptă.**

		procedura prin SIA „REPC”. Digitalizarea poate fi acceptată, iar reducerea termenelor poate fi justificată doar dacă sistemul informațional permite verificarea completă a datelor. Totuși, termenul de 5 zile trebuie să curgă numai de la depunerea unei notificări complete, iar Agenția de Mediu trebuie să poată solicita clarificări, suspenda examinarea sau respinge notificarea atunci când există neconcordanțe privind substanța, codul tarifar, cantitatea, țara de origine/destinație, etichetarea, documentele însoțitoare sau încadrarea în contingent. Este necesară menținerea expresă a caracterului de control pe fiecare lot. Formula propusă „înainte de efectuarea operațiunii” — este mai generală decât redacția actuală, care se referă la fiecare lot. În domeniul gazelor fluorurate, trasabilitatea lotului este esențială, deoarece controlul se realizează asupra unei cantități determinate, a unui tip de gaz determinat, a unui cod tarifar determinat și a unei operațiuni vamale concrete. Fără această precizare, există riscul ca notificarea să devină prea generală și mai greu de verificat la frontieră.	Observația privind necesitatea menținerii caracterului de control preventiv nu poate fi reținută, întrucât modificările propuse nu transformă notificarea într-o simplă informare. Potrivit redacției proiectului, notificarea este supusă validării de către Agenția de Mediu, care poate valida sau respinge motivat notificarea, iar informația este transmisă organelor vamale numai după adoptarea deciziei corespunzătoare. Prin urmare, efectuarea operațiunii rămâne condiționată de exercitarea controlului prealabil de către autoritatea competentă. Totodată, proiectul păstrează posibilitatea verificării respectării contingentelor, precum și controlul conformității operațiunilor cu cerințele Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră.
		De asemenea, redacția propusă pentru art. 20 alin. (7) trebuie completată expres cu condiția că validarea notificării pentru hidrofluorcarburi se admite numai în limita contingentului anual disponibil al întreprinderii și numai pentru anul calendaristic pentru care contingentul a fost alocat.	**Nu se acceptă**. Modificările propuse nu urmăresc eliminarea acestei condiții, ci simplificarea și digitalizarea procedurii de notificare prin intermediul SIA „REPC”.

		Această garanție există în redacția actuală și nu trebuie eliminată. În caz contrar, se reduce claritatea legăturii dintre notificare, validare și sistemul de cote.	Totodată, această completare are caracter de clarificare normativă și nu modifică mecanismul existent de administrare a contingentelor prevăzut de Legea nr. 43/2023.
		La art. 20 alin. (8), proiectul păstrează comunicarea către organele vamale a informației privind validarea sau respingerea notificării, dar nu reproduce explicit conținutul minim al informației transmise. Această omisiune este problematică. În contextul Regulamentului (UE) 2024/573, controlul vamal este consolidat și se bazează pe date precise, inclusiv cantitatea în tone metrice și în echivalent CO_2 și informații privind înregistrarea/licența în sistemul electronic aplicabil. Prin urmare, legea trebuie să prevadă expres că Agenția de Mediu transmite Serviciului Vamal, prin mijloace electronice interoperabile, cel puțin: numărul notificării validate, denumirea substanței/produsului/echipamentului, poziția tarifară, cantitatea în kg metrice și în tone echivalent CO_2, întreprinderea solicitantă, țara de origine/destinație, contingentul utilizat și perioada de valabilitate a validării. Comunicarea simplă a faptului că notificarea a fost validată sau respinsă nu este suficientă pentru control vamal efectiv.	**Nu se acceptă.** Modificările propuse urmăresc digitalizarea schimbului de informații dintre Agenția de Mediu și organele vamale prin utilizarea mijloacelor electronice interoperabile, fără a modifica obligația autorităților de a efectua controlul operațiunilor prevăzute de Legea nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră. Aspectele referitoare la conținutul tehnic al informațiilor transmise între autorități, inclusiv structura seturilor de date schimbate prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „REPC” și al platformelor interoperabile, reprezintă elemente de implementare administrativă și tehnică, care nu necesită reglementare la nivel de lege. Acestea pot fi stabilite și adaptate prin actele normative subordonate și prin cerințele tehnice ale sistemelor informaționale, în funcție de evoluția cadrului european și a mecanismelor de cooperare instituțională. Totodată, proiectul nu limitează informațiile care pot fi comunicate organelor vamale și nu împiedică transmiterea tuturor datelor necesare exercitării controlului vamal, inclusiv a informațiilor privind cantitățile, contingentul utilizat sau alte date relevante, în măsura în care acestea sunt necesare pentru aplicarea legislației.
		În ceea ce privește art. 31 alin. (7)–(10), instituirea sesiunilor suplimentare de alocare a contingentelor și a fondului de rezervă poate fi admisă doar cu	**Se acceptă parțial.**

		garanții stricte. Regimul contingentelor reprezintă mecanismul central de restrângere a cantității de HFC introduse pe piață. Conform redacției actuale a legii, contingentele anuale nu trebuie să depășească cantitatea totală pentru anul respectiv, calculată pentru țară și stabilită în Programul de suprimare eșalonată a hidrofluorcarburilor. Fondul de rezervă nu trebuie să devină un mecanism de majorare indirectă a plafonului anual. El poate funcționa doar ca instrument de redistribuire internă în limitele cantității totale deja stabilite pentru anul calendaristic respectiv. Textul trebuie să prevadă expres că fondul de rezervă nu majorează contingentul anual total al țării, iar orice alocare suplimentară se face exclusiv în limita cantității disponibile. Totodată, sintagma „cazurile justificate privind necesitatea suplimentară de contingente” este prea largă și poate genera aplicare discreționară. Criteriile de alocare suplimentară trebuie să fie obiective, transparente și verificabile, având în vedere statutul de operator nou-intrat, istoricul de conformare, lipsa încălcărilor, scopul utilizării, existența alternativelor, obligațiile de raportare și disponibilitatea reală în fondul de rezervă. Necesitatea economică individuală a operatorului nu poate prevala asupra obiectivului de reducere treptată a hidrofluorcarburilor. Retragerea contingentelor neutilizate sau insuficient utilizate trebuie, de asemenea,	În urma reexaminării proiectului au fost excluse dispozițiile referitoare la constituirea fondului de rezervă, redistribuirea contingentelor și retragerea contingentelor neutilizate. În consecință, observațiile formulate cu privire la aceste mecanisme au rămas fără obiect. În ceea ce privește completarea art. 31 cu alin. (7) și (8), aceasta urmărește exclusiv instituirea posibilității organizării unor sesiuni suplimentare de alocare a contingentelor în cursul anului calendaristic, inclusiv pentru operatorii economici nou-intrați pe piață sau în alte cazuri justificate, precum și participarea la aceste sesiuni a întreprinderilor care nu au depus cererea în termenul inițial, numai în cazul existenței contingentelor disponibile pentru repartizare. Modificările propuse nu permit majorarea contingentului anual alocat Republicii Moldova și nu afectează mecanismul național de implementare a obligațiilor asumate privind reducerea treptată a hidrofluorcarburilor. Sesiunile suplimentare reprezintă exclusiv un mecanism de repartizare a contingentelor disponibile în limita cantității totale stabilite pentru anul calendaristic respectiv și nu conduc la suplimentarea plafonului național

		reglementată cu precizie. Legea trebuie să stabilească obligația notificării prealabile a operatorului, termenul pentru prezentarea explicațiilor, criteriile clare privind neutilizarea sau utilizarea insuficientă, decizia motivată a Agenției de Mediu, înscrierea în Registrul contingentelor și publicarea informațiilor relevante cu respectarea secretului comercial și a datelor cu caracter personal.	
		19) Art. LXIII. – Codul subsolului nr.246/2024	
		Art. LXIII ridică o problemă de fond, nu una de tehnică legislativă. Codul subsolului nr. 246/2024 este un act recent, adoptat inclusiv în logica armonizării cu acquis-ul Uniunii Europene, acesta transpunând Directiva 94/22/CE privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor și Directiva 2006/21/CE privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive. Intervenția propusă nu vine să consolideze această transpunere, ci diminuează exact instrumentele prin care autoritatea competentă exercită controlul tehnic asupra folosirii subsolului. Problema principală constă în înlocuirea coordonării cu formule juridic slabe: „colaborare”, „acordare de suport”, „prezentare către autoritate” sau „elaborare în colaborare”. La prima vedere, aceste modificări pot părea o simplificare de procedură. În realitate, ele schimbă natura raportului dintre titularul autorizației și autoritatea	**Nu se acceptă.** Proiectul prevede reducerea sarcinilor administrative nejustificate pentru mediul de afaceri. Eliminarea coordonărilor și aprobărilor nu va afecta mediul înconjurător, deoarece obligațiile care vor fi stabilite pentru agenții economici de asemenea constituie un mecanism de control preventiv. Autoritatea competentă, conform atribuțiilor legale, va evalua și verifica documentele prezentate, având toate pârghiile de a aplica măsuri de conformare. Această abordare diferă de mecanismele existente de coordonare și aprobare, care pot genera situații de tergiversări și de abuz.

		competentă. Autoritatea nu mai verifică, nu mai validează și nu mai condiționează documentația tehnică, ci doar asistă, primește sau este informată. Această mutare de accent este esențială și nu poate fi acceptată în domeniul subsolului. Subsolul nu este un bun economic ordinar. Codul stabilește expres că bogățiile subsolului, substanțele minerale utile, spațiile subterane, precum și apele de suprafață și subterane fac obiectul exclusiv al proprietății publice, fiind inalienabile, insesizabile și imprescriptibile. De aceea, statul nu poate reduce rolul autorității competente la un rol consultativ atunci când este vorba despre exploatarea resurselor minerale, dezvoltarea lucrărilor miniere, stabilirea pierderilor admisibile, gestionarea deșeurilor extractive, lichidarea excavațiilor sau constituirea garanțiilor pentru refacerea mediului. Codul subsolului a fost construit pe ideea că folosirea subsolului trebuie să fie rațională, complexă și sigură. Scopul său include expres prevenirea sau reducerea efectelor negative asupra apei, aerului, solului, faunei, florei, peisajului și sănătății umane, în special în legătură cu deșeurile din industriile extractive. Or, tocmai aceste obiective sunt afectate atunci când documentele tehnice nu mai sunt coordonate de autoritatea competentă, ci doar prezentate acesteia sau elaborate cu suportul acesteia.	

		Modificările propuse la art. 14 sunt simptomatice pentru întreaga abordare a proiectului. În prezent, autoritatea competentă coordonează documentația tehnică de proiect privind folosirea subsolului, planurile anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere și normativele de pierderi de substanțe minerale utile. Aceasta nu este o competență decorativă. Prin coordonare, autoritatea verifică dacă datele geologice sunt corect utilizate, dacă rezervele sunt exploatate rațional, dacă pierderile sunt justificate, dacă lucrările miniere sunt dezvoltate în limitele autorizate și dacă documentația tehnică este compatibilă cu cerințele de protecție a subsolului și mediului. Prin proiect, această competență este diluată. „Colaborarea" nu are aceeași valoare juridică precum „coordonarea". „Acordarea de suport" nu produce o decizie administrativă clară. „Prezentarea" documentelor nu permite autorității să impună corectări, condiții sau refuz motivat. Rezultatul este slăbirea controlului ex ante și deplasarea responsabilității către operator, într-un domeniu în care interesul public este dominant. Aceeași problemă apare la art. 52 alin. (3), privind planul de gestionare a deșeurilor extractive. În loc ca autoritatea competentă să aibă un rol real de verificare asupra planului, proiectul o reduce la colaborare și suport. O asemenea soluție este incompatibilă cu logica Directivei 2006/21/CE, care impune un regim riguros de prevenire și	**Se acceptă parțial.** Vor fi excluse cuvintele referitor la colaborare și acordare de suport operatorilor. Totodată, va fi prevăzută atribuția de recepționare și examinare, fără coordonarea documentelor. Vor fi prevăzute și obligațiile de prezentare a documentelor pentru examinare (control preventiv), fără coordonare.

		control al efectelor deșeurilor extractive asupra mediului și sănătății. Planul de gestionare a deșeurilor extractive nu este un document intern de organizare a operatorului. El este documentul care trebuie să arate cum se previn contaminarea, instabilitatea haldelor și iazurilor, riscurile pentru ape, sol, biodiversitate, sănătate și siguranță publică. Dacă acest plan nu este supus unei forme clare de verificare și validare, autoritatea competentă pierde pârghia principală de intervenție înainte ca riscul să se materializeze. În asemenea condiții, controlul ulterior nu poate compensa lipsa controlului preventiv. În domeniul deșeurilor extractive, un plan slab sau incomplet poate produce consecințe de lungă durată, inclusiv contaminarea apelor subterane, instabilitate geotehnică, acumulări de levigat și costuri publice de remediere. Modificările de la art. 72 și art. 77 sunt la fel de îngrijorătoare. Proiectele tehnologice de exploatare și normativele de pierderi nu sunt simple hârtii tehnice. Ele determină cum se exploatează zăcământul, ce volume se extrag, ce pierderi sunt admise, cum se dezvoltă lucrările miniere și cum se păstrează integritatea resursei. Înlocuirea coordonării cu simpla prezentare către autoritate reduce controlul asupra exploatării raționale a unui bun public. Practic, autoritatea ar primi informația, dar nu ar mai avea un rol clar de validare înainte de aplicarea ei.	

		Această abordare este contrară principiului folosirii raționale a subsolului. Pierderile de substanțe minerale utile nu sunt doar o problemă economică a operatorului, ci o problemă de interes public, deoarece resursele minerale aparțin domeniului public. Normativele de pierderi trebuie examinate și acceptate de autoritatea competentă, nu doar comunicate acesteia. La art. 80 și art. 81, proiectul continuă aceeași logică de retragere a autorității din poziția de control. Lichidarea și conservarea excavațiilor miniere, a obiectivelor și construcțiilor subterane, precum și garanția financiară pentru refacerea mediului, sunt etape critice ale ciclului minier. Aici nu este suficientă „colaborarea”. Sunt necesare proiecte verificate, măsuri asumate, costuri calculate realist și garanții financiare suficiente. Fără coordonare sau validare formală, există riscul ca obligațiile de refacere a mediului să rămână subevaluate, iar costurile reale ale degradării să fie transferate ulterior statului sau comunităților locale.	
		Completarea art. 17 lit. c), prin condiționarea coordonării lucrărilor de dinamitare de solicitarea Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică, trebuie de asemenea reconsiderată. Lucrările de dinamitare au impact local direct asupra populației, locuințelor, infrastructurii, terenurilor și siguranței comunitare. Autoritățile publice locale nu trebuie scoase din această ecuație sau implicate doar la solicitarea unei alte autorități.	**Nu se acceptă.** Proiectul concretizează norma, stabilind că solicitarea coordonării se efectuează doar de Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică ca autoritate competentă, fără implicarea operatorului economic.

		Coordonarea locală trebuie să rămână efectivă, nu ocazională.	
		În ansamblu, Art. LXIII creează un efect cumulativ de retragere a statului din controlul tehnic al folosirii subsolului. Nu se elimină o procedură izolată, ci se rescrie filosofia mecanismului: de la coordonare la colaborare, de la aprobare la prezentare, de la validare la suport. Această schimbare este periculoasă, deoarece afectează exact domeniile în care controlul preventiv este indispensabil: exploatarea resurselor minerale, deșeurile extractive, lucrările miniere, pierderile tehnologice, închiderea amplasamentelor și refacerea mediului. Prin urmare, Art. LXIII trebuie respins în redacția propusă. Simplificarea administrativă poate fi discutată, dar numai prin digitalizarea procedurilor, termene clare de examinare, formulare standardizate, ghișeu unic și eliminarea dublărilor reale. Nu poate fi acceptată o simplificare care transformă coordonarea tehnică în comunicare formală și autoritatea competentă într-un actor auxiliar al operatorului. Se recomandă menținerea mecanismelor de coordonare, aprobare sau validare pentru documentația tehnică privind folosirea subsolului, planurile anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere, normativele de pierderi, planurile de gestionare a deșeurilor extractive, proiectele tehnologice de exploatare, proiectele de lichidare și conservare,	**Nu se acceptă.** A se vedea toate argumentările la Art. LXIII

		precum și garanțiile financiare pentru refacerea mediului.	
22.	**Asociația Patronală a Întreprinderilor din Domeniul Minier** ***(demersul nr. 18 din 17.07.2026)***	Prin prezenta, Asociația, în contextul Anunțului privind inițierea elaborării proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative privind eliminarea reglementărilor excesive pentru mediu de afaceri în sectoare strategice identificate pe baza cartografierii reglementărilor (Nr. unic de la Cancelaria de Stat: 683/MDED/2026) propune următoarele: La Art. LXIII. – Codul subsolului nr.246/2024 de introdus un nou punct cu următorul conținut: ” La articolul 24 alineatul (1), litera c) se abrogă. (Ca urmare a abrogării, fosta literă d) devine litera c))”.Or, atât articolul 23, cât și articolul 24 reglementează aceeași etapă preliminară a folosinței subsolului: cercetarea geologică. Singura diferență constă în scopul final al acesteia (identificarea de noi rezerve vs. sporirea rezervelor unui zăcământ deja aflat în exploatare). Din punct de vedere al impactului asupra subsolului și al procedurii administrative, ambele activități presupun aceleași tipuri de lucrări. Astfel, instituirea unei cerințe suplimentare sub forma unui „proiect privind efectuarea lucrărilor” doar în cazul Articolului 24, în timp ce Articolul 23 se mulțumește cu o „notă explicativă” , lit. a) și un „plan topografic” , lit. b), reprezintă o inconsecvență legislativă și o discriminare procedurală nejustificată. Totodată încălcându-se	**Se acceptă.**

		principiul respectării tratamentului egal, a transparenței și a nediscriminării în procesul de atribuire și exploatare a subsolului, prevăzut în art.5, lit.f) din Cod. Elaborarea unui proiect tehnic complet în faza inițială de autorizare administrativă este prematură și costisitoare. La momentul solicitării autorizației de folosință, autoritatea competentă are nevoie doar de argumentarea necesității (asigurată prin nota explicativă) și delimitarea spațială (asigurată prin planul topografic), elemente deja prevăzute la literele a) și b) ale ambelor articole. Solicitarea proiectului la Art. 24 alin. (1) lit. c) dublează de facto rolul notei explicative și creează o barieră administrativă (birocratică) disproporționată pentru beneficiarii care dețin deja drepturi de exploatare. Prin abrogarea literei c) din cuprinsul alin. (1) al art. 24, se realizează o corelare normativă perfectă între cele două articole corelative (Art. 23 și Art. 24), asigurându-se un cadru predictibil, simplificat și coerent pentru toți subiecții de drept care desfășoară activități de cercetare geologică a subsolului. Proiectul privind efectuarea lucrărilor de cercetare geologică constituie un document tehnic de executare a lucrărilor și este relevant în etapa organizării și desfășurării acestora, nu la etapa examinării cererii de eliberare a autorizației de folosință a subsolului. Exigența prezentării acestuia înainte de emiterea autorizației obligă solicitantul	

		să suporte costurile elaborării unui proiect tehnic fără a avea certitudinea obținerii dreptului de folosință a subsolului. Menținerea acestei obligații creează o sarcină administrativă și financiară suplimentară, contrară principiilor proporționalității, eficienței procedurilor administrative și reducerii poverii administrative asupra mediului de afaceri, fără a aduce un beneficiu corespunzător în procesul de autorizare.	
23.	**Asociația Patronală „Camera de Comerț Americană din Moldova”** ***(demersul nr. 105 din 29.07.2026)***	**Propunere** **Art. XII. – Articolul 11 din Legea nr.552/2001 privind evaluarea şi acreditarea în sănătate** (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 155-157, 2001, art. 1234) cu modificările ulterioare, se completează cu alineatele (21) - (23) cu următorul cuprins: (2/1) În cazul laboratoarelor medicale care dețin certificatul de acreditare valabil, emis de Centrul Național de acreditare MOLDAC sau de un organism național de acreditare semnatar EA-MLA, prin care se atestă conformitatea laboratorului medical cu standardul SM EN ISO 15189, evaluarea se limitează la verificarea certificatului de acreditare și a domeniului de acreditare, care este parte integrantă a acestuia. (2/2) Laboratoarele medicale, titulare ale certificatului de acreditare menționat la alin (21), beneficiază de prezumția de conformitate cu criteriile de evaluare și acreditare menționate la Capitolul II.	**Se ia act.**

		(2/3) Consiliul, fără aplicarea unei taxe pentru evaluare, recunoaște rezultatele acreditării emise de Centrul Național de acreditare MOLDAC sau un organism național de acreditare semnatar EA-MLA ca dovadă a conformității laboratorului medical cu cerințele prezentei legi, fără a solicita documente sau evaluări pentru aceleași cerințe.” **Argumentare:** Amendamentul propus urmărește eliminarea suprapunerii nejustificate dintre evaluarea efectuată în procesul de acreditare a laboratoarelor medicale conform prevederilor cerințelor standardului international ISO 15189 ”Laboratoare medicale. Cerințe pentru calitate și competență”, de catre Centrul National de Acreditare (MOLDAC) și evaluarea în același scop a acestor laboratoare medicale, doar că la cerințele standardelor naționale, realizată de Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate (în continuare „Consiliu”). În lipsa unei reguli exprese de recunoaștere a rezultatelor evaluării, laboratoarele medicale sunt obligate să demonstreze repetat competența personalului, validitatea metodelor de examinare, corectitudinea și veridicitatea rezultatelor și funcționarea sistemului de management, deși aceste elemente au fost deja verificate de un Organism National de Acreditare competent, recunoscut oficial la nivel european și internațional.	

		Certificatul de acreditare valabil, emis de MOLDAC, reprezintă o dovadă actuală/argumentată și verificabilă a competenței laboratorului medical. Excluderea dublării evaluării cu limitarea procedurii Consiliului doar la verificarea certificatului și a domeniului de acreditare este justificată, deoarece domeniul indică exact activitățile, metodele și examinările pentru care competența laboratorului medical a fost confirmată. Astfel, recunoașterea rezultatelor activităţii MOLDAC, nu este una generală și necondiționată, ci operează în limitele acreditării acordate. Pentru elementele deja evaluate și incluse în domeniul de acreditare, repetarea verificărilor nu aduce un plus de siguranță sau calitate, ci produce numai cheltuieli nejustificate pentru laborator și sarcini administrative suplimentare atât pentru laborator, cât și pentru Consiliu. Recunoașterea certificatelor emise de organisme naționale de acreditare semnatare EA-MLA este oficială și justificată de sistemul european de evaluare la nivel de omologi și de recunoaștere reciprocă a acreditărilor. Calitatea de semnatar EA-MLA confirmă că organismul de acreditare emitent a fost evaluat la cerințele europene și internaționale, ceea ce prezumă că aplică reguli și cerințe unice în domeniul acreditării. Crearea barierelor tehnice în recunoașterea exclusivă a certificatelor de acreditare, emise de MOLDAC, încălcă cadrul național de acreditare, instituit în conformitate cu legislația europeană armonizată și obligă laboratoarele	

		medicale care dețin o acreditare valabilă, să suporte o nouă evaluare pentru aceleași cerințe/elemente tehnice, cu cheltuieli suplimentare, care generează un impact financiar major pentru prestatorii de servicii de laborator, care se răsfrâng la costurile analizelor suportate de pacienți. Totodată, referirea exclusivă la standardul ISO 15189 asigură calitatea și competența tehnică a laboratorului medical. Sintagma „sau unui standard echivalent” din redactarea inițială nu stabilește cine constată echivalența și potrivit căror criterii. Eliminarea acesteia înlătură riscul unor interpretări diferite și rezervă regimul simplificat laboratoarelor acreditate în baza standardului special aplicabil competenței și calității laboratoarelor medicale. Prezumția de conformitate este necesară pentru ca certificatul de acreditare să producă un efect juridic real în procedura desfășurată de Consiliu. Fără această prezumție, recunoașterea certificatului de acreditare emis de MOLDAC ar rămâne pur formală, deoarece laboratorului medical i-ar putea fi solicitate de către Consiliu din nou documente și dovezi privind cerințele deja evaluate. Prezumția nu exonerează laboratorul de respectarea legislației sanitare și nu înlătură controlul asupra aspectelor care nu sunt acoperite de domeniul acreditării. Ea împiedică exclusiv repetarea evaluării pentru aceleași cerințe. Eliminarea excepției referitoare la „riscuri majore pentru siguranța pacientului” și „neconformități foarte grave” este justificată prin lipsa de claritate a acestor	

		noțiuni. Redactarea inițială nu precizează procedura aplicabilă și inițierea evaluării suplimentare. O asemenea excepție ar permite reluarea discreționară a întregii evaluări și ar putea lipsi de efect regimul simplificat. Neaplicarea taxei este consecința firească a faptului că nu mai este efectuată o evaluare tehnică propriu-zisă. Laboratorul a suportat deja costurile acreditării, iar perceperea unei noi taxe pentru verificarea documentară a certificatului de acreditare și a domeniului său ar însemna plata repetată pentru valorificarea acelorași rezultate.	
		Art. XV – Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003 Se propune expunerea alin. (2) al art. 209 în următoarea redacție: „(2) Sancţiunea disciplinară nu poate fi aplicată după expirarea a 12 luni din ziua comiterii abaterii disciplinare, iar în urma controlului realizat de un organ abilitat cu funcţii de control sau a măsurilor de control sau de audit intern/extern – după expirarea a 2 ani de la data comiterii. În termenele indicate nu se include durata desfăşurării procedurii penale.” **Argumentare:** Textul alin. (2) al art. 209 „în urma reviziei sau a controlului activităţii economico-financiare” este o moștenire a cadrului normativ al anilor 2003 – 2012, aplicabil în contextul realităților de atunci, când Regulamentul cu privire la efectuarea reviziilor economico–financiare, aprobat prin Hotărîrea	**Se ia act.**

		Guvernului Republicii Moldova nr. 253 din 10 martie 2003, era în vigoare (în 2012 a fost abrogat). Câteva prevederi relevante din Regulamentul abrogat: „revizia tematică este un element al reviziei economico-financiare, care constă în verificarea unor anumite operaţiuni economice pe o perioadă determinată de timp, rezultate din cerinţele faţă de revizie; revizia economico-financiară totală constituie un proces de verificare documentară şi faptică la faţa locului a activităţii economice şi de gestionare a mijloacelor financiare pe o anumită perioadă de timp, desfăşurată de persoanele juridice, precum şi de persoanele fizice-subiecţi ai activităţii de întreprinzător, în vederea stabilirii corespunderii acestor activităţi prevederilor legislaţiei şi actelor normative în vigoare şi constatării abaterilor; 1. Prezentul Regulament stabileşte modul de organizare şi desfăşurare de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice şi Corupţiei a reviziilor economico-financiare, de întocmire a actelor, precum şi de valorificare a constatărilor reviziilor. 2. Este supusă reviziei economico-financiare activitatea persoanelor juridice, precum şi a persoanelor fizice-subiecţi ai activităţii de întreprinzător cu orice tip de proprietate şi gen de activitate. 3. Revizia economico-financiară se efectuează în cazurile prevăzute de legislaţie la cererea în scris a	

		ofiţerilor de urmărire penală, procurorului sau instanţei de judecată, în procedura cărora se află spre examinare cererile şi comunicările despre infracţiuni sau cauzele penale.” Ulterior, termenul de „revizie” a fost înlocuit cu termenul de „inspectare (control) financiar” prevăzut în HG Nr. 1026 din 02-11-2010 privind organizarea activităţii de inspectare financiară (Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea Inspecţiei financiară din subordinea Ministerului Finanţelor), abrogată prin HG938 din 29.11.23, în vigoare 07.01.24, care prevedea că, în cadrul exercitării funcţiilor sale Inspecţia financiară efectuează inspectări (controale) financiare la entităţile specificate în Regulament și are dreptul să efectueze controlul economico-financiar, la solicitarea organelor de drept, în baza ordonanţelor emise în cadrul desfăşurării urmăririi penale, la persoanele juridice de drept public, la persoanele juridice de drept privat, precum şi la persoanele fizice care practică activitate de întreprinzător şi asociaţiile obşteşti, pe tematica prevăzută în ordonanţele organelor de drept. La moment, conform noului regulament misiunea Inspecţiei constă în protejarea intereselor financiare ale statului. În activitate se va pune accentul pe solicitări, plîngeri, semnale, suspiciuni privind gestionarea neadecvată a fondurilor şi patrimoniului public, iar funcţia de control se va baza pe analiza riscurilor.	

		Termenul de ”revizie” devine caduc, fiind actual adaptat termenului de ”control”. Totodată Legea privind controlul de stat operează expres cu următoarele noțiuni: control – totalitatea acţiunilor de verificare a respectării de către persoanele supuse controlului a prevederilor legislaţiei, realizate de un organ abilitat cu funcţii de control sau de un grup de instituţii similar; organ abilitat cu funcţii de control (organ de control) – autoritate a administraţiei publice, instituită prin lege, care acţionează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public, este învestită cu funcţii de control şi este abilitată cu dreptul de a iniţia controlul; persoană supusă controlului (persoană controlată) – orice persoană fizică şi/sau juridică supusă controlului. Terminologia propusă “controlul realizat de un organ abilitat cu funcţii de control sau a măsurilor de control sau de audit intern/extern” – ar răspunde necesităților timpului, fiind necesar a efectua această modificare în textul alin. (2), art. 209 al Codului Muncii.	
		Art. LX. – Codului urbanismului și construcţiilor nr. 434/2023 Se propune excluderea modificării din proiect **ARGUMENTARE** Conform modificărilor propuse, planurile urbanistice de detaliu pentru obiective individualizate prevăzute	**Se acceptă.**

		la art. 44 alin. (3¹) din Codul urbanismului și construcțiilor ar urma să fie elaborate de autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și de nivelul întâi, potrivit art. 47 din CUC. Considerăm că o asemenea modificare nu este oportună, întrucât obiectivele respective vizează, prin natura lor, un interes predominant individual. Transferarea în sarcina autorităților administrației publice locale a obligației de elaborare, avizare și verificare a PUD-urilor aferente unor astfel de obiective poate afecta dezvoltarea acestora și poate descuraja atragerea investițiilor private, în special în contextul resurselor financiare limitate ale bugetelor locale. În aceste condiții, finanțarea din bugetele locale a unor documentații urbanistice destinate unor obiective cu interes strict individual nu poate fi justificată printr-un interes public sau comunitar suficient. Prin urmare, solicităm renunțarea la modificarea propusă.	
		Art. LXV. – Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente Alineatul (6) al articolului 96 se modifică și va avea următorul cuprins: „(6) Prin derogare de la prevederile alin. (1), se permite utilizarea pe piața Republicii Moldova a ambalajului cu text într-o limbă de circulație internațională, însoțit de prospectul în limba română.” **ARGUMENTARE**	**Nu se acceptă.** Ministerul Sănătății și A.M.D.M. s-au opus modificării, invocând riscuri pentru securitatea pacienților. Drept urmare, propunerea inițială de modificare a art. 96 alin. (6), a fost exclusă din proiect.

		Republica Moldova este o piață mică și extrem de dependentă de importuri. Condiționarea acestora de un ambalaj specific în limba română sau de proceduri administrative de aprobare din partea AMDM a ambalajului într-o limbă de circulație internațională blochează sau întârzie livrările de urgență. Permiterea directă a importului și distribuției în ambalaj de circulație internațională diminuează riscul ca pacienții să rămână fără tratamente vitale din cauza unor bariere pur tehnice de ambalare, facilitând aprovizionarea rapidă și neîntreruptă atât a farmaciilor, cât și a spitalelor în cadrul achizițiilor publice. De asemenea, utilizarea ambalajului multilingv sau de circulație internațională reduce costurile de producție pentru loturile mici și face piața Republicii Moldova mai atractivă pentru producătorii externi. Propunerea dată nu afectează siguranța utilizării de către pacienți, deoarece se menține obligativitatea strictă ca fiecare unitate de produs să fie însoțită de prospectul tradus în limba română.	
		Art. XXXII – Articolul 34 din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi La articolul 34 alin. (4) din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi, se propune revizuirea condiției puse în seama angajatorilor care, conform schemei de încadrare a personalului au 20 de angajaţi şi mai mult, de a crea sau rezerva locuri de muncă şi de a angaja în muncă	Se ia act.

		persoane cu dizabilităţi într-un procent de cel puţin 5 la sută din numărul total de salariaţi în toate cazurile. Aplicarea uniformă a cotei de 5% la numărul total de salariați nu ține seama de structura efectivă a locurilor de muncă existente la diferite categorii de angajatori. În cazul unor activități tehnice, operative sau cu risc sporit, o parte semnificativă a funcțiilor presupune îndeplinirea unor cerințe legale speciale privind aptitudinea medicală, securitatea și sănătatea în muncă ori exploatarea în siguranță a instalațiilor și echipamentelor. Includerea automată a tuturor acestor funcții în baza de calcul poate conduce la stabilirea unei obligații care nu corespunde posibilităților obiective de încadrare în muncă existente la nivelul angajatorului. În acest context, se propune revizuirea mecanismului de calcul al cotei prevăzute la art. 34 alin. (4) din Legea nr. 60/2012, astfel încât acesta să permită luarea în considerare a numărului de funcții care pot fi ocupate efectiv, cu respectarea cerințelor legale aplicabile și după evaluarea posibilității de adaptare rezonabilă a locului de muncă. Un asemenea mecanism ar menține obiectivul de incluziune profesională a persoanelor cu dizabilități, dar ar evita impunerea unor obligații pur formale sau imposibil de realizat în cazul angajatorilor cu o pondere ridicată a funcțiilor supuse unor condiții speciale de aptitudine și securitate.	

24.	**Ministerul Educației și Cercetării** ***(demersul nr. 11/169/ 26 din 31.07.2026)***	**Art. XXI – Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul și piscicultura** **La Articolul 3:** În condițiile în care pescuitul comercial este interzis în Republica Moldova propunem următoarea formulare: **pescuit** – capturarea peștelui și altor organisme acvatice în scop sportiv, amator, de agrement, ameliorativ, științific și de control, pe bază de permis de pescuit sportiv, amator și de agrement, autorizații de pescuit în scop științific și de control, în locurile, perioadele și cu uneltele prevăzute de lege;	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului. Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente.
		La articolul 11. Certificatul de atribuire a cotei/cotelor de pescuit comercial se face doar în baza pescuitului comercial, iar în condițiile când pescuitul comercial este interzis atribuirea cotelor este lipsită de sens. Propunem următoarea formulare: Articolul 11. Dreptul la pescuit în obiectivele acvatice piscicole naturale (1) Dreptul la pescuit în obiectivele acvatice piscicole naturale se acordă persoanelor fizice și juridice în baza permisului de pescuit sportiv, amator și de agrement și autorizațiilor de pescuit în scop științific și de control, eliberate de către autoritatea emitentă.	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului. Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente.
		La articolul 12 În condițiile interzicerii pescuitului comercial în Republica Moldova nu are sens reglementarea obținerii certificatului de atribuire a cotei de pescuit comercial și permisului de pescuit comercial. **Propuneri:** Abrogarea articolului în întregime.	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului. Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente.

		La articolul 17 În condițiile interzicerii pescuitului comercial în Republica Moldova articolul 17 necesită a fi abrogat în întregime.	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului. Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente.
		La articolul 24 nu se necesită modificare sau abrogare Orice activitate comercială (în cazul de față creșterea materialului biologic de prăsilă în scopuri comerciale) necesită autorizare conform legislației în vigoare prin eliberarea actelor permisive de către autoritățile competente.	**Se ia act.** Articolul 24 va fi modificat conform propunerii parvenite de la Ministerul Mediului.
		Articolul 28 Nu se acceptă abrogarea Terenurile cu destinație piscicolă se raportează la categoria terenurilor fondului apelor, iar apa este o resursă strategică națională. Modificarea destinației acestor terenuri trebuie efectuată doar cu acordul autorităților publice centrale din domeniu.	**Se ia act.** Proiectul nu prevede abrogarea art.28
		LA Art. XXXVIII – Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului **La anexa nr. 1, punctul 9, 12 și 20 modificările nu se acceptă.** Carierele și exploatațiile miniere de suprafață, indiferent de localizare, de suprafață și volumul excavat, vor provoca pagube asupra mediului. Astfel, procedura de evaluare a impactului asupra mediului trebuie să fie obligatorie în scopul de a se determina dauna potențială provocată și de a se identifica soluții de amortizare a acesteia. Aceleași argumente se referă la instalațiile de eliminare a deșeurilor nepericuloase prin incinerare (incinerarea este ultima măsură de gestionare a deșeurilor, fiind cea mai nedorită măsură).	**Nu se acceptă.** Propunerile de modificare a pct.20 din anexa nr. 1 redă exact prevederile din Anexa nr.1 la Directiva 2011/92/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului – ”Cariere și exploatații miniere de suprafață, în cazul în care suprafața șantierului depășește 25 hectare sau, pentru turbării, 150 hectare”. Astfel, vor fi excluse costuri nejustificate pentru mediul de afaceri.

25.	**Ministerul Muncii și Protecției Sociale** ***(demersul nr. 07/3855 din 31.07.2026)***	În procesul examinării proiectului au avut loc consultări și ședințe tehnice între reprezentanții MMPS, MDED și partenerii sociali. Subiectul a fost discutat în cadrul ședinței extraordinare a Comisiei Naționale pentru Consultări și Negocieri Colective din 28 iulie 2026, precum și în cadrul ședințelor tehnice din 24 și 30 iulie 2026, în care au fost analizate punctual prevederile proiectului. MMPS lucrează în paralel la proiecte de transpunere completă a mai multor directive din domeniul muncii, în contextul angajamentelor Republicii Moldova aferente Capitolului 19 – Politica socială și ocuparea forței de muncă. Din această perspectivă, MMPS este instituția aflată cel mai aproape de procesul de transpunere, de tabelele de concordanță și de interdependențele dintre diferitele garanții prevăzute de Codul muncii. Modificarea în paralel, printr-un alt proiect, a acelorași norme poate fragmenta transpunerea, poate crea contradicții și poate afecta evaluarea conformității legislației naționale de către Comisia Europeană. Un exemplu care demonstrează necesitatea preluării de către MMPS a promovării acestor modificări este propunerea de completare a art. 42^1 din Codul muncii cu alin. (10^1), prin care întreprinderile micro, mici și mijlocii ar fi exceptate în bloc de la obligațiile de informare și consultare prevăzute la alin. (1)–(8). Această intervenție nu	**Se acceptă.** S-a lucrat de comun acord.

		reprezintă simplificarea unei proceduri sau eliminarea unei formalități administrative, ci înlăturarea obligației propriu-zise de informare și consultare pentru o categorie foarte largă de angajatori. În cazul întreprinderilor mijlocii, derogarea ar exclude de la aplicarea art. 42[1] inclusiv angajatorii cu 50–249 de salariați, deși Directiva 2002/14/CE impune aplicarea cadrului general de informare și consultare întreprinderilor cu cel puțin 50 de salariați. Totodată, ar fi eliminate mecanismele prevăzute la art. 42[1] alin. (2) lit. c), alin. (5) și alin. (7), relevante pentru concedierile colective, reducerea locurilor de muncă, reorganizarea activității și transferul întreprinderii, domenii reglementate inclusiv de Directivele 98/59/CE și 2001/23/CE. Exceptarea ar viza și informarea și consultarea în domeniul securității și sănătății în muncă, prevăzută la alin. (2) lit. d), alin. (7) și alin. (8), deși Directiva 89/391/CEE nu permite înlăturarea generală a acestor garanții în funcție de dimensiunea angajatorului. De asemenea, derogarea ar elimina obligația de informare privind remunerația medie, defalcată în funcție de sex, prevăzută la alin. (2) lit. e), inclusiv pentru angajatorii cu 100–249 de salariați. Or, acești angajatori intră expres în domeniul obligațiilor de raportare salarială stabilite de Directiva (UE) 2023/970 privind transparența salarială, iar alte drepturi de informare salarială	

		instituite de directivă se aplică lucrătorilor indiferent de mărimea angajatorului. Adoptarea derogării propuse ar crea astfel lacune directe și identificabile în transpunerea acquis-ului UE și ar conduce la dezalinierea legislației naționale de la cerințele obligatorii ale directivelor menționate. O asemenea intervenție poate afecta inclusiv evaluarea realizată sau în curs de realizare de către Comisia Europeană și, implicit, îndeplinirea condițiilor necesare pentru închiderea negocierilor aferente Capitolului 19. Acest exemplu a fost examinat inclusiv în cadrul discuțiilor tehnice dintre MMPS și MDED și evidențiază necesitatea continuării lucrului comun pentru identificarea unor soluții de debirocratizare care să răspundă problemelor semnalate de mediul de afaceri, fără a diminua nivelul de aliniere a legislației naționale la acquis-ul UE. Observațiile punctuale formulate în procesul de avizare permit corectarea unor prevederi concrete, însă complexitatea și interdependența normelor din domeniul muncii impun o examinare integrată, direct raportată la directivele transpuse sau aflate în proces de transpunere. În acest sens, MMPS propune preluarea componentei aferente legislației muncii și promovarea acesteia printr-un proiect distinct, elaborat în coordonare cu MDED și după consultarea sindicatelor și patronatelor. Această abordare ar permite continuarea dialogului tehnic și	

		identificarea unui numitor comun asupra soluțiilor propuse, păstrând integral obiectivul de debirocratizare și digitalizare. Rațiunea preluării de către MMPS este una practică și ține de coerența procesului de armonizare: aceiași specialiști ai Ministerului care examinează modificările propuse lucrează în paralel la transpunerea directivelor relevante, la elaborarea tabelelor de concordanță și la definitivarea angajamentelor Republicii Moldova aferente Capitolului 19. Astfel, fiecare soluție de simplificare va putea fi verificată concomitent din perspectiva impactului administrativ, a protecției efective a salariaților și a cerințelor exacte ale acquis-ului UE. Preluarea componentei nu urmărește blocarea sau amânarea reformei, ci asigurarea faptului că soluțiile convenite sunt promovate coerent, fără modificări paralele, lacune de transpunere ori diminuarea nivelului de aliniere deja atins. În acest context, MMPS formulează următoarele propuneri și obiecții punctuale asupra proiectului:	
		La Art. XIII modificările la Legea salarizării nr. 847/2002:	**Nu se acceptă.** Având în vedere că angajatorul prezintă lunar rapoarte către autoritățile statului, referitor la plata salariilor și reținerile respective, iar salariații angajați cu salarii de funcții primesc lunar aproximativ același salariu, considerăm inoportun impunerea angajatorului de a informa lunar salariații despre mărimea salariului și reținerile
		Autorul proiectului propune ca alin. (2) al art. 30 să fie modificat după cum urmează: „(2) La solicitarea salariatului, angajatorul este obligat să-l informeze în scris despre părțile componente ale salariului, reținerile efectuate, indicând mărimea și cauzele	

		reținerilor, sumele ce i se cuvin să primească, precum și să asigure înscrierile respective în registrele contabile.” Modificarea propusă nu se **acceptă** și urmează a fi exclusă din proiect, întrucât aceasta condiționează informarea salariatului cu privire la părțile componente ale salariului și la reținerile efectuate de formularea unei solicitări exprese din partea acestuia, substituind obligația de informare corelată cu fiecare plată a salariului cu o obligație care intervine exclusiv la inițiativa salariatului. În prezent, legislația pune în seama angajatorului obligația de a informa din oficiu salariatul, la achitarea salariului, despre componentele acestuia, suma totală ce urmează a fi primită și reținerile operate. Aceasta reprezintă o garanție de bază a transparenței salariale și asigură accesul efectiv și continuu al salariatului la informațiile privind propria remunerare. Executarea obligației nu presupune utilizarea unui format prestabilit sau a suportului de hârtie. Prin urmare, soluția legislativă propusă modifică temeiul nașterii obligației de informare, aceasta nemaifiind asociată plății salariului, ca eveniment obiectiv, periodic și previzibil, ci manifestării de voință a salariatului. În consecință, se diminuează nivelul de transparență al raporturilor de muncă, întrucât accesul salariatului la informațiile privind structura salariului și reținerile efectuate nu mai este asigurat în mod automat, odată cu plata	efectuate, aceasta fiind o activitate enormă care implică timp și cheltuieli suplimentare. Salariații care vor dori să cunoască descifrarea salariului se vor adresa către administrația unității cu o cerere.

		salariului, ci devine dependent de exercitarea unui demers individual. Mai mult decât atât, normele în vigoare sunt reglementate de legislația națională având în vedere prevederile Convenției OIM nr. 95 privind protecția salariului și Convenției OIM nr. 117 privind obiectivele și normele de bază ale politicii sociale (ratificate de Republica Moldova din anul 1995). Astfel, potrivit art. 14 al Convenției nr. 95, în cazul în care este necesar, se vor lua măsuri eficiente pentru a se asigura că lucrătorii sunt informați, într-un mod adecvat și ușor de înțeles: (a) înainte de a începe să lucreze și când au loc modificări, cu privire la condițiile salariale în care sunt angajați; și (b) la momentul fiecărei plăți a salariului, cu privire la detaliile salariului lor pentru perioada de plată în cauză, în măsura în care aceste detalii pot fi modificate. Totodată, Recomandarea OIM nr. 85/1949 privind protecția salariului prevede, la pct. 7, că lucrătorii ar trebui să fie informați, odată cu fiecare plată, despre salariul brut câștigat, deducerile operate și motivele acestora, precum și salariul net datorat. Potrivit pct. 8 din aceeași Recomandare, angajatorii ar trebui, în cazurile adecvate, să țină evidențe care să reflecte aceste informații pentru fiecare lucrător. Prevederile Convenției OIM nr. 95 urmează a fi coroborate cu art. 11 alin. (1) din	

		Convenția OIM nr. 117, potrivit căruia trebuie adoptate măsurile necesare pentru plata legală a salariilor, ținerea evidenței plăților și eliberarea către lucrători a dovezilor privind plata salariului. Argumentul invocat la pct. 2.1 din Nota de fundamentare, potrivit căruia informarea lunară ar presupune timp și cheltuieli suplimentare, iar datele ar fi deja raportate autorităților, nu justifică eliminarea caracterului proactiv al obligației. Problema semnalată ține de modalitatea practică de executare și evidență, care poate fi simplificată și digitalizată. Raportarea prin IPC21 către autoritățile fiscale nu este echivalentă juridic cu informarea individuală a salariatului privind componentele salariului, reținerile și suma netă spre plată. Totodată, Codul muncii nu impune furnizarea acestor informații exclusiv pe suport de hârtie. Definiția formei scrise de la art. 2 include documentele în format electronic și informația transmisă prin mijloace electronice de comunicare care permit citirea acesteia. Prin urmare, obligația poate fi executată prin instrumente digitale, fără generarea unor formalități suplimentare.	
		La Art. XV, modificările la Codul muncii al Republicii Moldova nr.154/2003:	
		1. La pct. 1 din proiect se propune introducerea în Codul muncii a noțiunii de „conflict de interese”,	**Se acceptă**. Proiectul a fost modificat

		definită drept conflictul dintre exercitarea atribuțiilor funcției deținute și interesele personale. Propunerea nu se acceptă și urmează a fi exclusă din proiect. Conflictul de interese este reglementat în prezent, prin Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, ca instituție specifică domeniului integrității publice și subiecților care exercită funcții publice sau gestionează interese publice. Preluarea acestei noțiuni în Codul muncii și extinderea sa generală asupra raporturilor de muncă din sectorul privat nu este justificată în forma propusă. Definiția propusă nu întrunește exigențele de claritate, precizie și previzibilitate ale normei juridice. Aceasta nu delimitează tipurile de interese relevante, criteriile obiective de identificare a conflictului, categoriile de salariați vizate, procedura de declarare și examinare, consecințele juridice și garanțiile de contestare. În lipsa acestor elemente, norma ar acorda angajatorului o marjă excesivă de apreciere și ar putea genera aplicări neuniforme, inclusiv sancțiuni disciplinare sau încetarea raportului de muncă în situații insuficient definite. Codul muncii conține deja mecanisme pentru protejarea intereselor legitime ale angajatorului, inclusiv obligațiile de bună-credință, disciplina muncii, clauza de confidențialitate și, după caz, clauza de neconcurență.	

		În consecință, atât definiția propusă, cât și obligațiile construite în baza acesteia urmează a fi excluse din proiect. Eventuala reglementare a unor situații specifice pentru anumite funcții cu risc real ar necesita un concept adaptat raporturilor de muncă, criterii obiective și garanții procedurale și ar trebui examinată separat, nu prin instituirea unei obligații generale aplicabile tuturor salariaților.	
		2. La pct. 2 din proiect se propune completarea art. 9 alin. (2) cu lit. c[1]), prin instituirea obligației salariatului de a manifesta „o atitudine de fidelitate” față de angajator în executarea atribuțiilor de serviciu. Completarea nu se acceptă și urmează a fi exclusă din proiect. Noțiunea de „fidelitate” nu este definită de Codul muncii, iar formularea propusă nu stabilește conținutul, limitele și criteriile de aplicare ale obligației. În aceste condiții, norma nu corespunde cerințelor de claritate și previzibilitate prevăzute de art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. O obligație generală de fidelitate ar putea fi interpretată inclusiv ca o restricție implicită asupra muncii prin cumul sau a desfășurării unor activități independente, deși art. 267 alin. (4) din Codul muncii permite munca prin cumul fără consimțământul angajatorului de la locul de muncă de bază, iar art. 269 permite restricții numai în cazurile și condițiile expres prevăzute de lege.	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		Dacă scopul autorului este protejarea informațiilor confidențiale sau prevenirea activităților concurente, aceste materii sunt deja reglementate prin clauza de confidențialitate prevăzută la art. 53 și prin celelalte mecanisme existente în Codul muncii. Introducerea unei obligații vagi și generale ar putea extinde nejustificat prerogativele angajatorului și restrânge drepturile salariatului. De asemenea, completarea art. 9 alin. (2) cu lit. c²), referitoare la declararea potențialelor conflicte de interese, urmează a fi exclusă din proiect pentru motivele expuse la pct. 1.	
		3. Propunerea potrivit căreia aprobarea și/sau modificarea statelor de personal ale unității devine un drept al angajatorului, și nu o obligație, poate fi acceptată doar cu condiția ajustării corespunzătoare a normelor care reglementează reducerea numărului sau a statelor de personal. Statele de personal constituie, în prezent, documentul de referință pentru verificarea structurii unității, a funcțiilor existente, a numărului de posturi, a funcțiilor vacante și a caracterului real al reducerii de personal. Prin urmare, dacă obligația de aprobare a statelor de personal este transformată în drept facultativ, este necesară modificarea corespunzătoare a art. 86 alin. (1) lit. c) și a art. 88 din Codul muncii, astfel încât procedura de reducere a numărului sau a statelor de personal să poată fi aplicată clar și previzibil.	**Nu se acceptă.** De state de personal au nevoie un număf foarte mic de întreprinderi. Acest document fiind, de fapt, un arhaism sovietic pe care majoritatea unităților îl țin doar formal. Întreprinderile care vor dori să elaboreze în continuare state de personal la nivel de unitate, au tot dreptul să o facă.

		Totodată, modificarea trebuie integrată sistemic în toate normele conexe care fac trimitere la statele de personal, inclusiv cele privind garanțiile salariaților, preavizul, informarea, consultarea și procedurile aplicabile în cazul reducerilor de personal. În lipsa acestor ajustări, angajatorul va întâmpina dificultăți la aplicarea procedurii prevăzute de art. 88 din Codul muncii, iar salariații vor fi expuși riscului de aplicare neuniformă a garanțiilor legale. Propunerea urmează a fi analizată și prin prisma Directivei 98/59/CE privind concedierile colective, care presupune existența unor date clare privind numărul și categoriile salariaților vizați. Astfel, acceptarea propunerii este posibilă doar dacă proiectul va asigura un mecanism alternativ clar pentru identificarea posturilor, funcțiilor și salariaților afectați de reducere. În consecință, propunerea poate fi susținută doar cu condiția reformulării și corelării prevederilor proiectului cu art. 86 alin. (1) lit. c), art. 88 și cu celelalte norme conexe din Codul muncii care utilizează noțiunea de „state de personal”.	
		4. La pct. 4 din proiect, nu se acceptă propunerea de excludere din art. 42[1] alin. (2) lit. c) din Codul muncii a cuvintelor „sau schimbarea proprietarului unității”. Art. 42[1] alin. (2) lit. c) vizează deciziile care pot genera modificări importante în organizarea muncii	**Se acceptă**. Proiectul a fost modificat.

		sau în relațiile contractuale, inclusiv cele legate de concedierile colective ori schimbarea proprietarului unității. Excluderea sintagmei respective ar diminua garanțiile de informare și consultare în situațiile în care schimbarea proprietarului produce efecte asupra organizării muncii, structurii locurilor de muncă sau raporturilor contractuale. Pentru reorganizarea care produce asemenea efecte și pentru transferul de întreprindere, obligațiile de informare și consultare trebuie păstrate, inclusiv prin raportare la Directiva 2001/23/CE. Nu se acceptă nici propunerea de completare a art. 42^1 cu alin. (10^1), prin care întreprinderile micro, mici și mijlocii ar fi exceptate în bloc de la obligațiile de informare și consultare prevăzute la alin. (1)–(8). Această intervenție nu simplifică modalitatea de executare a unei obligații, ci înlătură obligația propriu-zisă pentru o categorie foarte largă de angajatori. În cazul întreprinderilor mijlocii, derogarea ar exclude inclusiv angajatorii cu 50– 249 de salariați, deși Directiva 2002/14/CE impune aplicarea cadrului general de informare și consultare întreprinderilor cu cel puțin 50 de salariați. Ar fi afectate și mecanismele prevăzute la art. 42^1 alin. (2) lit. c), alin. (5) și alin. (7), relevante pentru concedierile colective, reducerea numărului sau a statelor de personal, reorganizarea activității și transferul întreprinderii, domenii reglementate inclusiv de Directivele 98/59/CE și 2001/23/CE.	

		Exceptarea ar viza și informarea și consultarea în domeniul securității și sănătății în muncă, prevăzută la art. 42¹ alin. (2) lit. d), alin. (7) și alin. (8). Aceste garanții pun în aplicare obligațiile de consultare și participare a lucrătorilor prevăzute de Directiva 89/391/CEE și nu pot fi înlăturate în mod general în funcție de dimensiunea angajatorului. De asemenea, derogarea ar elimina obligația de informare privind remunerația medie, defalcată în funcție de sex, prevăzută la art. 42¹ alin. (2) lit. e), inclusiv pentru angajatorii cu 100–249 de salariați. Or, acești angajatori intră expres în domeniul obligațiilor de raportare salarială stabilite de art. 9 din Directiva (UE) 2023/970, iar alte drepturi de transparență salarială se aplică lucrătorilor indiferent de dimensiunea angajatorului. Prin urmare, completarea art. 42¹ cu alin. (10¹) urmează a fi exclusă din proiect. Adoptarea derogării ar crea lacune directe în transpunerea acquis-ului UE și ar conduce la dezalinierea legislației naționale de la cerințele obligatorii ale directivelor menționate.	
		5. La pct. 5, propunerea de completare a art. 48 din Codul muncii cu alin. (2¹) urmează a fi exclusă din proiect. Art. 48 reglementează informarea individuală a salariatului asupra elementelor esențiale ale raportului de muncă. Condiționarea furnizării acestor informații de formularea unei solicitări scrise transferă asupra salariatului sarcina de a	**Se acceptă**. Proiectul a fost modificat.

		activa un drept care, potrivit cadrului actual, trebuie asigurat proactiv de angajator. Directiva (UE) 2019/1152 privind condițiile de muncă transparente și previzibile stabilește, la art. 4 alin. (1), obligația angajatorului de a informa lucrătorul asupra elementelor esențiale ale raportului de muncă. Directiva nu instituie o derogare generală de la această obligație în funcție de încadrarea angajatorului ca întreprindere micro sau mică. Nota de fundamentare nu demonstrează existența unei sarcini administrative care nu ar putea fi redusă prin formulare standardizate, comunicare electronică sau integrarea informației în contractul individual de muncă. Prin urmare, problema poate fi soluționată prin simplificarea și digitalizarea modalității de informare, nu prin eliminarea caracterului proactiv al obligației. În consecință, completarea propusă nu se **acceptă** și urmează a fi exclusă din proiect.	
		6. La pct. 6, propunerea de completare a Codului muncii cu art. 532 nu se **acceptă** și urmează a fi exclusă din conținutul proiectului, deoarece textul normei propuse introduce un regim general al conflictului de interese fără criterii suficiente și fără garanții procedurale. Utilizarea termenilor precum „interes direct ori indirect”, „persoane afiliate” și „oportunități” fără clarificarea conținutului acestora în contextul raporturilor individuale de muncă, este susceptibilă să genereze dificultăți de	**Se acceptă**. Proiectul a fost modificat.

		interpretare și aplicare. Textul preia elemente specifice guvernanței corporative și le extinde asupra tuturor salariaților, fără a diferenția funcțiile cu risc real. O asemenea soluție poate permite sancționarea disproporționată a salariaților.	
		7. La pct. 7, propunerea de completare a art. 55 cu alin. (2^1) poate fi examinată doar dacă este formulată ca un caz distinct, limitat și însoțit de garanții efective împotriva utilizării abuzive a contractelor individuale de muncă pe durată determinată. Redacția propusă permite întreprinderilor micro și mici, în primii 36 de luni de la înregistrarea de stat, să încheie contracte pe durată determinată în considerarea exclusivă a dimensiunii și vechimii întreprinderii. O asemenea derogare generală poate favoriza utilizarea contractelor pe durată determinată pentru acoperirea unor nevoi permanente și poate slăbi mecanismele naționale de prevenire a abuzurilor. Clauza 5 alin. (1) din Acordul-cadru anexat la Directiva 1999/70/CE impune statelor instituirea uneia sau mai multor măsuri de prevenire a abuzurilor rezultate din utilizarea contractelor succesive pe durată determinată: motive obiective care justifică reînnoirea, durata totală maximă a contractelor succesive sau numărul maxim de reînnoiri. Prin urmare, Directiva nu impune în toate cazurile justificarea fiecărei reînnoiri prin motive obiective, însă obligă la existența unor mecanisme	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		naționale efective care să prevină utilizarea abuzivă a contractelor succesive. În Hotărârea din 4 iulie 2006, pronunțată în cauza C-212/04, Adeneler și alții, p. 69–75, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a precizat că noțiunea de „motive obiective”, în sensul clauzei 5 alin. (1) lit. (a), presupune existența unor împrejurări precise și concrete care caracterizează activitatea respectivă și pot justifica, în contextul specific, utilizarea contractelor succesive pe durată determinată. Curtea a constatat că o dispoziție națională care autorizează în mod general și abstract recurgerea la asemenea contracte nu este suficientă pentru a preveni abuzurile. În acest sens, încadrarea angajatorului ca întreprindere micro sau mică și perioada de 36 de luni de la înregistrarea sa nu demonstrează, prin ele însele, caracterul temporar al muncii sau al necesității de personal. Aceste criterii pot face parte dintr-o politică de sprijinire a întreprinderilor nou-create, dar nu pot înlocui toate garanțiile împotriva utilizării succesive a contractelor pe durată determinată. Totodată, în Hotărârea din 26 ianuarie 2012, pronunțată în cauza C-586/10, Kücük , Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat că, la evaluarea existenței unui eventual abuz, trebuie luate în considerare toate circumstanțele cauzei, inclusiv numărul contractelor încheiate succesiv cu același angajator și durata cumulată a acestora.	

		Pentru a putea fi susținută, norma trebuie să stabilească expres categoria angajatorilor vizați, perioada exactă de aplicare, durata maximă a contractului sau a contractelor succesive, numărul admis de reînnoiri și mecanismul prin care se previne utilizarea derogării pentru acoperirea unor nevoi permanente. De asemenea, trebuie menținute principiul nediscriminării lucrătorilor pe durată determinată și dreptul acestora de a fi informați despre locurile de muncă vacante pe durată nedeterminată, potrivit clauzelor 4 și 6 din Directivă. În cadrul consultărilor, autorii au comunicat că vor reformula prevederea. MMPS poate examina o redacție revizuită, cu condiția reflectării soluției în tabelul de concordanță la Directiva 1999/70/CE și a verificării acesteia în cadrul proiectului distinct care va fi promovat de MMPS.	
		8. La pct. 9, propunerea de completare a art. 68 cu alin. (4) urmează a fi revizuită. Modificarea unilaterală a contractului individual de muncă poate fi acceptată doar într-o redacție restrânsă, pentru modificări tehnice impuse de lege, precum creșterea salariului minim sau modificarea denumirilor funcțiilor în Clasificatorul Ocupațiilor, cu informarea salariatului și fără afectarea funcției, salariului, locului muncii, duratei muncii sau a altor elemente esențiale ale contractului. Se propune următoarea redacție:	**Se acceptă**. Proiectul a fost modificat.

		„(4) Contractul individual de muncă poate fi modificat unilateral, de către angajator, prin ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) acestuia, în cazul în care această modificare vizează creșterea salariului minim pe țară sau modificarea denumirilor de funcții în Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova, cu condiția ca modificarea să nu înrăutățească situația salariatului”.	
		9. La pct. 10, propunerea de completare a art. 85 cu alin. (6) urmează a fi exclusă din proiect, deoarece art. 333 din Codul muncii reglementează deja răspunderea materială a salariatului în condiții generale. Introducerea unei norme speciale la art. 85 poate fi interpretată ca o sancțiune pentru exercitarea dreptului la demisie și poate limita nejustificat libertatea salariatului de a înceta raportul de muncă.	**Se acceptă**. Proiectul a fost modificat.
		10. Propunerea de completare a art. 86 alin. (1) din Codul Muncii cu lit. h[1]) urmează a fi exclusă din proiect, deoarece aceasta preia, în esență, logica temeiului de concediere prevăzut la lit. h), însă o aplică într-un mod necorespunzător salariaților care prestează munca la domiciliu sau la distanță. Art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii se referă la absența nemotivată de la locul de muncă, adică la neprezentarea salariatului la locul unde acesta trebuie să își execute obligațiile de muncă. În cazul muncii la domiciliu sau la distanță, specificul raportului de muncă este diferit, întrucât salariatul nu prestează activitatea la sediul angajatorului, iar	**Se acceptă**. Proiectul a fost modificat.

		verificarea executării muncii nu poate fi raportată mecanic la prezența fizică sau la lipsa de la un anumit loc de muncă. Formularea propusă substituie noțiunea de „absență de la lucru” cu „neexecutarea obligațiilor de muncă timp de cel puțin 4 ore consecutive”. Această formulare este imprecisă și poate genera dificultăți de aplicare, deoarece nu stabilește criterii clare pentru constatarea neexecutării obligațiilor de muncă, modul de verificare, probele admisibile, situațiile tehnice obiective care pot împiedica prestarea muncii, precum defecțiuni ale echipamentului, lipsa conexiunii la internet, întreruperi de energie electrică sau alte circumstanțe independente de voința salariatului. Totodată, în cazul muncii la distanță, executarea atribuțiilor poate fi organizată prin sarcini, rezultate, termene, intervale de disponibilitate sau mijloace electronice de comunicare. Prin urmare, lipsa unei reacții sau neexecutarea unei sarcini într-un interval de 4 ore nu poate fi echivalată automat cu absența nemotivată de la lucru și nu trebuie să constituie, prin ea însăși, temei distinct de concediere. În forma propusă, lit. h[1]) ar putea permite concedierea salariatului pentru situații care, în realitate, țin de organizarea muncii, de evaluarea performanței, de neîndeplinirea unor sarcini concrete sau de eventuale abateri disciplinare. Aceste situații pot fi gestionate prin mecanismele	

		deja existente în Codul muncii, inclusiv prin stabilirea clară a programului de muncă, a modalității de comunicare, a obligațiilor de raportare și a procedurii disciplinare, fără instituirea unui temei special și disproporționat de concediere. Prin urmare, completarea art. 86 alin. (1) cu lit. h[1]) nu se acceptă, deoarece creează confuzie între absența nemotivată de la lucru și neexecutarea atribuțiilor de muncă în regim de muncă la domiciliu sau la distanță, nu asigură criterii clare și previzibile de aplicare și poate genera riscul concedierii nejustificate a salariaților.	
		11. La pct. 12, unde se propune modificarea art. 87 alin. (4), cifra „10” se substituie cu cifra „5”, MMPS nu susține scăderea termenului de prezentare a opiniei de la 10 la 5 zile. Reducerea termenului de la 10 zile la 5 zile pentru examinarea solicitării poate afecta eficiența mecanismului de consultare și rolul reprezentanților salariaților/organului sindical în procedura de concediere. În practică, examinarea unei asemenea solicitări poate necesita analiza actelor prezentate de angajator, verificarea temeiului concedierii, consultarea salariatului vizat și formularea unei opinii motivate. Un termen de 5 zile poate fi insuficient, în special în cauzele complexe sau atunci când sunt necesare documente suplimentare. Totodată, menținerea unui termen maxim de 10 zile nu împiedică	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		examinarea mai rapidă a solicitării, atunci când circumstanțele permit acest lucru. Prin urmare, nu se acceptă substituirea cifrei „10” cu cifra „5”. Se propune reformularea art. 87 alin. (4) din Codul muncii astfel încât opinia să fie prezentată în termen de până la 10 zile, ceea ce permite atât examinarea promptă a solicitării, cât și păstrarea unui termen suficient pentru analiza efectivă a circumstanțelor concedierii.	
		12. La pct. 14, propunerea de abrogare a lit. f) din conținutul art. 91 urmează a fi exclusă, deoarece angajatorul poate utiliza date obținute prin mijloace electronice numai dacă prelucrarea este legală, transparentă, proporțională, necesară și salariatul a fost informat în prealabil. În special în cazul muncii la distanță, trebuie menținut un echilibru între dreptul angajatorului de organizare și control și dreptul salariatului la viață privată și protecția datelor cu caracter personal. Completarea cu alin. (2), care face trimitere la Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, poate fi susținută, dar accentuăm că pe 23 august 2026 va intra în vigoare Legea nr. 195/2024, care transpune GDPR.	**Nu se acceptă.** Propunerea vine să conformeze legislația muncii la Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal. Astfel angajatorul va acționa în strictă conformitate cu legislația.
		13. La pct. 16 redacția propusă la alin. (3) al art. 103 urmează a fi exclusă din proiect, deoarece propunerea de modificare respectivă deja se regăsește în Proiect de lege pentru modificarea unor acte normative în domeniul raporturilor de muncă,	**Se acceptă**.

		securității și sănătății în muncă și egalității de tratament (NU 181/MMPS/2026)3.	
		14. Se propune excluderea pct. 17 din proiect și menținerea redacției actuale a art. 104 alin. (3), (4), (5) și (8) din Codul muncii. Propunerea de abrogare a alin. (3) al art. 104 urmează a fi exclusă din proiect, deoarece munca suplimentară nu constituie un instrument ordinar de organizare a activității angajatorului, ci o derogare de la durata normală a timpului de muncă. Prin urmare, aceasta trebuie permisă doar în condiții clare, limitate și verificabile. Abrogarea alin. (3) elimină lista cazurilor obiective în care angajatorul poate atrage salariatul la muncă suplimentară cu acordul scris al acestuia. Textul actual delimitează situațiile justificate de necesități tehnice, reparații urgente, prevenirea deteriorării bunurilor sau neprezentarea lucrătorului de schimb. Eliminarea acestei enumerări ar lărgi nejustificat marja de apreciere a angajatorului și ar transforma munca suplimentară întro soluție generală, aplicabilă pentru orice necesitate operațională. Cu referire la redacția propusă la alin. (4) al art. 104 - excluderea acordului reprezentanților salariaților. Acordul reprezentanților salariaților este o garanție colectivă împotriva folosirii excesive a muncii suplimentare. Acordul individual al salariatului nu este suficient în toate cazurile, deoarece raportul de muncă presupune subordonare față de angajator. Eliminarea acestei garanții poate crea presiune	**Se acceptă partial**. Proiectul a fost modificat.

		asupra salariaților de a accepta munca suplimentară, inclusiv în situații care nu au caracter urgent sau obiectiv justificat. Referitor la modificarea propusă la alin. (5) al art. 104, majorarea plafonului numărului de ore anuale suplimentar de la 240 la 416 ore nu este justificată. Un plafon de 416 ore permite, în fapt, prestarea a circa 8 ore suplimentare în fiecare săptămână a anului. Această soluție schimbă natura muncii suplimentare din excepție în practică permanentă. Măsura poate afecta securitatea și sănătatea salariaților, repausul efectiv, echilibrul dintre viața profesională și cea privată și poate crește riscul de oboseală profesională și accidente de muncă. Suplimentar, argumentarea autorului este insuficientă. Astfel, potrivit Notei de fundamentare (pct. 4.2 privind impactul financiar și argumentarea costurilor estimative), autorul indică faptul că impactul financiar este reflectat la pct. 4.1. Cu toate acestea, analiza conținutului pct. 4.1 relevă că acesta nu conține o evaluare distinctă a impactului generat de modificările propuse la Codul muncii și, în special, nu justifică oportunitatea majorării limitei anuale a muncii suplimentare și nici consecințele economice, financiare și sociale ale unei asemenea intervenții legislative. În acest context, extinderea plafonului anual al muncii suplimentare de la 240 la 416 ore reprezintă o majorare de aproximativ 73%, echivalentul a circa 52 de zile suplimentare de muncă într-un an	

		calendaristic, ceea ce poate genera implicații 3 https://particip.gov.md/index.php/ro/document/stages/proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normativein-domeniul-raporturilor-de-munca-securitatii-si-sanatatii-in-munca-si-egalitatii-de-tratament/16085 semnificative atât pentru angajatori, cât și pentru salariați. Totodată, în măsura în care această modificare va fi aplicabilă și autorităților și instituțiilor publice, aceasta poate produce un impact financiar asupra bugetului public prin majorarea cheltuielilor aferente remunerării muncii suplimentare, impact care nu este estimat și nici argumentat de autor. De asemenea, Nota de fundamentare nu conține o analiză privind compatibilitatea acestei soluții legislative cu prevederile Directivei 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru, în special sub aspectul respectării limitelor maxime ale timpului de muncă și al garanțiilor privind protecția securității și sănătății lucrătorilor. Directiva 2003/88/CE privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru stabilește cerințe minime privind durata maximă medie săptămânală, repausul și protecția securității și sănătății lucrătorilor. Limita de 48 de ore pe săptămână, inclusiv orele suplimentare, reprezintă un plafon maxim de protecție. Codul muncii transpune această limită prin art. 104 alin. (5^1), care prevede că durata	

		maximă a timpului de muncă nu poate depăși 48 de ore pe săptămână, inclusiv orele suplimentare, cu respectarea perioadei de referință de 4 luni. Cu referire la propunerea de modificare a alin. (8) al art. 104, compensarea cu timp liber are rol de recuperare după prestarea muncii suplimentare. Dacă orele libere se acordă după 12 luni, protecția devine tardivă și nu mai răspunde riscului imediat de oboseală. Dacă orele libere se acordă în avans, acestea nu compensează o muncă suplimentară deja prestată, ci creează o formă de „credit” de timp în favoarea angajatorului. O asemenea soluție poate afecta previzibilitatea programului de muncă și poate genera presiune asupra salariatului de a presta ulterior muncă suplimentară.	
		15. La pct. 18, propunerea de completare a art. 107 alin. (1) urmează a fi reformulată. Directiva 2003/88/CE impune acordarea unei pauze atunci când timpul de lucru zilnic depășește șase ore. Pentru o durată zilnică de cel mult șase ore, acquis-ul UE nu impune o pauză obligatorie în toate cazurile, astfel încât poate fi examinată o regulă mai flexibilă. Totuși, excluderea nu trebuie formulată în mod absolut. Natura muncii și riscurile concrete pot impune acordarea unei pauze și în cadrul unui program mai scurt, în special pentru activități cu solicitare fizică ridicată, atenție susținută sau expunere la factori de risc. Soluția trebuie corelată cu evaluarea riscurilor profesionale și cu obligația	Se acceptă. Proiectul a fost modificat.

		generală a angajatorului de a asigura securitatea și sănătatea lucrătorilor. Se propune reformularea normei astfel încât pauza să poată să nu fie acordată atunci când durata zilnică a timpului de muncă nu depășește șase ore, cu condiția ca evaluarea riscurilor și organizarea muncii să nu impună acordarea acesteia. În această redacție, măsura ar constitui o simplificare proporțională, fără diminuarea protecției în activitățile cu risc.	
		16. La pct. 19, propunerile de modificare a art. 109 alin. (2) și de abrogare a alin. (3) urmează a fi excluse din proiect deoarece contravin prevederilor art. 2§5 din Carta Socială Europeană (revizuită), ratificată de către Republica Moldova prin Legea nr. 484/2001. Potrivit acestei dispoziții, în vederea asigurării exercitării efective a dreptului la condiții de muncă echitabile, părțile se angajează să asigure un repaus săptămânal care să coincidă, în măsura în care este posibil, cu ziua săptămânii recunoscută ca zi de repaus prin tradiția sau uzanțele țării sau regiunii. Propunerea de modificare a alin. (4) al art. 109 urmează a fi exclusă din proiect, deoarece Directiva 2003/88/CE privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru, stabilește un nivel minim de 24 de ore de repaus săptămânal, la care se adaugă 11 ore de repaus zilnic, însă nu obligă statele să reducă garanțiile naționale mai favorabile. Diminuarea	**Nu se acceptă.** Acordarea zilei libere tuturor salariaților în zi de duminică face dificilă organizarea timpului de muncă în cadrul unității. Mai mult ca atât, Carta Socială Europeană (revizuită), ratificată de către Republica Moldova prin Legea nr. 484/2001 la art. 2§5, prevede expresia ”în măsura în care este posibil”, ceea ce nu duce la o obligație din partea statului. Mai mult, art. 109 alin. (1) din Codul muncii prevede o regulă generală de a acorda prioritar repausul săptămânal în zile de sâmbătă și duminică ”Repausul săptămânal se acordă timp de 2 zile consecutive, de regulă sâmbătă şi duminica.”. Totodată menționăm că Directiva 2003/88/CE privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru, stabilește repausul săptămânal de minim 35 ore, dar nu 42 ore. Stabilirea repausului săptămânal de 42 de ore face imposibil de respectat în multe cazuri

		standardului național trebuie justificată printr-o analiză de impact și prin garanții compensatorii.	
		17. La pct. 20, propunerile de modificare a art. 118 alin. (41) urmează a fi excluse, deoarece acestea afectează garanțiile privind exercitarea efectivă a dreptului la concediu de odihnă anual. Art. 118 alin. (1) din Codul muncii stabilește obligația angajatorului de a lua măsurile necesare pentru ca salariații să folosească concediile de odihnă în fiecare an calendaristic. Totodată, art. 118 alin. (4) interzice neacordarea concediului de odihnă anual timp de 2 ani consecutivi. Extinderea termenului de folosire a concediului nefolosit de la 2 la 3 ani poate transforma amânarea concediului din excepție în practică obișnuită. Concediul anual are scop de repaus, refacere și protecție a sănătății salariatului. Dacă acesta este acumulat pe perioade prea lungi, dreptul își pierde efectul util, iar salariatul poate ajunge să presteze munca pe perioade extinse fără repausul anual necesar. De asemenea, nu se acceptă nici excluderea obligației angajatorului de a informa salariatul, la finele fiecărui an calendaristic, despre numărul zilelor de concediu acumulate/nefolosite, termenul de expirare și utilizarea acestora conform programării stabilite. Această informare este o garanție minimă de transparență. Ea permite salariatului să cunoască exact volumul concediului acumulat și termenul în care îl poate folosi. Textul în vigoare prevede	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		expres această obligație, precum și nulitatea refuzului neîntemeiat al salariatului de a utiliza concediul conform programării. Eliminarea informării salariatului creează riscul pierderii sau nevalorificării dreptului la concediu din cauza lipsei de informații. Totodată, se reduce responsabilitatea angajatorului de a gestiona activ concediile nefolosite și de a dispune utilizarea lor potrivit unei programări stabilite de comun acord. Propunerea trebuie analizată și prin prisma art. 7 din Directiva 2003/88/CE privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru: „Statele membre iau măsurile necesare pentru ca orice lucrător să beneficieze de un concediu anual plătit de cel puțin patru săptămâni în conformitate cu condițiile de obținere și de acordare a concediilor prevăzute de legislațiile și practicile naționale. (2) Perioada minimă de concediu anual plătit nu poate fi înlocuită cu o indemnizație financiară, cu excepția cazului în care relația de muncă încetează." Directiva garantează dreptul lucrătorului la concediu anual plătit și limitează înlocuirea acestuia cu indemnizație financiară doar la încetarea raportului de muncă. Prin urmare, se propune excluderea pct. 20 din proiect și menținerea redacției actuale a art. 118 alin. (4^1) din Codul muncii.	
		18. La pct. 21 din proiect, modificarea propusă la alin. (4) al art. 121 poate fi susținută doar cu condiția instituirii obligației angajatorului de a	**Nu se acceptă**. Angajatorul nu are obligația de a informa salariații despre dreptul prevăzut la art. 121 alin. (4). Legiuitorul a prevăzut că salariatul va

		informa preventiv și efectiv salariatul despre dreptul la concediul de odihnă anual suplimentar, durata acestuia și termenul în care poate fi folosit. Stingerea dreptului poate interveni numai dacă angajatorul face dovada că salariatul a fost informat în timp util și a avut posibilitatea reală de a beneficia de concediu. În lipsa acestei garanții, norma va limita nejustificat exercitarea dreptului la concediu suplimentar și poate transfera asupra salariatului consecințele neinformării sau ale gestionării necorespunzătoare a concediilor de către angajator. Se propune reformularea textului astfel încât stingerea dreptului să fie condiționată de informarea prealabilă, în scris, a salariatului.	beneficia de acest drept doar la cererea scrisă, deoarece de acest drept se poate bucura doar unul din părinți. În cazul în care salariatul nu a solicitat concediu de odihnă suplimentar, se prezumă că acest concediu a fost solicitat de celălalt părinte la locul lui de muncă.
		19. La pct. 22 din proiect, propunerea de modificare a alin. (23) al art. 128 urmează a fi exclusă din proiect, deoarece reducerea obligațiilor de informare privind diferențele de remunerare între femei și bărbați trebuie corelată cu procesul de armonizare la Directiva (UE) 2023/970 privind transparența salarială. Directiva instituie mecanisme de transparență salarială și de aplicare a principiului egalității de remunerare pentru aceeași muncă sau pentru o muncă de aceeași valoare. Art. 6 permite exceptarea angajatorilor cu mai puțin de 50 de lucrători numai de la obligația referitoare la accesibilitatea criteriilor privind evoluția remunerației. Prin urmare, instituirea unei derogări	**Se acceptă**. Proiectul a fost modificat.

		generale pentru toate întreprinderile mijlocii ar depăși excepția permisă de Directivă. De asemenea, art. 9 alin. (3) și (4) din Directivă stabilește obligații de raportare pentru angajatorii care au între 150 și 249 de lucrători și pentru cei care au între 100 și 149 de lucrători. Potrivit art. 5 din Legea nr. 179/2016, întreprinderile care au între 50 și 249 de salariați sunt clasificate drept întreprinderi mijlocii. Excluderea generală a întreprinderilor mijlocii ar excepta astfel de la raportare angajatorii cu 100–249 de salariați, cu încălcarea pragurilor obligatorii stabilite de Directivă. În consecință, propunerea urmează a fi exclusă din proiect. Eventuala diferențiere a obligațiilor în funcție de mărimea angajatorului trebuie realizată strict în limitele și potrivit pragurilor prevăzute de Directiva (UE) 2023/970.	
		20. La pct. 24, modificarea propusă la art. 142 alin. (3) urmează a fi exclusă din proiect, a se vedea argumentele invocate la Art. XIII - Legea salarizării nr. 847/2002.	**Nu se acceptă.** Având în vedere că angajatorul prezintă lunar rapoarte către autoritățile statului, referitor la plata salariilor și reținerile respective, iar salariații angajați cu salarii de funcții primesc lunar aproximativ același salariu, considerăm inoportun impunerea angajatorului de a informa lunar salariații despre mărimea salariului și reținerile efectuate, aceasta fiind o activitate enormă care implică timp și cheltuieli suplimentare. Salariații care vor dori să cunoască descifrarea salariului se vor adresa către administrația unității cu o cerere.
		21. La pct. 25, modificarea propusă la art. 143 alin. (1) urmează a fi reformulată, extinderea	**Se ia act.**

		termenului de achitare a tuturor sumelor la încetarea raportului de muncă până la 5 zile lucrătoare poate fi analizată pentru situații tehnice justificate. Totuși, regula trebuie să rămână plata promptă la încetarea raportului de muncă, iar termenul extins să fie justificat, limitat și să nu afecteze dreptul salariatului la plata integrală și la timp a drepturilor salariale.	
		22. **La pct. 28**, propunerile de modificare a art. 186 alin. (1) cuvintele „statelor de personal la unitate” urmează a fi excluse, or chiar dacă statele de personal devin dreptul angajatorului, dar nu obligație, în cazul reducerii statelor de personal, statele de personal obligatorii urmează a fi întocmite. Textul „la prezentarea, pe suport de hârtie sau în format electronic, a extrasului din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate eliberat de entitatea responsabilă” se propune a fi modificat cu următorul cuprins: „la prezentarea, pe suport de hârtie sau în format electronic, a extrasului din contul personal de asigurări sociale al persoanei asigurate”. Extrasul din contul personal de asigurări sociale poate fi obținut, la solicitarea persoanei asigurate, atât prin eliberarea acestuia la oricare subdiviziune teritorială a Casei Naționale de Asigurări Sociale, cât și prin generarea directă de către persoana, prin intermediul SI ”Acces CPAS”, utilizând parola de	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		acces eliberată de subdiviziunile teritoriale ale CNAS, în baza buletinului de identitate, sau prin autentificare cu semnătură electronică/mobilă, prin intermediul serviciului guvernamental MPass, respectiv ambele modalități de obținere conferă extrasului aceeași valoare juridică.	
		23. **La pct. 30** modificările propuse la art. 197/1 alin. (2) și (7) urmează a fi excluse din proiect completările privind statele de personal, din motivele sus-expuse. Totodată, excluderea referirilor la proprietarul unității poate fi examinată doar pentru situația în care are loc simpla schimbare a asociatului sau acționarului, fără schimbarea angajatorului și fără efecte asupra salariaților. Pentru reorganizarea care produce efecte asupra raporturilor de muncă și pentru transferul de întreprindere, obligațiile de informare și consultare trebuie păstrate, în conformitate cu Directiva 2001/23/CE o parte a prevederilor căreia în prezent urmează a fi transpusă printr-un proiect pentru modificarea unor acte normative (Codul muncii, Codul contravențional, Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii etc.) elaborat de către Ministerul muncii și Protecției Sociale4.	**Se ia act**
		24. La pct. 35, propunerea de abrogare a art. 248 urmează a fi exclusă din proiect, deoarece aceasta ar contraveni Directivei 92/85/CEE privind introducerea de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și a sănătății la locul de muncă în cazul lucrătoarelor gravide, care au născut	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		de curând sau care alăptează, transpusă în legislația Republicii Moldova prin Legea nr. 155/2017. Prevederile art. 248 din Codul muncii au fost armonizate cu dispozițiile directivei menționate și asigură implementarea măsurilor de protecție instituite de aceasta. În special, Directiva 92/85/CEE stabilește obligația angajatorului de a evalua natura, gradul și durata expunerii lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează la agenți, procese sau condiții de muncă susceptibile să le afecteze securitatea ori sănătatea (art. 4), de a adapta condițiile ori timpul de muncă sau, după caz, de a transfera lucrătoarea la un alt loc de muncă sau de a-i acorda concediu, atunci când riscurile nu pot fi eliminate (art. 5), precum și interdicția de a obliga aceste lucrătoare să desfășoare activități pentru care evaluarea a constatat existența unor riscuri de expunere (art. 6). În aceste condiții, abrogarea art. 248 din Codul muncii ar conduce la eliminarea unor garanții legale instituite în vederea protecției securității și sănătății lucrătoarelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează și ar afecta conformitatea legislației naționale cu cerințele Directivei 92/85/CEE.	
		25. La pct. 36, propunerea de modificare a art. 272 din Codul muncii schimbă regula actuală dintr-o obligație de sincronizare a concediului de odihnă a salariaților care lucrează prin cumul într-un drept de opțiune al salariatului. În prezent, concediul la locul de muncă prin cumul se acordă obligatoriu	**Nu se acceptă.** Acordarea concediului anual de odihnă la locul de muncă prin cumul concomitent cu concediul de odihnă anual de la locul de muncă de bază, de multe ori nu sunt în favoarea salariatului, dar nici a angajatorului, deoarece data angajării, vechimea în muncă care dă dreptul la concediu de odihnă anual, perioada de activitate și zile de

		concomitent cu cel de la locul de muncă de bază. Această modificare implică o serie de riscuri dintre care: diminuarea posibilității angajatorului de a planifica concediile, în prezent angajatorul cunoaște că salariatul va lipsi atunci când este în concediu la locul de muncă de bază însă modificarea ar permite salariatului să poată solicita concediul într-o altă perioadă iar ulterior poate solicita și concediul concomitent cu cel de la locul de muncă de bază ceea ce ar limita planificarea resurselor umane în special datorită faptului că regulile privind programarea concediilor sunt opționale. De asemenea, propunerea nu precizează cu cât timp înainte trebuie depusă cererea, dacă poate fi depusă după aprobarea graficului concediilor, dacă acesta a fost aprobat.	concediu de odihnă nefolosite pot să difere la locul de muncă de bază și prin cumul. De multe ori, angajatorul de la locul de muncă prin cumul nu cunoaște (și nici nu trebuie să cunoască) care este locul de muncă de bază al salariatului. Toate aceste probleme duc adesea la imposibilitatea acordării salariatului concediu de odihnă anual la locul de muncă prin cumul concomitent cu concediul de odihnă anual de la locul de muncă de bază. E de menționat că proiectul propune, totuși dreptul salariatului de a beneficia de concediu de odihnă concomitent. De asemenea, în prezent angajatul este obligat să plece în concediu fără plată, dacă durata concediului la locul de muncă de bază și cel prin cumul diferă, în asemenea cazuri au de pierdut atât angajatul cât și angajatorul.
		26. La pct. 38, propunerea de completare a Codului muncii cu „Capitolul V¹ – Munca salariaților în baza contractului individual de muncă cu zero ore” nu se acceptă și urmează a fi exclusă din proiect. În forma propusă, acest tip de raport de muncă nu asigură salariatului un nivel minim de previzibilitate a programului și a venitului și nu este corelat în mod suficient cu legislația din domeniul muncii și al asigurărilor sociale. Acest tip de raport de muncă poate genera riscuri privind protecția socială a salariaților și exercitarea dreptului la prestații de asigurări sociale pe termen scurt (indemnizația pentru incapacitate temporară	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		de muncă, indemnizația de maternitate, concediul paternal). Deși art. 2742 din proiect stabilește că salariații beneficiază de aceleași drepturi și garanții ca și ceilalți salariați, specificul acestui tip de contract poate conduce la situații în care salariatului nu-i este garantat un număr minim de ore de muncă și, implicit, nici un venit minim garantat. În consecință, pot exista perioade în care persoana nu a realizat venit și, respectiv, nu au fost calculate și achitate contribuții de asigurări sociale de stat. Astfel, nu poate fi susținut acest regim de muncă, or, stagiul de cotizare în sistemul public de asigurări sociale din Republica Moldova este determinat în funcție de perioadele pentru care au fost calculate și achitate contribuțiile de asigurări sociale. În cazul contractului individual de muncă cu zero ore pot exista luni în care salariatul nu desfășoară activitate și nu realizează venit asigurat, nefiind clar în ce mod aceste perioade vor fi luate în considerare la stabilirea stagiului de cotizare și, implicit, la exercitarea dreptului la prestațiile de asigurări sociale. Totodată, proiectul nu prevede modificări aferente legislației domeniului asigurărilor sociale, inclusiv a Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, necesare pentru reglementarea modului de asigurare socială, de declarare, raportare și achitare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat, precum și pentru determinarea	

		stagiului de cotizare și garantarea drepturilor de asigurări sociale ale persoanelor încadrate în baza contractului individual de muncă cu zero ore. În forma propusă de autorul proiectului, contractul individual de muncă cu zero ore poate genera un nivel redus de stabilitate a raporturilor de muncă, lipsa predictibilității veniturilor salariale, utilizarea excesivă a muncii la cerere în detrimentul contractelor individuale de muncă cu program stabil, precum și efecte indirecte asupra drepturilor de asigurări sociale și a stagiului de cotizare necesar pentru acordarea prestațiilor sociale și a pensiilor. Totodată, soluția legislativă propusă urmează a fi analizată prin prisma art. 10 și 11 din Directiva (UE) 2019/1152 privind condițiile de muncă transparente și previzibile. În cazul în care statul permite utilizarea contractelor de muncă la cerere sau a unor forme similare, Directiva impune instituirea unor măsuri efective de prevenire a practicilor abuzive, precum limitarea utilizării și duratei acestor contracte, prezumția existenței unui număr minim de ore plătite, determinat în funcție de media orelor lucrate, sau alte măsuri echivalente. De asemenea, trebuie asigurate intervale de referință prestabilite, notificarea prealabilă rezonabilă, dreptul salariatului de a refuza munca solicitată în afara condițiilor stabilite și compensarea anulării tardive a muncii. Considerentul 47 al Directivei precizează expres că implementarea acesteia nu poate constitui un temei	

		pentru introducerea contractelor cu zero ore sau a unor forme similare de angajare. Contractul individual de muncă cu „zero ore” creează risc major de muncă nedeclarată sau subdeclarată. Salariatul poate fi chemat la muncă ocazional, iar orele efectiv lucrate pot fi greu de verificat. Angajatorul va putea declara doar o parte din ore sau va putea plăti informal diferența. În lipsa unui volum minim garantat, controlul Inspectoratului de Stat al Muncii devine dificil, deoarece contractul însuși permite lipsa programului și lipsa orelor prestate. Tendința la nivel european și internațional este de eliminare sau restricționare severă a acestora, tocmai pe baza constatării că generează precarizare, abuzuri și dependență economică față de angajator. Astfel, Republica Moldova ar introduce un instrument pe care state cu tradiție îndelungată în utilizarea lui fie l-au interzis, fie l-au supus unor restricții tot mai stricte. În Olanda este planificată eliminarea contractelor cu zero ore începând cu 1 ianuarie 2027 și înlocuirea acestora, ca regulă, cu contracte care prevăd un număr minim de ore. Vor rămâne anumite excepții, inclusiv pentru minori și studenți. Potrivit informației publicate de Ministerul Afacerilor Sociale și Ocupării din Olanda, data intrării în vigoare a modificării legislative nu este încă definitivă. (link)	

		În Irlanda, prin Employment (Miscellaneous Provisions) Act 2018, aplicabil din martie 2019, utilizarea contractelor cu zero ore a fost restricționată substanțial. Legislația prevede, între altele, dreptul la o plată minimă atunci când salariatul este chemat la muncă, dar nu beneficiază de orele de muncă preconizate, precum și mecanisme de stabilire a unei benzi de ore corespunzătoare timpului lucrat efectiv. (link) În Noua Zeelandă, modificările legislative adoptate în anul 2016 au limitat practicile prin care salariatului i se solicita să fie disponibil pentru muncă fără un volum garantat de ore și fără o compensație rezonabilă pentru disponibilitate. O clauză de disponibilitate trebuie să fie justificată prin motive reale, să fie legată de un număr de ore garantate și să prevadă o compensație rezonabilă pentru salariat. (link)	
		La Art XXVI, modificările la Legea nr. 186/2008 securităţii şi sănătăţii în muncă: Propunerea de abrogare a art. 18 din Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008 urmează a fi exclusă din proiect. Articolul respectiv instituie un mecanism național de compensare a lucrătorului sau, în cazul decesului acestuia, a persoanelor îndreptățite, atunci când accidentul de muncă ori boala profesională este imputabilă unității. Acest mecanism este distinct de obligațiile de prevenire a riscurilor profesionale prevăzute de Directiva 89/391/CEE și nu constituie, în sine, o	**Nu se acceptă.** Principiul de bază al securității și sănătății în muncă este prevenirea riscurilor profesionale, dar nu compensarea. Considerăm incorect ca pentru unele acțiuni culpabile ale unui sau mai mulți salariați, să pătimească întreprinderea sau și mai grav este că suferă salariații unității, care nu au nici o vină.

		cerință directă de transpunere a Directivei. Abrogarea sa nu poate fi însă realizată ca simplă măsură de debirocratizare, fără evaluarea impactului asupra persoanelor prejudiciate și fără identificarea unui mecanism alternativ efectiv de compensare. Articolul 18 din Legea securității și sănătății în muncă reglementează indemnizația unică în cazul reducerii capacității de muncă sau decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale. Acest articol reprezintă un mecanism de compensare și are menirea directă să asigure un nivel de protecție a salariatului (și a celor pe care îi are la întreținere) care a suferit, din cauza angajatorului, un accident de muncă sau o boală profesională care leau provocat pierderea capacității de muncă sau decesul. Protecția respectivă este realizată prin plata unei indemnizații unice și este proporțională cu consecințele cauzate de efectele accidentului de muncă sau bolii profesionale. Indirect, acest articol are menirea de a motiva angajatorul să întreprindă măsuri de evitare, prevenire și minimizare a riscurilor de accidentare și îmbolnăvire la locul de muncă, precum și să asigure un nivel înalt de securitate și sănătate în muncă.	
		La Art. XXIX Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova:	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		Propunerile de modificare a prevederilor Legii nr. 200/2010 urmează a fi excluse din proiect. Obligația angajatorului de a asigura un anumit nivel al salariului pentru lucrătorii străini se va menține, inclusiv, după abrogarea Legii nr. 200/2010 (1 iunie 2027). Astfel, începând cu iunie 2027, angajatorii vor avea obligația de a asigura un salariu care nu poate fi mai mic decât cel acordat unui cetățean al Republicii Moldova pentru o activitate similară desfășurată în aceeași ramură a economiei naționale și care reprezintă cel puțin 50% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune. Menținerea acestui prag salarial minim pentru lucrătorii străini este justificată inclusiv de necesitatea prevenirii fenomenului de dumping salarial, care ar putea apărea în situația în care angajatorii ar recruta lucrători străini la salarii semnificativ mai mici decât cele acordate lucrătorilor autohtoni pentru aceeași muncă. O asemenea practică ar putea crea un avantaj concurențial nejustificat și ar exercita presiuni asupra nivelului general al salariilor în anumite sectoare ale economiei. Totodată, având în vedere argumentele invocate de autor în Nota de fundamentare, care evidențiază necesitatea valorificării potențialului forței de muncă disponibile pe plan intern, se consideră mai oportună menținerea unor mecanisme care să încurajeze angajatorii să prioritizeze recrutarea	

		persoanelor aflate pe piața muncii din Republica Moldova, înainte de a recurge la atragerea forței de muncă din străinătate.	
		La Art. XXXII – propunerea de modificare a Articolului 34 din Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilităţi Urmare a ratificării Convenției ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, a fost adoptată Legea nr. 60/2012, privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, care prevede asigurarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, în egală măsură cu alți cetățeni, la educație, protecție socială, asistență medicală, reabilitare, muncă, viață publică, mediu fizic, transport, tehnologii și sisteme informaționale, de comunicare și la alte utilități și servicii la care are acces publicul larg, în scopul promovării incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități și asigurării respectării drepturilor fundamentale ale acestora, în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni. Incluziunea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități se realizează în conformitate cu art. 34 al Legii privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, nr. 60/2012 și Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj. Astfel, persoanele cu dizabilităţi se încadrează în muncă conform pregătirii lor profesionale şi a capacităţii lor de muncă, atestate prin certificatul de încadrare în grad de dizabilitate şi conform	**Se acceptă.** Articolul exclus

		recomandărilor conținute în programul individual de reabilitare şi incluziune socială, emis de Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau structurile sale teritoriale. Angajatorii, indiferent de forma de organizare juridică, care conform schemei de încadrare a personalului au 20 de angajaţi şi mai mult, creează sau rezervează locuri de muncă şi angajează în muncă persoane cu dizabilităţi într-un procent de cel puţin 5 la sută din numărul total de salariaţi. Prin Legea nr.105/ 2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj sunt oferite măsuri active de ocupare a forței de muncă noi, adaptate nevoilor diferitor categorii de persoane, inclusiv persoane care necesită suport suplimentar pe piața muncii și angajatori. Prin urmare, propunerea de completare a art. 34 cu alin. (5^2) diminuează eficiența mecanismului național al cotei obligatorii de angajare și reduce nivelul actual de protecție a accesului persoanelor cu dizabilități la muncă. Art. 27 din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități nu impune un anumit model de cotă, dar obligă statul să promoveze efectiv ocuparea persoanelor cu dizabilități și să asigure o piață a muncii deschisă, incluzivă și accesibilă. În lipsa unei evaluări a impactului și a unor măsuri alternative care să asigure cel puțin un nivel echivalent de incluziune profesională, derogarea	

		propusă nu este justificată. În consecință, propunerea de modificare a art. 34 din Legea nr. 60/2012 nu se acceptă și urmează a fi exclusă din proiect.	
		La **Art. XLVIII** modificările la Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forţei de muncă și asigurarea de șomaj: Propunerea de modificare a art. 14 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 105/2018 urmează a fi exclusă din proiect, deoarece art. 14 din Legea nr. 105/2018 este deja supus modificării prin Proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (garantarea drepturilor persoanelor cu statut de șomer care se deplasează în alt stat – cetățeni ai Uniunii Europene, ai Spațiului Economic European și ai statelor semnatare ale Acordului Schengen, precum și membrii familiilor acestora). Prin proiectul respectiv se propune modificarea termenului în care angajatorul este obligat să notifice locurile de muncă vacante, de la 5 la 10 zile lucrătoare de la data la care au venit vacante. Totodată, termenul de 30 de zile propus prin prezentul proiect nu poate fi considerat unul rezonabil pentru declararea locurilor de muncă vacante destinate persoanelor cu dizabilități, întrucât acesta ar întârzia nejustificat procesul de ocupare a acestor locuri de muncă și ar putea afecta	**Se ia act.**

		accesul efectiv al persoanelor cu dizabilități la oportunități de angajare. În concluzie, MMPS susține obiectivul politic și administrativ al proiectului privind debirocratizarea, digitalizarea și eliminarea obligațiilor care generează formalism fără beneficii reale. Divergențele expuse în prezentul aviz nu vizează această orientare, pe care o împărtășim, ci modalitatea în care unele soluții au fost formulate și efectele lor asupra drepturilor salariaților și asupra obligațiilor de transpunere a acquis-ului UE. Fiind instituția care lucrează în paralel la transpunerea directivelor din domeniul muncii și la îndeplinirea angajamentelor aferente Capitolului 19, MMPS poate identifica mai direct interdependențele dintre normele propuse spre modificare și obligațiile europene care trebuie menținute. Exemplul derogării propuse la art. 42[1] din Codul muncii demonstrează că o excepție formulată prea larg poate depăși obiectivul de simplificare și poate conduce direct la dezalinierea legislației naționale de la acquis-ul UE. Din acest motiv, MMPS solicită ca prevederile din domeniul legislației muncii să fie excluse din proiectul actual și preluate într-un proiect distinct, elaborat și promovat de MMPS, coordonat cu MDED și consultat cu sindicatele și patronatele. Această abordare permite realizarea obiectivului comun de debirocratizare, păstrarea soluțiilor utile pentru angajatori și salariați și, în același timp,	

		evitarea unor lacune majore în protecția lucrătorilor, a unor modificări paralele contradictorii și a riscurilor pentru procesul de integrare europeană.	
26.	**Banca Națională a Moldovei** ***(demersul nr. 31-002/135/4284 din 31.07.2026)***	La Art. VI, în partea ce ține de abrogarea Legii nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe, considerăm inoportună abrogarea acestei legi în condițiile în care operațiunile valutare de capital nu au fost complet liberalizate, poziție exprimată și prin avizele anterioare ale BNM. În acest menționăm că, Republica Moldova, fiind o țară în curs de dezvoltare, și cu un grad înalt de deschidere a economiei, este puternic expusă șocurilor externe. Acumularea în timp a efectelor negative determinate de unii factori externi pot degenera în dezechilibre macroeconomice interne semnificative. Pentru o bună gestionare/stabilizare a cadrului macroeconomic este necesar de a dispune de instrumente eficiente de monitorizare, de echilibrare, și nu în ultimul rând de o legislație funcțională în acest respect. În acest sens, Legea nr. 1466/1998 cu privire la reglementarea repatrierii de mijloace bănești, mărfuri și servicii provenite din tranzacțiile economice externe este un instrument important, care permite evitarea situațiilor de supra eșalonare/reținere a fluxurilor financiare externe, care ar putea determina apariția unui deficit sau exces de valută în piață (apariția unui dezechilibru	**Se acceptă.**

		macroeconomic). Apariția situațiilor cu un deficit sau exces semnificativ de valută pe piață contribuie la deteriorarea mecanismului de transmisie a politicii monetare, afectează negativ stabilitatea monedei naționale, contribuie la dolarizarea sistemului bancar, defavorizează finanțarea deficitului contului curent, contribuie la majorarea pronunțată a volatilității ratei anuale a inflației, deteriorează potențialul de creștere economică a țării. În consecință, o supra-apreciere a monedei naționale va eroda competitivitatea țării, iar o depreciere necontrolată a ratei de schimb va genera presiuni www.bnm.md inflaționiste pronunțate. Prin urmare, pentru contracararea acestor fenomene, BNM, în virtutea mandatului sau legal de asigurare și menținere a stabilității prețurilor, va fi nevoită să intervină prin intermediul instrumentelor sale de politică monetară pentru a readuce sau menține inflația în proximitatea țintei inflației stabilite. Astfel, în dependență de magnitudinea șocului vor fi luate măsuri, consecințele cărora vor afecta nivelul ratelor dobânzilor ale instrumentelor financiare, vor influența volumul de creditare și va produce consecințe atît în sectorul financiar, cît și cel real al economiei naționale. Totodată, considerăm că argumentarea propunerii de abrogare a legii în cauză este insuficientă, or, Legea nr. 1466/1998, care instituie un instrument esențial pentru	

		realizarea obiectivelor de politică monetară și valutară a Republicii Moldova, nu poate fi abrogată doar din motivul constatării situațiilor în care agenți economici rezidenți de bună-credință sunt sancționați în temeiul Legii nr. 1466/1998. În acest sens, pare a fi justificată evaluarea oportunității ajustării mecanismului sau procedurilor de atragere la răspundere în legătură cu încălcarea obligațiilor prevăzute de Legea nr. 1466/1998.	
		Art. XV (modificări operate la Codul muncii):	
		2.1 la pct. 1 și pct. 2, în partea ce ține de completarea art. 1 din Codul muncii cu noțiunea de „conflict de interese”, precum și completarea art. 9 alin. (2) din Codul muncii cu lit. (c^2), având în vedere cerința prevăzută la art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căreia „terminologia utilizată trebuie să corespundă celei utilizate în alte acte normative”: recomandăm evaluarea necesității corelării noțiunii propuse la pct. 1 cu noțiunea de „conflict de interese”, prevăzută la art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale; propunem examinarea necesității menționării la lit. (c^2) nu doar a conflictelor de interese potențiale, dar și a altor categorii de conflicte de interese prevăzute de Legea nr. 133/2016 (conflicte de interese reale și cele consumate).	**Se acceptă**. Proiectul a fost modificat
		la pct. 8, în contextul modificării art. 62 din Codul muncii, propunem excluderea lit. c) din articolul respectiv. În acest sens, menționăm că proba	**Nu se acceptă.** Persoanele cu vârsta de până la 18 ani, care în mare majoritate sunt la prima experiență, din start este necesară o disciplinare care îi va

		concursului permite evaluarea candidaților înainte de angajare, în timp ce perioada de probă permite verificarea aptitudinilor profesionale și a capacității de adaptare în exercitarea efectivă a atribuțiilor funcției. Menținerea interdicției limitează nejustificat posibilitatea angajatorului de a verifica corespunderea profesională a persoanei după încadrarea în muncă, în special în cazul funcțiilor cu responsabilitate sporită.	forma ca și salariați. Aceștea trebuie să se obișnuiască cu faptul că angajatorul le poate stabili perioade de probă. Totodată salariațilot trebuie să li se dea șansa și dreptul de a se manifesta.
		la pct. 9, se consideră oportună reexaminarea modificării propuse la art. 68 din Codul muncii, care pare să devieze de la dispozițiile art. 45 și 49 din Codul muncii, potrivit cărora contractul individual de muncă reprezintă „o înțelegere dintre salariat și angajator”, iar conținutul contractului individual de muncă (inclusiv clauzele care se supun modificării) este determinat prin acordul părților.	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.
		la pct. 10, în partea ce ține de completarea art. 85 din Codul muncii cu alin.(6), opinăm că norma în cauză este redundantă în condițiile aplicării prevederilor Titlului XI Capitolul III din Codul muncii, care reglementează obligația salariatului de a repara prejudiciul cauzat angajatorului în măsura în care angajatorul probează existența și întinderea prejudiciului cauzat, precum și modul și condițiile de atragere la răspundere materială a salariatului. Suplimentar, norma propusă pare să creeze prezumția că demisia salariatului înainte de termen ar constitui întotdeauna un act cauzator de	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		prejudicii, normă care pare a fi contrară art. 328 alin. (2) din Codul muncii, care prevede expres, că, în fiecare caz, angajatorul sau salariatul trebuie să demonstreze cuantumul prejudiciului material cauzat.	
		la pct. 20, în ce privește excluderea din art. 118 alin. (4^1) din Codul muncii, a textului: „La finele fiecărui an calendaristic, angajatorul informează salariatul, în formă scrisă pe suport de hârtie sau în formă electronică, despre numărul zilelor de concediu de odihnă anual acumulate/nefolosite, termenul de expirare a acestora și dispune utilizarea zilelor de concediu de odihnă anual acumulate/nefolosite de către salariat, conform programării stabilite de comun acord.”, introdus relativ recent prin Legea nr. 47/2024 cu privire la modificarea unor acte normative (actualizarea cadrului normativ aferent managementului resurselor umane), recomandăm evaluarea suplimentară a necesității operării acestei modificări, eventual, cu completarea notei de fundamentare cu argumentele care justifică necesitatea modificării propuse (evaluarea costurilor generate de executarea obligației de informare, dificultățile practice în aplicarea normei în vigoare). Opinăm, că obligația urmărește asigurarea exercitării efective a dreptului la concediul anual plătit, contribuie la prevenirea acumulării excesive a zilelor de concediu neutilizate, facilitează planificarea resurselor umane și reduce riscul apariției litigiilor privind	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		compensarea concediilor restante la încetarea raporturilor de muncă.	
		la pct. 22, recomandăm reexaminarea modificării propuse la art. 128 alin.(2^4) din Codul muncii, din cuprinsul căreia rezultă că, în lipsa unor prevederi în convenția colectivă sau în contractul colectiv de muncă, angajatorul nu mai este obligat să pună la dispoziția salariaților informațiile privind criteriile utilizate pentru sistemul de evaluare și clasificare a funcțiilor în vederea stabilirii nivelurilor de salarizare. În aceste condiții, prevederea art. 128 alin. (2^4), care are ca scop asigurarea, prin efectul legii, a transparenței mecanismului de salarizare, devine lipsită de finalitate.	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.
		la pct. 33, în partea ce ține de modificarea art. 211 alin. (3), prin care angajatorul va putea decide aplicarea sau neaplicarea stimulărilor față de salariatul sancționat, înțelegem că la luarea deciziei de aplicare a stimulărilor, angajatorul va respecta principiile de egalitate în drepturi și posibilități a salariaților și de interzicere a discriminării, stabilite la art. 5 din Codul muncii. În acest sens, recomandăm completarea Note de fundamentare cu precizarea că decizia privind acordarea stimulărilor trebuie să fie obiectivă, motivată și bazată pe criterii transparente, stabilite prin actele interne ale angajatorului.	**Se ia act**
		la pct. 38, în partea ce ține de completare Codului muncii cu un capitol nou intitulat „Munca salariaților în baza contractului individual de	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		muncă cu zero ore”, remarcăm că această instituție necesită o reglementare mai detaliată, în particular, opinăm că urmează a fi reglementate: (i) modalitatea de stabilire și calcul al vechimii în muncă; (ii) modul de calcul al concediului anual și al indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă; (iii) garanțiile privind salariul minim atunci când salariatul nu este convocat la muncă; (iv) termenul maxim în care angajatorul poate revoca solicitarea de prezentare la muncă și drepturile salariatului în cazul anulării acesteia; (v) modul de evidență a timpului de muncă; (vi) regimul muncii suplimentare și al repausului. În acest sens, recomandăm analizarea compatibilității normelor din proiect cu prevederile Directivei (UE) 2019/1152 [1]privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă, care stabilește garanții speciale pentru raporturile de muncă cu program imprevizibil, inclusiv dreptul salariatului de a cunoaște intervalele de referință în care poate fi solicitat la muncă și dreptul de a refuza prestarea muncii în afara acestor intervale fără consecințe nefavorabile.	
		3. La **art.LXIX** din proiect, în partea ce ține de modificările operate la art. 67 din Legea	**Se acceptă.** Modificările la această lege se exclud din proiectul de lege.

1 https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019L1152

		nr.325/2025 privind achizițiile publice, remarcăm că acestea limitează dreptul autorității contractante de a stabili criteriul de atribuire într-un mod care este adaptat necesităților sale și care asigură eficiența activității grupului de lucru, utilizarea judicioasă a fondurilor publice, precum și proporționalitatea cerințelor raportate la obiectul achiziției. Menționăm că, departajarea ofertelor conforme exclusiv pe criteriul celui mai mic preț reprezintă un mecanism obiectiv și transparent, care permite selectarea ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic, fără a compromite cerințele de calitate, care deja sunt impuse prin documentația de atribuire sau prin standarde deja reglementate. Această modificare poate afecta achizițiile de bunuri și servicii standardizate, unde obiectivul principal este eficiența utilizării resurselor publice și predictibilitatea costurilor, iar criteriile calitative suplimentare nu produc întotdeauna valoare adăugată măsurabilă. Includerea ponderii maxime de 50% pentru factorul de preț reprezintă un risc major de a diminua importanța prețului în favoarea altor criterii, iar autoritățile contractante vor fi obligate, în unele cazuri, să introducă criterii adiționale de evaluare, care vor avea doar un rol formal de a asigura respectarea limitei legale de 50%. Pentru numeroase categorii de bunuri standardizate (produse de birotică, produse alimentare standard, echipamente cu specificații	

		tehnice clare, servicii repetitive), calitatea poate fi asigurată prin cerințele tehnice minime stabilite în documentația de atribuire, iar criteriul prețului rămâne cel mai obiectiv și transparent mecanism de selecție. Adițional, opinăm că introducerea obligatorie a unor criterii suplimentare de calitate ar putea afecta participarea IMM-urilor, or instituirea obligației generale de a utiliza criterii suplimentare privind sustenabilitatea, costurile ciclului de viață, amprenta de carbon, certificările internaționale sau alte elemente similare presupun, de regulă, existența unor certificări, sisteme de management sau proceduri de conformitate, care implică costuri administrative și financiare adiționale, fiind mai ușor accesibile operatorilor economici de mari dimensiuni sau grupurilor multinaționale. Directivele europene privind achizițiile publice nu interzic utilizarea criteriului prețului cel mai scăzut. Ele promovează utilizarea criteriului „oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic”, însă permit statelor și autorităților contractante să stabilească criterii adaptate obiectului contractului. Prin urmare, impunerea unei limite generale de 50% pentru preț reprezintă o opțiune legislativă mai restrictivă decât standardul european, care trebuie justificată printr-o analiză de impact. De asemenea, remarcăm faptul că prețul reprezintă singurul criteriu de evaluare complet obiectiv, cuantificabil și verificabil, care poate fi supus unui control riguros atât de către autoritățile de audit, cât	

		și în cadrul procedurilor de soluționare a contestațiilor. În schimb, criteriile calitative presupun, în mod inevitabil, un grad mai ridicat de apreciere subiectivă, chiar și atunci când sunt însoțite de formule de punctaj. Experiența aplicării legislației în domeniul achizițiilor publice demonstrează că factorii de evaluare referitori la calitate, sustenabilitate, mentenanță sau alte caracteristici similare pot fi formulați într-o manieră excesiv de specifică, favorizând anumite produse sau operatori economici. În lipsa unor indicatori obiectivi și universal aplicabili, astfel de criterii sporesc riscul elaborării unor factori de evaluare disproporționați sau insuficient justificați, susceptibili să afecteze principiile concurenței loiale și tratamentului egal al operatorilor economici. Nu în ultimul rând, obligativitatea utilizării unor criterii complexe de evaluare pentru majoritatea procedurilor de achiziție implică o creștere semnificativă a sarcinii administrative pentru autoritățile contractante. Elaborarea metodologiilor de evaluare, justificarea punctajelor acordate și gestionarea eventualelor contestații presupun consum suplimentar de resurse administrative și pot conduce la prelungirea procedurilor de atribuire, fără existența unor garanții că rezultatul obținut va genera un raport cost–beneficiu superior față de aplicarea criteriului „prețul cel mai scăzut” în	

		situațiile în care obiectul contractului este standardizat. În acest context, considerăm că oportunitatea utilizării criteriului de atribuire trebuie să rămână la aprecierea autorității contractante, în funcție de particularitățile fiecărei achiziții. Pentru bunurile, serviciile și lucrările standardizate, a căror calitate poate fi definită în mod suficient prin specificații tehnice clare și complete, criteriul „prețul cel mai scăzut" trebuie să poată fi utilizat ca unic criteriu de atribuire. În schimb, pentru achizițiile complexe, inovatoare sau care presupun evaluarea unor performanțe suplimentare, autoritatea contractantă poate utiliza criteriul „cel mai bun raport calitate-preț", în condițiile și limitele prevăzute de lege.	
		În considerarea celor expuse, propunem reconsiderarea modificărilor propuse, astfel încât legislația să păstreze posibilitatea utilizării criteriului „prețul cel mai scăzut" ca unic criteriu de atribuire în cazurile justificate de natura obiectului achiziției, menținând flexibilitatea necesară autorităților contractante și asigurând respectarea principiilor eficienței utilizării fondurilor publice, concurenței efective, tratamentului egal, transparenței și proporționalității.	**Se ia act**

27.	**Consiliul Concurenței** ***(demersul nr. DJ-06/859-1619 din 05 august 2026)***	1. Conform anexei la proiectul de lege, printre actele, care se califică, prin natura și efectele lor juridice, drept acte permisive și care nu se regăsesc în Nomenclatorul actelor permisive este inclusă Decizia Consiliului Concurenței privind compatibilitatea/autorizarea concentrării economice. Consiliul Concurenței notează că, conform prevederilor Legii concurenței nr. 183/2012, acțiunile de concentrare economică reprezintă operațiuni care au ca rezultat modificări de durată asupra controlului întreprinderilor implicate și, prin urmare, asupra structurii pieței. Legea nr. 183/2012 stabilește pragurile, la a căror atingere agenții economici au obligația de a notifica Consiliul Concurenței intenția de fuziune sau de preluare a controlului prin alte metode. Scopul deciziei Consiliului Concurenței este evaluarea compatibilității operațiunii de concentrare economică cu mediul concurențial normal, precum și prevenirea creării unei poziții dominante sau denaturării mediului concurențial. Astfel, decizia Consiliului Concurenței privind compatibilitatea sau autorizarea unei cereri de concentrare economică nu are caracterul unui act permisiv pentru desfășurarea unei activități economice de vânzare-cumpărare, de producere, de oferire a serviciilor etc. similar unei licențe sau autorizații de activitate.	**Nu se acceptă**. Faptul că decizia Consiliului Concurenței privind compatibilitatea / autorizarea concentrării economice nu reprezintă o licență generală pentru desfășurarea activității economice nu exclude caracterul său permisiv în sensul Legii nr. 160/2011. Potrivit art. 1 alin. (2) și art. 2 din Legea nr. 160/2011, regimul actelor permisive se aplică nu doar documentelor necesare pentru inițierea sau desfășurarea activității de întreprinzător în ansamblu, ci și actelor prin care solicitantul este învestit cu drepturi și obligații pentru realizarea unor acțiuni aferente și indispensabile activității de întreprinzător. În cazul concentrărilor economice, efectul juridic al deciziei este determinant. Art. 20 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012 interzice punerea în aplicare a unei operațiuni de concentrare care cade sub incidența regimului de notificare până la declararea acesteia ca fiind compatibilă cu mediul concurențial, prin decizia Consiliului Concurenței sau în condițiile prevăzute de lege. Regulamentul privind concentrările economice confirmă aceeași regulă și include între măsurile de punere în aplicare inclusiv exercitarea controlului, modificarea activității, restructurarea sau adoptarea unor decizii privind întreprinderea achiziționată. Prin urmare, deși întreprinderile implicate își pot continua activitățile economice curente în perioada examinării concentrării, ele nu pot realiza legal operațiunea economică concretă de concentrare înainte de intervenirea deciziei favorabile sau a mecanismului echivalent prevăzut de lege. Faptul că părțile pot renunța ulterior la tranzacție nu modifică natura juridică a condiției prealabile aplicabile atunci când acestea decid să o realizeze. De asemenea, calificarea actului drept „decizie în materia concurenței” și finalitatea sa de protecție a mediului concurențial nu sunt incompatibile cu caracterul permisiv. Natura permisivă se apreciază prin efectele juridice ale actului, nu exclusiv prin denumirea acestuia sau prin faptul că autoritatea

		În același context, este necesar de menționat că prin decizia autorității de concurență se poate autoriza sau interzice realizarea unei intenții de concentrare economică, perioadă de timp în care întreprinderile continuă să activeze și să desfășoare activități economice fără necesitatea deținerii unor alte acte permisive. Respectiv, întreprinderile pot realiza operațiunea economică planificată sau pot renunța la tranzacțiile chiar fiind deja autorizate de Consiliul Concurenței pentru a continua desfășurarea activității economice în mod independent. În acest context, considerăm imperios necesară excluderea pct. 52 din Anexa la proiectul de act normativ, având în vedere că decizia autorității de concurență nu este un act permisiv. 2. Modificările propuse la art. 22 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012 prevăd majorarea pragurilor pentru notificarea Consiliului Concurenței a operațiunilor de concentrare economică, respectiv pentru cifra mondială totală de afaceri acesta va constitui 125000000 lei (în vigoare – 50000000 lei), iar pentru cifra totală de afaceri realizată pe teritoriul Republicii Moldova va constitui 40000000 lei în loc de 20000000 lei în vigoare. Propunerea de a majora pragurile este argumentată de autor prin evoluția indicelui prețurilor de consum din perioada august/septembrie 2023 – mai 2026 care a determinat diminuarea valorii reale a acestor	urmărește un obiectiv de interes public. Astfel, se menține p. 52 în lista actelor supuse revizuirii, urmând ca în cadrul procedurii prevăzute de proiect să fie analizată oportunitatea și modalitatea de încadrare a mecanismului respectiv în raport cu principiile Legii nr. 160/2011, fără a afecta competențele Consiliului Concurenței și regimul material al controlului concentrărilor economice.

		praguri cu aproximativ 20–21%, precum și prin compararea pragurilor actuale cu pragurile naționale de notificare din statele membre ale Uniunii Europene. Astfel, atestăm că propunerea de a majora de 2,5 ori pragul cifrei mondiale totale de afaceri și de 2 ori pragul cifrei totale de afaceri realizate pe teritoriul Republicii Moldove nu poate fi argumentată de evoluția indicelui prețurilor de consum din perioada de la ultima ajustare a pragurilor de notificare. Consiliul Concurenței menționează că, potrivit practicilor europene, anume PIB-ul este indicatorul determinant al stabilirii pragurilor de notificare pentru concentrările economice. În acest context, cuantumul pragurilor stabilite de Legea nr. 183/2012 se înscrie în standardele europene. Totodată, doar compararea formală a pragurilor nu este relevantă fără a ține cont de diferențele dimensiunilor pieței și aspectele specifice ale piețelor naționale. Într-o țară mică, precum este Republica Moldova, chiar și tranzacțiile cu valori relativ reduse pot avea efecte importante asupra unor piețe relevante, dimensiunea cărora este mică. În același timp, atragem atenția asupra faptului că stabilirea pragurilor de notificare prevăzute de art. 22 alin. (1) al Legii 183/2012, au avut la bază dezvoltarea economiei naționale din momentul aprobării Legii concurenței 11.07.2012, respectiv aprobarea pragurilor de 10 mil. lei și 25 mil. lei	

		raportat la nivelul PIB-ul Republicii Moldova din anul 2012, care constituia 105 miliarde lei. De asemenea, în cazul în care se vor mări pragurile de notificare, circa 80- 90% din unitățile comerciale de proximitate, inclusiv unele unități comerciale ale rețelelor mari din retail-ul alimentar, se va majora semnificativ numărul de tranzacții care nu vor întruni pragurile de notificare pentru a fi notificate în scopul evaluării la Consiliul Concurenței. Prin urmare, Consiliul Concurenței atenționează că majorarea propusă a pragurilor concentrărilor economice ar reduce eficiența controlului ex ante al concentrărilor pe unele piețe și consolidării pozițiilor dominante, ar duce la eliminarea concurenței pe unele piețe mici sau la crearea monopolurilor care ar avea ca efect creșterea prețurilor pentru consumatori etc. În anul 2023, odată cu modificarea Legii 183/2012, pragurile de notificare prevăzute la art. 22 alin. (1) au fost dublate, deoarece PIB-ul țării s-a dublat în comparație cu anul 2012, ceea ce a impus ajustarea pragurilor de notificare (dublarea acestora ținând cont de faptul că PIB-ul indică o valoare dublă) raportat la situația reală din anul 2023 a economiei naționale. Totodată, este necesar de menționat că ajustarea pragurilor de notificare a operațiunilor de concentrare economică prevăzute de art. 22 alin. (1) din Legea 183/2012 a fost realizată cu luarea în calcul a ratei inflației stabilită la acel moment.	

Menționăm că dublarea pragurilor de notificare din anul 2023, respectiv 20 mil. lei și 50 mil. lei, a eliminat obligația de notificare a întreprinderilor micro, care potrivit Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, sunt întreprinderi care realizează o cifră anuală de afaceri de până la 18 milioane de lei.

De asemenea, atragem atenția asupra faptului că tendința europeană se axează nu pe majorarea continuă a pragurilor de notificare, ci pe simplificarea procedurilor, accelerarea acestora, formulări simplificate și pe o analiza proporțională fără a fi limitat domeniul controlului ex ante al concentrărilor economice. La nivel național, pentru a permite un control ex ante eficient al concentrărilor economice, în anul 2025 a fost modificat Regulamentul privind concentrările economice, aprobat prin Hotărârea Consiliului Concurenței nr. 2/2025.

Întru confirmarea celor expuse mai sus, prezentăm tabelul care reflectă pragurile de notificare stabilite prin lege de alte state membre ale UE.

Nr.	***Țara***	***Pragul principal de notificare (prag cumulati***	***PIB aproximativ, mld EURO***	***Pragul raportat la PIB, pondere %***

1.	*Republica Moldova*	*2,5*	*18*	*0,014*	*2023*
2	*Austria*	*300*	*530*	*0,057*	*2017/2022 (prag național)*
3	*Germania*	*500*	*4300*	*0,012*	*2021*
4	*Romania*	*10*	*380*	*0,0026*	*2010*
5	*Franța*	*150*	*3100*	*0,005*	*2026 (după 17 ani)*
6	*Polonia*	*230*	*810*	*0,028*	*2007*
7	*Lituania*	*20*	*95*	*0,021*	*2018*

Așadar, se deduce că pragurile propuse prin proiectul de lege vor constitui cca 0,0356 din PIB-ul Republicii Moldova, coraportul căreia ar fi mai mare decât coraportul pragurilor de notificare a operațiunilor de concentrări economice din PIB- ul României, Germaniei, Lituaniei, Franței, Poloniei etc.

Consiliul Concurenței evidențiază că în statele membre ale UE, pragurile nu sunt revizuite frecvent, ci doar după acumularea unei experiențe suficiente privind aplicarea lor și după analize de impact care demonstrează necesitatea modificării.

Urmare celor expuse, modificările propuse în Legea nr. 183/2012 de majorare a pragului concentrărilor economice notificabile indubitabil nu pot fi

		susținute, întrucât sunt nu doar premature și neargumentate, dar și nu corespund proiectului de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012, transmis pentru consultarea prealabilă Comisiei Europene.	
28.	**Ministerul Sănătății (demersul nr. 09/2853 din 07.08.2026)**	**La art. II – Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică:** cu referire la pct. 1 și pct. 2 care prevede modificarea art. 1 și, respectiv, a art. 12^1 alin. (1), (3), (4) și (5) – nu se acceptă. **Argumentare:** Autorizația de import de materie primă medicamentoasă, de materiale și articole de ambalaj direct şi exterior, utilizate la prepararea şi fabricația medicamentelor se regăsește în lista actelor permisive din Anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 *privind reglementarea prin autorizarea activităţii de întreprinzător,* reprezentând drept instrument operațional de verificare ex-ante (înainte de trecerea frontierei), care validează condițiile specifice ale fiecărui transport, respectiv: producătorul/sursa exactă, certificatul de analiză per lot (CoA), certificatul GMP (bune practici de fabricație) valabil al producătorului de substanță activă, precum și condițiile de transport (lanț frigorific, umiditate). Astfel, orice tranzacție de comerț exterior (import) al materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al ambalajului primar și secundar trebuie să fie însoțit de autorizația de import prenotată. Or, admiterea importului doar în baza	**Nu se acceptă.** La etapa consultărilor publice, autoritățile și-au manifestat dispobilitatea pentru înlăturarea autorizației de import a materiei prime și abrogarea H.G. nr. 148/2025. La moment, materiile prime pentru medicamente, sunt supuse unei proceduri triple de autorizare: (1) Includerea în Listele aprobate prin H.G. nr. 148/2025 (în scop de scutire de TVA și taxe vamale); (2) Includerea în Listele AMDM, care nu sunt publice și care în esență dublează listele aprobate prin H.G., plus includ suplimentar furnizorii și importatorii de materii prime pentru evidența AMDM; (3) Eliberea autorizației de import de către AMDM, prealabil importului, pentru fiecare lot de materie primă care este importat. Drept urmare, este total nejustificată menținerea la toate aceste bariere administrative, în contextul în care Listele pot fi ținute de către AMDM, în calitate de autoritate publică de resort și importul să se realizeze fără autorizare pentru materiile prime care AMDM deja le-a verificat în prealabil, până la includerea în liste, fapt care deja reprezintă o formă de autorizare. Distinct, pentru materiile prime neincluse în listele AMDM, este justificată, menținerea în continuare a autorizației de import, eliberată de către AMDM. Corespunzător, se modifică articolele din legile unde se menționează existența autorizațiilor de import pentru importul materiilor prime în domeniul farmaceutic. Modificările propuse, vor avea un impact pozitiv asupra mediului de business, deoarece vor reduce sarcina administrativă și vor înlătura actele permisive nenecesare, fără a

		unei liste/unui Nomenclator care nu conține date exacte privind producătorul, țara de origine etc., fără o verificare amănunțită din partea Agenției Medicamentului și Dispozitivelor (în continuare – AMDM), în lipsa autorizației de import, presupune că orice operator economic va avea posibilitatea să importe o substanță activă (ex. paracetamol) de la un producător neautorizat, necertificat GMP, de o calitate necorespunzătoare, atâta timp cât denumirea substanței figurează în listă/Nomenclator, controlul vamal neavând capacitatea tehnică de a verifica conformitatea farmaceutică a loturilor respective. În caz, trebuie remarcat că în pofida aprobării Hotărârii Guvernului nr. 148/2025 *pentru aprobarea listelor materiei prime medicamentoase, materialelor, articolelor, ambalajului primar şi secundar, utilizate la prepararea şi producerea medicamentelor,* celeritatea emiterii autorizațiilor de import (de materie primă medicamentoasă, de materiale și articole de ambalaj direct şi exterior, utilizate la prepararea şi fabricația medicamentelor) nu a sporit, având în vedere că listele prenotate sunt generice, nefiind precizate informații exacte (dar strict necesare pentru emiterea autorizațiilor de import) privind producătorul și țara de origine a materiei prime medicamentoase. Pe de altă parte, informația detaliată privind materia primă medicamentoasă utilizată pentru fabricarea medicamentelor autorizate în Republica Moldova	reduce din atribuțiile de evidență și control ale statului. Totodată, modificările operate vor înlătura confuziile pentru Serviciul Vamal și Serviciul Fiscal, care vor solicita autorizații de import doar pentru materiile prime neincluse în Nomenclatorul materiei prime al AMDM. Reducerea numărului om-ore necesare pentru obținerea autorizațiilor la fiecare import. Reducerea șanselor de aplicare a amenzilor vamale/fiscale față de agenții economici, în legătură cu confuzia ce vizează la moment necesitatea obținerii autorizației de import pentru importul materiei prime medicamentoase. Articolele din Codul Fiscal și Codul Vamal, deja prevăd scutirea de TVA și Taxa vamală, problema este în previzibilitatea mecanismului de scutire, care creează sarcini administrative nejustificate, iar odată cu modificările propuse, trebuie ajustate toate articolele conexe din alte legi de referință. Excluderea autorizației pentru materia primă, păstrează autorizația de import pentru anumite materii prime, autorizația de import a medicamentului, autorizația de punere pe piață ș.a.

		este parte componentă a dosarelor de autorizare, care cade sub incidența secretului comercial. Respectiv, asemenea date nu pot fi publice. În acest context **se acceptă** raționamentul abrogării Hotărârii Guvernului nr. 148/2025 și ținerea unei evidențe interne riguroase privind materia primă medicamentoasă utilizată la fabricația medicamentelor autorizate în Republica Moldova (reieșind din dosarele de autorizare actualizate), pentru a asigura emiterea autorizațiilor de import în termene proxime. Pe de altă parte, în virtutea rolului autorizației de import prenotate, în scopul preîntâmpinării unor eventuale blocaje de import al materiei prime medicamentoase, de materiale și articole de ambalaj direct şi exterior, nu se acceptă propunerea de emitere a autorizațiilor de import doar pentru materia primă medicamentoasă care nu se regăsește într-un eventual Nomenclator. Se precizează că Directiva 2001/83/CE și Ghidul UE privind Bunele Practici de Fabricație (EU GMP Guide) impun cerințe stricte privind asigurarea calității, trasabilității și proveniență substanțelor active utilizate la fabricarea medicamentelor, inclusiv obligația producătorilor de a utiliza numai substanțe active fabricate în conformitate cu bunele practici de fabricație și de a verifica conformitatea furnizorilor acestora. În acest context, autorizația de import reprezintă un mecanism național suplimentar de control ex-ante, care permite AMDM să verifice, înainte de introducerea pe	

		teritoriul Republicii Moldova, proveniența fiecărui transport, producătorul, certificarea GMP, certificatele de analiză și celelalte elemente relevante pentru siguranța lanțului de aprovizionare. Eliminarea acestui mecanism ar reduce nivelul de control preventiv asupra importului materiilor prime medicamentoase și ar putea afecta trasabilitatea și securitatea lanțului de aprovizionare. Fără un act permisiv emis pentru tranzacția specifică, crește semnificativ riscul introducerii în lanțul de aprovizionare a unor materii prime neconforme, falsificate sau provenite de la producători care nu respectă cerințele de bună practică de fabricație (GMP). De asemenea, trebuie de remarcat că anumite materii prime medicamentoase (ex. efedrina, pseudoefedrina, solvenți, extracte vegetale) au dublă utilizare și pot servi ca precursori de droguri. Includerea lor generică în Nomenclator, fără o autorizație individuală de import per operațiune/perioadă delimitată, creează o breșă gravă de securitate, făcând imposibilă monitorizarea stocurilor și a destinației finale, ceea ce încalcă direct prevederile Legii nr. 201/2025 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, a precursorilor, a substanțelor psihoactive noi și a substitutelor de droguri.	
			Nu se acceptă.

		Cu referire la pct. 2 care prevede modificarea art. 12¹ alin. (2) se propune ca alin. (2), să aibă următorul cuprins: „(2) *Modul de autorizare a importului materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al ambalajului primar şi secundar utilizate la producerea medicamentelor de uz uman și la prepararea formelor medicamentoase magistrale este reglementat prin Regulamentul privind autorizarea importului materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al ambalajului primar şi secundar utilizate la producerea medicamentelor de uz uman și la prepararea formelor medicamentoase magistrale, aprobat de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale*.”. **Argumentare:** Se mențin argumentele expuse la pct. 1.1. al prezentului aviz privind necesitatea menținerii autorizației individuale de import ca mecanism de control ex-ante al fiecărei operațiuni de import și imposibilitatea substituirii acesteia printr-un Nomenclator cu caracter general. Suplimentar, textul propus pentru art. 12¹ alin. (2) generează o incoerență normativă, întrucât stabilește că introducerea unor furnizori noi se efectuează în baza autorizației de import, în timp ce importul materiei prime incluse în Nomenclator ar urma să fie realizat fără autorizație. În lipsa unui act permisiv emis pentru operațiune de import, autoritatea competentă și autoritatea vamală nu vor	A se vedea mai sus argumentarea de mai sus privitor la necesitatea excluderii autorizației de import a materiei prime.

		putea verifica dacă furnizorul sau producătorul este unul nou și dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de lege. Totodată, atragem atenția asupra necesității revizuirii corespunzătoare a prevederilor art. 103 alin. (1) pct. 10) din Codul fiscal nr. 1163/1997 și ale art. 277^{25} pct. 11) din Codul vamal nr. 95/2021, care constituie temeiul juridic al Hotărârii Guvernului nr. 148/2025. În prezent, în baza acestei hotărâri se aplică cota redusă a TVA de 8% la importul materiei prime medicamentoase, al materialelor, articolelor și al ambalajului primar și secundar. Prin urmare, eliminarea Hotărârii Guvernului nr. 148/2025 trebuie însoțită de instituirea unui mecanism normativ alternativ care să asigure menținerea facilității fiscale și securitatea juridică.	
		1.3. cu referire la pct. 4 care prevede modificarea art. 22 alin. (2) – nu se acceptă. **Argumentare:** Conform Organizației Mondiale a Sănătății, farmacistul este specialistul principal în domeniul medicamentului. O farmacie comunitară este condusă de un farmacist cu studii superioare. Menționăm că cerințele privind calificarea și exercitarea profesiei de farmacist sunt reglementate inclusiv la nivelul Uniunii Europene – a se vedea art. 44 și art. 45 din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale. Asistentul farmacist, pe de altă parte,	**Se acceptă.** Propunerea a fost exclusă din proiect

		își desfășoară întreaga activitate sub directă îndrumare și sub controlul unui farmacist. Prin urmare, având în vedere lipsa specialiștilor cu studii superioare în mediul rural, prin derogare, statul a admis conducerea farmaciilor și a filialelor farmaciilor amplasate în localitățile rurale de către laboranți (asistenți) farmaciști. Extinderea acestei derogări la toate unitățile farmaceutice, indiferent de amplasare, nu este justificată de un interes public obiectiv și transformă o soluție excepțională într-o regulă generală. O asemenea modificare reduce exigențele profesionale privind conducerea unităților farmaceutice, atribuie asistenților farmaciști responsabilități care depășesc competențele corespunzătoare nivelului lor de calificare și poate afecta calitatea managementului activității farmaceutice și siguranța actului farmaceutic.	
		1.4. cu referire la pct. 5 care prevede modificarea art. 23 alin. (1) –propunem următorul cuprins: *,,(1) Importul materiei prime medicamentoase se efectuează în baza autorizației de import eliberate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Importul medicamentelor prevăzute la art. 10 alin. (2) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente se efectuează în baza autorizației prevăzute de legea respectivă.”.* **Argumentare:** Se mențin argumentele expuse la pct. 1.1. al prezentului aviz.	**Nu se acceptă**. A se vedea mai sus argumentarea privitor la necesitatea excluderii autorizației de import a materiei prime.

		Totodată, se propune corelarea normei cu art. 10 alin. (2) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente, întrucât această dispoziție stabilește în mod expres și exhaustiv cazurile excepționale în care Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale poate permite temporar importul și comercializarea medicamentelor fără autorizație de punere pe piață. Menținerea sintagmei „medicamente neînregistrate” poate genera paralelisme normative și interpretări divergente privind domeniul de aplicare al celor două acte normative.	
		La Art. XII care prevede completarea Legii nr. 552/2001 privind evaluarea și acreditarea în sănătate, la art. 11 cu alin. (2^1) și (2^2) – nu se acceptă **Argumentare:** Completarea propusă conduce la echivalarea acreditării laboratoarelor medicale efectuată de Centrul Național de Acreditare (în continuare MOLDAC) cu procedura de evaluare și acreditare în sănătate realizată de Consiliul Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate (în continuare CNEAS), deși cele două mecanisme au obiective, domenii de aplicare și criterii de evaluare distincte. Acreditarea realizată de MOLDAC, în conformitate cu standardul SM EN ISO 15189, are ca obiectiv evaluarea competenței tehnice a laboratorului, a metodelor de încercare și analiză, a trasabilității metrologice și a sistemului de management al calității aferent proceselor tehnice	**Se ia act.**

		de laborator. În schimb, procedura de evaluare și acreditare în sănătate prevăzută de Legea nr. 552/2001 urmăreșteevaluarea prestatorului de servicii medicale în ansamblu și verificarea conformității acestuia cu standardele de evaluare și acreditare aprobate de Ministerul Sănătății. În cazul laboratoarelor medicale, aceastainclude, pe lângă competența tehnică, evaluarea: • managementul și guvernanța instituțională; • managementul calității și siguranța serviciilor medicale; • respectarea drepturilor pacientului; • managementul resurselor umane; • infrastructura și dotarea; • managementul riscurilor, prevenirea și controlul infecțiilor asociate asistenței medicale; • organizarea și desfășurarea proceselor medicale, inclusiv procesele preanalitice și postanalitice, care nu sunt evaluate integral în cadrul acreditării efectuate de MOLDAC. Totodată, evaluarea realizată de MOLDAC este concentrată asupra activităților desfășurate după inițierea procesului de analiză a probelor și nu acoperă în totalitate procesele aferente etapelor preanalitice, organizării serviciului medical, relației cu pacientul, managementului instituțional și celorlalte componente obligatorii prevăzute de standardele de evaluare și acreditare în sănătate. În consecință, certificatul de acreditare emis de MOLDAC nu poate constitui, prin el însuși, dovada	

		conformității laboratorului cu toate cerințele Legii nr. 552/2001 privind evaluarea și acreditarea în sănătate și ale standardelor de evaluare și acreditare în sănătate, întrucât acestea depășesc sfera evaluării competenței tehnice a laboratorului. De asemenea, considerăm că excluderea etapei de evaluare la fața locului și limitarea procedurii exclusiv la verificarea documentară ar reduce posibilitatea CNEAS de a verifica aspectele esențiale privind organizarea activității laboratorului, implementarea standardelor de calitate și siguranță, respectarea drepturilor pacientului, funcționarea sistemului de management instituțional și aplicarea efectivă a cerințelor standardelor de evaluare și acreditare. Totodată, menționăm că susținem valorificarea rezultatelor acreditării emise de MOLDAC și evitarea solicitării de către CNEAS a documentelor deja evaluate în cadrul procedurii de acreditare conform standardului SM EN ISO 15189. Dar specificăm că, recunoașterea acestor rezultate trebuie să aibă caracter complementar și să nu substituie evaluarea în sănătate realizată potrivit Legii nr. 552/2001, având în vedere că aceasta urmărește obiective diferite și verifică domenii care nu fac obiectul acreditării tehnice efectuate de MOLDAC.	
		La art. XVI Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar, se propune menținerea redacției actuale a art. 18, alin (3),	**Nu se acceptă.** Reglementările UE nu conțin prevederi de coordonare din partea autorităților a aplicării produselor de uz fitosanitar. Totodată, prin

		deoarece acesta are caracter derogatoriu și instituie un mecanism suplimentar de protecție a sănătății publice și a mediului pentru situații specifice în care aplicarea produselor de uz fitosanitar este justificată în zone cu regim special de protecție. Astfel, cadrul normativ în vigoare stabilește deja restricții și interdicții exprese privind utilizarea pesticidelor în anumite zone sensibile, inclusiv: - art. 52 alin. (2) lit. a) din Legea apelor nr. 272/2011, interzice utilizarea pesticidelor pe fâșii cu o lățime de 300 m de la limita albiei minore/cuvetei; - pct. 29 și pct. 31 din Regulamentul privind zonele de protecţie sanitară a prizelor de apa aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 949/2013, interzic utilizarea pesticidelor și îngrășămintelor în perimetrul I al zonelor de protecție sanitară a prizelor de apă subterană, precum și în perimetrul II, în condițiile prevăzute de regulament. Coordonarea prevăzută la art. 18 alin. (3) reprezintă un mecanism interinstituțional de evaluare și coordonare, aplicabil exclusiv situațiilor specifice în care, prin derogare, se propune efectuarea tratamentelor în astfel de zone. este necesară justificarea tratamentului, având drept scop prevenirea riscurilor pentru sănătatea publică, protecția surselor de apă, a zonelor de agrement și a altor zone cu regim special de protecție.	obligativitatea notificării se menține controlul preventiv din partea autorităților, acestea pot interveni exact ca și prin procedura actuală de coordonare, fiind emis refuzul motivat. Astfel, agentul economic, după expirarea termenului de trei zile lucrătoare, va activa fără a aștepta răspunsul de accept/coordonare din partea autorităților.

		Substituirea coordonării prealabile cu o simplă notificare transmisă cu trei zile lucrătoare înainte de efectuarea tratamentului reduce nivelul de protecție instituit de legislație și transformă un mecanism de prevenire într-unul exclusiv informativ, fără a oferi autorităților competente posibilitatea de a formula observații sau de a interveni înainte de producerea unor eventuale riscuri pentru sănătatea publică și mediu. Având în vedere caracterul excepțional al acestor intervenții și potențialul lor impact asupra sănătății populației și asupra mediului, se consideră justificată menținerea mecanismului actual de coordonare.	
		4. La art. XXV Legea privind controlul tutunului nr.278/2007 (menționat eronat ca art. XV): **4.1. la pct. 4 care prevede** modificarea art.22: **4.1.1** la alin. (2) care prevede reducerea termenului de notificare de la „90 de zile” la „30 de zile” nu se acceptă. **Argumentare:** Propunerea nu poate fi susținută, deoarece contravine atât rațiunii reglementării naționale, cât și standardelor stabilite prin Directiva 2014/40/UE. Potrivit Art. 19 și 20 din Directiva 2014/40/UE, notificarea produselor noi din tutun și a țigaretelor electronice și flacoanelor de reumplerese efectuează cu 6 luni înainte de de introducerea acestora pe piață. Acest termeneste aplicat în statele membre UE și urmărește să	**Se acceptă parțial.** Se acceptă observația privind inoportunitatea reducerii generale a termenului de notificare de la 90 de zile la 30 de zile. În urma reexaminării propunerii, inclusiv prin prisma art. 5, 19 și 20 din Directiva 2014/40/UE, proiectul a fost revizuit în vederea delimitării exprese între obligația de prezentare a informațiilor privind produsele din tutun și procedura de notificare prealabilă aplicabilă categoriilor de produse pentru care Directiva instituie un asemenea mecanism. Directiva 2014/40/UE reglementează distinct aceste obligații. Art. 5 stabilește obligația de raportare a informațiilor privind ingredientele și emisiile produselor din tutun și prevede transmiterea informațiilor înainte de introducerea pe piață în cazurile stabilite de acesta, fără instituirea unui termen general de notificare prealabilă de 6 luni pentru toate produsele din tutun. În schimb, art. 19 reglementează

		permită autorităților competente efectuarea unei evaluări complete a produselor înainte de comercializare, în vederea protecției sănătății publice și verificării conformității cu cerințele legale.Având în vedere riscurile documentate pentru sănătatea publică asociate produselor din tutun și produselor conexe, perioada de notificare este necesară pentru evaluarea informațiilor prezentate de producători sau importatori, inclusiv privind ingredientele și aditivii utilizați, emisiile generate în timpul utilizării produsului, caracteristicile livrării nicotinei, precum și impactul potențial asupra diferitelor categorii de populație, în special asupra tinerilor și adolescenților. Se remarcă faptul că legislația națională stabilește deja un termen de notificare de **90 de zile** pentru produsele din tutun, care este considerabil mai redus decât termenul de **6 luni** prevăzut de Directiva 2014/40/UE. Prin urmare, reducerea suplimentară a acestui termen la 30 de zile ar diminua semnificativ perioada disponibilă pentru evaluarea produselor și ar îndepărta și mai mult cadrul normativ național de standardele europene. Totodată, modificarea propusă nu este justificată nici din perspectiva necesităților operatorilor economici. Conform art. 22 alin. (5) din Legea nr. 278/2007, în vigoare din 24 iunie 2026, plasarea pe piață înainte de expirarea termenelor prevăzute la alin. (2) și (3) este deja permisă în cazul în care Agenția Națională pentru Sănătate Publică	distinct notificarea produselor noi din tutun, iar art. 20 stabilește regimul de notificare pentru ţirectiva 2014/40/UE reglementează distinct aceste obligații. Art. 5 stabilește obligația de raportare a infor În acest sens, proiectul nu va mai prevedea reducerea generală a termenului de notificare de la 90 la 30 de zile. Articolul 28 se revizuiește astfel încât procedura de notificare prealabilă să fie delimitată expres și aplicată produselor noi din tutun, precum și ţigaretelor electronice și flacoanelor de reumplere, cu respectarea termenului de 6 luni. Totodată, nu se consideră justificată menținerea actualului mecanism de notificare prealabilă pentru toate produsele din tutun. Aplicarea aceluiași regim produselor din tutun care nu constituie produse noi ar menține o suprapunere între notificarea prevăzută la art. 28 și obligațiile de raportare/prezentare a informațiilor reglementate de art. 14, fără ca o asemenea notificare generală să rezulte din art. 5 al Directivei 2014/40/UE. În consecință, pentru produsele din tutun, altele decât produsele noi din tutun, precum și pentru produsele din plante pentru fumat, proiectul va reglementa distinct obligația de prezentare a informațiilor către Agenția Națională pentru Sănătate Publică anterior plasării pe piață, fără aplicarea termenului de notificare prevăzut la art. 28 și fără condiționarea plasării pe piață de emiterea unei aprobări sau confirmări din partea ANSP. În acest scop, proiectul se completează cu un articol distinct – art. 28¹. În ceea ce privește observația referitoare la necesitatea păstrării caracterului preventiv al mecanismului, aceasta este luată în considerare pentru categoriile supuse notificării. Termenul de 6 luni anterior plasării pe piață permite ANSP examinarea informațiilor prezentate și exercitarea atribuțiilor legale de supraveghere și control. Totodată, faptul că art. 19 alin. (3) din Directiva 2014/40/UE permite statelor membre să introducă un sistem de autorizare pentru

		transmite confirmarea oficială privind acceptarea notificării. Astfel, operatorii economici pot introduce produsul pe piață imediat după finalizarea evaluării și confirmarea notificării, fără a fi obligați să aștepte expirarea termenului de 90 de zile. În aceste condiții, reducerea termenului legal la 30 de zile nu răspunde unei necesități practice și ar diminua garanțiile existente privind evaluarea prealabilă a produselor, fără a aduce beneficii suplimentare operatorilor economici. **4.1.2. modificarea privind alin.(5), precum și completarea cu alin.(6) și (7) nu se acceptă.** **Argumentare:** Propunerea nu se acceptă, deoarece modifică natura și finalitatea procedurii de notificare prevăzute de Legea nr. 278/2007, transformând-o dintr-un mecanism de control preventiv (*ex ante*) într-un mecanism exclusiv informativ, urmat doar de un eventual control ulterior (*ex post*). În cazul produselor din tutun și al produselor conexe, notificarea nu constituie o simplă formalitate administrativă, ci reprezintă o procedură de evaluare prealabilă destinată verificării conformității produsului înainte de introducerea acestuia pe piață. Având în vedere caracterul intrinsec nociv al acestor produse, potențialul ridicat de creare a dependenței și impactul major asupra sănătății publice, este esențial ca Agenția Națională pentru Sănătate	produsele noi din tutun nu echivalează cu instituirea prin Directivă a unei obligații de autorizare și nici nu justifică extinderea unui asemenea mecanism asupra tuturor produselor din tutun. Directiva distinge între obligația de notificare și posibilitatea statului membru de a institui suplimentar un sistem de autorizare. În același sens, înștiințarea privind recepționarea notificării nu va avea natura juridică a unei autorizații sau aprobări administrative. Pentru produsele supuse notificării, dreptul de plasare pe piață intervine după expirarea termenului legal de notificare, cu respectarea tuturor cerințelor materiale prevăzute de lege. Pentru produsele supuse numai obligației de prezentare a informațiilor, înștiințarea privind recepționarea acestora are caracter informativ și nu condiționează plasarea produsului pe piață. Astfel, obiecția Ministerului Sănătății este valorificată prin menținerea și, după caz, alinierea mecanismului preventiv pentru categoriile de produse pentru care Directiva 2014/40/UE prevede notificarea prealabilă, concomitent cu eliminarea aplicării nejustificate a aceluiași mecanism produselor pentru care Directiva stabilește obligații de raportare/prezentare a informațiilor.

		Publică să dispună de atribuțiile necesare pentru examinarea informațiilor și documentelor prezentate de producători și importatori și pentru comunicarea oficială a rezultatului evaluării notificării. Această abordare este în concordanță cu Directiva 2014/40/UE, care impune producătorilor și importatorilor obligația de a transmite informații complete înainte de introducerea pe piață a produselor, iar statelor membre obligația de a asigura respectarea acestor cerințe și aplicarea unor măsuri eficiente în cazul produselor neconforme. Totodată, art. 19 alin. (3) din Directiva 2014/40/UE prevede expres că statele membre pot introduce un sistem de autorizare pentru produsele noi din tutun, ceea ce confirmă că dreptul Uniunii Europene recunoaște posibilitatea instituirii unor mecanisme naționale de control preventiv mai riguroase, justificate de necesitatea protecției sănătății publice. În acest context, menținerea unui mecanism prin care autoritatea competentă verifică notificarea și confirmă conformitatea produsului înainte de introducerea acestuia pe piață este pe deplin compatibilă cu obiectivele și spiritul Directivei 2014/40/UE. Propunerea contravine, de asemenea, rațiunii actualului art. 22 alin. (5) din Legea nr. 278/2007, care permite deja reducerea termenului de notificare atunci când Agenția Națională pentru Sănătate Publică finalizează evaluarea și transmite	

		confirmarea privind acceptarea notificării înainte de expirarea termenului legal. Astfel, cadrul normativ existent asigură deja un echilibru între necesitatea protecției sănătății publice și interesul operatorilor economici de a introduce cât mai rapid produsele pe piață. Completarea art. 22 cu alin. (6) și (7) ar lipsi procedura de notificare de caracterul său preventiv, permițând comercializarea produselor înainte ca autoritatea competentă să finalizeze verificarea conformității acestora. În aceste condiții, notificarea și-ar pierde funcția de prevenire a introducerii pe piață a unor produse neconforme, fiind redusă la o simplă informare a autorității publice. În Republica Moldova activează peste 5 000 de unități comerciale care distribuie produse din tutun și produse conexe. În aceste condiții, exercitarea controlului conformității exclusiv după introducerea produselor pe piață nu poate constitui un mecanism eficient de protecție a sănătății publice, întrucât presupune identificarea și retragerea ulterioară a unor produse deja distribuite și comercializate, în locul prevenirii introducerii acestora pe piață și a expunerii consumatorilor la produse neconforme. Totodată, propunerea creează riscul introducerii pe piață a unor produse care nu respectă cerințele prevăzute de Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului și de actele normative subordonate	

		adoptate pentru aplicarea acesteia, inclusiv cele referitoare la ingrediente, aditivi, emisii, concentrația nicotinei, caracteristicile produselor conexe și avertismentele de sănătate. O asemenea soluție legislativă diminuează eficiența măsurilor preventive de sănătate publică și creează riscul expunerii consumatorilor la produse insuficient verificate înainte de introducerea lor pe piață.	
		4.2. Modificarea propusă la pct.5 care prevede modificarea art. 25, nu se acceptă.	**Se acceptă.** Pct. 5 a fost exclus din proiect.
		Argumentare: Regimul juridic al comercializării cu amănuntul a produselor din tutun și a produselor conexe, inclusiv permiterea sau interzicerea vânzărilor la distanță, nu face obiectul unei armonizări exhaustive la nivelul Uniunii Europene, rămânând în competența statelor de a adopta măsurile pe care le consideră necesare pentru asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății publice. În acest context, art. 18 alin. (1) din Directiva 2014/40/UE confirmă expres competența statelor membre de a restricționa sau interzice vânzările transfrontaliere la distanță ale produselor din tutun și ale produselor conexe. Interdicția privind vânzările la distanță ale produselor din tutun și ale produselor conexe reprezintă una dintre măsurile recunoscute la nivel european pentru protecția sănătății publice, în special pentru prevenirea accesului copiilor și adolescenților la produsele care conțin tutun sau nicotină. Această abordare este aplicată și în mai	

		multe state membre ale Uniunii Europene, inclusiv Belgia, Țările de Jos și Irlanda, care au optat pentru interzicerea acestor forme de comercializare. Totodată, Republica Moldova este parte la Convenția-cadru a Organizației Mondiale a Sănătății pentru Controlul Tutunului (WHO FCTC), care obligă statele să adopte măsuri eficiente pentru reducerea accesibilității produselor din tutun, în special pentru copii și adolescenți. Ghidurile de implementare ale articolelor 13 și 16 recomandă restricționarea sau interzicerea vânzărilor la distanță atunci când acestea nu permit verificarea eficientă a vârstei cumpărătorului și creează premise pentru facilitarea accesului minorilor la aceste produse. Atât Organizația Mondială a Sănătății, cât și Comisia Europeană promovează reducerea accesibilității produselor din tutun și a produselor cu nicotină drept una dintre cele mai eficiente măsuri de prevenire a inițierii consumului în rândul tinerilor. Liberalizarea comerțului electronic ar produce efectul contrar acestor recomandări și ar crea un canal suplimentar de distribuție, mult mai dificil de supravegheat și controlat decât comerțul tradițional. Comerțul la distanță facilitează, de asemenea, distribuția produselor de proveniență incertă sau neconforme, inclusiv a produselor care nu respectă cerințele legale privind notificarea, ingredientele, emisiile, concentrația nicotinei, etichetarea și	

		avertismentele de sănătate, sporind riscul introducerii pe piață a produselor ilicite sau neconforme. Necesitatea menținerii interdicției este confirmată și de indicatorii naționali privind consumul produselor cu nicotină în rândul minorilor. Potrivit studiului ESPAD, prevalența utilizării țigaretelor electronice în rândul adolescenților cu vârsta de 15-16 ani rămâne alarmantă, aproape jumătate dintre respondenți declarând că au utilizat cel puțin o dată țigarete electronice, iar aproximativ 20% fiind consumatori curenți. Aceste date au constituit unul dintre principalele temeiuri pentru consolidarea recentă a măsurilor de control al tutunului prin modificările aduse Legii nr. 278/2007, intrate în vigoare la 24 iunie 2026. În domeniul sănătății publice prevalează principiul prevenirii, potrivit căruia, în cazul existenței unor riscuri semnificative pentru sănătatea populației, autoritățile publice au obligația de a adopta măsuri preventive înainte de producerea prejudiciului. În acest context, menținerea interdicției privind vânzările la distanță ale produselor din tutun și ale produselor conexe constituie o măsură proporțională, justificată și necesară pentru protecția sănătății publice și prevenirea accesului minorilor la produse cu nicotină.	
		5. La art. XXVII – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008:	**Nu se acceptă.**

		5.1. cu referire la pct. 2 care prevede modificarea sancțiunilor prevăzute la art. 77 alin. (4), (5), (10), (14), (16) și (17) – nu se acceptă. **Argumentare:** Se respinge revizuirea sancțiunilor stabilite pentru componentele de contravenție de la art. 77 alin. (4), (5), (10), (14), (16) și (17), întrucât cuantumul acestora asigură aplicarea unor sancțiuni proporționale, efective și cu caracter disuasiv, corespunzătoare gravității faptelor sancționate și riscurilor pe care acestea le generează pentru sănătatea publică. Reglementarea actuală este în concordanță cu prevederile art. 34 alin. (2^1) lit. b) din Codul contravențional, potrivit cărora, în cazul persoanelor juridice, amenda poate fi stabilită în funcție de valoarea produsului sau serviciului care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin decât limita maximă prevăzută de norma materială. Mecanismul respectiv urmărește eliminarea avantajului economic obținut prin încălcarea legislației și descurajarea introducerii pe piață sau comercializării produselor cu încălcarea cerințelor legale. Reducerea sancțiunilor ar diminua efectul preventiv și disuasiv al normei și ar crea premise pentru tratarea sancțiunii contravenționale ca un cost al activității economice, în detrimentul protecției sănătății populației. Având în vedere că faptele prevăzute la art. 77 vizează încălcări ale legislației în domeniul	La etapa consultărilor publice, autoritățile au manifestat disponibilitatea operării modificărilor, astfel încât să fie respectat cadrul constituțional, fiind propusă următoarea redacție: “Articolul 77: la alineatul (4), textul „în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale”, se substituie cu cuvintele „de la 1 200 unități convenționale până la mărimea valorii produsului respectiv”; - la alineatul (5), textul „în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale”, se substituie cu cuvintele „de la 1 300 unități convenționale până la mărimea valorii produsului respectiv”; - la alineatul (10), textul „în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale”, se substituie cu cuvintele „de la 1 000 la 1 500 de unități convenționale”; - la alineatul (14), textul „în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1000 de unități convenționale”, se substituie cu cuvintele „de la 1 200 la 1 500 de unități convenționale”; - la alineatul (16), textul „în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale”, se substituie cu cuvintele „de la 1 400 la 1 500 de unități convenționale”; - la alineatul (17), textul „în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale”, se substituie cu cuvintele „de la 1 000 la 1 500 unități convenționale”.” Art. 77, alin. (4), (5), (10), (14), (16), (17), Cod Contravențional, reeglementează sancțiunea amenzii pentru persoana juridică – “cu amendă în mărimea valorii produsului respective, dar nu mai puțin de 1 500 unități convenționale”.

		medicamentelor și al altor produse care pot afecta în mod direct viața și sănătatea oamenilor, se consideră justificată menținerea regimului sancționator în forma actuală. Nota de fundamentare nu conține argumente obiective și nici o analiză care să justifice diminuarea regimului sancționator sau să demonstreze că sancțiunile aflate în vigoare sunt disproporționate ori excesive.	Sancțiunea dată este o amendă în cuantum fix, declarată neconstituțională anterior de către Curtea Constituțională, dar și fiind emise condamnări ale statelor pentru amenzi similare, de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 14 din 14.04.2022, Curtea a declarat neconstituțională amenda aplicată agenților economici – "în mărime de 10 % din valoarea tranzacției cu mărfuri social importante, dar nu mai puțin de 500 de lei pentru fiecare factură/factură fiscală" din articolul 10 alin. (8) din Legea nr. 845 din 3 ianuarie 1992". Similar, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 18 din 30.06.2020, Curtea a analizat limitarea rolului instanței de judecată de a individualiza sancțiunea aplicată, reieșind din diferența relativ mică dintre limita minimă și maximă a sancțiunii, fiind reținute următoarele: […] 109. Curtea reiterează că legislatorul nu poate reglementa o sancțiune astfel încât să lipsească instanța de judecată de posibilitatea de a o individualiza în mod efectiv și rezonabil. Curtea menționează că limitarea rolului instanței de judecată lipsește de substanță garanțiile dreptului la un proces echitabil, consacrat de articolele 20 din Constituție și 6 din Convenția Europeană (HCC nr. 5 din 6 martie 2018, § 70). 110. Sub acest aspect, Curtea reține că nu doar pedeapsa fixă stabilită de către legislator, dar și diferența relativ mică dintre limita minimă și maximă a sancțiunii sunt de natură să afecteze în funcție de fapta prejudiciabilă și de multitudinea modalităților factuale de comitere a acesteia, dreptul la un proces echitabil, prin restrângerea competenței instanței de judecată de a exercita un control de jurisdicție deplină în privința individualizării și oportunității sancțiunii." Nu în ultimul rând, prin Hotărârea Curții

			Constituționale nr. 20 din 04.07.2018, a fost declarat neconstituțional econstituțional un text conținut de articolul 260 alin. (4) din Codul fiscal, care stabilea amenzi fixe pentru neprezentarea facturilor fiscale, cu expunerea următoarelor argumente: "[…] 72. Așadar, cu privire la problema întinderii controlului exercitat de către instanța de judecată, Curtea constată că dincolo de un simplu control de legalitate, care îi permite respingerea contestației sau anularea actului atacat, competența conferită instanței este una limitată. Astfel, invocarea în cadrul contestației împotriva actului administrativ a caracterului inechitabil al sancțiunii aplicate dispensează instanța de judecată de controlul ei, fapt inadmisibil din perspectiva articolului 6 § 1 din Convenție. 73. Curtea reiterează că, potrivit jurisprudenței Curții Europene, instanța sesizată în vederea analizării deciziilor de aplicare a unor amenzi trebuie să aibă competența de a reforma sub toate aspectele, atât în fapt, cât și în drept, decizia autorității administrative (a se vedea, de exemplu, Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia, 27 septembrie 2011, § 59). Acest fapt presupune, în mod necesar, ca instanța să aibă competența examinării tuturor problemelor de fapt și de drept relevante pentru litigiul aflat pe rolul său și a anulării deciziei în toate privințele. 74. În contextul prezentei cauze, Curtea constată că instanța de judecată realizează un simplu control al deciziei privind aplicarea amenzii, fără a putea analiza proporționalitatea sancțiunii aplicate în raport cu circumstanțele cauzei. 75. Curtea menționează că, în cadrul acestui din urmă control, instanța de judecată trebuie să analizeze proporționalitatea sancțiunii în raport cu pericolul social al încălcării comise, împrejurările în care a fost săvârșită aceasta, scopul urmărit, circumstanțele personale, precum și în raport cu celelalte date înscrise în actul de sancționare. 76. De asemenea, Curtea a subliniat în jurisprudența sa că, în lipsa unei sancțiuni relativ determinate și a

			altor mecanisme de individualizare a sancțiunii, persoana nu are nicio posibilitate reală și adecvată de a beneficia pe cale judiciară de protecția drepturilor sale, inclusiv de o sancțiune echitabilă. Individualizarea sancțiunii trebuie să reflecte relația dintre sancțiune (proporția și natura acesteia) și gradul pericolului social al faptei. 77. În acest sens, Curtea a notat că imposibilitatea instanței de judecată de a individualiza sancțiunea dintr-o cauza concretă nu asigură caracterul ei echitabil (a se vedea Hotărârea nr. 10 din 10 mai 2016, § 66; și Hotărârea nr. 2 din 30 ianuarie 2018, § 50).
		6. La art. XXVII – Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice:	
		6.1. la pct.6 care prevede excluderea poziției 2: „2401–2404. Produsele noi sau cu compoziția modificată din tutun și/sau produsele conexe, dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora” din Secțiunea I Produse din anexa nr. 1 [1], nu se acceptă. **Argumentare:** Procedura de notificarea a produselor noi din tutun si a produselor conexe este reglementată expres prin articolul 22 din Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului cu ultimele modificări introduse prin Legea 125/2025, în vigoare din 24.06.2026. Potrivit acestor prevederi, producătorii și importatorii sunt obligați să notifice Agenția Națională pentru Sănătate Publică înainte de introducerea pe piață a acestor produse, prezentând informații detaliate privind compoziția,	**Nu se acceptă.** Nu poate fi reținut argumentul potrivit căruia excluderea poziției respective ar avea drept consecință scoaterea acestor produse din sfera supravegherii de stat sau limitarea atribuțiilor Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Poziția 53 din anexa nr. 1 la Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor include expres „Produse din tutun și produse conexe (fabricare, prezentare și vânzare)” în domeniile supuse supravegherii pieței. Prin urmare, excluderea poziției 2 din anexa nr. 1[1] la Legea nr. 10/2009 nu echivalează cu excluderea produselor respective din domeniul supravegherii pieței. Totodată, excluderea poziției respective nu elimină obligațiile stabilite de legislația specială în domeniul controlului tutunului. Prin modificările operate la Legea nr. 278/2007 se urmărește, dimpotrivă, delimitarea expresă a regimurilor juridice aplicabile diferitelor categorii de produse: produsele pentru care Directiva 2014/40/UE prevede un mecanism distinct de notificare prealabilă vor continua să fie supuse notificării potrivit art. 28, iar pentru celelalte produse vor fi aplicabile obligațiile de

		ingredientele, emisiile, toxicitatea, potențialul de dependență și impactul asupra sănătății publice. Reglementarea respectivă transpune prevederile Directivei 2014/40/UE și a fost prezentată Comisiei Europene în cadrul screeningului bilateral pentru Capitolul 28 – Protecția consumatorilor și a sănătății, ca parte a procesului de armonizare a legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene. Excluderea poziției nr. 2 din Secțiunea I a anexei nr. 1 la Legea nr. 10/2009 ar crea o incoerență legislativă, întrucât obligația de notificare ar continua să existe în Legea nr. 278/2007, însă aceasta nu ar mai constitui un obiect al supravegherii de stat în domeniul sănătății publice. În consecință, ar fi afectată posibilitatea Agenției Naționale pentru Sănătate Publică de a exercita atribuțiile de verificare și control al respectării obligațiilor de notificare și al condițiilor de introducere pe piață a acestor produse. Totodată, modificarea propusă ar diminua eficiența mecanismului preventiv instituit pentru evaluarea conformității produselor noi din tutun și a produselor conexe înainte de introducerea lor pe piață și ar genera neclarități privind aplicarea și controlul prevederilor Legii nr. 278/2007, inclusiv în contextul obligațiilor asumate de Republica Moldova în procesul de armonizare cu acquis-ul Uniunii Europene.	raportare și de prezentare a informațiilor prevăzute de art. 14 și art. 28^1. În aceste condiții, menținerea poziției 2 în anexa nr. 1^1 la Legea nr. 10/2009 ar perpetua suprapunerea dintre regimul general prevăzut de această lege și mecanismele speciale reglementate de Legea nr. 278/2007. Excluderea propusă urmărește eliminarea acestei suprapuneri, fără diminuarea cerințelor de conformitate și fără afectarea competențelor ANSP în materia supravegherii pieței și controlului respectării legislației.
		6.2. Anexa nr. 1^1 se completează cu o poziție nouă cu următorul cuprins:	**Se acceptă parțial.**

		Codul poziției tarifare, conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor		Se acceptă necesitatea corelării cadrului normativ în contextul eliminării procedurii de avizare sanitară. În acest sens, se va propune cel puțin abrogarea art. 11 alin. (3) din Legea nr. 182/2019, care în prezent instituie obligația avizării sanitare pentru substanțele chimice, amestecurile, produsele, materialele și echipamentele care vin în contact cu apa potabilă. Totodată, soluția inițială privind substituirea avizării sanitare cu procedura de notificare urmează a fi reexaminată. Eliminarea unui act permisiv nu presupune în mod automat instituirea unei obligații de notificare. Necesitatea unei asemenea proceduri trebuie justificată distinct, inclusiv prin raportare la cerințele acquis-ului UE, la mecanismele de evaluare a conformității aplicabile și la necesitatea evitării unor obligații administrative suplimentare nejustificate. Invocarea Directivei (UE) 2020/2184 și a actelor europene subsecvente justifică necesitatea existenței unor cerințe privind materialele și produsele care vin în contact cu apa potabilă, inclusiv sub aspectul testării, acceptării materialelor, evaluării conformității și marcajului aplicabil. Totodată, din actele europene invocate nu rezultă obligația instituirii unei proceduri generale de notificare a acestor produse către autoritatea națională competentă. În aceste condiții, necesitatea substituirii avizării sanitare cu procedura de notificare urmează a fi justificată distinct, inclusiv pentru a evita dublarea mecanismelor de evaluare a conformității prevăzute de acquis-ul UE. În acest context, și completarea anexei nr. 1¹ la Legea nr. 10/2009 în redacția propusă necesită o analiză suplimentară. Categoria „substanțe chimice, amestecuri, produse, materiale și echipamente care vin în contact cu apa potabilă” este formulată foarte larg, iar pentru aceasta nu este indicat codul poziției tarifare conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor. Este necesară o delimitare
		-	*„Substanțe chimice, amestecuri, produsele, materiale, și echipamentele care vin în contact cu apa potabilă.”*	
		Argumentare: Introducerea în anexa nr.1¹ a tipului de produs „Substanțe chimice, amestecuri, produsele, materiale, și echipamentele care vin în contact cu apa potabilă.” este determinată de substituirea, în Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile, a procedurii de avizare sanitară cu procedura de notificare pentru produsele care intră în contact cu apa potabilă. Completarea este necesară pentru corelarea modificărilor propuse la Legea nr. 182/2019 cu art. 22 alin. (1) din Legea nr. 10/2009, potrivit căruia procedurii de notificare se supun categoriile și tipurile de produse incluse în anexa nr. 1¹ la lege. În lipsa acestei completări, produsele destinate să intre în contact cu apa potabilă nu vor fi incluse expres în lista produselor supuse notificării, ceea ce poate genera incertitudine juridică privind procedura administrativă aplicabilă și aplicarea neuniformă a prevederilor legale.		

		Totodată, propunerea va asigura corelarea Legii nr. 10/2009 și a Legii nr. 182/2019 cu Regulamentul sanitar aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 578/2025, potrivit căruia materialele și substanțele care intră în contact cu apa potabilă sunt supuse notificării. Necesitatea intervenției legislative rezultă, de asemenea, din asigurarea continuității și coerenței procesului de aliniere a cadrului normativ național la acquis-ul Uniunii Europene. Hotărârea Guvernului nr. 578/2025 a transpus cerințele europene aplicabile materialelor și produselor care intră în contact cu apa destinată consumului uman (art. 2 pct. 10 și 11, art. 11 alin. (1) și alin. (2) lit. b) și c), precum și art. 12 din Directiva (UE) 2020/2184, împreună cu actele europene subsecvente privind testarea și acceptarea materialelor finale, marcajul armonizat al produselor și listele pozitive europene de substanțe, compoziții și constituenți autorizați).	mai precisă a produselor vizate și verificarea dacă pentru toate aceste categorii se justifică aplicarea aceleiași proceduri de notificare. Prin urmare, propunerea privind completarea anexei nr. 1^1 urmează a fi examinată concomitent cu reanalizarea soluției normative de la art. 11 alin. (3) din Legea nr. 182/2019, după clarificarea categoriilor de produse vizate, identificarea codurilor tarifare corespunzătoare și evaluarea necesității procedurii de notificare în raport cu mecanismele de conformitate aplicabile.
		7. La Art. XXX. - Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, la pct. 2, care prevede modificarea poziției 66, coloana a doua, din Compartimentul II al anexei nr. 1 nu se acceptă. **Argumentare:** Se mențin argumentele expuse la pct. 1.1. al prezentului aviz privind necesitatea menținerii autorizației individuale de import ca mecanism de control ex-ante al fiecărei operațiuni	**Nu se acceptă.** A se vedea argumentarea de mai sus privitor la excluderea autorizației pentru importul materiilor prime

		de import și imposibilitatea substituirii acesteia printr-un Nomenclator cu caracter general.	
		8. La art. XLVI – Legea nr. 102/2017 cu privire la dispozitivele medicale cu referire la pct. 1, pct. 2 și pct. 3 care prevăd modificarea art. 5 alin. (1) și alin. (3), art. 7 alin. (3), (4), (5), (7), (8) și (9), art. 14 alin. (2) - nu se acceptă. **Argumentare:** În prezent, Legea nr. 102/2017 cu privire la dispozitivele medicale face obiectul unui proces de revizuire integrală, fiind elaborat proiectul noii Legi cu privire la dispozitivele medicale, care va transpune Regulamentul (UE) 2017/745 privind dispozitivele medicale și Regulamentul (UE) 2017/746 privind dispozitivele medicale pentru diagnostic in vitro și va abroga Legea nr. 102/2017. Proiectul a parcurs etapele de consultare publică, avizare, analiză a impactului de reglementare, expertiză juridică și expertiză anticorupție, iar în prezent se află în proces de consultare cu Comisia Europeană în cadrul mecanismului de verificare a conformității cu acquis-ul Uniunii Europene.Totodată, aprobarea noii legi este prevăzută în Programul Național de Aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025–2029, Clusterul 2, Capitolul 28 „Protecția consumatorilor și a sănătății”, urmând a fi adoptată până în luna decembrie 2026. Proiectul prevede un termen de 12 luni pentru intrarea în vigoare, perioadă destinată elaborării, aprobării și implementării actelor	**Se acceptă.** Propunerile privind modificările la Legea nr. 102/2017, au fost excluse din proiect.

		normative subordonate necesare aplicării noului cadru juridic. În paralel, sunt în proces de elaborare două regulamente de punere în aplicare a noii legi, care dezvoltă și detaliază mecanismele instituite prin aceasta. O parte semnificativă a propunerilor formulate pentru modificarea Legii nr. 102/2017 au fost deja integrate în proiectul noii legi sau sunt reflectate în proiectele actelor normative subordonate. Alte propuneri au fost preluate parțial ori reglementate într-o concepție diferită, iar unele nu au fost preluate, urmând a fi analizate în contextul noului cadru normativ. În aceste condiții, modificarea punctuală a Legii nr. 102/2017, aflată în curs de abrogare, nu este oportună, întrucât ar afecta coerența procesului de reformă și ar genera necorelări între legea în vigoare, proiectul noii legi și actele normative de punere în aplicare aflate în elaborare.. Totodată, adoptarea unor modificări într-un interval atât de scurt anterior aprobării noii legi ar impune revizuirea repetată a proiectelor aflate în proces de elaborare și adaptarea succesivă a procedurilor autorităților competente și ale operatorilor economici, fără a produce beneficii normative durabile. În plus, proiectul noii legi și actele normative de punere în aplicare fac în prezent obiectul consultărilor tehnice cu Comisia Europeană. Intervenția asupra cadrului normativ existent în	

		paralel cu acest proces ar putea afecta coerența soluțiilor legislative deja convenite și ar crea dificultăți în procesul de evaluare a conformității legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene.	
		9. Art. LII. – Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor:	
		9.1. la art. 14 alin. (1) va avea următorul cuprins: „(1) Înainte de introducere pe piață și de distribuire unele categorii de produse alimentare se supun înregistrării de stat sau notificării.”	**Nu se acceptă.** Propunerea este deja acoperită de proiect, care reformulează art. 14 astfel încât acesta să reglementeze doar înregistrarea și notificarea unor produse alimentare, cu eliminarea prevederilor referitoare la avizarea sanitară a materialelor și articolelor care vin în contact cu produsele alimentare și a surselor de apă minerală și potabilă.
		9.2. La art. 25 lit. f) va avea următorul cuprins: „f) înregistrarea se stat și notificarea către Agenția Națională pentru Sănătate Publică a produselor alimentare cu impact asupra sănătății publice indicate în art. 24 și Anexa1[1] din Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice;” **Argumentare:** Modificările propuse sunt necesare pentru corelarea prevederilor Legii nr. 306/2018 cu cele ale Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice. Categoriile de produsele alimentare cu impact asupra sănătății publice supuse înregistrării de stat sau notificării de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică sunt prevăzute în art. 24 și Anexa1[1] din Legea nr. 10/2009 cu privire la supravegherea de stat a sănătății publice. Prin urmare, modificările urmăresc eliminarea paralelismelor normative,	**Nu se acceptă.** Litera f) se abrogă. Abrogarea lit. f) este determinată de revizuirea regimului prevăzut la art. 14. În condițiile în care art. 14 va reglementa distinct înregistrarea și notificarea anumitor produse alimentare, iar materialele și articolele care vin în contact cu produsele alimentare, precum și sursele de apă minerală și potabilă sunt excluse din mecanismul de autorizare sanitară prevăzut de acest articol, menținerea la art. 25 lit. f) a unei atribuții generale privind „autorizarea sanitară” a acelorași categorii ar crea o necorelare între norma de competență și regimul material aplicabil. Abrogarea lit. f) are, prin urmare, caracter de corelare legislativă și nu elimină obligațiile de înregistrare sau notificare prevăzute în continuare de art. 14 pentru categoriile de produse alimentare respective.

		evitarea dublării reglementărilor și asigurarea unui cadru normativ unitar și coerent.	
		10. Art. LIV. – Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile: **10.1** Se propune menținerea redacției actuale a art. 7, alin. (4), inclusiv a obligației aprobării de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică a programului de monitorizare. **Argumentare:** Hotărârea Guvernului nr. 651/2023 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile delimitează expres responsabilitățile autorităților și ale furnizorilor de apă: furnizorul elaborează și actualizează programul de monitorizare operațională, iar ANSP îl aprobă. Aprobarea programului reprezintă un mecanism preventiv prin care ANSP verifică, înainte de aplicarea acestuia, dacă sunt incluse toate punctele de prelevare, parametrii și frecvențele obligatorii, în funcție de riscurile fiecărui sistem de aprovizionare cu apă. Prezentarea programului numai la solicitarea ANSP, în cadrul controlului de stat, nu poate substitui aprobarea prealabilă, întrucât controlul are caracter ex post și nu poate remedia omisiunea unor parametri, puncte de prelevare sau frecvențe de monitorizare care nu au fost aplicate la timp. O astfel de abordare diminuează caracterul preventiv al supravegherii și poate conduce la neidentificarea în timp util a riscurilor pentru sănătatea populației.	**Se acceptă parțial.** Argumentele Ministerului Sănătății privind necesitatea menținerii caracterului preventiv al monitorizării calității apei potabile și a posibilității Agenției Naționale pentru Sănătate Publică de a examina programul de monitorizare anterior punerii acestuia în aplicare au fost luate în considerare. Totodată, necesitatea examinării ex ante a programului nu presupune în mod obligatoriu menținerea procedurii de aprobare prealabilă a acestuia de către ANSP. Cerințele obligatorii privind parametrii monitorizați, frecvențele și punctele de prelevare, metodele de analiză, precum și celelalte elemente ale programului urmează a fi stabilite prin Regulamentul sanitar, iar respectarea acestora constituie obligația producătorului de apă potabilă sau a operatorului. În vederea concilierii celor două abordări, proiectul se revizuiește prin înlocuirea aprobării prealabile cu transmiterea obligatorie a programului către ANSP înainte de punerea acestuia în aplicare, în scop de informare și examinare. În cazul identificării unor neconformități, ANSP va putea solicita înlăturarea acestora în condițiile și termenele stabilite de Regulamentul sanitar, iar neînlăturarea neconformităților va atrage aplicarea măsurilor prevăzute de legislația privind controlul de stat. Astfel, art. 7 alin. (4) se propune în următoarea redacție: „(4) Procedurile pentru monitorizarea prevăzută la alin. (3), inclusiv parametrii monitorizați, frecvențele de prelevare, punctele de prelevare, metodele de analiză, precum și modul de evidență și raportare a rezultatelor, se stabilesc prin Regulamentul sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.

		Menținerea aprobării programului de monitorizare de către ANSP este conformă și cu abordarea bazată pe evaluarea riscurilor instituită prin Directiva (UE) 2020/2184 care este transpusă prin Legea 182/2019 și Hotărârii Guvernului nr. 651/2023. Directiva prevede că monitorizarea calității apei trebuie să se bazeze pe evaluarea riscurilor și conferă autorității competente responsabilitatea de a verifica dacă programele de monitorizare răspund riscurilor identificate și asigură protecția sănătății publice. Prin urmare, eliminarea obligației de aprobare a programului de către ANSP ar diminua rolul preventiv al autorității competente și ar crea riscul aplicării unor programe de monitorizare neconforme cu cerințele legale și cu nivelul de risc al sistemelor de alimentare cu apă.	Producătorii de apă potabilă sau operatorii elaborează programul de monitorizare și, înainte de punerea acestuia în aplicare, îl transmit Agenției Naționale pentru Sănătate Publică în scop de informare și examinare. În cazul identificării unor neconformități cu cerințele prezentului articol sau ale Regulamentului sanitar, Agenția Națională pentru Sănătate Publică solicită înlăturarea acestora în condițiile și termenele stabilite de Regulamentul sanitar. Neînlăturarea neconformităților atrage aplicarea măsurilor prevăzute de legislația privind controlul de stat.” Soluția propusă menține posibilitatea examinării preventive de către ANSP, inclusiv anterior punerii în aplicare a programului, dar elimină aprobarea prealabilă ca formalitate administrativă. În acest mod se asigură atât prevenirea aplicării unor programe neconforme, cât și responsabilizarea operatorului pentru respectarea directă a cerințelor stabilite de cadrul normativ.
		10.2. Se propune menținerea redacției actuale a art. 13. alin. (1), inclusiv a coordonării planurilor de siguranță a apei potabile cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică și a aprobării acestora de către autoritățile publice locale. **Argumentare:** Planurile de siguranță a apei potabile reprezintă un instrument preventiv de identificare, evaluare și gestionare a riscurilor pe întregul sistem de alimentare cu apă, în conformitate cu abordarea recomandată de Organizația Mondială a Sănătății. Coordonarea cu ANSP permite verificarea prealabilă a evaluării riscurilor, a măsurilor de control și a acțiunilor de remediere. Prezentarea planurilor numai în cadrul controlului de stat ar	**Se acceptă parțial**. Argumentele Ministerului Sănătății privind necesitatea menținerii caracterului preventiv al mecanismului de gestionare a riscurilor asociate sistemelor de alimentare cu apă și a posibilității Agenției Naționale pentru Sănătate Publică de a examina planurile de siguranță anterior implementării acestora au fost luate în considerare. Totodată, Directiva (UE) 2020/2184 impune realizarea evaluării și gestionării riscurilor pentru fiecare sistem de alimentare cu apă și stabilește că acestea sunt efectuate de furnizorul de apă. Directiva nu instituie însă expres obligația coordonării prealabile a planului cu autoritatea competentă și nici aprobarea acestuia de către autoritatea administrației publice locale. În acest sens, necesitatea unei examinări preventive nu presupune în mod obligatoriu menținerea a două formalități administrative succesive – coordonarea obligatorie

		permite constatarea eventualelor deficiențe doar ulterior, după ce unele riscuri ar putea să nu fi fost identificate sau gestionate corespunzător. Textul „le prezintă Agenției Naționale pentru Sănătate Publică la solicitare, în cadrul controlului de stat” reglementează numai obligația de prezentare a planurilor, fără a institui un mecanism de evaluare preventivă a acestora. Deși controlul de stat presupune verificarea respectării legislației, acesta se desfășoară în limitele listei de verificare și are caracter ulterior. În lipsa coordonării cu ANSP, eventualele deficiențe privind identificarea și evaluarea riscurilor, măsurile de control, calendarul și costurile acțiunilor vor fi constatate numai după elaborarea și, eventual, implementarea planului. Verificarea în cadrul controlului de stat nu poate substitui coordonarea prealabilă: coordonarea asigură caracterul preventiv și corectitudinea tehnică a planului, iar controlul verifică existența și implementarea măsurilor stabilite în acesta. Menținerea coordonării planurilor cu ANSP este justificată și prin cerințele Directivei (UE) 2020/2184, care ne impune să stabilim o abordare bazată pe evaluarea și gestionarea riscurilor pentru fiecare sistem de alimentare cu apă și impune repartizarea clară și adecvată a responsabilităților între părțile implicate. În cadrul mecanismului național, furnizorul elaborează planul și gestionează riscurile operaționale, ANSP verifică	cu ANSP și aprobarea planului de către autoritatea publică locală. Obiectivul preventiv poate fi realizat prin stabilirea cerințelor obligatorii pentru elaborarea planului, responsabilitatea producătorului sau operatorului pentru conținutul și implementarea acestuia și transmiterea obligatorie a planului către ANSP înainte de implementare. Se iau în considerare obiecțiile formulate de Ministerul Sănătății, proiectul se revizuiește suplimentar. Astfel, în locul coordonării obligatorii cu ANSP și al aprobării planului de către autoritatea administrației publice locale, se propune transmiterea obligatorie a planului către ANSP înainte de implementarea acestuia, în scop de informare și examinare. În cazul identificării unor neconformități, ANSP va solicita înlăturarea acestora în condițiile și termenele stabilite de cadrul normativ aplicabil. Art. 13 alin. (1) se propune în următoarea redacție: „(1) Autoritățile administrației publice locale asigură, în limitele competențelor, coordonarea măsurilor necesare pentru elaborarea și implementarea planurilor de siguranță a apei potabile. Planurile de siguranță a apei potabile se elaborează de către producătorii de apă potabilă și operatori până la data de 1 ianuarie 2029 și includ calendarul și costul măsurilor stabilite pentru asigurarea conformării la cerințele prevăzute de prezenta lege. Producătorii de apă potabilă și operatorii, înainte de implementarea planurilor de siguranță a apei potabile, le transmit Agenției Naționale pentru Sănătate Publică în scop de informare și examinare. În cazul identificării unor neconformități cu cerințele prezentei legi, ale Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile și ale ghidurilor aprobate de Ministerul Sănătății pentru elaborarea planurilor de siguranță a apei potabile, Agenția Națională pentru Sănătate Publică solicită înlăturarea acestora în condițiile și termenele stabilite de Regulamentul sanitar.”

		din perspectiva sănătății publice caracterul complet și adecvat al evaluării riscurilor și al măsurilor propuse, iar autoritatea administrației publice locale aprobă planul și asigură asumarea măsurilor, termenelor și resurselor necesare implementării acestuia. Directiva impune existența unor evaluări ale riscurilor și a unor măsuri de gestionare corespunzătoare fiecărui sistem. Coordonarea cu ANSP reprezintă mecanismul național prin care se asigură examinarea tehnico-sanitară independentă a planului înainte de aprobare. Eliminarea acesteia, fără instituirea unui mecanism preventiv echivalent, ar reduce aplicarea abordării bazate pe risc la responsabilitatea exclusivă a furnizorului și ar crea riscul transformării planului de siguranță într-un document formal, verificat numai ulterior. Cu atât mai mult, în condițiile în care numai aproximativ 31–55% din populația țării beneficiază de apă potabilă care corespunde cerințelor Legii nr. 182/2019 și ale Directivei (UE) 2020/2184, eliminarea obligației de coordonare a planurilor de siguranță a apei cu ANSP ar diminua capacitatea autorității competente de a preveni, identifica și gestiona riscurile privind calitatea apei destinate consumului uman.	Soluția propusă menține posibilitatea unei examinări ex ante de către ANSP, fără a condiționa implementarea planului de obținerea unei coordonări sau aprobări administrative prealabile. Totodată, responsabilitatea pentru evaluarea și gestionarea riscurilor rămâne la producătorul de apă potabilă sau operator, în concordanță cu logica art. 9 din Directiva (UE) 2020/2184
		11. Art. LXV. – Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente:	
		11.1. Cu referire la pct. 1, care prevede modificarea art. 3[1]:	
		11.1.1. alin. (1) și alin. (3) – nu se acceptă.	**Se acceptă.**

		Argumentare: Din punctul de vedere al evaluării dosarului, riscurile pot fi clasificate pe următoarele compartimente: 1. Calitate — aici sunt două aspecte importante: fie riscul este legat de procedura de autorizare primară, atunci când fabricantul este unul nou, fie este legat de reînnoirea APP, când riscul se referă la nedeclararea variațiilor, modificarea profilului impurităților și altele, care nu pot fi definite exhaustiv la nivel teoretic. 2. Siguranță — atunci când se constată că raportul beneficiu/risc al medicamentului nu mai este pozitiv (este un factor arbitrar, de care nu poate fi scutit niciun medicament, inclusiv cele care sunt pe piață de mai mult de 10 ani). 3. Eficacitate — riscul derivă din depășirea progresului științific (de asemenea, un factor arbitrar și nemăsurabil). Temei juridic: art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2017 (principiul proporționalității actelor normative) — norma propusă nu indică nici autoritatea/persoana responsabilă de evaluare, nici criteriile sau metodologia de evaluare a riscului, nici un mecanism de verificare a proporționalității, ceea ce o face inaplicabilă în forma actuală. În plus, cadrul normativ aplicabil autorizării medicamentelor este armonizat cu legislația Uniunii Europene și se bazează pe criterii tehnico-științifice bine definite privind calitatea, siguranța și eficacitatea medicamentelor. Introducerea unei	

		noțiuni generale de „evaluare a riscului”, fără delimitarea conținutului și a efectelor sale juridice, poate crea incertitudini în aplicarea uniformă a procedurilor de autorizare și poate afecta previzibilitatea cadrului normativ.	
		11.1.2. alin. (2) - nu se acceptă. **Argumentare:** Cu referire la art. 3¹ alin. (2) lit. a): Propunerea nu poate fi susținută, întrucât evaluarea dosarelor de autorizare a medicamentelor are caracter individual și se realizează pentru fiecare cerere în parte, în funcție de documentația prezentată și de situația concretă a solicitantului. Rapoartele de evaluare nu pot fi reutilizate sau invocate prin trimitere de la un dosar la altul, deoarece datele privind calitatea, siguranța și eficacitatea medicamentului, inclusiv informațiile referitoare la fabricant, procesul de fabricație, profilul impurităților sau standardele Farmacopeii Europene, pot suferi modificări în timp. Totodată, evaluarea documentației clinice și nonclinice se realizează în funcție de tipul cererii de autorizare, în condițiile prevăzute la art. 48–55 din Legea nr. 153/2025, care transpune art. 10 din Directiva 2001/83/CE. În afara procedurilor expres reglementate de dreptul Uniunii Europene (recunoaștere mutuală și procedură descentralizată), cadrul normativ nu permite substituirea evaluării individuale prin raportare la o evaluare efectuată anterior. Cu referire la art. 3¹ alin. (2) lit. b):	**Se acceptă.**

		Este o normă interpretabilă, deoarece, conform procedurilor actuale, dacă actele sunt înscrise în baza de date EudraGMDP (baza de date a UE), este suficientă o referință, fără a fi prezentat actul propriu-zis — acest fapt reprezintă o practică administrativă acceptată pentru dosar. Dacă autorul se referă la datele științifice incluse în dosar, acestea nu sunt publice în niciun stat menționat la art. 1 alin. (3) din Legea nr. 153/2025. Toate rapoartele de evaluare publicate nu conțin date critice din dosar. În consecință, norma propusă nu delimitează clar categoriile de informații la care se referă și riscă să afecteze aplicarea dispozițiilor CapitoluluiXIV din Legea nr. 153/2025. <u>Cu referire la art. 3[1] alin. (2) lit. c):</u> Este o normă interpretabilă, deoarece la dosar se solicită doar acele acte care corespund cerințelor minime de calitate, eficacitate și siguranță, prevăzute de Directiva 2001/83/CE, de Regulamentul (CE) nr. 726/2004, precum și de Ghidurile EMA și ICH (internaționale, aplicabile de toate autoritățile de reglementare stringente, inclusiv statele membre UE) cu privire la structura dosarului de autorizare. Introducerea unei norme generale, fără delimitarea conținutului și a efectelor sale juridice, poate genera interpretări divergente și incertitudine în aplicarea procedurii de autorizare.	
		11.2. Cu referire la pct. 2 care prevede completarea cu art. 4 cu alin. (4[1])– nu se acceptă.	**Se acceptă parțial.**

		Argumentare: Contractarea experților cu rol consultativ are loc exclusiv în conformitate cu prevederile actelor normative aplicabile în domeniul achizițiilor publice. În acest context, celeritatea contractării experților depinde de momentul disponibilității mijloacelor financiare aprobate în acest sens. Totodată, procesul de achiziții publice reglementat conform Legii privind achizițiile publice este unul laborios. Astfel, legea impune respectarea unor termene minime la diferite etape ale procesului de achiziții. În acest context, contractarea experților cu rol consultativ prevăzuți la alin. (4) pentru anul calendaristic următor nu este posibilă cu 3 luni înainte de începerea anului calendaristic următor.	La etapa consultărior publice, autoritățile publice au recunoscut blocajul și au aceptat necesitatea operării modificărilor, fiind propusă următoarea redacție: "AMDM asigură achiziția serviciilor membrilor comisiilor permanente și a experților cu rol consultativ prevăzuți la alin. (4) pentru anul calendaristic următor, cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea anului calendaristic în curs."
		11.3. Cu referire la pct. 3 care prevede modificarea art. 5 alin. (1). **Argumentare:** Forma actuală transpune art. 2 alin. (2) din Directiva 2001/83/CE — regula potrivit căreia, în caz de îndoială, se aplică regimul medicamentului. O asemenea schimbare de fond afectează gradul de aliniere deja evaluat și raportat, iar legea aflându-se în examinare la Comisia Europeană, nu poate fi modificată unilateral, fără coordonare prealabilă cu Comisia.	**Nu se acceptă.** La etapa consultărilor publice, autoritățile publice au manifestat disponibilitatea pentru operarea modificării. Redacția propusă nu anulează regula potrivit căreia, în caz de îndoială, se aplică regimul medicamentului, dar instituie niște criterii privind aprecierea îndoielii. Actuala reglementare din art. 5, alin. (1) a Legii nr. 153/2025, creează o presupunere în favoarea clasificării ca medicament, ceea ce poate duce la clasificarea eronată a suplimentelor alimentare și a produselor cosmetice care au proprietăți terapeutice minore sau doar menținerea stării de sănătate. Modificarea propusă, nu transformă suplimentele în medicamente și viceversa. Propunerea creează premisa pentru diferențierea suplimentelor alimentarea și a medicamentelor, în dependență de funcția principală

			a produsului, astfel cum este determinată de compoziția sa, efectul fiziologic preconizat și modul de utilizare, în corespundere cu jurisprudența C.J.U.E., astfel încât să fie evitată catalogarea automată (în caz de dubiu) a unui supliment alimentar, ca medicament, fără a ține cont de funcția principală a produsului, astfel cum este determinată de compoziția sa, efectul fiziologic preconizat și modul de utilizare. La moment agenții economici naționali din domeniul farmaceutic, s-au ciocnit cu litigii de zeci de milioane de lei, sume încasate silit de Serviciul Vamal, prin reclasificarea pozițiilor vamale ale mărfurilor care au fost importate în calitate de medicament (cu autorizație de import de la AMDM, pentru fiecare declarație de import), fără a ține cont de poziția AMDM și de funcția principală a produsului, astfel cum este determinată de compoziția sa, efectul fiziologic preconizat și modul de utilizare. Consumatorii nu vor fi afectați, este o clarificare pentru agenții economici. Directiva 2002/46/CE privind suplimentele alimentare și Regulamentul (CE) nr. 1223/2009 privind produsele cosmetice stabilesc criterii distincte pentru aceste categorii, iar dubla clasificare nu ar trebui soluționată automat în favoarea medicamentului. Directiva 2002/46/CE (suplimente alimentare) definește suplimentele alimentare ca produse destinate să completeze dieta normală, nu să trateze sau să prevină boli. Regulamentul (CE) nr. 1223/2009 (produse cosmetice) definește produsele cosmetice ca produse destinate să fie puse în contact cu părțile exterioare ale corpului uman, exclusiv în scopul de a le curăța, parfuma, proteja sau menține în bună stare. În Cauza C-219/91, Ter Voort, CJUE a statuat că un produs este medicament dacă poate fi utilizat pentru a restabili, corecta sau

			modifica funcțiile fiziologice, iar această definiție trebuie interpretată restrictiv atunci când produsul se încadrează și în alte categorii. Prin urmare, modificarea operată: - Înlătură presupunerea automată în favoarea clasificării ca medicament, reducând riscul de a supune suplimentele alimentare și cosmeticele unor cerințe excesive de autorizare. - Respectă definițiile funcționale din Directivele UE specifice, nu o regulă generală favorizantă pentru medicamente. - Se aliniază cu jurisprudența CJUE (cauza Ter Voort), care impune o abordare funcțională, nu una ierarhică. - Reduce sarcina administrativă pentru producătorii/imoportatorii de suplimente alimentare și produse cosmetice, care nu îndeplinesc pragul terapeutic.
		11.4. Cu referire la pct. 4 care prevede modificarea art. 11 alin. (1) – nu se acceptă. **Argumentare:** Conform pct. 5 din Anexa la Ordinul Ministrului Sănătății nr. 395/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind autorizarea importului medicamentelor si/sau materiei prime medicamentoase neautorizate în Republica Moldova, decizia privind autorizarea sau respingerea cererii de import a medicamentelor neautorizate în Republica Moldova, se adoptă în cadrul ședinței Comisiei pentru autorizarea importului medicamentelor și/sau a materiei prime medicamentoase neautorizate în Republica Moldova. În vederea adoptării deciziei de către Comisia menționată este necesară o analiză detaliată pentru fiecare cerere în parte înainte de organizarea ședinței propriu-zise a Comisiei	**Se acceptă.** Exclus din proiect.

		respective. Având în vedere numărul sporit de cereri, termenul de 10 zile lucrătoare este insuficient pentru analiza tuturor aspectelor aferente medicamentului neautorizat în RM pentru care se solicită eliberarea autorizației de import, evaluarea în cadrul ședinței Comisiei prenotate, realizarea măsurilor tehnice necesare în cadrul SIA GEAP pentru emiterea autorizației de import. Astfel, se propune menținerea termenului de 30 zile calendaristice din data recepționării cererii complete, iar în caz de urgență 5 zile.	
		11.5. Cu referire la pct. 5 care prevede completarea cu articolul 16[1] - nu se acceptă. **Argumentare:** În vederea instituirii normei privind depunerea integrală în format electronic a cererilor și notificărilor este necesară o perioadă de tranziție cu calcule exacte preventive a cheltuielilor bugetare în caz de implementare. Astfel, pînă la implementarea eCTD în Republica Moldova, depunerea electronică integrală a dosarului de autorizare și variații nu este posibilă tehnic. Totodată, includerea unui articol nou la Capitolul Dispoziții generale are un impact generalizat asupra întregii legi, ceea ce îl face să aibă caracter ambiguu și se răsfrânge asupra tuturor proceselor reglementate în Legea nr. 153/2025. Se precizează că depunerea exclusiv în format electronic a cererilor, notificărilor, documentelor și rapoartelor nu este posibilă în prezent, din motive de: Lipsa infrastructurii dedicate: Dosarele de	**Se acceptă parțial.** La etapa consultărilor publice, autoritățile publice au manifestat disponibilitatea pentru operarea modificărilor ce vizează depunerea actelor în format electronic. Redacția finală este: "„Articolul 16[1]. Depunerea electronică a cererilor și notificărilor (1) Toate cererile, notificările, rapoartele și documentele prevăzute de prezenta lege se depun electronic. (2) Documentele depuse electronic nu se solicită pe suport de hârtie, cu excepția cazurilor în care este necesară prezentarea mostrelor fizice, substanțelor de referință sau ambalajelor pentru verificări tehnice."

		autorizare medicamente/studii clinice (format CTD) sunt masive și structurate. Gestionarea lor necesită un Sistem Informațional specializat (Ghișeu Unic/e-CTD), care în prezent nu este dezvoltat sau operațional la nivelul AMDM. Limitări de spațiu disponibil: Documentația tehnică aferentă doar a unui dosar de autorizare/variații depășește frecvent dimensiunea de ordinul gigabiților (GB). Canalele standard actuale (email, formulare web simple) au limitări fizice care blochează încărcarea și compromit integritatea datelor. Securitate și Confidențialitate: Dosarele conțin secrete comerciale (proprietate intelectuală) și date medicale extrem de sensibile. Transmiterea lor în afara unei platforme guvernamentale securizate, criptate end-to-end, generează riscuri majore de securitate cibernetică. Completările la Legea nr. 153/2025, potrivit cărora AMDM nu poate respinge cererea pentru motive de formă dacă informația necesară pentru evaluarea fondului este disponibilă în dosar sau în registre oficiale accesibile, sunt redundante. Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător prevede deja că autoritățile nu pot respinge cererile, însă pot solicita completări. Reglementarea propusă dublează, prin urmare, o normă existentă într-un act normativ de același rang, generând paralelism	

		legislativ, interzis de art. 6 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. În partea ce ține de norma propusă în art. 16¹, alin. (2), suplimentar se precizează că aceasta ignoră regimul juridic al actelor oficiale și Legea nr. 124/2022 privind serviciile de încredere. O simplă copie scanată (PDF) nu are valoare legală de document electronic. Există o serie de documente critice, inclusiv acte de angajament juridic, care implică răspundere juridică directă și necesită autenticitate strictă (olografă sau criptografică prin cheie securizată). Astfel de acte trebuie prezentate în original pe suport de hârtie (apostilate/supralegalizate) ori în format electronic nativ semnat cu semnătură electronică avansată calificată (cu cheie) pentru a garanta non-repudierea. În partea ce ține de norma propusă în art. 16¹, alin. (3), suplimentar se precizează că interdicția de a respinge cererea pentru „motive de formă” dacă fondul se află „undeva în dosar” este periculoasă în materia evaluării medicale. Și anume: Rigoarea structurii standardizate (CTD): În studiile clinice, forma și așezarea documentelor pe module internaționale stricte sunt obligatorii. Aceasta nu este o simplă formalitate administrativă, ci o condiție pentru corelarea datelor clinice. Risc major de scăpări și erori: Permiterea unui dosar dezorganizat obligă angajații/experții AMDM să caute informații critice prin mii de	

		pagini asimetrice. Acest fapt distrage atenția de la analiza de fond și crește iminent riscul de a omite detalii esențiale pentru siguranța vieții pacienților. Inaccesibilitatea registrelor publice: Registrele oficiale de stat nu conțin formule chimice sau date științifice experimentale, obligația prezentării structurate aparținând exclusiv solicitantului.	
		11.6. Cu referire la pct. 6 care prevede modificarea art. 47 - nu se acceptă. **Argumentare:** Completarea de la art. 47 nu constituie obiect al Legii nr. 153/2025, întrucât, prin definiție, substanțele de referință nu sunt medicamente. Introducerea acestei reglementări în corpul unei legi al cărei obiect este circumscris medicamentelor excedează sfera de aplicare a actului, contrar art. 4 alin. (1) din Legea nr. 100/2017. Autorizația de Punere pe Piață și autorizație de import sunt 2 documente distincte. Legea nr. 153/2025 nu impune eliberarea APP pentru substanțe de referință Alineatul (4), litera b), textul „mostre la etapa de autorizare” se substituie cu cuvintele „mostre și substanțe de referință, la etapa de autorizare”.	**Nu se acceptă.** La etapa consultărilor publice, autoritatea publică a manifestat disponibilitatea operării modificărilor..
		11.7. Cu referire la pct. 7-8 care prevăd modificarea art. 48–49 - nu se acceptă. **Argumentare:** Articolele 48-54 din Legea nr. 153/2025 definesc tipurile de cereri de autorizare și completitudinea dosarului, constituind o transpunere a Directivei 2001/83/CE, fapt	**Se acceptă.** Propunerile privind procedura accelerată au fost introdusă în H.G. nr. 162/2026

		demonstrat prin tabelul de concordanță anexat legii și raportat la Bruxelles în cadrul screening-ului bilateral din martie 2025. Alin. (1), (3) și (5) sunt deja prevăzute, aproape identic, la art. 61 alin. (4) și (5) din legea în vigoare, precum și la Secțiunea a 5-a "Procedura accelerată de autorizare" și Anexa nr. 5 din HG nr. 162/2026. Introducerea unui articol nou care reia conținutul unor norme deja existente, atât la nivel de lege, cât și de Hotărâre de Guvern, generează un regim paralel de reglementare a aceleiași materii, fără ca proiectul să prevadă abrogarea sau corelarea corespunzătoare. Totodată, prin trimiterea generică la art. 61 alin. (4), fără menționarea categoriilor eligibile (medicamente orfane, de uz pediatric, de terapie avansată), prevăzute astăzi doar la nivelul Anexei nr. 5 la HG nr. 162/2026, propunerea ar extinde domeniul de aplicare a procedurii accelerate la toate medicamentele aprobate de EMA/UE/țări de referință, indiferent de categorie — inclusiv la generice, hibride, biosimilare și combinații fixe, categorii încadrate în prezent la procedura generală (210 zile). O asemenea extindere reprezintă o schimbare de fond a politicii de reglementare, care afectează direct gradul de aliniere deja evaluat și raportat.	
		11.8. Cu referire la pct. 9 care prevăd modificarea art. 50 - nu se acceptă.	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.

		Argumentare: Articolele 48-54 din Legea nr. 153/2025 definesc tipurile de cereri de autorizare și completitudinea dosarului, constituind o transpunere a Directivei 2001/83/CE, fapt demonstrat prin tabelul de concordanță anexat legii și raportat la Bruxelles în cadrul screening-ului bilateral din martie 2025. Conform Anexei nr. 5 la HG nr. 162/2026, medicamentele generice sunt încadrate expres la procedura generală de autorizare (210 zile), alături de medicamentele inovative, hibride, biosimilare și combinațiile fixe. Procedura accelerată (10 zile lucrătoare) este rezervată, potrivit aceleiași Anexe, exclusiv medicamentelor orfane, de uz pediatric și de terapie avansată — categorii eligibile din motive de acces urgent la tratament, nu din motive de simplitate administrativă a dosarului.	
		11.9. Cu referire la pct. 10 care prevăd modificarea art. 51 - nu se acceptă. **Argumentare:** Alin. (1) reia identic textul art. 51 în vigoare, fără elemente noi. Alin. (2) propune extinderea procedurii accelerate (10 zile lucrătoare, art. 61 alin. 4) la medicamentele hibride. Conform Anexei nr. 5 la Regulamentul de autorizare, medicamentele hibride sunt încadrate expres la procedura generală, alături de medicamentele inovative, generice, biosimilare și combinațiile fixe — categoria eligibilă pentru procedura accelerată fiind limitată, prin	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.

		regulament, la medicamentele orfane, de uz pediatric și de terapie avansată. Cererea "hibrid" își are temeiul în art. 10 alin (3) din Directiva 2001/83/CE, care prevede necesitatea unor teste preclinice sau studii clinice suplimentare atunci când medicamentul nu îndeplinește condițiile definiției de generic. Chiar Directiva recunoaște, prin această normă, un grad de precauție care justifică o evaluare mai atentă decât cea aplicată genericelor	
		11.10. Cu referire la pct. 11 care prevăd modificarea art. 52 - nu se acceptă. **Argumentare:** Articolele 48-54 din Legea nr. 153/2025 definesc tipurile de cereri de autorizare și completitudinea dosarului. Reglementările actuale constituie o transpunere fidelă a Directivei 2001/83/CE, fapt demonstrat prin tabelul de concordanță anexat la lege și raportat la Bruxelles în cadrul screening-ului bilateral din martie 2025. Norma corespunde art. 10 alin. (4) din Directiva 2001/83/CE, care condiționează autorizarea unui biosimilar de prezentarea rezultatelor testelor preclinice sau clinice relevante, tocmai din cauza posibilelor diferențe de materii prime sau de proces de fabricație față de produsul biologic de referință. Conform Anexei nr. 5 la HG nr. 162/2026, medicamentele biologice similare sunt încadrate la procedura generală, alături de medicamentele inovative, generice, hibride și combinațiile fixe —	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.

		nu la procedura accelerată, lucru care constituie preluarea principiilor din directivă.	
		11.11. Cu referire la pct. 12 care prevăd modificarea art. 53- nu se acceptă. **Argumentare:** Art. 53 din Legea nr. 153/2025 transpune art. 10a din Directiva 2001/83/CE . Art. 10a condiționează exceptarea de la testele proprii de îndeplinirea "condițiilor prevăzute în Anexa I" a Directivei — criterii tehnice pe care legislația națională, în forma actuală, nu le detaliază.Dispozițiile urmează să fie transpuse într-un ordin de aprobare a cerințelor specifice privind autorizarea de punere pe piață. Astfel, cerințele tehnice vor fi detaliate în actele sublegislative.	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.
		11.12. Cu referire la pct. 13 care prevăd modificarea art. 54 - nu se acceptă. **Argumentare:** Articolele 48-54 din Legea nr. 153/2025 definesc tipurile de cereri de autorizare și completitudinea dosarului. Reglementările actuale constituie o transpunere fidelă a Directivei 2001/83/CE, fapt demonstrat prin tabelul de concordanță anexat la lege și raportat la Bruxelles în cadrul screening-ului bilateral din martie 2025. Alin. (1) reia identic textul art. 54 în vigoare, care transpune fidel art. 10b din Directiva 2001/83/CE. Alin. (2) propune extinderea procedurii accelerate la combinațiile fixe de substanțe active. Conform Anexei nr. 5 la Regulamentul de autorizare, aceste combinații sunt încadrate la procedura generală, alături de medicamentele inovative, generice și	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.

		hibride, tocmai pentru complexitatea suplimentară pe care o presupune o combinație terapeutică nouă. Extinderea domeniului de aplicare a procedurii accelerate la această categorie ar afecta gradul de aliniere deja evaluat și raportat.	
		11.13. Cu referire la pct. 14, care prevede modificarea art. 64 - nu se acceptă. **Argumentare:** Completările de la art. 64 și art. 65 substituie prevederi deja existente în Hotărârea Guvernului nr. 162/2026, pentru care au fost prezentate, de asemenea, tabele de concordanță. Se creează astfel un dublu regim de reglementare a aceleiași materii — la nivel de lege și la nivel de hotărâre a Guvernului — fără ca proiectul să prevadă abrogarea sau modificarea corespunzătoare a Hotărârii Guvernului nr. 162/2026, cu consecința unui conflict de norme.	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.
		11.14. Cu referire la pct. 15 care prevăd modificarea art. 65 - nu se acceptă. **Argumentare:** Alin. (1), (2), (3), (5) și (8) reiau, integral sau aproape identic, textul art. 64 în vigoare și prevederile deja detaliate în Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 162/2026 (Regulamentul privind aprobarea variațiilor postautorizare), care transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 1234/2008 al Comisiei privind examinarea modificării condițiilor autorizațiilor de introducere pe piață. Introducerea acestora la nivel de lege ar genera un regim dublu de reglementare a aceleiași materii.	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.

		Alin. (4) introduce aprobarea tacită pentru variațiile de tip IB ("se consideră acceptate dacă AMDM nu comunică obiecții... în 30 de zile"). Regulamentul în vigoare prevede însă obligația AMDM de a comunica explicit, prin scrisoare, decizia de acceptare sau respingere, în termen de 30 de zile — nu un regim de tăcere administrativă. Introducerea aprobării tacite la nivel de lege ar schimba, de fapt, mecanismul procedural actual, transferând riscul unei eventuale omisiuni sau greșeli administrative asupra siguranței medicamentului	
		11.15. Cu referire la pct. 16 care prevăd modificarea art. 68 - nu se acceptă. **Argumentare:** Vezi decizia Curții Constituționale cu referire la acest subiect (Hotărârea nr. 16 din 19.12.2025). Nu este clar nici temeiul UE menționat de autorul propunerii, deoarece, în conformitate cu art. 63, alin. (1) din Directiva 2001/83 CE Informaţiile enumerate la articolele 54, 59 și 62 (Etichetare și prospect) pe care trebuie să le conţină etichetele sunt prezentate într-o limbă oficială sau în limbile oficiale ale statului membru pe a cărui piaţă este introdus medicamentul, în conformitate cu specificarea făcută de respectivul stat membru în scopul prezentei directive. Unica derogare se referă la medicamentele orfane, cum este indicat la paragraful 3 din același alineat.	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.
		11.16. Cu referire la pct. 17 care prevăd modificarea la art.92	**Nu se acceptă.** La etapa consultărilor publice, autoritățile au acceptat operarea modificărilor.

		Argumentare: Se mențin argumentele expuse la pct. 1.1. al prezentului aviz privind necesitatea menținerii autorizației individuale de import ca mecanism de control ex-ante al fiecărei operațiuni de import și imposibilitatea substituirii acesteia printr-un Nomenclator cu caracter general.	A se vedea comentariile la Legea nr. 1409/1997 privind excluderea autorizației de improt a materiei prime
		11.17. Cu referire la pct. 18 care prevede modificarea art. 96 - nu se acceptă. **Argumentare:** AMDM ține evidența sesizărilor parvenite din partea operatorilor economici privind intenția de a importa medicamente autorizate în Republica Moldova cu ambalaje într-o limbă străină de circulație internațională dar cu prospect în limba română. Excluderea implicării AMDM în acest sens va conduce la constatarea neconformității ambalajului medicamentului importat cu macheta aprobată a ambalajului medicamentului autorizat și, în consecință, se va solda cu emiterea Buletinului de analiză din partea LCCM și, respectiv, interdicția punerii pe piață a medicamentului respectiv.	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.
		11.18. Cu referire la pct. 19 care prevede modificarea art. 98[1] - nu se acceptă. **Argumentare:** Completările de la art. 98 privind prospectul digital se referă la un proiect-pilot al Uniunii Europene, cu presupusa finalizare în anul 2028 (https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory-overview/marketing-authorisation/product-information-	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.

		requirements/electronic-product-information-epi). Acesta nu are putere legală la această etapă. Transpunerea unei soluții aflate în stadiu de testare la nivelul Uniunii Europene, neconsacrată printr-un act juridic obligatoriu, nu poate fi calificată drept măsură de armonizare, iar art. 54–59 din Directiva 2001/83/CE mențin obligativitatea prospectului în format tipărit inclus în ambalaj.	
		11.19. Cu referire la pct. 21 care prevede revizuirea art. 100 alin. (3) - nu se acceptă. **Argumentare:** Nu se **acceptă** revizuirea art. 100 alin. (3) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente. De menționat că versiunea actuală formulată își are corespondentul în art. 77 alin. (3) din Directiva 2001/83/CE, prin urmare modificarea acesteia nu este justificată în niciun fel, însă afectează gradul de compatibilitate al legislației naționale cu acquis-ul comunitar. În redacția propusă, se ignoră totalmente obligația deținătorului unei autorizații de distribuție angro de a obține o autorizație de fabricație și de a se supune condițiilor stabilite în acest sens, chiar dacă activitatea de fabricație sau de import este secundară.	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect.
		11.20. Cu referire la pct. 22 și 23 care prevăd modificarea art. 110 și 112 - nu se acceptă. **Argumentare:** Nu este justificată necesitatea revizuirii integrale a capitolului IX „Intermedierea de medicamente” (art. 110 și 112), care are drept corespondent art. 85b din Directiva 2001/83/CE.	**Nu se acceptă.** La etapa consultărilor publice autoritățile au acceptat operarea modificărilor. Modificările propuse nu vizează art. 111, ce reglementează obligativitatea respectării regulilor GDP pentru intermediari.

		Nu este justificată definirea noțiunii de intermediere de medicamente la art. 110, având în vedere că la art. 2 pct. 38 din lege această noțiune este deja definită. Menționăm că redacția propusă omite obligativitatea regulilor de bună practică de distribuție (GDP) pentru activitățile legate de intermediere. Remarcăm că modificarea acestui capitol din lege nu este justificată în niciun fel, însă afectează gradul de compatibilitate al legislației naționale cu acquis-ul comunitar.	Redacția finală la art. 112 din Legea nr. 153/2025, a fost prezentată mai sus, la comentariile Grupului de lucru al activități de întreprinzător.
		11.21. Cu referire la pct. 24 care prevede modificarea art. 121 - nu se acceptă. Modificările propuse includ detalii de natură operațională și relații contractuale, care nu sunt specifice unei reglementări primare. Astfel de prevederi țin mai degrabă de domeniul autoreglementării publicității la medicamente de uz uman și ar trebui incluse în coduri de conduită, nu în legislația primară. În susținerea acestei poziții, prezentăm următoarele argumente: Art. 121 (1) din Legea 153/2025 cu privire la medicamente nu se acceptă , dat fiind că detaliile propuse sunt deja prevăzute la pct.92 și 93 din proiectul HG cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la aprobarea publicității la medicamente de uz uman, care se află la etapa consultărilor repetate (https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-prezinta-spre-consultare-	**Se acceptă.** Propunerile au fost excluse din proiect

		publicaavizare-proiectul-hotararii-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-promovarea-etica-a-medicamentelor-numar-unic-411msamdm2026/15839) Supralegalizarea limitează activitatea de consultanță, ceea ce pereclitează buna desfășurare a activităților de întreprinzător în Republica Moldova. De asemenea, norma este interpretabilă, în sensul favorizării unor specialiști față de alții, cu aceleași studii și competențe. Propunerile de modificare a art.121 (2) (3), (4), (5), (6) nu se acceptă. Legea are rolul de a stabili cadrul general și principiile de conformitate, nu de a reglementa în detaliu raporturile contractuale civile. Clauzele contractuale (identitatea părților, remunerația, durata etc.) țin de domeniul dreptului civil și al libertății contractuale, fiind deja reglementate de legislația generală aplicabilă contractelor. Legea trebuie să rămână la nivel de principii (ex. transparență, evitarea conflictelor de interese), nu la nivel operațional. Totodată, includerea noțiunii de transferuri de valoare, indiferent de natura lor, ar putea masca o încercare de recuperare a controlului asupra cheltuielilor efectuate, fragmentarea sau agregarea acestora în mod strategic, eschivarea de la raportarea transparentă a unor cheltuieli relevante.	

		Art.(7), (8) nu se acceptă, deoarece aceleași prevederi sunt deja prevăzute în pct. 75-78 din proiectul HG Regulamentul cu privire la publicitatea medicamentelor de uz. Art.(9) nu se acceptă din același motiv- aceeași prevedere coincide cu pct.95 din proiectul HG Regulamentul cu privire la publicitatea medicamentelor de uz.	
		11.22. Cu referire la pct. 25 care prevede modificarea la art. 135: **11.22.1. alin. (1), (2)** deja se regăsesc în Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente. **11.22.2. alin. (3), se propune următorul cuprins:** *„(3) În cazul medicamentelor autorizate în Uniunea Europeană/Spațiul Economic European sau în țările menționate la art. 1 alin. (3), AMDM poate accepta, în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (1), RPAS/PBRER întocmit potrivit formatului și calendarului aplicabil în Uniunea Europeană sau potrivit cerințelor autorității competente de referință.„* **11.22.3. alin. (4)– nu se acceptă** **Argumentare:** AMDM solicită PSUR integral din motiv că, la moment, nu are acces la PSUR Repository, nici la EudraVigilance, ceea ce limitează AMDM la datele de siguranță postmarketing disponibile. Indiferent de procedură — PSUSA sau procedură de evaluare națională (non-PSUSA) — depunerea către AMDM a PSUR integral este obligatorie. Cu referire la evaluarea	**Se acceptă.** Articolul 135 va avea următorul cuprins: „(1) Deținătorii autorizațiilor de punere pe piață prezintă la AMDM rapoarte periodice actualizate privind siguranța (RPAS), în condițiile art. 136, care cuprind: a) rezumate ale datelor relevante pentru beneficiile și riscurile medicamentului, inclusiv rezultatele tuturor studiilor, ținând seama de impactul potențial al acestora asupra autorizației de punere pe piață; b) o evaluare științifică a raportului beneficiu-risc privind medicamentul; c) toate datele referitoare la volumul vânzărilor medicamentului, precum și orice date deținute de deținătorul autorizației de punere pe piață în ceea ce privește volumul prescripțiilor, inclusiv o estimare a populației care a utilizat medicamentul. (2) Evaluarea menționată la alin. (1) lit. b) este efectuată pe baza tuturor datelor disponibile, inclusiv a celor care rezultă din studii clinice efectuate pentru indicații și populații neautorizate. (3) În cazul medicamentelor autorizate în Uniunea Europeană/Spațiul Economic European sau în țările menționate la art. 1 alin. (3), AMDM poate accepta, în scopul îndeplinirii obligațiilor prevăzute la alin. (1), RPAS/PBRER întocmit potrivit formatului și calendarului

		acestora, se va aplica abordarea în baza gradului de risc. Propunerea permite ca deținătorul autorizației de punere pe piață să transmită AMDM doar concluziile, recomandările, decizia sau extrasul relevant al evaluării unice efectuate la nivelul Uniunii Europene, fără obligația depunerii dosarului/raportului integral. AMDM nu are acces direct la sistemele europene de farmacovigilență (EudraVigilance, PSUR Repository) și, prin urmare, nu dispune de nicio metodă independentă de a verifica dacă extrasul prezentat este complet sau dacă omite informații relevante	aplicabil în Uniunea Europeană sau potrivit cerințelor autorității competente de referință. (4) Acceptarea documentelor prevăzute la alin. (3), nu aduce atingere dreptului AMDM de a solicita RPAS integral, date suplimentare sau clarificări atunci când există semnale de siguranță, utilizare specifică pe teritoriul Republicii Moldova, modificări ale raportului beneficiu-risc ori alte motive justificate de protecție a sănătății publice.”.
		11.23. Cu referire la pct. 26 care prevede modificarea art. 136 alin. (1) și (2), se propune următorul cuprins pentru alin. (1) și (2): *,,(1) Datele de transmitere a RPAS se calculează de la data autorizării, cu excepția cazurilor în care se aplică o dată de referință armonizată potrivit alin. (3),* ***art. 135.*** *(2) Cu excepția cazurilor prevăzute la* ***alin. (3) art.135****, RPAS se transmit AMDM imediat, la cererea acesteia, precum și potrivit următoarei frecvențe:* *a) în cazul în care medicamentul nu a fost încă plasat pe piață, cel puțin la fiecare 6 luni după autorizare și până la punerea pe piață;* *b) în cazul în care medicamentul a fost plasat pe piață, cel puțin la fiecare 6 luni în timpul primilor 2 ani, începând de la prima punere pe piață, o dată*	**Se acceptă.** Se propune următoarea redacție: Art. 136 va avea următorul cuprins: „(1) Datele de transmitere a RPAS se calculează de la data autorizării, cu excepția cazurilor în care se aplică o dată de referință armonizată potrivit alin. (3) art. 135. (2) Cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (3) art. 135, RPAS se transmit AMDM imediat, la cererea acesteia, precum și potrivit următoarei frecvențe: a) în cazul în care medicamentul nu a fost încă plasat pe piață, cel puțin la fiecare 6 luni după autorizare și până la punerea pe piață; b) în cazul în care medicamentul a fost plasat pe piață, cel puțin la fiecare 6 luni în timpul primilor 2 ani, începând de la prima punere pe piață, o dată pe an pentru următorii 3 ani și, ulterior, la fiecare 3 ani. (3) Pentru medicamentele autorizate în Uniunea Europeană/Spațiul Economic European sau în țările menționate la art. 1 alin. (3),

		pe an pentru următorii 3 ani și, ulterior, la fiecare 3 ani.” **11.24. Cu referire la pct. 26 care prevede modificarea art. 136:** **11.24.1. alin. (3)** coincide cu pct. 11.22.2. al prezentului aviz, care se acceptă cu o ajustarea propusă. **11.24.2. alin. (4), se propune următorul cuprins:** *,,(4) Frecvența și datele prevăzute la alin. (3) art.135 prevalează asupra frecvenței naționale de depunere prevăzute la alin. (2) art.136, dacă medicamentul (denumirea comercială) este autorizat în UE/SEE sau țările menționate la art.1 alin (3).,,* **11.24.3. alin. (5) - nu se acceptă** **Argumentare:** Prevederea nu este aplicabilă în Republica Moldova din cauza lipsei accesului la sistemele europene de farmacovigilență (EudraVigilance și PSUR Repository), ceea ce împiedică utilizarea identificarea semnalelor de siguranță și aplicarea evaluărilor comune ale RPAS. **11.24.4. alin. (6)- nu se acceptă** Cu referire la deținătorii autorizațiilor de import paralel este menționat la alin (4), art.76 din Legea 153/2025 cu privire la medicamente: *„Deținătorii autorizațiilor de import paralel au aceleași obligații privind farmacovigilența, prețurile și publicitatea ca și deținătorii autorizațiilor de punere pe piață”.*	AMDM acceptă frecvența, data de referință, data-lock point-ul și data de transmitere stabilite în lista datelor de referință a Uniunii Europene (EURD list) sau, după caz, în calendarul stabilit de autoritatea competentă de referință. (4) Frecvența și datele prevăzute la alin. (3) art. 135 prevalează asupra frecvenței naționale de depunere prevăzute la alin. (2) art. 136, dacă medicamentul (denumirea comercială) este autorizat în UE/SEE sau țările menlionate la art. l alin (3)”.

		Cu referire la cerințele de farmacovigilență către solicitantul autorizației de import temporar și comercializarea unui medicament fără autorizație de punere pe piață, proiectul HG Regulament de farmacovigilență pct. 9 și pct. 10 deja descrie separat față de DAPP atribuțiile în materie de farmacovigilență: https://particip.gov.md/ro/document/stages/ministerul-sanatatii-anunta-initierea-elaborarii-proiectului-de-hotarare-a-guvernului-cu-privire-la-aprobarea-regulamentului-privind-farmacovigilenta-medicamentelor-de-uz-uman/14128.	
		11.25. Cu referire la pct. 27 care prevede modificarea la art. 137: **11.25.1. alin. (1) și (3)** se regăsesc deja, identic, la art. 137 alin. (1) și (3) din Legea nr. 153/2025 în vigoare. **11.25.2. alin. (2)** reia, aproape identic, prevederile deja existente la nivelul cadrului normativ secundar: pct. 179-180 din Regulamentul de farmacovigilență stabilesc, în aceiași termeni, procedura prevăzută la art. 137 alin. (2) din lege. Totuși, pentru a exclude din acest circuit de evaluare națională RPAS-urile care fac obiectul procedurii de evaluare unică la nivelul Uniunii Europene (PSUSA) — acestea nefiind reevaluate la nivel național — se propune completarea art. 137 cu un nou alin. (4) (pct. 11.25.3. în cadrul prezentului proiect de lege).	**Se acceptă.** Articolul 137 va avea următorul cuprins: „(1) AMDM evaluează RPAS pentru a determina dacă există riscuri noi, dacă riscurile existente s-au modificat sau dacă există modificări ale raportului beneficiu-risc privind medicamentul. (2) În cazul RPAS care nu fac obiectul unei evaluări unice la nivelul Uniunii Europene sau al unei evaluări efectuate de o autoritate competentă de referință, expertul/evaluatorul desemnat de AMDM pregătește un raport de evaluare în termen de 60 de zile de la data primirii RPAS. AMDM transmite raportul deținătorului autorizației de punere pe piață. În termen de 30 de zile de la data primirii raportului de evaluare, deținătorul autorizației de punere pe piață poate prezenta comentarii către AMDM și către expert/evaluator. (3) După primirea comentariilor menționate la alin. (2), expertul/evaluatorul actualizează raportul final de evaluare în termen de 15 zile, ținând seama de comentariile transmise.

		11.25.3. alin. (4), (5), se propune următorul cuprins pentru alin. (4) și (5): *„(4) În cazul medicamentelor pentru care RPAS a fost supus unei evaluări unice la nivelul Uniunii Europene sau unei evaluări efectuate de o autoritate competentă de referință, AMDM poate utiliza concluziile, recomandările, deciziile, raportul public de evaluare sau extrasul relevant al evaluării respective.* *(5) În cazurile prevăzute la alin. (4), AMDM nu efectuează o reevaluare integrală a RPAS, cu excepția cazului în care există motive justificate privind protecția sănătății publice, date noi de siguranță, neconcordanțe între informațiile prezentate și informațiile autorității de referință sau particularități relevante ale utilizării medicamentului pe teritoriul Republicii Moldova.”* **11.25.4. alin. (7)** se conține în art.140 alin. (1) din Legea nr.153/2025 cu privire la medicamente. **11.25.5. alin. (8), se propune următorul cuprins:** *“Procedura de evaluare a RPAS, utilizarea concluziilor evaluărilor efectuate de autorități competente de referință, termenele și forma comunicărilor se stabilesc prin regulament aprobat de Guvern, cu respectarea principiilor proporționalității, evaluării pe bază de risc și activităților de armonizare internațională în domeniul de farmacovigilență”*	(4) În cazul medicamentelor pentru care RPAS a fost supus unei evaluări unice la nivelul Uniunii Europene sau unei evaluări efectuate de o autoritate competentă de referință, AMDM poate utiliza concluziile, recomandările, deciziile, raportul publice de evaluare sau extrasul relevant al evaluării respective. (5) În cazurile prevăzute la alin. (4), AMDM nu efectuează o reevaluare integrală a RPAS, cu excepția cazului în care există motive justificate privind protecția sănătății publice, date noi de siguranță, neconcordanțe între informațiile prezentate și informațiile autorității de referință sau particularități relevante ale utilizării medicamentului pe teritoriul Republicii Moldova. (6) Dacă, în urma evaluării RPAS sau a evaluării autorității competente de referință, AMDM constată că sunt necesare modificări ale autorizației de punere pe piață sau ale informațiilor despre medicament, deținătorul autorizației de punere pe piață depune cererea de variație corespunzătoare în termenul stabilit de AMDM, cu aplicarea art. 64. (7) Procedura de evaluare a RPAS, utilizarea concluziilor evaluărilor efectuate de autorități competente de referință, termenele și forma comunicărilor se stabilesc prin regulament aprobat de Guvern, cu respectarea principiilor proporționalității, evaluării pe bază de risc și activităților de armonizare internațională în domeniul farmacovigilenței”.
			Nu se acceptă.

		11.26. Cu referire la pct. 28 care prevede introducerea art. 154 alin. (7) - nu se acceptă **Argumentare**: Reieșind din art. 154, alin. (1) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente, prețul de producător la medicamente se aprobă de către AMDM, conform mecanismului aprobat de Guvern. În acest context, se precizează că conform Programului Național de Aderare a RM la UE pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025, se preconizează pînă la finele anului 2026 revizuirea Hotărârii Guvernului nr. 295/2023 *pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aprobare şi înregistrare a prețului de producător la medicamente.* Astfel, oportunitatea și, după caz, particularitățile aplicării procedurii de aprobare a prețului de producător la medicamente eliberate fără prescripție medical (OTC) urmează a fi examinată în baza unor analize amănunțite, inclusiv cu participarea autorităților/instituțiilor publice relevante, reprezentanților industriei farmaceutice, mediului de afaceri, mediului academic, organizațiilor patronale și asociațiilor care reprezintă interesele pacienților, astfel încît să fie asigurat un echilibru dintre accesibilitatea economică la medicamente, sustenabilitatea cheltuielilor publice, disponibilitatea unui spectru cît mai larg de medicamente pe piața farmaceutică autohtonă, pe de o parte, și fezabilitatea menținerii	La etapa consultărilor publice, autoritatea publică a acceptat operarea modificărilor.

		aprovizionării continue cu luarea în calcul a tuturor costurilor aferente în acest sens.	
		12. La Anexa 1 la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative(privind eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive) care prevede modificarea Listei actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității şi a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător:	
		12.1. Cu referire la completarea pct. 28 *Aprobarea AMDM pentru utilizarea medicamentelor fabricate industrial, produselor intermediare sau semifinite la prepararea formulelor oficinale* **- nu se acceptă.** **Argumentare**: Conform art. 6, alin. (2) din Legea nr. 153/2025 *cu privire la medicamente,* un medicament în calitate de formulă oficinală nu se prepară dacă un alt medicament pentru care s-a acordat autorizația de punere pe piață în Republica Moldova (se are în vedere fabricat industrial) este disponibil pe piață având aceeași compoziție de ingrediente active, o compoziție egală sau comparabilă de excipienți, o formă farmaceutică identică sau comparabilă, o concentrație identică sau comparabilă. Astfel, mecanismul descris la art. 6, alin. (4) din legea prenotată reprezintă o normă intenționată a fi aplicată cu titlu de excepție în rarele cazuri cînd nu există medicamente alternative fabricate industrial	**Nu se acceptă.** Caracterul excepțional al mecanismului prevăzut la art. 6 alin. (4) din Legea nr. 153/2025 și frecvența redusă a aplicării acestuia nu sunt relevante pentru calificarea juridică a formalității. Potrivit normei respective, utilizarea medicamentelor fabricate industrial, produselor intermediare sau semifinite la prepararea formulelor oficinale este posibilă numai cu aprobarea AMDM, aceasta constituind astfel o condiție administrativă prealabilă pentru efectuarea operațiunii. În sensul art. 2 din Legea nr. 160/2011, relevant este efectul juridic al actului, respectiv faptul că autoritatea competentă verifică îndeplinirea condițiilor stabilite de lege și, prin aprobarea sa, permite efectuarea unei acțiuni aferente activității de întreprinzător care nu poate fi realizată legal în lipsa acesteia.

		necesare în eventuale riscuri pentru sănătatea umană.	
		12.2. Cu referire la completarea pct. 29. *Aprobarea studiilor clinice***, pct. 30.** *Aprobarea modificărilor substanțiale ale studiului clinic***, pct. 35.** *Autorizarea investigațiilor clinice de către AMDM***, pct. 36.** *Notificare cu aprobare a modificărilor investigațiilor clinice privind DM* **- nu se acceptă.**	**Nu se acceptă.** Argumentele invocate nu justifică excluderea procedurilor respective din sfera de aplicare a Legii nr. 160/2011. Noțiunea de act permisiv vizează nu doar actele necesare pentru inițierea sau desfășurarea unei activități de întreprinzător în ansamblu, ci și actele necesare pentru realizarea unor acțiuni aferente și indispensabile acesteia. Faptul că studiile și investigațiile clinice au caracter științific și presupun, la etapa desfășurării lor, cheltuieli și nu venituri directe nu este determinant pentru calificarea juridică a procedurii, în măsura în care acestea constituie etape aferente procesului de dezvoltare, evaluare și introducere pe piață a medicamentelor sau dispozitivelor medicale. Totodată, aprobarea AMDM nu poate fi calificată exclusiv drept un aviz de conformitate etică, evaluarea etică fiind distinctă de evaluarea regulatorie și de decizia autorității competente. În cazurile în care desfășurarea studiului, investigației clinice sau efectuarea modificărilor acestora este condiționată de intervenția prealabilă a AMDM, care verifică îndeplinirea condițiilor legale și poate admite sau refuza realizarea operațiunii, formalitatea prezintă caracteristicile unui act permisiv.
		Argumentare: Decizia de aprobare a unui studiu clinic emisă de AMDM nu poate fi supusă rigorilor Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător din următoarele motive:	
		a) **Lipsa scopului lucrativ:** Conform Codului Civil, activitatea de întreprinzător este orientată spre obținerea de profit. Studiul clinic este o activitate exclusiv **științifică, de cercetare medicală**.	
		b) **Bilanț financiar negativ:** Desfășurarea unui studiu clinic nu generează venituri operaționale. Din contra, acesta implică doar **alocări bugetare și cheltuieli majore** (investiții logistice, remunerarea investigatorilor, monitorizare, asigurarea subiecților).	
		c) **Natura actului:** Aprobarea AMDM nu este un act permisiv pentru o afacere, ci un aviz de conformitate etică și de siguranță pentru protecția subiecților umani.	

		12.4. Cu referire la completarea pct. 31 - nu se acceptă	
		Se propune excluderea pct. 31 *”Înregistrarea fabricanților, importatorilor și distribuitorilor angro de substanțe active la AMDM”* având în vederea că norma este armonizată cu legislația UE, și reprezintă o măsură simplificată a procedurii aplicate anterior, atunci când aceste activități se supuneau procedurii de licențiere.	**Nu se acceptă.** Faptul că procedura de înregistrare a fabricanților, importatorilor și distribuitorilor angro de substanțe active reprezintă o măsură mai puțin împovărătoare decât regimul de licențiere aplicat anterior nu exclude calificarea acesteia drept act permisiv. Caracterul simplificat al procedurii ține de proporționalitatea mecanismului de reglementare, nu de natura sa juridică. Relevant este faptul că înregistrarea este prevăzută ca o condiție pentru desfășurarea activităților respective, iar autoritatea competentă verifică îndeplinirea condițiilor stabilite de cadrul normativ. În aceste condiții, formalitatea urmează a fi analizată prin prisma art. 2 din Legea nr. 160/2011, inclusiv sub aspectul efectului juridic pe care îl produce asupra posibilității operatorului economic de a desfășura activitatea. Totodată, armonizarea cu legislația Uniunii Europene justifică menținerea unui mecanism de control proporțional cu nivelul de risc, dar nu constituie, prin ea însăși, un temei pentru excluderea formalității din lista actelor permisive supuse revizuirii.
		12.5. Cu referire la completarea pct. 32 - nu se acceptă **Argumentare**: Aprobarea prețului la medicamente reprezintă exclusiv o măsură de reglementare și protecție a interesului public și nu presupune implicarea unui act permisiv. Mecanismul dat permite verificarea respectării etapelor și regulilor aferente de formare a prețului la medicamente, aprobate conform Hotărârii Guvernului nr. 295/2023 *pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aprobare și*	**Nu se acceptă.** Argumentele invocate justifică existența unui mecanism de reglementare a prețurilor la medicamente, însă nu infirmă caracterul permisiv al procedurii de aprobare. Potrivit cadrului normativ aplicabil, comercializarea medicamentului este condiționată de aprobarea prealabilă a prețului de către AMDM, autoritatea fiind competentă să examineze respectarea condițiilor stabilite și să aprobe sau să respingă prețul solicitat. Faptul că procedura urmărește protecția interesului public și reglementarea prețurilor nu exclude aplicabilitatea Legii nr. 160/2011, relevant fiind efectul juridic al deciziei asupra posibilității

		înregistrare a prețului de producător la medicamente. Trebuie remarcat că existența unei proceduri administrative nu presupune în mod automat și emiterea unui act permisiv. Astfel, conform art. 2 din Directiva Consiliului nr. 89/105/CEE *privind transparența măsurilor care reglementează stabilirea prețurilor medicamentelor de uz uman și includerea acestora în domeniul de aplicare al sistemelor naționale de asigurări de sănătate,* în cazul în care comercializarea unui medicament este permisă numai după ce autoritățile competente ale statelor membre în cauză au aprobat prețul produsului (aceeași abordare este aplicabilă inclusiv în Republica Moldova), autoritățile competente publică într-o publicație adecvată o listă a medicamentelor ale căror prețuri au fost stabilite în perioada relevantă, împreună cu prețurile care pot fi cerute pentru asemenea produse. La caz, se precizează că conform art. 154, alin. (3) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente și pct. 14, subpct. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 295/2023, AMDM publică și actualizează regulat pe pagina sa web oficială Catalogul național de prețuri de producător la medicamente, mecanism care s-a dovedit a fi facil și prompt pentru a preveni întârzieri birocratice în vederea plasării pe piață a medicamentelor.	operatorului de a introduce și comercializa produsul pe piață. Totodată, referirea la Directiva 89/105/CEE confirmă existența unui mecanism de aprobare prealabilă a prețului, dar nu determină calificarea juridică a acestuia potrivit legislației naționale privind actele permisive. Publicarea și actualizarea Catalogului național de prețuri reprezintă o operațiune de evidență și transparență ulterioară aprobării și nu modifică natura juridică a deciziei prealabile a AMDM.
			Se acceptă.

		12.6. Cu referire la completarea pct. 33 - nu se acceptă. **Argumentare**: Prevederile art. 154, alin. (5) și (6) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente se aliniază la normele prevăzute în art. 4, alin. (2) din Directiva Consiliului nr. 89/105/CEE *privind transparența măsurilor care reglementează stabilirea prețurilor medicamentelor de uz uman și includerea acestora în domeniul de aplicare al sistemelor naționale de asigurări de sănătate:* "(2) În cazuri excepționale, titularul unei autorizații de comercializare a unui medicament poate solicita o derogare de la blocarea prețului, dacă acest lucru se justifică din motive speciale. Cererea trebuie să conțină o expunere adecvată a acestor motive. Statele membre trebuie să se asigure că, pentru fiecare cerere, o decizie motivată este adoptată și comunicată solicitantului în termen de 90 de zile. Dacă informațiile care susțin cererea nu sunt adecvate, autoritățile competente anunță imediat solicitantul cu privire la informațiile suplimentare detaliate care sunt necesare și iau decizia finală în termen de 90 de zile de la primirea acestor informații suplimentare. Dacă derogarea este acordată, autoritățile competente publică imediat un anunț privind creșterea permisă a prețului. În cazul unui număr excepțional de mare de cereri, perioada poate fi prelungită o singură dată cu 60 de zile. Solicitantul este anunțat de această prelungire înainte de expirarea perioadei inițiale."	Se constată că prevederile art. 154 alin. (5) și (6) din Legea nr. 153/2025, care reglementează mecanismul de acordare a derogării de la blocarea prețului, urmează să intre în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În aceste condiții, formalitatea respectivă nu produce efecte juridice la etapa actuală, iar includerea acesteia în lista actelor permisive supuse mecanismului de revizuire prevăzut la art. LXXII nu este necesară.

		Se precizează că conform prevederilor art. 157, alin. (1), lit. c) din Legea nr. 153/2025, normele prevăzute în art. 154, alin. (5) și (6) din actul normativ respectiv intră în vigoare la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În acest context, se constată lipsa necesității abordării oportunității de completare a Anexei nr. 1 din Legea nr. 160/2011 cu actul vizat cel puțin la această etapă.	
		12.7. Cu referire la completarea pct. 34 - nu se acceptă **Argumentare**: Procedura de înregistrare a dispozitivelor medicale care nu dețin marcajul CE, reglementată la art. 8 din Legea nr. 102/2017 privind dispozitivele medicale, constituie un mecanism esențial de verificare a conformității și de asigurare a protecției sănătății publice înainte de introducerea pe piață a acestor produse. Spre deosebire de dispozitivele medicale care dețin marcaj CE și au fost supuse procedurilor de evaluare a conformității prevăzute de legislația Uniunii Europene, dispozitivele medicale care nu dețin marcaj CE pot fi introduse pe piață sau utilizate numai după evaluarea conformității și înregistrarea acestora, conform art. 8 alin. (1) din Legea nr. 102/2017. Prin urmare, procedura de înregistrare reprezintă o măsură de reglementare justificată de necesitatea verificării respectării cerințelor esențiale de siguranță și performanță aplicabile dispozitivelor medicale.	**Nu se acceptă.** Argumentele prezentate justifică necesitatea menținerii unui mecanism de verificare prealabilă pentru dispozitivele medicale care nu dețin marcaj CE, însă nu infirmă caracterul permisiv al procedurii de înregistrare prevăzute la art. 8 din Legea nr. 102/2017. Potrivit normei respective, dispozitivele medicale fără marcaj CE pot fi introduse pe piață sau utilizate numai după evaluarea conformității și înregistrarea lor la AMDM. Prin urmare, înregistrarea constituie o condiție administrativă prealabilă pentru efectuarea unei operațiuni aferente activității de întreprinzător și produce un efect juridic direct asupra posibilității de introducere a produsului pe piață. Faptul că regimul este instituit printr-o lege specială și urmărește protecția sănătății publice, siguranța și trasabilitatea dispozitivelor medicale nu exclude aplicabilitatea Legii nr. 160/2011. Aceste considerente sunt relevante pentru aprecierea necesității menținerii mecanismului, nu pentru negarea naturii sale juridice. Totodată, includerea formalității în lista actelor supuse revizuirii nu presupune, prin ea însăși, concluzia că procedura trebuie eliminată.

		Totodată, propunerea de calificare a procedurii de înregistrare drept act permisiv și includerea acesteia în Nomenclatorul actelor permisive depășește obiectul reglementării analizate și nu rezultă din cadrul normativ aplicabil dispozitivelor medicale. Regimul juridic al dispozitivelor medicale este unul special, instituit prin Legea nr. 102/2017, care stabilește condițiile de introducere pe piață, evaluare a conformității, înregistrare și supraveghere a acestora. Excluderea sau reconsiderarea procedurii de înregistrare pentru dispozitivele medicale care nu dețin marcaj CE ar afecta mecanismele de control și supraveghere necesare pentru asigurarea siguranței pacienților, utilizatorilor și personalului medical și ar diminua capacitatea autorității competente de a asigura trasabilitatea și monitorizarea acestor produse pe piață. De asemenea, scopul proiectului privind eliminarea reglementărilor excesive este reducerea sarcinilor administrative nejustificate pentru mediul de afaceri, nu eliminarea mecanismelor de control aplicabile produselor care pot afecta sănătatea și siguranța populației. Pentru dispozitivele medicale fără marcaj CE, existența unei proceduri de evaluare și înregistrare este justificată tocmai de nivelul ridicat de risc asociat acestor produse.	
		12.8. Cu referire la completarea pct. 35 - nu se acceptă	**Nu se acceptă.** Argumentele invocate justifică necesitatea menținerii unui mecanism riguros de control prealabil asupra investigațiilor clinice

		Argumentare: Decizia de autorizare a investigațiilor clinice de AMDM nu poate fi supusă rigorilor Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător din următoarele motive: a) Lipsa scopului lucrativ: Conform Codului Civil, activitatea de întreprinzător este orientată spre obținerea de profit. Investigația clinică este o activitate exclusiv științifică, de cercetare medicală. b) Bilanț financiar negativ: Desfășurarea unei investigații clinice nu generează venituri operaționale. Din contra, acesta implică doar alocări bugetare și cheltuieli majore (investiții logistice, remunerarea investigatorilor, monitorizare, asigurarea subiecților). c) Natura actului: Aprobarea AMDM nu este un act permisiv pentru o afacere, ci un aviz de conformitate etică și de siguranță pentru protecția subiecților umani. Trebuie remarcat că procedura privind investigațiile clinice ale dispozitivelor medicale este reglementată expres de art. 12 din Legea nr. 102/2017 privind dispozitivele medicale și reprezintă un mecanism special de supraveghere și protecție a sănătății și siguranței participanților la investigațiile clinice. Caracterul particular al acestei proceduri rezultă din obiectul său de reglementare, și anume desfășurarea investigațiilor clinice pe subiecți umani pentru evaluarea siguranței și performanței dispozitivelor	privind dispozitivele medicale, însă nu infirmă caracterul permisiv al procedurii prevăzute la art. 12 din Legea nr. 102/2017. Faptul că investigația clinică are caracter științific și presupune cheltuieli, fără a genera în mod direct venituri, nu este determinant pentru calificarea juridică a formalității. În măsura în care investigația clinică reprezintă o etapă aferentă dezvoltării, evaluării și introducerii pe piață a unui dispozitiv medical, aceasta constituie o acțiune conexă activității de întreprinzător. Totodată, aprobarea AMDM nu poate fi redusă la un simplu aviz de conformitate etică. Procedura presupune verificarea prealabilă a condițiilor stabilite de lege și intervenția autorității competente înainte de desfășurarea investigației, ceea ce produce un efect juridic direct asupra posibilității de realizare legală a acesteia. Caracterul special al reglementării și finalitatea de protecție a sănătății, siguranței și drepturilor participanților justifică necesitatea controlului prealabil, dar nu exclud aplicabilitatea Legii nr. 160/2011.

		medicale. Procedura nu urmărește autorizarea unei activități economice și nici acordarea unui drept de desfășurare a unei activități de întreprinzător, ci verificarea respectării condițiilor legale și etice necesare pentru protecția participanților la investigația clinică și pentru asigurarea validității datelor generate. Totodată, regimul juridic al investigațiilor clinice este armonizat cu abordările aplicate la nivelul Uniunii Europene, care prevăd mecanisme de evaluare și control prealabil al studiilor clinice și al investigațiilor clinice ce implică dispozitive medicale. Prin urmare, procedura prevăzută la art. 12 din Legea nr. 102/2017 constituie un mecanism special de reglementare în domeniul sănătății publice și al cercetării clinice, justificat de necesitatea protejării vieții, sănătății și drepturilor participanților la investigații clinice. Din aceste considerente, nu se justifică includerea acesteia în categoria actelor permisive ce urmează a fi eliminate sau reconsiderate în cadrul prezentului proiect de lege.	
		12.9. Cu referire la completarea pct. 36 - nu se acceptă **Argumentare**: Procedura prevăzută la art. 12 alin. (6) din Legea nr. 102/2017 privind dispozitivele medicale, referitoare la modificarea investigațiilor clinice, nu poate fi calificată drept act permisiv în sensul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.	Nu se acceptă. Argumentele invocate privind caracterul științific al investigației clinice și finalitatea de protecție a participanților justifică necesitatea controlului prealabil, însă nu infirmă natura juridică a procedurii prevăzute la art. 12 alin. (6) din Legea nr. 102/2017. Procedura nu reprezintă o simplă informare a autorității. Modificarea investigației clinice este notificată în prealabil AMDM, iar autoritatea poate, în termenul stabilit de lege, să emită o decizie negativă care împiedică efectuarea modificării. Prin urmare,

		Investigațiile clinice constituie activități de cercetare desfășurate în scopul evaluării siguranței și performanței dispozitivelor medicale și sunt reglementate printr-un regim juridic special, distinct de regimul autorizării activităților de întreprinzător. Procedura prevăzută la art. 12 alin. (6) nu urmărește acordarea dreptului de a desfășura o activitate economică, ci verificarea faptului că modificările propuse nu afectează siguranța, sănătatea, drepturile și bunăstarea participanților la investigația clinică și nu compromit validitatea datelor obținute. Caracterul particular al acestei proceduri rezultă din obiectul său de reglementare, care vizează protecția subiecților umani implicați în cercetarea clinică și respectarea normelor etice și științifice aplicabile. În acest sens, intervenția autorității competente reprezintă o măsură de supraveghere și control în domeniul sănătății publice, iar nu o autorizare a unei activități de întreprinzător. Totodată, regimul juridic al investigațiilor clinice și al modificărilor acestora este armonizat cu abordările aplicate la nivelul Uniunii Europene, care prevăd mecanisme de evaluare și control prealabil al studiilor și investigațiilor clinice privind dispozitivele medicale. Suplimentar, includerea acestei proceduri în lista actelor prevăzute la art. LXXII din proiect ar avea ca efect aplicarea alin. (4) și (5), potrivit cărora autoritatea competentă nu ar mai putea solicita	posibilitatea de a realiza legal modificarea este condiționată de rezultatul controlului administrativ prealabil. Faptul că intervenția autorității urmărește protecția sănătății, siguranței și drepturilor participanților nu exclude aplicabilitatea Legii nr. 160/2011, în măsura în care formalitatea condiționează efectuarea unei acțiuni aferente activității de întreprinzător. Totodată, argumentele privind efectele art. LXXII alin. (4) și (5) sunt relevante pentru stabilirea regimului tranzitoriu și a priorității revizuirii acestei formalități, dar nu constituie, prin ele însele, un temei pentru a nega caracterul permisiv al mecanismului.

		respectarea procedurii respective, iar lipsa acesteia nu ar putea atrage consecințe juridice pentru operatorii implicați. O asemenea situație ar diminua garanțiile instituite pentru protecția participanților la investigațiile clinice și ar afecta mecanismele de control prevăzute de legislația specială.	
		12.10. Cu referire la completarea pct. 37 - nu se acceptă **Argumentare**: Înregistrarea în Registrul de stat al dispozitivelor medicale reprezintă un mecanism de evidență, trasabilitate și supraveghere a dispozitivelor medicale introduse pe piață, instituit în scopul protejării sănătății publice și al exercitării atribuțiilor de supraveghere a pieței de către autoritatea competentă. Procedura respectivă nu are ca obiect autorizarea unei activități de întreprinzător și nu conferă solicitantului dreptul de a desfășura o activitate economică. Dreptul de a desfășura activitate economică derivă din statutul juridic al operatorului economic și din respectarea condițiilor prevăzute de legislația aplicabilă, iar nu din înscrierea unui produs în Registrul de stat al dispozitivelor medicale. Totodată, includerea acestei proceduri în lista actelor considerate permisive ar genera efecte incompatibile cu obiectivele urmărite de legislația în domeniul dispozitivelor medicale. Potrivit art. LXXII alin. (4) și (5) din proiect, începând cu 1 ianuarie 2027 autoritățile publice nu vor putea	**Se acceptă.** P. 37 se exclude din anexă. În urma reexaminării cadrului normativ aplicabil, se constată că înregistrarea în Registrul de stat al dispozitivelor medicale, în cazurile vizate la pct. 37, reprezintă o formalitate obligatorie de notificare, evidență și trasabilitate, dar nu constituie, prin ea însăși, un act permisiv în sensul Legii nr. 160/2011. Obligația de notificare/înregistrare trebuie respectată de operator înainte de introducerea dispozitivului pe piață, însă dreptul de introducere pe piață a dispozitivelor conforme nu rezultă dintr-o autorizație individuală emisă de AMDM, ci din îndeplinirea cerințelor de conformitate aplicabile. În cazul dispozitivelor cu marcaj CE, Legea nr. 102/2017 stabilește expres că înregistrarea informațiilor nu reprezintă emiterea unui act permisiv. Un regim juridic diferit este aplicabil dispozitivelor medicale care nu dețin marcaj CE. Potrivit art. 8 din Legea nr. 102/2017, acestea pot fi introduse pe piață sau utilizate numai după evaluarea conformității și înregistrarea la AMDM, înregistrarea fiind obligatorie anterior introducerii pe piață și fiind efectuată în urma examinării documentației de către Agenție. În acest caz, înregistrarea constituie o condiție juridică prealabilă pentru accesul produsului pe piață și întrunește caracteristicile unui act permisiv

		solicita sau impune obținerea acestor acte, iar agenții economici nu vor putea fi trași la răspundere pentru desfășurarea activității în lipsa acestora până la finalizarea procesului de revizuire. O asemenea situație ar afecta funcționarea Registrului de stat al dispozitivelor medicale, trasabilitatea produselor, identificarea operatorilor economici responsabili și exercitarea atribuțiilor de supraveghere a pieței, inclusiv gestionarea incidentelor, măsurilor corective de siguranță și retragerilor de pe piață. Prin urmare, procedura de înregistrare în Registrul de stat al dispozitivelor medicale nu poate fi calificată drept un act permisiv și nu se justifică includerea acesteia în lista actelor supuse revizuirii în condițiile art. LXXII din proiect. Suplimentar, includerea procedurii de înregistrare în Registrul de stat al dispozitivelor medicale în lista actelor prevăzute la art. LXXII din proiect ar avea ca efect aplicarea alin. (4) și (5), potrivit cărora autoritățile publice nu ar mai putea solicita respectarea acestei proceduri, iar agenții economici nu ar putea fi trași la răspundere pentru lipsa înregistrării. O asemenea consecință ar compromite funcționarea Registrului de stat al dispozitivelor medicale și ar face imposibilă realizarea obiectivelor pentru care acesta a fost instituit, inclusiv asigurarea trasabilității dispozitivelor medicale, identificarea operatorilor economici responsabili, monitorizarea	

		incidentelor și exercitarea atribuțiilor de supraveghere a pieței de către autoritatea competentă. În aceste condiții, includerea procedurii în lista actelor supuse regimului prevăzut la art. LXXII nu poate fi susținută.	
		12.11. Cu referire la completarea pct. 38 - nu se acceptă **Argumentare**: Permisiunea de introducere pe piață fără aplicarea procedurii standard de evaluare a conformității reprezintă un mecanism excepțional, destinat gestionării unor situații particulare în care interesul protecției sănătății publice justifică derogarea de la procedurile obișnuite de evaluare a conformității. Această procedură nu constituie o reglementare excesivă a activității de întreprinzător, ci o măsură specială de protecție a sănătății publice, aplicabilă exclusiv în condițiile și cazurile expres prevăzute de legislația în domeniul dispozitivelor medicale. Includerea acestei proceduri în lista actelor considerate permisive ar produce efecte contrare scopului pentru care a fost instituită. Potrivit art. LXXII alin. (4) și (5) din proiect, autoritățile publice nu ar mai putea solicita obținerea acestei permisiuni, iar agenții economici nu ar putea fi trași la răspundere pentru lipsa acesteia până la finalizarea procesului de revizuire. O asemenea consecință ar lipsi de efect mecanismul de control instituit de legislația specială și ar putea	**Nu se acceptă.** Caracterul excepțional al procedurii și scopul acesteia de protecție a sănătății publice justifică necesitatea mecanismului, însă nu infirmă caracterul său permisiv. Dimpotrivă, procedura presupune o evaluare individuală de către autoritatea competentă și emiterea unei permisiuni în lipsa căreia dispozitivele medicale care nu au parcurs procedurile standard de evaluare a conformității nu pot fi introduse legal pe piață. Faptul că mecanismul este prevăzut pentru situații excepționale și este justificat de interesul protecției sănătății publice nu exclude aplicabilitatea Legii nr. 160/2011. Aceste circumstanțe sunt relevante pentru justificarea menținerii actului permisiv, iar nu pentru negarea naturii sale juridice

		conduce la introducerea pe piață a unor dispozitive medicale care nu au parcurs procedurile standard de evaluare a conformității și nici nu au făcut obiectul unei evaluări individuale din partea autorității competente. Mai mult, mecanisme similare de derogare sunt prevăzute și de cadrul normativ al Uniunii Europene pentru situații excepționale, fiind justificate de necesitatea asigurării accesului la dispozitive medicale indispensabile pentru protecția sănătății publice, concomitent cu menținerea unui nivel adecvat de control din partea autorității competente. Totodată, includerea acestei proceduri în lista actelor prevăzute la art. LXXII din proiect ar conduce la situația în care, în temeiul alin. (4) și (5), autoritatea competentă nu ar mai putea solicita obținerea permisiunii respective, iar operatorii economici nu ar putea fi sancționați pentru lipsa acesteia. O asemenea consecință ar lipsi de efect mecanismul de derogare prevăzut de legislația specială și ar permite introducerea pe piață a dispozitivelor medicale care nu au parcurs procedurile standard de evaluare a conformității, fără existența unei evaluări și decizii individuale din partea autorității competente. Această situație ar fi incompatibilă cu obiectivul de protecție a sănătății publice și cu rațiunea pentru care a fost instituită procedura excepțională de	

		introducere pe piață fără aplicarea procedurii standard de evaluare a conformității.	
		12.12. Cu referire la completarea pct. 39, 40, 42, 44, 45 - nu se acceptă. **Argumentare:** acestea se regăsesc deja în Anexa nr. 2, pct. 4 din Legea nr. 201/2025 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, a precursorilor, a substanțelor psihoactive noi și a substitutelor de droguri, prin intermediul căreia se revizuie anexa nr.1 la Legea nr. 160/2011.	**Nu se acceptă.** Actele indicate la pct. 39, 40, 42, 44 și 45 au fost incluse în Anexa nr. 1 la proiect tocmai în considerarea faptului că, prin natura și efectele lor juridice, prezintă caracteristicile unor acte permisive, însă nu se regăsesc distinct în Nomenclatorul actelor permisive din Legea nr. 160/2011 în forma actuală. Faptul că Legea nr. 201/2025 prevede revizuirea/completarea anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 nu înlătură necesitatea includerii lor în lista actelor supuse revizuirii până la clarificarea și operarea efectivă a modificărilor corespunzătoare în Nomenclator.
		12.13. Cu referire la completarea pct. 41 - nu se acceptă **Argumentare**: Înregistrarea specială se aplică unui nivel de risc mai redus decât autorizația specială și constituie o formă simplificată de control. Aceasta permite autorității să cunoască operatorii, obiectivele, substanțele și activitățile desfășurate, fără a aplica procedura mai complexă de autorizare. Distincția dintre autorizație și înregistrare este esențială: ea asigură proporționalitatea reglementării și reproduce structura consacrată la nivel european. Prin urmare, pozițiile nr. 39 și nr. 41 trebuie incluse distinct în Nomenclatorul actelor permisive. ***Corespondența cu acquis-ul UE:*** *art. 3 alin. (6) din Regulamentul (CE) nr. 273/2004 instituie obligația de înregistrare pentru operatorii care dețin sau introduc pe piață substanțe clasificate din*	**Se acceptă parțial.** Se reține argumentul Ministerului Sănătății potrivit căruia înregistrarea specială reprezintă un mecanism distinct și mai puțin oneros decât autorizația specială, aplicabil activităților cu un nivel de risc mai redus, în concordanță cu principiul proporționalității și cu structura prevăzută de acquis-ul UE. Totodată, aceste argumente confirmă că înregistrarea specială constituie o formalitate administrativă cu efect juridic propriu, care trebuie reglementată distinct și încadrată corespunzător în sistemul actelor permisive. În măsura în care aceasta nu se regăsește în mod expres în Nomenclatorul actelor permisive din Legea nr. 160/2011 în forma actuală, menținerea pct. 41 în lista actelor supuse revizuirii este justificată până la clarificarea și includerea sa expresă în Nomenclator.

		categoria 2, ca formă de control distinctă și mai puțin oneroasă decât licențierea aplicabilă categoriei 1. Această arhitectură dual — licență pentru risc ridicat, înregistrare pentru risc mediu — este chiar expresia principiului proporționalității pe care proiectul de lege îl invocă drept obiectiv; eliminarea ei ar contrazice, așadar, propriul scop declarat al proiectului.	
		12.14. Cu referire la includerea pct. 43 - nu se acceptă **Argumentare**: Legea nr. 201/2025 denumește explicit acest instrument *„autorizație prealabilă"*, distinct de *avizul* de tranzit reglementat la alin. (1) al aceluiași articol (poziția nr. 42). Textul art. 29 alin. (3) prevede că „ruta și ambalajul substanțelor sau ale medicamentelor aflate în tranzit nu pot fi modificate fără obținerea unei autorizații prealabile din partea Comitetului". Această distincție terminologică, operată de legiuitor în alineate diferite ale aceluiași articol, nu poate fi înlăturată pe calea Nomenclatorului: Nomenclatorul actelor permisive reflectă actele astfel cum sunt instituite și denumite de legea specială, fără a le putea reclasifica. Sub aspect substanțial, modificarea rutei sau a ambalajului constituie o abatere de la planul de transport deja verificat și aprobat. În controlul substanțelor clasificate, o asemenea schimbare, intervenită după autorizarea inițială și adesea în cursul derulării operațiunii, reprezintă tocmai tipul	**Nu se acceptă.** Argumentele prezentate confirmă caracterul permisiv al formalității prevăzute la art. 29 alin. (3) din Legea nr. 201/2025. Norma condiționează modificarea rutei sau a ambalajului substanțelor ori medicamentelor aflate în tranzit de obținerea prealabilă a autorizației Comitetului, astfel încât operațiunea respectivă nu poate fi efectuată legal în lipsa acestei decizii. Caracterul distinct al acestei autorizații față de avizul privind tranzitul, precum și necesitatea menținerii unui control prealabil justificat de riscurile specifice domeniului nu sunt contestate. Dimpotrivă, aceste elemente confirmă necesitatea reglementării distincte a actului și a clarificării încadrării acestuia în sistemul Legii nr. 160/2011. Întrucât autorizația prealabilă respectivă nu se regăsește distinct în Nomenclatorul actelor permisive în forma actuală, se menține pct. 43 în lista actelor supuse revizuirii

		de eveniment care impune verificare sporită: o rută nouă implică puncte de frontieră și regimuri de control diferite, iar un ambalaj nou creează risc de disimulare a cantității reale ori de substituire a conținutului. Regimul mai strict atribuit de legiuitor modificării, în raport cu avizul inițial, este, prin urmare, coerent cu logica de risc a domeniului. ***Corespondența cu acquis-ul UE:*** *art. 11 și art. 12 din Regulamentul (CE) nr. 111/2005 impun ca informațiile privind ruta, mijlocul de transport și modul de ambalare să facă parte din datele comunicate autorităților competente anterior operațiunii, orice modificare a acestora afectând însuși temeiul pe baza căruia a fost acordată aprobarea inițială. Menținerea unui mecanism de aprobare prealabilă a modificărilor este condiția pentru ca schimbul internațional de informații prevăzut de regulament să rămână operant.*	
		13. Art. LXXII se va completa cu un aliniat nou cu următorul cuprins:	
		„Prevederile de la subpunctul 14.4 și 14.5 (cu referire la autorizarea activității de îndepărtare a azbestului sau a materialelor care conțin azbest) intră în vigoare la expirarea a 24 de luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”	
		14. **Se propune completarea proiectului cu următoarele modificări:**	
			Nu se acceptă.

		14.1 La art. XVI. - Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar: **14.1.1. la art. 17, alin. (3)-(6) și art. 20, alin (1), lit. a) textul „orală/dermală” se exclude.** **Argumentare:** *Anterior, clasificarea produselor de uz fitosanitar se efectua în baza clasificării Organizației Mondiale a Sănătății, 2009, care prevedea patru clase de pericol determinate în funcție de toxicitatea acută orală și dermală. Această clasificare era prevăzută în Regulamentul privind gestionarea produselor de uz fitosanitar şi a fertilizanţilor în economia naţională aprobat prin Ordinul Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 231/ 2003, act normativ care a fost abrogat prin Ordinul Ministrului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 103/2025. Totodată, conform Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice, categoria/clasa de pericol se stabilește în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1272/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2008 privind clasificarea, etichetarea și ambalarea substanțelor și a amestecurilor (Regulamentul CLP), prin evaluarea tuturor indicatorilor relevanți ai toxicității acute și ai altor efecte asupra sănătății umane, inclusiv: toxicitatea acută orală (DL50), toxicitatea acută dermală (DL50), toxicitatea acută prin inhalare (CL50), iritarea și/sau coroziunea pielii, iritarea și/sau lezarea gravă a ochilor, precum și sensibilizarea pielii. Pentru fiecare*	Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului. Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente.

		dintre acești indicatori se stabilește clasa și categoria de pericol corespunzătoare, conform criteriilor prevăzute de Sistemul Global Armonizat (GHS) și Regulamentul CLP. Categoria finală de pericol atribuită produsului este determinată de cel mai sever efect identificat în urma evaluării, respectiv de cea mai severă clasă/categorie de pericol pentru sănătatea umană.	
		14.1.2. Art. 18, alin. (2) – se abrogă; **Argumentare:** *Se propune abrogarea art. 18 alin. (2), deoarece prevederea respectivă nu corespunde mecanismului actual de autorizare și evidență a produselor de uz fitosanitar. În prezent, proprietățile periculoase și riscurile produselor de uz fitosanitar sunt evaluate în cadrul procedurii de autorizare prevăzute de Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și de actele normative adoptate în vederea implementării acesteia. Rezultatele evaluării fiind reflectate în* ***Registrul de stat al produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților****, care conține informațiile privind produsele autorizate, inclusiv categoria de pericol a acestora. Totodată, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 524/2024* **cu privire la organizarea și funcționarea Instituției Publice Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor***, Ministerul Sănătății participă la procesul de evaluare și aprobare a produselor de uz fitosanitar în cadrul Consiliului*	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului. Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente

		Republican Interdepartamental pentru aprobarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților. Astfel, aspectele ce țin de protecția sănătății umane sunt examinate în cadrul mecanismului interinstituțional de autorizare, înainte de aprobarea produsului.	
		*În aceste condiții, elaborarea unei liste distincte de către Ministerul Sănătății ar dubla informațiile și mecanismele existente. În plus, prevederile referitoare la lista produselor de uz fitosanitar care prezintă un mare pericol pentru **animale şi mediu** nu țin de domeniul de competență Ministerului Sănătății.*	
		14.2 La Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice:	
		14.2.1 La art. 22: 1**4.2.1**.1. alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) În cazul produselor, notificarea include cel puțin următoarele informații și documente: a) datele de identificare ale producătorului și/sau ale importatorului, inclusiv denumirea, adresa juridică, numărul de identificare de stat (IDNO), țara de origine și, după caz, țara din care se efectuează importul, precum și datele de contact ale persoanei responsabile; b) denumirea produsului, categoria din care acesta face parte și scopul utilizării; c) declarația de conformitate, însoțită de rapoartele de testare și, în cazul substanțelor chimice, de fișa	**Se acceptă parțial.** Se acceptă propunerea doar în partea ce ține de precizarea expresă că alin. (3) reglementează notificarea aplicabilă produselor, în vederea unei delimitări mai clare față de alin. (4), care se referă la activități și servicii. Celelalte modificări propuse la alin. (3) nu se susțin, întrucât ar conduce la extinderea generală a documentației aferente notificării, inclusiv prin introducerea obligației de prezentare a rapoartelor de testare și a altor documente tehnice pentru toate categoriile de produse. O asemenea abordare nu corespunde obiectivului proiectului de simplificare a procedurilor administrative. Astfel, se menține redacția actuală a alin. (3), cu completarea părții introductive după cum urmează: „(3) În cazul produselor, notificarea include o declarație unică, pe propria răspundere, care conține cel puțin următoarele informații:”

		cu date de securitate, prin care producătorul sau importatorul declară și garantează că produsul respectă cerințele de siguranță și standardele tehnice aplicabile; d) alte documente care atestă conformitatea produselor cu cerințele prevăzute de regulamentele sanitare specifice fiecărei categorii de produse, aprobate prin hotărâri ale Guvernului și, după caz, de actele normative ale Uniunii Europe. **Argumentare:** *A fost făcută delimitarea clară între procedura de notificare pentru produse şi servicii. La alin. (4) este descrisă notificarea pentru servicii.*	
		14.2.1.2. alin. (6) va avea următorul cuprins: „(6) Notificarea se transmite prin mijloace electronice către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, cu 15 zile înainte de inițierea activității sau introducerea pe piață a unui produs. Înștiințarea despre recepționarea notificării sau nerealizarea acestei înștiințări nu condiționează dreptul de a iniția activitatea notificată sau introducerea pe piață a unui produs. Notificarea este nulă și nu se consideră realizată doar dacă aceasta nu conține informațiile strict necesare pentru identificarea persoanei care a depus notificarea și a acțiunii/faptului notificat sau dacă informațiile în cauză sunt false, neconforme sau insuficiente.” **Argumentare:** *Sensul normei a fost menținut. Prezentul alineat se interpretează în coroborare cu alin. (3), (4) și (5), care realizează delimitarea*	**Se acceptă parțial.** Se acceptă propunerea privind transmiterea notificării prin mijloace electronice și precizarea expresă că termenul de 15 zile se aplică atât înainte de inițierea activității, cât și înainte de introducerea pe piață a unui produs. Nu se acceptă completarea cu sintagma „neconforme sau insuficiente”. În vederea menținerii caracterului notificării ca procedură de informare și a corelării cu principiile aplicabile notificării prevăzute de Legea nr. 160/2011, cazurile în care notificarea este nulă și nu se consideră realizată trebuie să rămână limitate la situațiile obiectiv determinabile: lipsa informațiilor strict necesare pentru identificarea persoanei care a depus notificarea și a acțiunii/faptului notificat sau caracterul fals al informațiilor prezentate. Noțiunile de „neconform” și „insuficient” presupun o apreciere de fond din partea autorității și ar putea transforma notificarea într-un mecanism de validare prealabilă.

		clară între procedura de notificare aplicabilă produselor și cea aplicabilă serviciilor.	
		14.2.1.3. alin. (7) și (8) se abrogă.	
		Argumentare: *Potrivit articolului 2 „Noțiuni de bază” și articolului 22 „Notificarea” din Legea 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, notificarea reprezintă o procedură de informare a autorității competente pentru supravegherea sănătății publice privind plasarea pe piață a unui produs sau serviciu și despre caracteristicile relevante ale acestuia din punctul de vedere al sănătății publice.*	
		Cerințele pentru notificarea unui produs depind în mod direct de categoria din care face parte produsul (produse cosmetice, tutun, suplimente alimentare) și de scopul notificării. În toate cazurile, cerințele specifice de notificare sunt prevăzute de actele UE transpuse în legislația națională; Astfel, cerințele specifice pentru produsele cosmetice sunt în conformitate cu Regulamentului sanitar privind produsele cosmetice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1207/2009; cerințele specifice de notificare a suplimentelor sunt descrise în Regulamentul sanitar privind suplimentele alimentare aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 538/2009, pentru produsele din tutun, cerințele specifice privind notificarea sunt descrise în Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului..	

		În mare parte conținutul notificărilor se rezumă la: datele de identificare; raportul de siguranță; eticheta și ambalajul; declarația pe proprie răspundere(conformitate).	
		În toate cazurile informațiile conținute în notificare sunt folosite în scopul supravegherii pieței, analiza pieței, pentru evaluarea și informarea consumatorului, identificarea riscurilor pe care le pot prezenta produsele notificate. În acest context se propune modificarea art.22 cu impunerea unor cerințe generale referitor la conținutul notificării și modului de gestionare a informațiilor conținute.	
		14.2.2. La art. 24: **14.2.2.1.** la alin. (2) cuvintele „a substanțelor și” se exclud; **14.2.2**.2. la alin. (2) punct 1), cuvintele „și securității substanțelor și” se exclud; **14.2.2.3**. la alin. (3): 14.2.2.3.1. cuvintele „a substanțelor și” se exclud, ca urmare a modificării anterioare a articolului 24 și atribuirea competenței de înregistrare de stat doar a produselor care prezintă un pericol potențial pentru sănătatea și viața omului nu și a substanțelor.; 14.2.2.3.2. după cuvintele „actele normative” se completează cu textul: „și au obținut certificatul de înregistrare în condițiile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.”	**Nu se acceptă.** Completarea propusă la art. 24 alin. (3), referitoare la obținerea certificatului de înregistrare în condițiile Legii nr. 160/2011, nu corespunde obiectivului prezentului proiect, orientat spre simplificarea procedurilor administrative, reducerea sarcinilor pentru mediul de afaceri și eliminarea cerințelor administrative nejustificate. Propunerea nu conduce la simplificarea procedurii de înregistrare existente, ci vizează precizarea și consolidarea mecanismului de certificare a înregistrării. În lipsa unei soluții care să reducă efectiv sarcina administrativă, termenul de examinare, numărul documentelor sau etapelor procedurale, completarea respectivă nu contribuie la atingerea obiectivelor urmărite prin proiect. În cazul în care Ministerul Sănătății consideră necesară revizuirea mecanismului de înregistrare de stat și corelarea acestuia cu Legea nr. 160/2011, se recomandă promovarea unei inițiative distincte, în cadrul căreia să fie analizate în mod sistemic procedura de înregistrare, natura juridică a certificatului, condițiile de eliberare și impactul asupra operatorilor economici.

		14.2.3 La art. 30 pct. 6) și 7), cuvântul „angajaților” se substituie cu cuvântul „lucrătorilor” în vederea asigurării coerenței terminologice cu Legea securității și sănătății în muncă nr. 186/2008.	**Nu se acceptă.** Completarea propusă nu corespunde obiectivului prezentului proiect
		14.2.4. La art. 40: **14.2.4.1.** alin. (1) cuvintele „de irigare a culturilor agricole” se exclud. **Argumentare:** *Se propune excluderea cuvintelor„de irigare a culturilor agricole” în corelare cu modificarea propusă la art. 13 alin. (1) din Legea apelor nr. 272/2011, prin care se exclude referința la apa de irigare. Modificarea urmărește delimitarea clară a competențelor instituționale, întrucât gestionarea și monitorizarea resurselor de apă utilizate pentru irigare sunt reglementate de legislația din domeniul apelor, mediului și agriculturii.*	**Nu se acceptă.** Completarea propusă nu corespunde obiectivului prezentului proiect
		14.2.4.2. alin. (2) va avea următorul cuprins: „ (2) Sursele de apă minerală naturală sunt supuse procedurii de recunoaștere stabilită de Guvern.” **Argumentare***: În prezent, art. 40 alin. (2) din Legea nr. 10/2009 prevede că sursele de apă utilizate sunt supuse autorizării sanitare. Totodată, pentru sursele de apă destinate consumului uman există deja mecanisme distincte de reglementare. Astfel, potrivit art. 23 alin. (2) lit. a) din Legea apelor nr. 272/2011, captarea apei din sursele de*	**Nu se acceptă.** Completarea propusă nu corespunde obiectivului prezentului proiect

		suprafață și subterane pentru alimentarea cu apă destinată consumului uman constituie folosință specială a apei și este supusă autorizării de mediu. În cadrul acestei proceduri, conform art. 25 alin. (5[1]) lit. b) din aceeași lege, Agenția Națională pentru Sănătate Publică prezintă Agenției de Mediu avizul de coordonare pentru activitatea planificată. *Referitor la sursele de apă minerală potrivit cadrului normativ UE (Directiva **2009/54/CE privind exploatarea și comercializarea apelor minerale naturale)**, acestea sunt supuse procedurii de recunoaștere. În acest context, prin noua redacție se propune instituirea în Legea nr. 10/2009 a temeiului legal expres pentru recunoașterea surselor de apă minerală naturală. Procedura de recunoaștere a fost inclusă în Regulamentul sanitar privind exploatarea și comercializarea apelor minerale naturale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 54/2019 asigurând astfel continuitatea și coerența cadrului normativ aplicabil apelor minerale naturale. Această modificare a fost efectuată în paralel prin includerea acesteia în proiectul cu NU 684/MDED/2026, astfel asigurându-se coerența dintre actul legislativ superior și cadrul normativ subsecvent.*	
		14.2.5. La art. 42, alin. (3) cuvintele „sanitare” și „regulamentele” se exclud în vederea actualizării	**Nu se acceptă.** Completarea propusă nu corespunde obiectivului prezentului proiect

		terminologiei în raport cu tipurile de acte normative utilizate în domeniu.	
		14.2.6. La art. 49: **14.2.6.**1 textul „Articolul 49. Examenele medicale profilactice” se substituie cu textul „Articolul 49. Supravegherea sănătății lucrătorilor”; **14.2.6.2.** la alin. (1) și (5) cuvintele „examenelor medicale la angajare şi examenelor periodice” se substituie cu cuvintele „supravegherii sănătății lucrătorilor prin examene medicale”; **14.2.6.3.** la alin. (2) cuvintele „producție nocivi” se substituie cu cuvintele „risc profesional”; **14.2.6.4.** la alin. (3) și (4), cuvintele „la angajare şi examenelor periodice” se exclud; **14.2.6.5.**. la alin. (5) textul „de instituțiile medicale publice sau private,” se exclude; **14.2.6.6**. la alin. (6) după cuvintele „din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală” se completează cu textul „sau în cadrul altor prestatori de servicii medicale, costurile fiind acoperite de angajator”, în vederea extinderii posibilităților de efectuare a examinărilor medicale și asigurării unui acces mai facil la serviciile medicale necesare, inclusiv în cadrul altor prestatori de servicii medicale, cu suportarea costurilor de către angajator. **14.2.6.7**. alin. (7) va avea următorul cuprins: „(7) Supravegherea sănătății lucrătorilor expuși riscurilor profesionale se efectuează prin intermediul serviciilor de medicina muncii,	**Nu se acceptă.** Completarea propusă nu corespunde obiectivului prezentului proiect

		costurile fiind acoperite de angajator din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală sau din alte surse, în modul stabilit de Guvern.”. **Argumentare:** *Substituirea noțiunilor este necesară pentru a elimina caracterul fragmentar al reglementărilor privind supravegherea sănătății lucrătorilor.* *Legea nr. 10/2009 utilizează în prezent formule asociate preponderent „examenelor medicale profilactice”, „examenelor la angajare” și „examenelor periodice”, fără a reflecta suficient conceptul mai amplu de supraveghere a sănătății lucrătorilor în relație cu riscurile profesionale. Această abordare nu acoperă integral mecanismul modern de monitorizare a relației direct dependente dintre expunerea profesională și starea de sănătate a lucrătorului, inclusiv prevenirea, depistarea precoce, monitorizarea la încetarea expunerii și post-expunere și urmărirea efectelor factorilor de risc profesional asupra sănătății. Această lacună este relevantă inclusiv din perspectiva transpunerii acquis-ului Uniunii Europene. Directivele europene în domeniul securității și sănătății ocupaționale prevăd obligații privind evaluarea riscurilor, supravegherea sănătății lucrătorilor expuși factorilor de risc, păstrarea evidențelor privind expunerea și sănătatea, notificarea autorităților competente în cazul anumitor activități cu risc sporit și adoptarea măsurilor de prevenire	

		corespunzătoare. În lipsa unei reglementări legislative clare privind serviciile de medicină a muncii și supravegherea sănătății lucrătorilor.	
		14.3. Legea nr. 231/2010 **cu privire la comerțul interior*:** 14.3.1. La **Articolul 16,** alin. (5) textul: 46.46; 47.30; 47.73; 55.10; 55.20 – doar pentru taberele pentru copii; 93.29 – doar pentru activități ale plajelor; 96.02; 96.04; 96.09) se substituie cu textul: „55.20- doar pentru taberele pentru copii; 96.02; 96.04; 96.09” **Argumentare:** *Prezenta propunere este determinată de modificările operate în anexa nr. 2 la Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, prin care au fost revizuită LISTA activităților și serviciilor cu impact asupra sănătății publice, supuse autorizării sanitare de funcționare de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică. Astfel, pentru anumite activități economice, procedura de autorizare sanitară de funcționare a fost substituită cu procedura de notificare, inclusiv pentru activitățile încadrate la codurile CAEM 55.10 – Hoteluri și alte facilități de cazare similare și 47.30 – Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate. Totodată, activitățile încadrate la codurile CAEM 46.46 – Comerțul cu ridicata al produselor farmaceutice și 47.73 – Comerțul cu amănuntul al produselor farmaceutice prin*	**Nu se acceptă.** Propunerea are caracter predominant de corelare tehnico-legislativă și nu vizează nemijlocit simplificarea activității de întreprinzător. Necesitatea ajustării poate fi examinată separat, în cadrul unei inițiative sectoriale corespunzătoare.

		prezentul proiect sunt propuse pentru excluderea din domeniul de competență al ANSP. *De asemenea, activitatea încadrată la codul CAEM 93.29 – Activități ale plajelor se propu ne, prin prezentul proiect de act normativ, a fi transferată în anexa nr. 1[1].*	
		14.4. La Art. XXX - Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător: **14.4.1.** În Anexa nr. 1, compartimentul „II. Actele permisive care se încadrează în categoria autorizațiilor” se completează cu rândul 84 cu următorul cuprins: „84. | Autorizație de activitate în domeniul îndepărtării azbestului sau a materialelor care conțin azbest | Agenția de Mediu | Agenția Națională pentru Sănătate Publică Inspectoratul de Stat al Muncii Inspectoratul pentru Protecția Mediului Ministerul Educației și Cercetării | Gratuit | Un an, ulterior 5 ani **Argumentare:** *Azbestul reprezintă unul dintre cei mai periculoși agenți cancerigeni de origine ocupațională, iar activitățile de demolare, renovare, reparare și îndepărtare a materialelor care conțin azbest implică un risc major de*	**Nu se acceptă.** Propunerea privind completarea anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 cu un nou act permisiv – „Autorizație de activitate în domeniul îndepărtării azbestului sau a materialelor care conțin azbest” – nu se încadrează în obiectivul prezentului proiect, care vizează simplificarea activității de întreprinzător, reducerea sarcinilor administrative și revizuirea mecanismelor de autorizare existente. Propunerea Ministerului Sănătății presupune instituirea unui nou regim de autorizare, cu stabilirea autorității emitente, a autorităților implicate în procedură, a condițiilor de eliberare și a termenului de valabilitate, având la bază necesitatea transpunerii cerințelor Directivei 2009/148/CE. O asemenea intervenție reprezintă o reglementare sectorială distinctă și necesită evaluarea integrală a mecanismului propus, inclusiv a competențelor autorităților implicate, a condițiilor și procedurii de autorizare, a raportului cu actele permisive existente, precum și a impactului administrativ și economic asupra operatorilor. În cazul în care instituirea acestui mecanism este necesară pentru transpunerea Directivei 2009/148/CE, se recomandă promovarea acestuia printr-o inițiativă normativă distinctă, însoțită de fundamentarea și evaluarea corespunzătoare a impactului.

		expunere a lucrătorilor, populației și mediului. Din acest motiv, legislația Uniunii Europene instituie cerințe stricte privind desfășurarea acestor activități. *Directiva 2009/148/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă, prevede, la art. 15 alin. (1), că întreprinderile care intenționează să efectueze lucrări de demolare sau de îndepărtare a azbestului sunt obligate să obțină, înainte de începerea lucrărilor, o autorizație din partea autorității competente. În vederea obținerii acesteia, întreprinderile trebuie să demonstreze respectarea cerințelor privind protecția lucrătorilor împotriva expunerii la azbest și să prezinte dovezi privind instruirea corespunzătoare a personalului.* *În procesul transpunerii Directivei 2009/148/CE s-a constatat că legislația națională nu reglementează, în prezent, un mecanism de autorizare a întreprinderilor care desfășoară activități de demolare, renovare, reparare sau îndepărtare a materialelor care conțin azbest.* *Necesitatea instituirii unui asemenea mecanism rezultă și din cadrul normativ național. Potrivit art. 12 alin. (6) din* ***Legea nr. 227/2022 privind substanțele chimice****, este interzisă importarea, plasarea pe piață, fabricarea, comercializarea, procesarea și utilizarea produselor care conțin*	

		azbest. Totodată, produsele pentru construcții și alte articole care conțin azbest, instalate sau aflate în utilizare înainte de 20 ianuarie 2016, pot fi utilizate până la eliminarea lor sau până la încheierea ciclului de viață. În consecință, pe teritoriul Republicii Moldova există în continuare clădiri, instalații și alte construcții care conțin azbest și care, pe măsura renovării, modernizării sau demolării, vor necesita lucrări specializate de îndepărtare și eliminare în condiții de siguranță. *Totodată,* ***Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*** *nu prevede un act permisiv distinct pentru desfășurarea activităților de demolare sau de îndepărtare a azbestului ori a materialelor care conțin azbest. În lipsa unui asemenea mecanism, nu poate fi verificată, anterior începerii activității, capacitatea tehnică și profesională a operatorilor economici, existența personalului instruit și a echipamentelor necesare pentru desfășurarea lucrărilor în condiții de securitate și sănătate în muncă.* *În același timp, materialele care conțin azbest rezultate în urma activităților de demolare sau de îndepărtare sunt încadrate, potrivit* ***Legii nr. 209/2016 privind deșeurile****, în categoria deșeurilor periculoase, iar* ***art. 25*** *din aceeași lege stabilește că activitățile de gestionare a deșeurilor sunt supuse autorizării de mediu. În acest context, Agenția de Mediu exercită atribuții de autorizare și*	

		reglementare în domeniul gestionării deşeurilor, inclusiv al deşeurilor periculoase. Având în vedere aceste competenţe, precum şi faptul că lucrările de îndepărtare a azbestului generează în mod inevitabil deşeuri periculoase, se propune desemnarea Agenţiei de Mediu drept autoritate competentă pentru emiterea autorizaţiei prevăzute la art. 15 din Directiva 2009/148/CE. Autorizaţia urmează a fi eliberată anterior începerii activităţii şi reînnoită periodic, o dată la 5 ani, cu verificarea menţinerii condiţiilor care au stat la baza autorizării. *Necesitatea instituirii unui regim de autorizare este confirmată şi de practica statelor membre ale Uniunii Europene. Astfel, în Finlanda, lucrările de îndepărtare a azbestului pot fi desfăşurate numai în baza unei autorizaţii eliberate de autoritatea competentă în domeniul securităţii şi sănătăţii în muncă; în Suedia, angajatorii trebuie să deţină un permis emis de Autoritatea pentru Mediul de Muncă înainte de executarea lucrărilor de demolare sau remediere a materialelor care conţin azbest; în România, prin Hotărârea Guvernului nr. 826/2025, procedura de autorizare este aprobată prin ordin al ministrului muncii, la propunerea Inspecţiei Muncii; iar în Letonia, legislaţia naţională impune obţinerea unui permis pentru desfăşurarea lucrărilor de demontare a azbestului.* *Instituirea regimului de autorizare va asigura verificarea prealabilă a capacităţii tehnice*	

		și profesionale a operatorilor economici, respectarea cerințelor privind protecția lucrătorilor și gestionarea în condiții de siguranță a deșeurilor periculoase rezultate, contribuind totodată la transpunerea integrală a art. 15 din Directiva 2009/148/CE și la armonizarea legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene.	
		14.5. La Art. XXXI. – Legea apelor nr. 272/2011:	**Nu se acceptă.**
		14.5.1. La art. 13 alin. (1) textul „ , de apă de irigare” se exclude. **Argumentare:** *Autorizația de mediu pentru folosința specială a apei reglementează captarea și utilizarea resurselor de apă, inclusiv disponibilitatea resursei, volumele utilizate, impactul asupra corpului de apă și respectarea obiectivelor de mediu. Potrivit Legii apelor nr. 272/2011, Agenția de Mediu este autoritatea competentă pentru eliberarea, modificarea, suspendarea și retragerea acestei autorizații, evaluarea fiind realizată în raport cu planurile de gestionare a districtelor bazinelor hidrografice, prioritățile de utilizare a apei, debitul salubru, starea corpurilor de apă și impactul asupra mediului.* *Ministerul Sănătății și Agenția Națională pentru Sănătate Publică nu au atribuții privind administrarea resurselor de apă, exploatarea sistemelor de irigare sau gestionarea*	Propunerea vizează, în principal, delimitarea competențelor instituționale privind monitorizarea apei utilizate pentru irigare între autoritățile din domeniul mediului și sănătății publice. Deși argumentele prezentate pot fi relevante din perspectiva clarificării cadrului instituțional și evitării unor eventuale suprapuneri de competență, modificarea nu produce în mod direct o simplificare a procedurilor administrative aplicabile operatorilor economici și nu conduce la eliminarea sau reducerea unei obligații administrative ori a unui act permisiv aferent activității de întreprinzător. Astfel, , propunerea nu se încadrează în obiectivul prezentului proiect, orientat spre simplificarea activității de întreprinzător și reducerea sarcinilor administrative pentru mediul de afaceri. Necesitatea revizuirii repartizării competențelor privind monitorizarea apei pentru irigare poate fi examinată separat, în cadrul unei inițiative sectoriale corespunzătoare.

		infrastructurii hidrotehnice şi nu exercită control asupra activităţilor agricole propriu-zise. *Totodată, cerinţele privind calitatea apelor subterane, inclusiv evaluarea parametrilor fizico-chimici relevanţi, sunt reglementate prin Hotărârea Guvernului nr. 931/2013, iar monitorizarea generală a stării şi calităţii apelor de suprafaţă şi subterane este realizată, potrivit Regulamentului aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 932/2013, în cadrul sistemului de monitorizare gestionat de autorităţile din domeniul mediului. Prin urmare, implicarea ANSP în monitorizarea sistematică a apei pentru irigare ar dubla mecanismele existente, în lipsa unui cadru normativ sanitar special aplicabil apelor de irigare.* *Apa utilizată pentru irigare poate, în anumite condiţii, influenţa siguranţa produselor agricole. Nivelul acestui risc depinde însă de tipul culturii, metoda de irigare, contactul apei cu partea comestibilă a produsului, intervalul până la recoltare şi măsurile de gestionare aplicate de operatorul agricol. Aceste elemente ţin de producţia agricolă primară, aplicarea bunelor practici agricole şi controlul siguranţei alimentelor, domenii aflate în competenţa autorităţilor din agricultură şi a Agenţiei Naţionale pentru Siguranţa Alimentelor.* *Evaluarea sanitară a sursei de apă la momentul captării nu poate, prin ea însăşi, garanta siguranţa*	

		produsului agricol final și nu poate substitui obligațiile operatorului privind gestionarea riscurilor pe întregul proces de producție. În consecință, participarea obligatorie a Ministerului Sănătății la monitorizarea sistematică a apei utilizate pentru irigare nu constituie instrumentul juridic adecvat pentru gestionarea riscurilor asociate producției agricole. *Prin urmare, excluderea cuvintelor„de apă de irigare" din art. 13 alin. (1) al Legii apelor nr. 272/2011 este justificată prin necesitatea delimitării clare a competențelor instituționale, evitării dublării funcțiilor de monitorizare și menținerii responsabilității pentru monitorizarea resurselor de apă în cadrul autorităților competente în domeniul mediului. În situațiile în care utilizarea unei anumite surse de apă generează un risc concret pentru sănătatea publică, autoritățile din domeniul sănătății pot interveni în limitele atribuțiilor lor de evaluare și gestionare a riscurilor pentru sănătate, fără a fi necesară instituirea unei obligații generale și permanente de monitorizare a tuturor apelor utilizate pentru irigare.*	
		14.6. La Art. LII. – Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor:	
		14.6.1. La art. 14:	
		14.6.1.1. alin. (2) se abrogă; **Argumentare:** *Procedurile și modul de organizare a autorizării sanitare a produselor cu impact*	**Se acceptă**.

		asupra Sănătății publice sunt prevăzute în Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătăţii publice, astfel nu este necesar să fie repetat și in Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor.	
		14.6.1.2. se completează cu alin. $(3)^1$ cu următorul cuprins: „$(3)^1$ Alimentele pentru sugari și copii mici, formulele de început și continuare pentru sugari, alimentele destinate unor scopuri medicale speciale, înlocuitorii totali ai dietei pentru controlul greutății, produsele alimentare cu adaos de vitamine și minerale se supun notificării către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.” **Argumentare:** *Prezenta propunere este în concordanță cu art. 24 lit. i) din Legea nr.306/2018, care stabilește că supravegherea și controlul etichetării acestor produse sunt de competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Totodată, aceasta corespund prevederilor Regulamentului delegat (UE) 2016/128, Regulamentului delegat (UE) 2016/127 și Regulamentului delegat (UE) 1798/2017, Regulamentul (UE) 1924/2006 potrivit cărora procedura de notificare constituie un instrument care permite autorității competente monitorizarea produselor introduse pe piață și verificarea respectării cerințelor legale.* *În acest context, pentru asigurarea unui mecanism eficient de trasabilitate între procedura de*	**Nu se acceptă.** Propunerea vizează precizarea autorității competente pentru recepționarea notificării unor categorii de produse alimentare, obligația de notificare fiind deja prevăzută de art. 14 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 306/2018. Prin urmare, modificarea are caracter preponderent de clarificare și delimitare instituțională și nu conduce, prin ea însăși, la reducerea unei obligații, a unui termen, a numărului de documente sau a unei etape administrative pentru operatorii economici. În consecință, propunerea nu se încadrează în obiectivul prezentului proiect, orientat spre simplificarea activității de întreprinzător și reducerea sarcinilor administrative pentru mediul de afaceri. Necesitatea precizării autorității competente poate fi examinată separat, în cadrul unei inițiative sectoriale de ajustare a legislației în domeniul siguranței alimentelor.

		notificare și supravegherea ulterioară a produselor pe piață, se consideră oportun ca ambele atribuții să fie exercitate de aceeași autoritate competentă. O astfel de abordare contribuie la o aplicare unitară și eficientă a cadrului normativ.	
		14.6.1.1. alin. (4) se abrogă; **Argumentare**: Prevederea privind *Suplimentele alimentare, altele decât cele care conțin exclusiv vitamine și/sau minerale, sunt introduse pe piață doar dacă sunt înregistrate de Agenția Națională pentru Sănătate Publică conform procedurilor prevăzute de regulamentul sanitar aprobat de Guvern și au obținut certificatul de înregistrare în condițiile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător* este inclusă în Articolul 24. Înregistrarea de stat din Legea nr.10/2009 privind supravegherea de stat a sănătăţii publice.	**Nu se acceptă.** Propunerea are caracter preponderent de corelare și sistematizare normativă și nu conduce la simplificarea procedurii de înregistrare aplicabile operatorilor economici. Obligația de înregistrare, competența ANSP și procedura aferentă rămân neschimbate. În consecință, modificarea nu contribuie direct la obiectivul proiectului de reducere a sarcinilor administrative pentru mediul de afaceri și poate fi examinată separat în cadrul unei inițiative de sistematizare a legislației sectoriale.
		14.6.1.1. la art. 25 lit. k) textul „al alimentelor noi,”se exclude. **Argumentare:** *În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 165/2025 pentru aprobarea Regulamentului privind alimentele noi, domeniul alimentelor noi a fost transferat în competența Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.*	**Nu se acceptă.** Propunerea are caracter preponderent de corelare și sistematizare normativă și nu conduce la simplificarea procedurii de înregistrare aplicabile operatorilor economici.
		14.7. La Art. LIV. – Legea nr.182/2019 privind calitatea apei potabile: **14.7.**1. La art. 8 alin. (3), cuvintele „și pentru irigații” se exclud.	**Nu se acceptă.** Completarea propusă nu corespunde obiectivului prezentului proiect

		Argumentare: *Excluderea este necesară întrucât cerințele privind calitatea apei utilizate pentru irigații sunt reglementate prin acte normative speciale și nu țin de obiectul Legii nr. 182/2019, care stabilește cerințele aplicabile apei destinate consumului uman.* *Astfel, potrivit pct. 19 subpct. 2) din Regulamentul cu privire la cerințele de calitate a apelor subterane, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 931/2013, pentru utilizarea apelor subterane în scopuri de irigare agricolă se respectă parametrii fizico-chimici și valorile maxime admisibile prevăzute în tabelele nr. 1–3 din anexa nr. 5.* *Cerințele privind calitatea apelor de suprafață utilizate pentru irigare sunt reglementate prin Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890/2013, care stabilește clasificarea apelor de suprafață în funcție de calitatea și tipul de folosință al acestora.* **14.7.2.** La art. 10, alin (2), pct. 1) se abrogă. **Argumentare:** *Această condiție nu rezultă din art. 15 al Directivei (UE) 2020/2184, directiva limitează derogările la situații precum existența unei noi zone de captare, identificarea unei noi surse de poluare sau a unor parametri nou detectați, ori apariția unei situații neprevăzute și excepționale care poate determina depășiri temporare ale valorilor parametrice. Planul de siguranță a apei potabile trebuie tratat ca instrument de management al riscului și ca măsură*	

		care poate fi impusă în cadrul planului de remediere, nu ca o condiție absolută pentru admisibilitatea derogării.	
		14.8. La Art. LVI. – Legea nr.227/2022 privind emisiile industriale: **14.8.1.** La anexa nr. 14, pct.1 se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins: „Îndepărtarea și eliminarea produselor pentru construcții și a altor articole care conțin azbest se efectuează exclusiv de către operatorii care dețin autorizație pentru desfășurarea activității de îndepărtare a azbestului sau a materialelor care conțin azbest, eliberată în condițiile stabilite de Guvern.” **Argumentare:** Având în vedere că azbestul reprezintă unul dintre cei mai periculoși agenți cancerigeni de origine ocupațională, iar activitățile de demolare, renovare, reparare și îndepărtare a materialelor care conțin azbest implică un risc semnificativ de expunere a lucrătorilor, populației și mediului, se consideră oportună reglementarea acestui domeniu în cadrul Legii nr. 227/2022 privind emisiile industriale. Această abordare este justificată de obiectul de reglementare al Legii nr. 227/2022, care instituie cadrul normativ privind prevenirea și controlul poluării generate de activitățile industriale și economice, în scopul reducerii emisiilor în aer, apă și sol, al diminuării generării de deșeuri, al realizării controlului de mediu și al promovării celor mai bune tehnici disponibile pentru asigurarea unui nivel înalt de	**Nu se acceptă**. Completarea propusă nu corespunde obiectivului prezentului proiect

		protecție a mediului. În acest context, cerințele privind gestionarea activităților care implică azbest se circumscriu obiectivelor de prevenire și control al poluării și de reducere a riscurilor generate de aceste activități asupra mediului și sănătății populației.	
29.	**Asociația Businessului European (*demersul nr. 88 - 26/NC din 13.08.2026)***	I. Armonizarea proiectelor de modificare a Legii nr. 209/2016 La art. XLIV din proiectul de lege prin care se operează modificări la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, constatăm că, în paralel, se află în proces de consultare publică un proiect de lege distinct privind modificarea aceleiași Legi nr. 209/2016 (NU 792/MM/2026). Întrucât modificările propuse prin cele două proiecte nu sunt pe deplin corelate, există riscul apariției unor neconcordanțe în reglementare. În acest context, propunem corelarea și armonizarea modificărilor prevăzute în cele două proiecte de acte normative, astfel încât să fie asigurată coerența cadrului normativ și să fie evitate eventuale contradicții sau suprapuneri legislative. Menționăm că propunerile înaintate au drept scop asigurarea unei implementări clare, coerente și previzibile a prevederilor actelor normative de către mediul de afaceri, contribuind totodată la consolidarea securității juridice, reducerea incertitudinilor de aplicare și crearea unui cadru de reglementare transparent și favorabil dezvoltării activității de întreprinzător.	**Se ia act.** Propunerile EBA au constiuit baza amendamentelor incluse în acest proiect.

		II. Excluderea obligației autorităților publice locale de elaborare a planurilor urbanistice de detaliu pentru investițiile private La Art. LX punctul 6 a proiectului de lege modificarea de la art. 107 alineatului (11) a Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 este necesară să fie exclusă din următoarele considerente. Potrivit modificărilor propuse, elaborarea planurilor urbanistice de detaliu pentru obiectivele individualizate prevăzute la art. 44 alin. (3^1) din Codul urbanismului și construcțiilor ar reveni autorităților administrației publice locale de nivelul întâi și al doilea, în conformitate cu art. 47 din CUC. Considerăm că această abordare nu este justificată, deoarece obiectivele respective răspund, în principal, unor interese private specifice. Instituirea obligației autorităților publice locale de a elabora, coordona și supune verificării documentațiile de urbanism aferente acestor investiții ar putea genera dificultăți în realizarea proiectelor și ar reduce atractivitatea investițională, în special în condițiile constrângerilor financiare cu care se confruntă majoritatea bugetelor locale. Totodată, utilizarea resurselor publice pentru finanțarea documentațiilor urbanistice necesare unor proiecte cu beneficii preponderent individuale ridică semne de întrebare privind oportunitatea și eficiența alocării fondurilor publice.	

		În acest context, considerăm necesară menținerea mecanismului actual și excluderea modificării propuse din proiect.		
		III. Certificatul de proprietate al navei trebuie eliminat, nu înlocuit Modificarea art. 39 din Codul navigației maritime comerciale nr. 599/1999 („Codul maritim”), (art. VII din proiectul de lege), dar și a Legii nr. 176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova („Legea 176/2013”) (art. XXXVII din proiectul de lege) prin înlocuirea referirii la certificatul de proprietate cu sintagma „actul care atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra navei" - nu realizează o veritabilă măsură de dereglementare și riscă să perpetueze incertitudinea normativă a acestei cerințe administrative. În primul rând, proiectul de lege nu intervine asupra art. 42 și 43 din Codul maritim, care continuă să facă trimitere la certificatul de proprietate. Dincolo de această necorelare, dereglementarea ar trebui realizată prin eliminarea certificatului de proprietate asupra navei din legislația primară, fără instituirea unei obligații echivalente privind deținerea unui alt document care să ateste dreptul de proprietate sau de folosință asupra navei. Introducerea acestei sintagme în art. 39 din Codul maritim și în art. 12 din Legea 176/2013 are ca efect calificarea unui asemenea document drept act de bord, care trebuie păstrat la bordul navei pe durata exploatării acesteia. O asemenea soluție nu corespunde nici practicii din		

		domeniul transportului naval, nici evoluției recente a cadrului normativ național. Prin Hotărârea Guvernului nr. 1035/2023 au fost aprobate noile Reguli de înregistrare de stat a navelor în Republica Moldova, fiind abrogate regulile anterioare aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 855/2007, care prevedeau eliberarea certificatului de proprietate de către Agenția Navală. Noua reglementare a renunțat la acest document fără a institui un act substitutiv. În schimb, dreptul de proprietate este reflectat prin înscrierea în Registrul de stat al navelor, iar informațiile privind proprietarul și armatorul sunt consemnate în certificatul de naționalitate și pot fi confirmate prin extrasul din registru. Acest extras are însă o natură juridică diferită de cea a unui act de bord și nu constituie un document care trebuie păstrat permanent la bordul navei. Rezultă că atât Guvernul, cât și ministerul de resort au optat deja, la nivel de reglementare secundară, pentru eliminarea certificatului de proprietate. Referirile la certificatul de proprietate în Codul maritim reprezintă o necorelare legislativă ce urmează a fi remediată. Aceeași concluzie este valabilă și pentru Legea 176/2013, întrucât Hotărârea Guvernului nr. 1035/2023 reglementează atât navele maritime, cât și navele de navigație interioară. În aceste condiții, înlocuirea propusă prin proiectul de lege ar avea ca efect instituirea obligației ca nava să dețină un document care să ateste dreptul de	

		proprietate sau de folosință, deși un asemenea act nu este reglementat de legislația în vigoare. În loc să elimine o cerință desuetă, proiectul ar genera, în mod indirect, un nou act permisiv, fără analiză de impact, fără justificarea riscurilor pe care acesta le-ar acoperi, fără includerea în Nomenclatorul actelor permisive și fără suport în legislația primară. În consecință, certificatul de proprietate trebuie soluționată prin eliminarea completă a referirilor la acest document din legislația primară, fără înlocuirea acestuia cu o nouă categorie de act de bord. În acest sens, propunem următoarele modificări la proiectul de lege: ”Art. VII. – Legea nr. 599/1999 pentru aprobarea Codului navigaţiei maritime comerciale al Republicii Moldova Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.14, 2001, art.2, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: La articolul 39 alineatul 1) litera b) se exclude. La articolul 42 alineatul 1) textul „şi certificatul de proprietate asupra navei” se exclude.		
		Art. XXXVII. Legea nr. 176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova Monitorul Oficial nr.238242, 2013, art.672) cu modificările ulterioare se modifică după cum urmează La articolul 12: la alineatul 1) litera a) se exclude; la alineatul 1) litera b) textul în paranteze se exclude1;		

		la alineatul 2) textul „ , cu excepţia certificatului de proprietate asupra navei, a cărui copie urmează a fi autentificată de organul emitent sau de către notar” se exclude. Articolul 16 alineatul 5) va avea următorul cuprins: „Înregistrarea navei și a drepturilor asupra acesteia supuse înregistrării în Registrul de stat al navelor este confirmată prin extrasul din registru.” alineatul 14) se exclude.”		
		IV. Actele de bord din Legea 176/2013 prevăzute în Nomenclatorul actelor permisive necesită o revizuire de conformitate Deși proiectul de lege include în procesul de revizuire o parte dintre actele de bord prevăzute la art. 12 din Legea 176/2013 cu privire la transportul naval intern, actele de bord care figurează în Nomenclatorul actelor permisive au fost, totuși, omise de la revizuire. Este vorba de certificatul de naționalitate, certificatul de bună stare de navigabilitate („CBSN”), certificatul de clasă și certificatul de tonaj. Actele menționate prezintă deficiențe structurale și de reglementare care justifică includerea lor, prin proiectul de lege, într-un proces paralel propriu de optimizare. Completarea proiectului de lege cu dispoziții privind acest proces suplimentar de revizuire este propus mai jos, după detalierea problemelor identificate pentru fiecare act de bord.		
		1. Certificatul de naționalitate a navei Reglementarea actuală		

		Certificatul de naționalitate este menționat în Legea 176/2013. În rest, reglementarea este guvernată de HG nr. 1035/2023 (Regulile de înregistrare a navelor în Republica Moldova). Tariful pentru înregistrarea navei în Registrul de stat al navelor „cu eliberarea certificatului de naționalitate al navei" se percepe potrivit Nomenclatorului serviciilor prestate de Agenţia Navală a Republicii Moldova şi cuantumului tarifelor pentru acestea („Nomenclatorul serviciilor Agenției Navale"), din anexa 2 la HG nr. 883/2024. Deficiențele reglementării Denumirea alternativă este inutilă și derutantă Art. 12 alin. (1) lit. b) din Legea 176/2013 utilizează, în paranteză, o denumire alternativă pentru certificatul de naționalitate – „certificat de navigație sub pavilionul de stat al Republicii Moldova”. Această formulare nu este utilizată în nicio altă reglementare relevantă. Nici Legea 176/2013, nici HG nr. 1035/2023, care reglementează emiterea certificatului de naționalitate, nu o folosesc. Cel mult, în formularul certificatului de naționalitate din Regulile menționate apare formula „certificat de naționalitate al navei sub pavilionul Republicii Moldova". Menținerea unei denumiri alternative fără semnificație juridică îngreunează inutil textul legii, dar, mai cu seamă, drept urmare a folosirii în această denumire a termenului „navigație", se creează riscul confundării certificatului de naționalitate cu	

		certificatul de bună stare de navigabilitate sau cu certificatul de navigație interioară. În consecință, sintagma din paranteză urmează a fi eliminată din art. 12 al Legii 176/2013, ca paralelism terminologic incompatibil cu cerința de asigurare a interpretării și aplicării corecte a actului normativ și ca un factor de imprevizibilitate. Lipsa reglementării primare prin lege Reglementarea primară a certificatului de naționalitate este complet absentă din Legea 176/2013. Astfel, lipsesc dispozițiile privind autoritatea emitentă, condițiile și procedura generală de eliberare, documentele necesare, termenul de valabilitate, precum și temeiurile de suspendare, retragere sau anulare, deși aceste elemente trebuie stabilite prin lege, în conformitate cu art. 41 alin. (4) din Legea 160/2011. Reglementarea taxei nu are suport legislativ Nomenclatorul actelor permisive prevede că taxa pentru eliberarea certificatului de naționalitate se stabilește „conform metodologiei de calcul aprobate de către Guvern”. Această soluție nu respectă art. 5 lit. e) din Legea 160/2011, care permite perceperea unei plăți numai dacă mărimea ei este prevăzută expres de lege sau poate fi constatată/calculată în baza prevederilor actului legislativ. Legea 176/2013 nu conține asemenea prevederi, iar formularea din Nomenclator nu oferă criterii suficiente pentru determinarea cuantumului taxei.	

		Din aceleași considerente, nu are suport legislativ nici tariful prevăzut în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 883/2024 pentru înregistrarea navei cu eliberarea certificatului de naționalitate. Întrucât plata este aferentă emiterii unui act permisiv, aceasta trebuie stabilită prin lege, în conformitate cu art. 9 alin. (2) din Legea 160/2011 și art. 6 din Legea 235/2006. În contextul descris se propune: a) eliminarea din art. 12 alin. 1) lit. b) al Legii 176/2013 a parantezei cu denumirea alternativă a certificatului de naționalitate; b) completarea Legii 176/2013 cu elementele esențiale ale regimului juridic al certificatului de naționalitate (autoritatea emitentă, condițiile generale de eliberare, documentele necesare, termenul de valabilitate și temeiurile de suspendare, retragere sau anulare), cu menținerea HG 1035/2023 exclusiv în rolul de act de executare a legii; c) reglementarea prin lege a oricărei plăți aferente eliberării certificatului de naționalitate sau, în lipsa unei asemenea reglementări, eliminarea tarifului prevăzut în anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 883/2024 în lipsa unui temei legislativ.		
		2. Certificatul de bună stare de navigabilitate (CBSN) Reglementarea actuală		
		Certificatul de bună stare de navigabilitate este prevăzut în lista actelor de bord la art. 12 alin. (1) lit. c) din Legea 176/02013 și figurează în		

		Nomenclatorul actelor permisive (tabelul III, poziția 11), unde Agenția Navală este indicată drept autoritate emitentă, iar termenul de valabilitate este stabilit ca fiind nelimitat. Dincolo de aceste mențiuni, cadrul normativ privind CBSN este aproape inexistent. Legea 176/2013 prevede doar că certificatul este necesar pentru înregistrarea de stat a navei (art. 16 alin. lit. e)), fără a reglementa natura sa juridică sau elementele esențiale ale actului permisiv, precum autoritatea emitentă, condițiile și procedura de eliberare, documentele necesare, termenul de valabilitate, cazurile de suspendare sau retragere și regimul taxelor. Regulile de înregistrare a navelor (HG nr. 1035/2023) reiau obligația prezentării CBSN la înregistrarea navei și definește certificatul ca document care atestă starea tehnică generală a navei sub aspectele ce țin de navigație. Totodată, Regulile prevăd că CBSN este emis de „administrația maritimă sau, în numele acesteia, de către organizațiile recunoscute de către Guvern" soluție care contrazice Nomenclatorul actelor permisive, potrivit căruia autoritatea emitentă este Agenția Navală. Reglementarea nu clarifică nici semnificația noțiunii de „administrație maritimă”, nici raportul acesteia cu Agenția Navală. Pct. 15 lit. b) al Cerințelor minime pentru escală în porturile și cheiurile Republicii Moldova, aprobate prin Ordinul MIDR nr. 67/2022 („Cerințele de	

		escală”), impun prezentarea CBSN (sau a certificatului comunitar tehnic de navigație interioară) la escalele navelor în porturile naționale. În rest, CBSN nu mai este reglementat în alte acte normative aplicabile navelor de navigație interioară. Totodată, denumirea certificatului, definiția sa din HG nr. 1035/2023 și menționarea sa, în același context, alături de certificatul de navigație interioară în Cerințele de escală indică existența unei suprapuneri semnificative între obiectul celor două acte: CBSN atestă starea tehnică a navei sub aspectul navigației, în timp ce certificatul de navigație interioară atestă conformitatea navei cu cerințele tehnice. Această concluzie este confirmată și de dreptul Uniunii Europene în domeniul navigației interioare, unde navigabilitatea navelor de navigație interioară este atestată, în general, prin certificate de navigație interioară (Directiva UE 2016/1629 și Directiva 2009/100/CE), fără existența unui certificat de bună stare de navigabilitate distinct. Deficiențele reglementării Reglementarea CBSN prezintă deficiențe fundamentale atât din perspectiva cadrului general privind actele permisive, cât și din perspectiva calității reglementării. Legea 176/2013 nu stabilește elementele primare ale actului permisiv, iar reglementarea infralegală este incompletă și contradictorie, inclusiv sub aspectul autorității emitente.	

		Dincolo de aceste deficiențe, introducerea certificatului de navigație interioară ridică o prezumție serioasă de redundanță a CBSN, întrucât ambele acte urmăresc, potrivit reglementărilor actuale, certificarea stării tehnice și a navigabilității navei. Dacă certificatul de navigație interioară va fi validat în urma revizuirii prescrise de art. LXXII din proiectul de lege, având în vedere că cele două certificate acoperă aceleași riscuri și urmăresc aceeași finalitate, menținerea CBSN în Legea 176/2013 ar echivala cu menținerea unui paralelism normativ și a unei dublări nejustificate de acte permisive. O asemenea situație este incompatibilă cu art. 12^{12} alin. (4) din Legea 160/2011 și cu cerința de eliminare a paralelismelor și a normelor desuete consacrate de art. 65 alin. (2) lit. c) și d) și art. 76 alin. (3) din Legea 100/2017. În aceste condiții, CBSN trebuie inclus în exercițiul de revizuire împreună cu certificatul de navigație interioară. Potrivit art. 4 alin. (2) al Legii 160/2011 la instituirea unui act permisiv nou este obligatoriu de a examina eliminarea actelor permisive în vigoare care acoperă total sau parțial aceleași riscuri, domenii de reglementare şi/sau de activitate de întreprinzător, iar propunerea de completare a Nomenclatorului actelor permisive cu orice act permisiv nou (certificatul de navigație interioară) trebuie fi însoțită de ajustarea cadrului legislativ în vigoare cu prevederi suficiente pentru ca reglementarea propusă să corespundă principiilor și	

		rigorilor Legii 160/2011. Dacă analiza va confirma suprapunerea funcțională a celor două certificate, soluția conformă cu legislația privind actele permisive este eliminarea CBSN din câmpul normativ, care a opera, simultan, și ca abrogare a normelor desuete și paralelismelor normative menționate, în conformitate cu art. 65 alin. (2) lit. c) și d) și art. 76 alin. (3) din Legea 100/2017. Se propune eliminarea CBSN ca act de bord distinct din Legea 176/2013, ca urmare a absorbției funcției sale de către certificatul de navigație interioară. Întrucât certificatul de navigație interioară urmează el însuși a fi supus revizuirii conform art. LXXII din proiectul de lege, se propune includerea CBSN într-un proces de revizuire simultan, ca tranziție spre eliminarea CBSN din Legea 176/2013 și din actele subsecvente care îl menționează.		
		3. Certificatul de clasă Reglementarea actuală		
		Certificatul de clasă este inclus în Nomenclatorul actelor permisive (tabelul III, poziția 9), cu indicarea Agenției Navale drept autoritate emitentă și cu un termen de valabilitate de 5 ani pentru nave exploatate pe căi navigabile interioare și de 2 ani pentru nave de navigație mixtă, de tip râu-mare, mai vechi de 30 de ani. Taxa aferentă certificatului este prevăzută ca fiind stabilită „conform metodologiei de calcul a Guvernului”. În Legea 176/2013, certificatul de clasă este menționat exclusiv în lista actelor de bord prevăzută la art. 12, fără ca legea să stabilească natura juridică		

		a acestui act, riscurile acoperite sau elementele sale esențiale. Lipsesc, astfel, condițiile generale, drepturile și obligațiile materiale și procedurale privind solicitarea, eliberarea și retragerea certificatului, documentele necesare, regimul taxelor și cazurile care pot determina suspendarea sau anularea acestuia. Totodată, taxa indicată în Nomenclatorul actelor permisive nu a fost stabilită printr-un act normativ ulterior. Certificatul de clasă nu este menționat în Nomenclatorul serviciilor Agenției Navale (HG nr. 883/2024). Deficiențele reglementării Chiar și independent de analiza de principiu a aplicabilității sale navelor de navigație interioară, reglementarea actuală a certificatului de clasă prezintă deficiențe serioase din perspectiva Legii 160/2011, Legii 100/2017 și Legii 235/2006. Cadrul normativ nu identifică riscurile pe care acest act permisiv este destinat să le acopere, lipsesc elementele primare ale actului permisiv. Totodată, deficiențele de reglementare a acestui certificat depășesc dimensiunea tehnico-legislativă, problema de fond fiind însăși aplicabilitatea acestui certificat navelor de navigație interioară. Certificatul de clasă nu este justificat pentru navele de navigație interioară O analiză a practicii internaționale și a cadrului juridic al Uniunii Europene relevă că sistemul de clasificare a navelor și certificatele de clasă sunt asociate doar navelor maritime (care, în Republica	

		Moldova, fac obiectul Codului maritim, și nu al Legii 176/2013), nu și navelor de navigație interioară. Directiva 2009/15/CE (privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor) și Regulamentul (CE) nr. 391/2009 (privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor), reglementează certificatele de clasă și prevăd că navele vizate sunt cele care intră sub incidența convențiilor internaționale de drept maritim — Convenția internațională pentru ocrotirea vieții omenești pe mare din 1974 (SOLAS) și Convenția internațională pentru prevenirea poluării de către nave din 1973 (MARPOL). La nivel național, HG nr. 2/2020 (privind aprobarea Regulamentului cu privire la normele şi standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecţie şi control al navelor de circulaţie maritimă şi mixtă, precum şi pentru activităţile în domeniu ale administraţiilor maritime), prin care au fost transpuse cele două acte europene se aplică expres doar navelor de circulație maritime și mixtă. Aceeași abordare rezultă și din proiectul de hotărâre de Guvern nr. 582/MIDR/2026, elaborat pentru înlocuirea HG nr. 2/2020, precum și din Cerințele de escală, care solicită prezentarea acestui certificat doar pentru navele maritime și navele de tip râu-mare (mixte). Prin contrast, în sfera navigației interioare, Directiva UE 2016/1629 nu prevede certificate de clasă pentru	

		navele de navigație interioară. Deși stabilește un sistem de atestare a conformității tehnice a navelor de către societăți de clasificare recunoscute de Comisia Europeană, similar sistemului din sfera maritimă, este esențial că acest sistem nu prevede emiterea certificatelor de clasă. Aceeași abordare este reflectată în Regulamentul din anexa 1 a HG nr. 723/2023, prin care Directiva menționată a fost transpusă în cadrul național. Regulamentul privind cerințele tehnice pentru navele de navigație interioară nu prevede emiterea pentru acestea a certificatelor de clasă. Totodată, în HG nr. 723/2023 a fost inclus, în anexa 2, un regulament, elaborat la nivel național (fără corespondent în directivă), privind societățile de clasificare în domeniul navelor de navigație internă. În mod neașteptat și fără context, acest regulament a prevăzut emiterea certificatelor de clasă. Această soluție a generat o incoerență internă a HG nr. 723/2023, întrucât regulamentul respectiv pare să fi preluat, într-o măsură semnificativă, structura și conceptele Regulamentului privind organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor de circulație maritimă și mixtă (HG nr. 2/2020), fără adaptare la specificul navigației interioare și la diferențele dintre regimul maritim și cel al navigației interne. Reglementarea națională este contradictorie și necorelată Astfel, lipsa unei conceptualizări a actelor de bord în Legea 176/2013 a condus la includerea certificatului	

		de clasă în lista actelor de bord al navelor de navigație interioară, deși acesta nu este un instrument caracteristic domeniului. Ulterior, prin acte normative subordonate, cerințele privind certificatele de clasă, aplicabile în dreptul Uniunii Europene doar navelor maritime, au fost extinse, fără justificare, asupra navelor de navigație interioară. Această situație contravine cerințelor de coerență, corelare și adaptare a normelor la realitățile reglementate, prevăzute de art. 3 alin. (1) lit. d), art. 271 și art. 46 alin. (3) din Legea 100/2017. Suplimentar, reglementările existente privind certificatul de clasă sunt contradictorii și necorelate sub aspectul autorității emitente și al sferei de aplicare: deși Nomenclatorul actelor permisive și Regulamentul cu privire la organizarea şi funcționarea Agenției Navale a Republicii Moldova („Regulamentul Agenției Navale"), aprobat prin HG nr. 706/2018) prevăd emiterea certificatelor de clasă de către Agenția Navală, HG nr. 723/2023 atribuie emiterea acestora „organizațiilor (societăți de clasificare – n.n.) recunoscute"; deși Regulamentul Agenției Navale se referă la nave de navigație interioară și nave de navigație mixtă, Hotărârea Guvernului nr. 2/2020 reglementează certificatele de clasă în contextul navelor maritime și mixte, iar Hotărârea Guvernului nr. 723/2023 extinde această abordare și asupra navelor de navigație interioară.	

		Aceste contradicții afectează coerența și previzibilitatea reglementării, contrar art. 3 alin. (1) lit. c), d) și alin. (4) și art. 7 din Legea 100/2017, precum și principiului previzibilității reglementării activității de întreprinzător consacrat de art. 5 din Legea 235/2006. Măsuri propuse Având în vedere că certificatele de clasă sunt instrumente aplicabile doar navelor maritime (reglementate de Codul maritim) și nu fac parte din sistemul de certificare specific navelor de navigație interioară, ce cad sub incidența Legii 176/2013, se propune eliminarea certificatului de clasă din lista actelor de bord din Legea 176/2013 (nave de navigație internă). Menținerea certificatului de clasă în regimul navelor de navigație interioară, fără o justificare obiectivă și fără o reglementare coerentă, ar perpetua o situație incompatibilă cu principiile de necesitate, proporționalitate, claritate și previzibilitate aplicabile actelor permisive. Pentru a permite o analiză completă a implicațiilor asupra cadrului normativ subsecvent, certificatul de clasă trebuie inclus, cel puțin, în exercițiul suplimentar de revizuire propus mai jos pentru includere în proiectul de lege.		
		4. Certificatul de tonaj Cadrul normativ actual		
		Certificatul de tonaj este inclus în Nomenclatorul actelor permisive (tabelul III, poziția 10), cu indicarea Agenției Navale drept autoritate emitentă, un termen de valabilitate de 15 ani (cu confirmare		

		după 10 ani) și o plată stabilită „conform metodologiei de calcul aprobate de către Guvern”. Includerea certificatului de tonaj în Nomenclator nu asigură însă o reglementare conformă a acestui act permisiv. Similar celorlalte acte de bord, Legea 176/2013 îl menționează o singură dată, în lista actelor de bord din art. 12, fără a reglementa natura sa juridică, scopul certificatului sau elementele primare impuse de Legea 160/2011: condițiile generale, drepturile și obligațiile materiale și procedurale privind solicitarea, eliberarea și retragerea certificatului, documentele necesare, regimul taxelor și condițiile care pot determina retragerea sau anularea acestuia. Regulamentul Agenției Navale confirmă competența acesteia de emitere a certificatelor de tonaj. Totodată, Hotărârea Guvernului nr. 1035/2023 privind Regulile de înregistrare de stat a navelor prevede că certificatele de tonaj se eliberează de „administrația maritimă sau, în numele acesteia, de către organizațiile recunoscute de Guvern”, generând o necorelare cu reglementarea existentă privind autoritatea emitentă. Plata aferentă emiterii certificatului de tonaj nu a fost stabilită printr-un act normativ, iar eliberarea acestui certificat nu figurează în Nomenclatorul serviciilor Agenției Navale aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 883/2024. Deficiențele reglementării Lipsa unei reglementări primare complete	

		Spre deosebire de alte acte de bord analizate, existența certificatului de tonaj ca instrument de certificare în navigația interioară este justificată de practica internațională. Pentru navele implicate în trafic internațional, tonajul reprezintă un parametru utilizat la stabilirea unor elemente precum taxele portuare, tarifele de pilotaj, taxele de tranzit, primele de asigurare și cerințele privind echipajul minim de siguranță. Republica Moldova este parte atât la Convenția internațională asupra măsurării tonajului navelor (TONNAGE 69), aplicabilă navelor maritime, cât și la Convenția de la Geneva privind măsurarea navelor de navigație interioară din 1966, care reglementează măsurarea tonajului și emiterea certificatelor de tonaj pentru navele de navigație interioară. Tocmai datorită importanței practice a acestui certificat, lipsa unei reglementări naționale complete generează riscuri semnificative din perspectiva previzibilității și proporționalității reglementării activității de întreprinzător. Această situație justifică, prin ea însăși, includerea certificatului de tonaj în exercițiul suplimentar de revizuire propus pentru proiectul de lege, în vederea asigurării unui cadru normativ coerent și corelat. Lipsa conceptului normativ al tonajului compromite previzibilitatea reglementării Suplimentar deficiențelor expuse mai sus, lipsa unei conceptualizări și definiri normative a noțiunii de tonaj are un impact semnificativ asupra	

		previzibilității reglementării. Această problemă este cu atât mai relevantă cu cât noțiunea de „tonaj” este una tehnică și neintuitivă, iar semnificația sa diferă substanțial în funcție de categoria navei vizate (navă maritimă sau navă de navigație interioară). La navele maritime, tonajul este determinat pe baza volumului spațiilor închise ale navei și se exprimă prin indicatori precum tonajul brut și tonajul net. Acești indicatori nu reprezintă o măsură a greutății navei, ci reprezintă valori adimensionale (fără unitate de măsură) derivate prin formule de calcul pe baza capacității volumetrice a navei. Prin contrast, la navele de navigație interioară, Convenția de la Geneva (1966) utilizează o abordare diferită: tonajul este exprimat în tone, iar măsurarea tonajului (care nu se împarte în tonaj brut și net) se bazează pe volumul de apă dezlocuit de navă în funcție de afundare și urmărește determinarea deplasamentului maxim admisibil, iar pentru navele de marfă — și determinarea greutății încărcăturii. Aceste diferențe conceptuale nu se reflectă în cadrul normativ național. Reglementările existente utilizează generic termenul „tonaj”, fără a preciza categoria navei vizate, metoda de calcul aplicabilă sau unitatea de măsură relevantă. Această lipsă de claritate produce efecte practice directe pentru operatorii de nave sub pavilion moldovenesc. Spre exemplu, Nomenclatorul serviciilor Agenţiei Navale (HG nr. 883/2024) utilizează criteriul tonajului pentru stabilirea unor tarife aplicate de	

		Agenția Navală (tarifele de pilotare de la poziția 62), iar pentru tarifele de înregistrare în Registrul de stat al navelor aplică un coeficient determinat în funcție de tonaj (tabelul 3 din pct. 15 al Metodologiei de calculare a tarifelor pentru serviciile Agenției Navale, anexa 1 la HG nr. 883/2024). Totodată, nu se precizează dacă este avut în vedere tonajul navelor maritime sau al navelor de navigație interioară, iar unitatea de măsură utilizată diferă: în tabelul coeficientului se indică „tona”, iar pentru tarifele de pilotaj se utilizează abrevierea „TRB” (spre exemplu, „nave de la 1001 TRB până la 2000 TRB”). Această din urmă noțiune nu este definită în HG nr. 883/2024, dar pare a fi o referire la „tone registru brut", unitate de tonaj abandonată la nivel internațional cu aproape 60 de ani în urmă, când Convenția TONNAGE 69 a introdus indicii adimensionali standardizați de tonaj brut (gross tonnage) și tonaj net (net tonnage). Astfel, lipsa unei reglementări conceptuale și a definirii normative a noțiunii de tonaj determină reglementări incoerente și anacronisme conceptuale, care, totodată, generează obligații administrative (certificarea) și costuri financiare sporite (tarifele achitate Agenției Navale) pentru operatorii economici. Această situație contravine cerințelor de claritate, coerență și previzibilitate a actelor normative prevăzute de art. 3 alin. 1) lit. d) și art. 54 alin. (1) lit.a) din Legea 100/2017, precum și principiilor de previzibilitate și proporționalitate a	

		reglementării activității de întreprinzător prevăzute de art. 4 lit. a) și e), art. 5 și art. 15 din Legea 235/2006. Măsuri propuse Certificatul de tonaj trebuie menținut ca act de bord pentru navele de navigație interioară, având în vedere rolul său în cadrul transportului naval internațional. Totodată, este necesară revizuirea integrală a cadrului normativ aplicabil, prin: a) clarificarea noțiunii de tonaj aplicabile navelor de navigație interioară, prin raportare la Convenția de la Geneva din 1966 și delimitarea acesteia de conceptele utilizate pentru navele maritime (Codul maritim); b) reglementarea prin lege a elementelor primare ale certificatului de tonaj, inclusiv autoritatea emitentă, condițiile și procedura de eliberare, taxa de eliberare, documentele necesare, termenul de valabilitate și temeiurile de retragere sau anulare.	
		V. Exercițiul de revizuire adițional pentru actele de bord	
		Ținând cont de analiză prezentată mai sus, propunem completarea mecanismului de tranziție din proiectul de lege cu un al doilea palier de revizuire, destinat actelor de bord din Legea 176/2013 care sunt deja prevăzute de Nomenclatorul actelor permisive, dar a căror reglementare nu corespunde principiilor de reglementare a activității de întreprinzător - certificatul de naționalitate, CBSN, certificatul de clasă și certificatul de tonaj.	

		Spre deosebire de alin. (3)-(6) ale art. LXXII din proiectul de lege, care vizează actele calificabile drept permisive, dar neincluse în Nomenclator, completarea propusă (un nou alineat 7 și o noua anexă 2) are ca obiect revizuirea actelor deja incluse în Nomenclator, în vederea evaluării oportunității menținerii acestora și a racordării reglementării lor la cerințele Legii 160/2011 și ale Legii 235/2006. Astfel, art. LXXII din proiectul de lege propunem să fie completat cu alin. (7) și cu Anexa nr. 2 având următorul cuprins: ”(7) Se aprobă lista actelor, conform anexei nr.2, care sunt prevăzute de Nomenclatorul actelor permisive din anexa la Legea nr.160/2011, a căror reglementare nu este conformă cu principiile reglementării activității de întreprinzător. Timp de un an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul va revizui prevederile actelor normative care reglementează actele permisive menționate în anexa 2, conform prevederilor din Capitolul II² din Legea nr.160/2011 din perspectiva oportunității şi a conformității actelor normative cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător și va propune modificările necesare ale cadrului normativ în vederea abrogării sau reglementării în conformitate cu principiile de reglementare stabilite în Legea nr.160/2011 și în Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.”	

Expertizare			
30.	**Centrul Național Anticorupție (*Raportul Nr. ELO26/11861 din 17.09.2026)***	**I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului** **I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului** Autorul proiectului de act normativ este Guvernul Republicii Moldova, iar autorul nemijlocit este Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, ceea ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 alin. (3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde prevederilor art. 72 din Constituția Republicii Moldova și art. 6–12 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	**Se ia act**
		I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului Conform art. 8 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, etapele principale ale asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt: *a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;* *b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;* *c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*	

		d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii; *e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.* Proiectul, însoțit de nota de fundamentare, precum și anunțurile privind inițierea elaborării proiectului și consultarea publică a acestuia, sunt publicate pe pagina web oficială a autorului. Astfel, în procesul de promovare a proiectului au fost respectate rigorile privind asigurarea transparenței decizionale prevăzute la art. 8 lit. a)–d) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional.	
		I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului	
		Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop simplificarea activităților antreprenoriale și a activităților aferente proceselor organizaționale.	
		I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect	
		Implementarea prevederilor propuse poate contribui la realizarea interesului public urmărit prin proiect, fără a aduce atingere interesului public general, în sensul prevederilor Legii integrității nr. 82/2017.	
		I.5. Justificarea soluțiilor proiectului	
		I.5.1. Suficiența argumentării în nota de fundamentare	

		În conformitate cu art. 30 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de o notă de fundamentare care cuprinde, după caz, informațiile prevăzute de lege, inclusiv denumirea sau numele autorului și, după caz, ale participanților la elaborarea proiectului actului normativ, condițiile care au impus elaborarea proiectului, obiectivele urmărite și soluțiile propuse, analiza impactului de reglementare, compatibilitatea proiectului cu legislația Uniunii Europene, precum și informațiile privind avizarea și consultarea publică, modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent și măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului.	
		Nota de fundamentare a proiectului este structurată potrivit exigențelor stabilite de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.	
		I.5.2. Argumentarea economico-financiară	
		Conform art. 30 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină analiza impactului de reglementare.	
		Proiectul prevede modificări care ar putea avea un impact indirect asupra bugetului public.	
		II. Analiza generală a factorilor de risc ai proiectului	
		II.1. Limbajul proiectului Potrivit art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, textul proiectului actului normativ	

		se elaborează cu respectarea unor reguli, inclusiv expunerea într-un limbaj simplu, clar și concis, utilizarea constantă și uniformă a terminologiei, evitarea cuvintelor și expresiilor neutilizate sau cu sens ambiguu, evitarea tautologiilor juridice și utilizarea, pe cât este posibil, a noțiunilor monosemantice. Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art. 54 din Legea nr. 100/2017.	
		II.2. Coerența legislativă a proiectului	
		În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte între prevederile acestuia și reglementările altor acte normative în vigoare.	
		II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect	
		Prevederile proiectului vizează activitatea desfășurată de autoritățile emitente de acte permisive, conform anexei la proiect.	
		II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului	
		Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor și libertăților fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.	
		III. Concluzia expertizei	

		Potrivit notei de fundamentare, proiectul are drept scop simplificarea activităților antreprenoriale și a activităților aferente proceselor organizaționale. Autorul a prezentat sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de la autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect și de la instituțiile interesate, fapt ce denotă definitivarea proiectului și întrunirea condițiilor stabilite de legislație. În procesul de promovare a proiectului au fost respectate rigorile privind asigurarea transparenței decizionale prevăzute la art. 8 lit. a)–d) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional. Nota de fundamentare a proiectului este structurată potrivit exigențelor stabilite de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Implementarea prevederilor propuse poate contribui la realizarea interesului public urmărit prin proiect, fără a aduce atingere interesului public general, în sensul prevederilor Legii integrității nr. 82/2017.	
31.	**Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru** ***(demersul Nr. 36/01-***	Potrivit Art. XXIX din proiectul de lege se operează modificări la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Astfel, compartimentul III, poziția 22 se exclude. Notăm că, prin Legea nr. 176/2025 pentru modificarea unor acte normative (reglementarea	

	06/1304 din 04.09.2026)	activității în domeniul geodeziei, cadastrului și evaluării bunurilor imobile), adoptată la 03 iulie 2025 și publicată în Monitorul Oficial nr. 409–412, art. 549, din 31 iulie 2025, la art. V s-a dispus: „În anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republici Moldova, 2011, nr. 170–175, art. 494), cu modificările ulterioare, la compartimentul III poziția 24 prima liniuță, cuvântul „imobile” se exclude.”, cu intrare în vigoare la 01 ianuarie 2027, potrivit art. VIII alin. (1) lit. d) din aceeași lege. Finalitatea normei constă în alinierea denumirii actului permisiv la noțiunea generică utilizată de legea specială: „certificat al evaluatorului bunurilor”. Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare reglementează două domenii de evaluare a bunurilor: evaluarea bunurilor imobile și evaluarea bunurilor mobile și utilizează, în mod corespunzător, noțiunea generică de „certificat al evaluatorului bunurilor”, domeniul de evaluare fiind indicat în conținutul certificatului, dar nu în denumirea actului permisiv. Această soluție terminologică nu are caracter redacțional și este deja consacrată normativ: prin art. III pct. 5 și pct. 6 din Legea nr. 176/2025, în vigoare din 31 august 2025, sintagma „certificatul evaluatorului bunurilor imobile” a fost substituită, în cuprinsul art. 15 alin.	**Nu se acceptă.** Soluția propusă nu anulează intervenția Legii nr.176/2025 care urmează să intre oricum în vigoare la 1 ianuarie 2027. Corespunzător prin modificarea denumirii actului în Nomenclatorul actual, la poziția 15 din compartimentul III, nu presupune că nu va trebui de intervenit la 1 ianuarie în redacția pozieției 24. De aceea, din perspectiva tehnicii juridice, este necesar de modificat Art.V din Legea nr.176/2025 (pînă la intrarea în vigoare) unde de clarificat că modificările propuse asupra denumirii „certificatului evaluatorului bunurilor” se referă la poziția 15 și nu la poziția 24. Mai mult, modificarea propusă în mod conceptual nu este cea mai reușită. Odată ce nu există un astfel de act permisiv ca – „certificat al evaluatorului bunurilor”. Inclusiv din Legea nr.989/2002 reiese că sunt două certificate distincte, cu două categorii de cerințe distincte și aspecte de procedură distincte. Corespunzător, și în Nomenclator trebuie să fie indicate două acte permisive distincte. Totodată, însăși denumirea propusă este confuză, odată ce nu este clar în privința la ce bunuri se referă, luînd în calcul că mai există certificate de evaluator în domeniul armelor și munițiilor, la fel în domeniul valorilor mobiliare (ori și armele și valorile mobiliare se încadrează în categoria de bunuri mobile).

		(7) și al art. 15[1] din Legea nr. 989/2002, cu sintagma „certificatul evaluatorului bunurilor”. Totodată, potrivit art. 13[2] alin. (2) lit. d) din Legea nr. 989/2002, introdus prin art. III pct. 4 din Legea nr. 176/2025 și în vigoare de la aceeași dată, Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru efectuează certificarea evaluatorilor bunurilor mobile și imobile. Precizăm că, competența Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru pentru domeniul evaluării bunurilor mobile, devine operațională la 01 ianuarie 2027, dată de la care, potrivit art. VIII alin. (1) lit. c) din Legea nr. 176/2025, intră în vigoare art. 15 alin. (2) și (2[1]), precum și art. 15[1] alin. (1[1]) și (2[1]) din Legea nr. 989/2002, care reglementează eliberarea certificatului evaluatorului bunurilor pentru domeniul evaluării bunurilor mobile, prin intermediul Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive (SIA GEAP).	
		În consecință, menținerea în Anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 a denumirii „Certificat al evaluatorului bunurilor imobile” produce următoarele efecte: incertitudine privind aplicarea, de la 01 ianuarie 2027, a art. V al Legii nr. 176/2025, rămas fără obiect; divergență terminologică actuală față de art. 15 alin. (7) și art. 15[1] din Legea nr. 989/2002, în vigoare din 31 august 2025; lipsa unui act permisiv corespunzător domeniului evaluării bunurilor mobile, pentru care	

		Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru devine efectiv competentă la 01 ianuarie 2027 în temeiul art. 15 alin. (2) și (2¹) și al art. 15¹ alin. (1¹) din Legea nr. 989/2002, ceea ce este de natură să afecteze exercitarea acestei competențe; necorespunderea nomenclatorului actelor permisive cu terminologia și structura pe domenii stabilite prin Legea nr. 989/2002.	
		În acest context, considerăm necesară corelarea nomenclatorului actelor permisive prevăzut în Anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător cu prevederile Legii nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare și cu modificările operate prin Legea nr. 176/2025. Astfel, propunem, în Anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011, la compartimentul III, poziția 15, din denumirea actului permisiv „Certificat al evaluatorului bunurilor imobile” să fie exclus cuvântul „imobile”. Respectiv, denumirea actului permisiv va fi „Certificat al evaluatorului bunurilor”, în concordanță cu terminologia utilizată de Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare și cu cadrul normativ aplicabil certificării evaluatorilor pentru domeniile evaluării bunurilor imobile și bunurilor mobile.	
32.	**Ministerul Energiei** ***(demersul Nr. 05-***	La Art. XI Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 40–49, art.	**Se acceptă.** Proiectul a fost completat cu modificările respective.

	2414 din 8.09.2026)	82), se propune modificarea acestuia după cum urmează: Articolul 14 alineatul (1), litera a) se exclude: Condiția privind deținerea de către importatorii de produse petroliere principale a unor depozite petroliere proprii și/sau închiriate, cu un volum minim de 1000 m³, a fost instituită anterior adoptării Legii nr. 119/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere. Odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 119/2026 privind securitatea aprovizionării cu produse petroliere, a fost instituit un mecanism distinct pentru constituirea și menținerea stocurilor de urgență, aplicabil importatorilor de produse petroliere, în funcție de volumul anual al importurilor. În conformitate cu prevederile legii, importatorii care introduc pe piață până la 10 000 de tone anual își îndeplinesc obligația de stocare prin achitarea contribuției de stocare, fără obligația de a constitui fizic stocuri de urgență. Totodată, importatorii care introduc pe piață peste 10 000 de tone anual sunt obligați să constituie fizic în spații de stocare autorizate situate pe teritoriul Republicii Moldova cel puțin 50% din obligația individuală de stocare, diferența putând fi îndeplinită prin mecanismele prevăzute de Legea nr. 119/2026. În aceste condiții, menținerea condiției prevăzute la art. 14 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 461/2001 nu mai	

		este necesară, întrucât obligația privind existența capacităților de stocare este deja reglementată prin mecanismul instituit de Legea nr. 119/2026.	
33.	**Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor** ***(demersul Nr.15–5168 din 21.09.2026)***	notifică despre menținerea următoarelor obiecții formulate prin avizul nr. 15-4109 din 24.07.26 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, comunică despre susținerea turismului rural, care necesită suport, consultanță și sprijin în procesul de dezvoltare, dar în limitele atribuite de lege și nu în detrimentul intereselor economice, politicii fiscale (în special taxarea viciilor, respectiv a consumului de alcool), protecției sănătății și intereselor consumatorului.	**Cu titlu de informare.** Conform scrisorii nr.10-01/5353 din 21.09.2026 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor a prezentat propuneri de modificarea a Legii nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice care se acceptă.
		I. Cu referire la art. VIII din proiect, ce ține de modificarea Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice:	
		1. În proiectul remis spre examinare și nota de fundamentare, nu se aduc argumente vis-a-vis de excluderea noțiunii de „aviz prealabil” în cadrul procedurii legale de emitere a licenței de import a alcoolului etilic rectificat, deși autorii proiectului susțin că au adus argumente în punctul 32 al sub compartimentului 2.2 „Descrierea situației și a problemelor care impun intervenția”, punctul respectiv nu se enumeră în compartimentul menționat.	

		Se notează că în Anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător „avizul prealabil” sub denumirea de act permisiv nu figurează, însă ca autoritate implicată în eliberarea licenței de import, ANSA este menționată expres. Acesta fiind un act intermediar în procedura de eliberare a licenței respective, logica legală, nu presupune includerea lui în Nomenclatorul actelor permisive și nu poate fi considerat ca barieră în eliberarea licenței (în opinia autorului la tabelul de sinteză), ci un document ce confirmă că cantitățile solicitate la importul alcoolului etilic sunt necesare în realizarea prognozei de producere.	
		Totodată, după cum s-a expus în avizarea primară, „avizul prealabil” se eliberează anual la solicitarea Agenția Servicii Publice preponderent pentru întreprinderile din stânga Nistrului (și nu numai), odată cu reperfectarea licenței de import a alcoolului etilic, reprezentând verificarea prin calcule tehnologice a volumelor solicitate de a fi importate. Ținem să reiterăm, că actualmente, inspectorii Agenției, comunică cu autoritatea de licențiere pe segmentul avizului prealabil pentru dreptul de import al alcoolului etilic, utilizând SIA GEAP, ceea ce facilitează și mai mult colaborarea interinstituțională și procedura de emitere/reperfectare a licenței.	
		2. Pe subiectul abrogării articolul 6, alineatul (4) și punctul 5 ” articolul 24, alineatul (41), autorii	Cu titlu de informare .

		proiectului în nota de fundamentare nu identifică ca problemă specifică abordată în modificare, însă în tabelului de sinteză a observațiilor se specifică că „Propunerile de modificare nu elimină sau interzic dopurile cu dispersie, agenții economici având posibilitatea și în continuare să le folosească Prevederile proiectului elimină confirmarea dopurilor cu dispersie sau altor tipuri de dopuri de către o instituție publică”.	Conform scrisorii nr.10-01/5353 din 21.09.2026 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor comunică susținerea proiectului.
		Abrogarea acestor prevederi legale, exclude prevederea de comercializare pe piaţa internă a băuturilor spirtoase cu o concentraţie alcoolică de minimum 25% în volum îmbuteliate/ambalate în sticle cu dopuri cu dispersie sau cu alte tipuri de dopuri, confirmate de către Instituţia Publică Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor Și Siguranța Alimentelor, ceea ce indirect permite de a exclude această cerință.	
		În avizul primar au fost aduse argumente și în continuare se menține opinia, că dopul cu dispersie, contribuie la asigurarea unui nivel de protecție împotriva falsificării și reutilizării ambalajelor, eliminând riscul fabricării și comercializării produselor alcoolice falsificate sau contrafăcute. Utilizarea dopurilor cu dispersie, reprezintă o măsură de securizare a ambalajului, care limitează posibilitatea reumplerii recipientelor cu produse de proveniență necunoscută (în special la comercializarea la pahar), contribuie la asigurarea integrității produselor în vederea protejării sănătății	

		consumatorilor și prevenirii practicilor frauduloase pe piață.	
		II. Cu referire la art. XV - Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar și la fertilizanți	**Cu titlu de informare .** Conform scrisorii nr.10-01/5353 din 21.09.2026 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor comunică susținerea proiectului.
		2. Se notează că, în adresa entității, au fost depuse/semnalate plângeri ale agricultorilor prin care au solicitat deplasarea inspectorilor pentru constatarea tratărilor vecinilor care au dăunat viilor/livezilor urmarea stropirilor efectuate, nesigilarea registrului, poate duce la riscuri majore pentru operatorul de bună credință.	
		În acest sens, se reiterează că, cu privire la pct. 4 care propune excluderea cuvintelor ,,înregistrat și sigilat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor” din art. 12 alin. (11) lit. c), precum și cu privire la pct. 7 care propune excluderea cuvintelor ,,înregistrat și sigilat de către aceasta” precum și excluderea celei de-a doua propoziție din alin. (11) care are următorul conținut ,,Registrele respective sunt înregistrate și sigilate la subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor din raza de activitate a producătorului agricol/persoanei juridice care prestează servicii în domeniul protecției plantelor,, nu se acceptă întrucât la momentul actual, Agenția, nu deține un alt instrument de evidență a importului, comercializării, stocării și utilizării produselor fitosanitare și a produselor fertilizante	

		decât cel prevăzut în Anexa nr. 1 la Hotărârea de Guvern 1045/2005 și Anexa nr. 4 la Legea 119/2004. Înregistrarea și sigilarea acestor registre la subdiviziunile teritoriale ale Agenției, permit asigurarea corectitudinii, veridicității într-un format standardizat a evidențelor respective De asemenea, se menționează că, la momentul actual, Agenția, nu deține un sistem informațional digitalizat destinat ținerii și administrării acestor evidențe.	
		III. Cu referire la art. XVIII - Legea viei și vinului nr. 57/2006:	**Se ia act**
		Cât ține de neacceptarea propunerii de modificare a art. 26² alin. (3) lit. b) din Lege prin divizarea acesteia în două litere distincte, se notează despre necesitatea creării unui grup de lucru cu participarea reprezentanților Agenției pentru elaborarea unui act normativ nou care va reglementa cele propuse supra.	
		IV. Art. XXVI. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, 3 în partea ce ține de abrogarea art. 34 alin. (2/3), având în vedere că au același mecanism de aplicare, se propune excluderea și a alin. (2/2), or, în contextul menținerii, întru excluderea antecedentelor contravenționale, după textul „în decursul unui an” se propune a se completa cu cuvântul „calendaristic”.	Modificările la art.34 din CC se exclud din proiect, la insistența Ministerului Justiției.

		V. Cu referire la art. XXIX - ce ține de Anexa nr. 1 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător:	**Cu titlu de informare .** Conform scrisorii nr.10-01/5353 din 21.09.2026 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor comunică susținerea proiectului.
		Modificările propuse la pct. 2 la poziția 13 și poziția 14 privind termenul nelimitat al autorizației sanitare veterinare de funcționare ți certificatului de înregistrare în domeniul siguranței alimentelor – nu se susține. Agenția reiterează poziția expusă anterior, privind necesitate menținerii valabilității actelor permisive enumerate prin menținerea termenului conform contractului de locațiune sau actului de proprietate a imobilului conform argumentelor din avizul primar.	
		Având contracte de locațiune pe termeni simbolici, de 1-2 luni primesc autorizații de funcționare, își schimbă locația activând pe altă adresă, de asemenea majoritatea agenților economici nu își onorează obligația prevăzută la lit. a) alin.(1) art. 17 obligațiile persoanelor fizice şi juridice din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, art. 311 alin. (5) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor și alin. (6) art. 11 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, iar Agenția, este în imposibilitate de a planifica și efectua controale oficiale planificate/inopinate în baza Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, creând riscuri majore pentru implementarea politicilor statului în domeniul siguranței produselor alimentare. Mai mult ca atât, aceste acte permisive, sunt apoi	

		folosite în cadrul licitațiilor de furnizare a produselor alimentare către școli, grădinițe și alte instituții publice, iar produsele produse/procesate/livrate de la întreprinderi care nu sunt monitorizate de Agenție pot fi periculoase pentru viața și sănătatea populației. Astfel, atât timp cât contractul de arendă este încheiat pe o perioadă limitată și termenul de valabilitate al actului permisiv trebuie să fie limitat, care ulterior poate fi prelungit în condițiile Legii nr.160/2012. Subsecvent, cu referire la precizările autorului, privind contraargumentele invocate, se constată că raționamentul expus, nu este clar întrucât nu rezultă în mod concret legătura dintre argumentele prezentate și concluzia la care se ajunge.	
		VI. Modificările prezentate la Art. XXXII. – Anexa Legii nr.131/2012 privind controlul de stat, compartimentul 1 „Lista organelor de control şi domeniile aferente acestora” - se notează despre menținerea celor reflectate în avizul primar. În condițiile în care se impune verificarea materialelor și articolelor care vin în contact cu produsele alimentare de către Agenție a operatorilor care importă sau produc materiale care întră în contact cu produsele alimentare, este necesar majorarea unităților de personal, preluarea practicilor, laboratorului etc. ca rezultat reflectă impact financiar.	**Se acceptă. Amendamentele la Legea nr.131/2012 au fost excfluse din proiect.**
		VII. Art. XXXIV. - ce ține de Legea nr. 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea	**Nu se acceptă.**

		conformității cu legislația privind hrana pentru animale şi produsele alimentare şi cu normele de sănătate și de bunăstare a animalelor se notează că, abrogarea articolului 10 alineatul (3), nu se susține. Se menține poziția redată în avizul inițial. De menționat, că autorul nu precizează care legislația specială stabilește înregistrarea, notificarea, includerea în listele de substanțe admise sau alte mecanisme de reglementare.	Observația a fost formulată în raport cu redacția anterioară a proiectului. Ulterior, Ministerul Sănătății a propus o nouă redacție a art. 14 alin. (1) din Legea nr. 306/2018, potrivit căreia unele categorii de produse alimentare se supun, înainte de introducerea pe piață și distribuire, înregistrării de stat sau notificării, în conformitate cu procedurile stabilite de Guvern. Totodată, se menține art. 25 lit. k) din Legea nr. 306/2018, care atribuie Ministerului Sănătății competența de elaborare a reglementărilor în domeniul aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, alimentelor noi, produselor alimentare fortificate și al celorlalte categorii de produse alimentare prevăzute de norma respectivă. În aceste condiții, menținerea art. 10 alin. (3) din Legea nr. 50/2013, care stabilește generic că Ministerul Sănătății „autorizează" aceste categorii de produse, nu mai este necesară. Regimul aplicabil acestora urmează să fie stabilit potrivit art. 14 din Legea nr. 306/2018 și actelor normative adoptate pentru punerea sa în aplicare. Prin urmare, se menține propunerea de abrogare a art. 10 alin. (3) din Legea nr. 50/2013.
		VIII. Cu referire la Art. XXXV. – Legea nr. 68/2013 despre semințe	
		1. La art.13 alin. (2), se propune după cuvintele „(producerea şi/sau prelucrarea, şi/sau comercializarea seminţelor)" completarea cu sintagma „în format electronic prin intermediul sistemului informațional". Conform proiectului cererea privind înregistrarea se depune pe suport de hârtie la ANSA, ulterior ANSA înregistrează cererea în format electronic, prin intermediul sistemului informațional. Reiterăm, această activitate nu este posibil de realizat întrucât, în sistemul informațional „EVO" modulul	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului. Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente.

		„Înregistrarea agenților economici la producerea și/sau prelucrarea și/sau comercializarea semințelor” nu este dezvoltată posibilitatea utilizării ghișeului unic, pentru înregistrarea agentului economic. La moment, depunerea cererii se efectuează electronic în SI „EVO” și este permis de sistem, doar individual, pentru agentul economic solicitant. Informativ comunicăm, datele din sistemul informațional „EVO” vor fi transmise în Registrul de stat fitosanitar, componentă a SII „e-ANSA”, care la moment este la etapa de finalizare a elaborării și începând din 2027 se va iniția aplicarea acestuia. Astfel, art. 13 alin. (2) se propune modificarea cu următorul conținut: „(2) Pentru înscrierea în Registru, agenţii economici depun la Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor cererea privind înregistrarea, cu indicarea activităţii respective (producerea şi/sau prelucrarea, şi/sau comercializarea seminţelor), în format electronic prin intermediul sistemului informațional, la care se anexează următoarele documente: a) copia de pe titlul de proprietate sau de pe contractul de locaţiune a imobilului unde se va desfăşura activitatea înregistrată; b) copia de pe documentul ce confirmă deţinerea, în proprietate sau în folosinţă, a terenului agricol (pentru producere); c) declarația pe propria răspundere privind multiplicarea seminţelor sau contractul de	

		producere a semințelor, încheiat cu amelioratorul sau cu menţinătorul.”	
		1. La art. 14:	
		- alin. (1) se propune de a se exclude. - alin. (2) se propune modificarea în contextul descrierii de mai sus și va avea următorul conținut: „ (2) Solicitantul depune cererea completată privind înregistrarea, prezentată în Anexa nr. 2 la prezenta Lege, în format electronic prin intermediul sistemului informațional către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, anexând documentele prevăzute la art. 13 alin. (2). Subdiviziunea teritorială verifică autenticitatea documentației prezentate, iar în cazul în care nu au fost prezentate toate documentele indicate, cererea se respinge, indicând motivul de refuz.” - alin. (4) propunerea se acceptă. - alin. (5) se propune cuvintele „înregistrează cererea” a se substitui cu cuvintele „emite extras din Registru”. Totodată cuvintele „care se emite” a se substitui cu cuvintele „care se transmite”. Astfel, art. 14 alin. (5) se propune modificarea cu următorul conținut: „(5) În cazul în care sunt întrunite toate condiţiile stabilite la art. 13, în termen de 10 zile lucrătoare de la depunerea cererii, Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor emite extras din Registru, în format electronic, prin intermediul sistemului informațional, care se transmite automat în	**Nu se acceptă.** Propunerile prezentate nu țin de obiectivul și scopul proiectului. Propunerea necesită o consultare suplimentară cu autoritățile competente

		cabinetul personal al agentului economic (Mcabinet).” - alin. (6/1) Conform Legii nr. 78/2026 pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe (în vigoare din 10.11.2026). Se propune înlocuirea aplicării termenului „extras din Registru” cu termenul „act administrativ”, care reprezintă un document informativ și constatator, care nu cade sub incidența prevederilor Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Astfel, art. 14 alin. (6/1) se propune modificarea prin următorul conținut: „(6/1)După examinarea cererii, Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor emite extras din Registru ce confirmă înregistrarea cererii sau refuzul înregistrării cererii.” - alin. (6/2) Conform Legii nr. 78/2026 pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe (în vigoare din 10.11.2026). Se propune cuvintele „actului administrativ” a se substitui cu cuvintele „extrasului din Registru”.	
		Astfel, art. 14 alin. (6/2) se propune modificarea prin următorul conținut:	
		„(6/2) Contestarea extrasului din Registru, menționat la alin. (61) se realizează în conformitate cu Codul administrativ nr. 116/2018.”	
		2. La anexa nr. 2 propunerea se acceptă.	**Se ia act.**

		IX. Cu referire la Art. XLV – Modificările propuse la Legea nr.279/2017 privind informarea consumatorului cu privire la produsele alimentare și Art. LII. – Legea nr.306/2018 privind siguranța alimentelor în partea ce ține de controlul etichetării unor categorii de produse alimentare comercializate în farmacii – nu se acceptă. Nu există nici o suprapunere de controale în acest sens după cum este indicat în Nota de fundamentare. Dimpotrivă, din textul proiectului reiese ca Agenția, va fi nevoită să efectueze si controale ale produselor alimentare comercializate în farmacii, în special când va fi cazul unei neconformități sau a unei petiții. Prevederile propuse, instituie o suprapunere de controale cu Agenția Națională pentru Sănătate Publică care are și rolul de protecția a consumatorilor în partea ce tine de produsele comercializate în farmacii. Mai mult de cât atât, unele produse se comercializează, exclusiv în farmacii. Astfel, se consideră necesară reexaminarea prevederilor proiectului din care reiese atribuirea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor competențe de control în cadrul farmaciilor, deoarece acestea depășesc atribuțiile funcționale și domeniul de competență al autorității. De asemenea, Agenția, nu deține atribuții privind autorizarea, înregistrarea sau evidența farmaciilor și nu dispune de mecanismele administrative necesare pentru exercitarea eficientă a controlului produselor alimentare comercializate	**Se acceptă.** Prevederile proiectului au fost reexaminate, fiind menținute modificările necesare realizării măsurilor de dereglementare și corelării cadrului normativ aferent acestora. Modificările ce țin de redistribuirea competențelor de control asupra produselor alimentare comercializate în farmacii urmează a fi excluse din proiect.

		în aceste unități. Atribuirea unor competențe de control asupra unor entități care nu se află în sfera de reglementare și supraveghere a autorității poate genera suprapuneri instituționale, incertitudini privind delimitarea competențelor și dificultăți în aplicarea practică a legislației.	
		Mai mult, argumentele invocate de autor nu corespund modificărilor propuse.	
		X. Cu referire la Art. XLVIII. – Legea nr.237/2018 cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructele și legumele proaspete, modificările propuse la art. (3) alin. (1) și art. (6) alin. (2) - nu se acceptă, întrucât prevederile contravin Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/2430 al Comisiei din 17 august 2023 de stabilire a normelor privind controalele de verificare a conformității cu standardele de comercializare pentru sectorul.	**Se ia act.** Cuvintele „prin procedura de notificare” au fost excluse după prima avizare și din considerentele expuse în alte avize. Menționăm că propunerile de modificare respective nu contravin Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/2430 al Comisiei din 17 august 2023, deoarece înregistrarea poate fi efectuată și prin procedura de notificar
		XI. Cu referire la Art. L. – Legea nr. 306/2018 privind siguranţa alimentelor. 2. Modificarea articolului 14 alineatul (1), articolului 24 alineatul (2), cât și modificările menționate la articolul 25, nu se susțin.	**Cu titlu de informare**. Conform scrisorii nr.10-01/5353 din 21.09.2026 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor comunică susținerea proiectului. Prevederile proiectului au fost reexaminate, fiind menținute modificările necesare realizării măsurilor de dereglementare și corelării cadrului normativ aferent acestora. Modificările ce țin de redistribuirea competențelor de control asupra produselor alimentare au fost excluse din proiect.
		3. Completările propuse la art. 22 alin. (2) din Legea nr. 306/2018 – ne se acceptă. Certificatul de sănătate se eliberează doar la solicitare, la export	**Cu titlu de informare**. Conform scrisorii nr.10-01/5353 din 21.09.2026 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor comunică susținerea proiectului.

		așa cum este indicat la începutul alin. (2) și nu are caracter de act permisiv. Introducerea cuvintelor „poartă caracter benevol și” sunt de prisos și dublează cuvintele „la solicitarea”.	
		XII. Cu privire la art. LI. din proiect, care se referă la modificarea Legii nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, modificarea art. 17, 18 și 19 (substituirea autorității competente cu medicul veterinar oficial”), se menționează că propunerea nu se acceptă, din considerentul că prevederea respectivă, va crea divergente față de prevederile similare din actul european de transpunere si anume Articolul 17, 18 șCu privire la art. LI. din proiect, care se referă la modificarea Legii nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animalănționată și Comisiei Europene din considerentul că la etapa de screening bilateral Moldova - Uniunea Europeană a fost declarată corespunderea totală a Legii 129/2019 cu Regulamentul UE nr.1069/2009, aspect care va trebui menționat și in Tabelul de Concordanță dar și în preambulul Legii nr. 129/2019 unde în prezent este indicat, citățm: ”Prezenta lege transpune în legislația națională prevederile Regulamentului (CE) nr. 1069/2009” ceea ce subînțelege transpunere totală – ”eng: full transposition”.	
			Se ia act.

		XIII. Art. LVII - Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative: Cu privire la propunerea de a completa art. 11 alin. (4) lit. e) cu cuvintele „de producător" nu se acceptă. Articolul menționat, se propune a se completarea cu textul „de autoritatea competentă de eliberare a autorizației". Argument în susținerea celor propuse: Eticheta produselor fitosanitare, se realizează în conformitate cu recomandările autorității competente de eliberare a autorizației în conformitate cu prevederile Ordinului MAIA nr. 207/2025 și ale art. 14 din Legea nr. 119/2004.	Proiectul a fost modificat după prima avizare și a fost exclus cuvântul „aprobată". Conform scrisorii nr.10-01/5353 din 21.09.2026 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor comunică susținerea proiectului.
		XIV. Cu referire la Anexa nr. 1 la proiectul de lege remis spre avizare, se propune reiterat excluderea pozițiilor 79-82 care vin să reglementeze domeniul fitosanitar, ce țin de procedurile privind înregistrarea operatorilor profesioniști, desemnarea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare, autorizarea operatorilor profesioniști în vederea eliberării documentelor oficiale, precum și aprobarea planurilor de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare nu necesită a fi incluse în Nomenclatorul actelor permisive, întrucât acestea nu întrunesc, prin natura și finalitatea lor, caracteristicile unui act permisiv și nu constituie instrumente de autorizare a desfășurării unei activități de întreprinzător.	**Cu titlu de informare**. Conform scrisorii nr.10-01/5353 din 21.09.2026 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor comunică susținerea proiectului

		Aceste proceduri, reprezintă măsuri de reglementare și de siguranță fitosanitară, instituite în scopul prevenirii introducerii și răspândirii organismelor dăunătoare plantelor, al asigurării trasabilității materialului vegetal și al respectării cerințelor fitosanitare aplicabile circulației și comercializării plantelor și produselor vegetale. - înregistrarea operatorilor profesioniști are rolul de a asigura evidența și trasabilitatea operatorilor care desfășoară activități supuse cerințelor fitosanitare și nu reprezintă o autorizație pentru inițierea sau desfășurarea activității de întreprinzător. Obligația de înregistrare derivă din specificul activității și are ca scop instituirea unui mecanism de supraveghere și control fitosanitar. - desemnarea stațiilor de carantină și a instalațiilor de izolare constituie o măsură tehnică și fitosanitară prin care se asigură existența unor condiții corespunzătoare pentru izolarea, examinarea și gestionarea materialului vegetal și/sau a organismelor dăunătoare. Aceasta nu conferă titularului un drept de a desfășura o activitate economică și nu substituie o autorizație de funcționare sau un alt act permisiv. - autorizarea operatorilor profesioniști în vederea eliberării Pașapoartelor fitosanitare, aceasta trebuie privită prin prisma funcției sale fitosanitare specifice. Măsura urmărește verificarea îndeplinirii unor condiții tehnice, profesionale și de control necesare	

		pentru emiterea documentelor oficiale și asigurarea conformității fitosanitare. Prin urmare, aceasta reprezintă un mecanism de delegare/recunoaștere a unei competențe în cadrul sistemului oficial de control fitosanitar și nu o autorizare a activității economice propriu-zise a operatorului. - aprobarea planurilor de gestionare a riscurilor legate de organismele dăunătoare, reprezintă o măsură de prevenire și diminuare a riscurilor fitosanitare. Planurile respective stabilesc măsuri, proceduri și condiții tehnice ce trebuie aplicate de operator pentru prevenirea introducerii, răspândirii și menținerii organismelor dăunătoare. Aprobarea acestora nu constituie un act prin care se acordă dreptul de a desfășura o activitate de întreprinzător, ci reprezintă o etapă a mecanismului de gestionare a riscului fitosanitar. Prin urmare, procedurile menționate nu au ca obiect acordarea unui drept de a desfășura o activitate economică, ci verificarea și asigurarea respectării unor condiții tehnice și fitosanitare obligatorii pentru operatorii care activează în domeniul plantelor și produselor vegetale.	
		2. Subsecvent, în anexa nr. 1 la proiectul de lege, ce ține de Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității şi a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător, la poziția 58, se propune excluderea textului ,,Certificatul fitosanitar”.	**Cu titlu de informare**. Conform scrisorii nr.10-01/5353 din 21.09.2026 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor comunică susținerea proiectului

		Excluderea certificatului fitosanitar din Nomenclatorul actelor permisive este o măsură necesară de optimizare administrativă, susținută de argumentul că acest document nu este un act permisiv prin definiție, ci o cerință internațională de conformitate a mărfii. Acest act nu întrunește criteriile unui act permisiv, întrucât conform legii, un act permisiv (licență, autorizație, certificat) este o condiție pentru inițierea sau desfășurarea unei activități de întreprinzător, iar certificatul fitosanitar este un document de însoțire a mărfii, care atestă starea fitosanitară a unui lot specific la un moment dat (export/reexport), nu dreptul de a practica activitatea de export. El nu conferă drepturi de activitate, ci doar atestă conformitatea produsului, fiind o procedură de constatare a unor fapte, trebuie tratat ca o procedură de control al calității, eliminând necesitatea obținerii prealabile a acestuia în regim de „autorizare”. Certificatul fitosanitar este un document internațional (bazat pe standardele IPPC) care atestă că plantele/produsele vegetale sunt libere de dăunători, fiind necesar pentru a trece frontiera, nu pentru a deține o firmă. Mai mult, excluderea certificatului fitosanitar, din lista actelor permisive va reduce birocrația și costurile pentru exportatori, aliniind legislația națională la principiul că actele de conformitate a produsului nu trebuie confundate cu autorizațiile de	

		afaceri, deoarece acestea reprezintă cerințe și măsuri de conformitate fitosanitară, nu instrumente de reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător. Menținerea acestora în Nomenclatorul actelor permisive, contravine cadrului general privind autorizarea activității și riscă să genereze sarcini administrative disproporționate pentru operatorii din domeniu.	
		Concluzie În forma prezentată, proiectul și nota de fundamentare nu demonstrează, pentru toate intervențiile ce vizează domeniile Agenției, că beneficiul administrativ estimat depășește riscurile pentru exportatori, trasabilitate și sistemul controalelor oficiale. Agenția susține obiectivul de simplificare a procedurilor aplicabile mediului de afaceri. Totuși, simplificarea trebuie realizată prin delimitarea exactă a actelor permisive de documentele oficiale cu caracter constatator, tehnic, sanitar-veterinar, fitosanitar ori de conformitate. Denumirea unui document – certificat, confirmare, extras, aviz, înregistrare sau aprobare – nu determină, prin ea însăși, natura sa juridică. Actualmente, în sensul Legii nr. 160/2011, este act permisiv numai actul sau înscrisul prin care autoritatea acordă ori confirmă solicitantului un drept necesar pentru inițierea, desfășurarea sau încetarea unei activități de întreprinzător. În schimb, numeroase documente eliberate de Agenție	**Cu titlu de informare .** Conform scrisorii nr.10-01/5353 din 21.09.2026 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor comunică susținerea proiectului.

		la cererea operatorilor economici nu creează dreptul de a desfășura activitatea, ci atestă un fapt, rezultatul unui control oficial, conformitatea unui produs, a unui lot ori a unei operațiuni cu cerințele legale sau cerințele statului de destinație. Aceste documente sunt emise inclusiv în sprijinul activității economice și al exportului. Certificatele sanitar-veterinare, certificatele de sănătate și alte confirmări oficiale însoțesc mărfurile și permit operatorilor să demonstreze autorităților sau partenerilor comerciali din statul importator îndeplinirea condițiilor aplicabile. Eliminarea temeiului lor legal ori calificarea lor eronată drept sarcini administrative dispensabile poate bloca exporturile, poate genera refuzul loturilor la frontieră, pierderi contractuale și diminuarea competitivității producătorilor interni.	
34.	**Congresul Autorităţilor Locale din Moldova** ***(demersul Nr.311 din 10.09.2026)***	1. Referitor la Art. XXX. (Legea apelor nr.272/2011 Articolul 194. va avea următorul cuprins: „Articolul 194. Înregistrarea regulamentelor de exploatare și a fișelor tehnice (1) Regulamentele de exploatare a lacurilor de acumulare, a iazurilor și a helețeielor (în continuare – regulamente de exploatare) și fișele tehnice ale bazinelor de apă, ale lacurilor și ale helețeielor cu umplere prin pompare, cu excepția bazinelor de compensare de la sistemele de irigare și/sau desecare (în continuare – fișe tehnice), se înregistrează la Instituția Publică Administrația Națională „Apele Moldovei”, cu introducerea	**Se ia act.** Proiectul a fost modificat după prima avizare. Scopul modificării a fost excluderea coordonării regulamentelor de exploatare și fișelor tehnice înainte de înregistrarea lor. Înregistrarea regulamentelor de exploatare și fișelor tehnice este prevăzută și pentru moment în Legea apelor nr.272/2011 și mecanismul prevăzut de proiect, chiar dacă se utilizează cuvântul „înregistrează” nu va crea bariere birocratice sub formă de procedură de eliberare a unui act permisiv.

		datelor în Sistemul informațional automatizat „Cadastrul de stat al apelor”): cuvântul „înregistrează” necesită a se substitui cu cuvintele „notifică pentru înregistrare”.	
		Impunerea pentru APL/UAT, care dețin marea majoritate a corpurilor de apă ce necesită „regulamente de exploatare”, a încă unei bariere birocratice (înregistrarea impusă prin proiect) care cere timp și costuri încă nedeterminate - este o povară suplimentară și neacoperită financiar care nu va contribui la elaborarea și aprobarea regulamentelor de exploatare.	
		2. Reiterăm necesitatea mecanismului de „optimizare a sistemului de acte permisive” aplicat punctual și profund actelor permisive emise de Agenția de mediu în temeiul Legii nr. 86/2014nr.86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului. Procedurile respective sunt „stufoase” și complicate, dar și insuficient de previzibile, iar Agenția de mediu are un drept discreționar disproporționat de mare în privința emiterii actelor. Procedura, de la inițierea până la emiterea unui act, poate dura și ani de zile. Pentru o adevărată creștere economică, atât națională, cât și locală, este imperios necesar ca procedurile în cauză să fie simplificate și previzibile. Inclusiv, considerăm că procedura notificării necesită a fi implementată cel puțin unor din acte (de exemplu, aprobarea de dezvoltare a activității planificate).	**Se ia act.**

		3. Referitor la Art. LVIII (Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023):	
		3.1. Privind pct. 5. (La articolul 107: alineatul (11): în prima frază cuvântul „solicitantul” se exclude, în prima frază cuvintele „asigură elaborarea unui plan” se substituie cu cuvintele „se asigură elaborarea unui plan”, în ultima frază cuvintele „de către proiectant” se exclud): reiterăm, că norma propusă prin proiect este inadecvată, pe motiv că dezvoltarea pe terenuri concrete, în special proprietate privată, este la discreția proprietarului, respectiv, nu pot fi impuse autoritățile publice locale să elaboreze planurile urbanistice de detaliu și să suporte costurile aferente, în interesul privat (al solicitanților). Dacă va fi instituită o asemenea reglementare – aceasta nu doar că nu va fi funcționa, ci va crea blocaje reale ale dezvoltării, precum și afacerilor private.	Elaborarea și aprobarea documentației de urbanism de principiu este responsabilitatea autorității publice locale. Formularea în vigoare de la alin.(11) nu poate fi acceptată, odată ce, prin indicarea directă a responsabilității solicitantului, se instituie un act permisive suplimentar (pe lîngă certificatul de urbanism), act care în prezent nu este reglementat în modul corespunzător. Pentru a nu transfera univoc sarcina elaborării unui PUD pe APL, luînd în calcul diferite situații și diferite disponibilități financiare, s-a propus o formulă neutră, care admite implicare deopotrivă a autorității locale și solicitantului, după caz.
		În aceiași ordine de idei, solicităm completarea art. 47 alin. (1) din Cod cu textul cu următorul cuprins: „cu excepția documentației de urbanism elaborate de către solicitanți, cu acceptul prealabil al autorităților administrației publice locale”.	
		3.2. Privind pct. 3. (La articolul 105 alineatul (2): litera b) va avea următorul cuprins: „b) acordul scris al proprietarului, în cazul în care investitorul nu este proprietarul terenului, cu excepția cazului în care investitorul deține un drept de superficie legal constituit și înregistrat în Registrul bunurilor imobile, iar lucrările solicitate se încadrează în	**Se comentează** Proiectul de lege a fost modificat, astfel obiecția este depășită.

		limitele dreptului de superficie, astfel cum rezultă din actul de constituire și din înscrierea în Registrul bunurilor imobile, respectă destinația terenului și documentația de urbanism aplicabilă): considerăm necesară excluderea cuvântului „legal”, pe motiv că superficia conform Codului civil (art. 655) se constituie nu doar în temeiul dispozițiilor legale, ci și în temeiul actelor juridice (de regulă, contracte de superficie). Prin urmare, cuvântul „legal” reduce ipoteza de aplicare în exclusivitate la superficia legală, iar APL a adjudecat mai multe superficii prin licitație și a încheiat contracte de superficie – iar acestor cazuri, în redacția actuală a proiectului – norma nu este aplicabilă (nejustificat și discriminatoriu). Obiecția este valabilă în mod corespunzător tuturor cazurilor gramaticale din textul proiectului.	
		3.3. Considerăm necesară completarea proiectului cu o normă care să prevadă că verificarea documentației de amenajare a teritoriului și de urbanism se efectuează în procedura de emitere a avizului general (art. 51 alin. (3), art. 56), dar nu de către verificatori atestați, cu modificarea inclusiv a prevederilor art. 107 alin. (11), care prevede că planul urbanistic de detaliu se verifică de specialiști atestați în construcții. Menționăm, că printr-o interpretare extensivă, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a elaborat un proiect de regulament (cu privire la verificarea documentației de urbanism, număr unic 482/MIDR/2026), care	**Se comentează.** Aceste prevederi au fost reformulate de comun acord cu MIDR

		prevede verificarea obligatorie a documentației de urbanism de mai mulți verificatori atestați (unul general, atestat în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului și alții, specializați în rețele edilitare), ceea ce pur și simplu va bloca procesul de elaborare și aprobare a acestei documentații. Menționăm, că documentația de amenajare și urbanism reprezintă documente de planificare strategică, și practic, nu există țări în lume în care, asemenea documente să fie supuse verificării, în modul în care se reglementează în Republica Moldova. O asemenea procedură birocratică și inutilă (inclusiv având în vedere că toți proiectanții care participă la elaborarea documentației – sunt atestați în domeniul construcțiilor și soluțiile tehnice individuale conform documentației de proiect se verifică de specialistii atestați) va aduce blocaje în dezvoltarea localităților și va afecta puternic și afacerile private, nemaivorbind despre impactul negativ asupra creșterii economice.	
35.	**Consiliului Concurenței** ***(demersul Nr. DJ-06/996-1885 din 04.09.2026)***	1. Ținând cont că obiecția autorității de concurență ce vizează excluderea Deciziei privind compatibilitatea/autorizarea concentrării economice din Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității și a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător nu a fost luată în considerare de către autorul proiectului de act normativ, Consiliul Concurenței reiterează despre	**Nu se acceptă.** Potrivit art. 4 din Legea concurenței nr. 183/2012, „autorizarea” reprezintă acțiunea prin care Consiliul Concurenței îi permite solicitantului să își realizeze intenția de concentrare economică, eliberându-i „un act cu caracter permisiv sub formă de decizie”. Astfel, însăși legea specială califică expres decizia de autorizare a concentrării economice drept act cu caracter permisiv. Totodată, decizia respectivă corespunde noțiunii și criteriilor stabilite la art. 2 și art. 4 din Legea nr. 160/2011. Aceasta este emisă de o autoritate

		necesitatea excluderii actului menționat din lista actelor permisive supuse revizuirii. Mai mult decât atât, Consiliul Concurenței își exprimă dezacordul total cu argumentele autorului, potrivit cărora decizia privind compatibilitatea/autorizarea concentrării economice are caracterul unui act permisiv. În acest context, Consiliul Concurenței reamintește că esența deciziei menționate constă nu în permiterea sau interzicerea unei activități economice, ci în evaluarea intenției agentului economic în sensul compatibilității operațiunii de concentrare economică cu mediul concurențial normal. De asemenea, prin autorizarea unei concentrări economice, autoritatea de concurență analizează și avizează nu activitatea întreprinderii, ci operațiunea de modificare structurală potențială a pieței. Astfel, decizia respectivă este un act de supraveghere a pieței și nu de reglementare a unui gen de activitate. În final, spre deosebire de natura unui act cu caracter permisiv, decizia de autorizare a unei concentrări economice nu creează un drept nou, ci constată compatibilitatea sau incompatibilitatea acesteia în vederea protecției mediului concurențial. În această ordine de idei, insistăm asupra excluderii deciziei privind compatibilitatea/autorizarea concentrării economice din Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității și a	publică în urma verificării îndeplinirii condițiilor prevăzute de lege și condiționează posibilitatea solicitantului de a realiza legal operațiunea de concentrare economică. Faptul că decizia nu autorizează un gen de activitate, ci o operațiune de concentrare economică, nu exclude caracterul permisiv al acesteia. Art. 2 din Legea nr. 160/2011 se referă nu doar la inițierea sau desfășurarea activității de întreprinzător, ci și la acțiunile aferente și indispensabile acesteia. Se menține includerea actului în Anexa nr. 1, în vederea supunerii acestuia procedurii de revizuire și soluționării necorelării existente între natura sa de act permisiv și neincluderea în Nomenclatorul actelor permisive prevăzut de Legea nr. 160/2011, inclusiv prin examinarea includerii acestuia în Nomenclator.

		conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător.	
		2. Consiliul Concurenței reamintește că anterior a avizat negativ modificările propuse la art. 22 alin. (1) din Legea concurenței nr. 183/2012, care prevăd majorarea pragurilor pentru notificarea Consiliului Concurenței a operațiunilor de concentrare economică, respectiv pentru cifra mondială totală de afaceri acesta va constitui 125000000 lei (în vigoare – 50000000 lei), iar pentru cifra totală de afaceri realizată pe teritoriul Republicii Moldova va constitui 40000000 lei în loc de 20000000 lei în vigoare, aducând mai multe argumente în susținerea poziției sale. Constatăm că poziția autorității de concurență nu a fost acceptată de autor, iar motivarea respingerii argumentelor Consiliului Concurenței lipsește cu desăvârșire. Urmare celor expuse, insistăm asupra excluderii modificărilor propuse în Legea nr. 183/2012, întrucât sunt nu doar premature și neargumentate, dar și nu corespund proiectului de lege pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012, transmis pentru consultarea prealabilă Comisiei Europene.	**Se acceptă parțial.** Art. XXXIII se exclude din proiect. Autorul ține cont de faptul că proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative în domeniul concurenței, elaborat de Consiliul Concurenței (particip.gov.md, ID 15586 și 16179), modifică art. 22 din Legea nr. 183/2012. Potrivit avizului Consiliului, proiectul a fost transmis Comisiei Europene pentru evaluare. Pentru a evita redacții necorelate ale aceluiași articol, nivelul pragurilor de notificare va fi reexaminat după primirea opiniei Comisiei. Autorul atrage atenția asupra corelării pragului individual cu noua definiție a microîntreprinderii. În avizul său, Consiliul arată că ajustarea din 2023 a scos de sub obligația de notificare microîntreprinderile, care pe atunci aveau o cifră de afaceri de până la 18 mil. lei. Din 1.01.2026, potrivit Legii nr. 179/2016 în redacția Legii nr. 187/2025, plafonul microîntreprinderii este de 2 mil. euro (circa 39 mil. lei). Astfel, pragul de 20 mil. lei readuce sub obligația de notificare tranzacții între microîntreprinderi, ceea ce nu corespunde scopului urmărit în 2023. Autorul propune ca necesitatea revizuirii pragurilor să fie discutată ulterior, cu participarea MDED, a Ministerului Justiției și a Consiliului Concurenței. Consiliul ar urma să prezinte datele privind notificările examinate în 2024–2025, defalcate după cifra de afaceri a părților.
36.	**Ministerul Afacerilor Interne**	Cu referire la art. III din proiect, prin avizul cu nr. 38/2935 din 22 iulie 2026, s-a comunicat autorului despre faptul că, Ministerul Afacerilor Interne	

	(demersul Nr. 38/36485 din 09.09.2026)	promovează proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (Legea nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor și Legea nr. 271/1994 cu privire la protecția civilă) (nr. unic 578/MAI/2026), proiect care prevede, inclusiv și modificarea art. 11 din Legea nr. 267/1994, printr-o soluție legislativă diferită. Corespunzător, autorului i-a fost solicitat de a înainta propunerea de modificare a art. 11 din Legea nr. 267/1994 în cadrul procedurii de notificare a proiectului de lege cu n/u 578/MAI/2026. Ulterior, aspectul respectiv a fost examinat în cadrul ședinței de lucru din 12 august curent, cu participarea reprezentanților Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerului Afacerilor Interne și ai Inspectoratului General pentru Situații de Urgență, în urma căreia s-a convenit ca excepția aplicabilă întreprinderilor micro și mici să vizeze exclusiv prevederile art. 11 alin. (1) lit. f) și g), cu excluderea obligațiilor prevăzute la lit. b) și i). Soluția respectivă se justifică prin necesitatea instituirii unui regim proporțional pentru întreprinderile micro și mici, ținând cont de capacitatea administrativă redusă a acestora și de necesitatea diminuării sarcinilor administrative și financiare, fără a afecta nivelul de securitate la incendiu. În acest sens, excepția urmează a viza exclusiv obligațiile prevăzute la art. 11 alin. (1) lit.	

		f) și g), în timp ce obligațiile prevăzute la lit. b) și i) urmează a fi menținute, acestea având un caracter esențial pentru prevenirea incendiilor și asigurarea securității persoanelor și bunurilor.	
		Totodată, în redacția propusă pentru alin. (2) a art. 11, se prevede realizarea instruirii la distanță prin intermediul Centrului Republican de Instruire al Inspectoratului General pentru Situații de Urgență (în continuare CRI). Menționăm că, prin proiectul cu n/u 578/MAI/2026, această reglementare a fost revizuită, fiind exclusă posibilitatea realizării instruirii prin intermediul CRI.	
		În acest context, considerăm necesară revizuirea alin. (2), în vederea corelării acesteia cu prevederile promovate prin proiectul n/u 578/MAI/2026 și asigurării coerenței cadrului normativ. Modificările respective urmează a fi operate în coordonare cu Ministerul Afacerilor Interne, anterior promovării proiectelor în etape procedurale diferite, pentru a evita instituirea unor reglementări paralele sau contradictorii asupra acelorași norme ale Legii nr. 267/1994.	Se acceptă parțial. Se va exclude din excepție obligația de la lit.b), însă se păstrează obligația de la lit.i), aceast fiind corelată direct cu disponibilitatea cursurilor online. În special pentru diverse categorii de instruiri generale, destinate diferitor categorii de lucrători, ar trebui să existe online instruiri asincrone la distanță, pe care ar trebui să le poată accesa persoanele în cauză. La fel se acceptă formularea în privința organizatorilor de cursuri la distanță, să fie raportate nu doar la instituțiile subordonate MAI dar și alte instituții acreditate în acest sens.
		În acest sens, considerăm necesară și propunem expunerea art. 11 alin. (2) în următoarea redacție:	
		„(2) Întreprinderile micro și mici, în sensul Legii nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, care nu administrează obiective din grupa întâi sau a doua, în conformitate cu art. 23^2 din	

		prezenta lege, sunt exceptate de la obligațiile prevăzute la alin. (1) lit. f) și g).	
		Pentru îndeplinirea obligației prevăzute la alin. (1) lit. a), aceste întreprinderi beneficiază gratuit de instruire și evaluare la distanță, în format online, organizate de instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne sau de alte instituții acreditate. Instruirea și evaluarea pot fi realizate în format asincron, în cazul în care această modalitate este disponibilă.”.	
		În măsura în care unele modificări propuse prin proiect, intervin asupra răspunderii contravenționale, ordinii și securității publice, regimului substanțelor aflate sub control și mecanismelor de constatare a contravențiilor, acestea urmează a fi fundamentate și corelate distinct cu atribuțiile Poliției.	
		Astfel, se consideră necesară reiterarea unor propuneri formulate anterior, precum și se înaintează recomandări suplimentare, după cum urmează:	
		La art. XXVI – modificarea Codului contravențional nr. 218/2008:	
		1. La pct. 1:	
		1.1. referitor la abrogarea art. 34 alin. (2^3), soluția poate fi examinată din perspectiva actualizării proporționalității sancțiunilor, însă proiectul trebuie să clarifice expres regimul juridic aplicabil celei de-a treia și următoarelor contravenții	Modificările în cauză se exclud din proiect.

		săvârșite în decursul unui an. Simpla eliminare a regulii amenzii triple, fără o normă de corelare cu mecanismul aplicabil faptei repetate, poate genera interpretări divergente în practica agenților constatatori și a instanțelor. Prin urmare, se recomandă completarea proiectului cu o normă care să stabilească fără echivoc dacă, după abrogarea alin. (2^3), celei de-a treia și următoarelor fapte li se aplică regimul general, regimul prevăzut pentru repetare sau o altă regulă specială.	
		1.2. referitor la completarea art. 34 cu alin. (2^{10}), se reiterează necesitatea reexaminării amendamentului privind reducerea generală la jumătate a amenzii aplicabile persoanelor juridice care sunt microîntreprinderi. Deși se susține obiectivul general al proiectului de a facilita dezvoltarea mediului de afaceri și de a reduce sarcinile disproporționate suportate de întreprinderile mici și mijlocii, soluția propusă depășește cadrul unei măsuri de sprijin economic și instituie, în realitate, un regim sancționator derogatoriu aplicabil exclusiv unei anumite categorii de contravenienți – microîntreprinderilor. În condițiile în care, potrivit redacției proiectului, amenda aplicabilă microîntreprinderii se reduce la jumătate, iar această facilitate poate fi cumulată cu mecanismul prevăzut la art. 34 alin. (3) din Codul contravențional privind achitarea a jumătate din amendă în termenul stabilit de lege, cuantumul	Modificările în cauză se exclud din proiect.

		efectiv achitat poate ajunge, în anumite situații, la aproximativ 25% din sancțiunea care ar fi suportată. Proiectul prevede expres că noul mecanism se aplică „fără a aduce atingere” alin. (3), ceea ce permite această cumulativitate. O asemenea diferențiere nu este legată de natura și gravitatea concretă a contravenției, întinderea prejudiciului, pericolul social al faptei, conduita contravenientului ori existența recidivei, ci exclusiv de încadrarea persoanei juridice în categoria microîntreprinderilor. Astfel, pentru aceeași faptă, săvârșită în circumstanțe comparabile și cu consecințe similare, două persoane juridice pot suporta consecințe sancționatorii substanțial diferite numai în funcție de statutul acesteia, în speță de microîntreprindere. Or, capacitatea financiară a contravenientului poate constitui un element care poate fi aplicat la individualizarea sancțiunii și la aprecierea proporționalității acesteia, însă este discutabil dacă aceasta justifică instituirea prin lege a unei reduceri automate și generale, aplicabile indiferent de categoria contravenției și de valoarea socială protejată. Codul contravențional conține deja mecanisme de individualizare a sancțiunii în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, persoana făptuitorului și circumstanțele cauzei. Mai mult, obiectivul declarat de susținere a sectorului IMM nu explică suficient de ce	

		facilitatea este rezervată doar microîntreprinderilor, fiind excluse întreprinderile mici și mijlocii care fac parte, de asemenea, din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii și care pot întâmpina dificultăți economice similare. Rezultă, astfel, o diferențiere nu numai între microîntreprinderi și celelalte persoane juridice, dar chiar în interiorul sectorului IMM, fără ca Nota de fundamentare să demonstreze necesitatea și proporționalitatea exactă a acestei delimitări. Susținerea mediului antreprenorial este un obiectiv legitim, însă acesta ar trebui realizat preponderent prin alte mecanisme legale, diminuarea generalizată a răspunderii contravenționale pentru o categorie prestabilită de subiecți nu se consideră a fi judicioasă. Scopul sancțiunii contravenționale rămâne legat de prevenirea și descurajarea faptelor ilicite, iar capacitatea economică redusă a unui subiect nu modifică, prin ea însăși, gradul de pericol al faptei săvârșite.	
		Din considerentele expuse supra, se recomandă revederea completării propuse pentru art. 34 cu alin. (2^{10}) din Codul contravențional.	Modificările în cauză se exclud din proiect.
		2. La pct. 4, referitor la propunerea de completare a art. 357 din Codul contravențional cu alin. (3), se reiterează propunerea de excludere a modificării în redacția propusă, conform căreia nu ar constitui contravenție executarea în afara intervalului orar general a lucrărilor de construcție cu caracter tehnologic continuu, dacă sunt întrunite anumite	

		condiții tehnice și este notificată în prealabil autoritatea administrației publice locale. Recomandarea se întemeiază, în principal, pe lipsa unor criterii legale obiective și verificabile pentru noțiunile „justificate tehnic”, „nu pot fi întrerupte” și „măsuri rezonabile de reducere a impactului fonic”, precum și pe lipsa desemnării autorității competente să confirme existența condițiilor tehnice care ar justifica derogarea. În consecință, agentul constatator al Poliției ar fi pus în situația de a aprecia, în cadrul unei intervenții operative, dacă procesul este realmente continuu, dacă întreruperea acestuia ar afecta calitatea ori siguranța construcției și dacă măsurile de reducere a zgomotului sunt suficiente. Asemenea constatări presupun cunoștințe de specialitate, documentație tehnică, măsurători și, după caz, expertize, care exced competențelor și mijloacelor tehnice disponibile Poliției la locul faptei. Totodată, simpla notificare prealabilă a autorității administrației publice locale nu certifică existența unei necesități tehnologice și nici respectarea normativelor privind zgomotul și vibrațiile. Proiectul nu reglementează termenul și conținutul notificării, documentele tehnice care ar trebui anexate, modul de evidență și de acces al Poliției la informație sau consecințele unei notificări incomplete ori neîntemeiate. În aceste condiții, notificarea nu poate constitui, prin ea însăși, o	

		garanție suficientă împotriva invocării nejustificate a excepției. În plus, Codul contravențional conține deja mecanisme incidente pentru situațiile excepționale și pentru protecția împotriva zgomotului: art. 19 lit. c) reglementează extrema necesitate drept cauză care înlătură caracterul contravențional al faptei, iar art. 273 alin. (14), coroborat cu art. 406, reglementează răspunderea pentru depășirea normativelor admise de zgomot și vibrații și competența Agenției Naționale pentru Sănătate Publică. Instituirea unei excepții generale la art. 357, formulată prin condiții tehnice insuficient determinate, poate genera dificultăți de delimitare a normelor și competențelor aplicabile. Având în vedere că art. 357 alin. (1) din codul indicat supra protejează liniștea și odihna persoanelor în intervalul nocturn cuprins între orele 22:00–07:00, orice derogare trebuie să fie necesară, clară și însoțită de un mecanism efectiv și verificabil de control. În redacția propusă, norma poate conduce la practică neuniformă, dificultăți de probare, contestarea proceselor-verbale cu privire la contravenție și invocarea abuzivă a excepției, cu diminuarea protecției persoanelor din vecinătatea șantierelor. Prin urmare, în lipsa unor criterii tehnice clare, a unei proceduri de confirmare prealabilă de către autoritatea competentă și a unui mecanism verificabil de control, completarea art. 357 cu alin.	

		(3) nu se susține și se propune excluderea acesteia din proiect.	
		La Art. XXV, se propune reexaminarea sugestiei privind abrogarea integrală a art. 18 din Legea nr. 186/2008 securității și sănătății în muncă. Argumentul potrivit căruia, Directiva 89/391/CEE nu reglementează plata indemnizației unice nu este, prin el însuși, suficient pentru eliminarea mecanismului național de compensare. Directiva stabilește cerințe privind prevenirea riscurilor profesionale, fără a împiedica menținerea unor dispoziții naționale mai favorabile protecției lucrătorilor. Totodată, nu poate fi reținută fără nuanțare afirmația potrivit căreia, întreprinderea ar suporta indemnizația pentru acțiunile culpabile ale unor salariați, întrucât art. 18 condiționează plata indemnizației de culpa unității, iar Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 168 din 20 noiembrie 2025 de inadmisibilitate a sesizării nr. 192g/2024 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 9 alin. (3) și 18 alin. (2) din Legea securității şi sănătății în muncă nr. 186/2008 (indemnizația unică în cazul decesului lucrătorului în urma unui accident de muncă), a statuat că vinovăția angajatorului constituie o condiție sine qua non pentru antrenarea acestei răspunderi. În cazul culpei concurente a lucrătorului accidentat, art. 18 alin. (4) din Legea nr. 186/2008 prevede	**Se comentează.** Aceste prevederi au fost excluse

		reducerea indemnizației în funcție de gradul de vinovăție. În același timp, poate fi justificată revizuirea mecanismului de la art. 18, inclusiv sub aspectul raportului acestuia cu despăgubirile acordate potrivit prestațiilor prevăzute de Legea nr. 756/1999 privind asigurarea pentru accidente de muncă și boli profesionale. O asemenea intervenție trebuie însă precedată de evaluarea eventualelor suprapuneri ale prestațiilor, a proporționalității sarcinii suportate de angajator și a impactului asupra nivelului de protecție a lucrătorilor și a urmașilor acestora. În lipsa unei asemenea evaluări și a unui mecanism alternativ care să asigure un nivel adecvat de protecție, abrogarea integrală a art. 18 este insuficient fundamentată, motiv pentru care, se propune excluderea art. XXV.	
		Cât privește art. XXVIII (modificarea Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova), se reiterează poziția menționată în avizul inițial. Astfel, nu se susțin propunerile de modificare a articolelor 43^{4}, 43^{5}, 43^{6}, 43^{7}, 43^{12} și 43^{13} din Legea nr. 200/2010, prin eliminarea prevederilor referitoare la cuantumul minim al remunerației prevăzute pentru persoanele străine. Pragul minim al remunerației reprezintă o garanție legală esențială împotriva dumpingului salarial, a exploatării economice a lucrătorilor imigranți și a	**Se comentează.** Aceste prevederi au fost excluse

		discriminării pe criteriul cetățeniei. Eliminarea acestui filtru obiectiv și verificabil: - reduce capacitatea autorității de a identifica contracte fictive și angajări formale; - atrage un aflux de forță de muncă slab calificată, cu presiune asupra bugetului public (servicii medicale, asistență socială, custodie, returnare); - creează riscuri de tensiuni sociale și de concurență neloială pe piața muncii; - se află în contradicție cu standardele europene (Directiva (UE) 2021/1883 – Blue Card și Directiva (UE) 2024/1233 privind permisul unic), pe care Republica Moldova și le-a asumat. Menționăm că, deși în tabelul comparativ și în sinteza obiecțiilor și propunerilor, autorul menționează despre acceptarea propunerilor înaintate, în realitate, proiectul a păstrat prevederile referitoare la intenția de modificare a Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova. Corespunzător, se insistă pe excluderea în totalitate a art. XXVIII din proiectul de lege, astfel încât, să fie menținute actualele prevederi ale Legii nr. 200/2010 care fac referire la pragul minim al remunerației străinilor. Menținerea acestor garanții este necesară pentru un management ordonat al migrației economice și pentru protecția pieței interne a muncii, inclusiv în perioada de tranziție până la intrarea în vigoare a Legii nr. 66/2026	

		privind admisia, ședederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova, care va intra în vigoare la 1 iunie 2027.	
		Cu referire la art. LXVI alin. (3)–(6) din proiect și pozițiile 31–37 din anexă, se consideră necesară reexaminarea soluției propuse. Potrivit alin. (4) și (5), începând cu 1 ianuarie 2027 autoritățile publice nu vor putea solicita ori impune obținerea actelor indicate în anexă, iar acestea vor avea caracter facultativ pentru agenții economici, fără posibilitatea atragerii lor la răspundere pentru desfășurarea activității în lipsa actelor respective. Or, actele de la pozițiile 31–37 sunt reglementate de Legea nr. 201/2025 cu privire la circulaţia substanţelor stupefiante, psihotrope şi a plantelor care conţin astfel de substanţe, a precursorilor, a substanţelor psihoactive noi şi a substitutelor de droguri, și fac parte din mecanismul special de control al circulației substanțelor stupefiante, psihotrope și al precursorilor. Mai mult, Legea nr. 201/2025 a modificat și Legea nr. 160/2011, completând Nomenclatorul actelor permisive cu acte din acest domeniu. În consecință, urmează a fi verificată însăși premisa art. LXVI alin. (3), potrivit căreia actele incluse în anexă nu s-ar regăsi în Nomenclator. Un argument suplimentar rezultă din art. 85[1] din Codul contravențional, introdus prin Legea nr. 201/2025. Norma sancționează expres desfășurarea activităților cu precursorii fără	**Se acceptă parțial**. Observația a fost reexaminată prin raportare la Legea nr. 201/2025 și la Nomenclatorul actelor permisive prevăzut de Legea nr. 160/2011. Legea nr. 201/2025 a prevăzut modificarea Nomenclatorului prin introducerea mai multor autorizații din domeniul circulației substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor. Totodată, în redacția actuală a Nomenclatorului aceste acte nu se regăsesc distinct, fiind menținute doar două autorizații formulate potrivit reglementării anterioare. În aceste condiții, se menține necesitatea revizuirii și corelării actelor respective cu Nomenclatorul prevăzut de Legea nr. 160/2011. De altfel, Legea nr. 201/2025 reglementează expres aceste autorizații și, pentru mai multe dintre acestea, stabilește aplicarea Legii nr. 160/2011 în ceea ce privește procedura de solicitare, acordare, suspendare și retragere. Se acceptă însă observația privind necesitatea asigurării continuității mecanismelor speciale de control în domeniul circulației substanțelor stupefiante, psihotrope se acceptă însă observația privind necesitatea asigurării continuității mecanismelor speciale de control în domeniul circulației substanțelor stupefiante, psihotrope eglementează expres aceste autorizații și, pentru mai mult nu afecteze regimul special de control instituit prin Legea nr. 201/2025 până la finalizarea revizuirii și corelării actelor respective cu Legea nr. 160/2011.

		autorizația/autorizația specială ori fără înregistrarea/înregistrarea specială, importul sau exportul fără autorizațiile corespunzătoare, inclusiv fără autorizația de export prin procedură simplificată, precum și punerea precursorilor la dispoziția persoanelor care nu dețin actele necesare. Astfel, pozițiile 31, 33 și 36 din anexa proiectului corespund nemijlocit unor elemente ale laturii obiective a contravenției prevăzute la art. 85¹ Cod contravențional. În aceste condiții, declararea acestor acte ca facultative și excluderea răspunderii pentru lipsa lor ar crea o necorelare directă între art. LXVI și art. 85¹ din Codul contravențional: pe de o parte, Codul califică lipsa autorizației ori a înregistrării drept element al faptei contravenționale, iar, pe de altă parte, proiectul ar înlătura caracterul obligatoriu al acelorași acte. În practică, aceasta ar putea lipsi Poliția de temeiul normativ necesar pentru aplicarea art. 85¹ în ipotezele respective. Pentru art. 87 din Codul contravențional, poziția 32 din anexă (autorizația pentru cultivarea plantelor aflate sub control național) prezintă o tangență relevantă, întrucât regimul de autorizare constituie unul dintre reperele pentru delimitarea cultivării legale de cea ilegală. Totodată, Legea nr. 173/2026 pentru modificarea unor acte normative (privind prevenirea și combaterea circulației ilegale a drogurilor, a	

		substanţelor stupefiante, psihotrope, a produselor etnobotanice, a precursorilor sau a analogilor substanţelor stupefiante sau psihotrope) a continuat ajustarea recentă a cadrului normativ privind prevenirea și combaterea circulației ilegale a drogurilor și precursorilor. În acest context, instituirea prin art. LXVI a unei derogări generale, imediat după configurarea noului regim sectorial, fără modificarea concomitentă a normelor contravenționale și fără evaluarea impactului este susceptibilă să afecteze coerența și previzibilitatea cadrului normativ. În consecință, se propune reexaminarea art. LXVI alin. (3)–(6) și a pozițiilor 31– 37 din anexă, prin raportare la Legea nr. 201/2025, Legea nr. 173/2026 și art. 85–87 din Codul contravențional. În special, pozițiile 31, 33 și 36 vizează acte a căror lipsă constituie element expres al contravenției prevăzute la art. 85[1] din Codul contravențional. Declararea acestora ca facultative și excluderea răspunderii pentru lipsa lor ar crea o necorelare normativă directă și ar afecta aplicarea practică a art. 85[1]. Totodată, poziția 32 are legătură și cu art. 87 din același cod, întrucât aplicarea acestei norme presupune delimitarea situațiilor în care cultivarea este permisă de lege de cele în care aceasta este interzisă și atrage răspundere contravențională. Din aceste raționamente, actele reglementate de Legea nr. 201/2025 urmează a fi excluse din	

		mecanismul general de facultativitate prevăzut la art. LXVI alin. (4) și (5) ori, exceptate expres până la finalizarea unei revizuiri sectoriale coordonate.	
37.	**Ministerul Educației și Cercetării,** ***(demersul Nr.11/198/ 26 din 17.09.2026)***	urmare a examinării repetate a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive) (număr unic 683/MDED/2026), autor – Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, **comunică lipsa obiecțiilor și propunerilor.**	**Se ia act.**
38.	**Ministerul Finanțelor** ***(demersul nr. 15/3-06/214 din 15.09.2026)***	Cu referire la Art.II ce vizează modificarea Legii nr.1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică, Art.V privind modificarea Codului fiscal nr.1163/1997, Art. LIII privind modificarea Codului vamal nr.95/2021, precum și Art. LXIII privind Legea nr.153/2025 cu privire la medicamente, comunicăm că materia prima medicamentoasă pe parcursul mai multor ani beneficiează de facilitățile fiscale și vamale, fiind stabilit un mecanism de administrare clar, eficient și transparent atât la nivel vamal, cât și la cel fiscal.	**Nu se acceptă.** A se vedea argumentarea anterioară privitor la necesitatea excluderii autorizației la importul materiei prime.
		Totodată, deși scopul propunerii este simplificarea procedurii de import prin reducerea sarcinii administrative pentru producătorii de medicamente, considerăm că simpla includere a unui produs în Nomenclator nu garantează eficientizarea procesului.	

		Or, Nomenclatorul gestionat de AMDM este un document dinamic. În lipsa unei actualizări instantanee și a unei sincronizări perfecte, există riscul major ca produsele sau furnizorii noi să nu se regăsească la timp în listă, iar funcționarul vamal de la frontieră nu are acces garantat în timp real la versiunile actualizate ale listelor interne ale AMDM, ceea ce va genera interpretări divergente, suspendarea vămuirii, inclusiv blocaje. La fel, considerăm că eliminarea autorizației poate genera inclusiv următoarele riscuri: • diminuarea controlului prealabil asupra materiilor prime și materialelor importate; • dificultăți în verificarea faptului că produsele importate sunt destinate efectiv fabricării medicamentelor de uz uman; • creșterea riscului de import al unor produse care, deși corespund generic unei denumiri din Nomenclator, nu corespund specificațiilor aprobate pentru procesul de fabricație; • riscuri suplimentare privind trasabilitatea loturilor și a producătorilor în cazul identificării unor probleme de calitate; • posibilitatea utilizării abuzive a regimului simplificat pentru importuri care nu sunt destinate în realitate fabricării medicamentelor. Mai mult ca atât, ținem să menționăm că proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind simplificarea legislației fiscale și vamale), cu număr unic 599/MF/2026, care a fost votat în	

		prima lectură la data de 10.09.2026, deja include modificări la art.103 alin.(1) pct.10) din Codul fiscal nr.1163/1997 și art. 277[25] pct.11) din Codul vamal nr. 95/2021, care stabilesc că lista materiei prime medicamentoase, materialele, articolele, ambalajul primar şi secundar utilizate la prepararea şi producerea medicamentelor, autorizate de Agenția Medicamentului şi Dispozitivelor Medicale se va aproba prin Ordinul comun al Ministerului Finanțelor și al Ministerului Sănătății.	
		Respectiv, având în vedere cele expuse, inclusiv faptul că orice modificarea a Codului fiscal și a Codului vamal urmează a fi promovată de către Ministerul Finanțelor – autotitatea care este nemijlocit responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul fiscal și vamal, fiind asumate și calculate toate consecințele asupra sustinabilității bugetare, solicităm excluderea modificărilor propuse la Art.II, Art.V, Art. LIII, Art. LXIII și, după caz, a celor articole care fac parte a propunerilor ce vizează excluderea autorizației la importul materiei prime pentru medicamente, etc.	
		Cu referire la Art. VIII din proiect, potrivit căruia, se propune instituirea unui regim derogatoriu pentru producerea, comercializarea și servirea băuturilor spirtoase produse în condiții de casă în cadrul structurilor de primire turistică, menționăm că subiecții prevăzuți la art. 51 din Legea nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea şi circulaţia alcoolului etilic şi a producţiei alcoolice, conform	**Se ia act.** Articolul 5[1] a fost modificat după prima avizare în conlucrare cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și va conține alineatul (6), conform căruia producerea, comercializarea și/sau servirea băuturii spirtoase în condițiile prezentului articol se efectuează în limita cantității anuale maxime și cu respectarea procedurii de notificare, a cerințelor de evidență și trasabilitate,

		legislației fiscale, se consideră subiecți ai impunerii cu accize, obligația de calculare a căruia survine la scoaterea din antrepozitul fiscal. Prin urmare, pentru aceste entități se creează proceduri administrative suplimentare legate de obligația înregistrării ca plătitor de accize și de executare a obligațiilor fiscale aferente acestui statut.	precum și a condițiilor de prelevare a probelor și de verificare a conformității, stabilite de Guvern. Astfel, prin hotărâre de Guvern se preconizează de a stabili un plafon la volumul de alcool comercializat.
		Cu referire la Art.XII ce vizează modificarea Legii salarizării nr.847/2002 și Art.XIV privind modificarea Codului muncii nr.154/2003, privind excluderea obligației angajatorului de prezentare lunar salariatului fișier care include informația despre componente ale salariului, reținerile efectuate etc, menționăm că propunerea instituie o obligaţie de informare scrisă declanşată la simpla solicitare a salariatului, fără termen de răspuns, fără o procedură clară şi fără a preciza periodicitatea la care poate fi formulată o asemenea cerere, ceea ce riscă să genereze solicitări repetate şi o sarcină administrativă disproporţionată pentru angajatori, în special pentru întreprinderile mici şi mijlocii care nu dispun de departamente de resurse umane sau contabilitate dedicate. Totodată, obligația de a asigura „înscrierile respective în registrele contabile” nu este suficient de clară și poate genera interpretări diferite în practică. Registrele contabile reprezintă instrumente de evidență internă și sunt întocmite în conformitate cu legislația contabilă, astfel încât	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.

		considerăm necesară evitarea instituirii unor cerințe suplimentare prin legislația salarizării. În subsidiar, solicităm excluderea modificărilor propuse, or, în cazul promovării acestora, considerăm necesară clarificarea conținutului minim al informării, a termenului și modalității de prezentare a acesteia, precum și excluderea obligației suplimentare privind efectuarea unor înscrieri în registrele contabile la solicitarea salariatului.	
		Cu referire la Art. XXIV, menționăm că modificările propuse la Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului, ce vizează notificarea produselor noi din tutun, a țigaretelor electronice și a flacoanelor de reumplere, precum și raportarea ingredientelor/emisiilor către ANSP (art.28 din legea), se regăsesc în proiect de lege pentru modificarea unor acte normative (în domeniul controlul tutunului) (nr. unic 562/MS/2026). Astfel se recomandă racordarea modificărilor cu propunerile respective, fără a fi create riscuri de dublare a reglementărilor, conflicte de redactare și incoerențe în aplicare.	**Se ia act**. În urma contrapunerii prevederilor ambelor proiecte, nu au fost identificate contradicții sau suprapuneri de reglementare. Totodată, redacția finală a modificărilor propuse prin prezentul proiect a fost coordonată cu Ministerul Sănătății.
		Aceeași obiecție este valabilă și pentru modificările propuse la Art.XLI ce vizează Legea comunităților poștale nr.36/2016. Or, termenele de înscriere în Registrul public și eliberarea certificatului-tip sunt deja incluse în proiectul de lege pentru modificarea Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 (nr. unic	

		50/MDED/2026), aprobat de Parlament în prima lectură (nr. 308 din 12.08.2026).	
		Cu referire la Art. XXIX ce vizează modificarea Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, menționăm că propunerea de modificare a Anexei nr.1, Compartimentul I, poziția 12, ce vizează Licența pentru activitatea de broker vamal, nu se susține, respectiv solicităm excluderea acesteia. Or, activitatea brokerului vamal presupune realizarea unor operațiuni specializate și implică responsabilități semnificative în ceea ce privește declararea mărfurilor, determinarea corectă a obligațiilor vamale, respectarea regulilor de clasificare tarifară, a măsurilor de prohibiție și restricție, precum și a altor cerințe prevăzute de legislația vamală. În acest context, licențierea reprezintă un instrument de verificare prealabilă a capacității și conformității operatorilor care prestează servicii de brokeraj vamal și contribuie la asigurarea unui nivel corespunzător de profesionalism și responsabilitate în domeniu. Excluderea licenței, în lipsa unui mecanism alternativ de autorizare și control cu eficiență similară, poate genera riscuri suplimentare pentru colectarea veniturilor bugetare, corectitudinea declarării mărfurilor și respectarea legislației vamale.	**Se acceptă.**

		Totodată, este foarte important de remarcat că, obligativitatea obținerii unei licențe de către broker vamal este prevăzută în mod expres la art.12 din Codul vamal nr.95/2021, iar proiectul de lege prezentat spre examinare nu prevede ajustările necesare la articolul respectiv. În acest sens, reiterăm că orice intervenție, modificare sau ajustare a legislației în domeniul reglementărilor vamale și al activității de reprezentare în vamă intră în competența exclusivă a Ministerului Finanțelor, și urmează a fi promovată, după caz, pe platforma acestuia.	
		La Art. XXXIX prin care se modifică Codul transporturilor rutiere nr.150/2014, propunem completarea acestuia cu un punct nou cu următorul cuprins: „La art. 64 alin.(3) cuvintele „cu memorie fiscală” se exclud. Or, conform pct. 8, 9, 12 din Regulamentul cu privire la Registrul unic al echipamentelor de casă şi de control, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 141/2019 cu privire la aplicarea echipamentelor de casă şi de control la efectuarea decontărilor, din punct de vedere constructiv, echipamentele de casă și de control sunt, după caz: a) unitare - mașinile de casă și de control cu memorie fiscală; b) modulare - sistemele informatice ce includ dispozitive şi imprimante fiscale și sistemele informatice cu sau fără dispozitive electronice destinate pentru	**Se acceptă**

		înregistrarea operațiunilor de casă, fără imprimante fiscale. Astfel, la vânzarea biletelor pot fi utilizate toate tipuri de ECC, inclusiv sistemele informatice, care nu au memorie fiscală.	
		Cu referire la Anexa 1 la proiectul de lege, care stabilește Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității şi a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător, solicităm excluderea pozițiilor nr. 47 Autorizație pentru exploatarea spațiilor de depozitare pentru antrepozitarea vamală a mărfurilor; nr. 48 Autorizația de prezentare a mărfurilor în vamă într-un loc aprobat, reieșind din următoarele considerente. Autorizația pentru exploatarea spațiilor de depozitare pentru antrepozitarea vamală a mărfurilor şi autorizația de prezentare a mărfurilor în vamă într-un loc aprobat constituie decizii vamale emise în cadrul şi pentru aplicarea regimurilor şi procedurilor vamale instituite prin Codul vamal nr. 95/2021. Acestea nu reprezintă acte permisive prin care se acordă operatorului economic dreptul de a iniția sau desfăşura activitate de întreprinzător, ci instrumente juridice specifice exercitării supravegherii şi controlului vamal, prin care se stabileşte eligibilitatea unui spaţiu/amplasament şi condițiile utilizării acestuia în cadrul unei operațiuni vamale.	**Nu se acceptă.** Faptul că autorizațiile respective nu sunt necesare pentru desfășurarea activității de întreprinzător în general, ci numai în cazul în care operatorul economic optează pentru efectuarea anumitor operațiuni vamale, nu exclude caracterul permisiv al acestora. Potrivit art. 2 din Legea nr. 160/2011, noțiunea de act permisiv vizează nu numai actele necesare pentru inițierea sau desfășurarea activității de întreprinzător, ci și actele aferente unor acțiuni conexe și indispensabile acestei activități. Totodată, art. 4 alin. (1) din aceeași lege include în categoria actelor permisive documentele care constituie o condiție pentru desfășurarea activității, precum și cele care se referă la bunurile mobile și/sau imobile și serviciile utilizate în activitatea de întreprinzător. În cazul autorizației pentru exploatarea spațiilor de depozitare pentru antrepozitarea vamală, exploatarea unui asemenea spațiu este condiționată de obținerea prealabilă a autorizației Serviciului Vamal. În mod similar, prezentarea mărfurilor într-un alt loc decât cel stabilit potrivit regulilor generale poate fi realizată în locul respectiv numai în condițiile aprobării acestuia de către Serviciul Vamal. Prin urmare, chiar dacă alegerea utilizării unui antrepozit vamal sau a unui loc aprobat este opțională pentru operatorul economic, odată aleasă operațiunea respectivă, efectuarea acesteia în condițiile solicitate este condiționată de obținerea prealabilă a autorizației. Totodată, aceste acte nu se încadrează în excepția prevăzută la art. 4 alin. (6) lit. d) din Legea nr. 160/2011, întrucât autorizațiile nu reprezintă simple documente facultative care

		Aceasta rezultă şi din armonizarea Codului vamal național cu Regulamentul (UE) nr. 952/2013, care tratează asemenea autorizații în mod distinct, ca autorizații vamale aferente unor regimuri şi proceduri vamale. Analizând tabelul de evaluare pentru determinarea caracterului de act permisiv, remis de Ministerul Dezvoltării Economice şi Digitalizării, se atestă următoarele: 1. Cu privire la caracterul obligatoriu - autorizațiile nu sunt obligatorii pentru desfăşurarea activității de întreprinzător ca atare. Necesitatea obținerii acestora intervine numai în cazul în care operatorul economic optează pentru utilizarea unui antrepozit vamal sau pentru prezentarea mărfurilor într-un loc aprobat. Prin urmare, obligația de autorizare este condiționată de utilizarea unui mecanism vamal special, şi nu de exercitarea activității economice în sine. 2. Cu privire la efectul juridic - autorizațiile nu conferă şi nu condiționează dreptul general al operatorului economic de a desfăşura activitate pe piață. Efectele acestora sunt limitate la exploatarea unui spațiu în condițiile regimului de antrepozitare vamală; sau prezentarea mărfurilor şi efectuarea formalităților vamale într-un loc aprobat. Astfel, obiectul autorizației îl constituie condițiile de exercitare a unei operațiuni vamale, şi nu autorizarea unei activități economice.	acordă un drept suplimentar sau un regim facilitat, ci constituie condiții prevăzute de cadrul normativ pentru efectuarea operațiunilor respective. Faptul că autorizațiile sunt instituite în scopul asigurării supravegherii și controlului vamal nu modifică natura lor juridică. Necesitatea acestui control poate justifica menținerea mecanismului de autorizare, inclusiv în contextul cerințelor acquis-ului Uniunii Europene, însă nu constituie un temei pentru excluderea actului din categoria actelor permisive. La fel, faptul că Regulamentul (UE) nr. 952/2013 le califică drept autorizații vamale nu demonstrează că ele nu pot fi acte permisive în sensul dreptului național. Cele două calificări răspund unor scopuri juridice diferite. Astfel, În consecință, se menține includerea pozițiilor nr. 47 și 48 în lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire. În cadrul revizuirii urmează a fi stabilită soluția corespunzătoare pentru fiecare act, inclusiv, după caz, menținerea și includerea acestuia în Nomenclatorul actelor permisive din Legea nr. 160/2011.

		3. Cu privire la verificarea prealabilă - verificarea efectuată de Serviciul Vamal urmăreşte îndeplinirea condițiilor necesare pentru asigurarea controlului şi supravegherii vamale, inclusiv evidența şi integritatea mărfurilor şi, după caz, respectarea condițiilor privind garanțiile. Prin urmare, controlul prealabil are ca finalitate asigurarea aplicării legislației vamale, şi nu evaluarea dreptului operatorului economic de a desfăşura o activitate. 4. Cu privire la posibilitatea de admitere sau refuz - faptul că Serviciul Vamal poate admite sau refuza solicitarea nu este, în sine, suficient pentru calificarea acestor acte drept acte permisive în sensul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător. Această prerogativă reprezintă o caracteristică a sistemului special de decizii şi autorizații vamale, instituit pentru aplicarea legislației vamale şi exercitarea supravegherii vamale. 5. Cu privire la raportarea la bunuri şi servicii - autorizațiile sunt legate de mărfuri şi de locurile în care acestea sunt depozitate sau prezentate, însă această legătură rezultă exclusiv din natura operațiunilor vamale. Ele nu reglementează producerea, comercializarea bunurilor sau prestarea serviciilor pe piață şi nu reprezintă condiții de acces la o activitate economică. Întrucât autorizațiile menționate, nu condiționează exercitarea activității de întreprinzător, nu conferă	

		un drept general de acces sau activitate pe piață, sunt necesare numai pentru utilizarea unor mecanisme vamale speciale, au ca scop asigurarea controlului şi supravegherii vamale şi sunt emise în cadrul sistemului special de decizii şi autorizații vamale, considerăm că acestea nu întrunesc, prin natura şi efectul lor juridic, caracteristicile actelor permisive supuse procedurii de revizuire în temeiul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător.	
39.	**Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale** ***(demersul Nr. 21-5245 din 09.09.2026)***	Ca urmare a examinării textului definitivat al proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative (privind eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive) (număr unic 683/MDED/2026), a sintezei și a notei de fundamentare, în limitele competențelor funcționale, comunicăm menținerea obiecțiilor și propunerilor formulate prin avizul nr.21-4238 din 25.07.2026, în partea în care acestea nu au fost acceptate sau au fost acceptate parțial, fără a fi însă valorificate în fond în textul proiectului.	**Se comentează.** Toate obiecțiile MIDR au fost reconsiderate de comun acord
		Totodată, având în vedere caracterul complex al proiectului și faptul că soluțiile normative propuse interferează cu mai multe domenii de activitate aflate în competența Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, ne exprimăm disponibilitatea de a participa la o eventuală ședință de lucru cu autorul proiectului și celelalte autorități interesate, în vederea examinării punctuale a	

		divergențelor rămase și identificării unor soluții normative care să asigure atingerea obiectivelor de dereglementare, cu respectarea particularităților și cerințelor cadrului normativ sectorial aplicabil.	
40.	**Ministerul Culturii** ***(demersul Nr. 04/1-09/ 2611 din 10.09.2026)***	1. Cu referire la pct. 49 din Anexa nr. 1 și art. LXVI alin. (3)–(6) Ministerul Culturii insistă asupra excluderii din Anexa nr. 1 a poziției „Coordonarea activităților care pot pune în pericol integritatea monumentelor”, prevăzută la art. 59 din Legea nr. 1530/1993 privind ocrotirea monumentelor. Nu se consideră justificată calificarea mecanismului prevăzut la art. 59 drept act permisiv autonom aferent activității de întreprinzător. Norma instituie o cerință generală de protecție, determinată de efectul potențial al unei activități asupra integrității monumentului, fără a identifica un document administrativ distinct, o procedură autonomă de solicitare și emitere, un termen de emitere sau o autoritate emitentă unică. Totodată, interpretarea sistemică a Legii nr. 1530/1993 relevă că aceasta distinge între actele permisive emise de autoritățile administrației publice locale, avizarea și aprobarea documentațiilor de intervenție în domeniul patrimoniului cultural și norma generală cu caracter preventiv prevăzută la art. 59. Astfel, art. 11[1] alin. (1) lit. e) stabilește că autoritățile administrației	**Nu se acceptă**. Mecanismul prevăzut la art. 59 din Legea nr. 1530/1993 întrunește caracteristicile unui act permisiv. Norma stabilește că activitatea care poate pune în pericol integritatea monumentelor urmează a fi coordonată cu autoritatea competentă, iar executarea și finanțarea activităților nesancționate se interzic. Prin urmare, realizarea activității este condiționată de obținerea prealabilă a acordului autorității. Faptul că art. 59 nu identifică în mod expres un act permisiv distinct și nu reglementează forma acestuia, procedura de emitere, termenul sau autoritatea competentă nu exclude caracterul său permisiv. Dimpotrivă, aceste elemente sunt caracteristice situației unui act permisiv „ascuns”, în care obligația obținerii unei aprobări prealabile rezultă din norma sectorială, fără ca mecanismul să fie reglementat și evidențiat corespunzător ca act permisiv. Anume din acest motiv, mecanismul a fost inclus în Anexa nr. 1, în lista actelor

		publice locale eliberează actele permisive pentru lucrările asupra monumentelor și bunurilor imobile din zonele lor de protecție conform avizului Ministerului Culturii, iar art. 16 alin. (2) reglementează aprobarea de către Ministerul Culturii a documentațiilor de intervenție în baza examinării Consiliului Național al Monumentelor Istorice. Prin urmare, aceste mecanisme nu pot fi asimilate juridic. De altfel, însăși nota de fundamentare constată caracterul insuficient determinat al art. 59 în ceea ce privește forma „coordonării" și autoritatea competentă, calificând concomitent mecanismul drept act permisiv. Caracterul neclar al unei norme poate constitui temei pentru revizuirea acesteia, dar nu justifică, prin el însuși, calificarea sa drept act permisiv autonom și aplicarea consecințelor juridice aferente unei asemenea calificări. Totodată, Ministerul Culturii nu poate susține o soluție care, fără modificarea sau abrogarea expresă a art. 59 din Legea nr. 1530/1993, menține formal norma în vigoare, dar îi înlătură efectul obligatoriu în raport cu agenții economici. Potrivit art. LXVI alin. (4)–(5), autoritățile publice nu vor putea solicita sau impune agenților economici actele incluse în anexă, iar acestea vor deveni facultative pentru această categorie de subiecți. Atât timp cât art. 59 din Legea nr. 1530/1993 este în vigoare, obligațiile prevăzute de acesta trebuie să	permisive supuse revizuirii. Includerea în listă nu stabilește la această etapă soluția care urmează a fi aplicată. În cadrul revizuirii va fi determinat dacă mecanismul urmează a fi eliminat, transformat/integrat într-un alt mecanism sau, dacă menținerea sa se justifică, reglementat corespunzător și inclus în Nomenclatorul actelor permisive prevăzut de Legea nr. 160/2011.

		poată fi aplicate efectiv. Eventuala revizuire, clarificare sau înlocuire a mecanismului trebuie realizată prin intervenție normativă expresă asupra cadrului sectorial, iar nu indirect, prin neutralizarea efectelor juridice ale unei norme speciale aflate în vigoare. Mai mult, soluția propusă ar determina aplicarea diferită a aceleiași norme de protecție în funcție de calitatea subiectului: aceeași activitate susceptibilă să pună în pericol integritatea unui monument ar rămâne supusă cerinței art. 59 dacă este realizată de un subiect care nu desfășoară activitate de întreprinzător, dar ar deveni facultativă pentru un agent economic. O asemenea diferențiere nu este determinată de natura sau impactul activității asupra monumentului și nu corespunde finalității regimului juridic de protecție. Se consideră necesară și revizuirea art. LXVI alin. (6), în partea în care posibilitatea menținerii unui act permisiv este limitată la situațiile în care păstrarea acestuia este „impusă expres” de cadrul normativ al Uniunii Europene. O asemenea condiționare este prea restrictivă în raport cu particularitățile regimului european aplicabil patrimoniului cultural. Conservarea patrimoniului național istoric și artistic este recunoscută de dreptul Uniunii Europene drept motiv imperativ de interes general, susceptibil să justifice măsuri preventive naționale cu respectarea	

		cerințelor de necesitate, nediscriminare și proporționalitate. Prin urmare, absența unei norme a Uniunii Europene care să impună expres un anumit mecanism național nu poate constitui, prin ea însăși, temei pentru eliminarea acestuia. În consecință, se solicită: a) excluderea pct. 49 din Anexa nr. 1; b) revizuirea art. LXVI alin. (6), astfel încât menținerea unui mecanism sectorial să poată fi justificată și prin existența unui motiv imperativ de interes general, cu respectarea cerințelor de necesitate, nediscriminare și proporționalitate, iar nu exclusiv prin existența unei obligații exprese în dreptul Uniunii Europene.	
		2. Cu referire la modificările propuse la art. 107 din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023	
		Ministerul Culturii susține digitalizarea procedurilor administrative și integrarea schimbului de documente și informații în GUE/SIA GEAP 2.0, cu respectarea legislației speciale.	
		În acest sens, se susține menținerea prevederii din proiect potrivit căreia avizul Ministerului Culturii se solicită de către emitent „cu respectarea procedurii și a termenelor prevăzute de legislația specială”. Integrarea într-un flux de tip ghișeu unic privește modalitatea de transmitere și circulație a documentației și nu poate determina modificarea	**Se acceptă**. Se va completa cu o frază suplimentară alineatul (3) cu următorul cuprins: „În procesul de obținere a avizului, în conformitatea cu legislația de specialitate, după caz, autoritatea responsabilă poate comunica direct cu solicitantul și/sau autorul documentației în vederea obținerii clarificărilor și completărilor necesare, inclusiv poate atrage solicitantul și/sau autorul documentației în ședințele de examinare a documentației.”

		competenței autorității de specialitate ori a procedurii de examinare stabilite de legislația sectorială. Procedura trebuie să permită, inclusiv, comunicarea directă cu beneficiarul și/sau autorul documentației atunci când sunt necesare clarificări, completări ori participarea acestora la examinarea documentației. În acest sens, se propune următoarea completare: „Solicitarea avizului de către emitent nu modifică procedura de examinare și emitere a avizului stabilită de legislația din domeniul patrimoniului cultural și nu exclude comunicarea directă cu beneficiarul și/sau autorul documentației în vederea solicitării clarificărilor și completărilor necesare ori a participării acestora la examinarea documentației, în cazurile prevăzute de legislația specială.”. Ministerul Culturii insistă, de asemenea, asupra neaplicării mecanismului aprobării tacite în cazul avizului Ministerului Culturii.	Însă, atenționăm că alineatul (5) deja prevede posibilitatea comunicării la direct cu solicitantul, stabilește că „la întocmirea avizelor respective, autorităţile în cauză pot solicita, direct de la solicitant sau prin intermediul emitentului, documentele tehnice necesare”. La fel și în alin.(3) se prevede că avizul este „emis în conformitate cu prevederile legislaţiei din domeniul patrimoniului cultural”. Astfel, toate detaliile de procedură și modalitatea de interacțiune cu solicitantul urmează să se regăsească în legislația de specialitate, ca și în cazul altor avize din alte domenii.
		Avizarea reprezintă un control preventiv de specialitate, iar lipsa unei decizii exprese nu poate echivala cu constatarea conformității unei intervenții cu cerințele privind protejarea autenticității, integrității și valorilor culturale ale monumentului. Efectele unei intervenții necorespunzătoare pot avea caracter ireversibil. În consecință, se propune includerea expresă a normei:	Articolul 107 nu prevede principiul aprobării tacite în raport cu avizele reglementate. Mai mult, articolul 2 alin.(3) de principiu exclude posbilitatea aplicării principiului aprobării tacite în privința tuturor actelor prevăzute de Codul urbanismului și construcțiilor. Atît timp cît avizul în cauză nu se va solicita separat de agentul economic, dar se va solicita inițial de APL (așa cum se propune în proiect), atunci nu va fi considerat ca act permisiv distinct, corespunzător nici principiile din Legea nr.160/2011 nu vor fi aplicabile direct.

		„Regimul aprobării tacite nu se aplică avizului organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural.”. Această soluție nu exclude stabilirea prin lege a unor excepții determinate pentru categoriile de lucrări care nu necesită avizarea de specialitate. Asemenea excepții trebuie însă formulate expres și obiectiv, iar nu să rezulte din aprecierea de la caz la caz a unei autorități care nu deține competențe de specialitate în domeniul patrimoniului cultural. 3. Cu referire la art. 107 și art. 127 alin. (2) lit. o) din Codul urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023 Ministerul Culturii apreciază înlocuirea formulei inițiale „afectează direct”, însă menține obiecția față de instituirea criteriului potrivit căruia avizul autorității competente în domeniul patrimoniului cultural este obligatoriu, pentru lucrările executate în zonele de protecție, numai dacă acestea, prin natura, amplasarea, caracteristicile sau soluțiile propuse, sunt „susceptibile să afecteze valorile protejate, cadrul construit, perspectivele ori relațiile vizuale ale monumentului”. O asemenea formulare presupune efectuarea, anterior sesizării autorității de specialitate, a unei aprecieri asupra impactului intervenției asupra valorilor patrimoniului cultural. Pentru a concluziona că avizul Ministerului Culturii nu este necesar, emitentul actului din domeniul urbanismului și construcțiilor ar trebui să determine	

		în prealabil că intervenția nu este susceptibilă să afecteze valorile protejate. Or, o asemenea apreciere presupune o evaluare de specialitate și nu poate fi transferată implicit autorității emitente printr-o formulare generală. Totodată, soluția nu este corelată cu legislația sectorială în vigoare, care nu instituie un asemenea filtru preliminar pentru intervențiile în zonele de protecție. Ministerul Culturii menține în această privință poziția formulată anterior în procesul de modificare a Codului urbanismului și construcțiilor, potrivit căreia intervențiile asupra monumentelor și în zonele lor de protecție se admit în baza avizului pozitiv al organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural, emis în conformitate cu legislația din domeniul patrimoniului cultural. Această soluție este prevăzută expres în proiectul de modificare a Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023, la art. 107 alin. (3). În aceeași logică, pentru art. 127 alin. (2) lit. o) a fost propusă formularea potrivit căreia avizul pozitiv al organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural este necesar „în cazul intervențiilor asupra monumentelor și în zona lor de protecție”. Totodată, soluțiile promovate anterior prevăd și excepții determinate expres pentru anumite categorii de lucrări. Astfel, la art. 148 alin. (1) lit.	

		e) se propune exceptarea anumitor lucrări la rețele edilitare și a intervențiilor exclusiv interioare asupra bunurilor imobile care nu au statut de monument singular, cu condiția ca acestea să nu modifice aspectul exterior, volumetria sau imaginea arhitecturală a clădirii. Prin urmare, Ministerul Culturii susține o abordare proporțională, însă consideră că regula și excepțiile trebuie stabilite expres prin lege. Nu se susține transferarea către emitent a competenței de a determina, de la caz la caz și anterior sesizării autorității de specialitate, dacă o intervenție este sau nu susceptibilă să afecteze valorile protejate. În consecință, se solicită excluderea din art. 107 și art. 127 alin. (2) lit. o) a condiționării referitoare la lucrările „susceptibile să afecteze valorile protejate, cadrul construit, perspectivele ori relațiile vizuale ale monumentului” și menținerea soluției potrivit căreia intervențiile asupra monumentelor și în zonele lor de protecție sunt supuse avizării organului central de specialitate responsabil de domeniul patrimoniului cultural, cu excepțiile stabilite expres de lege. 4. Cu referire la nota de fundamentare Ministerul Culturii menține observația privind necesitatea evaluării impactului proiectului asupra patrimoniului cultural. Argumentul expus în sinteza obiecțiilor și propunerilor potrivit căruia proiectul nu ar afecta cadrul juridic sau procedurile din domeniul	

		patrimoniului cultural nu corespunde redacției definitivate. Proiectul intervine asupra circuitului de solicitare a avizului Ministerului Culturii, asupra cazurilor în care acesta este obligatoriu și asupra unor mecanisme de autorizare aplicabile inclusiv obiectivelor supuse unor regimuri juridice speciale. De asemenea, nota de fundamentare urmează a fi corelată cu redacția definitivată a proiectului, inclusiv prin eliminarea referirilor la intervențiile care „afectează direct" patrimoniul cultural, formulare care nu se mai regăsește în proiect. Totodată, aprecierea potrivit căreia mecanismul prevăzut la art. 59 din Legea nr. 1530/1993 „nu ține de cadrul normativ UE" necesită a fi reconsiderată. Absența unei norme a Uniunii Europene care să impună expres aceeași procedură nu echivalează cu lipsa relevanței dreptului european, în condițiile în care conservarea patrimoniului național istoric și artistic este recunoscută drept motiv imperativ de interes general. Nota de fundamentare trebuie, de asemenea, să distingă între cerințele care reglementează accesul la sau exercitarea activității de întreprinzător și obligațiile sectoriale care decurg din statutul juridic special al bunului protejat. O cerință aplicabilă indiferent de statutul economic al subiectului nu poate fi analizată exclusiv din perspectiva reducerii sarcinilor administrative asupra mediului de afaceri, fără evaluarea funcției de interes public pe care aceasta o îndeplinește.	

		Ministerul Culturii susține digitalizarea, simplificarea circuitului administrativ și eliminarea formalităților nejustificate. Aceste obiective nu pot însă conduce la diminuarea nivelului de protecție a patrimoniului cultural, la transferarea evaluării de specialitate către autorități care nu dețin competențe în domeniu sau la substituirea unei decizii exprese de specialitate prin aprobarea tacită. Reglementarea activității de întreprinzător și protejarea monumentelor istorice au obiecte juridice distincte. Simplificarea administrativă poate viza circuitul documentelor, interoperabilitatea și eliminarea dublărilor nejustificate, dar nu poate constitui, prin ea însăși, temei pentru înlăturarea unei cerințe sectoriale necesare protejării unui interes public major numai pentru faptul că aceasta este incidentă și unui operator economic.	
41.	**Ministerul Muncii și Protecției Sociale** ***(demersul Nr. 07/4873 din 09.09.2026)***	Ca urmare a ședinței convocate la MDED în cadrul căreia au fost discutate și negociate mai multe aspecte ale proiectului, astfel cum acestea au fost consemnate în procesul-verbal din 8 septembrie 2026, MMPS comunică susținerea proiectului, cu luarea în considerare fără echivoc a celor discutate și convenite în cadrul ședinței menționate. Se precizează, totodată, că prevederile Art. XXVIII din proiect, referitoare la modificarea Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova, nu au constituit obiect al discuțiilor	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat conform conform celor agreate.

		purtate în cadrul ședinței respective. În acest context, poziția MMPS este de a exclude Art. XXVIII din proiect, din următoarele considerente. Sub aspect de fond, se reiterează că obligația angajatorului de a asigura un anumit nivel al salariului pentru lucrătorii străini se va menține, inclusiv și după abrogarea Legii nr. 200/2010 (1 iunie 2027). Astfel, începând cu iunie 2027, angajatorii vor avea obligația de a asigura un salariu care nu poate fi mai mic decât cel acordat unui cetățean al Republicii Moldova pentru o activitate similară desfășurată în aceeași ramură a economiei naționale și care reprezintă cel puțin 50% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune. Menținerea acestui prag salarial minim pentru lucrătorii străini este justificată inclusiv de necesitatea prevenirii fenomenului de dumping salarial, care ar putea apărea în situația în care angajatorii ar recruta lucrători străini la salarii semnificativ mai mici decât cele acordate lucrătorilor autohtoni pentru aceeași muncă. O asemenea practică ar putea crea un avantaj concurențial nejustificat și ar exercita presiuni asupra nivelului general al salariilor în anumite sectoare ale economiei naționale. Totodată, având în vedere argumentele invocate de autor în Nota de fundamentare, care evidențiază necesitatea valorificării potențialului forței de	

		muncă disponibile pe plan intern, se consideră mai oportună menținerea unor mecanisme care să încurajeze angajatorii să prioritizeze recrutarea persoanelor aflate pe piața muncii din Republica Moldova, înainte de a recurge la atragerea forței de muncă din străinătate. Suplimentar, atragem atenția în privința faptului că în Tabelul de sinteză al obiecțiilor și propunerilor, de către MDED s-a indicat că acceptă poziția MMPS privind excluderea modificărilor ce vizează Legea nr. 200/2010. În același timp, în ultima versiune a proiectului transmisă de către MDED spre examinare, modificările ce vizează Legea 200/2010, au fost menținute, contrar celor convenite anterior. Prin prisma celor expuse, MMPS menține observațiile formulate prin Avizul nr. 07/3855 din 31.07.2026, în partea ce vizează obiecția privind nivelul salariului pentru lucrătorii străini, precum și cu luarea în considerare a procesului-verbal din 8 septembrie 2026. De asemenea, ținem să menționăm că, corelativ excluderii, conform procesului-verbal, a pct. 17 din Art. XIV, referitor la modificările Codului muncii, urmează a fi exclus din proiect și Art. XII, referitor la propunerea de modificare a art. 30 alin. (2) din Legea salarizării nr. 847/2002.	
42.	**Ministerul Energiei**	În ceea ce privește tabelul de sinteză, se recomandă utilizarea modelelor prezentate în anexa nr. 2 la	**Se ia act.**

	(demersul Nr. 05-2414 din 8.09.2026)	Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, ceea ce va permite urmărirea argumentărilor autorului proiectului și o mai bună înțelegere a poziției acestuia cu privire la diferitele propuneri formulate de autoritățile și entitățile participante la procesul de avizare. Totodată, în ceea ce privește obiecția/propunerea formulată de Ministerul Energiei, cu numărul de ordine 3, referitoare la definirea termenului „infrastructură energetică funcțională”, menționăm că tabelul de sinteză nu conține poziția autorului proiectului cu privire la acceptarea sau neacceptarea acesteia. Propunerea ține de CUC	
		În același rând, menționăm că propunerile incluse în tabelul de sinteză cu numărul de ordine 5 au fost comasate într-o singură poziție, cu mențiunea că opinia autorului este „A se vedea comentariile la avizul ANRE”. În acest context, menționăm că textul citat conține patru propuneri distincte, care nu se regăsesc în comentariile prezentate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și care, prin urmare, necesită a fi examinate separat, cu indicarea corespunzătoare a poziției autorului proiectului asupra fiecăreia dintre acestea.	**Se comentează**. ANRE a formulat, la rândul său, observații privind includerea în Anexa nr. 1 a celor patru acte menționate de Ministerul Energiei. În cadrul examinării avizului ANRE a fost analizat separat fiecare act și au fost prezentate argumentele privind calificarea acestuia drept act permisiv și, respectiv, includerea sa în lista actelor supuse revizuirii. Din acest motiv, în tabelul de sinteză, la observația Ministerului Energiei s-a făcut trimitere la argumentele prezentate la avizul ANRE. Totodată, reiterăm că, în urma examinării observațiilor, „Actul de corespundere” a fost exclus din Anexa nr. 1. În cazul „Autorizației pentru linia electrică directă”, „Autorizației pentru construcția/reconstrucția centralelor electrice” și „Autorizației pentru laboratoarele electrotehnice”, s-a constatat că acestea întrunesc caracteristicile actelor permisive, motiv pentru care se menține includerea lor în Anexa nr. 1. Precizăm că includerea unui act în Anexa nr. 1 nu presupune eliminarea acestuia. Scopul includerii este supunerea actului procedurii de revizuire prevăzute la art. LXVI alin.

			(6), în cadrul căreia urmează a fi evaluată necesitatea și forma corespunzătoare de reglementare. În cazul în care, în urma revizuirii, se constată necesitatea menținerii actului permisiv și acesta corespunde condițiilor prevăzute de art. LXVI alin. (6) și cerințelor Legii nr. 160/2011, acesta urmează a fi inclus în Nomenclatorul actelor permisive
		Subsecvent, atragem atenția că, prin demersul nr. 07-2083 din 7 august 2026 (se anexează), a fost prezentat avizul suplimentar privind excluderea alin. (1) lit. a) din art. 14, care stabilește obligația importatorilor de produse petroliere principale de a dispune de depozite petroliere proprii și/sau închiriate, cu un volum minim de 1000 m³, propunere care nu a fost reflectată în tabelul de sinteză. În acest sens, solicităm respectuos examinarea propunerilor formulate în avizul suplimentar menționat.	**Se acceptă**. A fost inclus în proiect în baza avizului suplimentar.
43.	**Agenţia Servicii Publice** ***(demersul nr. 01/7837 din 10.09.2026)***	**Art. I (Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi (Monitorul Parlamentului Republicii Moldova, 1994, nr. 2, art. 33):** **1.** La pct. 1 din proiect, art. 23 se propune a fi completat după cum urmează: **a)** pct. 2 se expune în următoarea redacție: ”2. Modul de constituire a întreprinderii se stabilește prin prezenta Lege şi prin alte acte normative.”; **b)**pct. 3, supct. 1 se abrogă, întrucât potrivit art. 28 alin. (1) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice şi a întreprinzătorilor individuali, pentru înregistrarea	**Se comentează.** Art. 23 a fost modificat esențial

		de stat a întreprinzătorilor individuali se depune cererea de înregistrare conform modelului aprobat de organul înregistrării de stat.	
		La pct. 2 din proiect, nu se susțin propunerile referitoare la completarea art. 24 pct. 2, al doilea paragraf, cu privire la genul principal de activitate desfășurat de către întreprindere. Precizăm că, atât în actul de constituire, cât şi în Registrul de stat al unităţilor de drept nu sunt specificări a genului de activitate ca fiind principal sau secundar. Prin urmare, necesită a fi revizuită formularea conținutului punctului menționat.	**Se acceptă.** Art. 24 a fost modificat
		Nu se susțin propunerile incluse în pct. 3 din proiect. Informăm că prevederile art. 25 din Legea nr. 845/1992 necesită revizuire, întrucât urmează a fi corelate cu prevederile art. 9 alin. (11) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice şi a întreprinzătorilor individuali.	**Se acceptă.** Art. 24 a fost modificat
		2. Cu referire la pct. 4 din proiect, urmează de precizat că, prin Legea nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative, au fost abrogate prevederile referitoare la înregistrarea entității de către structurile teritoriale ale Agenției Servicii Publice la locul unde se află sediul întreprinderii. În prezent, principiul teritorialității nu mai este aplicabil procedurii înregistrării de stat, excepție făcând gospodăriile țărănești (de fermier), pentru care competența teritorială este menținută prin lege specială.	**Se acceptă.** Art. 27 a fost modificat

		Suplimentar precizăm că, conform art. 2 al Legii nr. 220/2007, numărul de identificare de stat (IDNO) reprezintă codul numeric unic, atribuit de organul înregistrării de stat persoanelor juridice şi întreprinzătorilor individuali la momentul înregistrării de stat, care servește pentru identificarea acestora în sistemele informaționale ale Republicii Moldova. Subsecvent, corespunzător art. 11 alin. (2) al legii vizate, persoanei juridice i se atribuie de către Agenția Servicii Publice, la înregistrare, un număr de identificare de stat (IDNO) ce atestă că persoana a fost înscrisă în Registrul de stat şi a fost luată la evidenţă de către Serviciul Fiscal de Stat. Numărul de identificare de stat, care reprezintă şi codul fiscal al persoanei juridice înregistrate. Din aceste considerente, conținutul art. 27 al Legii nr. 845/1992 necesită a fi revizuit de principiu și reformulat corespunzător.	
		Totodată, se propune art. 30 din Legea nr. 845/1992 de modificat după cum urmează: ”5. Articolul 30: la punctul 3, subpunctul 2 se abrogă; pct. 4 se abrogă.” Prevederile legale actuale ale punctelor din articolul specificat, sunt depășite. Astfel, propunerile vizate sunt argumentate de dezvoltarea și implementarea unui nou sistem informațional Registrul de Stat al Unităților de Drept, unde depunerea cererilor are loc online.	**Se comentează.** Prevederile propuse nu țin de scopul proiectului respectiv

		La Art. VIII. Referitor la amendamentele privind excluderea noțiunii și a procedurii de eliberare a „avizului prealabil” pentru dreptul de import al alcoolului etilic (modificările la art. 1 și art. 23 din Legea nr. 1100/2000 din 30.06.2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice). Se menține poziția exprimată anterior și se susține menținerea procedurii de eliberare a avizului prealabil pentru dreptul de import al alcoolului etilic. Considerăm că argumentele invocate în Sinteză, potrivit cărora avizul prealabil ar reprezenta o „barieră nejustificată” sau un „act permisiv”, sunt nefondate din punct de vedere juridic și operațional, din următoarele considerente: 1) Calificarea avizului prealabil drept un act permisiv este eronată (avizul nueste act permisiv în sensul Legii nr. 160/2011). Licența oferă dreptul de a activa, în timp ce avizul prealabil este un instrument fiscal-economic de monitorizare cantitativă și de trasabilitate. Acesta nu autorizează o activitate în sens generic, ci validează strict volumul permis de alcool etilic ce urmează a fi importat de un agent economic într-o tranșă specifică. 2) Avizul prealabil obligă agentul economic să își justifice documentarvolumul de alcool solicitat, corelându-l direct cu programul său de producere, rețetele tehnologice aprobate și capacitățile reale de stocare. Fără acest filtru, operatorii economici vor putea importa cantități nelimitate sau disproporționate	**Se comentează** Amendamentele respective au fost coordonate de comun acord cu **ANSA și MAIA**

		în raport cu capacitatea lor reală de procesare, generând un risc iminent ca surplusul de alcool etilic să fie deviat pe piața neagră (evaziune fiscală). 3) Argumentul legiuitorului că riscurile pot fi acoperite prin verificărileprevăzute la art. 18 (cerințe față de utilajul tehnologic) sau art. 23 alin. (6²) și (7) este total ineficient în practică. Aceste prevederi vizează controale ex-post (ulterioare). Alcoolul etilic este o marfă cu risc fiscal major (supusă accizelor) și impact direct asupra sănătății publice. Controlul ex-post nu poate repara prejudiciul deja cauzat prin introducerea în țară a unor volume nejustificate de alcool, care pot fi distribuite ilicit înainte ca organele de control (Serviciul Vamal sau Serviciul Fiscal de Stat) să poată interveni. **În concluzie:** Păstrarea avizului prealabil este imperativă. Acesta reprezintă singurul mecanism de validare timpurie (pre-tranzacție) care asigură controlul riguros al statului asupra destinației reale (farmaceutică, industrială, alimentară) și volumului de alcool etilic introdus în țară, fiind un pilon esențial în prevenirea contrabandei, a contrafacerii și a evaziunii fiscale de proporții.	
		Totodată, ca urmare a examinării suplimentare a proiectului, se propune următoarele modificări şi completări de rigoare asupra prevederilor:	
		La Art. XXIX. - Articolul 12^{10} alineatul (3) din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător (Monitorul	

		Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 494), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:	
		1. **Alineatul (3) va avea următorul cuprins:** „(3) Taxa pentru licenţă pentru genurile de activitate de la pozițiile 2, 3, 4, 9 ale compartimentului I din anexa nr. 1 se achită anual conform anexei nr. 2. Pentru poziţia 11, taxa pentru licenţă se achită anual. În același mod se achită şi taxa pentru copia de pe licenţă, care confirmă dreptul filialei sau al subdiviziunii separate a titularului de licenţă de a desfășura activitatea în baza licenţei obținute.” **2. Alineatul (4) se abrogă** **Argumentarea juridică pentru includerea poziției 3 în alin. (3) și abrogarea alin. (4)** Prin Legea nr. 227/2025 pentru modificarea unor acte normative (optimizarea proceselor de obținere a actelor permisive), intrată în vigoare la 30.12.2025, legiuitorul a schimbat regimul juridic al licenței pentru genul de activitate de la poziția 3 din Anexa nr. 1, transformând-o dintr-o licență cu termen limitat într-una pe termen nelimitat. Actualul alineat (4) din Articolul 12^1 stabilește o procedură de achitare^0 corelată strict cu „termenul de valabilitate a licenței” și „expirarea fiecărui an de la data eliberării”. Din moment ce licența a devenit permanentă (pe termen nelimitat) cu achitare anuală conform Anexei nr. 2, mecanismul juridic din alin. (4) a rămas fără obiect, devenind învechit și inaplicabil.	**Se comentează.** Prevederile propuse nu țin de scopul proiectului respectiv. Se propune promovarea acestora in modul stabilit într-un proiect dedicat.

		Menținerea în paralel a alin. (4) creează o confuzie majoră în aplicare și vulnerabilități de interpretare. Prin urmare, reîncadrarea poziției 3 în alineatul (3) – alături de celelalte licențe cu plată anuală fixă – și abrogarea expresă a alineatului (4) reprezintă o obligație de armonizare internă a textului legii. **Argumentarea juridică pentru reformularea textului privind poziția 11 (Tichete de masă)** În redacția actuală, alin. (3) stipulează că taxa pentru poziția 11 (operarea activității de tichete de masă) „se achită anual conform anexei nr. 2”. Totuși, la o analiză strictă a Anexei nr. 2 din Legea nr. 160/2011, **poziția 11 nu este listată și nu are o taxă fixă stabilită în acea anexă.** O normă de trimitere către o anexă care nu conține elementul de referință încalcă flagrant principiul previzibilității stabilit de art. 4 din Legea nr. 100/2017. Legea nu poate obliga un operator economic să achite o taxă „conform unei anexe” în care acea taxă nu există. Prin noua formulare: „*Pentru poziţia 11, taxa pentru licenţă se achită anual*.”, se corectează eroarea materială din text. Se menține obligația de bază (achitarea anuală conform legii speciale ce reglementează tichetele de masă), dar se elimină trimiterea eronată la Anexa nr. 2, restabilindu-se acuratețea juridică. **Argumentarea privind poziția normei pentru „copia de pe licență”**	

		În textul aflat acum în vigoare, prevederea privind modul de achitare a taxei pentru copia de pe licență (necesară pentru filiale/subdiviziuni) este plasată la finalul alineatului (4). Dacă s-ar fi abrogat pur și simplu alineatul (4) fără nicio altă intervenție, regula privind copiile de pe licență pentru subdiviziuni ar fi dispărut complet din lege pentru poziția 3 și ar fi rămas neclară pentru celelalte poziții. Prin mutarea acestei teze la finalul noului alineat (3), efectul juridic al normei este salvat și extins în mod direct și coerent asupra tuturor genurilor de activitate menționate în alineat (pozițiile 2, 3, 4, 9 și 11).	
		La pct. 2, Compartimentul II în final se propune de completat după cum urmează: ”pozițiile 79 și 80 se exclud”. Înregistrarea de stat a persoanelor juridice, a filialelor și a reprezentanțelor acestora şi Înregistrarea de stat a întreprinzătorilor individuali specificate la pozițiile 79 și, respectiv, 80 din Compartimentul II al Anexei nr.1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activităţii de întreprinzător, incluse în Nomenclatorul actelor permisive, nu corespunde, prin natura sa juridică, criteriilor de calificare a unui act ca fiind permisiv. Potrivit prevederilor art. 2 din Legea nr. 220/2007, înregistrare de stat reprezintă acțiunea organului înregistrării de stat ce constă în certificarea faptului constituirii, reorganizării, lichidării, suspendării sau reluării activităţii persoanelor	Nu se acceptă. Argumentarea ASP nu este suficientă pentru justificarea excluderii pozițiilor nr. 79 și 80 din Nomenclatorul actelor permisive. Deși înregistrarea de stat nu reprezintă o autorizare sectorială pentru practicarea unui anumit gen de activitate, aceasta produce efecte juridice constitutive, fiind o condiție legală pentru dobândirea personalității juridice sau a calității de întreprinzător individual și, implicit, pentru inițierea activității de întreprinzător în forma juridică respectivă. În acest sens, art. 2 și art. 4 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 160/2011 nu limitează noțiunea de act permisiv la documentele prin care se autorizează practicarea unui gen concret de activitate, ci includ și documentele care constituie o condiție pentru inițierea activității de întreprinzător. Totodată, potrivit art. 179 alin. (1) din Codul civil, persoana juridică se consideră constituită din momentul înregistrării de stat, iar art. 11 și art. 13–14 din Legea nr. 220/2007 reglementează

		juridice, sucursalelor acestora, precum şi a faptului modificării actelor de constituire ale persoanelor juridice, înscrierii datelor în Registrul de stat, care are ca efect dobândirea şi încetarea capacităţii juridice a persoanelor juridice, obţinerea şi încetarea de către persoanele fizice a calităţii de întreprinzător individual. Prin urmare, obiectul juridic al înregistrării de stat este constituirea și recunoașterea statutului juridic al persoanei juridice, însă nu și autorizarea desfășurării unei anumite activități de întreprinzător. Existența unei verificări prealabile şi emiterea unei decizii de către autoritatea publică, nu este suficientă pentru calificarea acesteia drept act permisiv. Totodată, potrivit prevederilor art. 179 din alin. (1) al Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002, persoana juridică se consideră constituită în momentul înregistrării ei de stat dacă legea nu prevede altfel, iar conform alin. (2) al aceluiași articol, persoana juridică de drept public se consideră constituită la data intrării în vigoare a actului prin care se dispune constituirea sa, dacă acesta nu prevede o altă dată. Respectiv, înregistrarea de stat a unei persoane juridice nu îndeplinește rolul unui act permisiv, ci are funcția de legalizare/recunoaștere a existenței subiectului de drept și de publicitate juridică prin intermediul Registrului de stat și trebuie tratată ca activitate de prestare a serviciilor şi de publicitate, distinctă de regimul actelor permisive instituite pentru autorizarea unor activități de întreprinzător.	examinarea documentelor, verificarea condițiilor legale și adoptarea deciziei de înregistrare sau de refuz. Prin urmare, înregistrarea de stat nu poate fi asimilată unui simplu serviciu de informare sau unei operațiuni de publicitate juridică, întrucât aceasta generează efecte constitutive asupra statutului juridic al solicitantului. În consecință, recomandăm menținerea pozițiilor nr. 79 și 80 în Nomenclator, cu examinarea distinctă a oportunității optimizării procedurii, a termenelor și a costurilor aferente înregistrării de stat.

		2. În Anexa nr. 1 la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (privind eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive), **cu referire la poziția nr. 145 ”Extras din Registrul de stat”, informăm că acesta nu constituie un act permisiv**, deoarece nu întrunește elementele definitorii ale unui asemenea act. Noțiunea de act permisiv presupune, în mod necesar, investirea titularului cu un drept sau cu posibilitatea de a desfășura o anumită activitate. Potrivit art. 2 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, *actul permisiv este documentul sau înscrisul constatator prin care autoritatea emitentă constată anumite fapte juridice și întrunirea condițiilor stabilite de lege, atestând învestirea solicitantului cu o serie de drepturi și obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător sau a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități*. Prin urmare, caracteristica esențială a actului permisiv nu este simplul fapt că acesta este emis de o autoritate publică sau că are valoare juridică, ci funcția sa juridică de autorizare/permitere a unei activități sau a unei acțiuni. Or, Extrasul din RSUD nu conferă persoanei juridice un drept pe care aceasta nu îl avea anterior și nu autorizează desfășurarea unei activități. Prin urmare, nu extrasul este cel care „permite” existența sau activitatea unității de drept. Dacă s-ar considera extrasul act permisiv, s-ar ajunge la	Se acceptă parțial. Considerăm relevantă afirmația ASP privind natura juridică a documentului, întrucât extrasul din Registrul de stat, în măsura în care are exclusiv caracter informativ și probator și nu condiționează inițierea sau desfășurarea activității de întreprinzător, nu întrunește criteriile definitorii ale actului permisiv prevăzute la art. 2 și art. 4 alin. (1) din Legea nr. 160/2011. Totodată, art. 4 alin. (6) din aceeași lege exclude expres din categoria actelor permisive serviciile publice de informare și documentele oficiale care nu întrunesc criteriile respective. Prin urmare, poziția nr. 145 urmează a fi exclusă din lista actelor permisive supuse revizuirii în temeiul Legii nr. 160/2011. Cu toate acestea, nu poate fi considerată irelevantă pentru obiectivele reformei necesitatea reducerii sarcinilor administrative aferente obținerii și prezentării extrasului. În acest sens, recomandăm ASP să examineze și să identifice prevederile normative și practicile administrative prin care se solicită întreprinzătorilor prezentarea extrasului în raporturile cu autoritățile și instituțiile publice, în condițiile în care, potrivit art. 4 alin. (3) din Legea nr. 220/2007 și art. 6 alin. (3) din Legea nr. 142/2018, informația necesară urmează a fi obținută prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect, fără implicarea solicitantului. Astfel, excluderea documentului din lista actelor permisive nu trebuie interpretată ca o confirmare a oportunității menținerii unor cerințe administrative de prezentare a acestuia, atunci când informația respectivă este disponibilă autorităților publice prin schimb automatizat de date.

		concluzia că persoana juridică dobândește sau își exercită drepturile prin prezentarea extrasului, ceea ce nu corespunde mecanismului juridic al înregistrării de stat. Extrasul are caracter informativ/probator și nu permisiv. Acesta nu implică o evaluare a condițiilor de autorizare și nici o decizie de oportunitate sau de admitere. Mai mult ca atît, potrivit art. 34 alin. (2) din Legea nr. 220/2007, *informația din Registrul de stat se eliberează sau se obține:* - *prin extras din Registrul de stat al persoanelor juridice sau al întreprinzătorilor individuali;* - *prin informații din actele de constituire;* - *prin intermediul platformei de interoperabilitate.* Această normă argumentează clar că legiuitorul tratează extrasul ca o modalitate de furnizare/obținere a informației din registru. Astfel, în cazul Extrasului din RSUD, ASP nu efectuează, cu ocazia eliberării extrasului, o procedură de autorizare a activității unității de drept și nu verifică dacă solicitantul îndeplinește condițiile pentru exercitarea unei activități economice pentru ca, ulterior, prin extras, să-i acorde dreptul de a desfășura acea activitate. ASP doar furnizează informația existentă în registru *(denumirea, IDNO, sediul, administratorul, asociații, capitalul social, obiectul de activitate)*, într-o formă oficială, la solicitarea persoanei interesate, inclusiv în temeiul prevederilor art. 29 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre. Această abordare demonstrează caracterul informativ	

		al extrasului: ceea ce prezintă interes juridic este informația din registru, iar extrasul constituie doar una dintre modalitățile prin care această informație poate fi furnizată și confirmată. În partea ce ține de argumentarea prezentată la acest subiect în Sinteza obiecțiilor și propunerilor cu referire la proiectul de lege, precum că ”După eliminarea serviciului “Extrasul din Registrul de Stat al Unităților de Drept” și înlocuirea acestuia cu schimbul de date automatizat între autoritățile/entitățile solicitante, extrasul respectiv va fi exclus din Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității şi a conformității cu principiile de reglementare a activități de întreprinzător.” – menționăm că acesta este irelevant, deoarece, eliberarea extrasului este un serviciu de furnizare a informației și nu o procedură de autorizare, iar schimbul de date automatizat între autoritățile/entitățile în Republica Moldova este realizat, inclusiv, și prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect. Mai mult ca atât, art. 4 alin. (3) din Legea nr. 220/2007, stabilește expres că informația din Registrul de stat se furnizează autorităților și instituțiilor publice exclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect). În același timp, Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, la art. 6 alin. (3), indică imperativ că participanții publici sunt obligați să efectueze schimbul de date prin intermediul platformei de interoperabilitate și să	

		asigure condițiile tehnice necesare realizării schimbului de date. Schimbul de date automatizat deja se realizează. Astfel, reieșind din cele expuse, solicităm excluderea poziției 145 ”Extras din Registrul de stat” din Anexa nr. 1 la proiectul prenotat, deoarece acest serviciu nu autorizează desfășurarea unei activități de întreprinzător, ci certifică existența/ înregistrarea subiectului de drept.	
44.	**Ministerul Justiției** ***(demersul nr.04/2-10600 din 21.09.2026)***	Aferent redacției proiectului se expun următoarele observații și propuneri. La ***art. I*** – modificarea *Legii nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi*: La pct. 1, care prevede modificări în art. 23 pct. 3 din *Legea nr. 845/1992*:	
		Aferent textului „actele de constituire pentru societățile comerciale (societățile pe acțiuni, cu răspundere limitată, în nume colectiv și în comandită) în conformitate cu art. 178 Cod civil”, se va analiza necesitatea substituirii acestuia cu textul „actul de constituire a societății comerciale (societate în nume colectiv, societate în comandită, societate cu răspundere limitată şi societate pe acțiuni), în conformitate cu art. 246 al *Codului civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002*”.	**Se acceptă parțial** Se consideră varianta de trimitere generală simulpă punctului 2. de la același articol.
		La pct. 2, care prevede modificări în art. 24 pct. 2 din *Legea nr. 845/1992*:	

		Cu referire la completarea enunțului „În firma întreprinderii pot fi incluse şi alte date care nu contravin legislației în vigoare.”, cu textul „inclusiv genul principal de activitate pentru persoana juridică cu scop lucrativ” menționăm următoarele. Cuvintele „pentru persoana juridică cu scop lucrativ” sunt inutile, având în vedere dispozițiile de la începutul *Legii nr. 845/1992*, care prevăd că „Prezenta Lege nu se extinde asupra persoanelor juridice şi asupra persoanelor fizice care desfășoară o altă activitate decât cea de antreprenoriat”. Totodată, este necesar să se justifice utilitatea completării în ansamblu, având în vedere că dispoziția existentă permite includerea în firma întreprinderii și a altor date care nu contravin legislației.	**Se acceptă** Se renunță la modificarea celui de al doilea paragraf de la art. 24
		Sub aspect redacțional, pct. 3 va fi expus după cum urmează: 3. La articolul 25 punctul 1 litera c) va avea următorul cuprins: „c) nu conține cerințele prevăzute la art. 24 pct. 2”.	**Se acceptă**
		Din punct de vedere al tehnicii legislative, se constată că diviziunile articolelor din *Legea nr. 845/1992* nu sunt numerotate în alineate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. De asemenea, acestea nu conțin subpuncte numerotate. Respectiv, în dispozițiile de modificare ale legii citate, se recomandă a indica textul nemijlocit care se modifică sau care se exclude și, după caz, punctul	**Se acceptă**

		concret care se modifică sau se abrogă, în măsura în care acesta este numerotat. Or, formulările precum „la articolul 23 alineatul (3), subpunctul 2 se abrogă” sunt incerte în contextul în care art. 23 din Legea *nr. 845/1992* nu are în componența sa nemijlocit dispoziții care să fie însemnate cu „alineatul (3)” și nici subpuncte, care să fie însemnate „cu subpunctul 2”.	
		La ***art. II*** – modificarea *Legii nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică*:	**Se ia act.**
		În prezent, art. 12[1] din *Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică* stabilește că importul materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al ambalajului primar și secundar utilizate la producerea medicamentelor de uz uman și la prepararea formelor medicamentoase magistrale este permis doar în baza autorizației de import eliberate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Totodată, alin. (5) al aceluiași articol prevede Nomenclatorul materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al ambalajului primar și secundar (în continuare-Nomenclatorul), care cuprinde listele materiei prime medicamentoase – substanțe active, excipienți, plante și extracte vegetale, precum și lista materialelor, articolelor, ambalajului primar și secundar. Prin proiect se propune modificarea acestui mecanism, astfel încât importul materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al	

		ambalajului primar și secundar incluse în Nomenclator să fie efectuat fără autorizație de import, iar importul celor neincluse în Nomenclator să fie condiționat în continuare de obținerea autorizației. De asemenea, proiectul intervine asupra art. 19 alin. (4) și (5), prin excluderea criteriilor privind distanța minimă dintre farmacii și a normativului demografic pentru înființarea farmaciilor. Potrivit notei de fundamentare, intervențiile menționate urmăresc, pe de o parte, eliminarea unor condiții privind deschiderea farmaciilor, iar, pe de altă parte, reducerea barierelor administrative aferente importului materiei prime medicamentoase, prin exceptarea de la autorizare a materiei prime incluse în listele Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale și menținerea autorizării pentru materia primă care nu este inclusă în acestea. În acest context, se impune examinarea corespondenței dintre soluțiile propuse și mecanismul normativ prin care urmează să fie realizate obiectivele declarate. În particular, având în vedere că de includerea în Nomenclator urmează să depindă obligația deținerii autorizației de import, este necesar ca proiectul legii să stabilească în mod suficient de clar regimul juridic al Nomenclatorului, inclusiv criteriile și procedura de includere și excludere a materiei prime medicamentoase, a materialelor, articolelor,	

		ambalajului primar și secundar, precum și modul de actualizare și publicare a acestuia. Totodată, necesită o examinare distinctă soluția de la art. 12[1] alin. (2) din proiect referitoare la „furnizori noi”, în condițiile în care, potrivit alin. (5), Nomenclatorul este structurat în funcție de materia primă medicamentoasă, materiale, articole, ambalaj primar și secundar, fără a fi prevăzută includerea furnizorilor în acesta. În consecință, urmează a fi clarificat raportul dintre includerea produsului în Nomenclator și schimbarea furnizorului acestuia, precum și situațiile concrete în care schimbarea furnizorului determină necesitatea obținerii unei autorizații de import. De asemenea, urmează a fi examinată modificarea competenței de aprobare a Regulamentului privind autorizarea importului materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al ambalajului primar şi secundar utilizate la producerea medicamentelor de uz uman și la prepararea formelor medicamentoase magistrale. În reglementarea în vigoare, Regulamentul este aprobat de Guvern, în timp ce proiectul prevede elaborarea și aprobarea acestuia de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale. Având în vedere că Regulamentul urmează să stabilească mecanismul de autorizare a importului, inclusiv pentru materia primă medicamentoasă, materialele, articolele, ambalajul primar și secundar neincluse în Nomenclator, este necesară justificarea și	

		delimitarea corespunzătoare a competenței normative atribuite Agenției Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.	
		La *art. III*, referitor la completarea art. 11 din *Legea nr. 267/1994 privind apărarea împotriva incendiilor* cu alin. (2), se recomandă reexaminarea soluției normative privind exceptarea întreprinderilor micro și mici de la obligațiile prevăzute la alin. (1) lit. b), f), g) și i). Potrivit art. 23^2 alin. (1) din aceeași lege, obiectivele sunt clasificate în trei grupe, în funcție de importanța lor și de gradul pericolului de incendiu. Totodată, alin. (4) include în grupa a treia atât anumite categorii de obiective expres enumerate, cât și categoria generală „alte obiective de proporții mici”. În acest context, se observă că încadrarea unui obiectiv în grupa a treia nu presupune, în mod automat, absența riscului de incendiu. Or, clasificarea legală operează o diferențiere a obiectivelor în funcție de importanță și de gradul pericolului de incendiu, fără a exclude existența unor riscuri în cazul obiectivelor din grupa a treia. Totodată, dimensiunile reduse ale unui obiectiv nu constituie, prin ele însele, o garanție a inexistenței unor riscuri pentru securitatea persoanelor și a bunurilor. Prin urmare, exceptarea generală a întreprinderilor micro și mici care nu administrează obiective din grupele întâi și a doua de la toate obligațiile	Modificările sunt ajustate în raport cu poziția expusă în avizul MAI. Astfel excepțiile vor viza doar obligațiile de la lit. f), g) și i). Ori din hotărîre de Guvern subsidiare obligațiile de la lit.f) și g) se prezumă ca fiind pentru întreprinderi mai mari, totodată, obligația de la lit.i) va fi realizată în temeiul punerii la dispoziție unor intruiri la distanță pentru diferite categorii de angajați, astfel fiind asigurată instruirea necesară în mod mai efectiv.

		enumerate la art. 11 alin. (1) lit. b), f), g) și i) necesită a fi fundamentată prin raportare la natura și scopul fiecărei obligații, precum și la riscurile specifice obiectivelor vizate.	
		Adițional, atragem atenția că numărul articolului 23^2 a fost indicat greșit.	
		La ***art. IV*** – modificarea art. 17 din *Legea regnului animal nr. 439/1995*: Cu titlu de remarcă generală, menționăm că nota de fundamentare nu conține argumentele care au stat la baza modificării art. 17 din *Legea nr. 439/1995*. Aceste argumente sunt necesare pentru evaluarea necesității intervenției statului, a impactului și a efectelor preconizate, contribuind totodată la transparența și fundamentarea procesului decizional normativ. Prin urmare, nota de fundamentare se va completa cu argumentele și circumstanțele ce au determinat modificarea legii (obiecție valabilă și la *Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar, Legea nr. 325/2005 cu privire la Cartea Roşie a Republicii Moldova nr. 325/2005, Legea viei şi vinului nr. 57/2006, Legea apiculturii nr. 70/2006, Legea nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul şi piscicultura, Legea nr. 231/2006 privind identificarea şi înregistrarea animalelor, Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, Legea apelor nr. 272/2011, Legea nr. 50/2013 cu privire la controalele oficiale pentru verificarea conformităţii cu legislaţia privind hrana pentru*	**Nu se acceptă.** Nota de fundamentare, la punctul 30 al sub compartimentului 2.2 „Descrierea situației și a problemelor care impun intervenția” conține informații referitor la necesitatea intervenției și modificării cadrului legal referitor la prevederile, care stabilesc acte permisive sau proceduri similare eliberării unui act permisiv. Avizul prealabil, care se preconizează a fi exclus se încadrează în cazurile menționate la punctul 30. Menționăm că Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor susțin propunerile de modificare la legile invocate sau proiectul a fost modificat conform avizelor prezentate. Totodată, Ministerul Mediului parțial susține propunerile din proiect iar unele prevederi au fost modificate urmare avizului prezentat și ședințelor organizate, precum și, în mod special, în cadrul ședinței la Prim-ministrul Republicii Moldova la data de **20.10.2026** privind subiectele neagreate din pachetul legislative citat.

		animale şi produsele alimentare şi cu normele de sănătate şi de bunăstare a animalelor, Legea nr. 68/2013 despre semințe, Legea nr. 279/2017 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, Legea nr. 119/2018 cu privire la medicamentele de uz veterinar, Legea nr. 237/2018 cu privire la controlul de conformitate cu cerințele de calitate pentru fructele și legumele proaspete, Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman, Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative, Codul funciar nr. 22/2024).	
		Pornind de la faptul că prin proiect, de la art. 17 alin. (7) din *Legea nr. 439/1995*, se exclude textul „ , în locul certificatului de înregistrare al colecției”, se va exclude și cuvântul „alt” pentru a asigura un caracter coerent normei.	**Se acceptă**. Cuvântul „alt” este exclus
		La ***art. V*** – modificarea art. 103 alin. (1) pct. 10) din *Codul fiscal*: Din punct de vedere redacțional, dispoziția introductivă va prevedea: „Art. V. – Articolul 103 alineatul (1) punctul 10) din Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007) va avea următorul cuprins:”. Cu referire la redacția art. 103 alin. (1) pct. 10) din *Codul fiscal*, modificarea rezultă ca urmare a	**Se acceptă.**

		modificării *Legii nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică*, si urmează a fi apreciată în funcție de acele modificări și de observațiile formulate la această lege.	
		La ***art. VI*** – modificarea *Legii nr. 599/1999 pentru aprobarea Codului navigației maritime comerciale al Republicii Moldova*:	
		Sursa publicării *Legii nr. 599/1999* se va expune după cum urmează: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 1-4, art. 2)”.	**Se acceptă.**
		La ***art. VII*** – abrogarea art. 17^2 din *Legea nr. 1031/2000 privind reglementării de stat a activității comerciale externe*: Din dispoziția introductivă, textul „Legea nr. 1031/2000 privind reglementării de stat a activității comerciale externe” se va substitui cu textul „Legea reglementării de stat a activității comerciale externe nr. 1031/2000”.	**Se acceptă.**
		Sub aspectul intenției de abrogare a art. 17^2 din legea *sus-citată*, este de remarcat faptul că nota de fundamentare nu conține argumente care să justifice abrogarea nemijlocită a acestui articol. Astfel, în lipsa unor justificări întemeiate, intervențiile operate în *Legea nr. 1031/2000 privind reglementării de stat a activității comerciale externe* necesită a fi reexaminate.	**Se acceptă**. Argumentarea modificării va fi completată corespunzător (anexa la NF). Prin Legea nr. 227/2025, „Autorizația de import în regim preferențial al unor tipuri de zahăr” a fost exclusă din Nomenclatorul actelor permisive prevăzut de Legea nr. 160/2011. Totodată, acordarea preferințelor tarifare la import este realizată în cadrul mecanismului de administrare a contingentelor tarifare, în conformitate cu Codul vamal și acordurile comerciale internaționale aplicabile. Contingentele sunt gestionate electronic de Serviciul Vamal, în baza principiului „primul venit – primul servit”, potrivit ordinii cronologice a declarațiilor vamale. În aceste condiții,

			menținerea unei autorizații prealabile distincte pentru importul în regim preferențial al unor tipuri de zahăr nu se mai justifică. Abrogarea art. 17² urmărește eliminarea mecanismului de autorizare rămas în legislația sectorială și corelarea acesteia cu noul Nomenclator al actelor permisive și cu mecanismul actual de administrare a contingentelor tarifare.
		La ***art. VIII*** – modificarea *Legii nr. 1100/2000 cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice*: Actualul art. 6 alin. (4) din *Legea nr. 1100/2000* stabilește, pentru comercializarea pe piața internă a băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum, cerințe referitoare la utilizarea unor tipuri de dopuri care să excludă posibilitatea pătrunderii în sticlă a lichidului din exterior fără deteriorarea dopului, iar art. 24 alin. (4¹) instituie o cerință similară pentru importul băuturilor spirtoase cu concentrația alcoolică de minimum 25% în volum produse din alcool etilic de origine agricolă rectificat de calitate inferioară calității „Lux”. Prin proiectul legii se propune abrogarea ambelor norme, în timp ce, potrivit notei de fundamentare, intervenția asupra *Legii nr. 1100/2000* este justificată prin facilitarea producerii, comercializării și/sau servirii băuturilor spirtoase produse în condiții de casă în cadrul pensiunilor turistice și agroturistice, vilelor turistice, caselor rurale și satelor de vacanță. Or, nota de fundamentare nu explică în mod concret în ce	**Cu titlu de informare.** Abrogarea art. 6 alin. (4) și art. 24 alin. (4¹) este o propunere separată față de propunerea de facilitare a producerii, comercializării și/sau servirii băuturilor spirtoase produse în condiții de casă în cadrul pensiunilor turistice și agroturistice, vilelor turistice, caselor rurale și satelor de vacanță. Nota de fundamentare, la punctul 30 al sub compartimentului 2.2 „Descrierea situației și a problemelor care impun intervenția” conține informații referitor la necesitatea intervenției și modificării cadrului legal referitor la prevederile, care stabilesc acte permisive sau proceduri similare eliberării unui act permisiv. Astfel, argumentarea propunerilor de abrogare a art. 6 alin. (4) și art. 24 alin. (4¹) se încadrează la punctul 30 al sub compartimentului 2.2 din Nota de fundamentare.

		măsură cerințele privind tipul dopurilor prevăzute la art. 6 alin. (4) și art. 24 alin. (4¹) constituie impedimente pentru activitatea acestor structuri și nici de ce, pentru atingerea obiectivului urmărit, este necesară eliminarea acestor cerințe în cazul tuturor băuturilor spirtoase cărora li se aplică normele respective. În acest sens, se impune clarificarea raționamentului care a determinat abrogarea integrală a art. 6 alin. (4) și art. 24 alin. (4¹), în condițiile în care soluția propusă are un domeniu de aplicare mai larg decât regimul special instituit prin art. 5¹ pentru băuturile spirtoase produse în condiții de casă în cadrul structurilor de primire turistică. Totodată, urmează a fi evaluat dacă obiectivul declarat al proiectului legii poate fi realizat printr-o intervenție limitată la băuturile spirtoase produse în condiții de casă și comercializate și/sau servite în cadrul structurilor de primire turistică vizate, fără eliminarea cu caracter general a cerințelor prevăzute la art. 6 alin. (4) și art. 24 alin. (4¹). Prin urmare, nota de fundamentare urmează a fi completată cu argumente concrete privind necesitatea și proporționalitatea abrogării art. 6 alin. (4) și art. 24 alin. (4¹), inclusiv prin explicarea impactului acestor cerințe asupra operatorilor vizați de art. 5¹ și a motivului pentru care se optează pentru eliminarea lor cu aplicare generală.	
		Adițional, sub aspectul regulilor de tehnică legislativă sursa de publicare a actului normativ	**Se acceptă**

		supus modificării se va indica conform formulei „(republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 126, art. 197)”.	
		La ***art. IX*** – modificarea *Legii nr. 440/2001 cu privire la zonele economice libere*:	
		La pct. 3, care prevede expunerea în redacție nouă a art. 6 alin. (14) - (17) din Legea *nr. 440/2001*: - în redacția alin. (14) se va revedea referința la alin. (11^1), întrucât aceasta se consideră a fi necorespunzătoare;	**Se acceptă.**
		- în redacția alin. (15), cuvintele „alte acte” sugerăm a fi substituite cu cuvântul „actele”. Totodată, denumirea *Legii nr. 160/2011* se va expune integral (observație valabilă și pentru redacția alin. (20) lit. e) al aceluiași articol).	**Se acceptă**.
		Dispoziția ce prevede modificarea art. 6 alin. (21), va avea următorul cuprins: „la alineatul (21), cuvintele „retragerea autorizației sau” se exclud”.	**Se acceptă.**
		La ***art. XI –*** completarea art. 11 din *Legea nr. 552/2001 privind evaluarea şi acreditarea în sănătate:*	**Nu se acceptă.** Este indicat că în privința laboratoarelor care deja dețin acreditarea de laborat medical din partea Moldac, în măsura aspectelor care deja au fost verificate în acreditarea Moldac, CNEAS nu va parcurge etape de verificare similare, cu echipă de experți dedicați. Cu excepția aspectelor suplimentare care necesită a fi evaluate anume în procesul de acreditare în sănătate. În dependență de categoria de activități de laborator și metodele de analiză care se acreditează, verificările pot fi foarte diverse, corespunzător este imposibil de a prezenta toate situațiile în lege. Important este ca lege să prevadă principiul evitării dublării
		Alin. (2^1) și (2^2) propuse urmează a fi revizuite și corelate cu art. 7 și art. 8 alin. (1) lit. e) din *Legea nr. 235/2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității*. Potrivit normelor menționate, Centrul Național de Acreditare MOLDAC, în calitate de organism național unic de acreditare, acreditează laboratoarele medicale în	

		baza standardelor de referință și emite certificatele de acreditare corespunzătoare.	verificărilor, dacă acestea deja au fost efectuate de Moldac, în limita și măsura în care au fost realizate.
		În acest context, se va ține cont de faptul că acreditarea conform standardului SM EN ISO 15189 atestă îndeplinirea cerințelor privind calitatea și competența laboratorului medical, în limitele domeniului indicat în certificatul de acreditare, fără a putea constitui, prin ea însăși, dovada conformității cu toate cerințele prevăzute de *Legea nr. 552/2001*. Prin urmare, urmează a fi precizate cerințele și etapele procedurii de evaluare și acreditare în sănătate care nu se repetă, precum și cele care rămân supuse verificării de către Consiliu. În lipsa acestei delimitări, excluderea integrală a etapei prevăzute la art. 11 alin. (5) și recunoașterea certificatului drept dovadă a conformității cu cerințele legii sunt susceptibile să genereze incertitudine în aplicare.	**Se acceptă.** Se completează la alin.2/2 și cu organismele semnatare ale EA MLA.
		Totodată, alineatele propuse urmează a fi corelate între ele, întrucât alin. (2^1) se referă atât la certificatele emise de MOLDAC, cât și la cele emise de organismele naționale de acreditare semnatare ale EA MLA, în timp ce alin. (2^2) vizează numai acreditarea efectuată de MOLDAC. Se impune, de asemenea, precizarea modului de determinare a echivalenței standardelor și a modalității de calculare a taxei pentru activitățile efectiv realizate de Consiliu.	**Nu se acceptă.** Legea 552/2001 nu reglementează în principiu modalitatea de calculare a taxei pentru acreditare în sănătate. Norma se referă doar la evitarea taxării pentru serviciile publice care nu vor fi prestate, odată ce deja au fost procurate de la MOLDAC.
		La ***art. XII*** – modificarea art. 30 din *Legea salarizării nr. 847/2002*:	

		Referitor la soluția normativă propusă la art. 30 alin. (2) din *Legea salarizării nr. 847/2002*, atenționăm că formularea textului (*„la solicitarea salariatului”*) necesită a fi reexaminată prin raportare la standardele europene și internaționale aplicabile. *Directiva (UE) 2023/970 privind transparența salarială și Convenția OIM nr. 95 privind protecția salariului* (art. 14) consacră informarea periodică și obligatorie a salariatului privind structura remunerației și reținerile efectuate, la data fiecărei achitări. Astfel, condiționarea dreptului de informare de o solicitare prealabilă reduce gradul de transparență a raporturilor de muncă și plasează Republica Moldova într-un regres legislativ față de procesul asumat de transpunere a acquis-ului UE (necesită a fi evaluată prin prisma angajamentelor asumate în procesul de transpunere a acquis-ului Uniunii Europene). În contextul dat, se recomandă eliminarea sintagmei „la solicitarea salariatului” și obligarea angajatorului la o notificare transparentă automată (electronică sau pe suport de hârtie). Aferent, respectării regulilor de tehnică legislativă, la indicarea sursei de publicare a *Legii salarizării nr. 847/2002*, se va indica și anul publicării, conform uzanțelor de redactare.	**Se acceptă.** Proiactul a fost modificat.
		La ***art. XIV*** – modificarea *Codului muncii al Republicii Moldova nr. 154/2003*:	
		La pct. 4, soluția normativă propusă la art. 55 din *Codul muncii*, care prevede facilitatea acordată	Propunerea a fost exclusă din proiect și preluată de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

		întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) de a încheia contracte succesive pe durată determinată, timp de 48 de luni nu corespunde prevederilor *Directivei 1999/70/CE*. Normele europene interzic abuzul de contracte pe durată determinată și cer ca acestea să aibă la bază motive obiective și temporare (cum ar fi înlocuirea unui salariat sau creșterea sezonieră a activității), nu doar statutul de firmă mică. Totodată semnalăm că, modificarea permite menținerea unui angajat într-o stare de incertitudine totală timp de 48 de luni (4 ani), prin contracte repetate, fără o stabilitate a locului de muncă, fapt ce creează o discriminare nejustificată între salariați în funcție de mărimea angajatorului. Or, un angajat dintr-o firmă mică își va pierde protecția legală la stabilitatea muncii doar pentru că lucrează într-o întreprindere mică și mijlocie.	
		La pct. 6, semnalăm că modificările propuse la art. 68 alin. (4) al *Codului muncii* contravin principiului consensualismului în dreptul muncii. Chiar dacă modificarea unilaterală prin decizie a conducerii ar fi în beneficiul angajatului (precum creșterea salariului minim sau actualizarea funcției din Clasificator), regula de bază cere semnarea unui acord suplimentar. O asemenea prevedere creează un precedent riscant, permițând angajatorului să modifice clauzele contractuale fără acordul scris al salariatului. Pentru asigurarea conformității juridice, textul ar trebui să prevadă doar o obligație	Propunerea a fost exclusă din proiect și preluată de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

		de „notificare” sau încheierea automată a unui act adițional.	
		Obiecțiile sunt valabile inclusiv pentru pct. 16, care prevede modificări la art. 140 alin. (2) din *Codul muncii*.	Propunerea a fost exclusă din proiect și preluată de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
		La pct. 11, modificările de la art. 101 alin. (5), prin care se propune reducerea termenului de preaviz pentru modificarea programului în schimburi de la 14 zile la doar 1 zi (chiar și cu acordul salariatului) sunt discutabile în raport cu *Directiva UE 2019/1152 privind condițiile de muncă transparente și previzibile.* Astfel, art. 10 din *Directivă* stipulează în mod expres că o sarcină de lucru trebuie notificată salariatului într-un termen de preaviz rezonabil, stabilit în conformitate cu legislația națională, contractele colective sau practicile naționale. Reducerea acestui termen la 24 de ore reduce caracterul „rezonabil” și afectează previzibilitatea raportului de muncă.	**Se acceptă parțial**. Proiectul a fost modificat.
		La pct. 12, soluția normativă de la art. 104, prin care se propune permiterea muncii suplimentare pentru „majorarea volumului de producție” pe o perioadă de până la un an necesită a fi revizuită prin prisma *Directivei privind timpul de muncă (2003/88/CE)*. Or, munca suplimentară trebuie să rămână o excepție pentru situații imprevizibile, nu o soluție de lungă durată (12 luni), pentru acoperirea lipsei de personal.	Propunerea a fost exclusă din proiect și preluată de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

		La pct. 13, referitor la propunerea normativă de la art. 107 alin. (1), atenționăm că dreptul la pauza de masă și de odihnă reprezintă o garanție constituțională fundamentală. Repausul în cadrul programului de lucru are caracterul unei norme de ordine publică la care salariatul nu poate renunța, fiind indispensabil pentru refacerea capacității de muncă și prevenirea accidentelor.	Propunerea a fost exclusă din proiect și preluată de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.
		Permiterea derogării de la această regulă prin „acordul părților” ignoră raportul de subordonare juridică și dependența economică a angajatului. În practică, o asemenea prevedere poate genera abuzuri, transformând „renunțarea voluntară” la pauză într-o condiție informală impusă de angajator. Modificarea propusă ridică rezerve sub aspectul compatibilității cu standardele privind organizarea timpului de muncă și protecției sănătății salariatului, ceea ce ar putea fi catalogat ca un regres în standardele naționale de protecție a muncii și directivelor UE privind organizarea timpului de muncă.	
		La pct. 14, semnalăm că modificarea art.109 din *Codul muncii*, prin care se propune reducerea repausului săptămânal continuu de la 42 de ore la 35 de ore și excluderea obligației ca una dintre zilele libere să fie duminica constituie un regres social major. Această normă este discutabilă în raport cu *Directiva 2003/88/CE,* în special cu art. 5, care stabilește un repaus minim corelat cu	Propunerea a fost exclusă din proiect și preluată de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

		sănătatea angajatului și astfel poate și afecta echilibrul dintre viața profesională și cea privată.	
		La pct. 15, propunerea de stingere a dreptului la concediul suplimentar dacă acesta nu este solicitat până la sfârșitul anului necesită reexaminare. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, inclusiv cauza C-684/16, privește condițiile pierderii dreptului la concediul anual plătit, în special obligația angajatorului de a permite exercitarea efectivă a dreptului și de a informa lucrătorul. Autorul trebuie să analizeze distinct dacă și în ce măsură aceste garanții sunt aplicabile categoriei concrete de concediu suplimentar reglementate de proiect și să justifice instituirea stingerii automate.	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.
		La pct. 17, modificarea art. 142 alin. (3) este discutabilă, având în vedere argumentele expuse cu referire la art. 30 din *Legea salarizării nr. 847/2002*.	**Se acceptă.** Proiectul a fost modificat.
		La pct. 18 semnalăm că modificarea propusă la art.143 alin. (1) necesită a fi corelat cu principiului fundamental al dreptului muncii privind protecția salariatului ca parte vulnerabilă în raportul juridic de muncă, consfințit prin *Constituție* și *Convențiile OIM*. Astfel, atenționăm că, legislația muncii are rolul de a proteja salariatul ca parte vulnerabilă în raportul juridic. Drepturile salariale au caracter alimentar, iar amânarea plății cu 5 zile lucrătoare, ceea ce poate reprezenta 7 – 9 zile calendaristice, este susceptibilă să afecteze	**Nu se acceptă.** Achitarea calculelor finale la încetarea raporturilor de muncă, în ziua eliberării sau în ziua imediat următoare, de multe ori face dificilă respectarea normelor legale deoarece salariații se pot elibera vinerea sau în altă zi urmată de zile libere, sau absența (din diferite motive) a persoanelor responsabile de achitarea salariului. Propunerea a fost agreată cu MMPS.

		securitatea financiară a persoanei al cărei raport de muncă a încetat	
		La pct. 21 remarcăm că, obligarea salariatului concediat să prezinte extrasul din contul personal de asigurări sociale (CNAS) pentru a-și primi indemnizațiile aferente lunilor a 2 și a 3 transferă asupra cetățeanului o sarcină administrativă. În contextul digitalizării serviciilor publice, angajatorul sau Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) are posibilitatea verificării acestui statut prin intermediul platformei de interoperabilitate MConnect.	**Nu se acceptă.** Indemnizația prevăzută la art. 186 alin. (1) lit. b) și c) din Codul Muncii este achitată de angajator nu de ANOFM, iar angajatorul nu cunoaște dacă salariatul a fost, sau nu, plasat în câmpul muncii.
		La pct. 25 atenționăm că, modificările propuse la art. 209 din *Codul muncii* necesită a fi examinate prin raportare la principiile celerității și securității juridice. Astfel, menținerea salariatului într-o stare de incertitudine prelungită (2 luni de la constatare și 12 luni de la comitere) contravine specificului raporturilor de muncă, unde abaterile trebuie cercetate și sancționate cu celeritate pentru a-și atinge scopul. Extinderea excesivă a termenelor poate prelungi incertitudinea juridică a salariatului și oferă angajatorului un mijloc de presiune psihologică pe termen lung, afectând climatul de muncă și stabilitatea emoțională a angajatului. La fel, dublarea timpului necesar pentru instrumentarea unei proceduri disciplinare interne reprezintă un regres administrativ nefondat, fapt pentru care necesită o fundamentare.	**Nu se acceptă.** În practică, în unele cazuri s-a constatat că termenul actual de o lună și 6 luni, în care poate fi aplicată o sancțiune disciplinară, se dovedește a fi insuficient. De multe ori efectele încălcărilor disciplinare ale salariaților pot deveni vizibile sau pot produce consecințe după intervale mai îndelungate de timp.

		La pct. 26 semnalăm că modificarea propusă la art. 211 alin. (3) poate afecta finalitatea corectivă a sancțiunii disciplinare. Acordarea stimulărilor sau premiilor exclusiv la „decizia angajatorului” în perioada în care sancțiunea este activă este susceptibilă să relativeze efectele acesteia. Totodată, o asemenea reglementare introduce un grad de subiectivism în managementul resurselor umane și poate genera inechități în colectiv.	**Nu se acceptă.** Considerăm că această normă limitează discreționar dreptul angajatorului de a recompensa salariații pentru performanță, chiar și atunci când aceștia dau dovadă de îmbunătățire semnificativă a conduitei și a rezultatelor muncii în perioada de valabilitate a sancțiunii disciplinare.
		La ***art. XV*** – modificarea *Legii nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar*: Prin pct. 1 din anexa la *Legea nr. 21/2025 privind punerea la dispoziție pe piață a produselor fertilizante*, denumirea *Legii nr. 119/2004* a fost modificată după cum urmează: „Lege cu privire la produsele de uz fitosanitar”. Prin urmare, în dispoziția introductivă a art. XV, se va indica denumirea corectă a legii: „Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar”. La semnificația noțiunii „înregistrare”, menționăm că deși în denumirea *Legii nr. 119/2004* este utilizat termenul „produse de uz fitosanitar”, în unele articole din *Legea nr. 119/2004*, în *Legea nr. 403/2023 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare și pentru modificarea unor acte normative* și la compartimentul III din anexa nr.1 la *Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător* este utilizat termenul „produse fitosanitare”. Prin	**Se acceptă parțial.** Proiectul va fi modificat conform recomandărilor. Totodată, se va menține termenul „produse de uz fitosanitar” în Legea nr. 119/2004, deoarece modificarea acestuia constituie un exercițiu mult mai amplu. Totodată acești termeni sunt sinonime iar cadrul normativ utilizează și alt termen - produse de protecție a plantelor (HG 451/2025)

		urmare, se va analiza necesitatea uniformizării terminologiei în actele normative citate. Totodată, menționăm că potrivit pct. 1 din anexa la *Legea nr. 21/2025*, în *Legea nr. 119/2004*, a fost exclus cuvântul „fertilizant”. Respectiv, la semnificația noțiunii „înregistrare” cuvintele „sau a fertilizantului” se vor exclude or, produsele fertilizante nu constituie obiectul de reglementare al *Legii nr. 119/2004*, dar al *Legii nr. 21/2025*.	
		La ***art. XVI*** – modificarea art. 19 din *Legea nr. 282/2004 privind regimul metalelor prețioase şi pietrelor prețioase*:	
		În dispoziția introductivă, din sintagma „modificările și completările ulterioare” se vor exclude cuvintele „și completările”, ca fiind inutile. Astfel, se va reține că, în conformitate cu art. 62 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text. Prin urmare, nu este necesară referința la completare, deoarece noțiunea de modificare include și completările.	**Se acceptă**
		La ***art. XVIII*** – abrogarea art. 36 din *Legea viei şi vinului nr. 57/2006*: Prin proiect se propune abrogarea la art. 36 alin. (2) a lit. d) din *Legea nr. 57/2006*, potrivit căreia, „(2) Sînt încălcări a prezentei legi: d) defrișarea	**Cu titlu de informare.** Abrogarea la art. 36 alin. (2) a lit. d) din Legea nr. 57/2006 are drept scop eliminarea autorizație pentru defrișarea plantațiilor viticole. Totodată, în Codul contravențional nr. 218/2008 se menține sancțiunea pentru încălcarea modului stabilit de defrișare a

		neautorizată a plantațiilor viticole". La acest aspect, menționăm că potrivit art. 195 din *Codul contravențional nr. 218/2008*, încălcarea modului stabilit de trecere la pierderi şi de defrișare a plantațiilor viticole se sancționează cu amendă de la 9 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 30 la 45 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere. La acest aspect, menționăm că în condițiile în care prin **art. XXVI** nu se abrogă art. 195 din *Codul contravențional nr. 218/2008*, abrogarea lit. d) de la art. 36 alin. (2) din *Legea nr. 57/2006* nu va înlătura caracterul contravențional al faptei. Prin urmare, în cazul în care scopul proiectului este înlăturarea caracterului contravențional al faptei, urmează a fi abrogat inclusiv art. 195 din *Codul contravențional nr. 218/2008.*	plantațiilor viticole, care este reglementat de cadrul normativ fără a prevedea o autorizație.
		La ***art. XX*** – modificarea *Legii nr. 149/2006 privind fondul piscicol, pescuitul şi piscicultura*: Referitor la pct. 5, dispoziția care se propune la art. 24 din *Legea nr. 149/2006*, potrivit căreia „Activitatea de producere a materialului biologic piscicol de prăsilă în scopuri comerciale se desfășoară în baza Legii zootehniei nr. 213/2022." se va revizui or, *Legea nr. 213/2002* nu conține reglementări cu privire la activitatea de producere (a se vedea art. 1 din *Legea zootehniei nr. 213/2022*).	**Cu titlu de informare.** Redacția punctului 5 a fost propusă de Ministerul Mediului (demersul nr. 09-07/2483 din 27.07.2025). Punctul 5 este exclus, deoarece inițial a fost propusă abrogarea art. 24, astfel fiind eliminată licența.
			Se acceptă.

		La ***art. XXI*** – modificarea art. 3 din *Legea nr. 231/2006 privind identificarea şi înregistrarea animalelor*: Prin proiect se propune excluderea de la art. 3 din *Legea nr. 231/2006*, a noțiunii „card de exploatație”. În acest sens, este de menționat că prin art. I din *Legea nr. 168/2026 pentru modificarea unor acte normative (ce vizează identificarea și înregistrarea animalelor)*, art. 3 din *Legea nr. 231/2006*, a fost expus în redacție nouă, iar noțiunea „card de exploatație” a fost exclusă. Totodată, constatăm că art. 3 în redacția *Legii nr. 168/2026*, va intra în vigoare din 13.11.2026. În contextul celor expuse, decade necesitatea modificării prin proiectul în cauză, a *Legii nr.231/2006*, motiv pentru care art. XXI se va exclude din proiect.	
		La ***art. XXII*** – modificarea art. 33 alin. (1) din *Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară*: Dispoziția de modificare a art. 33 alin. (1) din *Legea nr. 221/2007* necesită a fi reformulată, după cum urmează: „În tot textul articolului 33 alineatul (1) din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, nr.13–20, art.10), cu modificările ulterioare, cuvântul „avizul” se substituie cu cuvântul „acceptul”. Or, cuvintele „de fiecare dată” nu corespund limbajului normativ pentru exprimarea intenției de	**Se acceptă**.

		modificare a unor cuvinte utilizate în mai multe enunțuri ale aceleiași norme.	
		La ***art. XXIV*** – modificarea *Legii nr. 278/2007 privind controlul tutunului*: În redacția în vigoare, art. 28 alin. (1) din *Legea nr. 278/2007* instituie obligația de notificare pentru produsele noi din tutun, produsele din tutun cu compoziția modificată, produsele conexe, precum și dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora. În redacția propusă, regimul este restructurat, prin instituirea unei proceduri de notificare pentru produsele noi din tutun, țigaretele electronice și flacoanele de reumplere, iar pentru celelalte produse din tutun și produsele din plante pentru fumat se instituie obligația de prezentare a anumitor informații către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, fără ca prezentarea acestor informații să constituie o notificare. În acest context, necesită clarificare criteriul în baza căruia produsele conexe sunt diferențiate între cele supuse notificării în temeiul art. 28 și cele pentru care se aplică art. 28[1], precum și rațiunea trecerii produselor din plante pentru fumat de la regimul notificării prevăzut de actualul art. 28 alin. (2) la regimul simplificat de prezentare a informațiilor prevăzut la art. 28[1] alin. (2). Totodată, necesită clarificare regimul juridic aplicabil dispozitivelor și accesoriilor de utilizare,	**Se acceptă**. Prevederile au fost reexaminate și revizuite în comun cu Ministerul Sănătății. S-a renunțat la introducerea art. 28[1], întrucât obligațiile respective de prezentare a informațiilor sunt deja reglementate la art. 14. Totodată, art. 14 alin. (2) și art. 28 au fost corelate, fiind delimitate produsele pentru care se aplică notificarea prealabilă de cele pentru care informațiile se raportează anterior plasării pe piață. Notificarea prevăzută la art. 28 se va aplica produselor noi din tutun și produselor conexe, noțiunea de „produse conexe” incluzând, potrivit art. 2, produsele din plante pentru fumat și produsele care conțin nicotină, inclusiv țigaretele electronice. În ceea ce privește dispozitivele și accesoriile de utilizare, reîncărcare sau încălzire, acestea nu vor fi supuse procedurii de notificare prevăzute la art. 28, fiind menținute obligațiile de prezentare și raportare a informațiilor prevăzute la art. 14. Proiectul și nota de fundamentare au fost ajustate corespunzător.

		reîncărcare sau încălzire a produselor din tutun sau a produselor conexe, inclusiv dacă acestea urmează să fie supuse în continuare notificării, astfel cum rezultă din pct. 9.2 al notei de fundamentare. Or, în redacția în vigoare, aceste dispozitive și accesorii sunt incluse în sfera produselor supuse notificării prevăzute la art. 28 alin. (1), în timp ce prin proiect acestea nu mai sunt menționate în mod expres nici la art. 28, nici la art. 28[1]. În cazul în care se menține obligația de notificare, proiectul urmează a fi completat în mod corespunzător, în vederea asigurării concordanței dintre soluția normativă propusă și argumentarea acesteia în nota de fundamentare, precum și a unui cadru juridic clar și previzibil pentru operatorii economici.	
		La ***art. XXV*** – abrogarea art. 18 din *Legea securității şi sănătății în muncă nr. 186/2008*: Din nota de fundamentare rezultă că abrogarea art. 18 din *Legea nr. 186/2008* este justificată, în principal, prin faptul că *Directiva 89/391/CEE*, transpusă prin legea menționată, are ca obiectiv prevenirea riscurilor profesionale și îmbunătățirea securității și sănătății lucrătorilor, fără a reglementa plata indemnizațiilor unice în cazul reducerii capacității de muncă sau al decesului în urma unui accident de muncă sau a unei boli profesionale. Or, faptul că plata unei asemenea indemnizații nu este prevăzută în mod expres de *Directiva 89/391/CEE* nu constituie, prin sine, un argument suficient	Modificarea Legii securității şi sănătății în muncă nr. 186/2008:se exclude din proiect

		pentru abrogarea unei garanții suplimentare instituite de legislația națională. Directiva stabilește cadrul general privind prevenirea riscurilor, dar prevede expres că nu aduce atingere dispozițiilor naționale sau ale Uniunii existente ori viitoare care sunt ***mai favorabile protecției securității și sănătății lucrătorilor.*** În plus, actul normativ al Uniunii Europene consacră chiar principiul responsabilității angajatorului pentru securitatea și sănătatea lucrătorilor și permite statelor să limiteze această răspundere doar în anumite circumstanțe excepționale, independente de voința angajatorului și ale căror consecințe nu puteau fi evitate în pofida diligenței. Astfel, Directiva consacră responsabilitatea angajatorului pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor, inclusiv în ceea ce privește prevenirea riscurilor profesionale. În același timp, argumentul potrivit căruia menținerea indemnizației ar determina suportarea de către unitate sau de către ceilalți salariați a consecințelor unor acțiuni culpabile individuale nu se corelează pe deplin cu prevederile art. 18 din lege. Potrivit alin. (1) și (2), obligația de plată a indemnizației unice revine unității care poartă vina pentru accidentul de muncă sau boala profesională, iar alin. (4) reglementează expres situația culpei concurente a accidentatului, prevăzând reducerea indemnizației în funcție de gradul vinovăției acestuia.	

		Prin urmare, nota de fundamentare urmează a fi completată cu argumente care să demonstreze necesitatea obiectivă a abrogării art. 18, inclusiv prin explicarea motivelor pentru care garanția suplimentară instituită la nivel național nu mai este justificată, precum și prin evaluarea impactului abrogării asupra protecției lucrătorilor în cazul reducerii capacității de muncă sau al decesului survenit în urma unui accident de muncă ori a unei boli profesionale. Ba mai mult, reglementarea indemnizațiilor acordate în cazul pierderii capacității de muncă sau al decesului survenit în urma accidentelor de muncă ori a bolilor profesionale ***vizează un mecanism de compensare și protecție socială***, care excedează obiectul urmărit prin proiect și anume eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive. În acest sens, modificarea respectivă urmează a fi examinată într-un cadru normativ distinct, în vederea asigurării coerenței obiectului de reglementare și a unei fundamentări corespunzătoare.	
		La ***art. XXVI*** – modificarea *Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008*:	
		În debutul normei de modificare, după indicarea sursei de publicare a *Codului contravențional*,	Modificările la art.34 CC se exclud din proiect

		dispoziția introductivă se va completa cu cuvintele „se modifică după cum urmează”. La pct. 1, cu privire la abrogarea art. 34 alin. (2^3) din Codul contravențional, se vor reține următoarele: Potrivit art. 32 alin. (1) din *Codul contravențional*, sancțiunea contravențională constituie o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare. Totodată, art. 43 alin. (1) lit. b) din *Cod* califică săvârșirea unei contravenții similare de către o persoană sancționată anterior drept circumstanță agravantă. Aceste prevederi confirmă relevanța conduitei contravenționale anterioare și necesitatea diferențierii reacției sancționatorii în funcție de persistența comportamentului ilicit. În această ordine de idei, alin. (2^2) și (2^3) ale art. 34 formează un mecanism gradual de individualizare legislativă a amenzii aplicabile persoanei juridice: săvârșirea repetată a contravenției atrage aplicarea amenzii în mărime dublă, iar săvârșirea contravenției a treia oară și ulterior, în mărime triplă. Prin abrogarea alineatului (2^3), contravențiile săvârșite a treia oară și cele ulterioare vor fi supuse aceluiași regim sancționator ca prima repetare, fără ca persistența sporită a conduitei ilicite să mai producă o consecință juridică distinctă. Mai mult, nota de fundamentare nu prezintă date privind aplicarea practică a acestei norme, categoriile de contravenții în privința cărora mecanismul ar fi produs efecte disproporționate și	

		nici motivele pentru care amenda prevăzută la alineatul (2^2) ar fi suficientă pentru realizarea funcției preventive și corective în cazul încălcărilor sistematice. În aceste condiții, invocarea generică a necesității reducerii caracterului punitiv al sancțiunilor nu justifică înlăturarea, pentru toate contravențiile prevăzute în partea specială a *Codului contravențional*, a diferențierii întemeiate pe numărul încălcărilor săvârșite. Aferent intenției de completare a art. 34 cu alin. (2^{10}), soluția instituirii unei reduceri obligatorii a amenzii pentru toate persoanele juridice încadrate în categoria microîntreprinderilor se va reexamina prin prisma principiilor individualizării, proporționalității și caracterului disuasiv al sancțiunii contravenționale. Astfel, potrivit art. 9 și 41 din *Codul contravențional*, sancțiunea se individualizează în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, caracteristica persoanei și circumstanțele atenuante ori agravante, iar persoanei a cărei vinovăție a fost dovedită trebuie să-i fie aplicată o sancțiune echitabilă. Or, încadrarea persoanei juridice în categoria microîntreprinderilor reflectă dimensiunea economică a acesteia, însă nu determină, prin ea însăși, un grad prejudiciabil mai redus al contravenției. Aceeași faptă poate produce consecințe comparabile indiferent de dimensiunea întreprinderii, în special în domenii precum	

		sănătatea publică, securitatea construcțiilor, protecția mediului, drepturile salariaților, protecția consumatorilor ori siguranța transporturilor. Din această perspectivă, amenda în cuantum redus la jumătate, independent de natura faptei, consecințele produse, beneficiul economic obținut și conduita anterioară a contravenientului, nu asigură o individualizare efectivă a sancțiunii. De altfel, *Codul contravențional* cuprinde deja, la articolul 44^1, un mecanism care permite aplicarea unei sancțiuni sub limita minimă atunci când există circumstanțe excepționale ce reduc esențial gravitatea faptei și a consecințelor acesteia. Spre deosebire de mecanismul propus, art. 44^1 condiționează reducerea de circumstanțele concrete ale cauzei și exclude aplicarea acesteia în anumite situații de recidivă contravențională. Prin urmare, necesitatea instituirii unei reduceri generale și necondiționate pentru microîntreprinderi urmează a fi justificată inclusiv prin raportare la instrumentele de individualizare deja existente. Totodată, formularea „Fără a aduce atingere prevederilor de la alin. (3)” permite cumularea reducerii prevăzute la alin. (2^{10}) cu dreptul de a achita jumătate din amenda stabilită în termenul prevăzut la alin. (3). Drept urmare, suma efectiv achitată de microîntreprindere poate reprezenta un sfert din amenda care ar fi aplicabilă unei alte persoane juridice pentru aceeași faptă și în circumstanțe comparabile. Efectul cumulat al	

		acestor mecanisme urmează a fi evaluat și fundamentat distinct prin prisma caracterului efectiv, proporțional și disuasiv al sancțiunii.	
		Cu referire la pct. 2:	
		În ceea ce privește redacția art. 77 alin. (4) și (5) din *Codul contravențional*, formulările „de la 1200 de unități convenționale până la mărimea valorii produsului respectiv” și, respectiv, „de la 1300 de unități convenționale până la mărimea valorii produsului respectiv” nu determină cu suficientă claritate limitele amenzii. Limita minimă este exprimată în unități convenționale, în timp ce limita maximă este raportată la valoarea produsului, fără a se preciza modalitatea de conversie și fără a se reglementa situația în care valoarea produsului este mai mică decât limita minimă exprimată în unități convenționale. O asemenea situație ar conduce la existența unei limite maxime inferioare limitei minime, ceea ce face imposibilă individualizarea sancțiunii în limitele stabilite de lege. Totodată, soluția nu este corelată cu art. 34 alin. (2^1) lit. b), care utilizează o construcție juridică diferită, potrivit căreia amenda se stabilește în mărimea valorii produsului, dar nu poate fi mai mică decât limita exprimată în unități convenționale. Prin urmare, urmează a fi păstrat un mecanism univoc de calcul, care să permită identificarea certă a limitei minime și a limitei maxime a sancțiunii.	**Se acceptă** Prevederea a fost expusă în redacția Ministerului Sănătății.

		În ceea ce privește redacția alin. (10), (14), (16) și (17) din art. 77, substituirea amenzii calculate în funcție de valoarea produsului cu o amendă plafonată la 1500 de unități convenționale înlătură corelația dintre cuantumul sancțiunii și valoarea medicamentelor ori a produselor implicate. În cazul unor loturi de valoare ridicată, amenda poate deveni semnificativ mai mică decât beneficiul economic rezultat din contravenție, diminuând efectul preventiv și disuasiv al sancțiunii într-un domeniu care protejează nemijlocit sănătatea publică. În același timp, faptele reglementate la alineatele vizate au un conținut și un grad prejudiciabil diferit. De exemplu, nerespectarea condițiilor referitoare la etichetare și prospect nu poate fi asimilată, fără o fundamentare distinctă, eliberării ilegale a unei serii de medicamente, modificării neautorizate a condițiilor de fabricație și control ori plasării pe piață a unor produse cărora li se atribuie ilegal proprietăți terapeutice. În aceste condiții, limitele sancționatorii urmează a fi justificate individual pentru fiecare componență contravențională. Suplimentar, modificările propuse nu sunt compatibile, în unele cazuri, cu mecanismul prevăzut la art. 34 alin. (2^{10}). Astfel, în cazul sancțiunilor stabilite la art. 77 alin. (10) și (17), reducerea la jumătate a limitelor de 1000 – 1500 de unități convenționale ar conduce la limite de 500 - 750 de unități convenționale, iar în cazul alineatului (16), reducerea limitelor de 1400 - 1500 de unități	

		convenționale ar determina limite de 700 - 750 de unități convenționale. Totodată, potrivit ultimei propoziții a alin. (2^{10}) propus, amenda aplicabilă microîntreprinderii nu poate fi mai mică decât limita minimă de 1000 de unități convenționale prevăzută, în toate aceste cazuri, pentru persoana cu funcție de răspundere. În consecință, limita minimă a amenzii ar depăși limita maximă rezultată din reducerea sancțiunii la jumătate, ceea ce face imposibilă stabilirea cuantumului acesteia. Prin urmare, contradicția dintre normele menționate afectează aplicabilitatea mecanismului propus și impune revizuirea conceptuală a acestuia.	
		Cu privire la pct. 3: Dispoziția art. 263^3 alin. (7) din *Codul contravențional* sancționează efectuarea transportului rutier în cont propriu fără îndeplinirea obligației de notificare prevăzute de *Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014*. În acest context, excluderea persoanei fizice din categoria subiecților răspunderii urmează a fi justificată prin raportare la norma materială care instituie obligația respectivă. În măsura în care această obligație este aplicabilă și persoanei fizice, eliminarea răspunderii contravenționale a acesteia ar determina lipsa unei sancțiuni pentru nerespectarea obligației legale. Totodată, diminuarea de cinci ori a limitei minime și de trei ori a limitei maxime aplicabile persoanei juridice nu este justificată prin raportare la	Modificările la art.263/3 sunt propuse în conformitate cu poziția MIDR, expuse în avizul la proiectul de lege. În mare parte, propunerile țin de corelare cu Codul transporturilor rutiere și de corectarea unor abordări greșite în trecut. Mai jos se prezintă textul din avizul MIDR: „1) La art.263/3: - alin.(7), textul „se sancționează cu amendă de la 200 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 500 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice” se substituie cu textul: „se sancționează cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei juridice”. Modificarea propusă are drept scop înlăturarea erorii admise în Codul contravențional, prin corelarea acestuia cu cadrul normativ special instituit prin Codul transporturilor rutiere nr.150/2014. Potrivit reglementărilor din domeniu, efectuarea transportului rutier în cont propriu este condiționată de notificare prealabilă, obligație

		gravitatea faptei sau la sancțiunile stabilite pentru conduite comparabile. În particular, alin. (1) și (6), care sancționează efectuarea transportului rutier de persoane sau de mărfuri fără înregistrarea corespunzătoare, mențin pentru persoana juridică amenda de 500 - 600 de unități convenționale. În lipsa unor elemente obiective care să demonstreze un grad prejudiciabil substanțial mai redus al faptei prevăzute la alin. (7), diferența sancționatorie propusă apare ca fiind nejustificată. Cu privire la modificarea art. 263³ alin. (9) din *Codul contravențional*: Limitarea formei agravate numai la faptele prevăzute la alin. (1), (3), (6) și (8), cu excluderea alin. (2), (4), (5) și (7), se va fundamenta distinct pentru fiecare componență eliminată. Art. 43 alin. (1) lit. b) permite reținerea săvârșirii unei contravenții similare drept circumstanță agravantă, însă aceasta operează numai în procesul individualizării sancțiunii în limitele prevăzute de norma de bază. Prin urmare, mecanismul general al circumstanțelor agravante nu este echivalent cu forma agravată autonomă prevăzută în prezent la art. 263³ alin. (9), care stabilește limite sancționatorii distincte pentru repetarea faptei.	care revine exclusiv persoanei juridice, persoana fizică nu poate avea calitatea de subiect al notificării și, în consecință nu poate presta servicii de transport rutier în cont propriu. În aceste condiții, menținerea unei reglementări contravenționale care presupune posibilitatea săvârșirii faptei și de către persoana fizică generează o neconcordanță între norma materială și sancțiune. - alin.(9), textul „la alin.(1) – (8)” se substituie cu textul: „la alin. (1), (3), (6) și (8)”. Propunerea urmărește corelarea alin.(9) cu gravitatea faptelor contravenționale prevăzute la art.263³, în conformitate cu principiile elaborării actelor normative prevăzute de art.3 din Legea nr.100/2017 și cu art.41 alin.(1) și (2) din Codul contravențional, potrivit cărora sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și gradul prejudiciabil al contravenției și trebuie să fie una echitabilă. Aplicarea aceluiași regim sancționator pentru repetarea tuturor faptelor prevăzute la alin.(1)–(8), indiferent de gravitatea acestora, conduce la o uniformizare nejustificată a răspunderii contravenționale. Prin urmare, se propune limitarea aplicării alin.(9) la contravențiile prevăzute la alin.(1), (3), (6) și (8), care, prin natura și gradul lor de pericol social, justifică instituirea unui regim sancționator distinct în cazul săvârșirii repetate
		Cu referire la pct. 4, prin care art. 357 al *Codului contravențional* se completează cu alin. (3), se consideră judicioasă excluderea alineatului propus. Potrivit art. 1 alin. (1) și art. 10 din *Codul contravențional*, normele părții speciale stabilesc	**Nu se acceptă.** Obiectivul proiectului nu este liberalizarea generală a executării lucrărilor de construcție pe timp de noapte, ci instituirea unei excepții strict delimitate pentru situațiile în care întreruperea lucrărilor nu este posibilă din motive tehnologice obiective.

		faptele care constituie contravenții și sancțiunile aplicabile pentru săvârșirea acestora. Alineatul prenotat nu instituie o faptă contravențională și nici o sancțiune, ci reglementează condițiile în care executarea lucrărilor de construcție în afara anumitor intervale orare este permisă. Prin urmare, norma apare ca fiind excedentă obiectului de reglementare al părții speciale a *Codului contravențional*. Întrucât condițiile referitoare la caracterul tehnologic continuu al lucrărilor, justificarea tehnică a acestora, imposibilitatea întreruperii, notificarea autorității administrației publice locale și măsurile de reducere a impactului fonic țin de regimul material al executării lucrărilor de construcție, acestea urmează a fi reglementate în legislația specială din domeniul urbanismului și construcțiilor. Totodată, alineatul propus nu identifică expres componența de contravenție în raport cu care operează excepția. Art. 357 alin. (1) sancționează tulburarea liniștii în timpul nopții, între orele 22:00 și 07:00, inclusiv în locuințe și în locuri publice, iar alin. (2) vizează efectuarea lucrărilor însoțite de zgomot în încăperile din blocurile locative, în intervale orare distincte. În schimb, alin. (3) propus se referă generic la executarea lucrărilor de construcție, fără a preciza dacă excepția este aplicabilă faptelor prevăzute la alin. (1), la alin. (2)	

		sau ambelor componențe și fără a delimita locul desfășurării lucrărilor. În aceeași ordine de idei, sintagma „în afara intervalului orar general” nu este corelată cu structura art. 357, care nu stabilește un interval orar general, ci intervale distincte pentru faptele reglementate la alin. (1) și (2). De asemenea, noțiunea „lucrări de construcție cu caracter tehnologic continuu” nu este definită, iar condițiile potrivit cărora lucrările „sunt justificate tehnic”, „nu pot fi întrerupte” și trebuie să respecte „măsuri rezonabile de reducere a impactului fonic” au un caracter predominant evaluativ. Suplimentar, notificarea prealabilă a autorității administrației publice locale nu reprezintă, prin ea însăși, un mecanism de verificare a condițiilor derogării. Proiectul nu identifică autoritatea competentă, termenul și forma notificării, informațiile care urmează a fi prezentate și nici efectele juridice ale notificării. În aceste condiții, executantului lucrărilor i-ar reveni posibilitatea de a aprecia întrunirea condițiilor care îl exonerează de răspundere, iar agentul constatator ar urma să verifice ulterior criterii care nu sunt determinate normativ, ceea ce poate genera interpretări și practici neuniforme. În considerarea celor expuse, alin. (3) propus se va exclude, iar condițiile în care lucrările de construcție cu caracter tehnologic continuu pot fi executate în afara intervalelor orare stabilite se vor	

		reglementa, după caz, în cadrul normativ special din domeniul urbanismului și construcțiilor.	
		La ***art. XXVIII*** – modificarea *Legii nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova*: Cu referire la soluția normativă propusă, menționăm că stabilirea condițiilor salariale aplicabile străinilor admiși în scop de muncă, inclusiv instituirea sau eliminarea unui prag raportat la salariul mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune, constituie o opțiune de politică legislativă a statului în domeniul migrației forței de muncă și al ocupării. O asemenea soluție urmează însă să fie promovată în mod coerent cu cadrul normativ în vigoare și cu cel deja adoptat în materia admisiei și ședерii străinilor. Potrivit notei de fundamentare, excluderea pragurilor respective este justificată prin caracterul pretins discriminatoriu al obligației de a achita salariaților străini un salariu cel puțin egal cu salariul mediu pe economie sau cu 50% din acesta, precum și prin faptul că această condiție ar limita angajarea străinilor. Argumentul privind discriminarea necesită însă a fi reconsiderat. Or, simpla instituire a unor condiții speciale pentru acordarea dreptului de ședere în scop de muncă nu este suficientă, prin ea însăși, pentru a constata existența unui tratament discriminatoriu. Sub acest aspect, Curtea Constituțională a reținut că, potrivit art. 19 alin. (1) din *Constituție*, cetățenii străini și apatrizii au	**Se acceptă.** Articolul a fost exclus.

		aceleași drepturi și îndatoriri ca cetățenii Republicii Moldova, cu excepțiile stabilite de lege, iar analiza unei pretinse discriminări presupune, în prealabil, stabilirea faptului dacă situațiile comparate sunt similare sau comparabile. Totodată, Curtea a statuat că egalitatea presupune un tratament egal în situații egale, situațiilor diferite putând să le corespundă un tratament diferit (a se vedea DCC nr. 27 din 12 martie 2020, §§ 23–26). În aceeași ordine de idei, potrivit jurisprudenței Curții, nici existența unei diferențe de tratament între persoane aflate în situații comparabile nu determină automat caracterul discriminatoriu al acesteia. Un asemenea tratament poate fi justificat dacă urmărește un obiectiv legitim și are o justificare obiectivă și rezonabilă, cu respectarea unei relații rezonabile de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit (a se vedea HCC nr. 30 din 23 septembrie 2021, §§ 65–66). În același context, se va avea în vedere fundamentarea care a stat la baza adoptării *Legii nr. 66/2026*. Potrivit notei de fundamentare la proiectul de lege, noul cadru normativ urmărește instituirea unui tratament diferențiat, dar nediscriminatoriu, în funcție de scopul ședерii și statutul juridic al străinului, precum și menținerea unor mecanisme destinate prevenirii vulnerabilității sociale și economice, imigrației abuzive, pseudo-legalizării și exploatării forței de muncă străine.	

		Relevant este că *Legea nr. 66/2026*, adoptată la data de 30 aprilie 2026, garantează străinilor condiții de muncă echivalente cu cele ale lucrătorilor cetățeni ai Republicii Moldova care ocupă funcții similare, dar, concomitent, obligă beneficiarul solicitant să asigure străinului un salariu care să nu fie mai mic decât cel acordat unui cetățean al Republicii Moldova pentru o activitate similară și, în orice caz, să constituie cel puțin 50% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul de gestiune. Prin urmare, noul cadru legislativ tratează distinct egalitatea condițiilor de muncă și existența unui prag salarial minim în cadrul regimului de ședere în scop de muncă. Totodată, *Legea nr. 66/2026* urmează să intre în vigoare la 1 iunie 2027, dată la care *Legea nr. 200/2010* se abrogă. În aceste condiții, modificarea exclusivă a *Legii nr. 200/2010* va produce efecte numai pentru perioada rămasă până la intrarea în vigoare a noii legi. Ulterior, odată cu intrarea în vigoare a *Legii nr. 66/2026*, va deveni aplicabil pragul de cel puțin 50% prevăzut la art. 7 alin. (1) lit. d). În aceste condiții, urmează a fi clarificat raportul dintre soluția propusă și reglementarea prevăzută la art. 7 alin. (1) lit. d) din *Legea nr. 66/2026*, care va deveni aplicabilă începând cu 1 iunie 2027. De altfel, soluția reținută prin *Legea nr. 66/2026* relevă că legiuitorul a optat deja pentru revizuirea și diminuarea unor praguri, nu pentru excluderea	

		lor integrală. Astfel, pentru unele categorii pentru care *Legea nr. 200/2010* prevede actualmente un salariu mediu lunar pe economie, noua lege aplică regula generală de 50%, iar pentru lucrătorii înalt calificați pragul actual de cel puțin cinci salarii medii lunare pe economie este redus la un salariu mediu lunar pe economie. Aceeași soluție este deja dezvoltată în proiectul *hotărârii Guvernului privind punerea în aplicare a Legii nr. 66/2026* ***(număr unic 622/MAI/2026)***. Proiectul prevede verificarea nivelului salarial stabilit de *Legea nr. 66/2026* și a achitării efective a salariului, iar nerespectarea acestuia este prevăzută în mecanismul de acordare și prelungire a dreptului de ședere. Totodată, pentru lucrătorul imigrant se verifică expres respectarea pragului de 50%. În acest context, nota de fundamentare urmează să argumenteze mai clar consecințele eliminării pragului salarial și să evalueze dacă garanțiile generale ale legislației muncii sunt suficiente pentru a substitui funcțiile acestuia în cadrul regimului de admisie și ședere în scop de muncă. În special, urmează a fi avute în vedere riscurile utilizării unor raporturi de muncă pur formale pentru justificarea dreptului de ședere, ale remunerării lucrătorilor străini la niveluri excesiv de reduse și ale apariției unor dezechilibre pe piața muncii. Aceste aspecte sunt relevante cu atât mai mult cu cât *Legea nr. 66/2026* urmărește prevenirea	

		vulnerabilității sociale și economice, a imigrației abuzive, a pseudo-legalizării și a exploatării forței de muncă străine, menținând totodată pragul salarial de 50% și obligația raportării salariului la cel acordat unui cetățean al Republicii Moldova pentru o activitate similară. Prin urmare, dacă se urmărește renunțarea la acest mecanism, urmează a fi indicate măsurile prin care riscurile respective vor fi prevenite. Suplimentar, justificarea privind caracterul discriminatoriu nu este pe deplin consecventă nici cu soluțiile proiectului. Art. XXVIII nu intervine asupra art. 43^9 din *Legea nr. 200/2010*, care menține pentru lucrătorii străini înalt calificați un prag de cel puțin cinci salarii medii lunare pe economie. Dacă existența unui prag salarial distinct pentru străini este considerată, în sine, discriminatorie, urmează a fi explicat motivul menținerii acestuia pentru categoria respectivă. În concluzie, urmează a fi reexaminate intervențiile legislative propuse la art. XXVIII prin raportare la *Legea nr. 66/2026* și la cadrul normativ de punere în aplicare a acesteia, astfel încât să fie clarificat caracterul temporar sau, după caz, permanent al soluției propuse și raportul acesteia cu reglementarea care va deveni aplicabilă începând cu 1 iunie 2027. În acest sens, nota de fundamentare urmează să argumenteze necesitatea instituirii, pentru perioada rămasă de aplicare a *Legii nr. 200/2010*, a unei soluții diferite de cea deja stabilită	

		prin *Legea nr. 66/2026* și să prezinte impactul acesteia asupra regimului de admitere și ședere în scop de muncă asupra protecției lucrătorilor străini și pieței muncii. Totodată, urmează a fi evaluate în mod concret riscurile evidențiate mai sus, inclusiv sub aspectul utilizării unor raporturi de muncă formale pentru justificarea dreptului de ședere, al nivelului de protecție a lucrătorilor străini și al eventualelor efecte asupra condițiilor de salarizare și concurenței pe piața muncii. Sub aspectul tehnicii legislative, redacția art. XXVIII urmează a fi revizuită prin raportare la redacția în vigoare a *Legii nr. 200/2010*. Astfel, la pct. 4, textul propus spre excludere utilizează cuvintele „mai mică”, în timp ce art. 43^{7} alin. (2) lit. b) și alin. (4) lit. b) utilizează cuvintele „mai mic”. La pct. 5, cuvintele „care nu este mai mică” corespund art. 43^{12} alin. (1) lit. c), însă nu corespund alin. (3) lit. b), în cuprinsul căruia sunt utilizate cuvintele „care nu este mai mic”. La pct. 6, textul propus spre excludere urmează a include și virgula care precedă cuvântul „care”. Or, atât art. 43^{13} alin. (1) lit. c), cât și alin. (3) lit. c) conțin formularea „salariului lunar, care nu trebuie să fie mai mic...”, iar excluderea textului în redacția propusă ar determina menținerea inutilă a virgulei în cuprinsul normei.	

		La ***art. XXIX*** – modificarea *Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*:	**Se acceptă.** Prevederile respective au fost excluse.
		Din punct de vedere redacțional, în dispozițiile pct. 2, care prevăd modificări în anexa nr. 1 la *Legea nr. 160/2011*, textele „Autorizație CEMT anuală”, „Autorizație CEMT pe termen scurt” și „Carnetul INTERBUS” se vor substitui cu cuvintele „coloana a cincea”.	
		La ***art. XXX*** – modificarea *Legii apelor nr. 272/2011*:	
		În dispoziția pct. 4, textul „articolului 44^1” se recomandă a fi substituit cu textul „art. 44^1”, în vederea uniformizării referințelor la articole, alineate și litere utilizate în textul *Legii nr. 272/2011*.	**Se acceptă.**
		La ***art. XXXI*** – modificarea art. 34 din *Legea nr. 60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități*: Soluția normativă propusă la art. 34 alin. (5^2) este conceptual discutabilă prin prisma protecției sociale ale persoanelor cu dizabilități. Astfel, semnalăm că *Legea nr. 60/2012* vizează crearea unor locuri de muncă reale pentru aceste categorii de persoane, în timp ce amendamentele propuse oferă angajatorilor o posibilitate de a evita angajarea persoanelor cu dizabilități.	**Prevederile respective au fost excluse.**

		Termenul de 30 de zile calendaristice este prohibitiv de scurt și ignoră specificul pieței incluzive a muncii. Integrarea unei persoane cu dizabilități implică evaluări complexe, consiliere și adaptarea rezonabilă a locului de muncă, procese care nu se pot reduce la o corelare mecanică a bazelor de date într-o lună. În consecință, prevederea poate descuraja angajatorii să identifice în mod activ candidați sau să investească în accesibilizarea locurilor de muncă și poate transforma obligația legală într-o procedură formală condiționată/birocratică de expirarea termenului pentru obținerea unei scutiri de facto.	
		La ***art. XXXII*** – modificarea anexei la *Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat*:	
		În punctele 1 și 2, textul „coloana 3” se va substitui cu cuvintele „coloana a treia”, întrucât coloanele din anexa la *Legea nr.131/2012* nu sunt numerotate.	**Se comentează.** Amendamentele la Legea nr.131/2012 au fost excfluse din proiect.
		La ***art. XXXIII*** – modificarea art. 22 din alin. (1) din *Legea concurenței nr. 183/2012*: Potrivit redacției actuale a art. 22 alin. (1) al *Legii nr. 183/2012*, „operațiunile de concentrare economică sunt supuse evaluării și urmează a fi notificate Consiliului Concurenței înainte de punerea în aplicare, atunci când cifra mondială totală de afaceri realizată cumulativ de întreprinderile implicate, înregistrată în anul anterior operațiunii, depășește 50000000 de lei și există cel puțin două întreprinderi implicate în operațiune care au realizat pe teritoriul Republicii	**Se acceptă parțial** Art. XXXIII se exclude din proiect. Autorul reține argumentul că pragurile de notificare a concentrărilor economice au fost modificate recent, prin Legea nr. 199/2023, în vigoare din 18.09.2023, și că o nouă modificare trebuie precedată de o evaluare a efectelor acesteia. Totodată, art. 22 din Legea nr. 183/2012 face obiectul unui proiect de lege separat, elaborat de Consiliul Concurenței. Potrivit avizului Consiliului, acest proiect a fost transmis Comisiei Europene pentru evaluare. În aceste condiții, o modificare paralelă a aceluiași articol nu este oportună. Autorul atrage atenția asupra unei situații care va trebui examinată la revizuirea ulterioară a pragurilor. Din 1.01.2026, potrivit Legii nr.

		Moldova, fiecare în parte, o cifră totală de afaceri mai mare de 20000000 de lei în anul anterior operațiunii". În context, modificările propuse în acest alineat constau în majorarea pragurilor pentru notificarea Consiliului Concurenței cu privire la operațiunile de concentrare economică: - pentru cifra mondială totală de afaceri, de la 50000000 lei la 125000000 lei, - pentru cifra totală de afaceri, de la 20000000 de lei la 40000000 de lei. Considerăm că modificarea propusă nu este suficient fundamentată sub aspect juridic și economic și poate conduce la restrângerea nejustificată a sferei controlului *ex ante* al concentrărilor economice exercitat de Consiliul Concurenței cu riscul creșterii gradului de concentrare pe anumite piețe și al reducerii presiunii concurențiale, în special pe piețele de dimensiuni reduse. Atenționăm că prin art. XXXIII din proiect se propune o majorare substanțială a ambelor praguri, respectiv cu 150% în cazul cifrei mondiale totale de afaceri și cu 100% în cazul cifrei de afaceri realizate pe teritoriul Republicii Moldova. O asemenea intervenție legislativă nu poate fi considerată o simplă ajustare a valorilor monetare, deoarece efectul său juridic constă în excluderea din domeniul obligației de notificare a unui număr suplimentar de operațiuni care, în prezent, sunt	179/2016 în redacția Legii nr. 187/2025, plafonul cifrei de afaceri a microîntreprinderii este de 2 mil. euro, adică circa 39 mil. lei. Pragul individual de notificare, de 20 mil. lei, este astfel sub acest plafon, iar tranzacțiile dintre microîntreprinderi pot intra din nou sub obligația de notificare. Autorul susține organizarea ședinței de lucru propuse de Ministerul Justiției, cu participarea MDED și a Consiliului Concurenței, pentru discutarea necesității și a modalității de revizuire a pragurilor după primirea opiniei Comisiei Europene

		supuse controlului *ex ante*. Prin urmare, înainte de modificarea art. 22 alin. (1), ***este necesar să fie demonstrat de către Consiliul Concurenței că nivelurile actuale ale pragurilor au devenit necorespunzătoare și că majorarea propusă nu va afecta capacitatea autorității de concurență de a preveni concentrările susceptibile să afecteze concurența pe piețele relevante***. Considerăm că argumentul autorului proiectului privind diminuarea valorii reale a pragurilor ca urmare a evoluției indicelui prețurilor de consum nu este suficient pentru a justifica amploarea modificării propuse. Inflația poate reprezenta un element care urmează a fi luat în considerare la evaluarea oportunității revizuirii pragurilor, însă evoluția indicelui prețurilor de consum nu demonstrează, prin ea însăși, că pragurile actuale sunt excesiv de reduse sau că operațiunile care urmează să fie excluse de la notificare în baza noilor praguri nu prezintă riscuri concurențiale. În acest caz trebuie făcută distincția între valoarea nominală a pragului și relevanța acestuia pentru controlul concurențial. Faptul că puterea de cumpărare a unei anumite sume s-a diminuat ca urmare a inflației nu înseamnă automat că o operațiune care depășește acel prag a devenit mai puțin relevantă pentru structura unei piețe. Adițional, prezintă o importanță deosebită și faptul că pragurile prevăzute în prezent la art. 22 alin. (1) au fost stabilite în urma unei intervenții legislative	

		relativ recente. Astfel, în anul 2023, prin *Legea nr. 199/2023 pentru modificarea Legii concurenței nr. 183/2012*, pragurile au fost majorate, iar noul mecanism este aplicabil într-o perioadă în care încă există posibilitatea evaluării efectelor concrete ale acestei modificări asupra numărului de notificări și asupra activității Consiliului Concurenței. În aceste condiții, o nouă majorare substanțială a pragurilor într-un interval relativ scurt trebuie să fie susținută de o analiză de impact care să demonstreze că modificarea anterioară nu mai corespunde realităților economice și concurențiale și că nivelurile actuale generează o sarcină administrativă disproporționată pentru mediul de afaceri. În lipsa unei asemenea demonstrații, intervenția legislativă riscă să fie prematură și să aibă un impact negativ asupra pieței Republicii Moldova. În altă ordine de idei, trebuie avută în vedere poziția Consiliului Concurenței exprimată în procesul de examinare a proiectului. Autoritatea de concurență, în limitele competențelor sale, a atenționat că majorarea propusă ar putea reduce eficiența controlului *ex ante* al concentrărilor pe anumite piețe și ar putea conduce la excluderea unui număr semnificativ de operațiuni de la evaluarea preventivă. Consiliul Concurenței a evidențiat în special riscurile existente pe piețele de dimensiuni reduse, unde chiar și operațiuni cu valori relativ mici pot produce efecte semnificative asupra	

		structurii concurențiale. Aceste argumente sunt relevante pentru evaluarea juridică a proiectului, întrucât se referă nemijlocit la efectul modificării art. 22 alin. (1) asupra eficienței mecanismului de control prevăzut de *Legea concurenței nr. 183/2012*. În cazul Republicii Moldova, dimensiunea redusă a unor piețe face ca și operațiunile care nu ating pragurile propuse să poată produce efecte semnificative asupra concurenței, inclusiv prin reducerea numărului de concurenți și consolidarea pozițiilor de piață. Majorarea pragurilor ar putea exclude astfel de operațiuni de la controlul *ex ante* prevăzut de art. 20 și 22 din *Legea concurenței nr. 183/2012*. Totodată, simpla comparare a pragurilor cu cele aplicabile în unele state membre ale Uniunii Europene nu constituie un argument suficient, întrucât acestea diferă prin dimensiunea economiei, a piețelor și prin structura concurențială. Pragurile aplicabile în Republica Moldova trebuie stabilite în funcție de specificul și dimensiunea piețelor naționale, astfel încât să fie asigurată protecția efectivă a concurenței. Astfel, din dispozițiile art. 2 din *Regulamentului CE) nr. 139/2004 al Consiliului din 20 ianuarie 2004 privind controlul concentrărilor economice între întreprinderi,* rezultă că, concentrările trebuie evaluate luând în considerare: - nevoia menținerii și dezvoltării unei concurențe efective pe piața comună având în vedere, printre	

		altele, structura tuturor pieţelor vizate şi concurenţa actuală sau potenţială din partea întreprinderilor aflate pe teritoriul sau în afara Comunităţii; - poziţia pe piaţă a întreprinderilor implicate şi puterea lor economică şi financiară, alternativele disponibile furnizorilor şi utilizatorilor, accesul acestora la surse de aprovizionare sau pieţe şi orice alte bariere legale sau de altă natură la intrarea pe piaţă, tendinţele ofertei şi cererii pentru bunurile şi serviciile relevante, interesele consumatorilor intermediari şi finali şi evoluţia progresului tehnic şi economic, cu condiţia ca acesta să fie în beneficiul consumatorului şi să nu reprezinte un obstacol în calea concurenţei. Prin urmare, având în vedere cele expuse mai sus, considerăm că obiectivul eliminării reglementărilor excesive nu justifică, în sine, restrângerea domeniului de aplicare a art. 22 alin. (1) din *Legea concurenţei nr. 183/2012*. Principiul proporţionalităţii impune ca intervenţia legislativă să fie aptă să atingă obiectivul urmărit, necesară pentru realizarea acestuia şi să nu producă efecte excesive asupra altor interese juridice protejate. În cazul de faţă, reducerea sarcinii administrative poate fi realizată prin instrumente procedurale, fără a fi necesară excluderea unui număr semnificativ de operaţiuni din controlul preventiv al autorităţii de concurenţă, control care contribuie la menţinerea unei structuri concurenţiale echilibrate a pieţelor, la	

		prevenirea concentrării excesive a acestora și la protejarea diversității și efectivității concurenței.	
		Astfel, Ministerul Justiției propune reexaminarea soluției prevăzute la art. XXXIII și organizarea unei ședințe de lucru cu participarea Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării și a Consiliului Concurenței, în vederea evaluării necesității stabilirii unor noi praguri de notificare, a fundamentării nivelului acestora și a efectelor pe care modificarea propusă le-ar putea produce asupra controlului *ex ante* al concentrărilor economice, asupra gradului de concentrare și asupra nivelului concurenței pe piețele din Republica Moldova.	
		La ***art. XXXVI*** – modificarea *Legii nr. 176/2013 privind transportul naval intern al Republicii Moldova*:	**Se acceptă**
		În pct. 2, în partea dispozitivă, textul „alineatul (1^1) și (1^2)” se va substitui cu textul „alineatele (1^1) și (1^2)”.	
		La ***art. XXXVII*** – modificarea *Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului*: În pct. 1, menționăm că uzanțele de redactare normativă recomandă evitarea utilizării construcției „și/sau” deoarece creează ambiguitate interpretativă pentru cel care aplică legea (nu este clar dacă publicarea pe site-ul inițiatorului este suficientă sau obligatorie în mod cumulativ cu cea a Agenției de Mediu). În context, dispoziția ce prevede modificarea art. 7 alin. (5), art. 10 alin.	Modificările la acest subiect au fost convenite în redacția Ministerului Mediului, precum și, în mod special, în cadrul ședinței la Prim-ministrul Republicii Moldova la data de 20.10.2026 privind subiectele neagreate din pachetul legislative citat Totodată, pentru a exclude ambiguitățile de interpretare, construcția „și/sau” a fost eliminată, fiind stabilit caracterul cumulativ al obligației de informare prin mijloace electronice și de publicare a informației pe pagina web oficială a Agenției de Mediu și a inițiatorului sau, după caz, pe pagina web oficială a subiectului căruia

		(10), art. 10^2 alin. (9), art. 10^5 alin. (10), art. 10^{11} alin. (8) și art. 10^{12} alin. (6) din *Legea nr. 86/2014* urmează a fi reformulată, astfel încât să stabilească o ierarhie sau o obligație clară a dispozițiilor prevăzute. În pct. 4, în vederea asigurării corectitudini redactării după cuvintele „se substituie cu” se va completa cu cuvântul „cuvintele.”. În pct. 6, modificarea pct. 17 din anexa nr. 1 se va structura într-un alineat distinct, fiind delimitată grafic și textual de modificarea propusă pentru pct. 12. La pct. 7: Dispozițiile acestuia se vor delimita grafic și textual de dispozițiile pct. 6, urmând a fi expuse într-un alineat distinct. Subsecvent, pct. 7 se va revizui și se va redacta având în vedere că în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție, se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”, urmată de redarea noului text. În cuprinsul textului propus pentru pct. 1 lit. b) a anexei nr. 2, enumerarea categoriilor de animale se face prin semnul grafic „–”. Amintim că utilizarea liniuțelor ca elemente de subdiviziune structurală în interiorul unui articol sau punct este inadmisibil. Fiecare intervenție legislativă asupra unui punct diferit din anexă trebuie expusă ca o dispoziție de	îi revine obligația de publicare, conform redacției aplicabile fiecărei dispoziții

		modificare separată (alineat nou) sau numerotată distinct (ex: subpuncte), conform art. 51 sau după caz art. 52 din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*. Modificarea propusă pentru pct. 10, lit. b) din anexa nr. 2 se va reda într-un alineat distinct, fiind delimitată grafic și textual de modificarea propusă pentru pct. 10 lit. n) și o). Având în vedere că la modificările pentru pct. 10, autorul combină abrogarea literelor n) și o) cu modificarea literei b) în aceeași frază, inversând ordinea alfabetică firească a literelor, se recomandă expunerea elementelor modificate în ordine alfabetică, pentru asigurarea unei succesiuni logice.	
		La ***art. XXXVIII*** – modificarea art. 20 din *Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării*:	
		În redacția propusă a art. 20 alin. (2^2), pentru precizie, în primul enunț se va revizui expresia „de către acesta”, indicându-se subiectul la care se face referire.	**Se acceptă.**
		La ***art. XLI*** – modificarea art. 34 din *Legea comunicațiilor poștale nr. 36/2016*:	
		În redacția alin. (2) al art. 34 din *Legea nr. 36/2016* sugerăm ca după cuvintele „nu se constată a fi nulă” să fie inclus textul „în condițiile alin. (5^1)”.	**Se acceptă**
		Potrivit redacției propuse la alin. (5^1) al art. 36, „dacă notificarea nu conține informațiile strict necesare pentru identificarea persoanei care a	**Nu se acceptă**. Reglementarea este preluată din Lege nr.160/2011 care prevede modul de reglementare a notificării. În practică, anunțarea despre

		transmis notificarea și/sau a tipurilor de servicii notificate sau dacă informațiile în cauză sunt false, notificarea este nulă şi nu se consideră realizată. Autoritatea comunică faptul nulității notificării în cel mult 3 zile lucrătoare de la constatarea nulității". În context este incertă modalitatea de comunicare a faptului nulității notificării de către autoritatea de reglementare, în contextul în care notificarea nu conține informațiile necesare pentru identificarea persoanei.	nulitatea notificării se realizează pe aceiași cale pe care s-a efectuat notificarea inițială, adică la aceiași adresă (de obicei electronică).
		Subsecvent, în vederea uniformizării terminologiei, din al doilea enunț al alin. (5^1), cuvântul „Autoritatea" se va completa cu cuvintele „de reglementare".	**Se acceptă**
		La alin. (6), care prevede că, în termen 5 zile de la recepționarea notificării, autoritatea de reglementare înscrie persoana care s-a notificat în Registrul public al furnizorilor de servicii poștale, sugerăm instituirea unei excepții pentru situația prevăzută la alin. (5^1) privind nulitatea notificării.	**Se acceptă**
		La ***art. XLIII*** – modificarea *Legii nr. 209/2016 privind deșeurile*: La pct. 1, pentru exprimarea normativă a intenției de completare a art. 12 din *Legea nr. 209/2016* cu noi alineate se va utiliza următoarea formulare „se completează cu alin. (8^3) și (8^4) cu următorul cuprins:" urmată de redarea textului propriu-zis (observație valabilă pentru toate cazurile similare, în special pct. 4).	Modificările la acest subiect au fost convenite în redacția Ministerului Mediului, precum și, în mod special, în cadrul ședinței la Prim-ministrul Republicii Moldova la data de 20.10.2026 privind subiectele neagreate din pachetul legislative citat

		Amintim că utilizarea liniuțelor ca elemente de subdiviziune structurală în interiorul unui articol sau punct este inadmisibil. Fiecare intervenție legislativă asupra unui punct diferit trebuie expusă ca o dispoziție de modificare separată (alineat nou) sau numerotată distinct (ex: subpuncte), conform art. 51 din *Lege nr.100/2017 cu privire la actele normative.*	
		La ***art. XLVI*** – modificarea art. 14 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj*: Conceptual, intenția normativă de a extinde termenul de raportare a funcțiilor vacante până la 30 de zile necesită o reevaluare riguroasă, din următoarele considerente: Un termen atât de extins riscă să afecteze actualitatea informațiilor cuprinse în baza de date a Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă și, implicit, eficiența utilizării acesteia. În intervalul de 30 de zile, o parte semnificativă a locurilor de muncă declarate vacante ar putea fi ocupată inclusiv prin intermediul agențiilor private de recrutare, fără ca această situație să fie reflectată în timp util în baza de date. În consecință, persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă ar putea fi direcționate către posturi care, în fapt, nu mai sunt disponibile, ceea ce ar genera demersuri administrative inutile și ar putea diminua încrederea beneficiarilor în mecanismul de intermediere a muncii.	Modificarea respectivă a fost exclusă din cadrul pachetului legislativ citat

		Subsidiar, termenul extins poate bloca activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii, deoarece o marjă de 30 de zile ar putea fi invocată în cadrul controalelor, drept justificate pentru neraportarea posturilor ocupate, ceea ce ar oferi angajatorilor de rea - credință o scuză legală pentru a folosi munca „la negru”. În vederea asigurării unui echilibru optim între debirocratizarea activității de întreprinzător și menținerea eficienței politicilor ocupaționale, propunem stabilirea unui termen intermediar de 10 sau 15 zile calendaristice.	
		La ***art. XLIX*** – modificarea *Legii nr. 277/2018 privind substanțele chimice*:	**Se acceptă.**
		Pct. 1 necesită a fi reformulat, în vederea expunerii că „la articolul 4, punctul 13) se abrogă”.	
		La ***art. LII*** – modificarea *Legii nr.182/2019 privind calitatea apei potabile*:	
		În pct. 1, cu referire la redacția art. 7 alin. (4) al *Legii nr. 182/2019*, se va redacta intenția de modificare expusă la al doilea alineat, având în vedere formularea defectuoasă a acesteia. Observăm că în text este utilizată sintagma „...sau ale Regulamentului sanitar Regulamentului sanitar privind supravegherea...”. Repetarea cuvintelor „Regulamentului sanitar” este o eroare de redactare care trebuie eliminată. Totodată, menționăm necesitatea indicării corecte a actului normativ la care se face trimitere și a autorității emitente, în	**Se acceptă.** Prevederea a fost revizuită în comun cu Ministerul Sănătății și Agenția Națională pentru Sănătate Publică. În urma discuțiilor, a fost acceptată eliminarea aprobării prealabile de către ANSP a programului de monitorizare, aceasta constituind, de fapt, scopul principal al modificării propuse – eliminarea unei proceduri administrative prealabile, cu menținerea integrală a cerințelor privind monitorizarea calității apei potabile. Totodată, s-a renunțat la redacția propusă inițial privind transmiterea programului către ANSP în scop de informare și examinare, precum și la normele subsecvente privind înlăturarea neconformităților, întrucât acestea complicau inutil

		conformitate cu art. 55 alin. (5) din *Legea nr. 100/2017*. Termenul „examinare” implică un proces de evaluare, dar textul nu specifică un termen legal în care Agenția Națională pentru Sănătate Publică trebuie să examineze acest program și nici dacă punerea în aplicare este suspendată până la finalizarea examinării. Dacă operatorul îl transmite doar „spre informare”, el îl poate pune în aplicare imediat, ceea ce poate genera riscuri pentru sănătatea publică dacă programul este defectuos. Subsecvent, se va revizui și reformula ultima frază care stipulează că neînlăturarea neconformităților atrage „măsurile prevăzute de legislația privind controlul de stat” care are caracter declarativ generând riscul de neaplicare a sancțiunilor din cauza lipsei de claritate a normei. Tragerea la răspundere se va efectua în temeiul normelor materiale și de procedură, în funcție de tipul răspunderii. *Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat* reglementează procedura de control, prescripțiile și suspendarea activității, dar sancțiunile propriu-zise (amenzile) sunt stabilite strict de *Codul Contravențional nr. 218/2008*. Se impune completarea normei cu referirea expresă atât la normele ce reglementează controlul de stat (*Legea nr. 131/2012*), cât și cele care stabilesc sancțiunile propriu-zise (*Codul Contravențional nr. 218/2008*).	mecanismul și textul normativ și puteau genera neclarități privind procedura și efectele examinării. Procedurile și cerințele privind monitorizarea rămân stabilite prin Regulamentul sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 651/2023, fără necesitatea aprobării individuale a programului de monitorizare de către ANSP. Proiectul a fost ajustat corespunzător.
		La pct. 3:	**Se acceptă parțial.**

		Cu referire la textul „Autoritățile administrației publice locale asigură, în limitele competențelor, coordonarea măsurilor necesare...” semnalăm că expresia „în limitele competențelor” este extrem de vagă. În practică, aceasta poate genera conflicte de competență sau pasarea responsabilității între autoritățile publice locale (de nivelul I și II) și operatori. Totodată, autorul prevede că planurile se elaborează de producători/operatori, dar autoritatea publică locală „coordonează măsurile”, fără a stabili conținutul juridic al acestei atribuții (nu este clar ce presupune juridic această „coordonare”). Urmează a fi precizat dacă această coordonare presupune aprobarea planurilor, emiterea unui aviz sau exercitarea unei alte atribuții determinate. De asemenea, nu sunt prevăzute mijloacele juridice de care dispune autoritatea administrației publice locale în cazul în care operatorul refuză sau întârzie elaborarea planurilor, în condițiile în care Agenția Națională pentru Sănătate Publică este autoritatea competentă să verifice conformitatea. Cu referire la stabilirea termenului de „1 ianuarie 2029”, observăm că aplicarea acestuia în mod nediferențiat tuturor subiecților de drept, generează un vid legislativ și imposibilitate juridică de aplicare a normei în viitor, or, dacă un nou producător sau operator de apă se înființează ulterior acestei date (de exemplu, în luna februarie 2029 sau mai târziu), textul legii nu îi va acoperi	Se acceptă observația privind caracterul neclar al mecanismului propus de transmitere a planurilor către ANSP „în scop de informare și examinare”, concomitent cu dreptul Agenției de a solicita înlăturarea neconformităților anterior implementării. Urmare a observațiilor Ministerului Justiției, soluția a fost reformulată. S-a renunțat la sintagma „în scop de informare și examinare” și la dreptul ANSP de a solicita înlăturarea neconformităților anterior implementării. Se menține transmiterea planurilor către ANSP înainte de implementare, pentru informare, precum și posibilitatea Agenției de a formula observații privind conformitatea acestora cu cerințele legale și sanitare aplicabile, cu precizarea expresă că implementarea planurilor nu este condiționată de aprobarea sau confirmarea acestora de către ANSP. De asemenea, a fost exclusă trimiterea la condițiile și termenele de remediere stabilite de Regulamentul sanitar. Totodată, art. 13 alin. (2) prevede că planurile se elaborează conform ghidurilor aprobate și publicate de Ministerul Sănătății, iar alin. (3) atribuie ANSP competența de monitorizare și control al implementării acestora. Prin urmare, eliminarea aprobării și coordonării obligatorii prealabile nu afectează cadrul metodologic de elaborare a planurilor și nici competențele ANSP de monitorizare și control. În ceea ce privește observațiile referitoare la rolul autorităților administrației publice locale în coordonarea elaborării planurilor și la termenul de 1 ianuarie 2029, aceste prevederi se regăsesc în redacția în vigoare a art. 13 alin. (1) și nu constituie obiectul intervenției de dereglementare propuse prin prezentul proiect. Prin urmare, intervenția asupra art. 13 alin. (1) a fost limitată la substituirea mecanismului de aprobare a planurilor de către autoritatea publică locală după coordonarea obligatorie cu ANSP cu transmiterea planurilor către ANSP anterior implementării, pentru

		obligația, termenul legal fiind deja depășit istoric la momentul apariției noului subiect de drept. Norma devine astfel parțial caducă și discriminatorie, aplicându-se exclusiv operatorilor activi la momentul adoptării legii și lăsând nereglementat cadrul pentru noii actori de pe piață. De asemenea, norma se circumscrie unei dispoziții tranzitorii, motiv pentru care nu se poate regăsi printre dispozițiile de conținut a actului normativ. Totodată, autorul utilizează concomitent sintagmele „în scop de informare” (act administrativ unilateral, care prin natura sa nu produce efecte juridice) și „examinare” cu dreptul corelat al autorității de a „solicita înlăturarea neconformităților”. Observăm că în formularea propusă se instituie o procedură hibridă și ambiguă, care generează confuzie juridică și vulnerabilități de aplicare. Având în vedere că prin acordarea dreptului Agenției Naționale pentru Sănătate Publică (ANSP) de a bloca sau condiționa implementarea planului, procedura presupune de fapt avizare/aprobare, contrar conceptului de simplă „informare”. Mai mult, textul face trimitere la „condițiile și termenele stabilite de Regulamentul sanitar”, act normativ subsecvent care, în redacția sa actuală, nu prevede astfel de termene sau proceduri specifice de remediere. Trimiterea la o normă de trimitere inexistentă sau incompletă lipsește legea de predictibilitate și claritate.	informare și formularea eventualelor observații, fără efect de aprobare sau avizare prealabilă.

		La ***art. LIII*** – modificarea art. 277[25] pct. 11) din *Codul vamal*:	**Se acceptă.**
		Din punct de vedere redacțional, în dispoziția introductivă, textul „Legea nr. 95/2021 Codul vamal” se va substitui cu textul „Codul vamal nr. 95/2021”.	
		Cu referire la redacția art. 277[25] pct. 11) din *Codul vamal*, modificarea rezultă urmare modificării *Legii nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică*, și urmează a fi apreciată în funcție de acele modificări și de observațiile formulate la această lege.	**Se ia act.**
		La ***art. LVI*** – modificarea *Legii nr. 43/2023 privind gazele fluorurate cu efect de seră*: În pct. 1, intenția de modificare a art. 20 alin. (4) (7), (8) și (9) se va redacta, având în vedere că în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție, se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:” urmată de redarea noului text. Totodată, autorul va revizui intenția de completare a art. 20 cu un element structural nou – alin. (10), având în vedere că acesta este compus deja din 10 alineate. Menționăm că orice intenție de completare cu un element structural nou (un nou alineat sau o nouă literă) trebuie să păstreze coerența întregului articol, fără a afecta sau a repeta numerotarea alineatelor deja existente. Suplimentar, intenția de	**Se acceptă.** Aceste prevederi au fost reformulate de comun acord cu Ministerul Mediului

		modificare prin completare se va reda separat de cele de expunere în redacție nouă.	
		La ***art. LVIII*** – modificarea *Codului urbanismului și construcțiilor nr. 434/2023*:	
		Observații conceptuale:	**Se comentează.**
		Prin proiect se stabilește delimitarea competențelor în materia autorizării, or, mecanismele subsidiare propuse la art. 106^1, 149^1 și 153^1 transferă către Instituția Publică „Oficiul Amenajarea Teritoriului, Urbanism, Construcții și Locuințe" competența de examinare și emitere a certificatelor de urbanism, autorizațiilor de construire și autorizațiilor de desființare. În context, este necesară reexaminarea temeiului juridic al acestei competențe, inclusiv dacă actul de constituire și statutul instituției permite exercitarea atribuțiilor de emitent al actelor permisive. O instituție publică nu poate dobândi o competență administrativă prin simpla indicare a sa într-un proiect de lege, fără reglementarea corespunzătoare a atribuțiilor, responsabilităților și resurselor necesare. Aferent regimului juridic al actelor permisive, textul proiectului trebuie să distingă între: - emiterea actului administrativ de către autoritatea competentă; - verificarea documentației de către o altă autoritate; - acordarea avizelor și aprobărilor sectoriale;	Aceste prevederi au fost excluse din proiect de comun acord cu MIDR

		- controlul legalității și contestarea actelor administrative. Semnalăm că simplificarea procedurilor nu trebuie să conducă la înlăturarea condițiilor legale pentru emiterea actelor permisive ori la diminuarea garanțiilor de protecție a drepturilor persoanelor interesate. Totodată, atragem atenția că dispozițiile referitoare la patrimoniul cultural, protecția mediului, regimul terenurilor, servituți și recepția construcțiilor trebuie corelate cu legile speciale aplicabile. Formula generală „regimurile juridice speciale aplicabile” nu poate înlocui identificarea condițiilor obligatorii atunci când acestea sunt esențiale pentru legalitatea actului.	
		La pct. 1 și pct. 3 (dreptul de superficie și acordul proprietarului): Proiectul elimină obligația prezentării acordului scris al proprietarului terenului în cazul în care investitorul deține un drept de superficie înregistrat, iar lucrările se încadrează în limitele acestui drept. Soluția este justificată de necesitatea respectării dreptului real al superficiarului, însă formularea propusă trebuie să evite interpretarea potrivit căreia orice drept de superficie conferă automat dreptul de a executa orice lucrare. La art. 3, noțiunea „acordul scris al proprietarului” este completată cu o excepție, iar la art. 105 alin. (2) lit. b) se reglementează aceeași excepție în lista documentelor pentru certificatul de urbanism. La	**Se comentează.** Aceste prevederi au fost excluse din proiect de comun acord cu MIDR

		art. 127 alin. (2) lit. d) se instituie o soluție similară pentru autorizația de construire. În context, se vor reține următoarele: Noțiunea de „lucrări solicitate” trebuie raportată la conținutul concret al dreptului de superficie înscris în Registrul bunurilor imobile, nu doar la existența formală a acestui drept. Este necesară clarificarea aspectului dacă actul de constituire permite edificarea unor construcții noi, extinderea celor existente, reconstrucția sau numai exploatarea unei construcții existente. Excepția nu trebuie să permită eludarea drepturilor altor titulari de drepturi reale, a servituților, a zonelor de protecție sau a restricțiilor de interes public.	
		La pct. 3 și pct. 6 se utilizează formulări diferite: „deține un drept de superficie” și „au înregistrat dreptul de superficie”, prin urmare, se recomandă uniformizarea terminologiei.	**Se comentează.** Aceste prevederi au fost excluse din proiect de comun acord cu MIDR
		La pct. 2, ce prevede completarea *Codului* cu art. 104[1] - *Examinarea prealabilă a conceptului urbanistic:* În redacția propusă se stabilește că introducerea avizului consultativ este compatibilă cu ideea de simplificare administrativă, însă alin. (4) instituie o obligație de stabilitate a poziției emitentului fără a reglementa suficient natura juridică, limitele și efectele avizului.	**Se comentează.** Aceste prevederi au fost reformulate de comun acord cu MIDR

		Prin urmare, nu este clar dacă avizul consultativ constituie un act administrativ în sensul *Codului administrativ* sau un document tehnic fără efecte juridice directe. Totodată, expresia „nu poate modifica fără motivare soluția exprimată în aviz” poate fi interpretată ca o limitare excesivă a competenței emitentului, inclusiv în cazul unor erori de fapt sau de drept constatate ulterior. Semnalăm că sintagma „elementele urbanistice examinate care intră în competența sa” este prea general, prin urmare, trebuie stabilite criteriile de identificare a elementelor examinate și a competenței emitentului. De asemenea, nu sunt reglementate termenul de examinare, conținutul minim al cererii, forma avizului, condițiile de refuz și modul de contestare a unui refuz de examinare. Astfel, recomandăm ca alin. (4) al art. 104^1 să prevadă că emitentul poate reveni asupra avizului consultativ în cazul constatării unor erori de fapt sau de drept, al apariției unor date noi relevante ori al identificării unor restricții legale aplicabile, iar motivarea trebuie să fie comunicată solicitantului. La alin. (3) al art. 104^1, sintagma „temei orientativ” urmează a fi substituită cu sintagma „element de orientare”, pentru a evita confuzia dintre aviz și temeiul juridic obligatoriu pentru emiterea certificatului.	
			Se comentează.

		La pct. 4, care prevede completarea *Codului* cu art. 106[1] - *Mecanismul subsidiar pentru certificatul de urbanism:* Instituirea unui mecanism subsidiar de examinare poate contribui la protecția solicitantului împotriva inacțiunii administrației, însă textul nu reglementează suficient raportul dintre emitentul inițial, instituția subsidiară și autoritățile administrației publice locale. La alin. (1), lit. c) al art. 106[1], sintagma „refuz vădit nejustificat sau neîntemeiat" necesită criterii juridice verificabile, deoarece în caz contrar, instituția subsidiară ar putea fi chemată să substituie aprecierea discreționară a emitentului. La alin. (4), lit. e) al art. 106[1], examinarea „legislației sectoriale" trebuie limitată la verificarea condițiilor relevante pentru actul permisiv, pentru a nu transforma procedura într-o examinare generală a tuturor aspectelor investiției. Alin. (5) al art. 106[1] nu delimitează clar dacă instituția subsidiară verifică doar existența documentelor sau și conținutul tehnic al avizelor, acordurilor și expertizelor. Alin. (7) al art. 106[1], dispozițiile privind suspendarea termenului de contestare trebuie corelate cu *Codul administrativ*. Este necesară precizarea faptului că sesizarea mecanismului subsidiar nu înlătură dreptul solicitantului de a contesta actul administrativ în condițiile legii.	Aceste prevederi au fost excluse din proiect de comun acord cu MIDR

		Alin. (9) al art. 106[1] trebuie să stabilească efectele actului emis de instituția subsidiară asupra responsabilității emitentului inițial, precum și asupra răspunderii persoanelor care au efectuat examinarea. În acest context, se recomandă ca mecanismul subsidiar să fie reglementat ca procedură administrativă distinctă, cu stabilirea expresă a competenței instituției subsidiare, a termenului de examinare și de emitere a actului, a condițiilor de suspendare și încetare a procedurii, a obligației de motivare, a dreptului la contestare și a răspunderii pentru emiterea nelegală a actului.	
		La pct. 5, care prevede modificări în art. 107 al *Codului:* În alin. (3), completarea referinței la prezentul articol este necesară pentru a delimita condițiile de emitere a certificatului de urbanism de cerințele legislației patrimoniului cultural. Totuși, trebuie verificat dacă modificarea este corelată cu toate dispozițiile art. 107 și cu actele normative speciale care reglementează intervențiile asupra monumentelor. În alin. (4) lit. f), noțiunea „susceptibile să afecteze valorile protejate” este largă și poate genera practici neunitare. Se recomandă precizarea că aprecierea se efectuează în baza criteriilor tehnice și de protecție a patrimoniului cultural, iar avizul se solicită pentru lucrările care pot afecta material sau vizual monumentul ori zona sa de protecție.	**Se comentează.** Aceste prevederi au fost reformulate de comun acord cu MIDR

		În alin. (11), modificările gramaticale trebuie examinate în contextul integral al alineatului. Formularea „se asigură elaborarea unui plan” nu identifică în mod expres subiectul obligației. Se recomandă păstrarea unui subiect juridic determinat, pentru a evita incertitudinea privind autoritatea responsabilă de elaborarea planului.	Elaborarea și aprobarea documentației de urbanism (inclusiv PUD) este responsabilitatea APL în orice situație. Astfel, norma în vigoare este contradictorie cu acest principiu care la fel este prevăzut de CUC. Însă, odată ce în multe cazuri elaborarea PUD este în interesul solicitanților (agenților economici), se propune intenționat o formulare impersoanlă, ca, după caz, solicitanții să poată fi implicați direct în elaborarea, expertizarea și propunerea pentru aprobare a PUD.
		La pct. 6, care prevede modificări în art. 127 alin. (2) din *Cod:*	**Se comentează.** Aceste prevederi au fost excluse din proiect de comun acord cu MIDR
		În alin. (2) lit. d), acordul proprietarului este eliminat în anumite situații, iar la lit. o) se introduce o precizare privind avizul patrimoniului cultural. Astfel, textul trebuie corelat cu art. 3, art. 105 și cu regimul juridic al superficiei. În special, se va clarifica dacă actul de constituire a superficiei este suficient pentru autorizarea lucrărilor sau dacă, în funcție de conținutul acestuia, sunt necesare și alte documente care atestă dreptul de executare a lucrărilor.	
		La lit. o) a alin. (2), formularea „obligatoriu în cazul intervențiilor asupra monumentelor” trebuie corelată cu competența organului central de specialitate și cu procedura prevăzută de legislația patrimoniului cultural. Se recomandă evitarea dublării condițiilor deja stabilite la art. 107.	
		La pct. 7, care prevede completarea *Codului* cu art. 149^1, 149^2 și 149^3: Referitor la dispozițiile propuse la art. 149^1:	**Se comentează.** Aceste prevederi au fost excluse din proiect de comun acord cu MIDR

		Dispozițiile sunt, în esență, similare cu cele ale art. 106[1]. Aceleași observații privind competența instituției, caracterul refuzului nejustificat, termenul de examinare, suspendarea termenului de contestare și răspunderea pentru actul emis sunt aplicabile și acestui articol. Suplimentar menționăm că la alin. (5), expresia „existenței tuturor avizelor, acordurilor, expertizelor și condițiilor obligatorii" este excesiv de generală. Se recomandă indicarea actelor obligatorii în raport cu obiectul și categoria construcției, cu respectarea legislației speciale. La alin. (9), efectele juridice ale autorizației emise de instituția subsidiară trebuie să fie identice cu cele ale actului emis de autoritatea competentă, inclusiv în ceea ce privește înscrierea drepturilor, exercitarea controlului și răspunderea juridică. Referitor la dispozițiile propuse la art. 149[2]: Regimul simplificat trebuie să fie determinat prin criterii obiective, or, enumerarea instalațiilor de la alin. (1) nu este suficientă pentru a stabili dacă o investiție concretă intră în regimul simplificat, în special în cazul centralelor fotovoltaice, eoliene și al instalațiilor de stocare a energiei. La alin. (2) lit. a), excluderea obligației de elaborare a planului urbanistic zonal sau de detaliu poate intra în contradicție cu regimul de planificare teritorială. Se recomandă precizarea categoriilor de obiective	

		pentru care excepția este aplicabilă și a condițiilor de compatibilitate cu documentația de amenajare a teritoriului.		
		La alin. (2) lit. c), termenul de 30 de zile lucrătoare este stabilit pentru „actele permisive”, fără a fi clar dacă acesta se aplică fiecărui act în parte sau întregii proceduri.		
		De asemenea, nu este clar dacă termenul include obținerea avizelor de la alte autorități. Așadar, se recomandă formularea expresă a termenului pentru fiecare etapă și a regulilor de calcul.		
		La alin. (3), delegarea către Guvern a competenței de a stabili categorii suplimentare de infrastructură trebuie limitată prin criterii suficient de precise. În caz contrar, executivul ar putea extinde prin regulament domeniul de aplicare al unei derogări de la procedura generală de autorizare.		
		Referitor la dispozițiile propuse la art. 149^3: Reglementarea autorizării integrate trebuie corelată cu procedurile de racordare, cu drepturile de acces pe proprietăți și cu instituirea servituților. Faptul că rețelele sunt incluse în aceeași documentație de proiect nu poate înlătura drepturile proprietarilor terenurilor traversate.		
		La alin. (2), interdicția adresată emitentului de a solicita acte permisive separate este prea categorică. Trebuie precizat că nu se solicită acte permisive distincte pentru lucrările incluse în autorizația de construire, dar se păstrează obligațiile		

		privind acordurile de acces, condițiile de racordare și autorizațiile speciale prevăzute expres de lege.	
		La alin. (4), sintagma „acestea se obțin, după caz, în cadrul procedurii integrate” nu identifică autoritatea responsabilă și nu stabilește efectele juridice ale actelor obținute. Se recomandă precizarea că integrarea are caracter procedural și nu modifică competențele autorităților sectoriale.	
		La pct. 8, care prevede completarea *Codului* cu art. 153[1]: Observațiile formulate pentru art. 106[1] și art. 149[1] sunt aplicabile și acestui articol. Suplimentar, la alin. (6), referința la avizul obligatoriu al autorității competente în domeniul patrimoniului cultural trebuie corelată cu dispozițiile art. 107 și cu procedurile de desființare a monumentelor, întrucât nu este suficientă o referire generală la aviz; trebuie clarificat dacă actul este obligatoriu pentru toate monumentele sau numai pentru lucrările și situațiile expres prevăzute de legislația patrimoniului cultural. La alin. (5), este necesar să se precizeze dacă instituția subsidiară verifică și existența actelor privind demolarea construcțiilor, gestionarea deșeurilor rezultate și măsurile de protecție a vecinătăților.	**Se comentează.** Aceste prevederi au fost excluse din proiect de comun acord cu MIDR
		La pct. 9, care prevede modificarea art. 192 din *Cod*:	**Se comentează.**

		Referitor la utilizarea provizorie a construcțiilor nerecepționate Prin introducerea alin. (6[1]) se instituie o excepție de la interdicția utilizării construcțiilor nerecepționate. Soluția necesită o reglementare mai precisă, deoarece utilizarea unei construcții înainte de recepția la terminarea lucrărilor poate implica riscuri privind siguranța exploatării și răspunderea participanților la procesul de construcție. În acest sens, atenționăm că expresia „cazuri justificate tehnic și funcțional” trebuie definită sau raportată la criterii obiective. Totodată, nu este clar cine constată îndeplinirea condițiilor și cine emite actul care permite utilizarea provizorie. Actele de constatare întocmite de specialiștii atestați nu trebuie să substituie recepția la terminarea lucrărilor și nici controlul autorităților competente, iar durata utilizării provizorii, limitele utilizării și obligația de a remedia neconformitățile trebuie reglementate. De asemenea, va fi clarificată răspunderea pentru prejudiciile produse în perioada utilizării provizorii. În context, se recomandă ca utilizarea provizorie să fie permisă numai în baza unui act formal, emis de autoritatea competentă, care să stabilească durata, condițiile de exploatare și obligațiile de remediere. Concomitent, trebuie precizat că utilizarea provizorie nu echivalează cu recepția și nu conferă	Această prevedere a fost exclusă din proiect de comun acord cu MIDR

		dreptul de înregistrare definitivă a construcției ca obiect recepționat. Modificarea alin. (13) din art. 192 diferențiază construcțiile finanțate din bugetul public național și/sau fonduri ale Uniunii Europene de cele finanțate integral din surse private. Semnalăm că diferențierea sursei de finanțare nu trebuie să conducă la diminuarea garanțiilor de siguranță și calitate a construcțiilor. Participarea Inspectoratului trebuie corelată cu atribuțiile sale legale de control și cu categoriile de construcții pentru care legea impune participarea reprezentantului autorității de supraveghere. Așadar, recomandăm ca textul să precizeze că participarea facultativă nu afectează competența Inspectoratului de a exercita controlul de stat, inclusiv în cazul construcțiilor finanțate din surse private, și că excepțiile sunt aplicabile numai în condițiile legii.	
		La pct. 10, care prevede modificarea art. 347 alin. (5) din *Cod*: Modificarea propusă introduce plafonul de 5000 euro la un obiect, înlocuind formula referitoare la construcțiile care nu sunt finanțate din bugetul public național. Atragem atenția că urmează a fi clarificat ce reprezintă „un obiect” — obiectiv de construcție, documentație de proiect sau altă unitate de referință.	La indicația Prim-ministrului această taxa a fost propusă pentru **excludere definitivă**

		Totodată, echivalentul a 5000 euro trebuie calculat în lei moldovenești potrivit cursului oficial stabilit de Banca Națională a Moldovei. Se recomandă stabilirea autorității responsabile de evidența și controlul acestor cheltuieli. Este necesară corelarea cu *Regulamentul cu privire la administrarea mijloacelor pentru finanțarea sistemului de documente normative în construcții*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 1436/2008*, în special, în ceea ce privește contribuțiile și finanțarea documentelor normative.	
		Observații de tehnică legislativă: La pct. 7, în partea dispozitivă, textul „articolele 149^1, 149^2 și 149^3” se va substitui cu textul „articolele 149^1 - 149^3”. Semnalăm că art. 149^2 conține alin. (2), urmat de alin. (2^1), iar alin. (3) reglementează delegarea către Guvern. Numerotarea unui alineat în interiorul unui articol nou cu cifre arabe la care se adaugă indicii respectivi este inadmisibilă, prin urmare, se va revedea numerotarea alineatelor. La pct. 8, în partea dispozitivă, textul „După articolul 153 se introduce” se va substitui cu cuvintele „se completează cu”. Elementele structurale sunt expuse succesiv și nu este necesar să se menționeze după care articol se introduce articolul nou (observația se referă la toate situațiile similare din proiect).	Toate observațiile de tehnică legislativă au fost considerate

		Se recomandă utilizarea uniformă a termenilor „investitor”, „beneficiar”, „solicitant”, „emitent” și „instituție publică”. Termenii trebuie să corespundă definițiilor din *Codul urbanismului și construcțiilor* și *Codul administrativ*. Dispozițiile noi trebuie să fie corelate cu articolele privind certificatul de urbanism, autorizația de construire, autorizația de desființare și recepția construcțiilor. Totodată, atragem atenția că atribuțiile esențiale ale instituției subsidiare, condițiile de emitere a actelor permisive și efectele juridice ale acestora trebuie să fie stabilite prin lege, nu lăsate în totalitate în competența regulamentului aprobat de Guvern. La ***art. LX*** – modificarea art. 37 din *Codul silvic nr. 69/2024*: Având în vedere rigorile de redactare normativă, intenția de completare a actului normativ, se va reda în felul următor „Codul silvic nr. 69/2024 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2024, nr. 188-191, art. 244), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 37^1 cu următorul cuprins:”, urmat de redarea textului propriu-zis. Suplimentar, cu referire la art. 37^1 alin. (4) din *Codul silvic*, potrivit căruia amplasarea stupinelor „se autorizează” de gestionar „pe baza unui contract de folosință”, se recomandă precizarea dacă dreptul decurge din contract sau este necesar un act administrativ distinct. În a doua ipoteză, se va	

		asigura corelarea cu regimul actelor permisive din *Legea nr. 160/2011.*	
		La ***art. LXI*** – modificarea *Codului subsolului nr. 246/2024*:	
		Substituirea coordonării sau aprobării documentelor cu simpla prezentare a acestora schimbă efectele juridice ale procedurii. Urmează a fi stabilit momentul de la care titularul poate începe activitatea, dacă și în ce termen autoritatea poate formula obiecții, precum și consecințele constatării neconformității. În special, se va clarifica natura termenului de șapte zile lucrătoare prevăzut pentru prezentarea prealabilă a documentelor la art. 80 alin. (4).	**Cu titlu de informare.** Modificările care se propun anume au scopul de a nu întrerupe activitatea agentului economic pentru a aștepta coordonarea sau aprobarea unor documente lucrative elaborate de acesta. Documentele respective vor fi prezentate de agentul economic și care vor fi verificate în procesul de control reieșind din criteriile de risc stabilite de autoritate.
		La ***art. LXII*** – modificarea *Legii comunicațiilor electronice nr. 72/2025*:	
		Prin modificările propuse se urmărește simplificarea procedurii de notificare și eliminarea caracterului condiționant al declarației informative și al avizelor pentru inițierea activităților notificate. În același timp, textul introduce o procedură de constatare a nulității notificării și stabilește obligații suplimentare pentru Agenție. La pct. 1, care prevede modificarea art. 17: În alin. (13), textul instituie un mecanism de autorizare generală bazat pe notificare, în care declarația informativă-tip are caracter confirmativ. Totuși, trebuie delimitat momentul realizării	**Se acceptă.** Alineatul (13) se completează cu textul „în măsura în care sunt îndeplinite toate condițiile legale aplicabile activității notificate”.

		notificării de momentul dobândirii dreptului de a iniția activitatea. Or, în forma propusă, alin. (13) permite inițierea activității înainte de transmiterea declarației și înainte de recepționarea avizelor. Această soluție poate fi admisibilă doar dacă legislația sectorială nu condiționează în mod expres activitatea de obținerea unor avize sau autorizații prealabile. Astfel, recomandăm precizarea faptului că neemiterea declarației informative nu împiedică inițierea activității numai în măsura în care sunt îndeplinite toate condițiile legale aplicabile activității notificate, iar lipsa avizului nu înlătură obligația de a obține un act permisiv atunci când acesta este obligatoriu potrivit legii.	
		La alin. (14), excluderea sintagmei referitoare la imposibilitatea realizării notificării din cauzele prevăzute în avizele privind rezultatele verificării este o consecință a modificării alin. (13). Totuși, se va reexamina dacă alin. (14) conține și alte temeiuri de refuz sau de neacceptare a notificării. Totodată, dacă se menține posibilitatea constatării nulității notificării la alin. (19[1]), trebuie asigurată coerența dintre motivele de nulitate, motivele de refuz și procedura de completare a notificării. În caz contrar, Agenția ar putea aplica regimuri juridice diferite unor situații similare.	O notificare, în mod conceptual nu poate fi refuzată sau neacceptată, odată ce notificarea nu este o cerere dar este o informare oficială, nu necesită o decizie a unei autorități în raport cu această informare. Astfel, modificările propuse nu fac altceva decît să se racordeze la conceptul de notificare, implicit în modul în care este expus în Legea nr.160/2011. În situația în care notificarea și acele avize subsidiare sunt proceduri sau acte permisive, atunci acestea necesită a fi revizuite conceptul, redenumite și incluse în Nomenclatorul actelor permisive.
		La alin. (19), textul prevede că notificarea se consideră realizată odată cu recepționarea sa de	Un act juridic nul nu produce și nu a produs efecte juridice din start. Aceiași regulă generală se aplică și în cazul notificării. Dacă și

		către Agenție, iar persoana dobândește dreptul de a iniția activitatea dacă notificarea nu se constată a fi nulă. Totuși, această formulare este problematică prin raportare la alin. (19[1]), care prevede că nulitatea poate fi constatată ulterior. Este necesară stabilirea clară a efectelor juridice ale unei notificări care a produs inițial dreptul de a iniția activitatea, dar ulterior este declarată nulă. În context, recomandăm să se prevadă că nulitatea notificării produce efecte de la data comunicării actului de constatare, cu excepția cazurilor în care legea prevede expres altfel. În același timp, trebuie reglementate consecințele juridice pentru activitatea desfășurată până la constatarea nulității și dreptul persoanei de a contesta actul.	ulterior notificarea se constată nulă de drept, aceasta se consideră că nu a produs efecte juridice în trecut și se aplică principiul „restitutio in integrum”. Nulitatea prevăzută în proiect (așa ca și în Legea nr.160/2011) este una de drept și nu depinde de voința autorității publice. În caz contrar, dacă nulitatea ar surveni în temeiul actului administrativ, atunci notificarea în sine va depinde de voința și actul administrativ, corespunzător notificarea se transformă într-un act permisiv și de facto în fiecare caz persoana care a notificat va trebui să aștepte răspunsul autorității publice, ceea ce nu corespunde cu natura notificării în sine.
		La alin. (19[1]), textul propus prevede că notificarea este nulă dacă nu conține informațiile strict necesare pentru identificarea persoanei sau a categoriilor de servicii ori lucrări notificate, ori dacă aceste informații sunt false. Atenționăm că noțiunea de nulitate trebuie utilizată cu prudență, deoarece nulitatea unui act administrativ are efecte juridice distincte de refuzul de a primi notificarea sau de solicitarea completării acesteia. Se recomandă diferențierea între: notificarea incompletă, care poate fi completată; notificarea care nu permite identificarea persoanei sau a activității, fiind lipsită de elemente esențiale; notificarea care conține informații false, pentru care	Categoriile de informații (lipsa acestora) care duc la nulitate sunt expuse clar și exhaustiv - „nu conţine informaţiile strict necesare pentru identificarea persoanei care a transmis notificarea și/sau a categoriilor de servicii sau lucrări notificate sau dacă informaţiile în cauză sunt false”, adică sunt informațiile de bază care urmează a fi incluse în Registrul oficial. Restul informațiilor, care țin expres de alin.(4) și (9), așa cum se prevede la alin.(19), Agenția va solicita să fie transmise în cel mult două zile lucrătoare de la data depunerii notificării.

		trebuie prevăzută o procedură de verificare și constatare; notificarea care contravine unor interdicții legale exprese.	
		Sintagma „informațiile strict necesare” trebuie definită sau enumerată în lege ori în regulament, pentru a evita aprecierea discreționară a Agenției.	Sintagma „informații strict necesare” este preluată din normele generale din Legea nr.160/2011 art.12/13. Aceste sunt informațiile care permit de a identifica o persoană și de a o diferenția de alta. Sper exemplu, denumirea și IDNO ar fi strictul necesar pentru identificarea unei persoane juridice și, implicit, adresa sau alte atribute nu sunt critice pentru acest scop (aceastea urmează să fie obținute ulterior),
		Totodată, comunicarea nulității „în cel mult 3 zile lucrătoare de la constatarea nulității” nu stabilește un termen maxim pentru efectuarea verificării. Se recomandă instituirea unui termen determinat pentru verificare și comunicare, cu respectarea dreptului persoanei la o procedură administrativă previzibilă.	Nu este necesar de prevăzut un termen pentru verificarea nulității, odată ce aceasta în toate cazurile survine de drept și nu în temeiul actului administrativ. Este riscul agentului economic care a depus notificarea cu informații false și acesta urmează să suporte consecințele nulității, inclusiv cele de desfășurare ilegală a activității de întreprinzător în perioada în care nu se cunoștea despre nulitatea notificării
		La pct. 2, care prevede modificarea art. 19:	**Se acceptă.**
		În alin. (1), textul propus stabilește că declarația informativă-tip este facultativă, are caracter informativ și că neemiterea acesteia nu condiționează inițierea sau desfășurarea activităților notificate. În context, atragem atenția că formularea „este facultativă” trebuie corelată cu art. 17 alin. (13), în care Agenția este obligată să transmită declarația în termen de 15 zile lucrătoare. Dacă declarația este facultativă pentru persoana notificată, trebuie clarificat că obligația Agenției de a o emite rămâne	Se completează cu „pentru persoana care a transmis notificarea” după „este facultativă”.

		obligatorie, la solicitarea persoanei sau în condițiile stabilite de lege. Prin urmare, se recomandă reformularea pentru a evita contradicția dintre caracterul facultativ al declarației și obligația Agenției de a o transmite. În alin. (4), textul propus stabilește obligația Agenției de a transmite gratuit și necondiționat declarația informativă-tip în maximum 3 zile lucrătoare de la recepționarea solicitării, în cazul în care declarația nu poate fi obținută automatizat.	
		Semnalăm că sintagma „ori de câte ori este solicitată” poate conduce la solicitări repetate, fără limitare, pentru aceeași notificare. Se recomandă clarificarea faptului că declarația poate fi solicitată în orice moment de persoana notificată, fără ca aceasta să fie obligată să justifice solicitarea. În ceea ce privește termenul de 3 zile lucrătoare, acesta trebuie corelat cu termenul de 15 zile lucrătoare prevăzut la art. 17 alin. (13). Concomitent, se recomandă clarificarea modalității de transmitere, inclusiv dacă declarația poate fi transmisă electronic și dacă are valoare juridică echivalentă cu cea pe suport de hârtie. De asemenea, se va preciza că declarația informativă-tip confirmă recepționarea notificării și, după caz, înregistrarea în registru, fără a constitui o autorizație de desfășurare a activității.	Declarația este doar un act confirmativ a statutului persoanei, care trebuie să fie de regulă obținut în mod automatizat (prin SIA GEAP) de cîte ori este necesar pentru solicitant. În unele raporturi comerciale, persoana poate avea necesitatea să demonstreze la zi că se află în regimul de autorizare generală. Se acceptă. Se completează art.19 alineatul (4) cu excepția de la art.17 (13). Cu toate că art. 17 (13) și art.19 (4) prevăd situații diferite. Emiterea în 3 zile lucrătoare a declarației (prevăzută la art.19) se referă strict la situația cînd „declarația informativă-tip nu poate fi obținută în mod automatizat”. Prioritatea documentului electronic este deja reglementată suficient, implicit este reglementată și echivalarea documentului electronic (cu semnătură calificată) cu documentul pe suport de hîrtie cu semnătură olografă. Acest aspect deja este clarificat suficient în modificările propuse la art.17 și19, cel puțin prin enunțul - „neemiterea declarației informative-tip nu condiţionează dreptul de a iniţia activitatea notificată”.

		La ***art. LXIII*** – modificarea *Legii nr. 153/2025 cu privire la medicamente*:	
		La pct. 6, art. 110 alin. (2) necesită reformulare, întrucât din redacția propusă nu rezultă în mod clar intenția autorului de a permite intermedierea medicamentelor neautorizate în Republica Moldova. Or, norma stabilește, ca regulă, că intermedierea se desfășoară numai cu privire la medicamente autorizate în Republica Moldova, după care instituie o excepție prin referire la cazurile în care legea permite importul, achiziționarea sau utilizarea medicamentelor neautorizate, fără a preciza expres că excepția vizează și activitatea de intermediere. În vederea asigurării clarității normei, urmează a fi precizat în mod expres dacă intenția este de a permite intermedierea medicamentelor neautorizate și, în caz afirmativ, care sunt situațiile în care aceasta este admisă.	**Se acceptă**
		La pct. 11, necesită clarificare prevederea propusă la **art. 154 alin. (7)** din proiectul legii referitoare la faptul că medicamentele eliberate fără prescripție medicală „sunt vândute la prețuri libere de piață”. Din nota de fundamentare rezultă că intenția autorului este de a reglementa vânzarea la prețuri libere a acestor medicamente, însă proiectul nu stabilește mecanismul de formare a prețului și nici	**Se acceptă**

		nu delimitează în mod suficient dacă noțiunea de „prețuri libere de piață” se referă la prețul de producător sau la prețul de comercializare către consumator. Or, art. 154 reglementează, în principal, procedura de aprobare a prețului de producător, astfel încât simpla excludere a medicamentelor eliberate fără prescripție medicală de la această procedură nu este, în mod automat, echivalentă cu stabilirea unui regim de prețuri libere la etapa comercializării. În cazul în care intenția este liberalizarea prețului de comercializare a medicamentelor, urmează a fi precizat în mod expres acest efect, precum și mecanismul aplicabil formării și afișării prețului, inclusiv prin corelare cu normele care reglementează comercializarea medicamentelor și protecția consumatorilor. Totodată, urmează a fi clarificat modul în care se asigură transparența și informarea consumatorului în condițiile în care prețul de comercializare poate fi diferit de la un operator economic la altul. În caz contrar, sintagma „prețuri libere de piață” rămâne una generală și nu permite determinarea suficient de clară a efectelor juridice urmărite prin norma propusă.	
		La ***art. LXV*** – modificarea pct. 2.5 din anexa la *Legea nr. 239/2025 pentru aprobarea Metodologiei de calcul pentru pierderile cauzate de trecerea terenurilor cu destinație agricolă sau*	**Cu titlu de informare.** Propunerea de modificare a fost coordonată cu Ministerul Mediului. Coeficientul de 0,2 a fost aplicat anterior adoptării Legii nr. 239/2025 și excluderea acestuia constituie o povară nejustificată și

		destinate fondului forestier la o altă categorie de destinație: Proiectul introduce o reducere substanțială a prețului normativ pentru compensarea pierderilor, prin aplicarea coeficientului de 0,2 (reducere cu 80%) în cazul schimbării destinației terenurilor agricole sau din fondul forestier pentru activități de extracție a zăcămintelor. Deși din perspectivă economică măsura stimulează industria extractivă prin diminuarea barierelor financiare, din punct de vedere juridic aceasta ridică semne de întrebare privind oportunitatea sa. Conform art. 2 din *Codul funciar nr. 22/2024*, fondul funciar constituie o resursă naturală limitată și protejată de stat. Prin urmare, diminuarea de cinci ori a costului de scoatere a terenurilor din circuitul agricol și forestier contravine principiului constituțional de protecție a solului. Potrivit art. 126 alin. (2) lit. e) și f) din *Constituție*, statul este obligat să asigure „exploatarea rațională a pământului și a celorlalte resurse naturale, refacerea și protecția mediului înconjurător, având în vedere menținerea echilibrului ecologic”. Or, diminuarea drastică a barierelor financiare pentru industria extractivă contravine acestui imperativ, stimulând dezafectarea terenurilor protejate în detrimentul refacerii lor. De asemenea, măsura afectează indirect dreptul cetățenilor la un mediu inofensiv pentru viață și sănătate (art. 37), dar și echilibrul instituit de art. 46 alin. (5), conform	inechitabilă comparativ cu alte domenii economice, pentru care se aplică coeficienți. Garanțiile financiare sunt prevăzută în alte acte normative, inclusiv în Codul subsolului. Totodată, **se acceptă** propunerea de modificare a termenului „ fondul silvic”

		căruia dreptul de proprietate obligă imperativ la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător. În consecință, norma ridică un viciu de constituționalitate, transformând pământul dintr-o resursă protejată într-un activ economic subevaluat. *Codul funciar nr. 22/2024* pune accent pe conservarea solurilor și descurajarea degradării acestora. Reducerea simțitoare a obligației financiare inițiale poate slăbi rolul de descurajare a exploatării abuzive a terenurilor agricole de calitate superioară. În textul propus se constată o utilizare neuniformă și eronată a terminologiei de specialitate. Autorul operează cu sintagmele „fondul silvic” și „terenurile fondului silvic”, noțiuni care contravin direct terminologiei oficiale instituite prin *Codul funciar nr. 22/2024*, precum și titlul însuși al *Legii nr. 239/2025 pentru aprobarea Metodologiei de calcul pentru pierderile cauzate de trecerea terenurilor cu destinație agricolă sau destinate fondului forestier la o altă categorie de destinație*. Această abordare încalcă normele imperative stabilite de *Legea nr. 100/2017 privind actele normative*, care interzice utilizarea sinonimelor în legislație și impune ca terminologia utilizată în actul modificator să fie perfect identică și corelată cu cea din actul de bază și din actele superioare ca forță juridică.	

		Pentru a asigura predictibilitatea normei juridice, este necesar ca textul să specifice clar entitatea responsabilă de constatarea diferenței de bonitate a solului înainte și după recultivare. În acest sens, norma trebuie să prevadă expres că determinarea gradului de bonitate post - recultivare se va face în baza unei expertize pedologice oficiale, realizată de o instituție abilitată, iar costurile acesteia sunt suportate de operatorul economic. Cu titlu de recomandare, norma ar trebui corelată cu obligativitatea constituirii unei garanții financiare de recultivare (sub formă de garanție bancară sau depozit) în momentul aplicării coeficientului de 0,2. Această garanție va fi eliberată de către stat exclusiv după semnarea actului de recepție finală a lucrărilor de recultivare.	
		La ***art. LXVI*** – referitor la dispozițiile finale și tranzitorii ale proiectului:	
		În alin. (2), cuvintele „timp de” se vor substitui cu cuvintele „în termen de”, întru uniformizarea terminologiei și respectarea uzanțelor de redactare a actelor normative.	**Se acceptă.** prevederea a fost exclusă
		Potrivit alin. (3), „se aprobă lista actelor, conform anexei, care se califică, prin natura și efectele lor juridice, drept acte permisive în conformitate cu prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător care, însă, nu se regăsesc în Nomenclatorul actelor permisive din anexa la legea în cauză și urmează să fie supuse procedurii de	**Se acceptă parțial.** Sub aspectul necesității precizării redacționale a normei, fără a susține însă excluderea alin. (3) din prevederile tranzitorii și a anexei la proiect, denumirea Anexei se modifică în următoarea redacție: ”**Lista documentelor și actelor susceptibile de evaluare și revizuire în condițiile Legii nr. 160/2011**”. În acest sens, menționăm că intenția reglementării propuse nu constă în calificarea anticipată a tuturor documentelor enumerate în anexă

		revizuire a oportunității şi a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător”. Se constată că norma citată este defectuoasă și nu **corespunde denumirii** anexei la proiect. Or, intenția de a revizui **așa-numitele** „acte permisive” cuprinse în tabelul de la anexa nr.1 la proiect **sub aspectul oportunității și conformității** cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător nu echivalează cu calificarea acestora, prin natura și efectele lor juridice, drept acte permisive în conformitate cu prevederile *Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*. Totodată, indicarea expresă a faptului că „lista actelor, conform anexei, care ***se califică, prin natura și efectele lor juridice, drept acte permisive*** în conformitate cu prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător” face ca intenția de a revizui documentele incluse în anexă, să nu mai aibă relevanță. Or, formularea propusă în alin. (3) cataloghează toate documentele incluse în anexă drept acte permisive. Mai mult, instituirea unor acte permisive în alte legi nu poate fi acceptată, deoarece contravine art. 4 alin. (2) și (3) din *Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*. Potrivit acestor prevederi, autoritățile emitente sunt în drept, în limita	drept acte permisive în sensul Legii nr. 160/2011, nici în instituirea unor noi acte permisive în afara Nomenclatorului stabilit prin legea respectivă. Scopul prevederii este identificarea și inventarierea documentelor prevăzute de cadrul normativ sectorial și/sau solicitate în practica administrativă a autorităților publice, care urmează a fi examinate sub aspectul naturii și efectelor lor juridice, al oportunității menținerii și al conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător. Considerăm că o asemenea abordare este necesară tocmai în vederea identificării eventualelor cerințe administrative excesive, a formalităților care dublează alte mecanisme de intervenție ale statului și a documentelor care, indiferent de denumirea lor, condiționează nejustificat inițierea sau desfășurarea activității de întreprinzător. Totodată, subliniem că prevederile art. 4 alin. (2) și (3) din Legea nr. 160/2011 rămân pe deplin aplicabile, iar simpla includere a unui document în lista anexată proiectului nu îi conferă statutul juridic de act permisiv și nu constituie temei pentru solicitarea sau invocarea acestuia de către autoritățile emitente în raport cu agenții economici. Mai mult, prevederile art. 12^{11} și 12^{12} din Legea nr. 160/2011, introduse prin Legea nr. 227/2025, instituie obligația revizuirii oportunității actelor permisive și a cerințelor aferente, inclusiv în vederea anulării, transformării, comasării sau simplificării acestora, ceea ce confirmă necesitatea examinării sistematice a cadrului normativ sectorial. În acest context, pentru a exclude orice interpretare potrivit căreia documentele respective ar fi recunoscute anticipat drept acte permisive, textul alin. (3) și denumirea anexei nr. 1 se reformulează, astfel încât să reflecte explicit caracterul de inventariere și evaluare a

		atribuțiilor prevăzute de lege, să solicite/să elibereze şi să invoce persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător şi/sau angajaților acestora ***doar actele permisive stabilite în Nomenclatorul actelor permisive, expus în anexa nr.1***. ***Un act permisiv poate fi invocat şi/sau aplicat doar după includerea sa în Nomenclatorul actelor permisive și în portalul guvernamental al serviciilor publice. Agenții economici nu pot fi trași la nicio formă de răspundere pentru practicarea activității de întreprinzător sau a altei activități prevăzute de lege, conexă și indispensabilă activității de întreprinzător, în lipsa actelor care corespund noțiunii de act permisiv conform prezentei legi, dar nu sunt incluse în Nomenclatorul actelor permisive, chiar dacă acestea sunt impuse de cadrul normativ***. În subsidiar, un document, pentru a se califica în categoria actelor permisive trebuie să se circumscrie cel puțin unuia din criteriile prevăzute în art. 4 alin. (1) al *Legii nr. 160/2011*. Potrivit acestuia, actul permisiv este un document, emis de o autoritate emitentă, care întrunește cel puțin unul dintre următoarele criterii: a) constituie o condiție şi/sau o cerință pentru inițierea, desfășurarea sau încetarea activității de întreprinzător în unul sau în mai multe domenii concrete;	documentelor respective, fără a le conferi un statut juridic distinct sau a deroga de la regimul stabilit prin Legea nr. 160/2011. Prin urmare, considerăm necesară menținerea mecanismului propus, cu ajustările redacționale menționate, întrucât excluderea acestuia ar lipsi reforma de un instrument important pentru identificarea și eliminarea cerințelor administrative care generează bariere nejustificate pentru mediul de afaceri.

		b) se referă la bunurile mobile şi/sau imobile şi la serviciile utilizate, fabricate sau comercializate în activitatea de întreprinzător; c) confirmă și/sau atestă competențele profesionale ale angajaților unei întreprinderi, care sunt valabile doar pentru activitatea întreprinderii respective și indispensabile pentru activitatea de întreprinzător desfășurată de aceasta; acest act nu poate fi utilizat de către angajatul în cauză la o altă întreprindere cu activitate similară. În contextul celor expuse, documentele prevăzute în anexa nr. 1 la proiectul de lege examinat ***nu pot fi recunoscute ca acte permisive, atâta timp cât nu se circumscriu criteriilor prevăzute la art. 4 alin. (1) al Legii nr. 160/2011 și atâta timp cât nu se regăsesc nemijlocit în Nomenclatorul actelor permisive din anexa nr. 1 la legea citată***. Respectiv, alin. (3) din art. LXVI, cât și anexa nr. 1 la proiect urmează a fi excluse din proiect, deoarece contravin *Legii nr. 160/2011*.	
		Din considerentele expuse mai sus își pierd din relevanță și dispozițiile alin. (4) și (5). Mai mult, acestea sunt inutile, deoarece prin trimiterea la norme deja existente se dublează conținutul art. 4 alin. (2), (3) și art. 13 alin. (3) din *Legea nr.160/2011*, precum și a art. 313^3 alin. (2) din *Codul contravențional nr. 218/2008*.	
		Aferent cuvintelor „actele permisive prevăzute în anexă sunt facultative”, utilizate în alin. (5), menționăm că acestea nu sunt corespunzătoare, or,	**Se acceptă**

		documentele din anexă nu pot fi nici „facultative” pentru agenții economici, în contextul în care *Legea nr. 160/2011* nu prevede acest fapt și nu sunt admise de aceasta ca acte permisive.	
		Dispozițiile alin. (6) se vor revizui, prin prisma observațiilor formulate la alin. (3)-(5). Totodată, dispoziția va fi completată cu indicarea unui termen în care Guvernul și autoritățile publice responsabile vor realiza acțiunea propusă.	**Se ia act**
		La ***Anexa nr. 1 a proiectului de lege,*** suplimentar celor indicate mai sus referitor la anexa la proiectul de lege, comunicăm următoarele remarci:	
		Din punct de vedere redacțional, având în vedere că proiectul legii conține o singură anexă, în parafa de aprobare textul „anexa nr. 1” necesită a fi substituit cu cuvîntul „anexă”.	**Se acceptă**
		Sub aspect general, potrivit art. 2 din *Legea nr. 160/2011*, actul permisiv este un document sau înscris constatator prin care autoritatea emitentă constată unele fapte juridice și întrunirea condițiilor stabilite de lege, atestând învestirea solicitantului cu o serie de drepturi și de obligații pentru inițierea, desfășurarea și/sau încetarea activității de întreprinzător sau a unor acțiuni aferente și indispensabile acestei activități. Actul permisiv poate avea denumirea de licență, autorizație, permis, certificat, aviz, aprobare, brevet, atestat de calificare. În context, toate actele permisive propuse în anexă necesită a fi revizuite prin prisma	**Se ia act**

		acestei definiții. Totodată, formulările precum „acordul prealabil (ex. poziția nr. 7 sau 9), „aprobarea” (ex. poziția nr. 20 sau 21), „acceptul” (ex. poziția nr. 45), fără indicarea acțiunii prin care se realizează permisiunea desfășurării unei anumite activități, poate duce la interpretări diferite și aplicări neuniforme. În context, la identificarea unor noi acte permisive, acestea vor fi identificate clar, prin indicarea expresă a emiterii unui document permisiv, la fel cum sunt indicate actele permisive prevăzute în anexa nr. 1 la *Legea nr. 160/2011*, sau a unei acțiuni concrete – înscris constatator din care să rezulte permisiunea desfășurării unei anumite activități.	
		La pozițiile nr. 4 și 29, care stabilesc ca acte permisive, un anumit gen de notificări, acestea se vor revedea pentru a nu crea confuzii între acestea și notificările prevăzute la art. 12^{13} din *Legea nr. 160/2011*, care în sine nu constituie acte permisive și nu există necesitatea de a obține o decizie oficială sau oricare tip de răspuns în acest sens de la autoritatea notificată, în conformitate cu alin. (2) din acest articol.	La poziția 4, actul permisiv este „Recunoaștere în vederea notificării”. Adică actul în sine este „recunoașterea” din partea ministerului de ramură. Urmare a recunoașterii, ministerul urmează ulterior să „notifice” organismul recunoscut Comisiei Europene. În cazul dat, notificarea este strict în conformitate cu conceptul expus în Legea nr.160/2011, doar că se realizează între două autorități publice. În ceea ce ține de poziția nr. 29: **Nu se acceptă.** Poziția citată nu vizează o notificare simplă în sensul art. 12^{13} din Legea nr. 160/2011. Potrivit art. 12 alin. (6) din Legea nr. 102/2017 privind dispozitivele medicale, solicitantul notifică Agenția cu privire la modificarea procedurii de investigație clinică, însă modificarea poate fi efectuată numai dacă, în termen de 30 de zile lucrătoare de la recepționarea notificării, Agenția nu emite o decizie negativă. Prin urmare, simpla depunere a notificării nu conferă solicitantului dreptul de a efectua modificarea. Procedura presupune

			examinarea prealabilă de către autoritate, cu posibilitatea emiterii unei decizii negative, iar dreptul de a efectua modificarea intervine numai în lipsa unei asemenea decizii în termenul stabilit de lege. Mecanismul diferă astfel de notificarea reglementată de art. 12^{13} din Legea nr. 160/2011, care nu presupune necesitatea obținerii unei decizii oficiale sau a unui răspuns din partea autorității notificate. Poziția nr. 29 se menține în anexă, urmând ca mecanismul respectiv să fie examinat în cadrul procedurii de revizuire prevăzute la art. LXVI.
		Aferent actelor normative inferioare legii, incluse în tabelul anexei, acestea trebuie raportate la actele normative de nivel superior în temeiul cărora au fost adoptate și prin care au fost instituite, într-un fel sau altul, acte permisive. Or, nu pot fi prevăzute acte permisive într-un act normativ de nivel inferior, atâta timp cât în lege acestea nu sunt prevăzute.	**Cu titlu de informare.** Hotărârile de Guvern conțin acte sau proceduri similare eliberării unor acte permisive, care nu se regăsesc în legile sectoriale.
		În raport cu pozițiile nr. 5 (Certificatul de mandatar autorizat) și nr. 6 (Certificatul de evaluator în domeniul proprietății intelectuale), reiterăm observațiile expuse în procedura de avizare a proiectului de act normativ și prezentăm argumentele suplimentare cu privire la acest subiect. În ceea ce privește statutul juridic al mandatarului autorizat în proprietatea intelectuală și al evaluatorului obiectelor de proprietate intelectuală, menționăm că aceștia reprezintă categorii profesionale distincte, care desfășoară activități specializate în domeniul proprietății	**Nu se acceptă.** Spre deosebire de profesia de avocat, ca și cea de notar sau administrator autorizat, despre care în legile de specialitate se prevede expres că profesia de avocat este liberă şi independentă, cu organizare şi funcţionare autonomă, activitatea avocatului nu este activitate de întreprinzător și organizarea juridică este în birou (nu în societate comercială), în privința la cea de mandatar și de evaluator nu se regăsesc astfel de reglementări. Ori în Legea nr.114/2014 la art.31 se prevede expres că „Mandatarul autorizat are dreptul: a) să activeze ca reprezentant în orice formă admisă de legislaţia cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi;” și în Legea nr.989/2002 principalul subiect al legii sunt „întreprinderile de evaluare”. Astfel nici mandatarii și nici evaluatorii nu sunt reglementați ca și profesiuni

		intelectuale, în baza competențelor profesionale dobândite și a calificării corespunzătoare. La nivel de cadrul normativ primar, statutul juridic al mandatarilor și evaluatorilor, precum și prerogativa Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală (AGEPI) privind atestarea și eliberarea certificatelor de calificare sunt reglementate de *Legea nr. 114/2014 cu privire la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală* (în continuare – *Legea nr. 114/2014*). La nivel de cadru normativ secundar, activitatea este reglementată de *Regulamentul privind activitatea mandatarilor autorizaţi în proprietatea intelectuală*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 541/2011* și, corespunzător de *Regulamentul cu privire la atestarea evaluatorilor obiectelor de proprietate intelectuală*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 783/2003*. Nu se susțin argumentele autorului proiectului, expuse în anexa nr. 2 la nota de fundamentare și în sinteza obiecțiilor și propunerilor aferente proiectului, potrivit cărora aceste certificate ar constitui „autorizații”, pe motiv că ar acorda un drept de activitate, nu doar ar atesta cunoștințele, sau că subiecții ar activa sub anumite forme juridice de organizare (persoane juridice). Unul din criteriile care definesc actul permisiv, potrivit art. 4 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 160/2011*, este că acesta confirmă și/sau atestă competențele profesionale ale angajaților unei întreprinderi, care	libere, care nu ar fi activitate de întreprinzător cu organizare în birou independent. Pentru a obține un astfel de statut este necesar de operat modificările corespunzătoare în cadrul normativ, de modificat regimul juridic al acestora, de impus un alt mod de organizare (altul decît societăți comerciale) și de asigurat că mandatarii și evaluatorii existenți își modifică regimul de activitate în modul corespunzător. Atît timp cît mandatarii și evaluatorii pot presta servicii în mod independent, în calitatea de întreprinzători, și nu o pot face fără aceste „certificate”, acestea prin natura lor sunt acte permisive. Pentru ca certificatele în cauză să nu fie permisive și doar să constate capacitatea profesională, atunci legea trebuie să condiționeze activitatea mandatorilor și evaluatorilor și să prevadă expres că aceștia pot să presteze servicii doar în calitate de angajați a întreprinderilor autorizate/înregistrate corespunzător. Pînă la operarea acestor modificări, actele care atestă competențele mandatarului și evaluatorului sunt și acte permisive, care acordă dreptul de a practica activitatea în cauză.

		sunt valabile doar pentru activitatea întreprinderii respective și indispensabile pentru activitatea de întreprinzător desfășurată de aceasta; acest act nu poate fi utilizat de către angajatul în cauză la o altă întreprindere cu activitate similară. În conformitate cu art. 4^1 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 160/2011*, autorizația este actul permisiv care se referă la acordarea anumitor drepturi de activitate și la atestarea întrunirii anumitor condiții de către agentul economic. În schimb, conform art. 30 alin. (3) și art. 34 alin. (4) din *Legea nr. 114/2014*, calitatea de mandatar autorizat sau evaluator se dobândește exclusiv de către persoana fizică, care îndeplinește condițiile de studii, experiență și promovează examenul de atestare în fața Comisiei din cadrul AGEPI. Faptul că mandatarul are dreptul de a activa ca reprezentant în orice formă admisă de legislația cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi (art. 31 alin. (1) lit. a) din *Legea nr. 114/2014*), nu presupune că este obligat să activeze sub o anumită formă juridică de organizare. Practicarea activității de mandatar autorizat în proprietate intelectuală și evaluator al obiectelor de proprietatea intelectuală reprezintă o activitate profesională (liberă profesie), conform art. 34 alin. (2) din *Codul Civil al Republicii Moldova* și nu o activitate de întreprinzător în sensul *Legii nr. 160/2011*. Or, actul permisiv reprezintă în sine un instrument de învestire a unui agent economic cu dreptul de a	

		inițiia și desfășura o activitate de afaceri, în timp ce aceste două certificate eliberate de AGEPI vizează persoana fizică și atestă dobândirea unui statut profesional individual. Aceste titluri de calificare profesională ale persoanei fizice care o însoțesc pe parcursul carierei nu sunt legate limitativ de un singur agent economic angajator (cum este în cazul actelor permisive, conform art. 4 alin. (1) lit. c) din *Legea nr. 230/2022*). În vederea realizării Planului de acțiuni pentru implementarea *Legii nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii pentru perioada 2026-2027*, anexă la *Foaia de parcurs pentru implementarea Legii nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii*, aprobată prin *Hotărârea Guvernului nr. 454/2026* (acțiunile nr. 101 - 118), Ministerul Justiției, în comun cu AGEPI urmează să opereze amendamente la *Legea nr. 114/2014* pe aspectele ce țin de statutul și activitatea mandatarilor autorizați în proprietatea intelectuală și a evaluatorilor obiectelor de proprietate intelectuală (termen de realizare – trim. IV 2026), ulterior vor fi modificate *Regulamentul privind activitatea mandatarilor autorizați în proprietatea intelectuală*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 541/2011* și *Regulamentul cu privire la atestarea evaluatorilor obiectelor de proprietate intelectuală*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 783/2003* (termen de realizare -	

		trim. I 2027). Astfel, pentru a elimina aceste confuzii, actele normative menționate vor fi modificate inclusiv în partea ce ține de natura juridică a certificatelor/titlurilor profesionale eliberate solicitanților/pretendenților la calitatea de mandatar autorizat în proprietatea intelectuală și evaluator al obiectelor de proprietate intelectuală. În contextul celor expuse, având în vedere că cadrul normativ sectorial conține deja mecanisme de reglementare a activității în prezent certificatul de mandatar autorizat în proprietatea intelectuală și certificatul de evaluator al obiectelor de proprietate intelectuală nu se regăsesc în *Nomenclatorul actelor permisive* eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice şi persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, conform anexei nr. 1 la *Legea nr. 160/2011*, întru evitarea suprareglementării domeniului, nu se susține includerea acestora în categoria actelor permisive.	
		Referitor la poziția nr. 43: Considerăm necesară reexaminarea acesteia din proiectul de act normativ, prin care decizia Consiliului Concurenței privind compatibilitatea/autorizarea concentrării economice este inclusă în categoria actelor care, prin natura și efectele lor juridice, se califică drept acte permisive, deși aceasta nu se regăsește în *Nomenclatorul actelor permisive* prevăzut în anexa	**Nu se acceptă.** Poziția nr. 43 se menține în anexă. Contrar celor menționate în aviz, există un temei legal expres privind caracterul permisiv al actului respectiv. Legea concurenței nr. 183/2012 definește „autorizarea” drept acțiunea prin care Consiliul Concurenței permite solicitantului să își realizeze intenția de concentrare economică, eliberându-i un „**act cu caracter permisiv sub formă de decizie**”. Caracterul permisiv rezultă și din efectele juridice ale deciziei: în cazul concentrărilor economice supuse controlului, operațiunea nu poate fi pusă în aplicare până la declararea compatibilității acesteia prin

		nr. 1 la *Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător*. În acest context, considerăm necesară clarificarea raportului dintre categoria de acte prevăzută la poziția nr. 43 din anexa la proiect și *Nomenclatorul actelor permisive* stabilit prin anexa nr. 1 la *Legea nr. 160/2011*. Or, potrivit anexei nr. 1 la legea menționată, *Nomenclatorul* cuprinde actele permisive eliberate de autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, iar decizia Consiliului Concurenței privind compatibilitatea/autorizarea concentrării economice nu se regăsește printre actele enumerate în acesta. Prin urmare, în cazul în care proiectul urmărește calificarea deciziei Consiliului Concurenței drept act permisiv în sensul *Legii nr. 160/2011*, este necesar să fie indicat în mod expres temeiul juridic care permite o asemenea calificare. Totodată, apreciem că această calificare trebuie analizată și prin prisma naturii juridice și a funcției pe care o îndeplinește decizia Consiliului Concurenței în cadrul mecanismului de control al concentrărilor economice. O asemenea decizie constituie un instrument juridic prin care autoritatea de concurență exercită controlul *ex ante* asupra operațiunilor de concentrare economică și apreciază compatibilitatea acestora cu mediul concurențial. Aceasta nu conferă, prin ea însăși,	decizia autorității. Faptul că decizia nu conferă dreptul general de a desfășura o anumită activitate economică nu exclude caracterul său permisiv. Caracterul permisiv rezultă din faptul că realizarea unei operațiuni economice concrete este interzisă până la autorizarea acesteia, iar prin decizia Consiliului Concurenței solicitantului i se permite realizarea operațiunii respective. Totodată, neincluderea deciziei în Nomenclator nu exclude, prin ea însăși, caracterul său permisiv. Art. 4 alin. (3) din Legea nr. 160/2011 reglementează expres situația actelor care corespund noțiunii de act permisiv, dar nu sunt incluse în Nomenclator. Necesitatea menținerii mecanismului de control prealabil al concentrărilor economice rezultă și din cadrul normativ al Uniunii Europene, care instituie obligația notificării prealabile și, ca regulă, interdicția punerii în aplicare a concentrării până la declararea compatibilității acesteia. Prin urmare, includerea poziției nr. 43 în anexă are drept scop supunerea actului procedurii de revizuire prevăzute la art. LXVI, inclusiv sub aspectul conformității procedurii și condițiilor de autorizare cu principiile Legii nr. 160/2011, urmând ca, în cazul confirmării necesității menținerii acestuia ca act permisiv, să fie propusă includerea sa în Nomenclatorul actelor permisive.

		întreprinderii dreptul de a desfășura o anumită activitate economică, nu substituie o licență, o autorizație sau un alt act necesar pentru exercitarea unei activități și nu constituie temeiul juridic pentru desfășurarea activității economice a întreprinderilor implicate. În aceste condiții, în lipsa unui temei legal expres care să permită calificarea deciziei Consiliului Concurenței privind compatibilitatea/autorizarea concentrării economice drept act permisiv în sensul *Legii nr. 160/2011* și având în vedere faptul că aceasta nu este inclusă în *Nomenclatorul actelor permisive* prevăzut în anexa nr. 1 la legea menționată, considerăm necesară excluderea pct. 43 din anexa la proiect. Subsecvent, în unele puncte ale anexei denumirea actului permisiv, prevăzută în coloana „Denumirea actului permisiv" nu este similară cu denumirea actului permisiv prevăzut în actul normativ indicat în coloana „Actul normativ care prevede actul permisiv" sau referința la articolul/punctul din actul normativ este eronată sau terminologia nu corespunde actului normativ la care se face referire. Astfel de necorelări se constată, de exemplu, în următoarele poziții ale anexei:	
		Întru respectarea condiției preciziei, la poziția 53 coloana a treia la referința la *Legea zootehniei nr. 213/2022*, textul „art. 7 lit. l) se va substitui cu textul „art. 7 alin. (2) lit. l)".	**Se acceptă.**

		Întru uniformizarea terminologiei: - la poziția 53 coloanele întâia și a doua, cuvintele „Certificat de rasă” vor fi succedate de cuvintele „al mătcii de albine”, astfel cum este indicat la art. 3 din *Legea apiculturii nr. 70/2006*;	**Se acceptă.**
		- la poziția 54 coloana a doua, cuvântul „Certificat” va fi succedat de cuvântul „oficial”, astfel cum este indicat la art. 3 din *Legea nr. 82/2024 privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar*.	**Se acceptă.**
		- la poziția 55 coloana a doua, textul „Documentul sanitar comun de intrare (DCSI)” se va substitui cu cuvintele „Certificat sanitar-veterinar”, astfel cum este indicat la art. 4 lit. n) din *Legea nr. 129/2019 privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman*.	**Se acceptă.** La legea 82
		- la poziția 62 coloana a doua, la denumirea actului permisiv, cuvintele „eliberate într-un stat membru UE” se vor exclude ca fiind excedente, întrucât atât la art. 10 din *Legea nr. 119/2004*, cât și la art. 4 din *Legea nr. 403/2023*, este utilizată noțiunea „recunoașterea autorizației”.	**Se acceptă.**
		La poziția 66 coloana a doua, la care se face referință la recunoașterea exploatațiilor de ameliorare și societăților de ameliorare, atenționăm că la art. 16, 18 și 55 din *Legea zootehniei nr. 213/2022* se face referință și la ferma zootehnică de prăsilă. Prin urmare, în cazul menținerii referinței la articolele enunțate, se va examina oportunitatea	**Se acceptă.**

		completării coloanei a doua cu mențiuni în acest sens sau se vor argumenta, în sinteză, motivele excluderii referinței menționate.	
		La poziția 68, coloana a treia, textul „art. 7 lit. d)” se va substitui cu textul„ art. 7 alin. (2) lit. b)” care conține prevederi cu privire la aprobarea programelor de ameliorare, indicată în calitate de act permisiv la coloana a doua.	**Se acceptă.**
		La poziția 69, coloana treia, textul „art. 7 lit. m)” se va substitui cu textul „art. 7 alin. (2) lit. m), care reglementează coordonarea importului și exportului resurselor genetice, iar la poziția 70 coloana treia, textul art. 7 lit. k)” se va substitui cu textul „art. 7 alin. (2) lit. k)” care conține reglementări cu privire la pașaportul pentru ecvidee.	**Se acceptă.**
		Pornind de la prevederile art. 33 alin. (1) lit. e) din *Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară*, la poziția 71 coloana a doua, noțiunea „Certificatul de captură” vor fi succedate de cuvintele „pentru pește și produse pescărești provenite din pescuitul sălbatic”.	**Se acceptă.**
		La poziția 72 coloana a doua, cuvintele „Pașaport individual pentru bovine” se vor substitui cu cuvintele „pașaport individual al bovinei”, astfel cum este indicat la art. 3 și art. 5 alin. (4) din *Legea nr. 231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor*.	**Se acceptă.**

		La poziția 74 coloana a treia, se va exclude referința la art. 24 din *Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor* or, articolul enunțat nu conține prevederi cu privire la atestarea personalului care efectuează producerea și distribuirea produselor alimentare.	**Se acceptă.**
		La poziția 75, „Înregistrarea (autorizarea) în Registrul de stat al produselor alimentare şi furajelor modificate genetic" coloana a treia, se va exclude referința la art. 10 din *Legea nr. 394/2023 privind produsele alimentare şi furajele modificate genetic*, care conține prevederi cu privire la reînnoirea autorizației, dar nu și privind înregistrarea sau autorizarea.	**Se ia act**
		La poziția 80, coloana a treia, se va exclude referința la art. 107 din *Legea nr. 422/2023 privind măsurile de protecție împotriva organismelor dăunătoare plantelor* or, la art. 107 sunt indicate dispozițiile finale ale *Legii nr. 422/2023.*	**Se acceptă.**
		La poziția nr. 94, menționăm că art. 32 din *Legea nr. 149/2006* se referă la asociația națională a producătorilor piscicoli care participă, în comun cu instituțiile abilitate, la atestarea de stat a întreprinderilor de prăsilă din ramură. Prin urmare, se va indica suplimentar articolul care stabilește entitatea publică responsabilă de atestarea de stat a întreprinderilor de prăsilă.	**Cu titlu de informare.** Scopul proiectului este de a identifica prevederi care stabilesc acte permisive sau pot genera acte permisive, și care nu se regăsesc în Nomenclatorul actelor permisive. Articolul 32 prevede la general instituțiile abilitate și legea nu prevede o normă, care ar stabili aceste instituții.
		În vederea respectării cerinței de precizie, la poziția nr. 110, coloana a doua, cuvintele „Pașaportul	**Nu se acceptă.**

		prizei de apă” se vor completa cu cuvintele „pentru apa subterană” (a se vedea art. 25 alin. (2) din *Legea apelor nr. 272/2011*).	Alineatul (2) al art. 25 prevede o denumire generică -paşaportul prizei de apă, care se detaliază în paranteză - (paşaportul sondei de apă forate în baza documentaţiei tehnice – pentru ape subterane; paşaportul staţiei de captare a apei situate pe apă sau în vecinătatea acesteia – pentru ape de suprafaţă)
		La poziția nr. 119, coloana a treia, referința la art. 10 alin. (2^1) urmează a fi verificată, întrucât dispoziția de modificare propune substituirea acesteia cu o referință identică. Avizul Academiei de Științe a Moldovei este prevăzut la art. 10 alin. (2^1) din *Legea nr. 325/2005 cu privire la Cartea Roşie a Republicii Moldova*. Obiecția este valabilă și pentru poziția nr. 120. Complementar observațiilor formulate, proiectul legii necesită a fi conformat regulilor de tehnică legislativă, după cum urmează: - se va reține că, completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia. Prin urmare, în dispozițiile de modificare se vor exclude cuvintele „în final”, deoarece acestea sunt inutile; - verbele utilizate urmează a fi expuse la timpul prezent, în conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. j) din *Legea nr. 100/2017*; - se va reține că, la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la	**Se acceptă.**

		schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, se menționează despre substituirea „textului” respectiv. Totodată, menționăm că, „sintagma” reprezintă o unitate sintactică stabilă, formată din mai multe cuvinte între care există un raport de subordonare, constituind o parte a unei propoziții sau a unei fraze. Astfel, în cazul operării unei modificări care presupune substituirea unei structuri stabile cum ar fi denumirea unui minister, a unei agenții, a unui sistem etc. se va utiliza termenul „sintagma”, iar în celelalte cazuri, în funcție de context, se va utiliza substituirea „cuvintelor” sau „textului”. Respectiv, întregul proiect se va revizui în acest sens; - în cazul expunerii în redacție nouă a conținutului unui element structural sau a unei părți a acestuia, sau în cazul operațiunii de completare cu o nouă dispoziție se va utiliza sintagma „va avea următorul cuprins:”, urmată de redarea noului text. Astfel, din tot cuprinsul proiectului de lege, textul precum „se expune în următoarea redacție:” se va substitui cu textul „va avea următorul cuprins:”; - în cazul completării actului normativ cu noi elemente structurale, nu se va indica după care articol sau alineat intervin acestea. Astfel, noile elemente structurale preiau numărul articolului, alineatului, punctului, subpunctului, capitolului, etc. după care acesta urmează, cu atribuirea indicilor numerici corespunzători;	

		- pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se utilizează cuvintele „se abrogă” şi nu „se exclude”. Sintagma „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții; - sursa publicării actului normativ se va expune după următorul model: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului Oficial, numărul articolului)”. Or, se constată că sursele de publicare ale unor acte normative sunt indicate greșit în textul proiectului, fără precizarea anului publicării sau a altor elemente necesare. În contextul celor expuse, se impune revizuirea proiectului de lege atât sub aspect conceptual, cât și redacțional.	
45.	**Ministerul Sănătății (demersul nr. 18/3620 din 09.10.2026)**	1. La art. II – Legea nr. 1456/1993 cu privire la activitatea farmaceutică: 1.1. Cu referire la pct. 1, care prevede modificarea noțiunii de la art. 1, se propune următoarea redacție: „1. La articolul 1, noțiunea „autorizație de import al materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al ambalajului primar și secundar” se exclude.” **Argumentare**: Proiectul noii Legi a farmaciei, aflat în proces de avizare, prevede abrogarea Legii nr. 1456/1993. Instituirea regimului Nomenclatorului într-o lege care urmează a fi abrogată ar genera norme cu durată de aplicare	**Se comentează.** În urma ședinței la Prim-ministrul Republicii Moldova la data de 20.10.2026 privind subiectele neagreate din pachetul legislativ citat au fost convenite toate modificările la acest subiect de comun acord cu conducerea Ministerului Sănătății.

		redusă și riscul întreruperii regimului la data abrogării. Se susține conceptul propus – înlocuirea autorizării fiecărei operațiuni de import cu un regim bazat pe Nomenclator –însă acesta urmează a fi instituit la art. 92 din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente, care reglementează deja importul substanțelor active și rămâne în vigoare după adoptarea Legii farmaciei (a se vedea pct. 9.4 din prezentul aviz). În Legea nr. 1456/1993 se operează doar modificările necesare pentru evitarea conflictului de norme până la abrogarea acesteia, astfel încât noțiunea de la art. 1 devine inutilă.		
		1.2. Cu referire la pct. 2, care prevede expunerea în redacție nouă a art. 12^1, se propune următoarea redacție: „Articolul 12^1. Importul materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al ambalajului primar și secundar se efectuează în condițiile art. 92 din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente.”		
		Argumentare: Conținutul alin. (1)–(5) se preia, cu ajustări, la art. 92 din Legea nr. 153/2025, cu următoarele precizări:		
		a) scutirea de autorizare trebuie să vizeze combinația dintre poziție (materie primă, material, articol, ambalaj) și fabricantul acesteia, aprobat pentru agentul economic respectiv, nu substanța în abstract. În redacția autorului, orice agent economic ar putea importa fără autorizație orice substanță inclusă în Nomenclator, de la orice furnizor, ceea		

		ce ar lipsi de efect verificările prevăzute la art. 92 alin. (3)–(6) din Legea nr. 153/2025 (buna practică de fabricație a fabricantului și confirmarea scrisă a autorității țării exportatoare), cu riscul pătrunderii în fabricație a substanțelor active falsificate;		
		b) cercul importatorilor de substanțe active este stabilit la art. 92 alin. (1) din Legea nr. 153/2025 (agenții economici înscriși în lista prevăzută la art. 90 alin. (6), care sunt fabricanți de medicamente sau distribuitori angro de substanțe active). Limitarea din redacția autorului la fabricanți și farmacii ar exclude distribuitorii angro de substanțe active înregistrați, care aprovizionează fabricanții și farmaciile. Totodată, art. 12^1 alin. (3) în vigoare permite importul și farmaciilor licențiate pentru prepararea formelor medicamentoase magistrale, pe care art. 92 alin. (1) din Legea nr. 153/2025 nu le cuprinde; acestea se includ expres în regimul Nomenclatorului (a se vedea pct. 9.4);		
		c) alin. (2) se referă la „furnizori noi, care nu sunt incluși în Nomenclator”, însă alin. (5) nu prevede includerea furnizorilor în Nomenclator, structura acestuia trebuie să cuprindă fabricantul fiecărei poziții. Pentru coerență cu art. 94 alin. (1) din Legea nr. 153/2025, regulamentul privind autorizarea importului urmează a fi aprobat de Ministerul Sănătății. Autorizația de import nu substituie procedura variațiilor prevăzută la art. 64 din Legea nr. 153/2025 și de Hotărârea Guvernului nr. 162/2026;		

		d) termenul de 10 zile lucrătoare de la alin. (4) este acceptabil. Nomenclatorul se ține în formă electronică, pentru fiecare agent economic, cu indicarea fabricantului fiecărei poziții; pozițiile aferente medicamentelor autorizate se includ din oficiu, în baza datelor din autorizația de punere pe piață și din variațiile aprobate. Întrucât Nomenclatorul conține informații care constituie secret comercial, acesta nu se publică, accesul fiind asigurat Serviciului Vamal, prin interoperabilitate, și fiecărui agent economic, în partea ce îl vizează, după modelul art. 154[1] din Legea nr. 153/2025.		
		Pentru a evita coexistența a două regimuri până la abrogarea Legii nr. 1456/1993, se propune ca art. 12[1] să devină normă de trimitere.		
		1.3. Cu referire la pct. 4, care prevede modificarea art. 23 alin. (1):		
		Referința la materia primă medicamentoasă și la Nomenclator se exclude, întrucât importul materiei prime se reglementează la art. 92 din Legea nr. 153/2025, iar menținerea ei în art. 23 ar institui un dublu regim de autorizare pentru aceleași bunuri. Importul medicamentelor fără autorizație de punere pe piață este reglementat de art. 10 alin. (2) din Legea nr. 153/2025, iar art. 16 alin. (1) din aceeași lege stabilește că tarifele pentru serviciile AMDM se aprobă de Guvern. Obstacolul în calea implementării recomandărilor Curții de Conturi privind perceperea plății pentru autorizarea importului medicamentelor neautorizate îl		

		constituie cuvântul „gratis” din art. 23 alin. (4) al Legii nr. 1456/1993.		
		Se propune excluderea cuvântului „gratis” de la art. 23 alin. (4).		
		Pentru a asigura temeiul legal expres după abrogarea Legii nr. 1456/1993, se propune completarea art. LXIII din proiect cu un punct nou, prin care art. 10 din Legea nr. 153/2025 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:		
		„(4) Permisiunea prevăzută la alin. (2) se acordă conform tarifului aprobat de Guvern în condițiile art. 16 alin. (1).”		
		Eventualele scutiri de plată pot fi stabilite de Guvern la aprobarea tarifelor, prin completarea Hotărârii Guvernului nr. 348/2014. Se propune ca scutirea să vizeze instituțiile medico-sanitare publice și Centrul pentru achiziții publice centralizate în sănătate, care solicită permisiunea, de regulă, în situații de deficit de medicamente, perceperea tarifului de la acestea reprezentând un circuit de mijloace publice.		
		2. La art. XV – Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar, pct. 6, care prevede modificarea art. 18 alin. (3), se propune următoarea redacție:		
		„6. La articolul 18 alineatul (3), cuvintele „coordonate cu Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului” se substituie cu cuvintele „cu notificarea prealabilă, cu cel puțin cinci zile lucrătoare înainte		

		de efectuarea tratamentului, a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică și a Agenției de Mediu. Notificarea cuprinde datele de identificare ale persoanei care efectuează tratamentul, locul, data și suprafața tratată, produsul de uz fitosanitar utilizat și doza aplicată”.	
		Argumentare: Propunerea se întemeiază pe atribuțiile funcționale ale Ministerului Sănătății și ale Ministerului Mediului, care sunt responsabile de elaborarea politicilor, nu și de supravegherea și controlul implementării acestora, atribuții care revin autorităților subordonate – Agenția Națională pentru Sănătate Publică și Agenția de Mediu. Conținutul minim al notificării se stabilește direct în lege, pentru a nu genera necesitatea elaborării unui act normativ suplimentar.	
		3. La art. XXIV – Legea nr. 278/2007 privind controlul tutunului:	
		3.1. Cu referire la modificarea art. 14 alin. (2), se propune următoarea redacție:	
		„(2) Agenții economici care produc şi/sau importă produse din tutun, altele decât produsele noi din tutun prevăzute la art. 28, produse conexe, dispozitive şi accesorii de utilizare, reîncărcare sau încălzire a acestora sunt obligați să prezinte Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, în format electronic, pentru fiecare marcă și tip de produs, anterior plasării pe piață a produsului sau a	

		produsului cu compoziția modificată, următoarea informație:”.		
		Argumentare: Modificarea este necesară pentru corelarea cu redacția art. 28 propusă la pct. 4. alin. 2, prin delimitarea obligației generale de prezentare a informațiilor privind ingredientele și emisiile de notificarea produselor noi din tutun, precum și pentru stabilirea formei electronice de prezentare, pentru fiecare marcă și tip de produs.		
		3.2. Cu referire la pct. 4, care prevede modificarea art. 28:		
		3.2.1. la alineatul (1) se propune următoarea redacție:		
		„(1) Producătorii și importatorii notifică Agenția Națională pentru Sănătate Publică despre orice produs nou din tutun, în sensul art. 2, precum și despre orice produs conex pe care intenționează să îl plaseze pe piață. În cazul modificării compoziției unui produs nou din tutun notificat anterior, informațiile actualizate se prezintă Agenției Naționale pentru Sănătate Publică anterior plasării pe piață a produsului modificat.”;		
		3.2.2. la alineatul (2), cuvintele „produse din tutun” se substituie cu cuvintele „produsele noi din tutun”, iar textul „90 de zile” se substituie cu textul „6 luni”;		
		3.2.3. la alineatele (5)–(7) se propune următoarea redacție:		

		„(5) Notificarea se transmite în format electronic, cu respectarea termenelor prevăzute la alin. (2) și (3). Înștiințarea privind recepționarea notificării este transmisă imediat solicitantului. Înștiințarea despre recepționarea notificării sau nerealizarea acesteia nu condiționează dreptul de plasare pe piață a produsului notificat după expirarea termenelor prevăzute la alin. (2) și (3). Notificarea nu se consideră realizată dacă nu conține informațiile strict necesare pentru identificarea persoanei care a depus-o și a produsului notificat ori dacă informațiile respective sunt false. Neconformitatea produsului cu prevederile prezentei legi privind compoziția, emisiile, etichetarea, ambalarea și prezentarea se constată prin decizia motivată a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, emisă în termenele prevăzute la alin. (2) și (3), și are ca efect interdicția plasării pe piață a produsului până la înlăturarea neconformităților.	
		(6) În termenele prevăzute la alin. (2) și (3), Agenția Națională pentru Sănătate Publică:	
		a) verifică informațiile și documentele prezentate;	
		b) solicită completări sau corectări motivate în cazul în care informațiile sunt incomplete sau	
		neconforme.	
		(7) Ulterior plasării pe piață a produsului în baza notificării, dacă în cadrul controlului efectuat de	

		Agenția Națională pentru Sănătate Publică se constată încălcări ale cadrului normativ, personalul de conducere al Agenției aplică măsurile prevăzute de Legea nr. 162/2023 privind supravegherea pieței și conformitatea produselor și de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.” Argumentare: Potrivit registrului de evidență al Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, în perioada 2025– 2026 au fost examinate 1004 poziții, dintre care 835 au fost constatate conforme, iar 169 – neconforme (16,8%). Neconformitățile au vizat, în principal, ingrediente interzise sau neconforme cerințelor art. 11 din Legea nr. 278/2007 și ale Regulamentului sanitar aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1065/2016, depășirea emisiilor de nicotină, gudron și monoxid de carbon, precum și a limitelor admise pentru produsele conexe, etichetarea și avertismentele de sănătate neconforme și utilizarea pe ambalaje a unor elemente cu caracter promoțional ori susceptibile să inducă în eroare consumatorul. Examinarea efectuată în cadrul notificării constituie primul filtru de prevenire a introducerii pe piață a produselor neconforme și evită retragerea, depozitarea și, după caz, distrugerea ulterioară a produselor deja importate, ceea ce ar genera costuri suplimentare și impact asupra mediului. Termenul de 6 luni pentru notificarea produselor noi din tutun corespunde art. 19 alin. (1) din Directiva		

		2014/40/UE, care impune notificarea acestor produse cu 6 luni înainte de plasarea lor pe piață. Redacția alin. (5) delimitează nerealizarea notificării, care ține de datele de identificare, de constatarea neconformității, care se face prin decizie motivată în termenele legale, după expirarea cărora se aplică exclusiv alin. (7).	
		4. La art. XXVI – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, pct. 2, care prevede modificarea sancțiunilor de la art. 77.	
		Se acceptă modificarea propusă la alin. (14). Modificările propuse la alin. (4), (5), (10), (16) și (17) nu se acceptă:	
		Argumentare: a) Modelul este conform art. 34 alin. (2^1) lit. b) din Codul contravențional, potrivit căruia amenda aplicată persoanei juridice poate fi stabilită în mărimea valorii produsului sau serviciului care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială.	
		b) Componențele vizate privesc cele mai grave încălcări în circulația medicamentelor, cu impact direct asupra vieții și sănătății: păstrarea neconformă, stocarea și comercializarea medicamentelor neautorizate, cu termenul de valabilitate expirat sau fără documente de proveniență (alin. (4)); operațiunile cu	

		medicamente fără licență sau autorizație (alin. (5)); eliberarea seriei pe piață contrar prevederilor legale (alin. (10)); modificarea condițiilor de fabricație și control fără aprobarea AMDM (alin. (16)); plasarea pe piață a produselor prezentate ca având proprietăți terapeutice fără a fi încadrate legal drept medicamente (alin. (17)). Pentru componențele cu gravitate mai redusă, art. 77 prevede deja amenzi în limite fixe (de exemplu, alin. (6), (12), (13) și (22)), iar acceptarea modificării la alin. (14) completează această diferențiere.	
		c) Amenda raportată la valoarea produsului este, prin natura sa, proporțională: ea crește odată cu volumul lotului pus ilegal în circulație. Plafonarea la 1500 de unități convenționale (75 000 de lei, conform art. 34 alin. (1)) ar face ca, pentru loturile de valoare mare, beneficiul obținut din încălcare să depășească sancțiunea, anulând efectul disuasiv.	
		d) Art. 118a din Directiva 2001/83/CE obligă statele să stabilească sancțiuni efective, care să țină seama de riscul pentru sănătatea publică, în special în cazul medicamentelor falsificate. Reducerea propusă ar diminua gradul de compatibilitate a legislației naționale cu acquis-ul UE.	
		e) Hotărârile Curții Constituționale invocate de autor în sinteza obiecțiilor (nr. 20/2018, nr. 18/2020 și nr. 14/2022) nu susțin înlocuirea modelului în vigoare. Jurisprudența Curții privind individualizarea sancțiunii contravenționale vizează două situații: sancțiunea absolut	

		determinată, stabilită în mărime fixă (HCC nr. 10 din 10 mai 2016, privind amenda de 300 de unități convenționale de la art. 345 alin. (2) din Codul contravențional; HCC nr. 20 din 4 iulie 2018, privind amenda de 3 600 de lei „pentru fiecare factură” neprezentată de la art. 260 alin. (4) din Codul fiscal), și intervalul dintre limita minimă și cea maximă atât de îngust încât lipsește instanța de posibilitatea de a aprecia proporționalitatea sancțiunii (HCC nr. 18 din 30 iunie 2020, pct. 110–111). Amenda stabilită în mărimea valorii produsului care constituie obiectul contravenției nu corespunde niciuneia dintre aceste situații, contrar calificării drept „amendă fixă” din nota de fundamentare (secțiunea 3.1 pct. 11): cuantumul ei nu este prestabilit de legiuitor, ci este determinat de obiectul concret al contravenției, adică de volumul și valoarea produselor puse ilegal în circulație. Spre deosebire de amenda examinată în HCC nr. 20 din 4 iulie 2018, care se aplica în același cuantum pentru fiecare factură, indiferent de suma impozitului și de circumstanțele cauzei, și pe care Curtea a declarat-o neconstituțională tocmai pentru că permitea „aplicarea ei în același mod pentru situații diferite” (pct. 79–80), amenda raportată la valoarea produsului nu tratează identic situații diferite: un lot de valoare redusă și unul de valoare mare atrag sancțiuni diferite, proporționale cu prejudiciul potențial adus sănătății publice. Acesta este tocmai criteriul cantitativ al gradului	

		prejudiciabil al faptei, pe care Curtea l-a reținut ca element al individualizării sancțiunii (HCC nr. 10 din 10 mai 2016, pct. 56). În HCC nr. 10 din 10 mai 2016, care a vizat amenda fixă de 300 de unități convenționale de la art. 345 alin. (2) din Codul contravențional, Curtea nu a exclus amenzile de mărime ridicată, ci a cerut ca instanța să dispună de posibilitatea individualizării, dispunând, până la intervenția legislatorului, aplicarea amenzii între limita minimă generală și limita maximă prevăzută de articol. Amenda raportată la valoarea produsului satisface această exigență prin însăși natura sa.	
		HCC nr. 14 din 21 iulie 2022 nu privește materia contravențională. Hotărârea a declarat neconstituțional textul „fără recalculare” din pct. 14 al anexei nr. 5 la Regulamentul aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191/2002, privind facturarea apei potabile conform normelor de consum în cazul neprezentării datelor contorului, prin raportare la dreptul de proprietate (art. 46 și 54 din Constituție). Considerentele Curții privind caracterul disproporționat al unei interdicții absolute, care nu admite mecanisme mai puțin intruzive (pct. 50–52), nu sunt transpozabile: amenda stabilită în mărimea valorii produsului nu este o măsură absolută, ci una care se ajustează la obiectul concret al contravenției și se aplică de instanță în condițiile individualizării prevăzute de partea generală a Codului contravențional.	

		Modelul este instituit în partea generală a Codului contravențional (art. 34 alin. (2^1) lit. b)), pe care proiectul nu o modifică. Dacă autorul ar considera modelul incompatibil cu Constituția, consecința ar fi revizuirea art. 34 alin. (2^1) lit. b) și a tuturor normelor din partea specială care îl aplică, iar nu reducerea selectivă a sancțiunilor pentru cele mai grave încălcări din domeniul medicamentului, în cadrul unui proiect privind actele permisive.		
		Totodată, Curtea a statuat că lipsa mecanismelor de individualizare „denaturează caracterul efectiv, proporțional și disuasiv al sancțiunii” (HCC nr. 10 din 10 mai 2016, pct. 84). Exigența coincide cu cea a art. 118a din Directiva 2001/83/CE (lit. d)) și nu poate fi satisfăcută printr-o amendă plafonată la 1 500 de unități convenționale (75 000 de lei) pentru loturi de medicamente neautorizate, expirate sau fără documente de proveniență, a căror valoare poate depăși de mai multe ori acest plafon.		
		În subsidiar, pentru a răspunde exigenței individualizării judiciare a sancțiunii (HCC nr. 10 din 10 mai 2016, pct. 84; HCC nr. 20 din 4 iulie 2018, pct. 74–77), Ministerul Sănătății acceptă ca, la art. 77 alin. (4), (5), (10), (16) și (17), textul „cu amendă în mărimea valorii produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice” să se substituie cu textul:		

		„cu amendă de până la valoarea produsului respectiv, dar nu mai puțin de 1500 de unități convenționale, aplicată persoanei juridice”.	
		Corespunzător, întrucât art. 34 alin. (2^1) lit. b) admite exclusiv amenda „în mărimea valorii produsului”, se propune completarea art. 34 alin. (2^1) cu litera c) cu următorul cuprins:	
		„c) amendă de până la valoarea produsului, serviciului respectiv care constituie obiectul contravenției, dar nu mai puțin de valoarea limitei maxime în unități convenționale, în cazul în care acest fapt este prevăzut expres de norma materială din partea specială a cărții întâi.”	
		Formula menține raportarea la valoarea lotului pus ilegal în circulație, necesară efectului disuasiv impus de art. 118a din Directiva 2001/83/CE, și conferă instanței marja de apreciere între pragul minim de 1500 de unități convenționale și valoarea produsului, în funcție de circumstanțele concrete ale cauzei, după modelul soluției dispuse de Curte în HCC nr. 20 din 4 iulie 2018 (pct. 81 și pct. 4 din dispozitiv) și în HCC nr. 10 din 10 mai 2016. Instituirea modelului printr-o literă distinctă la art. 34 alin. (2^1) nu afectează celelalte norme din partea specială care aplică lit. b). Plafonarea amenzii la 1500 de unități convenționale nu se acceptă nici în această ipoteză.	
		5. La art. XXVII – Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice:	

		5.1. cu referire la pct. 7, care prevede modificarea anexei nr. 1^1, se propune următoarea redacție:		
		„2505, 2815, 2827, 2833, 2835, 2836, 3802, 3906, 3914, 3917, 3921, 4009, 6810, 6903, 6906, 7304, 7305, 7306, 7307, 7309, 7411, 7412, 8421 21, 8481 / Substanțe chimice, amestecuri, produse, materiale și echipamente care vin în contact cu apa potabilă”.		
		Argumentare: Pozițiile tarifare identifică substanțele chimice, amestecurile, produsele, materialele și echipamentele care vin în contact cu apa potabilă, supuse notificării, în scopul efectuării controlului vamal. Completarea anexei nr. 1^1 este consecința menținerii regimului de notificare pentru aceste produse, argumentată la pct. 8.2 din prezentul aviz.		
		5.2. Se propune completarea art. XXVII cu un punct nou, prin care articolul 40 se completează cu alineatul (2^1) cu următorul cuprins:		
		„(2^1) Sursele de apă minerală naturală sunt supuse procedurii de recunoaștere stabilite de Guvern.”		
		Argumentare: Proiectul propune abrogarea normelor din Legea nr. 306/2018 care constituie temeiul recunoașterii apelor minerale naturale. Nepreluarea concomitentă a acestui temei în Legea nr. 10/2009 ar genera un vid normativ, întrucât la nivel de lege nu ar mai exista o prevedere care să instituie procedura și să confere Guvernului temeiul reglementării detaliate a acesteia. Potrivit Directivei 2009/54/CE, statutul de apă minerală		

		naturală este condiționat de recunoașterea de către autoritatea competentă, iar statele asigură existența unui mecanism formal de acordare și de retragere a recunoașterii; același mecanism este presupus și de art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 182/2019, care exclude apele minerale naturale din domeniul său de aplicare numai în măsura în care acestea sunt recunoscute ca atare. Soluția corespunde Foii de parcurs pentru implementarea Legii nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a presta servicii, care prevede, pentru domeniul „Comercializarea apelor minerale naturale”, revizuirea Hotărârii Guvernului nr. 57/2019, cu mențiunea expresă că criteriile trebuie stabilite clar în legea principală. Hotărârea Guvernului nr. 57/2019 poate detalia exclusiv aspecte tehnice, în organizarea executării legii, fără a institui norme primare. Norma se instituie ca alineat distinct, întrucât art. 40 alin. (2) în vigoare supune autorizării sanitare toate sursele de apă utilizate, regim pe care recunoașterea apelor minerale naturale nu îl substituie.		
		6. La art. XXIX – Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, pct. 2, modificarea poziției 66 din compartimentul II al anexei nr. 1 se propune următoarea redacție:		
		„Autorizație de import de materie primă medicamentoasă, de materiale și articole de ambalaj direct și exterior, utilizate la fabricația		

		medicamentelor de uz uman și la prepararea formulelor magistrale și oficinale, neincluse în Nomenclatorul prevăzut la art. 92 alin. (8) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente", iar temeiul legal al poziției se substituie cu „Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente, art. 92".		
		Argumentare: Se susține, sub rezerva condițiilor expuse la pct. 9.4. Întrucât regimul Nomenclatorului se instituie la art. 92 din Legea nr. 153/2025, iar Legea nr. 1456/1993 urmează a fi abrogată, denumirea și temeiul legal ale poziției 66 trebuie raportate la Legea nr. 153/2025.		
		7. La art. L – Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor:		
		7.1. Cu referire la pct. 2, care prevede modificarea art. 14 alineatul (1) se propune următoarea redacție:		
		„(1) Înainte de introducerea pe piață și de distribuire, unele categorii de produse alimentare se supun înregistrării de stat sau notificării, în conformitate cu procedurile stabilite de Guvern."		
		Argumentare: Se acceptă excluderea materialelor și articolelor care vin în contact cu produsele alimentare și a surselor de apă potabilă. Excluderea surselor de apă minerală naturală se acceptă cu condiția preluării concomitente, în Legea nr. 10/2009, a temeiului legal privind recunoașterea acestora (a se vedea pct. 5.2), astfel încât apele minerale și potabile și sursele acestora să fie reglementate unitar în legea privind supravegherea		

		de stat a sănătății publice, iar procedurile de înregistrare și de notificare să rămână stabilite de Guvern.		
		7.2. Cu referire la pct. 5, care prevede abrogarea art. 25 lit. f), i) și j) se propune următoarea redacție:		
		„5. La articolul 25, literele f), g), h), i) și j) se abrogă.”		
		Argumentare: Supravegherea și controlul oficial al produselor alimentare pe întregul lanț alimentar, inclusiv al cerințelor de etichetare, sunt asigurate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, potrivit domeniilor de control stabilite în anexa la Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat. Ministerului Sănătății îi revine elaborarea reglementărilor în domeniul aditivilor alimentari, al suplimentelor alimentare, al alimentelor noi, al produselor alimentare fortificate, al produselor tratate cu radiații ionizante, al produselor cu adaos de vitamine și minerale, al formulelor de început și de continuare, al preparatelor pe bază de cereale și al produselor alimentare pentru copii, al produselor destinate unor scopuri medicale speciale, al înlocuitorilor unei diete totale pentru controlul greutății, al apelor minerale și potabile și surselor acestora, al materialelor care vin în contact cu produsele alimentare, precum și al mențiunilor nutriționale și de sănătate. Menținerea la art. 25 a unor atribuții de înregistrare și de notificare dublează competențele astfel delimitate, iar temeiul recunoașterii apelor minerale naturale se preia în		

		Legea nr. 10/2009. Lit. g) și h) privesc supravegherea și controlul unor categorii de produse alimentare comercializate în farmacii, funcții care nu țin de elaborarea politicilor. Lit. m), privind supravegherea și controlul suplimentelor alimentare fabricate în unitățile cu activitate farmaceutică și comercializate în farmacii, se menține până la reglementarea distinctă a atribuțiilor privind circulația suplimentelor alimentare, pentru a nu crea un interval fără autoritate de supraveghere.		
		8. La art. LII – Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile:		
		8.1. Cu referire la pct. 1, care prevede modificarea art. 7 alin. (4) se propune următoarea redacție:		
		„(4) Procedurile pentru monitorizarea prevăzută la alin. (3) se stabilesc în conformitate cu Regulamentul sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.”.		
		Argumentare: Se acceptă eliminarea aprobării programului de monitorizare de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică. Norma nu poate rămâne însă fără trimitere la actul care stabilește procedurile de monitorizare, întrucât punctele de prelevare, parametrii și frecvențele de monitorizare, determinate în funcție de riscurile fiecărui sistem de aprovizionare, sunt reglementate prin Regulamentul sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.		

		8.2. Cu referire la pct. 2, care prevede abrogarea art. 11 alin. (3) se propune următoarea redacție:	
		„2. La articolul 11 alineatul (3), cuvintele „se avizează sanitar conform art. 23¹” se substituie cu cuvintele „se notifică conform art. 22”.”	
		Argumentare: Excluderea avizării sanitare a materialelor care vin în contact cu apa potabilă este consecința abrogării art. 23¹ din Legea nr. 10/2009 și se acceptă. Abrogarea pură a alin. (3) nu poate fi însă acceptată: cerințele minime de igienă și procedura de notificare electronică prevăzute de Regulamentul sanitar aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 578/2025, care transpune art. 11 și 12 din Directiva (UE) 2020/2184, s-au întemeiat pe art. 21–23¹ din Legea nr. 10/2009 și ar rămâne fără temei legal. Notificarea nu constituie o procedură de evaluare a conformității, nu presupune reevaluarea produsului de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică și este distinctă de mecanismele de testare, certificare, declarare a conformității și marcare instituite prin Deciziile de punere în aplicare (UE) 2024/365, 2024/367 și 2024/368 și prin Regulamentele delegate (UE) 2024/369, 2024/370 și 2024/371; ea reprezintă instrumentul național prin care se asigură evidența și trasabilitatea produselor, în executarea obligației prevăzute la art. 11 și 12 din Directiva (UE) 2020/2184. Pentru țevi, armături, rezervoare și materiale de acoperire, încorporate în rețele adesea îngropate, controlul exclusiv ulterior nu constituie	

		o alternativă eficientă. Includerea în regimul notificării nu instituie o obligație nouă și, potrivit art. 21 alin. (2[1]) din Legea nr. 10/2009 în redacția proiectului, nu constituie act permisiv.		
		Corespunzător, la art. XXVII pct. 7, secțiunea I a anexei nr. 1[1] la Legea nr. 10/2009 se completează cu poziția indicată la pct. 5.1 din prezentul aviz.		
		8.3. Cu referire la pct. 3, care prevede modificarea art. 13 alin. (1) se propune următoarea redacție:		
		„(1) Autoritățile administrației publice locale asigură, în limitele competențelor, coordonarea măsurilor necesare pentru elaborarea și implementarea planurilor de siguranță a apei potabile.		
		Planurile de siguranță a apei potabile se elaborează de producătorii de apă potabilă și de operatori până la data de 1 ianuarie 2029, în conformitate cu cerințele prezentei legi, ale Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile și ale ghidurilor aprobate de Ministerul Sănătății.		
		Planurile se transmit Agenției Naționale pentru Sănătate Publică anterior implementării, în scop de informare și examinare, aceasta fiind în drept să solicite, motivat, înlăturarea neconformităților constatate față de cerințele prezentei legi și ale Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.”.		

		Argumentare: Redacția valorifică obiecția Ministerului privind examinarea prealabilă a planurilor de siguranță a apei potabile. Aceasta urmează a fi completată cu termenul de elaborare a planurilor, cu indicarea ghidurilor aprobate de Ministerul Sănătății, care constituie referința metodologică pentru elaborarea și examinarea acestora, precum și cu delimitarea rolului autorităților administrației publice locale. Termenul de 1 ianuarie 2029 corespunde art. 7 și 9 din Directiva (UE) 2020/2184, care impun efectuarea evaluării și gestionării riscurilor în sistemele de aprovizionare cu apă până la 12 ianuarie 2029.		
		9. La art. LXIII – Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente:		
		9.1. Cu referire la pct. 1, care prevede completarea art. 4 cu alin. (4^1) se propune următoarea redacție:		
		„(4^1) AMDM inițiază procedurile de achiziție a serviciilor membrilor comisiilor permanente și ale experților cu rol consultativ prevăzuți la alin. (4) pentru anul calendaristic următor, cu cel puțin 3 luni înainte de expirarea anului calendaristic în curs.”		
		Argumentare: Contractarea experților se efectuează exclusiv în condițiile legislației privind achizițiile publice, care impune termene minime obligatorii, și depinde de alocațiile bugetare aprobate. AMDM nu poate garanta încheierea contractelor cu 3 luni		

		înainte de începerea anului următor, dar poate asigura inițierea procedurilor în acest termen.		
		9.2. Cu referire la pct. 2, care prevede modificarea art. 5 alin. (1) se propune următoarea redacție:		
		„(1) În cazul unui produs care, prin definiție și ținând cont de toate proprietățile sale, poate fi clasificat atât ca medicament, cât și ca supliment alimentar sau produs cosmetic, se aplică prevederile prezentei legi. Delimitarea dintre medicament și dispozitiv medical se efectuează în funcție de modul principal de acțiune al produsului.”		
		Argumentare: Se acceptă extinderea normei asupra produselor cosmetice. Nu se acceptă înlocuirea regulii de prevalență cu criteriul „funcției principale”, întrucât contravine art. 2 alin. (2) din Directiva 2001/83/CE și ar permite plasarea pe piață, ca suplimente alimentare sau produse cosmetice, a produselor cu acțiune farmacologică, fără evaluarea calității, siguranței și eficacității, lipsind de efect art. 5 alin. (3) din lege și art. 77 alin. (17) din Codul contravențional. Potrivit jurisprudenței CJUE (cauza C-140/07, Hecht-Pharma), calificarea se efectuează de la caz la caz, criterii reflectate la art. 5 alin. (2). Totodată, pentru delimitarea dintre medicament și dispozitiv medical, criteriul relevant este modul principal de acțiune, conform art. 1 alin. (8) și art. 2 pct. 1 din Regulamentul (UE) 2017/745, care se aplică în cadrul deciziei AMDM prevăzute la art. 5 alin. (2).		

		Întrucât art. 2 alin. (2) din Directiva 2001/83/CE nu se aplică delimitării față de dispozitivele medicale, acestea se exclud din regula de prevalență, iar criteriul modului principal de acțiune se prevede expres.		
		9.3. Cu referire la pct. 3, care prevede completarea cu art. 16[1], se susține digitalizarea procedurilor. Depunerea exclusiv electronică a tuturor cererilor, notificărilor și documentelor nu este însă posibilă la data intrării în vigoare a legii, în lipsa unei platforme dedicate (eCTD) care să asigure recepționarea, validarea, semnarea electronică și arhivarea dosarelor, al căror volum depășește frecvent câțiva gigabiți și care conțin secrete comerciale și date sensibile. Platforma urmează a fi dezvoltată de AMDM în limitele alocațiilor bugetare aprobate, motiv pentru care este necesară o perioadă de tranziție.		
		Se propune completarea art. LXVI din proiect cu următoarea dispoziție tranzitorie: „Prevederile art. 16[1] alin. (1) și (2) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente se aplică de la data punerii în funcțiune a sistemului informațional al AMDM destinat depunerii electronice a documentelor, dar nu mai târziu de 24 de luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Până la această dată, solicitantul poate depune documentele în formă electronică sau pe suport de hârtie.”.		
		9.4. Cu referire la pct. 5, care prevede modificarea art. 92, se susține instituirea sediului unic al		

		regimului Nomenclatorului, întrucât articolul reglementează deja importul substanțelor active.		
		Se propune ca alin. (7) și (8) să fie expuse în redacție nouă, iar articolul să fie completat cu alin. (9)–(11):		
		„(7) Condițiile stabilite la alin. (1)–(6) se verifică de AMDM la includerea pozițiilor în Nomenclatorul prevăzut la alin. (8) sau, după caz, la eliberarea autorizației de import prevăzute la alin. (9), precum și în cadrul inspecțiilor farmaceutice.		
		(8) Importul substanțelor active, al excipienților, al plantelor și extractelor vegetale, al materialelor, al articolelor, al ambalajului direct și exterior destinate fabricației medicamentelor de uz uman sau preparării formulelor magistrale și oficinale, efectuat de agenții economici prevăzuți la alin. (1) sau, prin derogare de la alin. (1), de farmaciile licențiate pentru prepararea formulelor magistrale și oficinale, în limitele necesare preparării acestora, este permis fără autorizație de import dacă poziția respectivă, împreună cu fabricantul acesteia, este inclusă pentru agentul economic respectiv în Nomenclatorul materiei prime medicamentoase, al materialelor, al articolelor, al ambalajului direct și exterior (în continuare – Nomenclatorul materiei prime), ținut de AMDM.		
		(9) Importul pozițiilor neincluse în Nomenclatorul materiei prime sau provenite de la		

		fabricanți neincluși în acesta se efectuează în baza autorizației de import, emisă de AMDM în condițiile prevăzute de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și de regulamentul aprobat de Ministerul Sănătății, în termen de 10 zile lucrătoare de la depunerea cererii, fără a aduce atingere obligației deținătorului autorizației de punere pe piață de a depune variația corespunzătoare, conform art. 64.		
		(10) Nomenclatorul materiei prime se ține de AMDM în formă electronică, pentru fiecare agent economic prevăzut la alin. (8), și cuprinde:		
		a) Lista materiei prime medicamentoase (substanțe active);		
		b) Lista materiei prime medicamentoase (excipienți);		
		c) Lista materiei prime medicamentoase (plante și extracte vegetale);		
		d) Lista materialelor, a articolelor, a ambalajului direct și exterior.		
		Pentru fiecare poziție se indică fabricantul acesteia. Pozițiile aferente medicamentelor autorizate se includ în Nomenclatorul materiei prime din oficiu, în baza datelor din autorizația de punere pe piață și din variațiile aprobate, iar celelalte poziții – în baza autorizației de import prevăzute la alin. (9).		
		(11) Informațiile din Nomenclatorul materiei prime care constituie secret comercial nu se publică.		

		Accesul la Nomenclatorul materiei prime se asigură Serviciului Vamal, prin intermediul platformei guvernamentale de interoperabilitate, în măsura necesară efectuării controlului vamal, precum și fiecărui agent economic, în partea ce îl vizează.”.	
		Se propune completarea art. LXVI din proiect cu următoarea dispoziție tranzitorie: „Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale constituie Nomenclatorul prevăzut la art. 92 alin. (8) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Până la constituirea Nomenclatorului, importul se efectuează în baza autorizației de import eliberate în condițiile aplicabile până la data intrării în vigoare a prezentei legi.”	
		Totodată, se propune completarea proiectului cu modificarea Legii nr. 201/2025 cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, a precursorilor, a substanțelor psihoactive noi și a substitutelor de droguri:	
		„La articolul 26 alineatul (5) litera b), după cuvintele „în cazul materiei prime medicamentoase de substanțe stupefiante sau psihotrope” se introduce textul „ori confirmarea includerii poziției în Nomenclatorul prevăzut la art. 92 alin. (8) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente”.” Argumentare:	

		a) alin. (7) în vigoare leagă verificarea bunei practici de fabricație și a confirmării scrise de eliberarea autorizației de import. Eliminarea autorizației fără reformularea alin. (7) ar lăsa aceste verificări fără moment procedural, ele urmând a fi efectuate la includerea poziției în Nomenclator și în cadrul inspecțiilor farmaceutice; b) scutirea de autorizare trebuie să vizeze combinația dintre poziție și fabricantul acesteia, aprobat pentru agentul economic respectiv. În redacția autorului, orice agent economic ar putea importa, fără autorizație, orice substanță inclusă în Nomenclator, de la orice furnizor, ceea ce ar lipsi de efect verificările prevăzute la alin. (1)–(6), cu riscul pătrunderii în fabricație a substanțelor active falsificate sau neconforme; c) constituirea Nomenclatorului presupune colectarea și validarea datelor pentru fiecare importator, motiv pentru care este necesară o normă tranzitorie în dispozițiile finale ale proiectului, stabilirea unei date fixe nefiind oportună; d) redacția vizează doar „materii prime și substanțe active”, în timp ce Nomenclatorul cuprinde și excipienți, plante și extracte vegetale, materiale, articole și ambalaje; informațiile privind fabricanții și furnizorii aprobați constituie secret comercial și nu pot fi publicate; iar terminologia urmează a fi aliniată la Legea nr. 153/2025 („ambalaj direct și exterior”, „fabricație”, „formule magistrale și oficinale”), forma prescurtată		

		„Nomenclator” generând confuzie cu Nomenclatorul de stat al medicamentelor și cu Nomenclatorul actelor permisive;		
		e) potrivit art. 26 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 201/2025, la cererea de autorizare a importului substanțelor stupefiante sau psihotrope utilizate ca materie primă se anexează copia autorizației de import de materie primă medicamentoasă, care nu va mai fi eliberată pentru pozițiile incluse în Nomenclator. Se propune, în consecință, completarea proiectului cu modificarea normei respective, în sensul admiterii, ca alternativă, a confirmării includerii poziției și a fabricantului acesteia în Nomenclatorul materiei prime.		
		f) art. 12^1 alin. (3) din Legea nr. 1456/1993 permite importul materiei prime și farmaciilor licențiate pentru prepararea formelor medicamentoase magistrale, pe care art. 92 alin. (1) din Legea nr. 153/2025 nu le cuprinde. Pentru a nu întrerupe aprovizionarea acestora după abrogarea Legii nr. 1456/1993, alin. (8) le include expres, prin derogare de la alin. (1), în limitele necesare preparării formulelor magistrale și oficinale.		
		9.5. Cu referire la pct. 6, care prevede modificarea art. 110:		
		9.5.1. alin. (1) se exclude, noțiunea fiind definită la art. 2 pct. 39 din lege.		
		9.5.2. la alin. (2) și (6) se propune următoarea redacție:		

		„(2) Intermedierea de medicamente se desfășoară numai cu privire la medicamente autorizate în Republica Moldova și înscrise în Nomenclatorul de stat al medicamentelor.		
		(6) Intermedierea medicamentelor falsificate, suspectate de falsificare, neautorizate potrivit alin. (2), retrase, suspendate sau interzise este interzisă.”		
		Argumentare: Intermedierea se limitează la medicamentele autorizate în Republica Moldova și înscrise în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, asupra cărora AMDM dispune de datele de autorizare și exercită supravegherea, în concordanță cu art. 85b alin. (1) din Directiva 2001/83/CE. Permisiunea prevăzută la art. 10 alin. (2) din lege este o măsură excepțională, acordată individual, incompatibilă cu intermedierea comercială, motiv pentru care medicamentele neautorizate în sensul alin. (2) sunt excluse expres la alin. (6).		
		9.6. Cu referire la pct. 7, care prevede modificarea art. 112, se propune completarea acestuia cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:		
		„(5) Intermediarul de medicamente notifică AMDM orice modificare a datelor prevăzute la alin. (2), în termen de 10 zile lucrătoare de la data intervenirii acesteia.		
		(6) AMDM exclude intermediarul din lista intermediarilor de medicamente, prin decizie motivată, dacă, în cadrul controlului de stat,		

		constată că acesta nu respectă cerințele prevăzute la art. 110 și 111 sau a intermediat medicamente falsificate, suspectate de falsificare, retrase, suspendate ori interzise. Decizia se comunică intermediarului în termen de 3 zile lucrătoare de la emitere.”	
		Argumentare: Regimul notificării din redacția publicată corespunde art. 85b alin. (2) din Directiva 2001/83/CE. Pentru transpunerea integrală a art. 85b este necesară completarea normei cu:	
		a) obligația intermediarului de a notifica modificarea datelor comunicate (art. 85b alin. (2)), în lipsa căreia lista publică ar putea conține date neactuale;	
		b) excluderea din listă a intermediarului care nu respectă cerințele aplicabile (art. 85b alin.	
		(4)), întrucât art. 110 și 112, în redacția proiectului, nu o prevăd.	
		Ambele obligații sunt prevăzute deja la pct. 72 și 75 din Regulile de bună practică de distribuție, aprobate prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 1400/2014, și nu instituie sarcini noi.	
		Sub aspect redacțional, la alin. (1), textul „cu zile 10 lucrătoarea înainte” se substituie cu textul „cu 10 zile lucrătoare înainte”.	
		9.7. Cu referire la pct. 8, care prevede modificarea art. 135, alin. (4) se propune următoarea redacție:	
		„(4) Acceptarea documentelor prevăzute la alin. (3) nu aduce atingere dreptului AMDM de a solicita	

		deținătorului autorizației de punere pe piață RPAS integral, date suplimentare sau clarificări atunci când există semnale de siguranță, utilizare specifică pe teritoriul Republicii Moldova, modificări ale raportului beneficiu-risc ori alte motive justificate de protecție a sănătății publice.”		
		9.8. Cu referire la pct. 9, care prevede modificarea art. 136 se acceptă cu luarea în considerare a următoarelor observații:		
		a) Trimiterile la „alin. (3) art. 135” de la alin. (1) și (2) sunt eronate: data de referință armonizată și lista EURD sunt reglementate la alin. (3) al art. 136, trimiterile urmează a fi corectate în „alin. (3)”.		
		b) La alin. (2) lit. b), transmiterea anuală „pentru următorii 3 ani” nu corespunde art. 107c		
		alin. (2) lit. b) din Directiva 2001/83/CE, care prevede 2 ani.		
		c) La alin. (3), sintagma „data-lock point-ul” se substituie cu „data de închidere a colectării datelor (data lock point)”.		
		d) Alin. (4) dublează excepția instituită deja la alin. (2), și conține trimiteri eronate și erori		
		materiale („menlionate”, „art. l”); se propune excluderea lui.		
		9.9. Cu referire la pct. 11, care prevede completarea art. 154 cu alin. (7), se propune completarea acestuia cu alin. (7) și (8) cu următorul cuprins:		
		„(7) Prin derogare de la alin. (1), prețul de producător al medicamentelor care se eliberează		

		fără prescripție medicală se aprobă de AMDM în baza notificării deținătorului autorizației de punere pe piață sau a reprezentantului acestuia, cu verificarea exclusiv a încadrării în limitele stabilite de Guvern, cu excepția medicamentelor care au aceeași denumire comună internațională și aceeași formă farmaceutică, determinată în modul stabilit de Guvern, ca un medicament:	
		a) inclus în Lista medicamentelor esențiale;	
		b) compensat din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală sau procurat centralizat din mijloacele fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală ori ale bugetului de stat, în perioada stabilită de Guvern.	
		(8) Prețul aprobat conform alin. (7) se înscrie în Catalogul național de prețuri de producător la medicamente și constituie baza de aplicare a adaosurilor comerciale maxime stabilite prin lege. Condițiile de majorare a prețului și cazurile în care se aplică mecanismul prevăzut la alin. (1) se stabilesc de Guvern.”	
		Argumentare: Liberalizarea integrală a prețurilor la medicamentele eliberate fără prescripție medicală (OTC) nu poate fi acceptată. Art. 154 alin. (1) din Legea nr. 153/2025 supune aprobării prețul de producător la toate medicamentele, fără a distinge după modul de eliberare prevăzut la art. 8. Pe prețul aprobat și înregistrat în Catalogul național de prețuri de producător la medicamente se întemeiază	

		adaosurile comerciale maxime, stabilite pe trepte la art. 20 alin. (2) din Legea nr. 1456/1993, precum și obligația inspectorilor AMDM de a impune respectarea prețului valabil (art. 149 alin. (2) din Legea nr. 153/2025). Scoaterea medicamentelor OTC de sub aprobare fără corelarea acestor norme ar liberaliza, prin omisiune, și adaosurile comerciale pe întregul lanț de distribuție, efect pe care proiectul nu îl declară și nu îl evaluează.		
		Se susține simplificarea procedurii pentru medicamentele OTC, cu menținerea aprobării prețului. Pentru medicamentele OTC care au aceeași denumire comună internațională și aceeași formă farmaceutică ca un medicament esențial, compensat sau procurat centralizat, se menține procedura completă prevăzută la alin. (1), aplicabilă și medicamentelor eliberate pe bază de prescripție medicală, în condițiile art. 2 din Directiva 89/105/CEE. Medicamentele esențiale asigură nevoile prioritare de îngrijire a sănătății majorității populației (art. 9 alin. (1) din Legea nr. 153/2025) și sunt achitate integral de pacienți. Raportarea la denumirea comună internațională și la forma farmaceutică, în concordanță cu art. 9 alin. (2) din Legea nr. 153/2025, previne eludarea controlului prin autorizarea ca OTC a unor medicamente identice cu cele esențiale, compensate sau procurate centralizat.		
		Pentru celelalte medicamente OTC se instituie un regim controlat: prețul se aprobă în baza notificării,		

		cu verificarea exclusiv a încadrării în limitele stabilite de Guvern, fără examinarea de fond și fără revizuirea anuală, iar condițiile de majorare a prețului (periodicitatea și plafonul, raportat la rata anuală a inflației) se stabilesc de Guvern. Prețul aprobat se înscrie în Catalogul național și rămâne baza de aplicare a adaosurilor comerciale maxime prevăzute la art. 20 alin. (2) din Legea nr. 1456/1993, precum și a controlului exercitat de inspectorii AMDM conform art. 149 alin. (2) din Legea nr. 153/2025, fără a fi necesară modificarea acestor norme. Sarcina administrativă se reduce fără a crea un segment de piață în care prețul de producător nu este cunoscut autorității. Alin. (8) menține în lege doar elementele care delimitează derogarea: înscrierea prețului în Catalogul național ca bază a adaosurilor comerciale maxime și delegarea către Guvern a condițiilor de majorare și a cazurilor în care se aplică mecanismul general, pe care art. 154 alin. (1) îl stabilește deja prin hotărâre a Guvernului. Detaliile tehnice (plafonul majorărilor, indicele anual al prețurilor, criteriile abaterilor, perioada de aplicare a mecanismului general) se stabilesc de Guvern, conform art. 102 alin. (2) din Constituție, și pot fi ajustate pe măsura aplicării. Derogarea vizează doar alin. (1), astfel încât blocarea prețurilor prevăzută la alin. (4)–(6), care transpune art. 4 din Directiva 89/105/CEE, rămâne aplicabilă și medicamentelor OTC, ca instrument de salvgardare existent. Finanțarea din	

		fonduri publice a medicamentelor OTC se realizează în condițiile art. 7^1 și 7^2 din Legea ocrotirii sănătății nr. 411/1995, prin negocierea condițiilor de finanțare în cadrul evaluării tehnologiilor medicale, fără modificarea prețului înscris în Catalogul național; diferența până la suma finanțată se achită de pacient. Întrucât art. 7^1 alin. (7) din Legea nr. 411/1995 prevede deja că ordinul ministrului sănătății emis în urma evaluării constituie temei pentru includerea tehnologiei medicale în mecanismele de compensare, finanțare sau achiziționare, completarea art. 154 cu o normă distinctă privind negocierea nu este necesară și ar crea un paralelism legislativ.		
		Totodată, liberalizarea necontrolată a prețurilor la medicamentele OTC care nu sunt incluse în Lista medicamentelor esențiale și nu sunt compensate din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală ar afecta accesul populației la aceste medicamente, din următoarele considerente:		
		a) medicamentele respective sunt achitate integral de pacienți, fără niciun mecanism de compensare, astfel încât orice majorare a prețului se transferă direct asupra acestora. Potrivit evaluării Organizației Mondiale a Sănătății privind protecția financiară în Republica Moldova (2020), aproximativ una din șase gospodării suportă cheltuieli catastrofale pentru sănătate, iar medicamentele procurate în condiții de ambulatoriu reprezintă principalul factor al acestor cheltuieli;		

		b) cererea pentru medicamentele OTC utilizate în afecțiunile acute frecvente (analgezice, antipiretice, antitusive, antiinflamatoare, antidiareice etc.) este puțin sensibilă la preț, iar pacientul nu dispune, de regulă, de informația necesară pentru a compara medicamentele interschimbabile. În aceste condiții, concurența nu asigură, prin ea însăși, disciplinarea prețurilor;		
		c) în localitățile rurale, unde rețeaua farmaceutică este redusă, adesea la o singură filială de farmacie, pacientul nu dispune de alternative de aprovizionare, iar prețul liber nu este limitat de concurență. Cele mai afectate ar fi persoanele vârstnice și gospodăriile cu venituri mici, care recurg frecvent la medicamentele OTC ca alternativă la consultația medicală;		
		d) excepția formulată în raport cu medicamentul concret, și nu cu denumirea comună internațională și forma farmaceutică, permite ca medicamentele cu aceeași substanță activă ca medicamentele esențiale sau compensate, autorizate sub altă denumire comercială cu modul de eliberare fără prescripție medicală, să fie comercializate la preț liber. Astfel, segmentul liberalizat ar cuprinde inclusiv alternative terapeutice pentru afecțiuni prioritare;		
		e) în lipsa prețului aprobat, adaosurile comerciale maxime stabilite pe trepte la art. 20 alin.		

		(2) din Legea nr. 1456/1993 nu mai au bază de aplicare, iar majorarea prețului de producător s-ar cumula cu majorarea adaosurilor pe întregul lanț de distribuție;	
		f) notificarea prețului „în scopul monitorizării”, în lipsa oricărui instrument de corecție, nu permite autorității să intervină în cazul majorărilor nejustificate: AMDM ar constata creșterea prețurilor fără a o putea limita, iar măsurile prevăzute la art. 149 alin. (2) din Legea nr. 153/2025 ar rămâne fără obiect pentru acest segment.	
		Estimarea impactului. Ministerul Sănătății a estimat cantitativ efectele propunerii, prin simulare Monte Carlo (10 000 de iterații), pe baza Catalogului național de prețuri de producător la medicamente (Ordinele AMDM nr. Rg04-293 și nr. Rg04-294 din 30.09.2026), a listei medicamentelor OTC a AMDM, a listei medicamentelor compensate, a raportului CNAM privind cheltuielile FAOAM pentru anul 2025 și a auditului vânzărilor de medicamente cu amănuntul pentru perioada septembrie 2025 – august 2026. Piața medicamentelor OTC însumează circa 1 760 mil. MDL anual (32,2 % din valoarea pieței farmaceutice cu amănuntul) și 33,2 mil. ambalaje (42 % din volum).	
		Liberalizarea integrală a prețurilor de producător și a adaosurilor comerciale la medicamentele OTC ar majora prețurile acestora, în medie, cu circa 18 %	

		în 24 de luni (interval probabil 13–24 %), față de circa 5 % în regimul actual. Costul suplimentar pentru populație este estimat la circa 231 mil. MDL anual (interval probabil 146–329 mil. MDL), adică circa 96 MDL pe locuitor, iar populația ar renunța la circa 0,9 mil. ambalaje pe an din cauza prețului. Impactul este regresiv și se concentrează acolo unde pacientul nu are alternativă: prețurile ar crește cu circa 21 % în mediul rural, față de 17 % în mediul urban, și cu circa 29 % la medicamentele cu un singur deținător al certificatului de înregistrare (21,6 % din piața OTC), față de 10 % la cele cu concurență reală (doar 35,5 % din piață). Rezultatul rămâne între circa 170 și 290 mil. MDL anual în toate variantele de sensibilitate testate. Medicamentele OTC vândute prin compensare (circa 55 mil. MDL anual, în principal acidul acetilsalicilic utilizat în cardiologie) ar genera un cost suplimentar de circa 5 mil. MDL anual pentru FAOAM sau, prin coplată, pentru pacienți.	
		Regimul propus la alin. (7) și (8), aplicat împreună cu regulile din proiectul noului regulament privind prețul de producător, generează o economie pentru populație estimată între circa 10 și 66 mil. MDL anual, în funcție de disponibilitatea prețurilor de referință externe oficiale pentru medicamentele OTC, astfel încât diferența față de liberalizarea integrală depășește 210 mil. MDL anual în toate variantele analizate. Argumentul că prețurile medicamentelor OTC nu sunt reglementate în	

		statele membre ale Uniunii Europene nu este general valabil: Bulgaria, stat membru, înregistrează prețurile maximale cu amănuntul ale medicamentelor OTC într-un registru public și admite majorarea acestora doar în limita inflației, mecanism apropiat de regimul controlat propus. Reglementarea prețurilor medicamentelor, indiferent de modul de eliberare, este admisă de art. 2 din Directiva 89/105/CEE.		
		Regimul propus la alin. (7) și (8) răspunde intenției autorului de reducere a sarcinii administrative (aprobarea în baza notificării, fără examinare de fond și fără revizuire anuală), menținând totodată accesibilitatea financiară a medicamentelor OTC pentru populație.		
		Se propune completarea art. LXVI din proiect cu următoarea dispoziție tranzitorie:		
		„Art. LXIII pct. 11 intră în vigoare la data intrării în vigoare a hotărârii Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de determinare, aprobare și înregistrare a prețului de producător la medicamente, adoptate pentru punerea în aplicare a art. 154 alin. (7) și (8) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente, dar nu mai târziu de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi. Prețurile de producător înregistrate în Catalogul național de prețuri de producător la medicamente la această dată se mențin până la încadrarea medicamentelor în regimul		

		corespunzător de către Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.”		
		Înlocuirea Hotărârii Guvernului nr. 295/2023 este prevăzută de Programul național de aderare (Hotărârea Guvernului nr. 306/2025) până la finele anului 2026. Proiectul noului regulament, elaborat de Ministerul Sănătății, stabilește limitele de preț, procentul maxim de majorare, indicele prețurilor și criteriile de trecere dintr-un regim în altul pentru medicamentele OTC (capitolul VII), precum și abrogarea Hotărârii Guvernului nr. 295/2023. Termenul-limită din dispoziția tranzitorie nu depinde de data adoptării regulamentului, iar menținerea prețurilor înregistrate asigură continuitatea Catalogului național și a aplicării adaosurilor comerciale maxime.		
		10. La anexa la proiect – Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire:		
		10.1.Poziția 22 (Aprobarea AMDM pentru utilizarea medicamentelor fabricate industrial, produselor intermediare sau semifinite la prepararea formulelor oficinale) – nu se acceptă.		
		Argumentare: Aprobarea prevăzută la art. 6 alin. (4) din Legea nr. 153/2025 nu constituie un act permisiv pentru desfășurarea activității de întreprinzător, ci o decizie individuală privind un produs, aplicabilă cu titlu de excepție, doar în lipsa alternativelor fabricate industrial (art. 6 alin. (2)). Utilizarea acestor produse ca materie primă		

		presupune modificarea unei forme farmaceutice validate, cu impact asupra dozării, stabilității și biodisponibilității. Includerea în Listă, cu efectele prevăzute la art. LXVI alin. (4) și (5), ar permite utilizarea lor fără evaluare prealabilă, cu riscuri directe pentru siguranța pacienților.		
		10.2.Pozițiile 23 și 24 (Aprobarea studiilor clinice; Aprobarea modificărilor substanțiale ale studiului clinic) – nu se acceptă.		
		Argumentare:		
		a) potrivit art. LXVI alin. (4) și (5) din proiect, de la 1 ianuarie 2027 autoritățile nu vor mai putea solicita actul, ceea ce produce suspendarea de facto a aprobării, contrar intenției declarate de autor în sinteză;		
		b) aprobarea este instituită prin lege, art. 20 alin. (1) și art. 24 alin. (2) din Legea nr. 153/2025 care transpune Regulamentul (UE) nr. 536/2014 și corespunde art. 16 din Convenția de la Oviedo, iar potrivit art. LXVI alin. (6) asemenea acte se includ în Nomenclator;		
		c) interdicția prevăzută la art. LXVI alin. (4) se aplică doar persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător. Studiile inițiate de sponsori necomerciali ar rămâne astfel supuse aprobării, iar cele inițiate de sponsori comerciali, care implică de regulă substanțe active noi, nu ar mai fi supuse acesteia. Se creează un dublu regim, în care nivelul de control nu corespunde nivelului de risc;		

		d) suspendarea aprobării ar afecta participarea Republicii Moldova la studiile clinice multinaționale, care presupun evaluarea prealabilă conform ghidului ICH E6. Aprobarea modificărilor substanțiale (art. 30) este parte integrantă a aceluiași regim (capitolul III din Regulamentul (UE) nr. 536/2014). Se propune includerea directă în Nomenclatorul actelor permisive (pct. 11.2), cu excluderea aprobării tacite (pct. 11.3.2), și excluderea pozițiilor 23 și 24 din Listă.		
		10.3.Poziția 25 (Înregistrarea fabricanților, importatorilor și distribuitorilor angro de substanțe active la AMDM) – nu se acceptă.		
		Argumentare: Înregistrarea prevăzută la art. 94 din Legea nr. 153/2025 transpune art. 52a din Directiva 2001/83/CE și reprezintă deja forma simplificată (de notificare, cu termen de 60 de zile) a regimului anterior de licențiere. Potrivit art. LXVI alin. (6) din proiect, actele impuse expres de dreptul Uniunii Europene se includ în Nomenclator. Includerea în Listă nu ar produce alt efect decât suspendarea temporară a unei obligații pe care statul trebuie oricum să o mențină, interval în care operatorii din lanțul de aprovizionare nu ar mai fi cunoscuți autorității. Aceeași listă determină cercul importatorilor de substanțe active (art. 92 alin. (1)) și aplicarea regimului Nomenclatorului propus la pct. 9.4.		
		10.4.Poziția 26 (Aprobarea/înregistrarea prețului de producător la medicamente) – nu se acceptă.		

		Argumentare: Aprobarea prețului nu reprezintă un act permisiv pentru desfășurarea activității de întreprinzător, ci o măsură de reglementare a prețului unui produs, admisă expres de art. 2 din Directiva 89/105/CEE. Includerea în Listă, cu efectele art. LXVI alin. (4) și (5), ar suspenda de facto controlul prețurilor: Catalogul național, adaosurile comerciale maxime și prețurile utilizate la compensare și-ar pierde temeiul. Simplificarea se va realiza prin noul regulament privind prețul de producător la medicamente, care înlocuiește Hotărârea Guvernului nr. 295/2023, și prin regimul controlat al prețurilor medicamentelor OTC (pct. 9.9). Totodată, adaosurile comerciale maxime prevăzute la art. 20 alin. (2) din Legea nr. 1456/1993 se stabilesc pe trepte în funcție de prețul din Catalogul național de prețuri de producător la medicamente, iar inspectorii AMDM impun respectarea prețului valabil (art. 149 alin. (2) din Legea nr. 153/2025).		
		10.5.Poziția 27 (Înregistrarea dispozitivelor medicale fără marcaj CE) – nu se acceptă.		
		Argumentare: Înregistrarea prevăzută la art. 8 din Legea nr. 102/2017 este singura verificare prealabilă efectuată de autoritatea competentă pentru dispozitivele care nu au fost supuse procedurilor de evaluare a conformității prevăzute de legislația Uniunii Europene. Eliminarea ei ar lăsa conformitatea declarată a acestor dispozitive fără nicio verificare din partea statului. Procedura		

		este delimitată prin garanții de proporționalitate (termen de 30 de zile, dosar comun, valabilitate 5 ani, scutirea producătorilor autohtoni de taxă). Reducerea sarcinii administrative urmează a fi realizată prin armonizarea cu Regulamentele (UE) 2017/745 și 2017/746.	
		10.6.Pozițiile 28 și 29 (Autorizarea investigațiilor clinice de către AMDM; Notificare cu aprobare a modificărilor investigațiilor clinice) – nu se acceptă.	
		Argumentare: Potrivit art. 12 alin. (3)–(6) din Legea nr. 102/2017, investigația clinică se notifică AMDM și poate începe după 30 de zile lucrătoare, dacă AMDM nu a emis o decizie negativă. Regimul corespunde principiului aprobării tacite din Legea nr. 160/2011 și este mai puțin restrictiv decât art. 62–70 și art. 75 din Regulamentul (UE) 2017/745. Argumentele expuse la pct. 10.2 lit. a), c) și d) se aplică în mod corespunzător. Se propune includerea în Nomenclatorul actelor permisive (pct. 11.2) și excluderea pozițiilor din Listă.	
		10.7.Poziția 30 (Permisiunea de introducere pe piață fără procedura standard de evaluare a conformității) – nu se acceptă și se propune completarea proiectului cu un articol nou, art. XLIV[1], cu următorul cuprins:	
		„Art. XLIV[1]. – Legea nr. 102/2017 cu privire la dispozitivele medicale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 244-251, art. 389),	

		cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 8[1] cu următorul cuprins:	
		„Articolul 8[1]. Derogarea de la procedurile de evaluare a conformității	
		(1) Prin derogare de la art. 6 alin. (1) și art. 8 alin. (1), Agenția poate permite, la cererea motivată a producătorului, a reprezentantului său autorizat sau a unei instituții medico-sanitare, introducerea pe piață și punerea în funcțiune pe teritoriul Republicii Moldova a unui dispozitiv medical pentru care nu au fost efectuate procedurile de evaluare a conformității, dacă utilizarea acestuia este în interesul sănătății publice sau al siguranței ori sănătății pacienților.	
		(2) Permisiunea se acordă pe un termen determinat și, după caz, pentru un număr limitat de dispozitive sau de pacienți, se înscrie în Registrul de stat al dispozitivelor medicale și nu scutește operatorii economici de obligațiile privind vigilența și supravegherea pieței.	
		(3) Condițiile și procedura de acordare, suspendare și retragere a permisiunii se stabilesc de Guvern.	
		(4) Permisiunea prevăzută la alin. (1) nu reprezintă act permisiv în sensul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.”	
		Argumentare: Permisiunea este o măsură de facilitare: o derogare excepțională, acordată la	

		cerere justificată, în interesul sănătății publice, conform art. 59 din Regulamentul (UE) 2017/745 și art. 54 din Regulamentul (UE) 2017/746. Includerea în Listă ar transforma derogarea în regulă, permițând introducerea pe piață a dispozitivelor care nu au parcurs nici evaluarea conformității, nici evaluarea individuală a autorității. Mecanismul, reglementat în prezent prin Hotărârile Guvernului nr. 702/2018, nr. 703/2018 și nr. 704/2018, urmează a primi temei expres la nivel de lege.		
		Guvernul urmează să aducă regulamentele aprobate prin Hotărârile Guvernului nr. 702/2018, nr. 703/2018 și nr. 704/2018 în concordanță cu articolul 8^1, în termenul prevăzut la art. LXVI alin. (2) din proiect.		
		10.8. Pozițiile 31, 32, 34, 36 și 37 (Autorizație specială pentru activitate cu precursorii de droguri; Autorizație pentru cultivarea plantelor aflate sub control național; Aviz privind tranzitul substanțelor stupefiante și psihotrope; Autorizație de export al precursorilor prin procedură simplificată; Aviz privind tranzitul precursorilor de droguri) – nu se acceptă.		
		Argumentare: Actele respective sunt incluse deja în Nomenclatorul actelor permisive		
		(compartimentul II, pozițiile 91, 87 și 95; compartimentul III, pozițiile 38 și 39) prin anexa nr. 2 pct.		

		4 la Legea nr. 201/2025, în vigoare din 28.08.2026, și au temei legal expres (art. 49 alin. (4)–(6), art. 14 alin. (3), art. 29 alin. (1) și (2), art. 61–62 și art. 66 alin. (1) și (2) din aceeași lege). Menținerea lor în Listă ar institui un regim juridic contradictoriu pentru același act. Se propune excluderea pozițiilor din Listă. Totodată, se semnalează o necorelare: potrivit art. 49 alin. (5) și art. 54 din Legea nr. 201/2025, autorizația specială se acordă pe perioadă nedeterminată, cu certificarea menținerii condițiilor la fiecare 3 ani, în timp ce poziția 91 din Nomenclator indică termenul de 3 ani; se propune completarea art. XXIX cu rectificarea poziției 91, prin substituirea, în coloana privind termenul de valabilitate, a cuvintelor „3 ani” cu cuvintele „Nelimitat, cu certificarea menținerii condițiilor la fiecare 3 ani”.		
		10.9. Poziția 33 (Înregistrare specială pentru activitate cu precursorii de droguri) – nu se acceptă.		
		Argumentare: Înregistrarea specială (art. 51 alin. (3) și (4), art. 52 alin. (3) și (4) din Legea nr. 201/2025) constituie o facilitate: forma simplificată de control pentru substanțele din Categoria 2, cu exceptări de documente și de evidență, acordată pe perioadă nedeterminată. Arhitectura legii reproduce art. 3 din Regulamentul (CE) nr. 273/2004 și este expresia principiului proporționalității invocat de proiect; eliminarea ei ar lăsa fără control operațiunile cu substanțe din Categoria 2, iar contravenția de la art. 85^1 lit. a) din		

		Codul contravențional ar rămâne fără obiect. Se semnalează că nici înregistrarea prevăzută la art. 51 alin. (1) nu a fost inclusă în Nomenclator. Se propune completarea art. XXIX cu includerea în compartimentul II al anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 a pozițiilor „Înregistrare pentru activitate cu precursorii de droguri” (termen de valabilitate – 3 ani) și „Înregistrare specială pentru activitate cu precursorii de droguri” (termen de valabilitate – nelimitat, cu certificarea menținerii condițiilor la fiecare 3 ani), cu emitent Comitetul permanent de control asupra drogurilor, gratuit.		
		10.10. Poziția 35 (Autorizație prealabilă pentru modificarea rutei/ambalajului tranzitului) – nu se acceptă.		
		Argumentare: Art. 29 alin. (3) și art. 66 alin. (3) din Legea nr. 201/2025 instituie expres autorizația prealabilă, distinct de avizul de tranzit, iar potrivit alin. (4) orice modificare neautorizată a rutei se consideră export ilegal. O rută nouă implică alte puncte de trecere a frontierei, iar un ambalaj nou creează riscul disimulării cantității sau al substituirii conținutului; regimul corespunde art. 31 din Convenția unică asupra stupefiantelor din 1961. Întrucât autorizația vizează modificarea condițiilor unui aviz deja inclus în Nomenclator, se propune ca art. XXIX să fie completat cu modificarea compartimentului III, pozițiile 38 și 39, prin completarea denumirii acestora cu textul „, inclusiv		

		autorizația prealabilă pentru modificarea rutei sau a ambalajului”.		
		11. Propuneri de completare a proiectului:		
		11.1. Art. II se completează cu pct. 5 cu următorul cuprins:		
		„5. Articolul 141 se completează cu alineatul (22) cu următorul cuprins:		
		„(22) Unitățile farmaceutice care, la data intrării în vigoare a prezentului alineat, dețin certificat de acreditare valabil își continuă activitatea în baza licenței pentru activitatea farmaceutică și a certificatului de acreditare până la expirarea termenului de valabilitate a acestuia, dar nu mai târziu de 2 noiembrie 2028.””		
		Argumentare: Scopul modificării este instituirea unei norme tranzitorii, în vederea evitării blocării activității farmaceutice pe durata procesului de certificare privind conformitatea cu buna practică de farmacie (GPP). Unitățile farmaceutice care dețin certificat de acreditare valabil își continuă activitatea până la expirarea acestuia, dar nu mai târziu de 2 noiembrie 2028, perioadă în care urmează să parcurgă procesul de certificare. Termenul corespunde datei maxime până la care un certificat de acreditare poate fi valabil. Astfel, cerința privind certificatul GPP se menține, iar Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale realizează certificarea etapizat, fără întreruperea serviciilor farmaceutice. Întrucât		

		Legea nr. 1456/1993 urmează a fi abrogată prin noua Lege a farmaciei, o normă tranzitorie cu conținut identic se include în proiectul acesteia, pentru a asigura continuitatea regimului după data abrogării (a se vedea pct. 1.1).		
		11.2. La art. XXIX pct. 2 – completarea anexei nr. 1 la Legea nr. 160/2011 cu poziții noi. „Anexa nr. 1 se completează, în compartimentul II, cu pozițiile următoare:		
		a) denumirea actului permisiv: „Aprobarea desfășurării studiului clinic intervențional cu medicamente de uz uman, inclusiv a modificărilor substanțiale ale acestuia”; autoritatea emitentă: Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; costul: tarif aprobat de Guvern în baza art. 16 alin. (1) și art. 20 alin. (3) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente; termenul de valabilitate: pe durata studiului clinic; temeiul legal: Legea nr. 153/2025, art. 20–24 și 30;		
		b) denumirea actului permisiv: „Abilitarea unității medicale pentru desfășurarea studiilor clinice intervenționale”; autoritatea emitentă: Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; costul: tarif aprobat de Guvern în baza art. 16 alin. (1) din Legea nr. 153/2025 cu privire la medicamente; termenul de valabilitate: nelimitat, cu condiția menținerii cerințelor prevăzute la art. 35 alin. (3) din Legea nr. 153/2025; temeiul legal: Legea nr. 153/2025, art. 35;		

		c) denumirea actului permisiv: „Autorizarea investigației clinice cu dispozitive medicale, inclusiv a modificărilor acesteia”; autoritatea emitentă: Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale; costul: tarif aprobat de Guvern în baza art. 7 alin. (10) din Legea nr. 102/2017 cu privire la dispozitivele medicale; termenul de valabilitate: pe durata investigației clinice; temeiul legal:		
		Legea nr. 102/2017 cu privire la dispozitivele medicale, art. 12.”		
		Corespunzător, pozițiile 23, 24, 28 și 29 se exclud din anexa la proiect.		
		Argumentare: Potrivit art. 4 alin. (2) și (3) din Legea nr. 160/2011, Nomenclatorul are caracter exhaustiv. Actele instituite prin Legea nr. 153/2025 și Legea nr. 102/2017, dar neincluse în Nomenclator, au o situație juridică incertă, pe care includerea în Listă nu o soluționează, ci o amână. Soluția durabilă, conformă art. LXVI alin. (6) și Agendei de reforme (Hotărârea Guvernului nr. 260/2025), este integrarea lor în Nomenclator; cerințele art. 4 alin. (3) sunt deja îndeplinite prin legea specială. Pentru coerență, se propune și includerea abilitării unității medicale pentru desfășurarea studiilor clinice (art. 35 alin. (2) din Legea nr. 153/2025).		
		11.3. La art. LXIII:		

		11.3.1. la articolul 154, alineatul (3) va avea următorul cuprins:	
		„(3) Catalogul național de prețuri de producător la medicamente, inclusiv prețurile de producător aprobate conform alin. (7), este disponibil pe site-ul web oficial al AMDM.”	
		Argumentare: Catalogul național de prețuri de producător la medicamente rămâne registrul oficial al prețurilor aprobate (art. 2 pct. 13 din Legea nr. 153/2025) și baza de aplicare a adaosurilor comerciale maxime, precum și a controlului exercitat conform art. 149 alin. (2). Precizarea asigură publicitatea și pentru prețurile aprobate în regimul simplificat prevăzut la alin. (7).	
		11.3.2. completarea articolului 24 cu alineatul (2^1) cu următorul cuprins:	
		„(2^1) Prin derogare de la art. 6^2 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, principiul aprobării tacite nu se aplică deciziei prevăzute la alin. (2) și aprobării modificărilor substanțiale prevăzute la art. 30.”.	
		Argumentare: Aplicarea principiului aprobării tacite (art. 5 lit. g) și art. 6^2 din Legea nr. 160/2011) deciziei de aprobare a studiului clinic ar permite inițierea studiului fără opiniile favorabile ale Comisiei medicamentului și ale Comitetului Național de Expertiză Etică a Studiului Clinic, contrar art. 24 alin. (2) din Legea nr. 153/2025 și	

		Regulamentului (UE) nr. 536/2014. Previzibilitatea procedurii este asigurată prin termenele de la art. 24 alin. (1), iar pentru etapa de validare a dosarului art. 23 alin. (3) și (5) instituie deja un mecanism tacit.		
		11.4. La art. LXVI – completarea cu alin. (4^1) cu următorul cuprins: (propunere subsidiară).		
		„(4^1) Prevederile alin. (4) și (5) nu se aplică actelor din anexă care transpun sau pun în aplicare acte juridice ale Uniunii Europene, care sunt incluse în Nomenclatorul actelor permisive din anexa nr. 1 la Legea nr. 160/2011, care privesc circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor ori aprobarea prețurilor de producător la medicamente. Revizuirea acestor acte potrivit alin. (6) se efectuează fără suspendarea aplicării lor și nu poate conduce la inițierea studiilor clinice sau a investigațiilor clinice fără evaluarea științifică și etică prealabilă.”		
		Argumentare: Propunerea se formulează în subsidiar, pentru cazul în care integrarea în Nomenclator a actelor prevăzute la pozițiile 23, 24, 28 și 29 nu este acceptată, și acoperă, totodată, celelalte acte din domeniul sănătății care transpun acquis-ul Uniunii Europene, sunt deja incluse în Nomenclator sau privesc stupefiantele și precursorii. Aprobarea prețului de producător la medicamente este menționată expres, întrucât nu transpune un act al Uniunii Europene (art. 2 din Directiva 89/105/CEE doar o admite), iar suspendarea ei ar lăsa fără temei Catalogul național		

		de prețuri, adaosurile comerciale maxime și prețurile utilizate la compensare (pct. 10.4). Norma aliniază efectul juridic al includerii în Listă la intenția declarată de autor – revizuirea actelor, nu suspendarea lor.		
		11.5. La art. XXI – se propune completarea cu modificarea art. 16 alin. (5) din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior:		
		„La articolul 16 alineatul (5), textul „46.46; 47.30; 47.73; 55.10; 55.20 – doar pentru taberele pentru copii; 93.29 – doar pentru activități ale plajelor; 96.02; 96.04; 96.09” se substituie cu textul „55.20 – doar pentru taberele pentru copii; 96.02; 96.04; 96.09”.”		
		Argumentare: Prezenta propunere este determinată de modificările operate în anexa nr. 2 la Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, prin care a fost revizuită LISTA activităților și serviciilor cu impact asupra sănătății publice, supuse autorizării sanitare de funcționare de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică. Astfel, pentru anumite activități economice, procedura de autorizare sanitară de funcționare a fost substituită cu procedura de notificare, inclusiv pentru activitățile încadrate la codurile CAEM 55.10 – Hoteluri și alte facilități de cazare similare și 47.30 – Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate. Totodată, activitățile încadrate la codurile CAEM 46.46 – Comerțul cu ridicata al produselor		

		farmaceutice și 47.73 – Comerțul cu amănuntul al produselor farmaceutice prin prezentul proiect sunt propuse pentru excluderea din domeniul de competență al ANSP. De asemenea, activitatea încadrată la codul CAEM 93.29 – Activități ale plajelor se propune, prin prezentul proiect de act normativ, a fi transferată în anexa nr. 11. Propunerea urmează a fi corelată cu modificările operate de autor la art. XXI, pentru a evita două redacții concurente ale art. 16 alin. (5).	
46.	**Agenția Națională pentru Sănătate Publică** ***(demersul Nr. 01-36-5209 din 16.09.2026)***	La art. XV din proiect - Legea nr. 119/2004 cu privire la produsele de uz fitosanitar, Punctul 6 din proiectul actului normativ se propune în următoarea redacție: „6. La articolul 18 alineatul (3), cuvintele „coordonate cu Ministerul Sănătății și Ministerul Mediului” se substituie cu cuvintele „cu notificarea prealabilă cu cel puțin cinci zile lucrătoare a Agenției Naționale pentru Sănătate Publică și Agenției de Mediu înainte de efectuarea tratamentului. Setul minim de date incluse în notificare se aprobă de Guvern”. Propunerea se argumentează reieșind din atribuțiile funcționale ale Ministerului Sănătății și Ministerului Mediului care sunt responsabile de elaborarea politicilor nu și de supravegherea și controlul implementării lor, acest aspect revenindu-le autorităților subordonate lor - ANSP și AM.	**Se acceptă.**

		La art. XXIV din proiect - Legea privind controlul tutunului nr.278/2007:	
		1. Articolul 14 alineatul (2): după textul „importă produse din tutun,” se completează cu textul „altele decât produsele noi din tutun prevăzute la art. 28,”; după textul „Agenției Naționale pentru Sănătate Publică,” se completează cu textul „în format electronic, pentru fiecare marcă și tip de produs,”; textul „anterior plasării pe piața a produselor noi din tutun sau a produselor cu compoziția modificată” se substituie cu textul „anterior plasării pe piață a produsului sau a produsului cu compoziția modificată”	**Se acceptă.**
		2. Articolul 28: Alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Producătorii și importatorii notifică Agenția Națională pentru Sănătate Publică despre orice produs nou din tutun, în sensul art. 2, precum și despre orice produs conex pe care intenționează să îl plaseze pe piață. În cazul modificării compoziției unui produs nou din tutun notificat anterior, informațiile actualizate se prezintă Agenției Naționale pentru Sănătate Publică anterior plasării pe piață a produsului modificat. Alineatul (2): cuvintele „produse din tutun” se substituie cu cuvintele „produsele noi din tutun” textul „90 de zile” se substituie cu textul „6 luni”. Alineatul (5) va avea următorul cuprins:	**Se acceptă.**

		„(5) Notificarea se transmite în format electronic cu respectarea termenelor prevăzute la alin. (2) și (3). Înștiințarea privind recepționarea notificării este transmisă imediat solicitantului. Înștiințarea despre recepționarea notificării sau nerealizarea acestei înștiințări nu condiționează dreptul de plasare pe piață a produsului notificat după expirarea termenelor prevăzute la alin. (2) și (3). Notificarea este nulă și nu se consideră realizată doar dacă aceasta nu conține informațiile strict necesare pentru identificarea persoanei care a depus notificarea și a produsului notificat sau dacă informațiile respective sunt false sau dacă produsul respectiv este neconform prevederilor prezentei legi după compoziție, emisii, etichetare, ambalare și prezentarea produsului. Se completează cu alineatele (6) și (7) „(6) În termenul prevăzut la alin. (2) și (3), Agenția Națională pentru Sănătate Publică: a) verifică informațiile și documentele prezentate; b) solicită completări sau corectări motivate în cazul în care informațiile sunt incomplete sau neconforme. (7) Ulterior plasării pe piață a produsului în baza notificării, dacă în cadrul controlului efectuat de Agenția Națională pentru Sănătate Publică se constată încălcări ale cadrului normativ, personalul de conducere al Agenției aplică măsurile prevăzute de Legea nr.162/2023 privind supravegherea pieței	

		și conformitatea produselor și de Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat.” **Argumentare:** Conform Registrului intern de evidență, în perioada 2025–2026 au fost examinate 1004 poziții/produse, dintre care 835 au fost aprobate, iar 169 au fost respinse, ceea ce reprezintă 16,8% produse neconforme. Neconformitățile constatate au vizat, în principal, ingrediente interzise sau neconforme cu cerințele art. 11 din Legea nr. 278/2007 și ale Regulamentului sanitar aprobat prin HG nr. 1065/2016; depășirea emisiilor de nicotină, gudron și monoxid de carbon în produsele de tutun și a limitelor admise de nicotină ori a parametrilor stabiliți pentru produsele conexe; etichetarea și avertismentele de sănătate neconforme; precum și utilizarea pe ambalaje a unor elemente, texte sau imagini cu caracter promoțional ori susceptibile să inducă în eroare consumatorul cu privire la caracteristicile, riscurile sau efectele produsului. În aceste condiții, expertiza efectuată în cadrul notificării constituie un prim filtru de prevenire a introducerii pe piață a produselor neconforme. Menținerea acestui filtru facilitează supravegherea pieței și previne situațiile în care produsele deja i trebuie retrase, depozitate și, după caz, distruse, ceea ce ar genera costuri suplimentare și impact asupra mediului.	
		La art. XXVII din proiect - Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice	**Se acceptă.**

		(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art. 183). 1. Alin. (2), art. 40, se propune în următoarea redacție: „(2) Sursele de apă minerală naturală sunt supuse procedurii de recunoaștere stabilită de Guvern.” **Argumentare.** Completarea Legii nr. 10/2009 cu prevederea potrivit căreia „sursele de apă minerală naturală sunt supuse procedurii de recunoaștere stabilite de Guvern” este necesară pentru asigurarea continuității și coerenței cadrului normativ aplicabil apelor minerale naturale. În condițiile în care, prin proiect, se propune abrogarea art.14 și a art. 25 lit. i) din Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, nepreluarea concomitentă în Legea nr. 10/2009 a temeiului legal privind recunoașterea apelor minerale naturale ar conduce la un vid normativ, întrucât la nivel de lege nu ar mai exista o prevedere expresă care să instituie această procedură și să ofere Guvernului temeiul pentru reglementarea detaliată a acesteia. Totodată, modificarea propusă este în concordanță directă cu Foaia de parcurs pentru implementarea Legii nr. 282/2024 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a presta servicii, care, pentru domeniul „Comercializarea apelor minerale naturale”, prevede revizuirea Hotărârii Guvernului nr. 57/2019 prin descrierea procesului de recunoaștere, cu mențiunea expresă	

		că criteriile trebuie să fie clare și lipsite de ambiguitate în legea principală, responsabil pentru realizarea acțiunii fiind Ministerul Sănătății. Prin urmare, norma propusă în Legea nr. 10/2009 nu reprezintă o intervenție străină obiectului proiectului, ci constituie o modificare de corelare necesară pentru realizarea acțiunilor prevăzute în Foaia de parcurs și pentru instituirea bazei legale a noului mecanism de recunoaștere. Necesitatea existenței unui asemenea mecanism la nivel național rezultă și din art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile, care exclude din domeniul său de aplicare apele minerale naturale numai în măsura în care acestea sunt recunoscute ca atare de autoritățile competente în conformitate cu legislația. De asemenea, această abordare corespunde Directivei 2009/54/CE privind exploatarea și comercializarea apelor minerale naturale, potrivit căreia statutul de apă minerală naturală este condiționat de recunoașterea de către autoritatea competentă, iar statele trebuie să asigure existența unui mecanism formal de acordare și retragere a recunoașterii. Mecanismul de recunoaștere prevăzut de Directiva 2009/54/CE a fost transpus în legislația națională prin Hotărârea Guvernului nr. 57/2019, care reglementează condițiile și procedura de recunoaștere a apelor minerale naturale și constituie cadrul normativ de aplicare a acestor cerințe la nivel național. În consecință, abrogarea normelor existente din Legea	

		nr. 306/2018 fără instituirea concomitentă a temeiului legal corespunzător în Legea nr. 10/2009 ar crea o lacună legislativă și ar împiedica reglementarea coerentă, prin Hotărârea Guvernului nr. 57/2019, a procedurii de recunoaștere prevăzute inclusiv în Foaia de parcurs pentru implementarea Legii nr. 282/2024. Actele normative subsecvente cum este Hotărârea Guvernului nr. 57/2019, poate detalia exclusiv aspecte tehnice ale normelor primare pentru organizarea executării legilor, și Hotărârile Guvernului nu pot conține norme juridice primare și nu pot fi norme general obligatorii și impersonale, ci sânt subsecvente legilor adoptate anterior de Parlament.	
		Anexa nr. 1¹ secțiunea I Produse se suplinește cu următoarea poziție: **Codul poziției tarifare, conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor** | 2505, 2815, 2827, 2833, 2835, 2836, 3802, 3906, 3914, 3917, 3921, 4009, 6810, 6903, 6906, 7304, 7305, 7306, 7307, 7309, 7411, 7412, 8421 21, 8481 | Substanțe chimice, amestecuri, produse, materiale, și echipamente care vin în contact cu apa potabilă. **Argumentare:** Faptul că Directiva (UE) 2020/2184 și actele europene subsecvente nu instituie expres o procedură generală de notificare nu exclude stabilirea, la nivel național, a unui asemenea mecanism pentru asigurarea evidenței,	**Nu se acceptă**. Inițial, în discuțiile cu Ministerul Sănătății, soluția privind notificarea produselor care vin în contact cu apa potabilă a fost acceptată în contextul că se elimină avizarea sanitară prevăzute de Legea nr. 10/2009 și înlocuirii acesteia, după caz, cu un mecanism administrativ mai puțin împovărător cum este notificarea. Totodată, în urma discuțiilor interne și a analizei suplimentare a propunerii, s-a constatat că lista propusă de Ministerul Sănătății include poziții tarifare care nu sunt supuse în prezent avizării sanitare potrivit anexei nr. 1 la Legea nr. 10/2009. În cazul acestor produse, includerea în anexa nr. 1¹ nu ar reprezenta înlocuirea avizării cu notificarea, ci instituirea unei obligații administrative noi, chiar dacă aceasta nu are caracter permisiv. Ținând cont de obiectivul de dereglementare al

		trasabilității și supravegherii produselor. Notificarea nu reprezintă o procedură de evaluare a conformității și nu presupune reevaluarea produsului de către Agenția Națională pentru Sănătate Publică, fiind distinctă de mecanismele de testare, certificare, declarare a conformității și marcare prevăzute de acquis-ul UE. Art. 11 și 12 din Directiva (UE) 2020/2184 impune statelor obligația de a asigura că materialele utilizate în instalațiile de captare, tratare, stocare și distribuție nu compromit sănătatea și nu determină migrarea contaminanților în apă peste nivelurile admisibile. Necesitatea acestui mecanism este cu atât mai relevantă în contextul cadrului european instituit pentru punerea în aplicare a art. 11 din Directiva (UE) 2020/2184 prin: 1.Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/365 privind metodologiile de testare și acceptare a substanțelor inițiale, compozițiilor și constituenților 2.Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/367 privind listele pozitive europene 3.Decizia de punere în aplicare (UE) 2024/368 privind testarea și acceptarea materialelor finale 4.Regulamentul delegat (UE) 2024/369 privind includerea și eliminarea substanțelor, compozițiilor și constituenților din listele pozitive europene 5.Regulamentul delegat (UE) 2024/370 privind procedurile de evaluare a conformității produselor și organismele de evaluare a conformității	prezentului proiect, nu se consideră oportună instituirea prin acesta a unor obligații administrative suplimentare pentru categorii de produse care nu sunt supuse în prezent avizării sanitare. Argumentele Ministerului Sănătății privind necesitatea asigurării evidenței, trasabilității și supravegherii produselor sunt relevante și pot justifica examinarea unui asemenea mecanism. Necesitatea extinderii notificării asupra acestor categorii urmează însă a fi analizată și justificată distinct și, după caz, promovată de Ministerul Sănătății printr-o intervenție normativă separată.

		6.Regulamentul delegat (UE) 2024/371 privind marcajul armonizat aplicabil produselor conforme. Prin urmare, notificarea nu dublează mecanismele de evaluare a conformității prevăzute de acquis-ul Uniunii Europene, ci reprezintă instrumentul național prin care autoritatea competentă poate asigura evidența și trasabilitatea produselor și poate verifica dacă substanțele, materialele și produsele efectiv utilizate respectă cerințele stabilite de cadrul normativ. În ceea ce privește observația referitoare la lipsa codurilor pozițiilor tarifare, aceasta este remediată prin indicarea în redacția revizuită a codurilor conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor: 3917, 4009, 6810, 6903, 6906, 7307, 8421 21 și 8481.	
		La Art. LII. din proiect – Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor: 1. „Articolul 14. Înregistrarea și notificarea unor produse alimentare”, alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Înainte de introducere pe piață și de distribuire unele categorii de produse alimentare se supun înregistrării de stat sau notificării în conformitate cu procedurile stabilite de Guvern.”	**Se acceptă.**
		2. La articolul 25 literele f), g), h), i), j) și m) se abrogă. **Argumentare:** Menționăm că supravegherea și controlul oficial al pieţei privind produsele alimentare inclusiv respectarea cerințelor de etichetare a produselor alimentare pe întregul lanţ	**Se acceptă parțial.** Abrogarea lit. f), i) și j) poate fi susținută în contextul modificărilor promovate prin proiect privind eliminarea autorizării/avizării sanitare și revizuirea competențelor de control asupra materialelor și articolelor destinate să vină în contact cu produsele alimentare. Aceste modificări sunt completate de intervențiile propuse la Legea

		alimentar sînt asigurate de Agenţia Naţională pentru Siguranţa Alimentelor în condiţiile legislaţiei în vigoare și conform domeniilor de control stabilite în Anexa la Legea 131/2012 privind controlul de stat. Ministerul Sănătății la rîndul său este responsabil de elaborarea reglementărilor în domeniul aditivilor alimentari, al suplimentelor alimentare, al alimentelor noi, al produselor alimentare fortificate, al produselor alimentare tratate cu radiații ionizante, al produselor alimentare cu adaos de vitamine și minerale, al formulelor de început și formulelor de continuare, al preparatelor pe bază de cereale și al produselor alimentare pentru copii, al produselor alimentare destinate unor scopuri medicale speciale, al înlocuitorilor unei diete totale pentru controlul greutății, al apelor minerale și potabile și surselor acestora, al materialelor care vin în contact cu produsele alimentare, precum și al mențiunilor nutriționale și de sănătate înscrise pe produsele alimentare.	nr. 131/2012 privind controlul de stat, prin care se revizuiește delimitarea competențelor de control în domeniul respectiv. În ceea ce privește lit. g), h) și m), acestea reglementează competențe de supraveghere și control asupra anumitor categorii de produse, iar modificarea lor presupune, în esență, o redistribuire a competențelor între ANSP, ANSA și, după caz, AMDM, fără a reprezenta în sine o măsură de dereglementare. Totodată, în procesul de avizare, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și ANSA nu au susținut redistribuirea propusă a acestor competențe. În aceste condiții, MDED consideră oportună menținerea în proiect doar a modificărilor care contribuie direct la realizarea obiectivului de dereglementare. Modificările care vizează exclusiv delimitarea competențelor între autorități, în lipsa unui consens între instituțiile vizate, nu se propun a fi promovate prin prezentul proiect și pot fi examinate separat, în cadrul unei inițiative dedicate.
		Art. LIV. din proiect – Legea nr.182/2019 privind calitatea apei potabile (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.1–2, art.2). 1. Articolul 7 alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Procedurile pentru monitorizarea prevăzută la alin. (3) se stabilesc în conformitate cu	**Se acceptă.**

		Regulamentul sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.”	
		2. La art. 11, alin. (3) sintagma „ avizează sanitar conform art. 23¹” se modifică cu sintagma „se notifică conform art. 22” **Argumentare.** Substituirea sintagmei „avizează sanitar” cu „notifică” este necesară ca urmare a eliminării procedurii de avizare sanitară pentru substanțele chimice, amestecurile, produsele, materialele și echipamentele care vin în contact cu apa potabilă și instituirii procedurii de notificare. Notificarea nu substituie cerințele de conformitate aplicabile produselor, ci asigură evidența și trasabilitatea acestora și permite supravegherea respectării cerințelor sanitare stabilite de cadrul normativ. Modificarea art. 11 din Legea nr. 182/2019 privind calitatea apei potabile cu prevederile Legii nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, potrivit cărora notificarea se aplică categoriilor de produse incluse în anexa nr. 1/1, precum și cu Regulamentul sanitar privind materialele și substanțele care vin în contact cu apa potabilă și metodele de testare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 578/2025.	**Nu se acceptă.** Proiectul prevede abrogarea art. 11 alin. (3), în contextul eliminării avizării sanitare pentru substanțele chimice, amestecurile, produsele, materialele și echipamentele care vin în contact cu apa potabilă. Deși art. 11 alin. (3) prevede în prezent avizarea sanitară a acestor produse conform art. 23¹ din Legea nr. 10/2009, art. 23¹ stabilește avizarea sanitară a produselor nealimentare specificate în anexa nr. 1 la aceeași lege. Prin Legea nr. 227/2025, anexa nr. 1 a fost expusă într-o nouă redacție, iar pozițiile tarifare propuse în prezent de Ministerul Sănătății pentru notificare nu se regăsesc în lista produselor supuse avizării sanitare. Astfel, există o necorelare între prevederea art. 11 alin. (3) și regimul de avizare stabilit de Legea nr. 10/2009. În aceste condiții, înlocuirea în art. 11 alin. (3) a sintagmei „se avizează sanitar” cu „se notifică”, concomitent cu includerea în anexa nr. 1¹ la Legea nr. 10/2009 a pozițiilor tarifare propuse, nu poate fi considerată în toate cazurile doar o substituire a avizării cu un mecanism mai simplu, ci poate conduce la instituirea unei obligații administrative noi pentru categorii de produse care nu se regăsesc în prezent în anexa nr. 1. Având în vedere obiectivul de dereglementare al proiectului, se menține soluția de abrogare a art. 11 alin. (3). În cazul în care Ministerul Sănătății consideră necesară instituirea unui mecanism de notificare pentru anumite categorii de produse, această intervenție poate fi examinată și fundamentată distinct, inclusiv sub aspectul necesității, proporționalității și sferei produselor vizate**.**
		3. Articolul 13 alin.(1) va avea următorul cuprins: „(1) Autoritățile administrației publice locale asigură, în limitele competențelor, coordonarea măsurilor necesare pentru elaborarea și	**Se acceptă parțial.** Redacția propusă a art. 13 alin. (1) a fost examinată și agreată anterior în cadrul discuțiilor cu Ministerul Sănătății și Agenția Națională pentru Sănătate Publică. Ulterior, urmare a observațiilor formulate de

		implementarea planurilor de siguranță a apei potabile. Planurile de siguranță a apei potabile se elaborează de producătorii de apă potabilă și operatori până la data de 1 ianuarie 2029, în conformitate cu cerințele prezentei legi, ale Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile și ale ghidurilor aprobate de Ministerul Sănătății. Planurile se transmit Agenției Naționale pentru Sănătate Publică anterior implementării, în scop de informare și examinare, care este în drept de a solicita, motivat, înlăturarea neconformităților constatate față de cerințele prezentei legi și ale Regulamentului sanitar privind supravegherea și monitorizarea calității apei potabile.”	Ministerul Justiției, soluția agreată a fost revizuită în partea ce ține de transmiterea planurilor către ANSP anterior implementării. Astfel, s-a renunțat la sintagma „în scop de informare și examinare” și la dreptul ANSP de a solicita înlăturarea neconformităților anterior implementării, pentru a exclude instituirea unui mecanism care ar putea produce efectele unei examinări, avizări sau aprobări prealabile. Se menține transmiterea planurilor către ANSP înainte de implementare, pentru informare, precum și posibilitatea Agenției de a formula observații privind conformitatea acestora cu cerințele legale și sanitare aplicabile, cu precizarea expresă că implementarea planurilor nu este condiționată de aprobarea sau confirmarea acestora de către ANSP. Totodată, art. 13 alin. (2) prevede elaborarea planurilor conform ghidurilor aprobate și publicate de Ministerul Sănătății, iar alin. (3) atribuie ANSP competența de monitorizare și control al implementării acestora. În ceea ce privește celelalte aspecte ale alin. (1), inclusiv rolul autorităților administrației publice locale și termenul de 1 ianuarie 2029, acestea se regăsesc deja în redacția în vigoare și nu constituie obiectul intervenției de dereglementare. În consecință, pentru a păstra caracterul punctual al intervenției, proiectul a fost reformulat prin modificarea doar a textului referitor la aprobarea planurilor de către autoritatea publică locală după coordonarea obligatorie cu ANSP.
		Totodată în scopul uniformizării cadrului legislativ se propune a fi operate modificări și la art.16 alin. (5) din Legea nr. 231/2010 cu privire la comerţul interior după cum urmează: „La Articolul 16, alin. (5) textul: 46.46; 47.30; 47.73; 55.10; 55.20 – doar pentru taberele pentru copii; 93.29 – doar pentru activități ale plajelor; 96.02; 96.04; 96.09) se substituie cu textul: „55.20-	**Se acceptă.**

		doar pentru taberele pentru copii; 96.02; 96.04; 96.09”. **Argumentare:** Prezenta propunere este determinată de modificările operate în anexa nr. 2 la Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, prin care a fost revizuită LISTA activităților și serviciilor cu impact asupra sănătății publice, supuse autorizării sanitare de funcționare de către Agenția Naționale pentru Sănătate Publică. Astfel, pentru anumite activități economice, procedura de autorizare sanitară de funcționare a fost substituită cu procedura de notificare, inclusiv pentru activitățile încadrate la codurile CAEM 55.10 – Hoteluri și alte facilități de cazare similare și 47.30 – Comerțul cu amănuntul al carburanților pentru autovehicule în magazine specializate. Totodată, activitățile încadrate la codurile CAEM 46.46 – Comerțul cu ridicata al produselor farmaceutice și 47.73 – Comerțul cu amănuntul al produselor farmaceutice prin prezentul proiect sunt propuse pentru excluderea din domeniul de competență al ANSP. De asemenea, activitatea încadrată la codul CAEM 93.29 – Activități ale plajelor se propune, prin prezentul proiect de act normativ, a fi transferată în anexa nr. 1/1.	
47.	**Banca Națională a Moldovei**	Reiterăm propunerea de abrogare a lit. c) la art. 62 din Codul Muncii, expusă anterior prin scrisoarea nr. 31-022/135/4284 din 31.07.2026, pe motiv că argumentele privind neacceptarea acesteia se referă	**Se comentează.** Prevederile respective au fost convenite expres cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale

	(demersul nr. 16-0013/32/5595 din 05.10.2026)	la norma de la lit. b) al aceluiași articol. Respectiv, considerăm oportună abrogarea normei în cauză, care la moment poate crea premise pentru limitarea nejustificată a posibilităților angajatorului de a verifica corespunderea profesională a persoanei după încadrarea în muncă, în special în cazul funcțiilor cu responsabilitate sporită.	
		2. Suplimentar, în Anexa la proiectul de lege „Lista actelor permisive supuse procedurii de revizuire a oportunității și a conformității cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător”, propunem excluderea „certificatului de autenticitate pentru monedele investiționale, comemorative, jubiliare” indicat la poziția 137, întrucât prin natura și finalitatea sa juridică, acesta nu constituie un act permisiv în sensul Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Certificatul de autenticitate nu are ca efect acordarea, prelungirea sau confirmarea dreptului de a desfășura o activitate de întreprinzător și nu instituie o condiție de acces la o activitate economică. Acesta are, în esență, o funcție informativă și de atestare din partea autorității emitente, confirmând autenticitatea și caracteristicile tehnice ale monedei, inclusiv metalul din care este confecționată, titlul/proba, masa și alte date relevante pentru identificarea emisiunii respective. Pe cale de consecință, certificatul nu reprezintă un instrument de	**Sa ia act.**

		reglementare prin autorizare a activității de întreprinzător, ci un document care însoțește și individualizează bunul, contribuind la asigurarea trasabilității și la protejarea intereselor persoanelor care îl dețin sau îl achiziționează	
48.	**Camera de Comerț și Industrie** ***(demersul nr. 828-03/17 din 30.10.2026)***	Cu referire la proiectul de lege privind eliminarea reglementărilor excesive în sectorul privat și optimizarea sistemului de acte permisive, care urmează a fi examinat de Guvern pe parcursul lunii noiembrie a c., CCI a RM a venit cu mai multe propuneri, printre care și excluderea unui act permisiv – certificatul de evaluare a bunurilor mobile. Actul permisiv a fost introdus la inițiativa Agenției Geodezie, Cartografie și Cadastru și urmează să intre în vigoare din ianuarie 2027 (Legea nr. 176/2025 pentru modificarea unor acte normative, care prevede că certificarea evaluatorilor bunurilor mobile este o condiție obligatorie pentru persoanele care desfășoară activități de evaluare a bunurilor mobile proprietate publică din categoria mașini și utilaje, mijloace de transport, unelte și scule, inventar de producere și gospodăresc, precum și alte tipuri de mijloace fixe). În cadrul consultărilor desfășurate pe platforma Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru, propunerea CCI a RM a fost susținută parțial, fiind agreată substituirea certificatului, ca act permisiv, cu un mecanism de notificare.	**Se ia act.**

		Deși această abordare reprezintă un pas pozitiv în direcția dereglementării, exprimăm profunda îngrijorare față de faptul că simplificarea respectivă a fost exclusă din proiectul de lege, fără prezentarea unor explicații. În acest context, reiterăm necesitatea revenirii la propunerea inițială a CCI a RM privind excluderea certificatului de evaluator al bunurilor mobile, reieșind din următoarele. • Neconcordanța cu practicile UE și principiul autoreglementării profesionale. În contextul eforturilor de aliniere a legislației naționale la cea a UE, ținem să iterăm că în statele-membre UE, acest domeniu de activitate este liberalizat și statul nu autorizează persoanele care practică activitate de evaluator (sursa de informare – portalul Comisiei Europene - registru al profesiilor reglementate la nivel european, disponibil la următoarea pagină https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/regprof/home). În general, domeniul dat în statele Europene este caracterizat printr-un regim de autoreglementare, în care procedurile sunt stabilite de asociații de profesioniști, fără intervenția directă a autorităților publice. Doar în unele state unde se menține certificarea, precum România, unde aceasta se efectuează nu de autoritatea publică ci de Asociația Națională a Evaluatorilor Autorizați din România (”ANEVAR”) (scrisoarea ANEVAR se anexează).	

		În cazul menținerii actului permisiv, Republica Moldova riscă să devină unica țară din Europa în care accesul la activitatea de evaluator de bunuri mobile este condiționat de certificarea de stat. Inițiativa introducerii procedurii de certificare a pornit de la premisa eronată că în Republica Moldova lipsește un mecanism funcțional de instruire, verificare a competențelor și certificare profesională a evaluatorilor de bunuri mobile. În realitate, un asemenea mecanism este aplicat de mai mulți ani de CCI a RM, însă organul de specialitate a optat pentru preluarea sub controlul administrativ excesiv a unor activități caracteristice doar asociațiilor profesionale, precum evaluarea competențelor și confirmarea calificării profesionale. • Crearea artificială a 2 niveluri de calificare profesională pentru aceeași activitate. Intenția inițială a organului de specialitate a fost de a introduce un act permisiv pentru toți evaluatorii de bunuri mobile. Ulterior, ca urmare a argumentelor prezentate de CCI a RM privind caracterul nejustificat a unei asemenea reglementări, autorii nu au renunțat la mecanismul de certificare, ci au optat pentru o soluție artificială – limitarea acesteia exclusiv la evaluatorii bunurilor mobile aflate în proprietate publică. Legea nr. 989/2002 cu privire la activitatea de evaluare tratează evaluarea drept o activitate profesională exercitată asupra bunurilor, fără a	

		institui niveluri diferite de calificare profesională în funcție de forma de proprietate asupra acestora. Delimitarea evaluatorilor în două categorii distincte nu este susținută de nicio justificare logică, tehnică sau profesională: aceeași persoană ar putea fi considerată competentă să evalueze un automobil sau un echipament aflat în proprietate privată, fără act permisiv, dar ar deveni automat necalificată pentru evaluarea unor bunuri identice care aparțin statului. Suntem ferm convinși, inclusiv în baza practicilor europene, că acest domeniu de activitate trebuie să continue să se dezvolte pe principiile autoreglementării profesionale, fără o intervenție administrativă excesivă a organului de specialitate. Reieșind din cele expuse, solicităm excluderea certificatului de evaluator al bunurilor mobile prin pachet de dereglementare examinat pe parcursul lunii noiembrie a.c., pentru a nu admite intrarea în vigoare, începând cu ianuarie 2027, a unui mecanism care contravine practicilor europene. În speranța că veți da curs solicitării noastre, Vă asigurăm de întreaga noastră deschidere pentru colaborare în vederea asigurării unui mediu de afaceri competitiv și prosper.	
49.	**Andrei Baștannic Admin.,**	Propun completarea proiectului cu un articol privind modificarea art. 18 din Legea nr. 77/2016: înlocuirea verificării anuale universale și plătite a rezidenților Moldova IT Park cu o verificare bazată pe risc. Textul normei (Anexa E) se află la MDED:	**Se ia act** Propunerea a fost examinată în contextul obiectivelor de dereglementare și simplificare administrativă, însă oportunitatea modificării mecanismului existent de verificare urmează a fi apreciată prin prisma necesității menținerii garanțiilor de conformare,

	„Tehno Analitica” SRL	petiția înregistrată la Cancelaria de Stat cu nr. 18003 din 11.08.2026, remisă ministerului prin nr. 14-789874; solicitarea nr. 21184 din 10.09.2026. Temei: 1. Prin răspunsul nr. 15-2875 din 19.08.2026, MDED a apreciat abordarea ca fiind „în concordanță cu obiectivele de simplificare și eficientizare a proceselor administrative” și a comunicat că modificarea art. 18 „a fost inclusă în portofoliul de măsuri privind dereglementarea”. Prezentul proiect este instrumentul portofoliului, dar măsura lipsește din el. 2. Nota de fundamentare aplică aceeași logică altor obligații: derogări pentru întreprinderile micro (pct. 7.4), „simplificarea obligațiilor pentru activitățile cu risc redus”. 3. Datele MDED (rapoartele de evaluare): 2 947 rezidenți; circa 7 300 rapoarte plătite în 2018–2024, sub 10 abateri de fond; în 2024, conformitate de 100% la indicatorii 1 și 2; cost pentru sector 20–27 mln lei anual, 87,6% din plătitori fiind entități micro; cost bugetar: zero. În temeiul art. 6 lit. d) și art. 12 alin. (4)–(6) din Legea nr. 239/2008, recomandarea se include în sinteza ce însoțește proiectul la Guvern. Solicit ca opinia autorului să indice: a) dacă măsura rămâne în portofoliu și, dacă da, în care proiect și cu ce termen; b) interesul public apărat de verificarea universală plătită, față de datele de la pct. 3; c) de ce o măsură calificată de MDED drept dereglementare nu intră în proiectul de dereglementare, care modifică deja 16 legi	a proporționalității obligațiilor impuse rezidenților și a impactului instituțional și financiar al soluției alternative propuse. Răspunsul detaliat a fost remis către solicitant prin demersul MDED nr. 15-3417 din 05.10.2026.